

DRAGOSTEA MAI PRESUS DE TOATE

LOWELL CAUFFIEL

MASCARADA

LOWELL CAUFFIEL

MASCARADA

Traducere de GEORGIANA MIHAELA MIHAIL și
STELUȚA GHENEA

Editura MONDIAL
1994

ISBN 973-96258-4-3

Copyright 1988 LOWELL CAUFFIEL

Toate drepturile sunt rezervate Editurii MONDIAL

Nota autorului

Mascarada nu este o așa-numită „ficționalizare“ a uciderii lui W. Alan Canty. Este o carte scrisă pe baza dosarelor poliției, mărturiilor din timpul procesului, a trei sute de ore de convorbiri cu treizeci și cinci de personaje cheie și multă muncă gazetărească de teren, toate efectuate într-o perioadă de peste doi ani. Dialogul a fost reconstruit pe baza amintirilor celor implicați și, unde a fost posibil, acestea au fost verificate cu ajutorul documentelor, declarațiilor și a altor surse demne de încredere.

Pacienții lui W. Alan Canty prezentați în această carte au cerut să rămână anonimi de teama repercusiunilor și a jenei de a fi urmat ședințe de psihoterapie. Unii dintre ei sunt foști alcoolici. Numele care apar cu litere italice sunt fictive.

MULȚUMIRI

Cele mai valoroase descoperiri în munca de cercetare și scriere a acestei cărți au fost sfatul, ajutorul și experiența oferită de mulți oameni de-a lungul drumului.

Aș vrea să le mulțumesc în special lui Russell Galen, Scott Meredith, Jack Olsen și Ruth Coughlin pentru rolurile lor cheie încă de la început. Îi sunt îndatorat, de asemenea, asistentului meu, Tom Murphy, pentru iuteala de picior pe care a dovedit-o în munca de teren; editorului meu, Nick Bakalar, pentru priceperea lui la cuvinte, ca și la scriitori; lui Michael Novak și Pat Freydl pentru valoroasa lor expertiză legală; și lui Debbie, Jessica și John pentru dragostea și înțelegerea lor.

Recunoștință specială îi datorez lui Jan Canty, care a cooperat fără nici o remunerație, cum au făcut toți cei care au constituit surse ale acestei cărți. De asemenea, țin să-i mulțumesc doctoriței Lorraine Awes pentru faptul că a fost de acord să dea detalii despre pacientul ei, la cererea soției acestuia.

Pentru ajutorul lor, când lucram la ziarul *News* din Detroit, aș vrea să mulțumesc lui Ben Burns, Lisa Velders, Jim Vesley, Lionel Linder și Bob Giles. Multe mulțumiri și lui Robert Ficano, Nancy Mouradian, Anne E. Sweeney, Chris Kucharski, Anita Mack, Gladys Canty și Jeanne McAllister.

În final, nu există recunoștință mai mare ca aceea pe care am descoperit-o în compania numeroșilor prieteni ai lui Bill: Al, Richard, Pete, răposatul Don Ball și toți ceilalți.

PROLOG

Stăteam înghesuiți în boxa juraților așteptând primul martor, când ușa principală a sălii de ședințe a tribunalului s-a deschis, iar văduva s-a îndreptat spre locul unde urma să fie audiată. Mai mulți reporteri umpleau spațiile unde se țineau interogatoriile preliminare, pur și simplu pentru că în altă parte nu era nici un loc liber.

Purta un taior albastru elegant, pantofi cu tocuri nu prea înalte, iar părul strălucitor și-l răsucise într-un coc franțuzesc. Ochii îi erau umflați și fața ei frumoasă era obosită, dar înainta cu pas hotărât printre rândurile de spectatori, arătând de parcă nimic n-ar fi putut s-o oprească.

Se numea Jan Canty, era un psiholog și sfătuitor în problemele cuplului, soția lui Alan Canty, și el psiholog, victima unei crime. Privind-o cum înainta spre partea din față a sălii tribunalului, mulți dintre noi și-au dat seama că această săptămână fusese cu totul deosebită de oricare alta, chiar și pentru un oraș obișnuit cu șase sute de omoruri pe an.

Titlurile cu litere de-o șchioapă din ziare începuseră cu PSIHOLOG DISPĂRUT DUPĂ CE PĂRĂSEȘTE CABINETUL; continuaseră cu: POLIȚIA BĂNUIEȘTE CĂ FRAGMENTELE DE CORP GĂSITE APARTIN LUI AL. CANTY. Din alte știri reieșea că ar exista părți de trup

omenesc îngropate într-un cimetir de animale, la 402 kilometri spre nord, în apropierea oraşului turistic Petoskey, din statul Michigan.

Suspecţii supuşi interogatoriului preliminar sub acuzaţia de crimă şi mutilare erau: Dawn Marie Spens, o tânără prostituată şi „peştele” ei, John Cari Fry, un fost escroc, cunoscut în branşă cu porecla Lucky (Norocosul).

Spens, cândva o elevă eminentă, locuind în suburbiile din Harper Woods, stătea la masa apărării cu o privire adormită. Purta o pereche de blugi jerpeliţi, o bluză albastră decolorată şi o pereche de pantofi negri ieftini, cu toc înalt şi decupaţi în faţă. Fry stătea relaxat lângă ea, sprijinindu-se într-un cot. Era ras pe cap şi avea mustaţa bine aranjată. Braţele groase şi pieptul bombat te duceau cu gândul la un luptător profesionist.

Poliţia nu găsisese încă toate părţile corpului lui Alan Canty, dar reporterii din boxa juraţilor începuseră să întrevadă itele întregii poveşti. La secţia omucideri se vorbea că psihologul fusese clientul obişnuit al prostituatei, dar această presupunere părea improbabilă în lumina datelor prezentate în sala de judecată.

– Isuse, în ce hal arată! şopti un reporter cu ochii la Spens. Poate la pat o fi ceva de capul ei!

Se zvonea că Al Canty cheltuisese 140000 dolari cu fata doar într-un an şi jumătate, iar alţii susţineau că psihologul îşi fabricase şi o a doua identitate. În cartierele rău famate din partea de sud a oraşului era cunoscut sub un alt nume şi se dădea drept medic internist.

Era o postură de necrezut pentru psihologul în vârstă de cincizeci şi unu de ani. Mama lui fusese preşedinta Comitetului director al Şcolii din Detroit şi condusese multă vreme Asociaţia Părinţilor şi Profesorilor (APP). Tatăl său, decedat, fusese un criminalist de renume naţional şi director executiv al clinicii de psihiatrie ce lucra pentru Tribunalul general al oraşului.

Câtiva dintre noi, cei aflaţi în boxa juraţilor, caracterizaserăm deja victima ca autor, profesor şi expert

în autism*. Fusesse un psiholog de excepție cu un cabinet prosper în Fisher Building, o adresă de referință pentru orice profesionist din oraș.

Jan Canty, prima martoră, a luat loc în boxa martorilor, la nici doi metri de locul unde ne aflam noi. Da, o cunoscuse pe victimă. Da, au fost căsătoriți aproape unsprezece ani. Da, ultimul lucru pe care-l știa despre el era că părăsise cabinetul și în drum spre casă plănuise să se oprească la o băcănie ca să cumpere cafea.

Nu, nu dăduse nimănui voie să disece corpul soțului.

N-a dat alte amănunte despre anii petrecuți împreună, doar răspunsuri care veneau în sprijinul acuzației de mutilare lansată de procuror. Toți ne întrebam ce altceva mai știe, dar ea a plecat la fel de repede precum venise.

Apoi un polițist din brigada omucideri a început să introducă martori printr-o ușă din spatele locului de audiere. A devenit clar de ce Jan Canty așteptase afară în loc să stea cu ceilalți în sala martorilor. Ce a urmat părea desprins dintr-un film, polițistul jucând rolul unui regizor secund, în timp ce auditoriul aflat în picioare exclama de fiecare dată când un nou personaj își făcea apariția în sală.

Înfățișarea tuturor era șocantă. Un locuitor nebărbierit din partea de sud a orașului, îmbrăcat în blugi îngălbeniți și un tricou negru decolorat, a venit clătinându-se să depună mărturie. Altul purta un cerceș de aur, iar pe braț îi erau tatuate slogane bătătoare la ochi și dragoni. Când a ridicat mâna pentru jurământ, un vecin al suspectilor și-a etalat un scorpiion tatuat pe degetul mijlociu. O tânără blondă părea la prima vedere destul de inocentă cu nasul său cârn și trupul fragil. Apoi toți i-au văzut tatuajul albastru mângălit pe tricepsul drept. Alta s-a bălăbănit

---

* *autism* – stare patologică caracterizată prin ruperea contactului cu realitatea exterioară și prin trăirea excesivă a unei vieți interioare, unul din simptomele fundamentale ale schizofreniei. (NT)

spre tribună arătând de parcă era gata să nască. Oferea o priveliște destul de ciudată: cu burta atât de mare și totuși martoră într-un proces de crimă și mutilare.

Nici unul dintre aceste personaje n-avea absolut nici o legătură cu stilul de viață al primei martore.

După terminarea interogatoriului am părăsit tribunalul Frank Murphy hotărât să fac o plimbare cu mașina până la Grosse Park, să arunc o privire spre casa victimei. Mă temeam deja că nici un articol de revistă, oricât de lung, n-ar putea explica de ce prima martoră era atât de diferită de grupul celorlalți.

Trecând cu mașina prin Jefferson Avenue și pe lângă Detroit River aș fi putut să fac un studiu de sociologie pe tema diferențelor de clasă.

Cândva pe strada Jefferson erau aliniate prăvălii tradiționale și întreprinderi industriale prospere. În locul acestora se înălțau acum clădiri comerciale și magazine mari, fortificate cu geamuri incasabile. O notă de eleganță și rafinament încă mai persista, dar la numai câteva străzi distanță începeau cele mai sărace și deprimante cartiere din Statele Unite.

Aceste zone nu difereau prea mult de străzile de unde provenea grupul de martori de la tribunal. Nici cea mai mică asemănare între ei și bărbatul într-un smocking elegant, savurând un pahar cu coniac Martell, din panoul de reclamă de pe o clădire arsă.

La Alter Road, Jefferson Avenue devenea poarta de acces spre cartierele Points: Grosse Pointe, Grosse Pointe Park, Grosse Pointe Farms, Grosse Pointe Woods și Grosse Pointe Shores. Din secolul al nouăsprezecelea aici locuia aristocrația deținătoare a întreprinderilor General Motors.

Numele Ford, Fisher și Dodge au devenit un simbol al bogăției și extravagantei. Anna Dodge, soția pionierului în automobilism. Horace Dodge, adusese maeștri din Europa ca să-i construiască Rose Terrace, un monument de arhitectură franceză din secolul al optsprezecelea.

Acesta fusese demolat cu câțiva ani în urmă, însă cele mai multe din edificiile de acest gen încă mai puteau fi văzute de-a lungul lacului St. Clair.

Ani de zile locuitorii din Grosse Pointe fuseseră extrem de exclusiviști. Până la procesul din 1960, suburbiile erau cunoscute pentru așa-zisul „point system”, un catalog de prețuri menit să înlăture clienții nedorți. Locuitorii erau aleși în funcție de originea etnică, culoarea pielii, afiliație religioasă și alte criterii de acest gen.

La capătul șoselei Alter, granița dintre Detroit și Grosse Pointe Park, contrastul era extrem de puternic în ziua aceea.

În partea de est se afla un parc municipal îngrijit, dotat cu piscină și terenuri de tenis. Bărbați în pulovere de cașmir și femei îmbrăcate după ultima modă în materie de jogging hoinăreau fără griji de-a lungul reședințelor elegante din Windmill Pointe Park.

În partea de vest se găseau un oraș de rulote și un parc plin de gunoaie. În parcare se foiau adolescenți în tricouri și blugi. Din mașinile lor ruginite se auzeau obscenități și muzică heavy metal, în timp ce tinerii își treceau unul altuia țigări de marijuana și cutii cu bere.

Chiar și copacii păreau să țină seama de graniță. Berkshire Road era umbrită de ulmi înalți ale căror coroane bogate se uneau formând parcă un tavan de catedrală. Pe strada aceea, Al. și Jan Canty aveau o casă în stil Tudor, cu șase dormitoare, șase băi și un garaj pentru cinci mașini. Garajul avea uși de lemn lăcuit. De cealaltă parte a șoselei Alter, o epidemie distrusese majoritatea copacilor înalți, lăsând strada pustie.

Pomii din Pointes păreau imuni la acea boală. Dar explicația nu includea nici o magie. Locuitorii și-au putut permite un tratament experimental european, extrem de costisitor, care le salvase copacii. Cu timpul aveam să aflăm că Alan Canty, un locuitor apreciat și un psiholog cu standarde profesionale înalte, cumpărase această terapie costisitoare. Cu bani și puțină strategie se rezolvă aproape toate problemele din Pointes.

PARTEA ÎNTÂI

1983

Capitolul 1

„Foarte puțini indivizi, indiferent de gradul lor de cultură, își pot privi cu obiectivitate propriul comportament afectiv“.

W. ALAN CANTY, 1973

Recomandări și psihoterapie

Buick-ul negru reuși cu greu să scape din aglomerația de la Fisher Building și se avântă în traficul animat de pe Third Avenue. Directori executivi, îmbrăcați în costume din stofă din lână la care asortau cravate stacojii sau de un gri ca oțelul, ieșeau grăbiți din birourile uzinei General Motors, trezind din amorteală străzile New Center-ului. Era ora prânzului. Buick-ul o luă spre sud și după câteva străzi numai clădirea de granit a Fisher-ului mai domina oglinda sa retrovizoare.

Bărbatul de la volanul mașinii cunoștea bine drumul. Dacă cei patru kilometri pe Third Avenue, dintre New Center și cartierul comercial, caracterizau orașul supranumit Motor City, atunci Detroit-ul se putea lăuda cu multe fețe.

Buick-ul trecu repede pe lângă pravești luxoașă oferită de Corporația Burroughs, cu geamurile sale bine lustruite, și o luă la dreapta, pe lângă Wayne State University. Lăsa în urmă căminele care datau din secolul al nouăsprezecelea, apoi sediul Universității, a cărei arhitectură modernă fusese realizată de Minoru Yamasaki, și cele o sută optsprezece lumini de securitate de un albastru cobalt, ale căror semnale luminoase serveau drept indicatoare poliției campusului.

Când Buick-ul intră pe Forest Avenue, singura clădire, aparținând incintei Universității Wayne State, care se mai

vedea era morga. Pe bulevardul Martin Luther King jr., o plăcuță amintea trecătorului că „Isus a murit pentru păcatele noastre”. Câștiga uneori câte un adept sau doi pentru biserică, dar inspirase și o metaforă pe care oamenii o evocau ca să-i descrie pe cei care locuiau pe străzile din împrejurimi:

– Nemernicii ăștia ar fi în stare să-l fure pe Isus de pe cruce, iar apoi s-ar întoarce și după cuie.

Cass Corridor, cum e numit cartierul de la nord de centrul orașului, era considerat de patruzeci de ani o adevărată talpă a iadului în Detroit. Zona inspirase studii despre decăderea urbană și tot acolo se filmaseră scenele cele mai dezolante din filmul *Politiștul din Beverly Hills*.

Spre deosebire de cartierele de acest gen din alte orașe, care-și atrăgeau clienții cu reclame porno viu colorate, în Cass Corridor numai cioburile de sticlă sclipeau. Prostituatele ofilite patruleau de-a lungul străzilor dincolo de care se aflau terenuri virane năpădite de buruieni sau jalnice case de raport. Cele mai tinere lucrau în cârciumi, cocoțate la bar, cu mintea încețoșată de alcool.

Cass Corridor-ul mai era și cartierul șomerilor și al bețivilor. Literele șterse de pe frontispiciul hotelurilor ieftine încă mai făceau reclamă vechii taxe de un dolar pe zi, în timp ce alcoolicii de-afară se culcau pe saci, protejându-și cu un ciorap creierii îmbibați de băutură. Un bilet de loterie de pe ușa unui magazin de băuturi îi necăjea pe bețivi cu însemnele dolarului. Puțini aveau bani ca să-și permită un pariu.

Bețivii și șomerii fără un șfanț în buzunar atrăgeau atenția asupra prostituatelor, făcându-le să pară apetisante. În Cass Corridor, frumusețea, ca și vârsta, erau doar niște chestiuni de perspectivă și percepție. Prostituatele care se apropiau de treizeci de ani erau deja bătrâne.

Cele care luau droguri de mult timp, constituiau o marfă greu de vândut ziua în amiaza mare. Corpul lor era

distrus de heroina de proastă calitate, o năpastă a cartierului, pe care o numeau „mixed jive”. Drogul era ieftin, dar injectarea cu el producea abcese. O drogată cu vechime arăta de parcă cineva i-ar fi stins direct pe piele un pachet întreg de țigări.

Dacă bărbatul din Buick-ul negru ar fi fost agățat de o târfă mai bătrâioară, probabil că și-ar fi format o părere mai proastă despre calitatea mărfii din Cass Corridor. Însă cele trecute de prima tinerete lucrau numai după apusul soarelui, în mașinile clienților, profitând astfel de avantajele cosmetice ale nopții.

Dawn Marie Spens prefera să lucreze la ora prânzului și își jurase că nu va ajunge niciodată într-un asemenea hal. Ieși din Sabb's Market cu un pachet de Marlboro mentolat, foarte hotărâtă să-și termine treaba înainte ca străzile centrului să se golească.

Înfățișarea lui Dawn era o combinație de inocență și viciu. Pielea îi era în cea mai mare parte curată, iar părul roșcat, lung până la umeri, încadra o față cu buze cărnoase și ochi căprui somnoroși. Alte târfe o numeau „tinerica”, nu din cauza celor optsprezece ani ai săi, ci pentru că avea tenul proaspăt și nu se machia.

Îmbrăcată mai bine, ar fi scos bani mulți de la clienți de soi. Silueta îi era pusă în evidență de o bluză care se mula pe bust și de o pereche de blugi strâmți, dar, în același timp, ascunsă de o haină lungă de piele. Picioarele ei frumoase arătau la fel de bine în adidași sau în pantofi cu tocul înalt, iar sânii erau plini, dar nu în mod exagerat.

Dawn Spens n-avea nevoie de efecte speciale.

Pe 30 noiembrie, se afla la colțul ei favorit, dintre străzile Second și Peterboro. Fisher-ul era singurul zgârie-nori din partea de nord a orașului, iar șoseaua Second Avenue se termina chiar la ușile principale ale clădirii. Părea să fie la numai câteva străzi distanță, dar pe kilometrajul Buick-ului se înregistrară peste trei kilometri.

Mașina rulă încet, frână și se opri foarte aproape de ea. Schimbul de cuvinte era vechi de când lumea, în care nici unul dintre ei nu spunea lucrurilor pe nume.

– Bună, lucrezi? începu el.

O examinează printr-o pereche de ochelari cu rama de baga. Zâmbea într-un fel ciudat, iar privirea îi era ușor șase.

– Vrei să mergem undeva? întrebă ea.

Nu, nu vroia să meargă nicăieri acum, ci mai târziu.

– Ai un număr de telefon unde să te pot găsi? spuse el.

Nu prea își dădea numărul de telefon oricui.

– Numele meu e Al. Pe tine cum te cheamă?

În timp ce-și spunea numele, îl văzu scoțând o bancnotă de zece dolari.

– Poftim, Dawn, să-ți iei ceva de mâncare.

La început crezuse că e contabil. Apoi văzu că nu poartă cravată. Sub palton avea un sacou și un pulover tricatat. Nu arăta extraordinar de bine, dar nici urât nu era. Mai târziu, aprecie că avea în jur de patruzeci de ani. Dar zâmbea ca un preșcolar prins cu mâța-n sac. Nu-și amintea să mai fi văzut vreodată un bărbat de vârstă mijlocie cu o asemenea expresie pe față.

Un polițist de la moravuri nu s-ar da de gol atât de ușor, hotărî ea. Era doar un client oarecare. Dawn luă cei zece dolari și-i spuse numărul de telefon.

– Te sun după-amiază, zise el.

Plecă, zâmbind în același fel. Poate că nu era decât un șmecher fără vlagă. Dawn observase că nu scrisese nicăieri numărul de telefon.

Câteva minute mai târziu, lui John Fry i se contractară mușchii gambei când auzi cheia învârtindu-se în ușa apartamentului.

Fostul motociclist de treizeci și șapte de ani adormise zâmbind cu o seară înainte, dar se trezise dis-de-dimineață simțind nevoia de încă o doză. Ultimii săi douăzeci și cinci

de dolari îi asiguraseră numai câteva ore de ușurare. Dar un sfert de mixed jive, cât îi mai rămăsese, nici nu meritase încă o înțepătură în piciorul său drept și în' mod sigur nu era de ajuns să-l facă pe John capabil de a înfrunta o nouă zi. Așa că o trimisese pe Dawn să facă rost de bani.

Îi fusese de ajuns o privire ca să-și dea seama că prietena lui se întorcea doar cu o poveste despre un tip zâmbăreț.

– Bine, John, dar tipul mi-a dat bani să-mi cumpăr de mâncare, spuse ea. Și mi-a zis că mă sună mai târziu.

Lui John îi curgea nasul și-și simțea capul greu.

– La dracu'! Mie mi-e rău acum. Să n-aud de nici un mai târziu.

Își aprinse un Marlboro mentolat. Ochii lui îi spuneau să nu facă efortul de a-și mai scoate haina.

Capitolul 2

„Am văzut multe persoane divorțate care sufereau cumplit din cauza singurătății și a separării. Oamenilor le lipsește hotărârea atunci când au mai multe alternative. Ei suferă de ceea ce psihologii numesc „șocul complexității”. Ar dori ca viața să fie mai simplă și mai ușor de înfruntat”.

W. ALAN CANTY

*Detroit Magazine, septembrie 1983
Modern Bride Magazine, iulie 1984.*

Jan Canty ar fi putut accepta să petreacă în pat ziua de naștere a lui Al, în după-amiaza aceea minunată în Sun Lakes, Arizona, dar nu la 3200 kilometri depărtare de el. Încă îi mai părea rău că-l lăsase singur.

Puse ceasul să sune la ora unsprezece, ora Detroit-ului și-și acoperi umerii cu pătura, simțindu-se mai bine la gândul discuției pe care o avuseseră chiar înainte de plecarea ei la părinți, lângă Phoenix.

– N-am să fiu aici de ziua ta, pe 30 noiembrie. Chiar nu te deranjează?

– Știi bine că nu, Jan!

Îl întrebase probabil de vreo cinci ori, în cinci feluri diferite. În toți anii petrecuți împreună Al Canty tratase cu indiferență aproape toate aniversările sale. Anul acesta, însă, împlinea cincizeci de ani și Jan se gândea că măcar acum putea fi ceva mai deosebit. Cochetase chiar cu ideea unei petreceri surpriză.

Apoi începu să se îndoiască de faptul că o asemenea atenție ar fi fost pe gustul lui și bănuiala i se confirmă. Când îi dezvălui intenția pe care o avusese, el îi spuse:

– Nu, Jan-Jan, nu vreau așa ceva!

Răspunsul era cât se poate de caracteristic pentru omul pe care-l iubea. Psihologul care-și pusese o simplă plăcuță cu. „W. Alan Canty” pe ușa cabinetului, prefera

o viață simplă și lipsită de complicații acasă. Printre pacienții lui se numărau alcoolici în căutare de ajutor, persoane incapabile să-și găsească un partener, oameni divorțați dezamăgiți, indivizi cu personalități dominatoare și bolnavi de nervi, disperați și nefericiți. „După o zi în care îi ajută pe aceștia să-și reechilibreze viața, se gândea ea, cine nu și-ar dori puțină liniște?”

În săptămâna în care soțul ei avea să împlinească o jumătate de secol, Jan nu se simțea bine. Avea mononucleoză*. Ura până și sunetul acestui cuvânt: mono. Era a doua infecție din acel an și a treia criză din viața ei. De data asta însă, atacul durase trei luni.

Jan încercase să se odihnească acasă, dar nu considera niciodată că-i e atât de rău încât să stea toată ziua în pat. Pe lângă munca de la birou, trebuia să se ocupe și de întreținerea casei, căci Al era mereu plecat. În cele din urmă, durerile de gât și oboseala o dăduseră gata.

– Trebuie să alegi, îi spusese doctorul. Ori te internezi, ori pleci undeva și nu te mai dai jos din pat.

Optase pentru invitația mereu reînnoită a părinților ei stabiliți într-o casă la marginea deșertului Arizona. Al fusese încântat de idee.

– Ar trebui să te duci ca să te faci bine, îi zisese el. Odihnește-te.

Avea dreptate. Părinții ei n-o lăsaseră să facă nimic și, de când coborâse din avion, dormise tot timpul.

Jan bănuise că Al va fi imediat de acord cu ideea plecării. În septembrie sărbătoriseră nouă ani de la căsătorie, dar Jan ar fi putut spune cu mâna pe inimă că anii petrecuți alături de Al Canty fuseseră ca o călătorie de plăcere.

Al părea încântat să-i lase cât mai mult timp pentru făurirea unei cariere. Fusese studentă în cea mai mare

---

* mononucleoză – creștere a numărului leucocitelor cu un singur nucleu din sânge.

parte a căsătoriei. Obținerea doctoratului ei în psihologie fusese principala preocupare a amândorura. Ani la rând, teza de doctorat părase că reprezintă întreaga ei viață, iar casa lor pentru dormit și făcut temele, între drumurile la Universitatea din Michigan.

Nici nu și-ar fi putut dori un soț mai înțelegător. Niciodată nu se plânsese de mesele nesigure de dinaintea examenelor, nici de faptul că în sufragerie multă vreme nu avuseseră mobilă. Abia de curând își cumpăraseră televizor. Nu avuseseră timp pentru asta înainte. Al își încheia serile criticându-i cu blândețe lucrările sau încercând s-o binedispună când era prea obosită.

După părerea ei, era o relație mult mai bună decât altele. Acum că pregătirea ei se apropia de sfârșit, Jan și-ar fi dorit să fie mult timp împreună.

Lăsând la o parte boala, la cei treizeci și doi de ani ai săi, Jan arăta înfloritor. La douăzeci de ani, cu zâmbetul care-i dezvăluia dantura impecabilă și cu nasul ei cârn, fusese prototipul tinerei americane. Acum era o femeie frumoasă, cu o carieră de urmat. O umbră de machiaj în jurul ochilor săi verzi o avantaja. Părul șaten deschis era aranjat altfel în fiecare zi. Deși era mai degrabă scundă, se potrivea de minune cu Al, care n-o depășea decât cu câțiva centimetri.

Jan atrăgea priviri, dar fiind aproape tot timpul alături de soțul ei, era greu de abordat. Soțul ei era o persoană cu o imensă capacitate de muncă. Abia de un an de zile Jan îl convinsese să-și ia încă o zi liberă. Cam jumătate din anii petrecuți împreună, Al lucrase șapte zile pe săptămână. În cele din urmă fusese de acord să-și ia liber atât vinerea cât și duminica. Cu toate acestea, Al reușea să consulte aproape cincizeci de pacienți pe săptămână și să-și rezerve șaiszeci de ore de terapie în clinică. Își consulta bolnavii atât în cabinet, cât și acasă. Lucra și pentru tribunal, acordând asistență psihiatrică atunci când

era nevoie. Supraveghea munca altor psihologi de la Port Huron, la o distanță de patruzeci și cinci de minute de cabinet.

Acest ritm susținut de muncă îi aducea profituri de mai mult de 150000 dolari pe an. „Dar, se întreba Jan, merita să sacrifici de dragul banilor atâtea zile începute în zori și sfârșite mult după apusul soarelui?”

Jan credea că diferența de vârstă de șaptesprezece ani dintre ei era unul din motivele neliniștilor sale. Al nu se simțea bine în compania prietenilor ei tineri, deși silueta și zâmbetul lui copilăresc îl făceau să pară cu zece ani mai tânăr.

Ultima lor distracție de pomină fusese la balul mascat din ajunul Zilei Tuturor Sfinților. Ea se deghizase în bondar, iar el într-un mecanic de mașini de curse, un personaj fictiv numit Al Miller. Bănuia că numele îi fusese inspirat de o veche mașină de curse pe care o restaura în garaj. Îi făcuse rost de un halat pe spatele căruia îi cususe numele. Al dispăruse în garaj, iar când ieșise de acolo avea un buzunar sfâșiat și pete de ulei pe salopetă. Nu-l văzuse niciodată atât de vesel. Stătuseră până la patru dimineața la petrecerea prietenei ei.

Numai că noaptea aceea de acum doi ani nu se mai repetase. Era dezamăgită că nu ieșeau mai des să se distreze împreună, mai ales acum când programul ei de lucru nu mai era atât de încărcat. Îi plăceau concertele și jocurile de baseball ale echipei Detroit Tigers, el însă preferând să-și petreacă timpul liber citind.

„Ei bine, reflectă ea, nu-i poți pretinde unui om de vârstă lui să-l adore pe Stevie Wonder”. Al nu era nici tipul care să se dea în vânt după vreun fel de sport, dar nu se plângea când ea se ducea cu prietenii la meciurile de baseball.

Într-un fel, părțile bune ale căsniciei cu Al le echilibraseră pe cele rele. O dovadă fusese faptul că Al acceptase ca ea să plece în străinătate, ca însoțitoare a unor copii din clasa de franceză a prietenei sale.

– Păi, Jan, de ce nu te-ai duce? îi spusese el, zâmbind. Biletul de avion e cu preț redus. Du-te! Nu-ți face griji pentru mine.

Dacă Al acceptase într-un totu călătoria în Franța, de ce ar fi situația diferită acum? Mi-a spus dejea părerea lui, își zise Jan. Întotdeauna a fost sincer cu mine.

– Ești sigur că nu te deranjează? îl întrebase ea.

– Jan, chiar insist să te duci. N-ai de ce să-ți faci griji pentru mine.

Își aminti privirea lui liniștitoare prin ochelarii cu ramă de baga. Foarte curând adormi din nou.

Capitolul 3

*„Personalitatea este rezultatul maturizării,
studiului și al experienței”*

W. ALAN CANTY

Recomandări și Psihoterapie

– Oh, mamă, nu trebuia să faci asta! Îi spuse Alan mamei sale, când aceasta îi telefonă după prânz.

– Ei Buster, răspunsese ea, acum ești băiat mare.

Gladys Canty era bucuroasă că-i trimisese fiului de ziua sa o felicitare și cinci sute de dolari. Până atunci, la fiecare aniversare îi dăduse câte o sută de dolari. „Dar, își zise ea în timp ce completa cecul, împlinirea a cincizeci de ani este un eveniment foarte important.”

Buster. Porecla fusese un lucru spontan. Apăruse chiar în ziua în care fiul ei se născuse, „Ziua Recunoștinței”, în 1933, când Alan Senior îi telefonase sorei sale să-i dea vestea cea mare.

– Buster e aici, spusese el.

Și numele rămăsese de atunci, deși ea era singura care-i spunea așa. Cât trăise Alan Sr. obișnuia să-i spună Alan. Dar cu doi Alan-i în casă se creau confuzii. Uneori ea îl numea Alan junior, dar îl prefera pe Buster și, în ultimii ani, îl prescurtase la Bus.

În afară de Bus, Gladys nu mai avea pe nimeni în Detroit. Al Sr. murise în 1976. Nu mai avea nici o rudă în apropiere, iar singura ei soră în viață locuia în Cleveland. Buster o suna în fiecare zi de la cabinetul lui din Fisher Building și, cu toate că programul lui era foarte încărcat, își făcea întotdeauna timp să stea de vorbă cu mama lui.

Nu se putea spune că Gladys Foster Canty, la vârsta de 76 de ani era o bătrână neputincioasă care aștepta toată ziua să sune telefonul. De fapt, prietenii o găseau rareori în casa ei din partea de est a Detroit-ului. Zilele săptămânii le împărțea între excursii în grup și vizite făcute numeroșilor ei prieteni, care-i solicitau zgomotos prezența printre ei. Sâmbăta își oferea serviciile Muzeului copilului din Detroit, lucrând ca vânzătoare într-un mic magazin de unde copiii puteau cumpăra suveniruri elegante. Asta era ocupația ei favorită.

– E încântător când muzeul se umple de acele mici fețe inocente, îi explicase odată unei prietene.

În muzeu, sau în orice altă parte, Gladys mergea dreaptă, cu pași rezezi și siguri. Firele cărunte începuseră să domine în părul roșu bogat, pe care și-l pieptăna într-un coc simplu. Vârsta nu o deranja, după cum nici lipsa diplomelor universitare nu-i stingherise pe ea sau pe soțul ei în tinerețe.

Familia nu era în Detroit nici măcar de două generații, dar numele Canty era unul dintre cele mai respectate în oraș. Gladys Canty era foarte mândră de asta. Ea și soțul ei veniseră în Detroit din Cleveland în 1929 cu șase luni înainte de crah. Al Sr. obținuse un post în prima clinică de acest fel din țară. O unitate de medicină legală numită inițial Clinica pentru psihopați, de pe lângă Tribunalul orașului Detroit.

Bus venise după cinci ani de căsnicie și nouă luni de greață zilnică pentru Gladys. Îi fusese atât de rău, încât doctorul crezuse că o să piardă copilul. I-ar fi plăcut să aibă mai mulți copii, dar Al Sr. îi spusese clar că n-o mai lasă să treacă din nou printr-un asemenea chin.

Se străduise să-i dea lui Bus o educație bună în casa lor de lângă Detroit River. Îl îmbrăca întotdeauna elegant, mesele le pregătea ca pentru un prinț și în fiecare seară îi citea povești. Dar Gladys avea mai mult de oferit.

Fiica unui preot episcopal, copilăria ei fusese marcată de două influențe majore: cea a bisericii și cea a școlii.

După ce-l înscriesese pe Buster în clasa întâi, participă la o întâlnire a Asociației Părinților și Profesorilor (APP). Această ședință îi redeșteptă interesul pentru problemele publice. Consacră optsprezece ani acestei organizații, ridicându-se până în funcția de președintă.

Fiul ei o însoțea adesea în oraș în timp ce ea se întâlnea cu o mulțime de persoane. „Ei doi sunt mereu pe drumuri”, spunea Al Sr. în lungile ore pe care le petrecea la clinică. Bus învățase multe lucruri despre străzile și împrejurimile orașului în felul acesta.

După ce Bus absolvise liceul, calitățile ei de organizatoare atrăseseră atenția alegătorilor din Detroit. A fost aleasă membră în comitetul de conducere al școlii și de două ori președintă. Dacă cineva ar fi numărat articolele din ziare, ar fi constatat că popularitatea pe care și-o câștigase Gladys Canty în activitatea sa pe tărâm social, ca și imaginea publică fără pată, întreceau uneori considerabila notorietate a soțului ei.

Programele lor de lucru făceau ca viața de familie să fie mai puțin tradițională decât și-ar fi dorit-o ea. Dar Gladys își făcuse o regulă pe care o respecta cu strictețe, aceea de a fi acasă să-și întâmpine fiul în fiecare zi când acesta se întorcea de la școală. „Suntem un trio unit”, gândea ea. Unul din motivele pentru care Al Sr. munea atât de mult era ca să-i asigure fiului său cea mai bună educație posibilă.

Ca psiholog, Buster realiza profituri mai mari decât cele pe care le realizase Al Sr. la tribunal. Dar, văzându-i cearcănele, Gladys se întreba dacă merită.

– Al, arăți atât de obosit, îi spunea deseori.

– Oh, mamă, tu nu înțelegi. Oamenii au atâtea probleme!

– Iar tu lucrezi ca să-i ajuți.

– Dar, mamă, îi duc în spate, de asemenea.

Aceasta era una din diferențele dintre tată și fiu. Al Sr. rareori se mai gândea la oamenii pe care-i consultase la clinică. După o zi petrecută printre polițiști și criminali, își

prepara un whisky cu sifon, iar energia părea să-i crească pe măsură ce seara înainta. Noaptea citea ziare sau scria pentru ele, astfel încât soneria ceasului deșteptător nu reușea niciodată să-l trezească.

Al jr. era stăpânit tot timpul de o energie nervoasă. Bus îi amintea doamnei Canty de fratele ei, George. Chiar semănau. Din cauza ritmului său frenetic de viață, George Foster a suferit o paralizie gravă la vârsta de cincizeci de ani. Nu și-a mai recăpătat vorbirea niciodată, iar după trei ani a murit. Această amintire o îngrijora.

Dar Gladys se străduia întotdeauna să vadă partea luminoasă a lucrurilor. În copilărie citise „*Pollyanna*“, o carte pe care o considera o influență majoră în viața ei. Și fiul ei avea pasiunile lui – era colecționar de mașini vechi și de cărămizi. Când se gândea la mașini și la Buster, își amintea de vechea lui mașină neagră cu pedale și de trio-ul unit pe care-l formau ei la cursele pentru copii. Chiar și în adolescență, lui Bus încă îi mai plăcea să privească mașinile ce alergau cu viteză și se ciocneau în jurul pistei ovale, pline de praf.

Acum fiul ei avea vreo șase automobile pe care le repara în garaj. După părerea ei nu erau decât un maldăr de bucăți diferite, dar Bus le declarase „valori“. Singurele comori pe care le prețuia la fel erau cărămizile lui de pavaj, foarte vechi. Nu știa exact când începuse să colecționeze astfel de lucruri, însă știa că șapte ani Bus fusese în căutarea zonelor de demolare, de unde își umplea portbagajul. În spatele garajului se strânsese un morman cu care Buster intenționa să-și paveze o parte a curții. Această manie devenise aproape o obsesie.

Odată, în timpul unei vizite la cimitirul Elmwood unde se afla mormântul lui Al Sr., atenția lui Bus fusese captivată de o echipă de muncitori care scoteau cărămizile de pavaj de pe o stradă alăturată. La plecare se opri și luase câteva. Gladys îl certase.

– Oh, mamă, e-n regulă! zisese el.

– Dar Bus, nu e frumos!

Dăduse drumul cărămizilor, dar păruse jignit. Arăta de parcă i-ar fi spus să-și arunce cutia cu jucării.

„Da, gândi ea, Buster a rămas un tip sensibil, chiar și la matura vârstă de 50 de ani. Asta-i ceea ce îl face să fie un bun terapeut și un soț bun“. El și soția lui păreau o pereche atât de fericită. Jan era atât de drăguță, încât nu se putea abține să n-o alinte, Jannie.

– Cum ai de gând să-ți sărbătorești ziua de naștere? leși undeva cu Jannie diseară? întrebă doamna Canty spre sfârșitul convorbirii telefonice.

– Nu, mamă, răspunse el. Jan e la o conferință în Ann Arbour.

– Oh, și nu va fi acasă de ziua ta?

Acest fapt îi păru ciudat lui Gladys Canty.

– Păi, ea este la o conferință, iar eu am de lucru până târziu și mâine am o zi grea, explică el grăbit. Și oricum, diseară vine acasă mai târziu.

„Doamne, se gândi ea, probabil că se înțeleg bine unul cu altul“. În plus, ce drept avea ea să pună întrebări? Bus era expertul în probleme de căsătorie. Recent, fusese citat pe larg într-un articol de duminică al ziarului „Free Press“. Articolul se numea: „Căsătorii pentru totdeauna – o căsnicie reușită e un lucru pe care-l dobândești“.

Era mândră de faptul că lucrările fiului ei fuseseră socotite o sursă demnă de a fi citată. Spre deosebire de tatăl lui, pe Al Jr., nu-l interesa publicitatea. Gladys decupase articolul păstrându-l împreună cu numeroasele articole ale defunctului ei soț.

Bus nu făcuse de râs numele familiei. Era mulțumită că-i trimisese 500 de dolari. Știa că n-or să țină multă vreme. Fiului ei îi plăcea atât de mult să cheltuiască banii! Putea să protesteze politicos cât vroia împotriva sumei, Gladys Canty își dădea seama că e încântat.

Capitolul 4

„Cred că acești copii, care în adâncul sufletului aveau păreri foarte proaste despre ei, au fost impresionați până la urmă de faptul că cineva frumos și plin de încredere dădea cu entuziasm spectacole pentru ei”

W. ALAN CANTY, 1976

„Povestea proiectului Indianwood” în „Cercetări terapeutice”

Dawn Spens recunoscuse vocea joasă de la telefon, vineri după-amiază târziu.

– Ești ocupată, Dawn? Întrebă el.

Ar fi preferat să-și fi încheiat munca pe ziua aceea. Îi plăcea să termine cu întâlnirile devreme, agățând oameni de afaceri din centru, care treceau prin Cass Corridor la ora prânzului. În felul acesta seriile îi rămâneau să petreacă împreună cu John.

Totuși, începu să-și tatoneze interlocutorul cu privire la preț.

– Oh, nu-ți face probleme în privința banilor, spuse bărbatul. Lasă-mă pe mine să am grijă de asta.

În repetate rânduri John îi recomandase insistent:

– Întâi fixezi prețul.

Dar ceva îi spunea că bărbatul va plăti, și probabil bine. Clienții ei îi lăsau adesea bacșiș.

Căzură de acord să se întâlnească lângă White Grove, un restaurant deschis toată noaptea, aflat la numai câteva străzi de locul unde se întâlniseră. Era la numai o stradă de apartamentul ei.

Dawn Spens o luă încet spre locul întâlnirii imediat după lăsarea întinericului. Ar fi putut să agațe câțiva clienți în drum spre White Grove, dar risca să aibă neazuri cu poliția. Ultimul lucru de care avea nevoie era să fie arestată din nou.

Buick-ul negru o aștepta cu motorul pornit. Era parcat sub vechea firmă a unui restaurant chinezesc scos din uz, numit „Orașul interzis“.

Mirosi interiorul mașinii. Părea desăvârșit întreținut de un auto-service specializat. Tăifăsuiră un pic în timp ce se îndreptau spre un hotel apropiat.

– Cu ce te ocupi?

– Sunt doctor. De fapt, asta-i ora mea de prânz. După-amiaza lucrez la Centrul medical.

Complexul medical aflat la cinci minute distanță, includea spitalele orașului Detroit și facultățile de medicină Wayne State și Harper Grace.

Dawn aștepta întrebarea pe care mulți clienți i-o puneau:

– Și cum ai ajuns să faci asta?

Mulți bărbați păreau la fel de interesați de felul în care o femeie ajunsese să se vândă, ca și de plăcerile sexuale pe care ea le oferea. Răspunsul era pregătit și destul de greu de înghițit:

– De fapt, locuiesc la marginea orașului, dar părinții mei nu mă pot trimite la școală. Fac asta numai pentru un timp, ca să strâng banii de taxe.

Răspunsul părea să-i mulțumească pe majoritatea clienților. Cel puțin alte întrebări nu mai puneau.

Bărbatul din Buick n-o întreabă nimic. Ea îi spusese cum să ajungă la Temple Hotel. Clădirea de cărămidă cu trei etaje fusese zugrăvită recent, și era într-o stare mult mai bună decât oricare altă clădire din Cass Corridor. Două sonerii și o poartă de fier stăteau între ei și biroul de recepție.

În hol, bărbați nerași stăteau pe mobila acoperită cu huse vechi. Încăperea mirosea a alcool etilic – vapori exalați de plămânii bărbaților ce-și luau porția zilnică de alcool.

Se apropiară de recepționar, care își înregistra afacerile în spatele unei cabine din sticlă securizată, acoperită cu plasă metalică. Clientul plăti cinci dolari

pentru o oră într-o cameră mică, cu un pat, o masă, un bec și baie comună pe hol.

Bărbatul vroia ceea ce orice prostituată cunoaște ca „juma'-juma'“, sex oral urmat de raport sexual. După ce el se dezbracă, îi luă sexul între degetul mare și celelalte degete. Ceea ce gura nu putea săvârși, mâna completa. Uneori mergea mai repede în felul acesta.

Când au început partea a doua a înțelegerii, el nu era nici grăbit, nici dornic să-și arate forța, ca majoritatea clienților. Era mai degrabă normal, dacă exista un astfel de calificativ în meseria ei.

Păru foarte satisfăcut după aceea.

– Pot să te sun? o întrebă el. Ne mai putem întâlni?

Îi dădu o sută de dolari – o sută de dolari în cap! Unele târfe din Cass Corridor lucrau chiar și pentru douăzeci de dolari, iar 75 de dolari însemna un preț de prima clasă. O sută de dolari transforma o târfă din Corridor într-o prostituată de lux.

Cientul pe care-l chema Al zâmbea din nou. La început crezuse că e drogat, dar nu mirosea a droguri. Zâmbetul ăla de fraier, și avea și un mers caraghios.

Mergea clătinat ca Charlie Chaplin în timp ce ieșeau din hotel.

– Arăta de parcă tocmai se răzbunase pe cineva, povesti ea mai târziu.

Dar ce conta? Era problema lui. Îl privi indiferentă. Bineînțeles că-l va vedea din nou.

John Fry o mai văzuse pe Dawn purtându-se în felul acela. Își fățâia fundul prin apartament, în timp ce el căuta confortul pe care i-l putea oferi canapeaua și porția de heroină pentru noaptea aceea. Apoi o îndemnă să-i spună ce făcuse.

– Cât?

– Și nici măcar n-a trebuit să fixez suma înainte!

John se apucă cu mâinile de păr și își clătină capul. Era prea împietrit ca să se înfurie.

John Lucky (Norocosul) Fry era un bărbat bine făcut. Avea aproape un metru optzeci, cântărea optzeci și unu de kilograme și avea tatuaje de-a lungul brațelor bine dezvoltate de anii în care pompase fier în închisoare. Când proprietățile chimice ale corpului său erau acolo unde le prefera, arăta docil ca un urs împușcat cu tranchilizante.

Nu putu decât să-și ridice ochii în tavan și să țină o predică în barba roșcată încărunită.

– Ți-am mai vorbit despre asta. E ceea ce cauzează probleme. Data viitoare tipul o să-și tragă pantalonii și o s-o șteargă. Și ce-ai să faci? Data viitoare o să-ți târăști fundulețul înapoi și-ai să-mi spui: Oh, iubitele, n-am luat nici un ban.

Dawn scoase limba și desfăcu bancnota în fața lui.

– Șaptezeci de dolari și treizeci de dolari bacșiș, spuse ea.

Înșfăcă banii.

– Și cred că am găsit un boșorog cu bani, un adevărat tătic de zahăr.

Capitolul 5

„Emoțiile își au sursa mai degrabă în noi decât în afara noastră”

W. ALAN CANTY

Conferințe la Colegiul Henry Ford Community

Ceasul deșteptător electronic făcu țândări tăcerea dormitorului, ca una din acele sirene vibrante ale mașinilor de poliție din Europa. Jan Canty făcea eforturi să dea păturile la o parte și să se trezească. Privi în jurul ei în întuneric, chinându-se să-și amintească întâi unde era, apoi de ce se trezise.

Se târî până în bucătărie și se așeză pe un scaun. Încăperea era luminată doar de becuțele (miniaturale) de Crăciun pe care părinții ei le așezaseră în jurul cactușilor din fața ferestrei. Mintea i se limpezi privind luminițele ce clipeau. Apoi luă telefonul și-l sună pe soțul ei. Îi cântă încet, pentru că o durea gâtul:

– Mulți ani trăiescă...

La început crezu că sunt paraziți pe fir. Apoi își dădu seama. Al plângea. Nu-l mai auzise pe Alan Canty plângând decât o singură dată, într-o izbucnire de durere, după înmormântarea tatălui său, cu șapte ani în urmă. Pur și simplu nu era genul lui. Și acum se simțea un pic ridicolă. Nu prea știa ce să spună.

– Al... Isuse, n-am vrut să fiu atât de sentimentală.

El se grăbi să răspundă:

– Ei bine, îmi pare rău că nu ești lângă mine pentru că sunt îngrijorat din cauza ta. Ai fost atât de bolnavă Jean-Jean.

„Iar începe, gândi ea, neliniștit din cauza mea“. Jan îl asigură că odihna la pat dădea rezultate miraculoase. Vroia să schimbe subiectul. Îl întrebă cum și-a petrecut cea de-a cincizecea aniversare.

– Mi-am oferit o cină la Chung's.

Jan ar fi putut să bănuiască. Apoi îi veni să-și muște limba. Al știa deja ce credea ea despre asta.

Chung's era în inima Cass Corridor-ului, și ieșirile lui Al în acea parte a orașului, la sud de Wayne State, o enervaseră întotdeauna. Dar știa și cât de mult îi plăcea lui Al mâncarea chinezească. Preparatele de la Chung's și apropierea sa de Fisher Building, făceau ca restaurantul să fie o tentație căreia Al nu-i putea rezista.

Era una din multele ciudățenii pe care le observase la el de-a lungul anilor. Deși el evita meciurile de baseball sau alte ieșiri în oraș, Jean îi atrăgea adesea atenția să nu se mai aventureze fără ezitare în zonele cele mai periculoase ale Detroit-ului. Părea prea sigur de el, de parcă se considera expert în problemele străzii.

Își amintea de vechiul obicei al lui Al de a se opri noaptea, când se întorcea de la lucru, la o benzinărie ce funcționa non-stop. Se afla în oraș. Încă doi kilometri și își putea face plinul în Grosse Pointe. Dar Al prefera să oprească acolo unde casierul încasa banii din spatele unui geam rezistent la glonț. Rareori își lua portofelul și buzunarele de la pantaloni îi erau pline de bancnote, o sută de dolari și chiar mai mult. Și-l închipuia adeseori omorât în bătaie. Îi luase o carte de credit Mobil și el îi promisese că nu se va mai opri acolo.

Plecările lui Al în căutare de cărămizi o îngrijorau, de asemenea. Uneori, când se întorcea, era mirată să afle de unde își încărcase portbagajul. Foarte des, din cele mai rău famate zone ale Detroit-ului. Se temea că e o pradă ușoară în pantalonii săi sport și jacheta de catifea reiată, răscolind printre case distruse de incendiu și depozite demolate. Dar el ținea să se ducă acolo unde nu

erau decât cărămizi, vagabonzi și locuri virane, ca și cum cărămizile nu aveau valoare decât scoase din mocirlă.

– Te rog, Al, nu mai face asta, îi tot spunea.

El răspundea la fel de fiecare dată, cu vocea sa teatrală de bariton:

– Jan, pur și simplu nu ai nici un motiv de îngrijorare.

Al nu părea să aibă un respect sănătos pentru pericol.

Dar apoi Jan se întreba dacă nu cumva neliniștea ei era în mod tipic exagerată. „Și oricum ce pot să fac? Să-l leg?”

Îi părea bine că Al era acasă în siguranță. Ar fi vrut să fie lângă el. Îi spuse că îl iubește foarte mult. După ce închise, rămase o vreme cu privirea ațintită în luminițele din cactuși.

Reuși cu greu să adoarmă.

Capitolul 6

Persoana care nu-și poate rezolva problemele singură... este cea care are nevoie de ajutor de specialitate.

W. ALAN CANTY

Recomandări și Psihoterapie

Prietenul cel mai apropiat al lui *John Mosey* își spuse răspicat punctul de vedere în timpul mesei de prânz.

– Ai câteva alternative, zise el. Prima: nu faci nimic și rămâi nefericit. A doua: mergem împreună și cumpărăm o armă calibru 45 cu care îți zbori creierii. A treia: mergem la barul de vis-a-vis, îți fac cinste primul pahar, apoi stau și te privesc cum te duci dracului.

„O alegere între doi și trei, gândi el. Să mori repede sau să cheltui o grămadă de timp și bani ca să ajungi tot acolo“. Alcoolismul îl costase deja scump, inclusiv o căsnicie și compania zilnică a celor două fiice ale sale.

Renunțase la alcool de patru ani și, la treizeci și trei de ani, trecuse de limita de patruzeci de mii de dolari pe an în domeniul său de activitate. Ușa nu se mai trântea în spatele lui când își exercita dreptul de a-și vizita fiicele la sfârșitul săptămânii. Abținerea însemna și respect pentru tine însuși, un lucru pe care îl considera mult mai valoros decât alcoolul.

Dar Mosey simțea că alunecă. Oamenii pe care îi respecta se săturaseră de proasta lui dispoziție. Chiar și străinii o observau:

– Tu nu zâmbești niciodată?

Mai auzise asta și înainte, exact când ducea la gură un pahar cu cinci degete de whisky sec.

– Apoi, continuă prietenul său, mai există și a patra alternativă. De ce nu încerci să faci terapie? Pentru că, John, ești alcoolic și ai nevoie de ajutor de specialitate.

– La cine te gândești?

Mosey era sigur că mai auzise numele Alan Canty undeva dar, conducând spre biroul acestuia câteva săptămâni mai târziu, nu-și putea aminti exact unde. Nu fusese nevoie să-l întrebe pe psiholog cum să ajungă. Fisher-ul era un edificiu de referință în Detroit.

Biografia lui John DeLorean se intitula *Într-o zi senină se zăresc uzinele General Motors*, dar în timpul nopții aproape toate privirile erau atrase de Golden Tower (Turnul Auriu) al clădirii Fisher. General Motors era un bastion cu ziduri turtite. Fisher Building înfrunta înălțimile. Noaptea, acoperișul îi era luminat de reflectoare. Turnul Auriu părea un sanctuar la granița cu Paradisul, deasupra orașului întunecat.

La etajele inferioare, vizitatorii și chiriașii puteau să depună bani în bancă, să ia cina, să facă plajă, să cumpere obiecte de artă, să-și comande un costum sau să și-l dea la curățat, în vederea unei seri la teatrul Fisher, Broadway-ul din Detroit. Mașinilor li se făcea plinul și erau spălate de angajații firmei. Fisher-ul avea chiar și propria sa plăcuță istorică, pe care se menționa clădirea ca fiind „cel mai mare obiect de artă” al orașului. Fuseseră necesare pentru construcția lui patru sute treizeci de tone de bronz, lemn solid de nuc în care se făcuseră sculpturi complicate și patruzeci de tipuri diferite de marmură adusă din toată lumea. Cu acest proiect, arhitectul Albert Kahn câștigase o recunoaștere internațională în anul 1928.

Mosey n-avea nimic de zis. Arcada de șaiszeci de metri a clădirii atrăgea atenția vizitatorilor sosiți la o întâlnire cu un om de afaceri, un doctor sau un terapeut. Picturile cu îngeri, vulturi și muze de pe tavanul boltit îi inspirau respect.

Mosey luă liftul până la etajul al nouălea, unde se afla Detroit Guidance Center. •

– Eu sunt Al Canty, spuse omul care îl întâmpină în camera de așteptare.

– Bună ziua, domnule doctor.

– Oh, nu, nu-mi spune „domnule doctor”. Nu-mi place. Vreau să-mi spui Al.

Al Canty părea un arhetip al profesiei sale. Purta pantofi sport, pantaloni reiați maro și un pulover verde pe gât. Mosey îi dădu patruzeci de ani, și fusese surprins să afle că avea cincizeci. Psihologul îi amintea de actorul Michael Caine.

Cabinetul lui era străin de opulența Fisher-ului. Mosey se așteptase să vadă un număr mare de diplome etalate pe perete. Observă numai trei, grupate într-un colț. Una dintre ele îl proclama doctor în psihologie al Universității din Michigan.

Peste douăzeci de cărți, cu coperti groase, erau rezemate de câteva sculpturi africane în abanos, care păreau muze întunecate a căror menire era să susțină întreaga știință acumulată. Mai târziu află că una din ele era un cadou de la Margaret Mead. Un vechi profesor de-al lui Al era bun prieten cu antropologul.

Al stătea într-un fotoliu mare, Mosey într-unul mai mic. Era o cameră confortabilă și liniștitoare, ca și Al, decise Mosey. Îi plăcea fotografia Mustangului tip vechi, de un roșu aprins, atârnată pe perete. Psihologul îi spuse că îi plac mașinile vechi. Avea în garaj un Packard vechi pe care-l repara. „Un intelectual care se pricepe să-și folosească și mâinile”, gândi el. Îi plăceau excepțiile de la regulă.

Supărarea și frustrarea lui ieșiră repede la iveală. Participase la destule mese rotunde ale Alcoolicilor Anonimi (AA) ca să știe că nu trebuia să păstreze nici o rezervă.

„Foarte bine”, spuse Canty. Era o plăcere să lucreze cu membrii AA din cauza franchisei lor. Să fii sincer cu tine însuși însemna să câștigi jumătate din bătaie. Ședința de terapie dură patruzeci și cinci de minute și

costa șaptezeci și cinci de dolari. Dar lui, pentru că era membru AA, avea să-i facă o reducere de douăzeci și cinci de dolari, îi spusese psihologul.

– Tocmai am pus punct unei legături cu o femeie și sunt furios ca naiba, începu Mosey. Am tendința stupidă de a alege femeile cele mai nepotrivite.

O ajutase pe ultima să-și refacă viața după ce fusese părăsită de un prieten, dar ea îl tratase ca pe un gunoi. După un an și două luni o părăsise și el, chiar în mijlocul unei vacanțe pe care o petreceau în Michigan-ul de nord.

– Dau numai de femei cărora le place scandalul, continuă el. Tot timpul țipă la mine: De ce nu faci asta? De ce nu faci aia?

Pur și simplu nu putea să se exteriorizeze în timpul certurilor, îi spusese lui Al. Dar când nu mai putea să suporte, izbucnea dintr-o dată și totul se sfârșea.

– Caut niște răspunsuri, Al. Aș vrea să știu care naiba e problema cu mine.

– Ei bine, autorespectul și sentimentul de vină joacă și ele adesea un rol important. Ce lucruri crezi că ți s-au întâmplat în viață din vina ta?

Divorțul lui. „Cum, își spunea el, ar putea fi un tată bun pentru fetele sale doar o zi pe săptămână?” Nici nu se putea numi părinte. Dar simțea că primise ce merita.

– Pe vremea când beam, aș fi dorit ca fiicele mele să nu se fi născut niciodată, explică Mosey. Și acum uite, nu mai am fetele. Gândurile alea erau bolnave, dar le-am avut. Și nu mi le pot ierta.

– Toți suferim de sentimente de vinovăție, spuse Al. E un lucru normal. Când eram în facultate, mă simțeam vinovat pentru că mergeam la o prostituată. Dar toți tinerii făceau asta. Atâta vreme cât încetezi să faci un lucru rău, nu mai contează.

– Știi, mama l-a terorizat întotdeauna pe tatăl meu, se înfierbântă el. Vroia să-l schimbe. Am crescut auzind lucrurile astea. Poate de aceea mă simt atras de aceste...

– Nu *mama* ta e problema, îl întrerupse Al.

Îi explică faptul că el era un susținător al terapiei rațional-emotive, o școală de psihoterapie care nu acorda credit unor astfel de noțiuni. „Răspunsurile îți stau la îndemână în prezent, nu în trecut, spuse Canty. Cu timpul, îl va ajuta să-și găsească singur răspunsurile de care are nevoie“.

– Aceste relații și neputința de a-ți alege oamenii potriviți sunt lucruri pe care le faci chiar acum. Majoritatea oamenilor sunt destul de sănătoși toată viața. Dar vin perioade când se simt tulburați, confuzi, pierduți. Împreună, trebuie să găsim o soluție pentru a repune viața pe făgașul ei obișnuit.

Discuția îi aminti lui Mosey de cărțile psihologului Albert Ellis. Canty îi spuse că a studiat cu Ellis. Mosey era impresionat. Canty îi sugeră să citească *Un nou ghid pentru o viață rațională* de Ellis și Robert A. Harper. Îi dădu, de asemenea, un exemplar al cărții *Cercetări terapeutice*, prezentarea muncii sale cu copiii autiști.

Comportarea lui Al îl impresionează cel mai mult pe Mosey în timpul acelei prime ședințe. Nu-l văzuse luând nici o notiță. Stătea în fotoliul său mare și nimic nu părea să-i poată zdruncina calmul și liniștea.

În decembrie, după opt luni de terapie săptămânală, Mosey îl considera pe Al Canty un prieten vechi.

– Al e înconjurat de un nimf al seninătății, îi povesti el mai târziu unui prieten. Rezolvă totul cu o ușurință extraordinară. Toată clădirea Fisher poate să se prăbușească în jurul lui, nu cred că l-ar clinti.

Capitolul 7

Casa lor se numea Homewood Manor. Adresa, Charlotte 644, era bine cunoscută printre cei care se ocupau cu actele la Morga din Wayne County.

John Fry și Dawn Spens se certau uneori din cauza interfonului defect, a zugrăvelii cu var verde ce se cojea și a mochetei rupte de pe hol, care nu mai avea nici o culoare. Dar casa era aproape de locul unde „lucra” și lucrurile n-aveau să rămână pentru totdeauna așa.

Deseori se consolau unul pe celălalt cu acest gând.

Cuplul își alesese deja viitoarea adresă. Se întâmplase într-o duminică de vară, imediat după ce se cunoscuseră. John împrumutase un Ford Escort de la un prieten și se aprovizionă cu droguri pentru călătorie: un pumn de Dilandids, 150 miligrame de metadon și șase sticle de Asti Spumante. Își dorea ca Dawn să vadă Walled Lake, locul unde el crescuse.

Luară câteva Dillies și se îndreptară cu mașina spre Lodge Freeway*. Trecură pe lângă New Center și pe lângă priverile în mare parte întunecoase dintre centrul orașului și cartierul Eight Mile Road, situat la periferie. Depășiră clădirile de birouri cu geamuri ca oglinda din Southfield și luxoasele împrejurimi din Oakland County. John sorbi din Asti, vorbind încontinuu, în timp ce

---

* Freeway – autostradă.

conducea mașina de-a lungul șoselelor care șerpuiau printre dealurile și lacurile mici din bogata regiune West Bloomfield.

Dawn Spens se îndrăgostise de fostul biciclist chel, chiar dacă era o diferență de douăzeci de ani între ei. Uneori era foarte sentimentală, ca o adolescentă deznădăjduită. Multe nopți mai târziu, într-o vreme când nu putuseră fi împreună, avea să scrie:

„Dragostea mea pentru tine e mai puternică pe zi ce trece... Te iubesc dragul meu și sufăr numai când mă gândesc la tine. Mi-e inima zdrobită. Tu ești dragostea și lumina vieții mele. Abia aștept să mă cuprinzi în brațele tale puternice. Brațele care întotdeauna m-au protejat. Ești *totul* pentru mine. Depinde doar de tine pentru cât timp...”

John fusese atras de maturitatea lui Dawn. O considerase excepțional de isteată. Spusese celorlalți că în sfârșit își găsise o parteneră care era la înălțimea lui.

– Cred că se poate spune că e prima femeie pe care o consider egală, spusese el despre ea. O femeie lângă care te puteai așeza și cu care aveai ce discuta. Nici una din acele sporovăieli ieftine.

În acea duminică mergeau cu mașina pe o șosea străjuită cu papură, când cei doi văzură o casă înconjurată de stejari sălbatici și arțari. Casa era de vânzare, avea patru dormitoare, era deschisă și nelocuită. Dawn își plimbă mâinile pe veranda din marmură albă și de culoarea stejarului, iar John își imaginează lemnele mocnind în șemineu. Vizitară dormitorul principal de la etaj și terasa cu vedere spre pădure. După ce coborâră, făcură dragoste pe podea.

Mai târziu sosi agentul imobiliar. John discută puțin cu el și-l întrebă prețul.

După ce plecară de acolo, John calculează puterea de câștig anual al lui Dawn și consideră că prețul casei e accesibil. Nu trebuia decât să economisească mare parte din ceea ce ea câștiga, să renunțe la diferitele lui afaceri și

să reducă cheltuielile pentru droguri. Dawn fusese încântată de idee.

– Iubitule, vreau casa asta!

Orice țintă putea fi atinsă. Cel puțin așa spunea John. Îi povestea lui Dawn că avusese cândva patru benzinării în Oakland County. La vârsta de douăzeci și unu de ani câștiga șapte-opt mii de dolari pe săptămână. Era o poveste pe care o spunea deseori.

– M-am căsătorit, am avut un copil, explica el într-o versiune. M-am trezit într-o dimineață, m-am uitat în jurul meu și am zis „Ce dracul!”. Poate greșesc, dar cred că avea o legătură cu anii aceia de tinerețe în care îmi ajutam mama și frații.

– Am telefonat într-o dimineață la firmă și le-am zis: Vreau să ies din treaba asta, veniți să lichidăm conturile. Așa că au venit și am făcut socotelile. Le datoram douăzeci și șase-douăzeci și șapte de mii de dolari. Aveam cam treizeci și două de mii la bancă. Le-am completat cecul. Dar apoi m-am dus la bancă, am scos toți banii și am întins-o. M-au băgat la închisoare. Era prima mea condamnare în Oakland County. Am luat doi ani de „eliberare condiționată”.

John îi explică lui Dawn cum se puteau evita vechile capcane. În plus, ea avea un talent nativ, cum îi plăcea lui să zică. Investise destul timp ca s-o facă să înțeleagă acest lucru.

– Dacă te vinzi pe cincisprezece dolari, vei arăta și te vei purta ca o târfă de cincisprezece dolari, spunea el adesea. Întotdeauna am fost de părere că valorezi cincizeci de dolari doar atunci când simți că valorezi atât. În sufletul și în mintea ta trebuie să te simți capabilă să obții suma respectivă.

Dawn nu-și lăsa clienții să-și dea seama că e dependentă de droguri. Majoritatea bărbaților din Cass Corridor nu erau naivi și știau că o toxicomană se dă ieftin. La început se injecta în venele din mâini, dar cu timpul acestea se umflau. Apoi una din prietenele lui

John se oferi s-o injecteze în vintre. Acela deveni locul ei favorit.

În duminica aceea, pe cât de multe droguri consumară, pe atât de mult discutară despre renunțarea la ele. Înlocuiră excursia plănuită la Walled Lake cu sărbătorirea căminului lor de vis și a colaborării în afaceri. Petrecerea se prelungi mult în noapte.

Seara se sfârși la cinematograful în aer liber Ford Wyoming, lângă un colț industrial din partea de sud-vest a orașului. Își parcară Fordul printre mașinile hodorogite ale adolescenților și ale familiilor nevoiașе care se uitau la film. Lăsară pe spate scaunele din față și își sorbiră ultimele picături de Asti pe bancheta din spate. Terminară și ultimele Dillies. Înainte de a adormi, Fry văzu doar titlul filmului. Era *Fort Apache: The Bronx*.

Capitolul 8

„În ultimii douăzeci și cinci de ani am asistat la o creștere uluitoare a interesului popular față de domeniul psihologiei”

W. ALAN CANTY

Recomandări și psihoterapie

În ziua de 4 decembrie, Jan coborî din avionul de Phoenix cu pas ușor și cu numărul leucocitelor aproape de normal. Al aștepta cu zâmbetul pe buze să coboare de la bord.

– Ți-a venit culoarea în obraji, îi spuse el emoționat. Arăți cu zece ani mai tânără.

Jan Canty avea enorm de recuperat. Pierduse foarte mult timp din cauza bolii. Un morman de lucrări nerezolvate o aștepta acasă. Era nerăbdătoare să-și reia programul post-doctoral la Centrul universitar de sănătate din Detroit, la începutul săptămânii următoare..

Acest program post-doctoral era ultima fază a pregătirii sale. Era recunoscătoare să ia parte la un program de studii la care fuseseră admiși doar trei candidați din toată țara. Pregătirea ei se compunea din consultarea pacienților și munca alături de medici curanți, afiliați Școlii de Medicină din Wayne State. Își perfecționează cunoștințele de psihoterapie și de consilier în problemele cuplului.

Proiectul era condus de Aaron L. Rutledge, un psiholog apreciat, care obișnuia să scrie săptămânal câte un articol de recomandări în ziarul *News* din Detroit. Jan Canty aprecia felul inteligent în care doctorul Rutledge aborda domeniul psihologiei. Era întotdeauna impresionată de definiția pe care o dădea el profesionalismului.

– În familie și printre prieteni nu ești psihoterapist, spunea el mereu. Doar la cabinet. Nu e cinstit nici față de tine, nici față de ei. La sfârșitul zilei încearcă să fii doar soție, soră, fiică.

Era un sfat bun. Fusesse necesar un mare efort mental ca să pună în practică tot ce învățase. Nu dorea să muncească pe gratis pentru Al sau altcineva. Asta o includea și pe ea. Era sigură că nu alesese această carieră pentru a-și alunga demonii proprii. Adesea evita să spună străinilor cu ce se ocupă, pentru că la petreceri oamenii deveneau reticenți.

– N-am nevoie de psihanaliză, spuneau ei.

– Nu vă faceți probleme, răspundea ea, nu lucrez pe gratis.

Era într-adevăr muncă și nu un hobby sau un joc de societate. Exceptând discuțiile teoretice pe care le avea cu soțul ei, se străduia să-și lase la cabinet uneltele mentale ale profesiei sale.

Doctorul Rutledge îl asistase și pe Al la începutul anilor '60. Era doar unul din cele câteva lucruri pe care le avea în comun cu Al. Nu intenționase niciodată să-i calce pe urme. Deși, de-a lungul anilor, păruse să facă exact asta.

De fapt, înainte de a-l cunoaște pe Al, nu s-ar fi gândit niciodată să obțină o diplomă universitară, ca să nu mai vorbim de un doctorat și de faptul că va locui într-o vilă din Grosse Pointe Park. Partea orașului în care crescuse nu produsese niciodată savanți sau alte personalități. Acest cartier din nord-vestul orașului Detroit nu semăna nici pe departe cu luxoasa suburbie Windmill Pointe Drive, renumită pentru vilele sale impunătoare. Cu toate acestea, Jan nu-și putea imagina o copilărie mai fericită decât cea pe care o trăise în Strada Annchester.

Jan Luciile avea o soră geamănă și un frate mai mare. Cu puținii bani câștigați după război, părinții ei își cumpăraseră o casă într-un cartier plin de verdeată, în care șirurile de bungalouri din cărămidă roșie țineau cât

vedeai cu ochii. Purtarea tatălui său era la fel de stabilă ca și salariul săptămânal pe care-l lua de la uzina Ford Motor, unde era controlor al calității produselor. Mama ei nu lucra și făcea din gospodărie o artă.

Strada Annchester era plină de copii care se cunoșteau între ei. Jan locuia chiar lângă școală. Mirosea frunzele arse toamna, iar câteva veri le petrecuseră făcând un concurs neîntrerupt de monopoly pe veranda unei prietene, fiecare folosind mijloace ingenioase pentru a câștiga. Ca adolescentă nu prea se întâlnise cu băieți, dar descoperise dragostea în ultimii ani de liceu.

După bacalaureat se simțise pierdută. Deși fusese o studentă eminentă, nu trimisese o cerere de intrare la nici o universitate. Doar fetele de profesori sau cele care locuiau în luxosul Rosedale Park aveau astfel de pretenții. Majoritatea prietenelor ei hotărâseră să se mărite sau să se angajeze ca secretare. Ea găsisese un astfel de post la unul din birourile Universității Western Michigan. Doi ani cochetase cu ideea de a-și continua studiile.

Apoi în vara anului 1972 aflase de la o prietenă că un psiholog din Fisher Building angaja personal pentru proiectul său de cercetare terapeutică despre copiii autiști. Căuta fete tinere de vârsta ei, care puteau interpreta roluri în piese scurte, dar extrem de semnificative, ce aveau scopul de a-i scoate pe copii din carapacea lor emoțională. Slujba părea interesantă, dar lui Jan îi luă trei luni până să se hotărăscă să telefoneze. Fusese surprinsă când psihologul îi spuse că încă mai angajează personal.

Alan Canty dăduse și un nume programului său terapeutic și anume „Proiectul Indianwood“. Îi oferī lui Jan slujba de „ghid indian“. Așa le numise pe cele șase fete care urmau să joace în scheciuri pentru copii. Făceau des repetiții într-o cameră de la un alt etaj din Fisher Building. Dar se dovedi până la urmă că Jan nu prea avea talent de actriță. Știau amândoi asta, deși el nu-i spusese niciodată că nu-i place felul în care se descurcă. În

schimb, Al o îndrumă cu delicatețe spre munca de birou, rugând-o să-i bată la mașină „*Cercetările terapeutice*”, cartea pe care o scria despre proiect.

Jan îl simpatizase încă de la început pe psihologul cu ochelari. Era isteț și ager. Mai avea și o mare înclinație spre creativitate – acea imaginație colorată pe care n-o prea întâlnești la oamenii de știință. Mai putea spune despre el că e sentimental, căci existau în cartea lui unele pasaje emoționante despre copii.

Memoria lui o uluise. Al își dictase cartea, iar ea îi bătuse la mașină ciornele. Nu avea niciodată nevoie de fișe. Uneori Jan făcea greșeli și rătăcea foi prin birou. La început se așteptase să i se facă morală. Dar el nu făcea decât să-i vorbească despre importanța de a nu pretinde celor din jur perfecțiunea. Foarte curând, Jan începu chiar să facă sugestii pe marginea manuscrisului, iar șeful ei o încuraja să-i dea și alte idei pentru îmbunătățirea dosarelor din cabinetul său.

– Ești o adevărată sursă de material didactic, știi asta, nu-i așa?

Al îi spusese acest lucru de câteva ori. Îi dădea încredere în ea însăși.

După nouă luni de serviciu, Jan se simțise flatată când o invitase în oraș. Avea douăzeci și doi de ani, iar el patruzeci. Dar nu-i dădea mai mult de treizeci. Arăta bine și avea o anumită distincție. Părul blond îi ajungea până la umeri. Semăna cu un tânăr actor englez când își scotea ochelarii cu rame de baga și își rezema bărbia cu degetul mare, răsucind o țigară între degete.

Oricum, la prima lor întâlnire se simțise de parcă s-ar fi furișat într-o lume despre care nu știa nimic. O dusese la un restaurant cu vedere spre lacul St. Clair, dar ea nu se putuse bucura de priveliște. Se gândea doar la rochia pe care și-o făcuse singură. Prețurile meniului o amuțiseră. Nu fusese niciodată într-un restaurant în care nu plăteai la casă.

După masă, Al îi sugerase să comande o băutură numită Galliano. Semăna cu uleiul de măsline și avea un gust la fel de rău. Îl înghiți pe tot deodată, ca să scape. La plecare, Al o întreabă dacă nu cumva se simte rău. Observa atât de repede orice. Se duse la toaletă și vărsă tot. Se simțea vinovată că toți acei bani se duceau pe apa sâmbetei.

Când Al Canty o invitase iar în oraș, Jan își dădu seama că era un om extraordinar. Capacitatea sa de a-ți trece cu vederea defectele era una dintre cele mai emoționante calități ale sale. Într-o zi se dusesese cu o prietenă la plaja Metropolitan și își uitase cheile de la mașină înăuntru. Îl sunase pe Al la Fisher Building, care se afla la o distanță de 45 de minute. El insistase să le vină în ajutor.

– Toți facem greșeli, zisese el când apăruse cu celălalt set de chei. Ne vedem diseară.

„Al Canty părea să aibă un drum precis în viață, gândi ea, atât din punct de vedere profesional cât și personal“. Avea autoritate și era activ. Locuia atunci pe Fisher Road, în Grosse Pointe Farms. Dar mai avea și o drăgălășenie copilărească. O alinta Jan-Jan. Îi plăcea asta, ca și zâmbetul de adolescent pe care-l avea când era jenat sau când încerca să-i ascundă că era surprins de ceva.

Cu timpul, Al îi explică de ce eșuase prima lui căsnicie. Nu păstra nici un fel de resentiment față de Maggie, fosta lui soție, care era cu zece ani mai în vârstă decât el. Încă îi mai admira inteligența și reușita în cariera sa administrativă la Wayne State. După nouă ani de la căsătorie, fuseseră amândoi de acord să se despartă. Jan fu uimită să audă asta de la un om divorțat numai de doi ani.

Privind în urmă, Jan gândi că psihologul fusese abil încurajând-o să aibă încredere în ea. Când îl întrebase ce părere are despre ideea ei de a-și continua studiile, el o sfătuisese să încerce întâi să urmeze un curs la un colegiu. Acel curs se transformase într-un orar complet. Își luase

apoi un apartament la cămin și obținuse o bursă la Wayne State.

Jan hotărâse să nu-l scape din mâini pe cel mai sensibil și înțelegător bărbat din câți întâlnise. După aproape un an de întâlniri, Al începuse să facă aluzie la căsătorie, încercând să afle în ce fel de casă i-ar plăcea să locuiască.

Singurul lucru care o făcea să mai stea pe gânduri era diferența de șaptesprezece ani dintre ei. Încercase să anticipeze peisajul anilor ce aveau să vină. Existau toate șansele ca într-o zi nu prea îndepărtată să rămână văduvă.

– Am fost tot timpul conștientă că într-o zi voi fi singură, îi destăinuise mai târziu unei prietene. Dar mi-am făcut socoteala în mintea mea și mi-am zis că merită să trăiesc zece sau douăzeci de ani alături de el, chiar dacă după aceea voi rămâne fără el.

Într-o dimineață de vară, când ieșiseră să ia micul dejun împreună, Jan se hotărî să-l ceară în căsătorie. Unul dintre ei trebuia s-o facă.

– Ce-ai zice să ne căsătorim?

Al amuțise, dar privirea lui parcă spunea „Foarte bine, când?”.

Jan își scoase calendarul, luă furculița în mână și cu ochii închiși o înfipse în el.

– 28 septembrie îți convine? Era în anul 1974.

– Sună bine, spusese el.

Începuseră să caute o casă și o cumpăraseră pe aceea în stil Tudor din Grosse Pointe Park. Vila avea arhitectura unei case de țară englezești. Apoi toți le spuneau „Tudorii din Pointes”. Al era încântat de casă, dar Jan era de părere că e prea mare. Avea într-adevăr toate calitățile necesare: un șemineu, un cabinet pentru Al și un garaj pentru mașinile lui.

Admirația ei față de Al și psihologie continuase să crească. La început își dorise să scrie cărți pentru copii. Apoi, după ce citise *The magic Years* (Anii vrăjiți), deveni

interesată de psihologia infantilă. În final, povestirile lui Al despre cazurile sale îi deșteptară interesul pentru psihologia adulților și problemele cuplului.

Se dedicase cu totul studiului. Porecliseră unul din dormitoare de la etaj „camera de dizertație”. Acolo purta discuții teoretice cu Al. Ani de zile și-i petrecuse acolo, alături de lucrările ei, mașina de scris și rafturile cu cărți. Oricum, Al primea pacienți chiar și după lăsarea întinericului.

Pe atunci vedea în soțul ei un adevărat model de urmat.

– Tot ce-mi doresc e ca într-o zi să ajung la fel de bună ca el, îi spuse odată mamei sale. Dacă aș putea fi un psiholog măcar pe jumătate la fel de priceput, cred că aș fi mulțumită.

Interesul lui Al pentru proiectul indianwood scăzuse imediat după ce se căsătoriseră. Pretindea că, după aproape douăzeci de ani de activitate, se simțea epuizat. Angajase tinere actrițe profesioniste, înregistrase scenetele pe casete video și le trimisese apoi la zece centre din toată țara, care se ocupau de programe autistice, pentru a fi testate. Era mulțumit de faptul că munca sa continua în altă parte cu ajutorul video casetelor și a tehnicilor propuse de el în carte.

Cercetările terapeutice fuseseră publicate în 1976, iar Al ținuse o conferință despre psihologia infantilă studenților de la câteva universități, explicându-și metodele. Dar fuseseră numai câteva. Totuși pe Jan o impresionase felul în care stăpânea limbajul și încrederea cu care trata problema. Lua cu ea exemplare ale cărții și le vindea studenților interesați. Nu știa nimic despre publicarea unei cărți, dar știa că e foarte importantă pentru amândoi. Studiile ei post universitare erau plătite cu banii din vânzări, spunea Al.

Al vorbea și asculta la fel de minunat. O îndemna să-i vorbească despre cursurile ei. Discutau adesea în timpul plimbărilor pe care le făceau pe strada Windmill Pointe

Drive, de lângă lacul St. Clair. Aceste plimbări de o jumătate de oră dinainte de culcare erau singurul prilej de a vorbi în zilele de lucru. Chiar și iarna se înfofoleau și plecau.

Uneori ținea monologuri detaliate despre profesia sa. Citise mult despre istoria psihologiei și despre necesitatea conturării acesteia ca profesie începând din anii '30. Îi povestise despre turnura tragică pe care o luase psihologia după cel de-al doilea război mondial, când Administrația Veteranilor începuse să acorde ajutor soldaților care se întorceau de pe front. Mulți dintre aceștia nu aveau probleme medicale care să necesite consultarea unui psihiatru, spunea el. Aveau doar nevoie de ajutor pentru a se adapta din punct de vedere emoțional noii ordini sociale care urmasse războiului. Al era încredințat că acea perioadă înlăturase sentimentul de jenă și misterul care învăluise psihologia atâta vreme. Sfătuitoarii și terapiștii au luat locul preotului episcopal sau al prietenilor bine intenționați dar adesea lipsiți de pricepere, pe care persoanele cu probleme îi consultau în trecut.

Pe măsură ce cunoștințele ei în domeniu se apropiau de ale soțului, Jan începea să aducă unele completări metodelor sale de tratament. Devenise mai mult un coleg decât un model de urmat, Jan avea deja idei proprii despre activitatea sa.

Uneori dezbatteau împreună chestiuni teoretice, dar sub forma unor polemici. Al avea o admirație nețărmurită pentru Albert Ellis. Prin cărțile sale, *Sex fără vină* și *Problema libertății sexuale*, psihologul declanșase revoluția sexuală. Al îl admira ca promotor principal al terapiei rațional-emoțive (TRE), una dintre abordările cognitive în acest domeniu. În cadrul TRE, terapeutul ajută pacientul să se vadă așa cum e. De exemplu, dacă o persoană simte că lumea trebuie să fie un loc al dreptății, el va suferi când ceva nedrept i se va întâmpla. TRE îndeamnă pacientul să-și schimbe modul de gândire. Lumea nu e

întotdeauna dreaptă, de aceea trebuie să mă aștept că va fi nedreaptă, uneori chiar în ceea ce mă privește.

Ca și Ellis, Al prefera terapia pe termen scurt. Nu era de părere că toți bolnavii au nevoie de ani întregi de tratament, cum propovăduiau metodele clasice. Al frecventase câteva ședințe de terapie de-ale lui Ellis și îl cunoștea personal pe psiholog. La o conferință în New York, la care luaseră parte cu câțiva ani în urmă, Al fusese mândru s-o prezinte influentului autor.

Totuși Jan Canty optase pentru terapia psihodinamică de lungă durată. Ea considera că trecutul medical și subconștientul unui bolnav jucau un rol important în comportamentul și receptivitatea lui. Interpretarea viselor, ticurile verbale și alte impulsuri ținând de subconștientul unei persoane trebuiau examinate alături de convingerile sale conștiente. „Descoperirea pornirilor ascunse ale psihicului argumenta ea, atrage după sine acele schimbări de lungă durată pe care și le doresc majoritatea pacienților”.

În privința unui lucru erau întotdeauna de acord: dacă bolnavul își revenea, ce importanță mai aveau toate astea? Așa se sfârșeau deseori dezbaterile lor teoretice, iar divergențele de ordin profesional dintre ei nu-i împiedicau niciodată să discute în continuare cu o pasiune formidabilă.

În alte seri doar se prosteau în timpul plimbărilor pe lângă lac. Uneori Al juca un pic de teatru. Făcea pe snobul, criticând astfel grandioasele proprietăți ale vecinilor lor din preajma lacului St. Clair.

– Uite, casa asta ar arăta cât de cât mai bine dacă i-ar asfalta podeaua cu piatră cubică, remarcase el cu sarcasm, arătând spre o vilă cu patruzeci de camere.

– De ce nu te duci să le zici? răspundea ea. Te duci, suni la ușă și le spui.

Uneori acest joc psihologic îi predispunea la romantism. Când se întorceau acasă făceau dragoste. În acele seri Al era deosebit de tandru și răbdător.

Câteodată vorbeau despre diferența de vârstă dintre ei și despre faptul că ar putea fi considerați o pereche nepotrivită. Abordaseră acest subiect de curând.

– Jan-Jan, știi că într-o bună zi vei fi singură, îi zise el într-o seară. Iar când ziua aceea va veni, având în vedere diferența de vârstă, țin foarte mult să te recăsătorești.

Jan îi răspundea că o astfel de considerație era prematură. Zilele acelea părul lui Al era mai mult un roșcat cărunț decât blond, iar șoldurile i se lățiseră. Regreta că n-avea mai mult timp pentru gimnastică și că mânca atât de mult pe fugă. Dar singurul lucru îngrozitor erau petele de psoriazis* care-i apăruseră în jurul cotului și pe pielea capului.

– Totuși, nu vreau să te împiedice faptul că am fost atât de fericiți împreună. Nu vreau să fii singură din cauza mea.

– Al, nu vorbi prostii, zise ea strângându-i brațul.

Cina la restaurantul italianesc Blue Pointe, din fiecare marți era celălalt tabiet al lor, la care nu renunțaseră timp de șase ani. La început din cauza orarului ei de la facultate, apoi pentru că făcea practică în apropiere, la centrul Point Crisis Center. Așa era Al, de îndată ce un anumit lucru făcea parte din programul său obișnuit, nu mai renunța la el. Putea fi extrem de previzibil.

La două zile după întoarcerea ei din Arizona, se întâlneau acolo ca să cineze. Al întârziase; fusese reținut la cabinet. Întotdeauna o făcea să aștepte la Blue Pointe. Uneori Jan se întreba dacă nu cumva își plănuiise până și aceste întârzieri. Al comandase vodcă cu suc de roșii, un Bloody Mary. Rareori comanda ceva de băut, pentru că băutura îi dădea o stare de somnolență. Dar în acea seară era foarte agitat. Era încă entuziasmat de însănătoșirea și întoarcerea ei de la Phoenix.

– Arăți atât de bine, atât de sănătoasă. Știi bine că ai muncit prea mult și nu vreau să te mai îmbolnăvești.

---

* psoriazis – boală de piele necontagioasă, caracterizată prin pete acoperite de mici coji uscate, lucitoare (NT)

Jan îi dădu dreptate, dar își dori ca doctorul Canty să-și urmeze propriul sfat.

„Ei bine, chibzui ea, peste șase luni vor putea amândoi s-o lase mai moale“. Programul ei post-doctoral se va sfârși până atunci, apoi își vor putea realiza amândoi lucrurile la care se gândeau de multă vreme. Aveau să lucreze împreună în Fisher Building. Abia atunci plăcuța cu „Centrul de îndrumare din Detroit“ de pe ușa cabinetului său va căpăta un înțeles. De când murise tatăl său, Al rămăsese singurul psiholog din clădire.

Jan se imagina pe ea și Al ca formând o pereche de sfătuitori în problemele cuplului. Al avea să consulte soții, iar ea soțiile, iar după aceea, gândi ea, cine știe, poate că vom scrie și o carte împreună.

Jan prevedea că în curând în viața lor aveau să apară schimbări de bun augur.

Capitolul 9

În ziua de 7 decembrie, Jeff Renshaw, un polițist de treizeci și patru de ani de la secția de moravuri, deghizat, tocmai își făcea rondul prin Cass Corridor când văzu o tânără brunetă făcându-i semn cu mâna de la colțul străzilor Second și Charlotte.

Îmbrăcat într-o pereche de blugi, un tricou și având prinsă de gât o fașă, polițistul cu barbă se afla la volanul unei mașini de control a poliției. Era cunoscut faptul că, în timpul serviciului, polițistul obișnuia să folosească fașa, banderole pentru ochi și să pronunțe cu accent străin. Nu înțelegea niciodată de ce nici una din aceste deghizări nu dădea de gândit prostituatelor. Probabil că le inspira milă sau se gândeau că în felul acesta au mai multe atuuri.

Renshaw recunoscuse fata care veni de la colțul străzii și se urcă în mașină. Era două fără un sfert după-amiaza. Deși o mai văzuse, era clar că ea nu-l ținea minte.

– Vrei să mergem undeva? întrebă ea.

Mișcarea aprobatoare a capului fu stânjenită de fașa care-i susținea mâna.

– De câți bani dispui?

– Am treizeci de dolari, dar nu-i pot cheltui pe toți.

– Te-ai putea lipsi de douăzeci și cinci?

– Da. Pentru ce?

– Ce zici de o treabă scurtă în mașină?

Condițiile legale erau întrunite: un preț și o faptă. Își scoase insigna și o arestă pe Dawn Spens sub acuzația de acostare, ce constituia un delict.

Îi spuse numele adevărat, pe care Renshaw îl cunoștea deja. Fusese arestată de vreo șase ori anul acela, dintre care de trei ori de cei de la moravuri. Majoritatea târfelor se foloseau de mai multe identități, fapt care dădea mult de furcă polițiștilor.

Certurile de la Serviciul Secret ar fi încetat, glumi odată Renshaw, dacă li s-ar fi cerut târfelor să prezinte cărți de vizită de la Asociația Actorilor de Cinema. Cele mai multe jucau teatru cu multă iscusință. În doisprezece ani de serviciu, Renshaw nu auzise niciodată povești mai convingătoare sau lacrimogene decât cele pe care le spuneau târfele înainte de a fi închise. Pretindeau că aveau nevoie de bani pentru copiii bolnavi care le așteptau acasă sau pentru a-și plăti tratamentul de dezintoxicare. Avea un principiu: să nu crezi absolut nimic din ce îndrugă o târfă. Fusese dus de nas de prea multe ori.

Cu toate acestea, în timp ce se îndreptau spre Comandamentul general al Poliției, Dawn nu spuse nimic. Când verifică biletul de cauciune, constată că era achitat. Cele mai multe prostituate nu respectau termenele stabilite de tribunal. Ieșeau din închisoare și-și reluau activitatea, chiar dacă erau în permanență pasibile cu amenzi de la două sute la cinci mii de dolari.

După ce Renshaw o închise pe Dawn, îi fixă o cauciune de două sute de dolari. Ar fi fost eliberată până seara, dacă cineva ar fi adus acești bani. Sau ar fi putut avea noroc. Uneori, când celulele erau prea aglomerate, judecătorii le dădeau drumul pe propria lor răspundere, pentru a face loc celor acuzați de delict mai serioase. Renshaw era iar înapoi pe străzi, când Dawn abia intra în celulă.

Cu puțin înainte de lăsarea serii, John Fry se postase la fereastra apartamentului lor de la etajul al doilea și se uita după Buick-ul negru. Îl aștepta pe clientul cel nou al lui Dawn, care avea întotdeauna buzunarul plin cu bani.

Dawn avusese dreptate în privința tatălului de zahăr. În ultimele săptămâni se întâlneau cu Al de trei ori. O lua din fața casei și se duceau la moteluri din apropiere. De fiecare dată se întorcea cu o sută de dolari sau mai mult. Într-o zi, John îl întâlni la intrarea în Homewood. Dawn îl prezentase pe Fry drept „un bun prieten”.

– Îmi face *al dracului* de multă plăcere să te cunosc, John, spusese el rânjind.

Persoanele care nu se pricep, n-ar trebui să folosească un asemenea limbaj, bâigui John mai târziu. Se cunoștea că nu vorbește așa de obicei. John îi considera dobitoci pe cei de teapa lui.

– După fiecare înjurătură, ochii lui parcă grăiau „Am spus-o și pe asta”, zise el. Și să-ți mai spun încă ceva, numai a doctor nu arată.

Dar n-avea rost să discute despre el miercuri seara. Banii îl interesau. Dawn îl sunase pe John din celula poliției. „Cere-i lui Al bani pentru cautiune”, zisese ea.

Între orele 18 și 19, Buick-ul își făcu simțită prezența în fața casei, cu un semnal de claxon. Fry coborî scările în grabă, dar își încetini apoi mersul când se apropie de mașină.

– Dawn nu-i aici *omule*, zise Fry, străduindu-se să pronunțe cu accent caraibian. Făcea asta uneori, când avea chef să joace o festă. Au închis-o. Îți transmite că are nevoie de patru sute de dolari ca să iasă.

Clientul își băgă mâna în buzunar și-i întinse lui Fry o sută cincizeci de dolari într-un plic cu antetul Băncii Comerica.

– Oricum aveam de gând să-i dau ăștia diseară.

John îi spuse că va face el însuși rost de ceilalți două sute cincizeci de dolari, însă Al era dornic să-i dea lui Dawn o mână de ajutor.

– În seara asta nu pot face rost de mai mult, mai zise el înainte să plece. Măine dimineață mă duc la bancă și îți aduc și restul.

John nu se grăbea. Avea o sută cincizeci de dolari de care știa el cum să se folosească mai bine.

Capitolul 10

Nici măcar n-o cunoștea prea bine pe femeie. Doar că se gândea cu emoție la ce va simți când vor cina la lumina lumânării. Era pasionat, dar nu în dragoste, iar când vorbești despre pasiune, vorbești despre tine însuși.

W. ALAN CANTY

Detroit Magazine; Modern Bride Magazine

A doua zi de dimineată, sunetul sirenei de la uzinele General Motors îl trimise pe John Fry în stradă, ca să facă rost de banii pentru cautiune. Mormăi câteva cuvinte de mulțumire când Al îi trimise cei două sute cincizeci de dolari într-un alt plic de la Banca Comercială. John cu greu își putu stăpâni zâmbetul.

Cu o seară înainte umflase suma pentru cautiune, iar acum Dawn Spens se afla deja în apartamentul lor, privind probabil de la fereastră. Cu o seară înainte, un judecător îi dăduse drumul pe propria răspundere.

– Până la prânz o scot de acolo, îi spuse John lui Al. Probabil o poți găsi după aceea.

Dacă Dawn Spens mai avusese îndoieli că-l avea la degetul mic pe primul ei tătic de zahăr, acestea dispărură când el o sună în după-amiaza aceea. Vroia s-o ia la cumpărături.

– Vrei să cinezi cu mine după aceea? o întrebă el.

Dawn acoperi receptorul cu mâna și se întoarse spre prietenul ei. De șase luni făcea trotuarul, dar continua să-i ceară sfatul lui John Fry când era vorba de afaceri.

– John, vrea să luăm masa împreună în seara asta. E în regulă?

– Mai bine iei o sută de dolari ca să mănânci, decât să te culci cu el.

John era binedispus. Doza de heroină pentru noaptea aceea era asigurată.

Se duseră la un târg din Detroit. Își alegea o haină lungă matlasată, o pălărie și cizme asortate, pentru care el plătitise trei sute de dolari. Mai târziu, ea avea să-l întrebe de ce nu folosea cărți de credit niciodată.

– Doar bani gheață, spunea el. N-am încredere în cărțile de credit. Mi-au mai dat bății de cap.

Asta nu era cea mai mare ciudățenie a lui. Cei mai mulți bărbați erau nerăbdători, el avea însă un apetit sexual redus și evita alte forme de contact fizic. N-o săruta și n-o ținea de mână niciodată. Singurul lucru pe care i-l cerea cu insistență era să nu fumeze în mașină. Zicea că e alergic la tutun.

Acum o plătea ca să cineze cu el. Cantonese era un restaurant intim la doar câteva străzi distanță de Homewood. Stăteau într-un separeu, sub un lampadar chinezesc cu o femeie dragon desenată pe abajurul care se învârtea schimbându-și culorile.

În cele din urmă Dawn abordă subiectul. Heroina îi încetșase privirile și-i îngroșase vocea. Între ouă cu legume „fu yung” și friptură picantă, îi povesti cum începuse să ia droguri.

– Trebuia să-i spun, îi mărturisi ea mai târziu unei alte toxicomane. Presupun că se cunoaște oricum.

Al îi spuse că știe totul despre droguri. Ea îl ascultă la rândul ei povestindu-i cu multe detalii viața sa.

Al îi mărturisi că fusese însurat cu o prostituată și avuseseră o fetiță. Făcea trotuarul când o cunoscuse, dar renunțase după căsătorie. Începuse să ia cocaină după nașterea fiicei lor. Se apucase iar de prostituție ca să-și poată cumpăra droguri. O dusesese în clinici de dezintoxicare, dar niciodată abținerea nu era de lungă durată. Într-o zi, ea și fiica lor suferiră un accident de mașină, în urma căruia fetița își pierduse viața. Soția lui supraviețuise accidentului, dar după trei săptămâni într-un aparat de menținere artificială în viață murise și ea.

– Nici până azi n-am reușit să achit taxele de spitalizare, spunea el.

Mai târziu amplifică povestea. Nu folosea cărți de credit pentru că soția lui îi ruinase linia de credit. Spunea că încă mai avea casa în care locuiseră, din Grosse-Pointe, dar nu mai putea suporta amintirile pe care i le trezea. O închiriasse și acum stătea într-un apartament pus la dispoziție de spitalul din Detroit, unde lucra în sala de urgențe.

În aceeași seară înainte de despărțire o întrebă dacă s-ar putea întâlni în apartamentul ei. John o sfătuisese deja că asta ar fi o idee bună, având în vedere banii pe care-i dădea. O lăsă în fața casei și își anunță vizita pentru a doua zi la prânz.

Dawn vroia să-i știe și numele de familie. Se plânse că nu are numărul lui de telefon și că nu știuse unde să-l găsească când fusese în închisoare.

– Miller, spuse clientul. Doctor Al Miller.

Capitolul 11

Deși în mod frecvent psihoterapia este considerată un tratament, ca și cum ar fi un fel de medicament administrat pacientului, în realitate ar trebui caracterizată ca o interacțiune în care atât terapistul cât și pacientul au un rol activ.

W. ALAN CANTY

Recomandări și Psihoterapie

Întinericul începea să se ridice din partea de est a lacului St. Clair, când John Mosey își conducea Jeep-ul negru de-a lungul vilelor din Windmill Pointe Drive. Mosey știa că acel ceva care se schimba în viața lui era el însuși. În acea dimineață se trezise înainte de ivirea zorilor și așteptase cu nerăbdare ședința de psihoterapie la acea oră neobișnuită.

Lui Al Canty îi datora totul. Când îi mărturisise doctorului că programul său de lucru e foarte instabil în zilele sau seriile din timpul săptămânii, Al îi propusese sămbetele dimineața.

– Sâmbăta îmi convine, numai că o dată la două săptămâni, la ora zece dimineața, mă duc să-mi vizitez fiicele.

– Poți veni la mine la ora șapte fără un sfert dimineața? întrebă Al.

– Cred că glumiți, se plânse Mosey.

Dar nu glumea. Al Canty mai avea o programare de la ora 7:30 sâmbăta.

– Dacă vrei să vii la ora asta, atunci sunt dispus să te primesc.

Cu venirea iernii, Mosey constată că se trezea și mai devreme. Își făcea timp pentru o plimbare cu mașina prin luxosul cartier Pointes. Îi plăcea să se creadă lordul unui castel de lângă lac. Își putea imagina cum arată din

interior. Se vedea într-o bibliotecă personală, stând printre cărți, mahon și vitralii, sorbind cafea și citind literatură sau cărți de Albert Ellis până noaptea târziu.

Uneori însă, viziunea asta îl întrista. Se hotărî să-i mărturisească lui Al când se va duce la el acasă pentru consultație.

– Îi cunosc eu pe ăștia, începu Mosey. Vreau să spun că sunt niște caraghioși, dar au bani. Nu sunt în stare decât să *facă bani*, chiar împotriva lor înșile. Atunci de ce oare trăiesc cu sentimentul că ei au reușit în viață, iar eu nu?

– Definiția pe care o dai tu reușitei în viață nu e realistă, spuse Al.

– Fiecare generație nouă ar trebui să fie mai bună decât cea precedentă, continuă Mosey. Nu pot fi un învingător din moment ce gândesc așa. Mă trag dintr-o familie renumită pentru succesele sale. Se așteaptă multe de la mine. Un unchi de-al meu este vicepreședinte la Uzinele General Motors, altul e judecător. Tata are propria lui firmă. Iar eu, la treizeci și trei de ani, lucrez pentru alții și locuiesc în Royal Oak. Tatăl meu e mai agil decât o pisică. Nici eu nu sunt prost, dar cu siguranță mă simt așa, când mă aflu în preajma lui. Pentru numele lui Dumnezeu, vreau să spun că am crescut în Birmingham. Care cartier ți se pare mai select: Birmingham sau Grosse Pointe?

Al îi spuse că trecutul lor se aseamănă.

– Părinții mei aveau pretenția ca eu să fiu onoarea familiei. Era multă presiune în jurul meu. Nu m-au lăsat nici măcar să urmez cursuri de comerț. Ar fi fost îngroziți dacă aș fi intrat în afaceri.

Al îi mărturisi că mulți ani se simțise derutat. Se îndoise multă vreme că va reuși să termine facultatea.

– Mă întrebam în mod serios dacă sunt capabil, zise el. Dar am fost. Problema era nu ce spuneau părinții mei, ci felul în care interpretam eu spusele lor. Multe din aceste presiuni existau doar în mintea mea.

– John, totul se reduce la autorespect.

Vorbiseră foarte des despre această noțiune. Al spuse că simptomele unei încrederi reduse în forțele proprii erau de mai multe feluri: străduința de a-i mulțumi pe ceilalți, incapacitatea de a spune nu.

Lipsa respectului de sine era sursa sindromului pe care Al îl numea salvator – victimă. Era o descriere perfectă pentru ultima legătură sentimentală al lui Mosey, ca și pentru toate celelalte.

– Dacă ar fi să aleg dintr-o sută de femei, în mod sigur aş alege-o pe cea mai nepotrivită, îi spuse lui Al.

– Sau te-ar alege ea pe tine, spuse Al. Atât salvatorul, cât și victima își joacă bine rolurile. Victima își simte salvatorul și are capacitatea de a-l manevra. Celălalt, la rândul lui, se autoimpune ca salvator. Mulți oameni, John, interpretează aceste roluri toată viața lor.

Vor mai insista pe problemele astea împreună, spuse Al. Și într-adevăr, așa au făcut în fiecare sâmbătă dis-de-dimineapă.

Capitolul 12

Un copil manifestă preferințe și antipații personale care se bazează nu numai pe sistemul de valori al părinților, dar și pe propria lor experiență de viață.

W. ALAN CANTY

Recomandări și psihoterapie

Jan Canty simți mirosul cafelei lui Al care fierbea în micuța ei bucătărie țărănească. Era una din încăperile ei preferate, deși una dintre cele mai mici. Fără ea, casa mare în stil Tudor n-ar fi avut aspectul unui cămin.

În diminețile libere îi plăcea să stea în colțișorul unde-și lua micul dejun și să se încălzească la soarele ce intra prin cele două ferestre cu zăbrele, ce dădeau spre curtea din spate. Prin decembrie, toate frunzele ulmilor se scuturaseră. Cele câteva care mai rămăseseră și erau bătute de vânt, îi evocau un peștișor auriu prins în cârlig.

Al își prepara deja al doilea ibric de cafea. Nu mai văzuse niciodată vreo persoană care să bea atâta cafea. Acesta rămăsese singurul lui viciu. Renunțase la fumat cu ani în urmă, pentru că era alergică la tutun.

Dependența lui Al de cafea nu era doar o obișnuință, ci și un fel de ritual. Cumpărase două sau trei feluri de boabe, iar pacienții îi aduceau varietăți noi ca să le încerce. Le măcina cu răbdare, apoi le încerca în diverse combinații. Fierbea amestecul și apoi îl turna într-un termos cu capac maroniu. Era probabil singurul profesionist din Fisher Building care în fiecare zi venea cu termosul la el.

Jan Canty recunoaștea că soțul său devenise cam excentric în floarea vârstei, iar termosul era una dintre cele mai evidente ciudățenii ale sale. Uneori se întreba ce

e mai important pentru el, cafeaua sau termosul. Îl lua cu el când se ducea să-și vadă mama sau când pleca la cumpărături. Îl căra chiar și când ieșea la restaurant cu Celia Muir, cea mai bună prietenă a ei și soțul acesteia, John. Sorbea din ceașca de plastic pe drum, apoi așeza termosul pe masă, chiar dacă erau într-un local de lux și ruga chelnerița să i-l umple.

Odată pierdu capacul termosului chiar înaintea unei cuvântări la Universitatea din Michigan. Era atât de supărat, încât ar fi anulat prelegerea dacă n-ar fi alergat ea să-i cumpere un termos nou. Îi luase destul timp să se obișnuiască cu noul recipient. Îl prefera foarte uzat și nespălat și nu pleca de acasă niciodată fără el.

– Al, ții foarte mult la termosul acela, glumi într-o zi Celia, prietena ei.

– Ai dreptate, recunosc Al. E pătura mea.

Jan se miră când el începu să-și umple termosul. Când aveau o zi liberă nu ieșeau decât după-amiaza.

– Al, pleci undeva?

– Trebuie să mă duc până la închisoarea Wayne County. Vor să fac niște evaluări ale deținuților care urmează să fie eliberați condiționat.

– Evaluări? Azi e ziua ta liberă. E vineri, ziua noastră liberă.

Îi spuse că făcuse într-un timp o serie de lucrări referitoare la psihologia deținutului. Acum cei de la serviciul de eliberări condiționate țineau foarte mult ca Al să-i examineze pe pușcăriași înainte de a fi eliberați.

– Vor ca acțiunea să aibă continuitate. Am să lucrez pentru ei în pauza mea de prânz.

„E grozav“, își spuse Jan, și gândindu-se la fel cum lucra în ultima vreme, se întrebă dacă acesta e doar începutul. Nici nu vroia să se gândească ce s-ar întâmpla dacă vinerea avea din nou să fie o zi încărcată. Programul lui Al de la clinică părea să se ia la întrecere cu o linie de producție de la Uzinele Ford. La Fisher stătea până la ora șase după-amiaza, apoi venea acasă,

mânca și dispărea în biroul său, unde avea alte consultații. Totul era programat din sfert în sfert de oră.

– Bine, avea să spună el. În seara asta plec de la cabinet pe la șapte seara, iar la opt fără un sfert am un pacient acasă. Putem lua masa între șapte și-un sfert și șapte jumătate?

Începuse să se simtă ca o stewardesă. De câteva ori, Al vroia să-i fie servită cina chiar în timpul consultațiilor de acasă. I se păru puțin cam deplasat și nici pentru sănătatea lui nu era bine. Știa că de multe ori sărea peste masa de prânz.

După o zi cu atâta consum de cafea, o uimea întotdeauna ușurința cu care se desprindea de problemele zilei, ca și cum cineva ar fi apăsât pe un buton. Devenea relaxat și meditativ în compania cărților și dispus la conversații. Așa l-ar fi dorit să fie în fiecare vineri. Și trebuia să recunoască, plecarea lui o durea puțin.

– Bine, atunci vin cu tine, îi spuse. Vreau să fiu cu tine. Mergem la închisoare, iar după aceea ne facem un program împreună. Oricum, n-am mai fost acolo niciodată. Cred că o să fie interesant.

Al înșurubă capacul termosului.

– Nu, Jan. Doar nu vrei să mergi la închisoarea Wayne County? E un loc respingător și pute, nu glumă.

Mai spuse că nu vrea s-o expună fluierăturilor prizonierilor. Închisoarea era diferită de expedițiile profesionale pe care le făceau împreună, de exemplu prelegerile despre autism.

Dădu din cap îngrijorat.

Poate că are dreptate, gândi ea. Poate că n-aș putea suporta acea atmosferă. De ce să nu stau în banca mea?

– Bine, du-te.

Îi întinse termosul, îl sărută și-l conduse până la ușă.

Jan Canty n-avea nici o șansă să găsească vreo sursă de amuzament în închisoarea Wayne County, dar presupunea că Al găsea. Totdeauna mai ținuse legătura cu

criminalistica. La începutul carierei lui, era consultat de Tribunalul Wayne County pentru cazurile de crimă. Nu de mult consultase un adolescent criminal în Port Huron.

Jan ştia că Al păstrase ceva din prima iubire a tatălui său. Îi vorbea uneori în plimbările lor nocturne despre munca acestuia la tribunalul şi poliţia din Detroit. Auzise foarte multe atât de la tată, cât şi de la fiu.

Fără exagerare, notorietatea lui Alan Canty Sr. începuse pe străzi. Pe la mijlocul anilor '30 lansase o teorie nouă, conform căreia anumiţi conducători auto se făceau responsabili de un număr extrem de mare de accidente. Îşi susţinuse teoria cu un număr de teste făcute pe şoferii care creau probleme, scoţând la iveală delicvenţi de la alcoolici până la nebuni.

Metodele lui de descriere a delicvenţilor au fost adoptate şi în alte state şi asta a fost începutul unei cariere înfloritoare. A scris despre folosirea hipnozei şi a detectorului de minciuni. A predat criminologia la Wayne State şi la Academia de Poliţie din Detroit. Ținea prelegeri în toate Statele Unite şi-i învăţa pe poliţişti arta interogatoriului. În 1954 a fost însărcinat de CIA să conducă experienţele pe psihopaţi sexual, folosind hipnoza şi L.S.D.* , un fel de drog despre care atunci se credea că e un elixir al adevărului.

Al Sr. excela şi într-un alt domeniu de cercetare – criminalii deviaţi sexual. La clinica sa se făceau cam cinci sute de evaluări pe an ale delicvenţilor de acest tip.

Jan ştia că Al Sr. nu-şi lăsa cazurile la cabinet. Odată Al se plânsese că în timpul adolescenţei ascultase toate detaliile sordide ale multor cazuri, despre care tatăl său vorbea chiar şi în timpul cinei: crime, violuri, fetişism, omucideri, dereglări sexuale, copii dispăruţi, ucigaşi de copii. Soţul său susţinea că nu-i plăcuse să audă asemenea lucruri, dar ascultase ca să-i facă plăcere tatălui său.

---

* L.S.D. – formă de drog, care produce halucinaţii.

Dar Al Sr. era de asemenea un maestru în folosirea șocului și la o întrunire organizată de APP zdruncinase întreg auditoriul. Această organizație îl invitase să vorbească despre agresorii sexuali. Prelegerera lui întrecuse așteptările tuturor.

– Mamele nevrotice și profesorii frustrați, încep ei, cauzează mai multe traume psihice copiilor din Michigan decât agresorii sexuali ce au de-a face în fiecare an cu legea și care reprezintă doar unu la sută din populație.

Auditoriul, format din profesori și părinți cu preocupări cetățenești, începuse să se foiască pe scaune. Criminologul mai avea de spus și alte lucruri care să-i pună pe gânduri.

– Părinții care-și părăsesc copiii, îi brutalizează, îi răsfăță sau îi sperie în mod exagerat în privința maniacilor sexuali, profesorii care-și transmit propriile lor frustrări copiilor în fața cărora joacă rolul părinților – traumatizează grav mii de copii pe an.

Prelegerea apăruse pe prima pagină a ziarelor în 1951. Gladys Canty, una din președintele APP, primise numeroase telefoane.

Felul însuflețit de a vorbi al lui Al Sr. fusese rafinat în The Players, un club exclusivist, doar pentru bărbați, aflat în centrul orașului Detroit. Membrii distinși ai clubului erau cunoscuți pentru teatrul istoric de pe Jefferson Avenue și pentru întrunirile lor prelungite din noapte. Rolul său memorabil din această trupă fusese acela al nevroticului Căpitan Queeg din *Răzbumarea lui Caine*.

Următoarele șase prelegeri despre crimă ale lui Al Sr. fuseseră la fel de captivante. Fusese solicitat să țină această serie de conferințe cinsprezece ani în șir. Departamentele de poliție și grupările obștești din toată țara aclamau cuvântările lui, căci sexul ieșise din dormitoare și constituia acum subiectul discuțiilor publice.

Își încheia prelegerile de fiecare dată la fel. Vorbea despre cazurile de sadism ascuns, trasul cu ochiul pe

fereastră, homosexualitate, exhibiționism*, fetișism, impotență, complexul de castrare și multe altele astfel de anomalii, iar în încheiere spunea mereu:

– Și așa, cu ajutorul Domnului, glăsuiesc eu.

Al auzise multe elogii la adresa tatălui său. Fusese singurul care, fără să fie polițist, primise o insignă din aur de la Poliția orașului Detroit. Universitatea din Louisville îi acordase un doctorat onorific. Statul îi recunoscuse atestatul de psiholog, în ciuda faptului că nu avea o diplomă de la Syracuse și Western Reserve, universitățile pe care le frecventase.

Când se pensionă de la Clinica de Psihologie a tribunalului, după nouăsprezece ani în postul de director executiv, poliția statului îl rugase în 1969 să-i ajute să soluționeze un val de omoruri. Autorul crimelor în serie se numea John Norman Collins și fentase poliția mai bine de doi ani.

– Nu știu dacă pot să le rezolv, spuse Al Sr. reporterilor care-l înconjuraseră înainte de începerea hăituielii. Nu sunt Dumnezeu.

Al Sr. ar fi putut să povestească timp de o oră, cu lux de amănunte, cum a fost rezolvat cazul Collins doar prin eforturile polițienești. Pe Jan o captivau de obicei povestirile lui Al Sr. Cunoștințele lui erau extraordinare, mai ales pentru o persoană autodidactă. Jan își putu da seama cum fusese Al influențat. Soțul ei improvizase un discurs la funerariile tatălui său. Vorbi despre cariera acestuia, dar nu spuse nimic despre calitatea de tată.

Astfel, Jan simți că nu-l cunoscuse deloc pe Al Sr. Nu i se păruse un om prea apropiat. Îi amintea de George C. Scott, într-unul dintre rolurile lui cele mai războinice. Duritatea îi sclipea în ochii sub care avea pungi și pe obrajii căzuți. Putea fi foarte intolerant în părerile sale. Se gândi că imaginea lui sceptică asupra lumii provenea din munca alături de polițiști.

---

* exhibiționism – impuls morbid de expunere în public a organelor genitale

„Poate că din acest motiv nu-și devotase întreaga carieră medicinei legale“, se gândi ea. Stilul lor era diferit. Al își alegea cu grijă cuvintele. Tatăl său înjura ca un birjar.

Însă acest lucru nu diminua admirația soțului său. Ani de zile păstrase pentru el un birou în cabinetul din Fisher Building. Jan începuse să-și facă temelie la biroul acela din lemn de nuc, în spatele căruia se simțea ca un pitic. Într-o zi, când Al Sr. încă mai trăia, se întrebese cu voce tare de ce-l ține acolo.

– Oh, îl țin pentru tata. Îi explicase el. Are nevoie de un loc unde să se retragă și să scrie.

Dar nu-l văzuse niciodată folosindu-l, iar Al fusese întotdeauna secretos în privința afacerilor lor. De fapt, vorbea foarte rar despre relația dintre el și părinții săi. Singurul moment dureros pe care și-l putea aminti fusese imediat după înmormântare.

– O să-mi fie atât de dor de el. Am încercat să mă comport ca un fiu bun.

Jan mai știa că psihologia nu fusese prima profesie aleasă de Al. Mai întâi dorise să fie medic și urmăse niște cursuri de prim ajutor de la un colegiu medical. Avea încă, undeva prin subsol, vechiul stetoscop al tatălui său și aparatul de luat tensiunea.

Apoi vroise să se facă actor. Dar după câteva cursuri de artă dramatică și după ce jucase câteva piese de teatru la colegiu, Al începu să se îndoiască de faptul că va reuși să facă ceva în acest domeniu. Știa că se folosea de pregătirea lui dramatică în proiectul Indianwood.

Îmbina teatrul cu psihologia și alte feluri. Îl mai admira încă pe James Dean și filmul său *Rebel Without a Cause* (Rebel fără motiv), o chintesență a ecranizărilor despre adolescenții răzvrătiți ai anilor '50. Pe Al îl intrigaseră personajele și nuanțele freudiene ale filmului. Vorbea uneori despre moartea tragică a actorului.

Îi plăcea de asemenea și cartea cu același titlu a lui Robert M. Linder, după care se făcuse ecranizarea. Spre

deosebire de film, romanul trata un caz adevărat, povestea unui adolescent psihopat. Tulburările de personalitate erau domeniul preferat al soțului ei. Uneori răsfoia *The Mask of Sanity* (Aparent sănătos), lucrarea decisivă a lui Harvey Cleckley despre neurastenie. Vorbea despre interesul tatălui său în acest domeniu.

Jan i-a considerat întotdeauna pe psihopați un fel de actori distructivi. Nu erau nebuni din punct de vedere legal, dar nici nu reacționau la terapie. Pe Al îl uimeau acești oameni fără conștiință sau sentimente adevărate, care îi manipulau pe ceilalți în folosul propriu. Cea mai frecventă ipostază a psihopatului era aceea a unui pm aparent normal, adesea inteligent. Totuși, în spatele măștii, el pune la cale acte antisociale: de la escrocherii fantasmagorice până la crimă.

„Ei bine, probabil că închisoarea Wayne County era plină de astfel de pungași”, reflectă Jan Canty. Bănuia că evaluările lui Al erau forma lui de evadare din rutina zilnică. „Poate că sunt prea egoistă, gândi ea, nu poate fi doar al meu toată ziua”.

Jan se bucură când Buick-ul lui Al apărură după prânz pe alee. Poate până la urmă se va putea obișnui cu absența lui timp de câteva ore în ziua lor liberă.

Capitolul 13

Delictele unui criminal psihopat sau sociopat variază de la spargeri de bănci până la omoruri. El n-are conștiință... Va face orice, numai să nu fie luat în armată. Adesea are tendința de a se tatua excesiv.

W. ALAN CANTY

Conferințe la Colegiul Henry Ford Community

La prima sa vizită în apartamentul 202, doctorul Al Miller părea mai degrabă pregătit pentru a se duce la Biblioteca Publică din Detroit decât în patul unei prostituate din Cass Corridor. Era vineri la ora prânzului și avea la el un termos galben și ziarul de dimineață.

John, care se îndrepta spre White Grove, îl întâlni pe scări și îl salută. Apartamentul avea doar trei camere: o baie, o bucătărie mică și un salon cu o canapea extensibilă. Pe John nu-l interesa foarte mult ce făcea prietena lui cu clienții ei, atâta vreme cât aceștia o plăteau cu bani gheață. Dar n-avea nici un chef să fie prin preajmă când ea își vedea de treabă.

John se gândea destul de rar la felul în care obținea bani pentru droguri în ultimii trei ani. Unii l-ar putea numi „pește”, dar în Cass Corridor acest cuvânt era considerat la fel de înjositor ca și acela de târfă. Târfele erau acelea care-și câștigau existența culcându-se cu tot felul de bărbați și apoi își încredințau toți banii „peștilor” lor. *Fetele care lucrau* își dădeau *întâlniri* și erau plătite de *clienți*. *Protecția* le era asigurată de prietenii lor.

John nu era mândru de ceea ce făcea, dar nici nu-i era rușine. Privea toată problema în mod extrem de realist.

– Personal, eu cred că nouăzeci și nouă la sută din oameni se prostituează, spunea el deseori. Pentru o

slujbă sau altceva. De aceea, dacă oricum te prostituezi, atunci de ce să nu recunoști – cum nu fac majoritatea oamenilor. Femeile în special, se căsătoresc cu un neisprăvit, care însă le asigură un cămin, dar pe care-l înșeală pe rupte. Sunt destul de realist ca să prefer să știu unde se duce și pentru ce e plătită, decât eu însumi să mă prostituez într-o slujbă, iar ea între timp să se culce cu alții pe gratis.

– Ce anume o poate face pe o fată să-și dea corpul unui bărbat pe care nici măcar nu-l cunoaște, îl întrebase odată un prieten.

John îi răspunsese la obiect:

– Banii. Dacă aș fi femeie, aș fi cea mai mare târfă din lume. Pentru că iubesc banii și aș face orice ca să-i am.

Dragostea lui John pentru dolarul american începuse să-l coste scump cam de pe la optsprezece ani. Ăsta fusese unul din motivele pentru care intrase în afaceri cu prostituție, pe care John o considera un delict minor. Petrecuse deja zece ani în șase închisori federale și din diverse state. Între condamnări se căsătorise și divorțase de vreo trei ori și lăsase în urma lui cel puțin cinci copii.

Peregrinările lui John prin închisori începuseră după ce fusese recrutat, în 1965. Ajunsese în fața curții marțiale de două ori, pentru dezertări. După ce fusese eliberat aterizase în închisorile din Michigan, Minnesota și Indiana. Fusese acuzat pentru falsificarea cecurilor, alte falsuri și spargerea caselor, dar niciodată nu fusese condamnat pentru crime violente.

Ca deținut, John avusese o comportare bună. Prefera să lucreze, ca să fie bine văzut. Ajunsese să fie cel care repartiza deținuții în celule. Într-una din închisorile federale, dădea sfaturi ca un specialist în materie de droguri. Tot după gratii își terminase și ultimul an de liceu. Apoi urmasse cursuri de științe sociale și psihologie la nivel de colegiu.

John ar fi putut trece cu ușurință nivelul mediu la orice test de inteligență. Unul dintre psihiatrii tribunalului rezumase în câteva cuvinte cel mai mare talent al lui: știe să-i facă „pe oameni să se simtă în largul lor și are capacitatea de a depista punctele slabe pe care să le exploateze pentru îndeplinirea propriilor lui scopuri.

John avea o mare nevoie de libertate. Evadase de trei ori. În 1980, când fusese eliberat condiționat dintr-o închisoare federală, Lucky Fry jurase că nu se va mai întoarce acolo niciodată.

Porecla nu-i fusese dată în bătaie de joc. Deseori John spunea că și-o câștigase după ce fusese omorât în bătaie de o gașcă rivală de motocicliști. Alții spuneau că provine din capacitatea lui de a ieși din bucluc numai datorită faptului că era bun de gură.

Pe brațul drept avea tatuată o motocicletă Harley-Davidson, iar pe una din aripile acesteia era înscris cuvântul „Lucky”. Era una din cele șaptesprezece tatuaje, în majoritate desenate de specialiști din închisori.

Când era în maieu, brațele bronzate ale lui John ofereau o adevărată paradă de tatuaje. Pe brațul stâng era „L.B.T.” (Living ou Borrowed Time)* ; „F.T.W.”** (Fick the World); o panteră care-și arăta colții; un „74”, de la seria motocicletei Harley-Davidson; un vultur; „TWIGGY”, porecla unei foste prietene și un craniu înaripat, cu o cască de motociclist.

Pe brațul drept avusese tatuată o frunză de marijuana pe care scria „Cheryl”, până când Dawn îl ștersese. Pe un craniu și două case încrucișate scria „CUM EȘTI TU AM FOST ȘI EU; CUM SUNT EU VEI FI ȘI TU.” Mai era încă un craniu și un desen galben al eroului Tweety Bird din desenele animate.

Cel mai strident dintre toate era „WHITE POWER”. „WHITE” era scris vertical pe brațul stâng al lui Fry, cu litere

* Trăind o viață de împrumut.

** La naiba cu întreaga lume.

mari de tipar, „POWER“ – pe spatele celuiilalt braț. Tatuajul era vizibil doar de la o anumită distanță, când avea spatele întors spre un oraș cu o populație de șaptezeci la sută negri.

– Probabil toată lumea crede că am avut mult curaj să-mi tatuez chestia asta, spusese el odată și sunt destul de nebun ca s-o și arăt.

Disprețul lui John față de negri se manifesta și în alte feluri. Îi interzicea lui Dawn să se întâlnească cu vreunul. Odată își exprimase simpatiile și antipatiile într-o poezie pe care o trimisese unei prietene mai vechi. Pretindea că el e autorul:

Stăteam într-o zi pe verandă
 Și beam o bere,
 Când un negru trecu prin fața mea pe o Harley.
 Mi-am spus că nu pot lăsa lucrurile așa.
 Am luat-o la fugă și l-am doborât
 Cu un lanț lung,
 L-am omorât în bătaie pe nenorocit
 Și i-am zdrobit creierul lui micuț,
 Apoi am luat motocicleta acasă cu mine
 Și-am eliberat-o de soarta ei
 Și de umilința publică de-a fi
 Conduasă de un negrotei.

Însă John nu mai umbla cu găștile de motocicliști de ani de zile. Avea părul lung și purta barbă, spre deosebire de zilele acelea în care umbla ras pe cap și bărbierit și se urca pe o motocicletă Harley.

Banii lui se duceau pe drogurile din Cass Corridor și deseori se plângea de acest cartier. Nu pentru că nu-i conveneau drogurile, ci pentru că totul era sub controlul negrilor. John considera că cei din acea zonă îi erau inferiori.

– Întotdeauna am zis că nu voi locui niciodată în centrul orașului. Asta-i moarte curată, spuse el mai târziu

unui prieten. N-am de gând să mă las prins în chestia asta.

Dar se lăsase și era conștient de acest lucru în timp ce stătea pe un scaun la White Grove. De la fereastră privea îmbulzeala de afară și se gândea la Dawn și la doctorul Al Miller, clientul cu bani mulți.

Lucky Fry se hotărâse deja. Avea să găsească o soluție, dacă nu cumva o și găsisese.

Capitolul 14

...Puterea uluitoare pe care o au aproape toți cei psihopați și cei parțial psihopați de a-și asigura dragostea veșnică a femeilor.

HERVEY CLECKLEY, doctor în
medicină

The Mask of Sanity

O prostituată pe nume Cheryl Krizanovic blestema ceea ce era pe cale să facă. Din ziua în care-l cunoscuse pe Lucky Fry, viața îi fusese un șir neîntrerupt de nenorociri. Dar iată că acum, într-o noapte rece de la jumătatea lunii decembrie, se întorcea la vechiul ei prieten pentru ajutor.

„Nici de-a naibii n-am să rămân pe străzi în iarna asta, își spuse, mai cu seamă când John și noua lui prietenă se lăfăiau în Homewood Manor“.

Cheryl își pierduse și Fordul care-i servise drept adăpost timp de o lună, și pe clientul care i-l dăduse. Iar tatăl ei de zahăr, arabul din Dearborn, acesta era falit. Nu mai avusese relații sexuale cu el dinainte ca lucrătorul la depozitul de mărfuri să rămână lefter. Abia după ce-și văzuse contul din bancă golit îi veniră mințile la cap.

John Fry îi era dator, gândi ea. Era dator să-i asigure un acoperiș până când își găsea ceva sau pe altcineva. „La urma urmei, eu sunt cea care i-am oferit un adăpost în toți acești ani“. Avea de gând să-i spună o grămadă de lucruri de îndată ce va ajunge la Homewood. Și dacă nu ținea, știa că-l putea convinge cu câteva pachete de droguri.

Cheryl Jean Krizanovic nici nu se mai mira de buclucul în care intrase. Deși abia împlinise douăzeci și unu de ani, se simțea ca o mașinărie uzată.

Îl cunosc pe John Fry printr-o întâmplare norocoasă, în timpul unei vizite făcute unui deţinut la închisoarea Jackson, în 1979. Avea cincisprezece ani, locuia cu un prieten, căci fugise de acasă din cauza tatălui său vitreg care o violase. Două luni mai târziu, de 1 aprilie, ziua păcălelilor, îl ajutase pe John să evadeze de la o fermă unde lucra.

De atunci avusese multe de îndurat: şase sarcini nedorite, un avort spontan, unul salin, coaste rupte, splina zdrobită, extradoze de droguri, nenumărate abcese şi o deformare la picior din cauza unei cangrene. Fusesse violată de unul din prietenii lui John, apoi de toată gaşca de douăzeci şi nouă de motociclişti şi în medie cam de două ori pe lună era violată pe străzi. John îi făcuse un copil (o fată) şi apoi o ajutase să-l dea la orfelinat. De două ori încercase să se sinucidă. Jumătate din toate acestea se întâmplaseră înainte ca John s-o fi convins să agate primul client.

Dar chiar şi în halul în care era, tot mai făcea bani, cam cinci sute de dolari pe zi, dacă se ţinea de treabă. Fusesse poreclită Twiggy (Subţirica) pentru că avea umeri mici, părul blond, gene lungi. Acum, unii dintre poliţişti sau bărbaţii cu care avea de-a face îi spuneau Librarian Hooker (Târfa cu aspect de bibliotecară) pentru că purta ochelari cu rame late şi îşi strângea părul într-o coadă. Clienţii se dădeau în vânt după o astfel de înfăţişare.

Doi ani de zile, Cheryl îi aduse toţi banii lui John. Acum lucra pe cont propriu. Nu ştia ce altceva să facă – cel puţin aşa îşi spunea. John îi tot promisese că într-o zi îşi va lua o slujbă, vor renunţa la droguri şi ea nu va mai face trotuarul. Veni o zi, însă era ziua în care John nu mai avea nevoie nici de ea, nici de banii ei. Încă mai era supărată şi rănită.

John se descotorosise de ea cu foarte multă viclenie, gândi Cheryl. Era iunie, imediat după ce fusesse internată pentru pneumonie. Ieşi din spital şi se întoarse acasă, unde o găsi pe Dawn Spens, o musafiră. Prima dată îi

spuse că fata fusese gonită de acasă, din Harper Woods, de tatăl ei vitreg și apoi evacuată din apartamentul din Cass Corridor. John avea planuri mari.

– Nu vreau să mai lucrezi, îi spuse el lui Cheryl. Rămâi aici și odihnește-te. Fata asta o să ne țină pe amândoi. Ea e tocmai ce ne trebuie.

Asta era doar dacă John ar fi vorbit serios, dar Cheryl știa că ar fi cea mai mare prostie să-l creadă. Aflase că de obicei în spatele vorbelor lui se ascundea un plan mareț.

Chiar de la început, lui Cheryl nu-i plăcu felul în care John se purta cu fata cea nouă și nici atitudinea ei. Își dăduse seama că vine din suburbii, chiar și fără să-i vadă buletinul. „Tipa asta nouă e o cățea cu aere de snoabă“, gândi. Era atât de încrezută încât credea că nimeni, în afară de John, nu-i merita atenția. Într-o noapte, în pat, Cheryl îl înfruntă:

– Cum se face că-i dai ei mai multă atenție decât mie? Poate că ar trebui s-o inviți și în pat pe cățeaua asta.

În noaptea aceea, John îi mută lucrurile din camera lui.

– Atunci să te ia dracu, îi spuse Cheryl. Nu mai pupi nici bani, nici droguri de la mine.

Și așa a fost. Excesul de droguri luat de Cheryl se opri câteva săptămâni mai târziu, într-un indicator „Stop“, aproape de centrul orașului. Își mai aminti doar că se injectase cu heroină în vena jugulară, uitându-se în oglinda retrovizoare. O patrulă de poliție o găsi acolo, leșinată la volan. Din cauza asta și a grămezii de amenzi neachitate, stătu vreo două luni și jumătate în închisoare.

leși de acolo chiar în ziua în care împlinea douăzeci de ani. „Să-l ia dracu pe John“, își spuse. Agăță câțiva tipi și apoi își cumpără un tort imens. Îl rugase pe cofetar să i-l orneze cu douăzeci de trandafiri albaștri și să scrie pe el „La mulți ani, Cheryl“. Se duse la coafor, își cumpără o rochie, o pereche de cercei și un teanc de felicitări.

– Semnează-te și apoi dă-mi-o înapoi, spunea ea, întinzându-le felicitări oamenilor din cartier.

Crezuse că-și va petrece noaptea singură, doar cu felicitările și trandafirii ei albaștri. John și Dawn erau plecați, ocupați cu mutarea în Homewood. Apoi sosi fratele mai mic al lui John, Jim, cu un prieten, niște marijuana și o sticlă de Asti Spumante.

Era bucuroasă că veniseră. Se temea de ce-ar fi putut face singură în noaptea aceea.

Cheryl știuse ce-o doare. Știa și acum, în drum spre Homewood. O parte din ea încă-l mai iubea pe John. Nu știa de ce, având în vedere felul mizerabil în care se purtase. Își dorea să nu mai simtă astfel.

Când Cheryl ajunse în apropierea clădirii, era hotărâtă să nu arate că-i mai pasă de el. John nu se împotrivi șederii ei. Îi spuse că poate dormi pe canapea, dar se vedea că Dawn nu era încântată de idee.

– Suntem ca o familie, oricum, le spuse John. Oameni buni, știți că aș face orice pentru familia mea. Doar mă cunoașteți destul de bine ca să admiteți că e adevărat ce spun.

Cheryl era de altă părere. N-avea nimic de-a face cu sentimentul de familie, prietenie sau dragoste – dragostea pe care crezuse cândva că i-o poartă. Bătrâna Cheryl nu însemna pentru John mai mult decât niște pachete de droguri în plus. Pentru moment, era bine și așa.

Capitolul 15

Bobette Gray fusese buimăcită, apoi furioasă.

– Ce naiba, Bobbi, toată lumea știe *în afară de tine*, îi spuse cel mai bun prieten al soțului său. Ești una dintre cele mai deștepte femei pe care le cunosc. Nu-ți dai seama? Îți mai spun o dată, Bobbi, soțul tău e homosexual.

„Homosexual. Fost alcoolic. Și în primul rând un nenorocit“. Bănuise. Dar nu soțul ei și preferința lui sexuală erau motivele furiei sale, ci W. Alan Canty – psihologul și sfătuitoarul în problemele cuplului.

Bobbi Gray apăsă pe butoanele telefonului din bucătărie cu iuțeala unui ac de la mașina de cusut. Auzi cuvintele prietenului lui Jeff înainte ca telefonul să sune.

– Bobbi, chiar de la prima întrevedere, acum doi ani, Jeff i-a mărturisit lui Alan Canty că e homosexual.

Era o femeie solidă, iar judecata ei rapidă nu era egalată decât de pofta ei de mâncare. Dar acum nici nu-i era foame, nici n-avea chef de glume. Nici nu se sinchisi să se prezinte când de la celălalt capăt al firului răspunse Canty.

– Doctore Canty, tocmai am aflat ceea ce toată lumea știe. Chiar și *dumneata*. De doi ani de zile știi că soțul meu e homosexual! Mă simt ca o proastă, simt că voi doi v-ați bătut joc de mine. M-am purtat ca o idioată.

Tăcea. Apoi îi auzi vocea calmă, sonoră, pe care o cunoștea atât de bine.

– Stai să-ți explic, Bobbi. Vino când ești programată și stăm de vorbă. Lucrurile se vor aranja.

Să-mi explice? Nu înțelegea cum. Dar va fi acolo. Dorea să știe cum va *aranja* el situația asta. Și apoi îi va spune și ce putea face cu aranjamentul său.

Bobbi era nervoasă pentru că nu-și urmase instinctele. Doi ani de zile se lăsase și își lăsase căsnicia pe mîna terapeutului. Ar fi trebuit să-și dea seama că o să se întâmpile ceva de genul ăsta. Se săturase să audă de la Canty mereu aceleași cuvinte: „Între tine și Jeff se întîmplă ceva. Trebuie să ai răbdare“. Bobbi Gray își dorea să fi avut cîte cincizeci de dolari când el spunea aceste vorbe. S-ar fi putut muta în Windmill Pointe Drive, de unde s-ar fi dus pe jos pînă la cabinet.

La început lucrurile nu stătuseră așa. Al Canty părea o excepție în profesia despre care credea că e plină de nebuni. De fapt, așa îl descoperise pe Canty. Înainte de Al, ea și Jeff consultaseră un psihiatru excentric, ce le dădea sugestii foarte bizare. Când îi spusese „să-și caute un amant“, ea își căutase alt terapeut. Se interesase la Asociația Psihologilor din Michigan și menționase că ar dori să fie cineva aproape de locuința ei. Alan Canty îi spuse că e dispus să o primească în fiecare miercuri la ora șapte seara, la cabinetul de acasă. Pînă acolo făcea doar cinci minute cu mașina.

Lui Bobbi îi plăcuse stilul direct al lui Canty. Și în curând îl făcuse și pe Jeff să meargă la o consultație separată. La acele prime întîlniri, Canty vroia să-i cunoască viața. Mai toate amintirile ei se legau de faptul că era grasă cît un zeppelin. Din prima zi de școală, colegii o porecliseră „butoiul“ iar în ultimul an de liceu nu găsisese o rochie pe măsura ei pentru banchet. Greutatea fusese marea constantă a vieții sale.

Nu se putea spune nimic special despre obezitatea ei. „Mănânc pentru că nu sunt fericită“, îi declară ea. „Și sunt

nefericită pentru că sunt grasă". I se făcuse lehamite de regimuri dietetice și de ziarele în care citea despre stilul de viață pe care ar fi trebuit să-l ducă. N-avea nevoie de Canty ca să-i spună că asta o chinuia și o făcea să aibă o părere foarte proastă despre sine.

– Am soluționat cu succes multe cazuri asemănătoare, îi spuse Canty. N-aveți de ce să vă faceți griji pentru viitor.

Mai rămâne problema cu Jeff. Încă din prima zi când se întâlnise la serviciu, știuse că era un om care i se potrivea perfect.

– Când l-am cunoscut, Jeff nici măcar nu știa ce număr poartă la pantofi, îi mărturisi ea lui Canty. Pentru fiecare bărbat există o femeie care trebuie să-i știe numărul de la pantofi. Nu se prea înghesuiau bărbații la ușa mea. Am luat ce-a fost la îndemână.

Căsnicia a mers destul de bine până când amândoi au împlinit vârsta de treizeci de ani. Și-au adunat veniturile (30000\$) și s-au mutat în Grosse Pointe Park. Erau asemeni multor cupluri cu stare socială medie care reușeau să-și cumpere o casuță. Căutaseră un cartier pe străzile căruia nu se comiteau crime și în care erau școli de calitate. Aveau o fată de doi ani și un băiat de șapte ani.

Lui Jeff îi plăcea să bea. Iar după vârsta de treizeci de ani deveni dependent de băutură. Multă vreme Bobbi crezuse că ea e de vină. Îl îngrijea când se îmbăta turtă și-i mințea pe cei de la serviciu că e bolnav în diminețile în care tocmai venea de la un chef. Și apoi, într-o zi, el o părăsi. O săptămână mai târziu se lăsă de băutură. Se mutase la maică-sa, dar tot venea în fiecare seară la cină sau când avea nevoie de consolare.

Așa stăteau lucrurile între ei când au început terapia cu Al Canty.

– Această căsnicie *poate* fi salvată, zicea Canty increzător. Când vine acasă, fă-l să se simtă ca acasă. Ajută-l

să simtă că e /a el/ acasă. Chiar dacă vine doar pentru o oră, totul să fie minunat în acea oră.

Și Bobbi Gray așa făcuse. Îi pregătea masa, îi spăla rufele și-l bătea ușor cu mâna pe umăr când pleca. Îi împrumuta bani. Îi achita notele de plată, chiar și cei o sută zece dolari pe săptămână pentru ședințele de terapie.

– Cred că se pregătește să se întoarcă acasă, Bobbi, spunea mereu Canty. E aproape gata. Tu și Jeff sunteți făcuți unul pentru celălalt. Acasă e locul lui.

Cu timpul crezu că începuse să se atașeze de Alan Canty. La sfârșitul fiecărei întâlniri o îmbrățișa.

– Consideră-mă un prieten bun, o încuraja el deseori.

Lui Canty îi mai plăceau și glumele ei. Uneori se amuza de-a dreptul copilărește pe seama lor. Când poanta i se părea nemaipomenită, sărea din scaun și fugea să i-o spună și soției sale, pe care o striga Jan-Jan.

– Asta chiar c-a fost tare, îi zicea el. Scuză-mă. Trebuie să i-o spun și lui Jan-Jan. Avea să-i audă vocea din ce în ce mai slab pe măsură ce se îndepărta, căutându-și soția prin vila în stil Tudor.

– Jan-Jan, stai să-ți spun ce mi-a zis Bobbi...

În anumite privințe, Al Canty părea un tip ciudat. Probabil că fusese genul de adolescent tachinat la sânge în timpul anilor de școală. Și-l imagina ca pe un copil slăbănog cu ochelari, de care colegii își băteau joc. Și ea cunoștea acest sentiment foarte bine.

Iar Al avea tabieturi amuzante. Își aducea de fiecare dată termosul cu cafea, pe care o bea în același ritm în care ea fuma țigară după țigară. Deseori purta aceeași cămașă sport și aceeași pereche de pantaloni kaki. Observase cămașa decolorându-se de la verde la galben de atâtea spălături. Nu-l considera pe Al un bărbat arătos. Dar nu întrebase niciodată de ce avea o soție atât de tânără și drăguță.

– În Grosse Pointe afli că o soție urâtă are bani, îi mărturisi ea unei prietene.

Uneori venitul mare al lui Canty o pune în dificultate. La ora la care sosea pentru terapie, Al și Jan-Jan a lui încă mai serveau cina. Mâncau la bucătărie, stând în picioare, lăsând impresia că n-au timp să se așeze la masă. Nu-i văzuse mâncând decât friptură de miel. Mirosul acela o enerva. Ea una era sătulă de hamburgerii pe care trebuia să-i mănânce din cauză că Jeff îi secătuisese bugetul.

Odată, într-o pauză a consultației, Canty îi dezvăluise sumele mari de bani pe care le cheltuia. Asta se întâmplase într-una din zilele ei cele mai proaste.

– O să-l omor pe Jeff, îl anunțase ea mai devreme pe Canty prin telefon. Chiar azi am să-l omor. Doar omorându-l îl pot ajuta. O vorbă veche de-a negrilor spune: „I-ar fi mai bine mort”. Țasta-i singurul lucru care l-ar putea ajuta.

În cele din urmă, se hotărâse să bage divorț. Canty fusese îngrijorat. O invitase la Fisher Building ca să stea de vorbă. Dar în toiul consultației el vorbi foarte mult la telefon cu un agent care vindea mașini vechi și care-i găsisese un automobil Cord Sport, cu două locuri. Auzi cum își fixa o întâlnire cu tipul respectiv, la un restaurant chinezesc numit Golden Buddha.

– Îți aduc 16 000 de dolari, îl auzi ea spunând. Vino cu soția, o aduc și eu pe a mea. Va fi plăcerea mea să vă ofer o masă.

Apoi Al se duse în altă cameră, se întoarse cu o poză dintr-o revistă și-i arătă o mașină Cord Albă, cu țevi de eșapament din crom.

– Uite, Bobbi, așa o să arate, spuse el emoționat. Bineînțeles, are doar caroseria deocamdată. Îți dai seama că nu merge și e făcută bucăți. Șaisprezece mii de dolari. Dar așa va arăta până la urmă.

Friptură de miel, mașini Cord și hamburger. În noaptea aceea se puse cu gura pe Jeff.

– Nici nu-ți dai seama cât ai valora pentru mine mort, îi spuse. Ai valora de două ori mai mult decât taxele de

asistență socială, plus asigurarea pe viață, plus nici o supărare. Cunosco o mulțime de copii în ghetou, care te-ar omorî pentru cinci dolari. Ar fi atât de simplu, iubitule.

Micul cabinet al lui Canty din casa cea mare în stil Tudor, din Berkshire era un loc în care ea se ușurase plângând de multe ori. Dar de câteva luni încetase cu lacrimile. Nu se mai temea de singurătate. Și lucrul cel mai important acum era că Bobbi Gray se convinsese că nu-i nebună. Cu doi copii, notele de plată, o casă de întreținut și o slujbă, nu mai era timp și pentru prăbușiri nervoase.

Se întrebă de ce Al Canty nu-i spusese despre Jeff? De ce n-o scutise de acești doi ani de consfătuiri în problemele cuplului, grămezile de rufe pe care i le spălase lui Jeff și emoțiile dureroase de a spera imposibilul? „La naiba. Am bănuț. L-am întrebato pe Al de câteva ori dacă Jeff e homosexual.”

– Nu, nu, nu, Bobbi, spunea el de fiecare dată.

Ar fi vrut să-l creadă. Dacă se gândea mai bine, și ea *dorise* întotdeauna să creadă că Jeff nu e alcoolic, când orice om întreg la minte vedea că e un bețiv. „Ce caraghios, reflecta, poți fi atât de orb atunci când crezi că iubești pe cineva, încât să nu dai atenție unor lucruri care sar în ochi.” Sau poate că pur și simplu se temea de adevăr. La urma urmelor, ea și-l alesese de soț.

„Al și Jeff probabil că sunt un fel de amici”, își spuse Bobbi Gray în sine. Soțul ei ducea o viață dublă. Însă nu putea înțelege de ce Al Canty îl ajutase să ascundă asta de ea.

Capitolul 16

Jan Canty era dezamăgită că Al nu putuse veni să ia prânzul împreună. Faptul că Fisher Building și clinica din Centrul Medical Detroit erau la mică distanță una de alta făcuse ca întâlnirile lor de la prânz să fie o alegere fericită. Când încercă să schimbe ziua, el îi răspunse răspicat că nu va mai fi liber la ora prânzului.

– Din cauza evaluărilor, Jan, spuse el. E mult mai mult de lucru decât am prevăzut. Se pare că orele prânzului vor fi ocupate pentru o perioadă.

„De ce, se întrebă ea, ar renunța atât de ușor la singura pauză din programul lui atât de încărcat? Uitase ea ceva? Aveau cumva greutăți financiare?”

– Oh, nu, Jan-Jan, totul e în regulă, o asigură el. Doar că e foarte important să existe o continuitate între aceste lucruri. E ceva obligatoriu în munca judiciară.

N-avea nici un motiv să creadă că Al nu i-ar spune dacă s-ar fi cheltuit prea mult, însă de la o vreme simțea tot mai mult nevoia să fie la curent cu problemele financiare. Ani de zile fusese de acord ca el să se ocupe de bugetul casei. Și Al se descurcase bine. Era atât de hotărât să-și asume toate responsabilitățile, iar ea avea atât de puțin timp. Ca totul să fie cât mai simplu, ea avea propriul ei carnet de cecuri pentru bursa ei, iar el ținea singur contabilitatea atât la cabinet, cât și acasă. Toate notele de plată le primea prin poștă la birou. De câte ori îi

cerea, Al avea destui bani gheață la el. Iar pentru îmbrăcăminte, lui Al îi făcea plăcere să meargă cu ea prin magazine și să achite nota de plată pe loc.

Numai că începuse să se simtă prost din cauza acestui aranjament. Era timpul să nu se mai poarte ca o studentă dependentă, ci ca o femeie care avea propria ei profesie. Și dacă i s-ar fi întâmplat ceva? Dacă era o urgență? Ar ști ea ce să facă?

În ultimele luni, Jan ridicase aceste probleme de vreo câteva ori. Al fusese de acord, dar îi spusese că toate actele care trebuie făcute ar lua prea mult timp. Se va ocupa de asta când va fi mai puțin ocupat.

Timpul liber începea să devină un lux în viața lor. Deocamdată va trebui să aibă încredere în el. N-avea nici un motiv să nu aibă. După nouă ani, ar trebui să știe dacă s-a măritat sau nu, cu un om cinstit. Doar un prost nu și-ar fi dat seama de asta până atunci.

Capitolul 17

– Ascultă, Cheryl, spuse John. Față de clientul ăsta suntem frate și soră când venim s-o vizităm pe Dawn.

„Păi sigur“, își spuse Cheryl. Erau roluri pe care ei doi le cunoșteau foarte bine. Zile întregi îi ascultase vorbăria despre doctorul Al Miller, care era mort după Dawn Spens.

A început să ne meargă binișor, spunea John când Al își începuse vizitele la apartament, de obicei în jurul prânzului, iar uneori puțin după. Fiecare vizită le aducea pe puțin o sută de dolari, deseori mai mult.

John începuse să se intereseze pe la alte tipe cum se stoarce de bani un tătic de zahăr. Informațiile i le transmitea lui Dawn, care le puneă în aplicare. Îi cerea bani pentru chirie, mâncare, note de plată și orice alte cheltuieli pe care John și Dawn le puteau umfla sau inventa.

Probabil că doctorul Miller dorea ca Dawn să creadă că banii reprezintă felul lui de a o ajuta. Nu vroia nimic în schimb. Avându-l pe el alături, nu mai era nevoie să lucreze pe străzi, îi spunea el. De îndată ce rezolva dificultățile financiare datorate morții soției lui, dorea ca Dawn să se mute din Corridor într-un apartament. Apoi avea să o întrețină la colegiu, dacă ea dorea.

– Dawn, știi bine că ești în stare să termini o facultate, susținea el.

Plănuia ca în curând să lucreze pe cont propriu, îi spusese el. Iar pe ea o putea angaja secretara lui. Într-unele zile vorbea vrute și nevrute despre munca sa, spunându-i povești pe care le auzise în Centrul Medical din Detroit.

În alte zile se mulțumea pur și simplu să stea la masa din bucătărie, să-și soarbă cafeaua și să citească ziarul. Părea să-l încânte simplul fapt că se afla în aceeași cameră cu ea. Dawn avea impresia că uneori îl deranja.

În câteva dimineți îl luase prin surprindere. Dawn îi lua pachetele de la ușă în timp ce John se străduia să se facă nevăzut. Îi aducea ciocolată, gogoși și suc de portocale.

– M-am gândit să-ți aduc câte ceva, spunea el zâmbind. Apoi se întorcea grăbit la Buick-ul său.

Într-o zi doctorul Miller îi aduse ce el numea „un amestec special de cafea”. Era foarte bun, recunoscuse John. Dawn pregătea o cană proaspătă de fiecare dată când Al trecea pe acolo.

John avea tot felul de teorii, că tipul încerca să dea o notă de rafinament relației, cel puțin în mintea sa. Chestia era cât se poate de tipică, reflecta Cheryl. Clienții de acest gen luau totul foarte în serios. Dar nu dura mult, câteva săptămâni sau luni.

– Profită cât poți, era sfatul lui John. Ăștia sunt imprevizibili. Poartă-te de fiecare dată ca și când ar fi pentru prima și ultima oară. Într-o zi va dispărea pur și simplu, fără vreun cuvânt și fără să te anunțe dinainte.

Dar John ținea să mențină această legătură avantajoasă. Nu vroia ca tipul să știe că el și Dawn se culcau împreună. Asta ori e prost, ori e chior, se gândea Cheryl. Hainele lui John erau în apartament. Însă John era de neclintit. Când Buick-ul negru intra în parcare de la Homewood, John și Cheryl dispăreau fără urmă din casă. „E bine să procedăm așa”, spunea el.

Pe la sfârșitul lui decembrie, la nici o lună de când Dawn îl cunoscuse pe doctor, Cheryl și John ieșeau din casă de trei-patru ori pe săptămână.

Știa că lui John îi plăcea să se joace de-a v-ați ascunselea cu clienții. Bănuia că inventase aceste manevre ca să justifice banii pe care-i primea cam pe degeaba.

Protecție. Nu exista nici un fel de protecție. Tot ceea ce John Fry, sau alt pește, făcuse vreodată pentru o fată fusese să snopească în băți pe vreunul care o viola. Dar asta se întâmpla după viol și doar dacă-l prindea pe tipul respectiv. Majoritatea timpului John și-l petrecea drogându-se acasă și așteptând să-i vină banii cu care să-și ia mai multe droguri.

Cheryl știa din experiență că o fată era lipsită de apărare când lucra pe străzi. Fusese aruncată goală dintr-o mașină la 32 de kilometri de centrul orașului, se luptase cu un nebun care încercase s-o violeze cu o șurubelniță, iar pe altul, care vroia să obțină ce dorea pe gratis, îl înjunghiasse în picior.

De fiecare dată John nu fusese prin preajmă, să-i dea o mână de ajutor. Era prin alte părți, unde discuta „afaceri” cu admiratorii săi de pe străzi.

Când John n-avea chef să dispară din casa lor de pe Michigan Avenue, puneau în scenă vechea lor șaradă de frate și soră. Întotdeauna susținea că nu e bine să șmecherești clienții. Dar aceste scrupule îl părăseau când era mahmur și avea nevoie urgentă de bani. Apoi se ascundea într-o debara sau după perdeaua de la duș. Imediat după ce Cheryl se urca în pat cu clientul ei, John dădea buzna în cameră urlând:

– Ce mama dracului faci în pat cu soră-mea, omule!

Tipul se înmuia tot și o lua la goană. Era deja departe când își dădea seama că la înghesuială îi fusese golit portofelul.

Acum John juca cinstit cu noul client al lui Dawn, își spunea Cheryl, în speranța unor câștiguri pe termen lung, mai degrabă decât bani gheață pe loc.

Într-o zi dădu nas în nas cu doctorul Al Miller – când tocmai se gândeau să iasă din apartament. La prima

vedere, bărbatul îmbrăcat cu sacou verde părea un client obișnuit.

– Salut, Al, ea e Cheryl, sora mea, spuse John. Tipul zâmbi ciudat. Putea să jure că-i făcuse cu ochiul, deși pleoapa lui nu se mișcase.

– Îmi face plăcere să te cunosc, Cheryl, zise el. Cheryl și John urcară un etaj și se opriră pe coridor. Fumară câteva țigări mentolate.

– Ți-am spus că e un neghiob, începu John. E primul ei tătic de zahăr. Nu știe sigur cât de mult îl poate ține.

„Mare chestie, reflectă ea. Se poartă de parcă e ceva nou pentru el”.

Avusese destui clienți de genul lui Al în viața ei. Înaintea arabului fusese un instalator. Avea cincizeci de ani și era însurat. Îi dădea un cec de patru sute de dolari în fiecare joi. În trei luni de zile se culcase doar de trei ori cu el. Dorise să facă o experiență: cât pot câștiga fără să-mi scot bikinii? În felul acesta își pierduse toți clienții până la urmă.

Crezuse la început că doar pofta de sex ilicit îi atrăgea pe acești tipi. Practica o făcuse să-și schimbe opiniile. Presupunea că astfel de bărbați își doreau lângă ei o femeie tânără care să le dea atenție. Erau prea bătrâni ca să mai vrăjească vreuna, dar în același timp destul de tineri ca să fi uitat cum era dragostea unei fete.

„Prostituția era cea mai veche mascaradă din lume, medita ea. Se baza în aceeași măsură pe decepție, ca și pe dorință. Fata trebuia doar să facă ceea ce dorea clientul, și în felul ăsta, până și orgasmul era fals.”

În doi ani de prostituție avusese o singură noapte de mulțumire, fără nici o legătură cu sexul. Tipul pe care-l agățase avea șaiszeci și cinci de ani. Îi dăduse o sută de dolari doar ca să stea o oră lângă el în pat. Nu-i făcuse altceva decât s-o strângă în brațe.

– E atâta vreme de când n-am mai ținut în brațe o fată așa de tânără și tândră, îi spuse el.

Părase o scenă îngrozitor de lacrimogenă, dar îi încălzise sufletul. Fusese singura noapte plăcută din cariera ei. Cheryl n-ar fi putut să-l stoarcă de bani pe un astfel de bărbat. Lui John nu-i povestise niciodată. N-ar fi înțeles.

Cheryl se întreba ce făcea Dawn cu tipul ei în apartamentul lor. Mai târziu, după ce plecase doctorul Miller, o întrebase.

– Mă iubește, răspunsese Dawn. Dar e un nătărău.

„Dumnezeule, gândise ea, parcă ar vorbi John însuși prin gura ei. Ei bine, nătărăul ăsta fusese foarte bun cu ea.” Garderoba ei s'era mărit substanțial. Al o luase de câteva ori la cumpărături.

– E doctor, spunea Dawn. E tăticul meu de zahăr. Voi celelalte vă puteți duce să lucrați pe străzi. Eu îl am pe el.

„Și rahatul nu-i mai pute acum”, își spunea Cheryl în sinea ei.

– Și ce obține în schimbul banilor, o întrebase Cheryl.

– Doar sex oral. Dar, de cele mai multe ori, nici măcar atât.

Capitolul 18

Cel mai dezbătut subiect de discuție în apartamentul 202 era drogul „mixed jive”. Discutau când și de unde să-l ia, cât de bun era și care dintre ei ar mai fi putut să-l obțină pe datorie de la traficant.

„A te drege” înseamnă luarea primei doze. „Mahmureala” era starea în care aveai mare nevoie de droguri. O injectare reușită era o „lovitură”. Mai multe însemnau un „plin”. Își făceau „plinul” la o „casă de trafic” sau de la „traficant”.

Cheryl Krizanovic își ținuse multă vreme promisiunea de a nu-i da lui John Fry nici un ban. Când se întorcea de pe străzi își cumpăra droguri doar pentru ea, injectându-și-le apoi chiar în fața prietenului său. Dar uneori i se făcea milă de el și-i mai dădea, când îl vedea că are mare nevoie.

Ajutorul financiar al doctorului Miller, care în preajma Crăciunului se ridicase la o mie de dolari pe săptămână, lui John și Dawn nu le ajungea decât să-și cumpere droguri pentru două zile. Chiar dacă Dawn se mândrea cu tatăl ei de zahăr, era doar un client ca atâția alții. În ciuda planurilor lui de a o ajuta să plece de acolo, el era doar ceva mai mult decât o ciudățenie rentabilă în fluxul zilnic de întâlniri, bani și droguri.

Dependența era dominantă caracterului lor. Lui John îi plăcea să compare îngrozitoarea stare de mahmureală cu gripa, pneumonia sau ambele la un loc.

Nu exista nici un motiv de îndoială privind cunoștințele lui John de expert în materie de droguri. La treisprezece ani începuse să bea bere, iar la cincisprezece ani fumase prima țigară de marijuana. Între douăzeci și treizeci de ani, nu-și amintea măcar o singură zi în care să nu fi fumat așa ceva. La douăzeci și unu de ani se apucase de heroină, dar spre deosebire de marijuana, narcoticele puternice erau greu de găsit în închisoare.

Acum nu se mai putea lipsi de nici un fel de drog. Dacă n-avea heroină, lua Dilandid sau înghițea Percodan sau Demerol. La nevoie, se mulțumea și cu o sticlă de Whisky Jack Daniel, câțiva pumni de pastile Somas sau Tylenol cu codeină. Lui John îi era greu să-și mai găsească vreo venă bună de injectat. Multe din venele lui de la mâini și picioare se spărseseră, problemă cu care se confrunta orice toxicoman.

Dawn era mai sensibilă, chiar dacă doar de șase luni de zile folosea intravenoasele. Drogurile care costau sute de dolari zilnic erau la înălțimea pretențiilor lui John, însă lui Dawn îi ruinau sănătatea. La întâlnirile cu clienții îi prindea de minune faptul că se injecta în vintre, dar acum își plătea tributul.

Pe la sfârșitul lui octombrie, acea zonă i se infectă și i se umplu cu puroi. Două zile de friguri, dureri de cap și febră patruzeci de grade au obligat-o să ajungă în sala de urgențe a Spitalului din Detroit. A fost internată și i s-a fixat o perfuzie prin care i se administrau antibiotice. După trei zile își reveni și plecă, împotriva sfatului doctorilor. Fusese prevenită că infecția poate recidiva și crea alt set de complicații.

În săptămâna Crăciunului problema reveni. I se plânse doctorului Miller de durerea din ce în ce mai mare din vintre. Acesta o puse să-și scoată blugii și să se întindă pe pat ca să-i examineze locul. O apăsă pe marginea micuței cavități din interiorul coapsei. Examinarea fusese scurtă. Avea nevoie de antibiotice, spuse el.

– Am un prieten farmacist. Pot să fac rost de ele pe gratis.

A doua zi aduse de la un doctor o folie de pastile, recomandându-i să ia câte una din patru în patru ore. Nu părea îngrijorat. Totuși, ea nu era prea convinsă de diagnostic.

– Nu părea să se comporte ca un doctor, îi mărturisi ea mai târziu unei alte toxicomane.

Dar doctorul Miller vorbise deja despre un șir întreg de boli în timpul vizitelor lui precedente. Dorea ca pastilele lui să-și facă efectul. N-ar fi vrut să-și petreacă vacanța în spital.

Cât despre Cheryl, singurul lucru care părea la fel de previzibil ca și propriul ei obicei de a lua droguri din ultimii trei ani erau planurile repetate ale lui John Fry de a renunța la droguri. Două zile înaintea Crăciunului, când John se întoarse dintr-o vizită la fratele lui, avea un nou plan de acest gen.

John anunță că vrea să meargă în vacanță la Gleason, Tennessee, să-și vadă tatăl, pe care-l chema Pete. El și Dawn aveau să plece cu mașina, împreună cu Jim, fratele mai mic al lui John. Janet, prietena lui Jim și gemenii lor în vârstă de trei ani mergeau și ei. Plecau în ajunul Crăciunului.

„Se pare că nu mai e nici un loc liber în mașină”, își spuse Cheryl. Numai că de ani de zile dorea să-l cunoască pe tatăl prietenului său. Poate atunci l-ar înțelege și s-ar putea elibera de influența pe care o avea asupra ei.

– John, nu vreau să stau singură de sărbători, spuse Cheryl.

Vechiul ei prieten nu se împotrivi. „Important era, zise el, ca Jim, fratele căruia toți îi spuneau „Șase Cutii de bere”, să nu plece singur în Sud”.

– „Șase” mi-a mărturisit că se va duce în Sud s-o vadă pe mama, zise John.

Cheryl știa că mama lui John murise în 1967. Se îndoia că „Șase Cutii” se referea la mormântul ei.

– Au fost furate cadourile de sărbători ale gemenilor, continuă John. Face abuz de droguri și a început să creadă că diavolul a pus stăpânire pe el.

Amestecul de droguri pe care-l consuma Jim era supranumit „praful îngerilor” sau „veninul”. James Dale Fry îl folosea de ani de zile. Când era sub influența lui, Cheryl îl văzuse dându-se cu capul de perete și atârându-și o frânghie de tavan, cu care să se spânzure.

Din cauza lui „Șase Cutii”, John plănuia ca în această călătorie să se lase toți de droguri.

– Nu vom lua nimic, explică el. Nu-l putem ajuta, dacă avem toți mințile învălmășite. Ne vom lăsa, măcar de sărbători.

„Dar înainte de toate, spuse John, vor fi nevoiți să facă rost de bani pentru drum”.

– Chiar vrei să facem excursia asta în Sud? întrebă Dawn.

– Fără îndoială, răspunse John.

Dawn se duse la telefon. Avea numărul doctorului Al Miller într-o mână. O avizase să-l folosească cu discreție, spunându-i că e din biroul unui prieten, un loc unde el primea mesaje.

Cheryl îi ascultă convorbirea. Era prima dată când o auzea pe Dawn cerând bani clientului său.

– Al, am ocazia să merg în Tennessee de sărbători ca să-mi vizitez niște rude. Numai că am nevoie de două-trei sute de dolari pentru drum.

„Ce bine face pe mironosița, gândi Cheryl. Se pricepe al dracului de bine să pară neajutorată. Doctorul Miller fusese deja la prânz. Dacă îi mai dădea trei sute de dolari, asta însemna patru sute pe zi de la acest client”.

Ducându-se să-și injecteze doza, Cheryl se întreba dacă doctorul avea să-i satisfacă rugămintea. Când se întoarse, clientul trecuse deja și-i lăsase banii lui Dawn.

– Ce părere ai de cadoul meu de sărbători? întrebă ea fluturând bancnotele pe care le ținea în mână.

Nu-i adusese trei sute. Îi adusese o mie de dolari.

Erau bani berechet, numai că Cheryl nu prea era încântată de o călătorie de opt ore fără droguri, cu mașina încărcată cu cinci adulți și doi copii. Dar curând uită de asta. John pregătise o petrecere de adio în Cass Corridor, cu toate felurile de droguri.

Dimineața, când se terminase provizia, mai aveau doar câteva sute de dolari pentru excursie.

Capitolul 19

La început Bobbi Gray se gândi să renunțe chiar și la ultima întâlnire cu W. Alan Canty. Având în vedere felul în care terapeutul îi ascunsese homosexualitatea lui Jeff, cum ar mai putea avea încredere în el?

Apoi decise că n-avea nimic de pierdut. Era cu o zi înainte de Crăciun și știa că psihiatrului îi plăcea să facă pe Moș Crăciun și să dea consultațiile pe gratis. În vacanțele de iarnă din 1981 și 1982, Canty nu-i luase bani pentru terapie.

– Îmi face plăcere să fac asta pentru toți pacienții mei cu ocazia sărbătorilor de iarnă, îi spusese el prima dată. E felul meu de a aduce mulțumiri.

Bobbi îl lăsă pe Canty să-și umple o ceașcă cu cafea. Ea își aprinse o țigară pe care i-o dădu iui.

– Am senzația că dumneata l-ai reprezentat *pe el*, pe soțul meu Jeff, nicidecum pe mine. N-aveam nici un interes să prelungesc aceste ședințe *timp de doi ani*. Vreau să spun că niciodată n-a existat o șansă de reconciliere. Pentru Dumnezeu, doar e homosexual!

Canty era netulburat.

– Nu, nu era așa când v-ați căsătorit. Jeff era în expectativă. Iar când cineva e în dubiu și pendulează între două alegeri – datoria mea de terapist este să încerc să-l îndrept către alegerea cea mai bună. Pendula între homosexualitate și viața care e bună pentru el – viața fericită și sănătoasă, cu un cămin bun și copii.

Canty avea mai multe teorii:

– Toate astea sunt rezultatul procesului de dezalcoolizare, explică el calm. Din punct de vedere afectiv, Jeff avea vârsta de paisprezece ani când a venit aici. Deci, s-a apucat de băutură la paisprezece ani, iar când o persoană își începe atât de timpuriu cariera de alcoolic, dezvoltarea lui intelectuală stagnează. Prin terapie aceste lucruri se pot rezolva, iar el începe să se maturizeze.

Psihologul continuă pe tema asta, dar mintea lui Bobbi Gray era deja în alte lumi. O sută zece dolari pe săptămână, timp de o sută de săptămâni. Asta însemna unsprezece mii de dolari. Începu să se enerveze. Devenea crudă la furie. Ce n-ar fi putut face cu acei bani? Ce face Al Canty cu banii mei? Cabinetul lui de acasă parcă era decupat din Evul Mediu. Covorul era jerpelit. Pereții galbeni. Stil neo-bizar danez modern, îl etichetă ea. Ce porcărie! Dacă ar fi angajat cel mai ieftin decorator din Sears, i-ar fi spus să arunce totul.

Se uită cu atenție la omul în care avusese încredere doi ani de zile. Arăta de parcă ar fi avut mare nevoie de un duș. „De fapt, reflectă ea, întotdeauna părea nespălat. Avea părul gras și mătreață pe cămașa uzată. Pielea îi era lividă. De ce naiba nu-și ia o vacanță să se ducă undeva să facă plajă, că doar are bani destui?” Nu-și putea imagina că cineva putea face dragoste cu el. „Ce copil imposibil trebuie să fi fost”.

– Îți vei reveni, spuse Canty spre sfârșitul consultației. Ascultă-mă, Bobbi, ești cea mai sănătoasă pacientă pe care am avut-o vreodată.

„Cred și eu”, gândi. Se ridică să plece, iar el îi întinse mâna, așteptând banii.

– Al, e Crăciunul, nu-i așa?

– Ce vrei să spui?

– Vreau să spun că, știi tu, întotdeauna ultima consultație din an a fost gratuită. Nu-ți amintești, un cadou pentru pacienții tăi? Cel puțin așa a fost în ultimele vacanțe de sărbători.

Canty o privi ciudat, de parcă îi vorbise în chinezește. Ce naiba face? se miră ea.

– Nu știu ce te-a făcut să crezi asta, spuse el pe un ton superior. Probabil că n-ai înțeles bine. Dar nu-mi dau seama cum aș fi putut spune așa ceva.

Începu să prescrie o rețetă. De ce, gândi ea, încerca s-o facă să creadă că acele ședințe gratuite erau doar rodul imaginației ei? De ce mințea?

– Ei bine, îmi pare rău, dar n-am nici un ban, Al. N-am carnetul de cecuri la mine.

Bobbi Gray abia aștepta să iasă din casa mare în stil Tudor de pe Berkshire. Dar odată plecată, nu se va mai întoarce niciodată. Renunță și soțul ei, Jeff, să se mai ducă acolo în săptămâna aceea.

Intentă acțiune de divorț, deși soțul ei continua să vină în vizită foarte des și să cineze cu ea și copiii. Într-o seară, ea și Jeff și-au comparat notițele pe care le luaseră în timpul terapiei. Ieși la lumină ceea ce Canty le spusese în consultații separate.

Bobbi îi spuse lui Jeff despre „pendularea” de care vorbea Canty și promisiunea acestuia că soțul ei se va întoarce acasă. Jeff rămase cu gura căscată.

– *Am vrut să-ți spun adevărul*, spuse Jeff. *Vroiam ca tu să știi.* În fiecare săptămână îi spuneam asta, lua-l-ar dracu. Mă săturasem de farsa asta. Mi-a răspuns că nu se poate până nu termină el cu pregătirea ta. Zicea că ești atât de fragilă din punct de vedere afectiv.

Fragilă nu, dărmată, da. Bobbi Gray vroia cei unsprezece mii de dolari înapoi.

Capitolul 20

Pete Fry tocmai se întorcea din Carolina de Sud și de Nord, cu o camionetă plină cu pământ de calitate întâi, când primi un telefon surpriză de la fiul lui mai vârstnic. John îi dezvălui planul lui de ultimă oră de a-și însoți fratele în vizita de vacanță.

– Ai loc și pentru „bătrânica mea” și prietena ei? întrebă John.

– S-ar mai găsi, răspunse Pete fără tragere de inimă.

Pete Fry îl aștepta pe Jim să vină cu familia lui de sărbători. Dar despre John Carl nu mai auzise nimic de cinci ani. Mezinul păstrase legătura cu el în ultimii șase ani, de când șoferul de camion, în vârstă de șaiszeci și doi de ani se stabilise în Sud. Pe John pur și simplu nu părea să-l intereseze.

Pete Fry își petrecea ultimii ani de muncă într-o casă tip rulotă cu trei dormitoare, în mijlocul câmpurilor cultivate cu fasole și crescătoriilor de vaci din vestul statului Tennessee. John se născuse prin apropiere, în Fulton, înainte ca familia Fry să se mute în Detroit. În 1967, după moartea mamei lui John, fuseseră ultima oară împreună. Pe John îl dăduseră afară din armată și se mutase la el pentru un scurt timp. În ziua când plecă de acolo fură tot ce avea Pete mai valoros.

Nu se înțeleseseră niciodată. Multă vreme Pete Fry nici măcar nu reușise să-i zică pe nume, reușind să-i

spună doar „băiatul ăla mai mare“. Pete și Nell Ruth Fry s-au despărțit și împăcat de câteva ori în timpul căsniciei lor. Nell se mutase la maică-sa, iar Pete o învinovăța pe soacra lui că-l răsfățase pe primul lor băiat încă din copilărie. În ochii bunicii lui, John Carl n-avea nici un păcat, iar Pete era de părere că în felul acesta băiatul n-a putut înțelege diferența dintre bine și rău. Considerase că John întotdeauna avusese o influență proastă și asupra lui Jim. Cu toate acestea, mergând spre Gleason după provizii, Pete se hotărî să dea uitării trecutul. La urma urmelor, era Crăciunul și nu exista nici un motiv să se aștepte la vreo trăsnaie. Când se întoarse din oraș, Lincoln-ul ruginit al lui Jim era deja parcat pe alee.

– Ea este Dawn, spuse John, nerăbdător să se laude cu prietena lui.

Pete Fry nu-și dădea seama cum putea fiul lui să umble cu o fată așa de tânără. Atenția lui se îndreptă mai mult spre gemenii lui Jim și spre Cheryl Krizanovic, care mai târziu îl invită pe bătrânul șofer să-i facă și curte.

Înainte de lăsarea serii, grupul se împrăștie. Jim se duse să-și viziteze o mătușă. John plecă în oraș cu Pete, care vroia să cumpere cămăși pentru oaspeți și ursuleți de pluș pentru gemeni. Întorși acasă, Cheryl se uita pe un caiet pe care John și Jim mâzgălisera tot soiul de desene când erau mici.

La întoarcere, Jim era dezorientat. În perioadele de luciditate, în drum spre Tennessee, el bătuse câmpii despre „diavol“. Toată lumea pusese răbufnirile lui pe seama drogului. Acum iar vorbea în dodii.

Jim luă arma de calibru douăzeci a tatălui său și se îndreptă spre ușă spunând:

– E diavolul. Trebuie să-l omor pe acest diavol nenorocit.

Fetele îl convinseră să pună arma înapoi în rastel și îl băgară în pat. Când John și Pete se întoarseră din oraș, începu să li se facă rău tuturor. Lui Cheryl, Dawn și John.

le era greață. Efectele drogurilor din noaptea precedentă dispăreau. John își respectase planul. Nu aduseseră nici un pic de heroină.

Pete Fry luă salteaua gonflabilă din cabina mașinii și își așternu patul în sufragerie. Se simțea epuizat după cele șase zile de drum. Aproape că adormise când auzi vocea lui Jim, care stătea lângă el în camera întunecată.

– Tată, vreau să te întreb ceva, spuse Jim. Te deranjează dacă o să mă mut aici cu gemenii? Cred că o să mă despart de Janet.

Pete Fry se ridică de pe saltea.

– De ce mai pui o asemenea întrebare? trăgână el cuvintele. Jim Dale, știi foarte bine răspunsul meu.

Pete bănuia că fiul său și prietena lui aveau neînțelegeri. Ceva nu era în regulă cu fata.

– Mai e ceva, continuă Jim. Știu ceva ce trebuie neapărat să afli.

– Jim, nu poți să-mi spui mâine dimineață?

– Nu, tată. E *ceva* ce trebuie să afli *chiar în seara asta*.

Bătrânul Fry luă o țigară. Dar când aprinse bricheta, în lumina flăcării o văzu pe Janet stând pe un scaun, aproape de ei. Se strecurase în cameră în timp ce vorbeau.

Jim tăcu și se târî înapoi în dormitor. Pete Fry se gândi că, indiferent ce avea de spus fiul său, era un secret.

Dimineata de Crăciun aduse dinspre Munții Stâncoși și până-n Sud un îngheț atât de mare încât de o sută de ani nu mai fusese o vacanță atât de friguroasă de sărbători. Temperatura în Detroit era de minus douăzeci și două de grade, iar în Chicago de minus treizeci și unu de grade.

În Gleason erau minus șaptesprezece, iar Pete Fry simți o rafală neobișnuită de aer polar, când nepotul său i se urcă pe piept trezindu-l în zori. De ce era deschisă ușa de la intrare, se plânse Pete, mai ales pe o vreme ca asta?

– Unde-i tăticul tău? îl întrebă pe geamăn.

Băiatul arătă spre ușa deschisă. Pete Fry își văzu Fordul Gran Torino din 1974 parcat pe alee. Haina și

cizmele lui Jim Dale erau lângă intrarea principală. Intră în dormitorul lui Jim și o văzu pe Janet singură în pat.

– Unde-i Jim? întrebă. V-ați certat?

Janet își trase halatul pe ea.

– Cred că e afară, spuse Pete. Nu știu ce se întâmplă între voi, dar cred că ar fi bine să-l aduci înăuntru. Dacă nu vrei, o să stea afară până te duci să-l împaci. Îl cunosc. O să înghețe bocnă.

Pete Fry își puse o cămașă pe el în timp ce o privea pe Janet ieșind din casă. Ea se duse direct la mașină, se aplecă pe geam și se întoarse.

– E mort. A fost împușcat. A fost împușcat cu *arma* ta.

Pete Fry crezu că are halucinații. Cum adică împușcat? În clipa următoare John ieși în goană, dintr-un dormitor complet îmbrăcat. Ieși din casă, se uită prin geamul mașinii și se întoarse.

– Da. E mort de-a binelea, confirmă John.

Pete Fry fugi afară. Geamurile mașinii erau acoperite cu un strat gros de gheață. Nu vedea absolut nimic în mașină. Ce tot spuneau John și Janet? Trase cu putere și reuși să deschidă portiera din dreapta.

Jim Dale Fry era căzut sub volan, cu trupul sprijinit de ușa din stânga. N-avea pe el decât pantalonii. Sângele îi acoperise fața. Tot interiorul mașinii era murdar de sânge. Pușca lui Pete Fry de calibru douăzeci era alături de fiul lui mort.

Mașinile de patrulă ale Poliției statului și cele ale poliției districtului Weakley erau încă pe alee când sosi ambulanța și luă trupul lui Jim Dale. După ce procurorul districtual examinează mașina, un ajutor de șerif luă arma și i-o dădu lui Pete Fry. Îi spuse acestuia că părea, sinucidere, iar mai târziu avea să se declare asta oficial.

– Nu pot să suport asta, îi spuse John Fry lui Cheryl Krizanovic, în vreme ce stațiile poliției umpleau aerul rece de zgomot. Trebuie s-o ștergem neapărat.

Știa cum se simțea John. „Și tocmai acum suntem mahmuri” gândi ea. După ce pleacă cei de la poliție, John o rugă să-i curețe Fordul tatălui său. Spală bordul și apoi acoperi cu o pătură veche scaunul însângerat.

– Aveam o înțelegere cu „Șase Cutii”, le spuse John înainte de plecare, lui Cheryl și Dawn. Dacă unul din noi avea să moară, am promis că nu vom lua parte la înmormântare. Ne-am înțeles să ne amintim unul de celălalt așa cum am fost.

Nici nu trecuse Crăciunul, după o zi de șoc, telefoane și pregătiri de înmormântare, când Pete Fry își dădu seama că-i dispăruse Fordul și ochelarii de vedere pe care-i ținea pe bordul mașinii. Doar Janet și gemenii mai rămăseseră în casa tip rulotă. Janet îi spuse că cei trei plecaseră la Michigan.

– De ce dracu să facă una ca asta?

Pete Fry făcu o pauză, apoi izbucni cu furie:

– Nemernicul ăsta de băiat mai mare m-a jefuit iar, blestemă el.

Capitolul 21

Zăpada care se aşternuse toată săptămâna peste cartierul Pointes făcea casele în stil Tudor de pe strada Berkshire să arate ca şi când ar fi fost împodobite de Norman Rockwell pentru ziua de Crăciun. Când Jan şi Al Canty se treziră să-şi deschidă cadourile, gheaţa strălucea pe ferestrele în formă de romb, care flancau şemineul din sufragerie.

Al nu era un cumpărător extravagant, cel puţin nu se ridica la înălţimea standardelor din Grosse Pointe. Dar întotdeauna dedicase mult timp şi atenţie alegerii darurilor de sărbători pentru Jan. La un Crăciun umblase multă vreme după un test psihologic extrem de rar, pe care ea şi-l dorea. Altădată îi adusese o sculptură care-i reţinuse atenţia într-un oraş din nordul statului Michigan, cu luni în urmă.

Anul acesta făcuse eforturi mai mici. Dar dacă Al n-ar fi scos în evidenţă acest lucru, probabil că ea nici n-ar fi remarcat. Se scuza întruna în timp ce ea îşi desfăcea cadourile. N-avea nici un motiv să se plângă. Îi luase un ceas de bucătărie cu pendul, câteva parfumuri, două albume stereo, un medalion din sticlă colorată şi un tratat despre acvariile ei cu apă sărată. Cu toate acestea, Al se simţea tulburat.

Nu, Al era *stânjenit*. ăsta era cuvântul pentru felul în care arăta aşa ca acum. Se înroşea, îşi târşâia picioarele

și se uita în pământ. Se mai purtase în acest fel, dar numai cu ea. Simțise întotdeauna că era extrem de vulnerabil în acele momente.

– Îmi, îmi pare rău. Nu-i cine știe ce, nu-i așa?

– Fii serios, Al, nu-i nimic. Mie îmi plac.

Știa că el se agăța de fiecare vorbă de-a ei. Îi proteja sentimentele când era în starea asta.

– Totul e din pricina cărții, continuă Al. Banii pe care-i așteptam pe carte și de la evaluările juridice. O să-i am abia în ianuarie. Am crezut că o să-i primesc până acum.

– Al, nu e nici o problemă. Cadourile sunt minunate.

Apoi Al râse. De obicei așa ieșea din încurcăturile lui copilărești. Totuși, ceva nu era în ordine cu îngrijorarea lui exagerată.

„Ei bine, poate că se simte acaparat de programul său încărcat“. Se gândise deja la vacanța lor anuală de după sărbători. Amândoi aveau nevoie de una.

În după-amiaza aceea se duseră la Gladys Canty pentru masa de Crăciun. În drum, se opriră la un magazin auto, să se uite la mașina nouă pe care ea o comandase. Mașina sosise acolo, dar mai era câte ceva de aranjat la ea.

Jan văzuse prima oară mașina roșie, marca Thunderbird – 1983 condusă de un prieten de-al tatălui ei, director executiv la Uzinele Ford, cu câteva luni în urmă. Era mașina firmei. Îi plăcuse la nebunie T-bird-ul. Avea turbocompresor și cinci viteze și i se părea foarte potrivită cu noul ei statut de femeie cu o carieră. Trecuse vremea Volkswagen-ului. Directorul se oferi să i-o obțină cu o reducere substanțială de la Uzinele Ford.

Jan și Al traversară parcul de mașini ca să privească T-bird-ul de aproape. Dădu la o parte zăpada de pe parbriz și îi admiră tapițeria din piele gri.

– Al, abia aștept, spuse ea tremurând de frig.

– Jan-Jan, lasă-mă să-ți dăruiesc și mașina de Crăciun.

„Tot se mai gândește la cadourile acelea, își zise ea. De ce oare se străduiește atât de mult să mă facă fericită?” Roșul mașinii și albul zăpezii se reflectară pe lentilele ochelarilor săi cu rame de baga. Zâmbea, dar avea ochii umezi.

– Al, te iubesc, îi mărturisi ea.

Se îmbrățișară înainte ca frigul să-i facă să se grăbească spre Buick-ul negru al lui Al.

La intrarea în locuința lui Gladys Canty, pe cei doi oaspeți îi întâmpină o aromă de nuci care se rumeneau în cuptor. De sărbători pregătea totul doar de dragul fiului său.

Știa că lui Bus îi plăcea să fie respectate obiceiurile tradiționale. Și o masă tradițională de Crăciun însemna curcan, salată de salvie, sos de afine, plăcintă cu carne, cu dovleac și nuci prăjite. Cât de mult îi plăceau fiului său nucile calde înăbușite. Întotdeauna era încântată când îl vedea mâncând.

În fiecare an era destulă mâncare pentru vreo șase persoane, deși, de când murise Al Sr., nu se mai adunau decât ei trei de Crăciun. Lui Bus nu-i plăceau oricum petrecerile. Gladys Canty știa că Al nu se simte în largul său printre mulți oameni. În privința asta se deosebea de tatăl său, căruia îi plăcea să fie întotdeauna în centrul atenției.

Uneori Gladys Canty se gândea că fiul ei adopta iarăși rolul de pustnic, ca pe vremea când fusese fermecat de Howard Hughes. Acest lucru se întâmplase după ce prima lui soție, Maggie, îl părăsise. Cumpărase toate biografiile pe care le găsisese despre acest miliardar. Buster povestea cu lux de amănunte despre felul în care prosperase imperiul financiar al lui Hughes. Posesorul bolnav de nervi al acestui imperiu trăia într-o lume imaginară care includea vizionări maraton de filme vechi în cinematografe goale. Și totuși, spunea Bus, tipul a fost un geniu. Până la urmă, Al Sr. se săturase să audă toate aceste lucruri în fiecare seară la cină.

– Să-l ia dracu pe Howard Hughes, dă-l naibii, urlă el într-o seară. Ce-ar fi să termini cu Howard Hughes, bine?

Al Sr. făcea să-i zăngăne cele mai bune porțelanuri de pe masă când se enerva. Dar deși trecuseră șapte ani de când murise, Gladys Canty tot îi mai simțea lipsa. Crăciunul era întotdeauna mai trist fără el. Al Sr. părea un bătrân dur, dar de cele mai multe ori se prefăcea doar. Întotdeauna fusese de părere că, în adâncul sufletului lui, nu era chiar atât de sigur pe sine.

Cu ocazia acestui Crăciun, singurul lor copil părea să fie foarte mulțumit de sine însuși când îi aduse o cutie mare, legată cu o fundă mare.

– Mamă, asta-i pentru tine.

Era agitat în timp ce-i deschidea cadoul, un televizor Sony color, cu diagonala de patruzeci și opt centimetri. Trebuie să fi costat șase sute de dolari sau mai mult, presupuse ea. Asta era Bus. Îi plăcea să arunce banii pe fereastră.

– De ce, Buster? Nu trebuia să faci asta.

Când îi mărturisi că-i place cadoul, fiul ei aproape că sări în sus de bucurie. Vreo jumătate de oră le tot spuse cât de grozav era televizorul.

La rândul ei, doamna Canty îi oferă un ceas de aur, marca Seiko. Jan îi destăinuise că era exact ce-și dorea el.

După cină, Bus deveni și mai agitat. Nu zăboveau niciodată după masa de Crăciun. Dar mai exista încă un obicei de sărbători, asupra căruia Bus insista în fiecare an. După cină, făceau întotdeauna o plimbare scurtă. De fiecare dată Jan îi aștepta înăuntru.

De data asta lipsiră foarte puțin. Mama și fiul meraseră braț la braț prin aerul neobișnuit de rece.

Capitolul 22

O absolventă a promoției 1983 a liceului din Harper Woods, pe nume Dolores Cusmano, privea lung bradul de Crăciun întrebându-se dacă erau adevărate zvonurile despre vechea ei prietenă, Dawn Marie Spens.

Se gândea la nopțile de Crăciun în care Dawn și câteva dintre cele mai bune amice ale lor se adunau în sufrageria lui Dee ca să mănânce lapte de pasăre. Când erau la liceu, abia așteptau să crească. Tot atunci, Dee crezuse că Dawn Spens îi va fi prietenă toată viața.

Gurile rele din Harper Woods nu mai încetau. Câțiva băieți din cartier spuneau că o văzuseră pe Dawn făcând trotuarul în Cass Corridor. Alții susțineau că trăiește cu un motociclist. Dee nu putea să creadă așa ceva până nu vedea cu ochii ei.

Și totuși nimeni, nici măcar Dee Cusmano, nu mai auzise nimic despre Dawn din primăvara în care abandonase școala. Nu era prima dată când oamenii o improșcau cu noroi pe Dawn. Comportarea ei foarte rezervată îi făcea pe unii să creadă că ascunde lucruri urâte.

Însă Dee știa mai bine. De fapt, își dădea seama că era una dintre puținele persoane care-și petrecuse un timp încercând s-o cunoască pe Dawn. Pentru Dee, timpul acesta însemnase șapte ani și tot nu reușise s-o înțeleagă în totalitate.

Dawn Spens, reflecta Dee mereu, fusese înzestrată cu un amestec ciudat de inteligență și ghinion. Când se cunoscuseră, în clasa a V-a la Școala elementară Tyrone, Dee simțise că și-a găsit în ea o prietenă intimă. Părinții lui Dee divorțaseră când aceasta avea cinci ani. A crescut învățând să-și poarte singură de grijă, când mama ei era la serviciu. Deși mama lui Dawn era casnică, ea se confrunta cu aceleași greutăți. Dee bănuia că nu era totul în regulă în bungaloul din Elkart, în care locuia prietena ei.

Dawn făcea doar aluzie la problemele din familie. Și apoi, la vârsta de doisprezece ani încercase să se sinucidă luând o doză foarte mare dintr-un medicament al mamei sale. Stătuse o lună și jumătate într-un spital psihiatric. Când, în cele din urmă, Dawn începu să vorbească, Dee avu senzația că o ajutase să se destăinuie. Pe atunci, părinții lui Dawn erau împreună, dar Dee era de părere că ar fi trebuit să divorțeze. Se certau foarte des. Se despărțiseră și împăcaseră de nenumărate ori.

– Aș vrea să se hotărască, spunea Dawn.

Casa familiei Spens nu era tocmai locul potrivit unde să-și poată primi colegii. Dawn era foarte precaută în privința celor pe care-i invita înăuntru. Tatăl ei, Roy, nu era chiar un Ozzie Nelson. Uneori Dawn și Dee stăteau în sufragerie, când el se întorcea de la slujba lui de mașinist.

– O să avem musafiri, zicea el cu răceală. Ce-ar fi să plecați de aici!

Deseori se duceau în parcul Harper Woods Memorial, situat vis-a-vis de liceul lor. Dee îi mărturisea cum decurgeau lucrurile înainte ca părinții ei să divorțeze. Încerca s-o binedispună. Dee bănuia că Dawn avea probleme mai mari acasă decât mărturisea. O invidia pe Dee pentru echilibrul pe care și-l găsisese după recăsătoria mamei sale.

– Ai familia ideală, spunea ea.

Cazul de divorț al familiei Spens de acum doi ani fusese dureros pentru toată lumea. Roy intentase acțiunea de divorț, iar Henrietta, la rândul ei, îl dăduse și ea în judecată, dar continuară să stea împreună. Doamna Spens pretindea că soțul ei are un temperament violent, o amenințase că o împușcă și că se alesese cu o rană serioasă în urma unei bătai. Un judecător de circumscripție îl avertizase pe Roy să „înceteze neapărat cu atacurile, bătaile sau molestările”.

După câteva săptămâni erau iar la tribunal. Mama lui Dawn se plânse că soțul ei pleacă și vine beat acasă la orice oră din noapte. Fusese chemată poliția. Doamna Spens declarase la tribunal că face un tratament medical pentru depresiune nervoasă. Roy acceptase să părăsească locuința.

Dawn era în ultimul an de liceu când se terminase divorțul iar ea și sora ei mai mică, Patty, rămăseseră în custodia lui Roy Spens. Doamna Spens părăsise orașul și se duse în Windsor, Canada, să stea cu un alt bărbat. Aveau să se căsătorească până la urmă. Acest fapt o întristase destul de mult pe Dawn.

Dee își aminti o propunere ciudată pe care maică-sa i-o făcuse lui Dawn, după ce se mutase. Logodnicul Henriettei avea un prieten în închisoare. Ar fi vrut ca Dawn să corespundă cu el. Dee văzu chiar câteva scrisori de la pușcăriaș. Se vedea că e singur. Dar nu putea înțelege cum o mamă era în stare, cu bună știință, să-i facă fiicei sale legătura cu un criminal.

– Dawn, renunță pur și simplu să-i mai scrii, o sfătuiseră ea. Nu mai ai nevoie și de asta acum.

Luând în considerație toate aceste presiuni, Dee nu putuse niciodată să-și dea seama cum reușise Dawn să învețe atât de bine în primii doi ani de liceu. Lui Dee îi era greu să se mențină chiar și la un nivel mediu. Dawn se menținea printre primii fără efort, în anul al doilea de liceu. Avea o inteligență nativă și asimila foarte repede dacă se apuca de studiu. Părea eleva ideală. În

penultimul an de liceu condusesese biblioteca școlii. Fotografia revistei liceului îi publicase pozele de la concursurile naționale la care participase.

Însă prietenii pe care și-i alegea erau întotdeauna dintre cei mai indezirabili. Liceul se confrunta cu problema drogurilor. Școala avea și atleți și depravați, dar Dawn considerase întotdeauna că cei din urmă erau în majoritate. O mare parte din copii scoteau banii pentru droguri de la părinții lor nativi. Alții îi furau. În timpul orelor de prânz, unii ascundeau în școală haine înșfăcate de la un târg din apropiere.

Pe Dawn o atrăgeau tipii dubioși. Primul era fiul unui inspector de poliție din Detroit, dar care nu optase pentru o carieră juridică. Dee nu știa cu precizie ce îi plăcea acestuia mai mult, să se drogheze sau să fure. Odată avusese destul tupeu ca să intre într-un magazin J. C. Penney și șterpeli un minitelevizor.

– Ce găsești la unul ca el? o întreabă ea pe Dawn.

– Se poartă frumos cu mine, zise Dawn. Mă duce la plimbare și se ocupă mult de mine.

Dee bănuia că Dawn își dorea cu înflăcărare să fie iubită. Dar Dee se îndoia că Dawn știe cu adevărat ce-i dragostea. Dawn părea să creadă că dragostea înseamnă pur și simplu ca cineva să facă din tine centrul atenției.

Ultimul ei prieten, un tip din Detroit care se lăsase de școală, Donnie Carlton, nu arăta rău, dar acesta era singurul lucru bun pe care îl putea spune Dee despre el. Nu se îndoia că Donnie era în mod evident un escroc. Dar pentru Dawn el însemna salvarea.

Începu să se întâlnească cu el în ultimul an de liceu. Economisise banii pe care-i câștigase lucrând într-o pizzerie și își cumpărase o veche mașină Plymouth Dauster. În câteva luni, Donnie i-o nenorocise în accidente. Roy Spens îl acuzase pe Donnie că-i furase niște bijuterii și-i interzisese să mai intre în casă.

Dee începu s-o vadă din ce în ce mai rar pe Dawn, care lipsea și de la ore. Iar după terminarea cursurilor n-o vedea nici atât. Era mereu cu Donnie. Apoi, într-o noapte, Dawn și Donnie îl luară cu ei pe prietenul lui Dee.

Nu și-ar fi putut alege un moment mai nepotrivit. Dee și prietenul ei se gândiseră să se căsătorească după absolvirea liceului și aranjaseră o cină, astfel ca tatăl ei să-l cunoască. Totuși, în seara cu pricina, prietenul ei străluci prin absență. Ajunsese la ea acasă, dar plecase apoi cu Dawn și Donnie, care trecuseră pe acolo în lipsa ei. Și pentru că nu se mai întorsese, ea își întâlni tatăl la restaurant singură și umilită.

Cei trei se întoarseră abia a doua zi după miezul nopții. Se opriră cu mașina chiar în fața casei ei. Mai târziu, Dee constată că-i furaseră din cameră medicamentul contra durerilor de spate pe care i-l prescrisese doctorul. Înghițiseră pastilele și băură două cutii cu bere. Prietenul ei zăcea întins pe scaunul din față, abia respirând. Nu reușise să-l trezească. Dee era furioasă, căci maică-sa tocmai ieșise din casă pentru a vedea ce se întâmplă.

– Dawn Spens, să știi că, dacă i se întâmplă ceva, tu vei fi responsabilă, țipă Dee.

Dawn o privea fix. Nu-i mai văzuse privirea aceea goală. Dawn avea un fel specific de a amuți de fiecare dată când se afla la ananghie. O văzuse cum cerșea înțelegerea oamenilor în felul acesta, numai că Dee nu era dispusă să i-o ofere.

– Nu glumesc, Dawn, urlă ea. Nu-mi vine să cred că mi-ai făcut asta tocmai mie, știind cât de importantă era această cină și apoi l-ai adus în halul ăsta aici, ca să-l vadă mama.

Mai târziu Dawn își ceru scuze.

– M-au convins să ieșim ca să ne distrăm.

Dee nu dorise decât un telefon. Nu-l așteptase de la Donnie Carlton. Dar Dawn era cea mai bună prietenă a ei. Se simți trădată, păcălită. Ce-au însemnat acele discuții

din parcul Memorial? Poate că la urma urmelor, chiar n-o cunoștea pe Dawn.

Se văzură și mai rar după aceea. Două luni înainte de absolvire, află de la Patty Spens că soră-sa se gândea să abandoneze școala. În seara aceea o văzu pe Dawn în parc.

– Mă gândesc să plec, spuse Dawn. Cred că o să mă mut cu Donnie.

Dee se strădui s-o facă să se răzgândească.

– Nu mai e mult. Cu media ta ai șanse să obții o bursă. Întotdeauna ți-ai dorit să mergi la colegiu. De ce vrei să te oprești acum?

– Lucrurile s-au complicat din toate punctele de vedere. Trebuie să fac asta. Trebuie să plec de-aici.

– Dawn, o să te încurci cu cine nu trebuie și o să ajungi într-un mediu prost și cine știe ce-o să se mai întâmple. Nu poți fugi de problemele tale.

Dawn spuse că o va suna a doua zi, dar acest lucru nu se mai întâmplă niciodată. Dee află că Dawn se mutase cu Donnie, care avea un apartament aproape de centrul orașului Detroit.

Trecuseră opt luni. Dee Cusmano se întreba unde locuiește vechea ei prietenă și cu ce se ocupă. Necazurile lor din liceu i se păreau destul de stupide acum.

Dee Cusmano se întreba dacă și Dawn Spens era de aceeași părere.

Capitolul 23

John Fry își făcuse un plan privind mașina tatălui său parcată în fața lui Homewood, a doua zi de Crăciun. Cheryl Krizanovic privea pe Dawn când forma numărul doctorului Al Miller.

– Știi ceva, Al? Am găsit o mașină, spuse Dawn. Da, e aici acum. Dar vrea banii pe loc.

Apoi Dawn arăta de parcă era gata să plângă.

– Oh, Al, zise ea. Îmi trebuie *neapărat* opt sute de dolari. Am *mare* nevoie de mașina asta, iar tipul o vinde altcuiva dacă n-o cumpăr eu.

Și Cheryl folosisese aceeași voce plângăreată de fetiță cu clienții ei. Nu înțelesese niciodată de ce bărbații se lăsau păcăliți, dar adevărul e că se lăsau. Dawn se descurca de minune cu acest rol. Cu ochii căprui adânciți în orbite și buzele ușor bosumflate, cuvântul „neajutorat” i se citea pe toată fața. „Dawn. reflectă ea, putea înduioșa un bărbat fără să scoată nici un cuvânt”.

Dawn se întâlni cu doctorul Miller în fața casei, puțin după ora prânzului. Îi arătă mașina și luă cei opt sute de dolari. Când reveni în apartamentul 202 îi întinse banii lui John.

Dar mașina n-avea să fie niciodată a ei. După un timp avea să-i fie lăsată unui văr de-al lui Pete Fry, ca s-o ducă înapoi în sud. Tot atunci, doctorul Miller avea să accepte scuzele lui Dawn că pierduse afacerea cu mașina și n-avea să-i ceară banii înapoi.

Ceva mai târziu în noaptea aceea, Dawn îl rugă pe John să-i dea și ei o sută de dolari.

– N-am nici un ban.

– Cum dracu! De-abia ți-am dat opt sute de dolari în după-amiaza asta.

Fry zâmbi ironic și se ciupi de brațul drept, unde avea tatuat personajul de desene animate.

– Tweety Bird îmbătat, glumi el.

Apoi începu să facă socotelile: o sută de dolari prânzul. O mie de dolari călătoria de Crăciun și cadourile. Opt sute de dolari mașina. Total: nouăsprezece mii de dolari.

– Vreau să spun că banii ăștia i-am cheltuit în trei zile, mărturisi Fry mai târziu unui amic. De fapt, n-am înțeles niciodată de ce îi dădea atâția bani.

– Vreau să spun că-i dă câte o sută de dolari pe zi și nu stă decât o jumătate de oră cu ea. O duce prin magazine și-i cumpără o haină de trei sute de dolari. Numai bani gheață. Nici o carte de credit.

– Da, cred că m-am convins. Nenorocitul ăsta e o mină de aur.

Capitolul 24

Un polițist din Detroit pe nume Mark Bando așteptase luni de zile ocazia de a pune mâna pe Lucky Fry.

– Știam că până la urmă o să-mi cadă în gheare, spuse el. Asta-i destinul.

Descoperise că Fry era căutat pentru molestări și ultraj. Polițistul Bando, în vârstă de treizeci și doi de ani și colegul său John Woodington, aveau de gând să-l aresteze în următoarele câteva zile, când aveau să facă o vizită la Homewood Manor.

Bando auzise prima oară de Fry cu doi ani în urmă, pe vremea în care el și Cheryl Krizanovic stăteau la motelul Traylor de pe Cass Avenue. Trei nopți la rând, oaspeții motelului – majoritatea persoane dubioase – se plânseseră:

– Agață clienții zi și noapte. El vine în fiecare seară și o bate fără întrerupere timp de douăzeci și cinci de minute. Țipetele ei se aud în tot motelul. De ce dracu nu face nimeni nimic în privința asta?

Fry și domnișoara Krizanovic își câștigaseră un loc în ceea ce Bando numea „cartea târfelor” – un registru de trei volume care cuprindea o mie două sute de nume ale târfelor și peștilor din Corridor. Bando le făcuse celor doi fotografii din mașina de control a poliției, pe care le lipise în dreptul datelor lor.

Cheryl Krizanovic – „Twiggy“. Clayton 7 108.

Pește: John „Lucky“ Fry. John Carl Fry – „Lucky“ – toxicoman /pește/ vagabond.

Registrul îl ajuta să-i repereze pe cei care-și dădeau nume false. Îl purta întotdeauna la el, împreună cu alte câteva lucruri pe care le ținea într-o geantă de doctor. Un aparat de fotografiat, o lentilă, un binoclu, câteva agende și o pereche de mănuși.

Mark Bando lucra de cinci ani în cartierele din preajma centrului comercial, pe care el și Woodington le numiseră „gaura de scurgere“ și unde devenise o figură legendară. Conduceau mașina de patrulă a secției a treisprezecea de poliție, supranumită „mașina târfelor“, iar misiunea lor era de a aresta prostituate, pești și clienți.

Când intrase în poliție, cu zece ani în urmă, fostul student la istorie al Universității Wayne State fusese admis cu greu din cauza înălțimii sale de un metru cincizeci și cinci și a celor șaiszeci și patru de kilograme. Părinții lui se cunoscuseră într-un lagăr din Statele Unite, din Utah, în timpul celui de-al doilea război mondial. Cei de pe stradă se refereu adesea la originea sa japoneză. Îl numeau „scârba mâncătoare de orez“, „nenorocitul șasiu“ al cărui „fund ar fi trebuit să fie zburat la Hiroshima“.

În afara orelor de serviciu, polițistul scria o carte inspirată din realitate, în care era vorba despre o companie americană în teatrul european al celui de-al doilea război mondial. Bando relatează cu încredințare povestea istorică, în biroul său de acasă, plin cu amintiri de război, printre care un manechin îmbrăcat cu o uniformă de soldat. Povestea era despre o suță douăzeci și doi de soldați care fuseseră nevoiți să se prădea în bătălia de la Bulge. Făceau parte din 101 Airborne și muriseră cu zecile sărind din avioane.

– Dacă astfel de oameni sunt de partea cealaltă, sunt numiți fanatici, îi spusese el cândva unui prieten. Dacă

sunt de-ai noștri, sunt *devotați*. Țara e plină azi de eroi artificiali. Starurile sportive și actorii nu sunt niște eroi. Doar oamenii care-și riscă viața. Bando detesta spectacolul de televiziune „Să ne distrăm în seara asta”.

Cu doi ani în urmă, când comandantul Secției a treisprezecea îl repartizase pe el și Woodington pe „mașina târfelor”, polițistul considerase că se aștepta de la ei să pună stavilă prostituției. Majoritatea polițiștilor din secție făceau între cinci și zece arestări pe lună și dădeau tot cam atâtea amenzi. Bando și Woodington arestau cincizeci și cincizeci și dădeau o sută de amenzi. Mulți considerau că a aduce o fată cu cătușe la secție nu se potrivea muncii de poliție.

Totuși, Bando își amintea cât de rău era în Cass Corridor înainte ca sancțiunile să fie mărite. Într-o seară, el și prietena lui se duceau la opera de la Masonic Temple, dar nu putuseră să treacă de Second Avenue. Fetele stăteau pe trei rânduri, agățând clienți. Se hotărâse să nu le lase să domine străzile după voia lor.

– „Gaura de scurgere”, decisese Bando, era condusă de prădători. Arma multor vagabonzi și pești era crosa de baseball. Avea efectul unui buzdugan și nu putea fi controlată de lege.

– Am o minge de jucat, Bando, era o replică obișnuită a cuiva de pe stradă, care avea de gând să-și ia o revanșă.

Bando se strâmba când oamenii vorbeau despre prostituție ca despre un delict care nu făcea nici o victimă. Unii dintre clienți credeau probabil că-și petreceau timpul cu fete care priveau sexul ca pe un act de libertinaj, dar Bando nu remarcă nicăieri o astfel de emancipare. Întâlnise cazul unor fete în vârstă de opt ani, trimise pe străzi de pești. Îl arestase pe unul care tăiașe degetul unei prostituate și-l ținea în congelator. Altă dată dăduse peste o prostituată plină de sânge care alergase spre mașina lui de patrulă țipând.

- Uite, îmi curge sânge de unde m-a lovit.
- Taci dracului din gură, târfă. Îți curge mai mult sânge când ești la ciclu, spuse „peștele”.
- Nu mai minți, nenorocitul, m-ai lovit în cap.
- Fă, târfă de doi dolari. Nu m-am legat decât de fundul tău... ești plină de abcese. Curvă împutită! Mișcă-te și fă rost de niște clienți! Asta-i ceea ce *vrei* să faci.

Unele din fete erau a doua generație de târfe. Bando copiasse odată un bilețel lăsat de o prostituată care murise din cauza unei supradoze:

„E atât de oribil în cartierul ăsta, te îmbolnăvește. Toți pe care-i cunosc sunt drogați înrăiți. Am să-ncerc să-l fac pe un client de-al meu să-mi ia o mașină, ca să pot pleca dracului din Detroit pentru totdeauna. Copilul meu n-o să treacă prin ce-am trecut eu. O să-i ofer o viață mai bună, chiar dacă va trebui să omor pe cineva pentru asta”.

Dar multe din târfele din agenda lui Bando veneau din diverse locuri și plecau oriunde. Nu aveau multe puncte comune în bibliografiile lor. Una era fiica unui doctor din Grosse Pointe. Tatăl alteia era polițist în Kansas. Multe dintre ele nu fuseseră toxicomane de la început. Singurul motiv logic pentru alegerea acestei cariere îl auzise de la o fostă prostituată.

– Nu doream decât să fiu iubită, îi spusese ea. Așa că i-am spus: îți arăt eu ție, tată. O să obțin dragostea de la clienți.

Bando observase că, dacă le dădea amenzi repetate fetelor și reușea să le înfricoșeze peștii, exista șansa ca unele să se trezească și să se lase de meserie. Cel puțin în închisoare erau nevoite să renunțe la droguri. Primea daruri de Crăciun de la fete pe care le dusesese la spital după ce fuseseră brutalizate de clienți sau de prietenii lor. Cele care nu mințeau beneficiau de un tratament special ce dăduse roade de multe ori. Bando rezolvase două cazuri de crimă cu ajutorul legăturilor lui.

Dar majoritatea erau hotărâte să se autodistrugă.

– Unele din târfele astea arătau de parcă li s-au dat roluri în filmul *Noaptea în care au înviat morții*, spusese el într-o seară.

– E din cauza dinților, susținea Woodington. Dinții sunt primii care se distrug. Se îngălbenesc, apoi încep să cadă.

– De ce?

– Sperma. Sperma le inflamează gingiile și le face să putrezească.

Umorul negru îi ajutase o vreme. În vara trecută improvizase câteva gaguri. În mașină cântau „Fuga Valchirilor” de Wagner sau cântecul favorit al lui Bando „Mâncătorul de oameni” de Hall și Oates. Rosteau versurile cu o voce pițigăiată, luminându-i cu farurile pe clienții care se tocmeau. Dar prădătorii se răz bunau. Unii dintre pești încercaseră să rețină orele la care își făceau patrula. Însă Bando și Woodington aveau un orar imprevizibil. Când Bando plecase în concediu, împrăștiaseră o mulțime de zvonuri despre el:

– Bando a fost prins abuzând de o prostituată în vârstă de cincisprezece ani, pe bancheta din spate a mașinii.

– Bando a băgat la închisoare o fată care nu era prostituată și a fost dat afară.

– Bando a fost avansat. Acum e inspector.

În timpul ultimei permisii a lui Bando, Woodington le răspunsese cu o altă poantă. Le spusese tuturor că partenerul său încercase să se sinucidă, dar „rasolise treaba”. Când se întoarse, Bando își desenase răni pe frunte, folosind cosmetice. Woodington îl plimbase prin cartier cu mașina. Bando nu scotea o vorbă și se prefăcea amețit. Când un grup de prostituate se adunase în jurul mașinii de patrulă, Woodington le povestise că Bando aproape își zburase creierii.

– Îmi pare rău, spuse una din ele. Bando n-a fost chiar atât de rău. Își făcea doar meseria.

Totuși, spre sfârșitul anului, Marck Bando își mai pierduse din umor și găsea slujba lui tot mai dificilă. Trei

prostitute în care-și pusese speranțe muriseră din cauza unor supradoze. Era sătul de tinerii ticăloși din cartier, pe care-i numise Trupele de șoc din Cass Corridor. Proveneau din familii de albi care de ani de zile comiteau o mare parte a delictelor din Corridor.

„Lucky Fry e în fruntea lor“, gândi el. De Anul Nou, Bando și Woodington se hotărâră să facă niște investigații. Fuseseră chemați la Homewood Manor, în urma unei sesizări că s-ar fi auzit focuri de armă. Apartamentul lui Fry era pe același coridor.

Lucky Fry era singur când le deschise ușa apartamentului 202. Cei doi polițiști îl înconjurară. Încercară să-l facă să riposteze.

– Îți place să bați femeile, da? Nu poți să te ții departe de închisoare, vierme, nu-i așa? îl batjocori Bando.

Dar Lucky Fry nu mușcă momeala. Se uita doar urât la ei.

Îi puseră cătușele și-l duseră la Secția treisprezece. După mai mult de două sute de arestări pe care le făcuse în cariera lui, Bando putea recunoaște un ticălos promițător.

– Tipul ăsta o să facă multe la viața lui, îi spuse partenerului său. Ai observat ce privire are?

– Lucky Fry e un ucigaș nenorocit.

PARTEA A DOUA

1984

Capitolul 25

Jan Canty aştepta întotdeauna cu nerăbdare călătoria pe care o făcea în fiecare an la Sun Lakes, în prima săptămână din ianuarie. Anul acesta însă, simţi că Al avea nevoie de vacanţa în Arizona mai mult decât ea.

Nu pentru că era prea dornic de plecare. Nu fusese niciodată. N-ar fi fost pentru prima dată când trebuia să-şi bage nasul în treburile lui, ca să afle mai multe despre el. Era mai preocupat de pacienţii săi decât de el însuşi, iar ea era de părere că arăta obosit şi slăbit. Cei de la biroul procurorului, spunea el, i-au mărit volumul de muncă la închisoare. Ştia prea puţine despre munca judiciară sau chiar despre procedurile tribunalului, dar vedea bine că el nu putea ţine pasul, în orice ar fi constat acea activitate.

În ultima vreme părea mai interesat de activitatea ei în Centrul Universităţii de Sănătate, care făcea parte din Spitalul Public Detroit şi Complexul Medical Central. Se întreba cine răspunde de secţia de psihiatrie şi de intrările în sălile de urgenţă. Dorea să ştie cum se ţin fişele medicale. Era curios să afle cum arată Spitalul în interior.

„Asta-i mai lipsea, gândi ea. De unde oare mai are atâta energie pentru a se implica şi în cariera mea?”

De obicei dormea bine, însă de la o vreme se răsucea în pat, când pe o parte când pe alta. Psoriazis-ul erupsesse. Jan ajunsese la concluzia că nu poate fi vorba decât de stres.

Chiar dacă el nu prea avea chef de călătorie, ea făcu bagajele pentru amândoi. Sun Lakes era un loc ideal pentru odihnă. Părinții ei se mutaseră din Detroit ca să se stabilească în micuța așezare, pentru aerul uscat și soarele nesfârșit al Arizonei. Vremea de ianuarie acolo era ca cea de aprilie în Michigan, însă fără ploaie. Distracțiile erau puține. Poșta, o băcănie mică, un teren de golf și o agenție de turism constituiau singurele puncte de atracție ale orașului.

Tot drumul până la aeroport Al se văită, dar, cum era de așteptat, atitudinea lui se schimbă de îndată ce ajunseră la părinții ei. Se instalară în camera de oaspeți, în același pat în care Jan zăcuse bolnavă de mono. Prima zi Al și-o petrecu în pat, dormind. Apoi se sculă și, fără să se bărbierească, le spuse tuturor că își ascunsese ceasul timp de o săptămână.

– Vacanța înseamnă pentru noi orice loc în care n-avem un program, spuse Jan, iar Al încuviință.

Leneviră amândoi toată săptămâna. Mama lui Jan pregăti mesele după cele mai bune rețete. În altă seară, ieșiră să mănânce la unul dintre cele mai bune restaurante din apropiere. Al își petrecu mult timp în curtea interioară a casei răsfoind numeroase reviste pe care și le adusese și căutând în ele informații despre taxele vamale ale mașinilor. De câteva ori Jan observă că pur și simplu stătea acolo de unul singur. Își curăța unghiile cu un cuțitaș pe care-l avea totdeauna la el și părea adâncit în gânduri. Seara se uita la televizor și era mai tăcut decât în alte vacanțe petrecute la părinții ei.

Într-o seară, un post local de televiziune transmise o ediție specială despre Marele Canion. Lui Al programul i se păru foarte interesant. Era un document despre un proiect de salvare a catârilor din canion. Animalele acestea se trăgeu din măgarii aduși de mineri în secolul al nouăsprezecelea. Programul dădea amănunte despre bogata istorie a exploratorilor cu barbă, ahtiați după aur și whisky sec. Aceștia plecaseră, dar catării rămași se

înmulțiseră în sălbăticie și erau acum în pericol de a muri de foame.

În anul acela, toți patru se hotărâseră să viziteze Marele Canion. Le plăcea să meargă în câte o excursie în fiecare an. Al, Jan și părinții ei meraseră șase ore cu mașina spre nord ca să viziteze parcul, dar găsiră drumurile, cabanele și activitățile închise pe timpul iernii. Se opriră să admire o priveliște. Tatăl lui Jan îi fotografie.

Al și Jan Canty stăteau pe marginea marii prăpăstii.

Mai târziu, Jan râse pe înfundate când privi poza. Purta o jachetă de ski și o căciulă tricotată, iar Al o canadiană subțire. Arătau de parcă s-ar fi cățarat mai multe zile, deși nu fusese decât una dintre cele mai scurte excursii făcute vreodată la canion. Hoinăriră pe marginea genunii cam o oră, apoi se întoarseră acasă.

Când ajunseră înapoi la Sun Lake, Al era nerăbdător să se întoarcă în Detroit. De obicei ea rămânea două săptămâni, dar el niciodată mai mult de una.

În drum spre aeroportul Phoenix, Al îi povesti lui Jan și tatălui ei despre munca sa la cabinet și la procuratură. După o săptămână de trândăveală, arăta odihnit. Jan nu se îndoia că, odată întors în Detroit, se va apuca imediat de lucru.

Capitolul 26

Antibioticele prescrise de doctorul Al Miller calmară doar pentru scurt timp infecția vintrei de care suferea Dawn Spens. Două zile după întoarcerea din Tennessee, abia se mai ținea pe picioare. Acum era în spital.

În ziua de 28 decembrie, John și câțiva prieteni de-ai lui o ajutară să coboare scările din Homewood Manor și o duseră la Spitalul din Detroit, presupusul loc de muncă al doctorului Al Miller. Cu siguranță că știa el persoanele nimerite în spital, spuse John mai târziu. Doctorul Miller îi înlesni internarea. Când ajunse în sala de urgență, asistenta o aștepta. Nu trebuia să aștepte ca toți ceilalți pacienți a căror situație era mai puțin gravă.

Spitalul, cel mai important centru de traumatisme din oraș, trata victime rănite prin împușcare și alte accidente grave care se puteau întâmpla într-o localitate. Doctorii se grăbiră s-o ajute pe Dawn. Abcesul se infiltrase în picior și-i amenința vena femurală. În timp ce medicii o pregăteau pentru operație, Dawn le dădu în scris doctorilor aprobarea să-i amputeze piciorul, dacă era nevoie. Apoi se răzgândi. Avea să riște.

Echipa de medici îi curăță abcesul. Vena femurală era afectată, dar infecția nu penetrase prea adânc. Dacă ar mai fi așteptat o singură noapte, probabil că ar fi făcut o hemoragie puternică și n-ar mai fi putut să fie salvată. I-au cusut vena și i-au pus o drenă în picior. Dawn avea

să stea la pat în următoarele săptămâni. Stătu zece zile în spital, timp în care i se administrară cu regularitate Demerol, un drog asemănător cu morfina, pentru calmarea durerilor.

La Homewood banii erau pe sfârșite, căci tânăra care îi aducea lui John Fry, era acum în reparații. După o noapte petrecută în închisoare, problemele lui John cu poliția se rezolvară pentru o vreme. Cheryl Kirzanovic agăta clienți, dar își păstra toți banii pentru ea.

Doctorul Al Miller era în vacanță.

După ce se întoarse, o vizită pe Dawn la spital în fiecare zi. Îi spuse că nu mai lucrează la spital și că fusese transferat într-un post administrativ la Secția de psihiatrie din spitalele Harper Grace din apropiere.

În timpul vizitelor sale, doctorul Miller avea o rutină previzibilă. Se uita în foaia de observație și-i spunea că „face mari progrese”. Dawn comentă mai târziu că această manieră a lui de a sta lângă pat era înscenată într-o oarecare măsură.

Înainte ca Dawn să iasă din spital, personalul spitalului începu să-i reducă doza de tranchilizante. După operație, Demarolul preveni suferința pe care i-ar fi provocat-o abținerea forțată de la droguri, dar acum tânăra toxicomană resimțea acut nevoia de narcotice.

În cele din urmă, Dawn îl rugă pe Al să le dea niște bani lui Cheryl sau John. Fry avea să cumpere heroină, Dilaudid sau orice altceva și să-i aducă la spital, căci se simțea rău.

Cheryl Krizanovic se întâlnește cu doctorul Miller în fața casei. Îi zămbi de la volan și-i înmână lui Cheryl un plic cu bani, care purta antetul Băncii Comerica.

– Știi ceva, Cheryl, uneori aș vrea să ne fi întâlnit înainte s-o cunosc pe Dawn, îi zise el. Cred că eu și cu tine am fi putut deveni într-adevăr apropiați.

Cheryl acceptă complimentul fără să spună nimic și nu se gândi să-și facă timp pentru el. Era încă supărată pe

John Fry pentru că o părăsise și își dorea ca Dawn să se întoarcă în Harper Woods. În nici un caz însă, n-avea de gând să încalce o regulă a străzii. Cheryl Krizanovic nu suflase niciodată clientul altei tipe.

Apoi Al o întrebă:

– De când o cunoști pe Dawn?

– De câteva luni.

Clientul dorea să afle mai mult. De unde era Dawn? Ce „fel de” tipă era? Era „simpatică”?

Cheryl îi dădu răspunsuri monosilabice. Dacă Dawn vroia ca el să știe ceva, presupuse ea, putea să-i spună chiar ea însăși.

– Bine, Cheryl, atunci povestește-mi despre tipul ăsta John, continuă doctorul Miller. Dawn îl iubește, nu-i așa? De când trăiesc împreună?

– Habar n-am, Al.

„Tipul ăsta John”. reflectă ea. Adică fratele meu?

Știa că povestea lui Fry că ei doi ar fi frate și soră nu era chiar atât de credibilă cum considera el. Uneori John se vedea foarte isteț, dar se dădea de gol.

„Al ăsta, cugeta Cheryl, știe cum stau lucrurile. Nu-i atât de bătut în cap cum îl consideră John.”

Într-o altă noapte, Dawn Spens avu un plan diferit. Îl sună pe John Fry și-l anunță c-o să vină Al să aducă niște bani. John îi răspunse că traficantul cu care erau vecini își terminase marfa.

– Atunci du-te cu Al la alt traficant și vino apoi la mine să mi le aduci, zise ea.

Fry protestă. Tipul era nătâng, spuse el.

– Asta ar însemna să mă încurc prea mult cu el. Nu vreau să afle ce afaceri învârt.

Dawn îl rugă, spunându-i că totul era în ordine. Al știa că se drogau și puteau avea încredere în el.

Ceva mai târziu, John Fry se urcă în față, lângă Al, în Buick-ul negru și dispărură cu mașina în întuneric. Doc-

torul Miller îi zise lui John Fry că prefera să i se spună Al. Nu-i plăcea titlul formal de „doctor”.

– Al, se vede că te-ai bucurat de soare în vacanță, remarcă John. Arăți foarte bine.

– John, e meritul canionului. Merg acolo în fiecare an.

Vacanța asta a lui era un fel de ritual anual, mărturisi Al. Se întâlnea cu fratele lui în Arizona și coborau amândoi în canion. Acolo se întâlneau cu un miner bătrân, care avea mai mulți catâri. Încălecau pe ei și explorau zonele cele mai izolate ale canionului.

– Am petrecut multe seri ascultându-i poveștile și bând Jack Daniel în jurul focului.

Al îi destăinuie că mergea acolo an de an ca să uite de problemele profesiei sale.

– E ca un fel de proces purificator prin care trebuie să trec.

Mai târziu Fry îi spuse unui prieten:

– Aproape că-i auzeam pe cei douăzeci de catâri.

Apoi Al începu să vorbească despre necazurile cauzate de introducerea pe furiș a narcoticelor în spitalele Harper-Grace. Îi spusese și lui Dawn aceeași poveste. O aflase de la un grup de asistente care furau morfină din stoc. Aprovizionau traficanții din cartiere printr-o rețea de taximetriști.

– Uite, John, am să-ți arăt, spuse el.

Al viră pe Second Avenue în direcția Universității Wayne State și apoi întoarse spre centru pe Third Avenue. Arată spre ceea ce spunea că sunt mașini neînmatriculate, parcate lângă Jumbo și barul Sweetheart, două localuri preferate de târfe.

– Aia sunt polițiști, John. Urmăresc livrarea mărfii din spitalele Harper, făcută de taximetriști.

John îi dădu câteva sfaturi prietenești, deși mai târziu descoperi că toată istoria aceea fusese în întregime inventată.

– Nu te amesteca în porcăria asta, Al. Am avut de-a face cu chestii de felul ăsta toată viața și nu cred că ți-ar conveni să stai în închisoare.

– Nu, nu. Dar știi multe despre aceste treburi.

După ce Al își termină turul, îi dădu lui Lucky Fry o sută de dolari. Opriră mașina în fața casei traficantului, aflată la nici un kilometru distanță de Homewood. John intră acolo și apoi se întoarse cu zece pachete de mixed jive.

Doctorul Miller îl lăsă la spital. Fry îi dădu lui Dawn trei pachete de heroină și păstră șapte pentru el. Pe ale ei le prepară în baie și i le dădu prin perfuzie.

– Ceva nu-mi pot explica, spuse John mai târziu. Tipul a zis că soția lui a murit pentru că era toxicomană. Iar acum o ajută pe Dawn să facă rost de droguri.

Capitolul 27

– Dawn Marie Spens! Unde naiba ai fost?

Lui Jackie Brown nu-i venea să-și creadă ochilor. Își regăsisese vechea prietenă, cea care dispăruse de aproape nouă luni de zile. Auzise zvonuri cum că Dawn Spens era internată în spital. Era adevărat. Iat-o, era acolo și arăta extrem de rău.

– Ce s-a *întâmpalat* cu tine?

– „Un anevrism”^{*}.

Jackie n-avea nici cea mai vagă idee ce fel de boală era asta, iar Dawn îi spuse că totul i se trage de la o căzătură pe gheață. Își ridică pansamentul de pe picior. Jackie văzu o gaură de mărimea unui dolar de argint. „Dumnezeule, gândi ea, cred că glumești.”

– Mi se dă morfină, spuse ea.

Vechea ei prietenă arăta îngrozitor. Nu se spălase pe cap de multe zile. Își aprindea țigările Marlboro mentolate una după alta. Totul era cât se poate de previzibil, reflectă Jackie Brown. Dawn Spens o încurcase din nou.

Jackie aflate ultimele zvonuri din Harper Woods, dar n-avea de gând s-o întrebe nimic pe vechea sa prietenă. O întreabă despre Donnie Carlton, amicul lui Dawn.

– Am alt prieten acum, îi zise Dawn. Are treizeci și opt de ani.

---

^{*} Anevriism – dilatare patologică a pereților unor artere.

– Câți?

Părea mândră de achiziția ei, dar se grăbi să schimbe subiectul.

Cele două fete depănară multe amintiri. Începură de când familia lui Dawn se mutase chiar la capătul străzii când avea Jackie patru ani. Pe la vârsta de opt ani fumaseră împreună prima țigară dintr-un pachet de True Blues pe care-l șterpeliase Dawn de la maică-sa. Fumaseră până li se făcuse rău.

Dawn scăpase atunci, dar în general nu mai avusese atât de mult noroc. Fusesse întotdeauna pedepsită din cauza unor lucruri stupide, își aminti Jackie. Patty, sora cea mică a lui Dawn avea astmă și din pricina asta toată atenția era îndreptată asupra ei. Și Dawn beneficia de această atenție, dar în sensul rău al cuvântului. Nu trebuia decât să fie morocănoasă cu soră-sa și nu mai avea voie să iasă șapte zile din casă.

Timp de treisprezece ani, Jackie locuise doar la câteva case distanță de familia Spens. Dar nu înțelesese niciodată ce se petrecea în casa lor. O vedea foarte rar pe mama lui Dawn. Dar nu-și putea imagina ce făcea toată ziua. Tatăl ei era mereu plecat. Când era singură acasă o chema în vizită. Casa nu arăta deloc așa cum trebuia. Chiuvea era plină cu vase murdare.

Jackie își aminti că adolescența lui Dawn nu fusese altceva decât un circuit previzibil de mici suișuri și coborâșuri grele, însă nu reușise niciodată s-o facă pe Dawn să-i facă mărturisiri. Renunțase să mai încerce. Dawn era tot așa ca acum – tăcută, reținută, însă tulburată în permanență de *ceva anume*.

O vreme, cele două fete se cam destrăbălaseră. Lui Jackie îi plăcea să numească acea perioadă adolescentină „o joacă pe muchie de cuțit“. Dawn își câștigase meritul de a fi prima elevă din clasă eliminată pe o anumită perioadă pentru că fumase în școală. Apoi descoperiră drogurile – în special marijuana, apoi și nar-

coticele halucinatorii, cum era mescalina*. Prin clasele a șaptea și a opta fumau marijuana în drum spre școală.

Dawn fumase chiar de câteva ori în timpul filmelor care li se puneau la orele de știință. Și odată dăduse foc la câteva foi de pe bancă. Profesorul de știință se albi la față și ceru să i se spună cum se întâmplase. Jackie bănuise că prietena ei va fi exmatriculată. Însă după ore, Dawn purtase o discuție cu profesorul și scăpă basma curată. Dawn se pricepuse întotdeauna să descopere și să profite de compasiunea oamenilor.

Și uite că acum stau aici și mi-e milă de ea când o văd cum pufăie țigările. Nu vedea nici o floare sau carte poștală. Unde-i erau părinții? Unde-i era prietenul?

Lui Jackie i-ar fi plăcut să știe ce se întâmplase după ce Dawn plecase din Harper Woods ca să stea cu Donnie Carlton. Jackie nu reușise să afle amănunte, chiar dacă o vizitase pe Dawn la spital de trei ori.

– Și ce ai de gând să faci după ce ieși de aici? o întreabă ea la ultima vizită.

Dawn îi spuse că prietenul ei era din Tennessee și probabil se vor muta acolo. Dar înainte de asta, e posibil să stea un timp la mama ei, în Windsor.

– Probabil mă voi duce la mama, îi zise Dawn.

La plecare, Jackie bănuie că n-avea să-și mai revadă prietena pentru multă vreme.

---

* mescalina – substanță organică de origine vegetală extrasă dintr-un cactus mexican, care, înghițită, provoacă deliruri somnambulice.

Capitolul 28

Într-o după amiază, în închisoarea Macomb County, Donald Scott Carlton, un tânăr pușcăriaș cu privirea impertinentă și spălăcită ca a actorului Sean Penn, fuma în neștire din țigările unui vizitator, vorbind despre vechea lui prietenă, Dawn Spens.

– Uite cum s-a întâmplat. Prima seară când am ieșit împreună eram drogat cu mescalină, marijuana, cocaină și băusem. Stăteam pur și simplu acolo, sprijinit de portiera mașinii ei. Am stat tolănit toată noaptea cu ochii holbați. Mă zgâiam pur și simplu la ea. Am știut din prima clipă că suntem făcuți unul pentru altul.

Când m-a văzut tatăl lui Dawn prima oară, stăteam în sufragerie și ne uitam la televizor.

A intrat și a spus: „Nu ești destul de bun pentru fata mea, ieși dracului afară de aici.”

Tocmai aveam de gând să mă duc după droguri și să-mi întâlnesc amicii. Luam stupefiante încă de la cincisprezece ani. Cântam într-o formație de rock și toți luau așa ceva. Dawn lua o mulțime de pastile – Valium, barbiturice, Tylenol, orice putea face rost.

De fiecare dată când eram drogați ne pierdeam mințile. Odată ne-am certat în timp ce conduceam mașina. Aveam 110 kilometri pe oră și pur și simplu zburam pe șosea.

I-am spus: Termină, căte! și am plesnit-o peste față.

Am luat curba și apoi ne-am oprit pe spațiul verde, căci aveam pană. Ea era furioasă.

Taică-său îi făcea zile fripte. O bătea și n-o lăsa să vorbească la telefon. I-l închidea când vorbea cu mine și o pocnea. Până la urmă s-a săturat și s-a hotărât să plece de acasă.

N-am avut nici un amestec în treaba asta. Mă mutasem în centru. Mi-a zis că mai bine ar sta cu mine decât cu familia ei.

Pe atunci făceam trafic de droguri într-un pasaj de la Woodward și Montclam și câștigam destul de bine. Dar vroiam și mai mult. În felul ăsta lucrează mintea unui delicvent. Se puteau face multe excrocherii în centru.

Se oftica pentru că oamenii veneau tot timpul la mine după droguri. Era de-a dreptul nelămurită și i-am zis doar să nu-și facă griji.

Îmi spunea: „Cum poți trăi aici? Hai să ne mutăm în altă parte.”

Dar n-am fost de acord, căci făceam bani frumoși acolo. Cât timp am fost împreună, i-am ascuns faptul că luam droguri. Dar când s-a mutat la mine, a aflat – cred că i-a spus Monica, o târfă de pe acolo.

Așa că Dawn mi-a spus: „Dacă tu faci asta, de ce n-aș face-o și eu?”

Și ne-am certat, pentru că nu vroiam ca să se drogheze cu mixed jive și Dilaudid. Dawn a atras-o pe Monica de partea ei.

Așa că i-am spus: „Ai putea să nu te mai ascunzi de mine.”

Și am început să ne drogăm împreună. Toți banii pe care-i aveam se duceau pe asta. În loc să se ducă să cumpere mâncare, ea stătea acasă și se droga.

Și i-am zis: Dacă vrei bani pentru mâncare, du-te și fă rost de ei.

Se descurca de minune când era vorba de așa ceva. Înfățișarea ei o ajuta. Obişnuia să abordeze pe cineva și să-l convingă să-i dea bani, de cele mai multe ori sub formă de împrumut. Își lua o față inocentă și spunea: *N-am una, n-am alta. N-avem bani pentru mâncare sau pentru altceva.*

Și tipii care se-nvârteau pe acolo îi dădeau bani. Într-o zi primi două sute de dolari de la unul pe care-l chema Pat și era tâmplar.

Spunea: M-au dat afară din casă.

Dawn era bună de gură. Dar nu i-am spus: Du-te și vinde-te.

Într-o zi am făcut o petrecere cu vreo șase persoane în apartamentul nostru din Montclam & Park.

Un tip a zis: Cunosc pe câțiva care ar plăti pentru ea.

M-am gândit la treaba asta, iar ea a auzit. Dar răspunsul meu a fost nu.

Mi-a spus: De ce nu? Nu poate fi chiar așa de rău.

Și ne-am certat de la chestia asta. Într-o zi eram lefter și vroiam să ne drogăm.

I-am zis: Bine, du-te și fă-o.

Era un băiat pe care-l cunoșteam din pasaj. Conducea o mașină drăguță, un Imperial, cred. Avea cam treizeci și cinci de ani. Îl văzusem agățând fete. I-am făcut semn cu mâna și i-am spus: Prietena mea are nevoie de activitate. Așa că i-am zis să întoarcă mașina și să vină s-o ia.

S-a purtat de parcă nu se întâmplase mare lucru. M-a umplut de scârbă. N-a spus nici dacă i-a plăcut, nici dacă vrea s-o mai facă din nou. I-am zis atunci că trebuie să-și facă baie înainte de a se urca în pat lângă mine, înțelegi, să se spele de chestia aia. Asta a scos-o din sărite.

A început să devină din ce în ce mai intimă cu Monica. Apoi i-am găsit o slujbă într-un magazin și știam că agață tipi pe acolo. Câștiga bine la început, între cincizeci-șaizeci de dolari.

Din cauza drogurilor și a prostituției ne înțelegeam din ce în ce mai rău. Ne certam și o pocneam și probabil că așa am fi ținut-o multă vreme. Ne certam, ea o ținea pe-a ei la nesfârșit, până mă scotea din minți atât de tare că o loveam... Aveam scandaluri tot timpul... N-a mai vrut să se culce cu mine.

Într-o zi mergeam pe stradă și am început să-i strig pe homosexuali în toate felurile și asta i-a enervat. Mai târziu

m-au alergat cu bâtele de baseball și am încasat-o. M-au bătut măr și m-au târât într-o casă unde iar m-au bătut măr.

Au renunțat până la urmă, căci bătea cineva la ușă. M-au dus la spital, dar Dawn n-a venit niciodată să mă vadă.

Lucky își făcuse apariția înainte de asta. Îl mai văzusem de vreo câteva ori. John și un tip pe nume Russ păreau să se gândească s-o ia pe Dawn sub aripa lor.

Le-am spus: „Nici o șansă, sunteți nebuni.”

Dar de fiecare dată când o întâlneau pe Dawn, încercau s-o convingă să meargă cu ei.

După ce am ieșit din spital, m-am împrietenit cu Lucky și Russ. Totul era plănuit dinainte și am căzut în plasă. Mi-au spus că au un mic bordel și vor ca eu să fiu un fel de manager. Adică, fetele veneau acolo cu clienții lor, iar eu aveam grijă ca totul să meargă bine. Dawn intra cu un tip, se ducea cu el în cameră, iar eu stăteam pur și simplu acolo. Nu puteam suporta.

Apoi se întorcea Lucky și-i cerea niște bani. În realitate însă, încerca să devină peștele ei. Mie îmi aducea un Dilaudid, iar lui Lucky îi lua patru.

I-am spus: „La dracu, hai să ne cărăm”.

Ea mi-a răspuns: „Nu vreau să plec. Câștig foarte bine”.

I-am zis: „Da, însă îi dai pe toți lui. Nu-i cheltuiești pentru tine sau pentru noi.”

Mi-a replicat: „Îmi rămân destui și mie.”

Până la urmă l-a rugat pe Lucky s-o scape de mine pentru că o băteam foarte tare. M-a dus cu mașina până la apartamentul din centru.

Mi-a zis: „Dacă mai apari prin preajma ei, te omor.” De atunci n-am mai văzut-o.

Când își termină povestea, Donnie Carlton își ridică brațul drept, etalându-și un tatuaj făcut în închisoare: „Dawn”. Fusese condamnat patru luni pentru furt de mașini. Tocmai împlinise douăzeci și doi de ani. Până să împlinească douăzeci și trei, avea să fie închis pentru crimă.

Capitolul 29

Dawn Spens ieși din spital în ziua de 10 ianuarie, cu o zi înainte de a împlini nouăsprezece ani, o ocazie potrivită pentru a merge din nou la cumpărături cu doctorul Al Miller.

Se întoarse în apartamentul 202 cu o plasă încărcată cu cizme, sandale, blugi și o geantă cu o agendă de buzunar pe 1984. Îi cumpăraseră și lui John o geacă din piele gri. El o probă și se trânti apoi pe canapea ca să se uite la agendă.

Dawn se apucă să dezlege cuvinte încrucișate. De când o știa, prietena lui își omora timpul liber cu un creion și un rebus.

– Hei, spuse John arătând cu degetul agenda. De ce nu folosești nenorocitul ăsta de creion și agenda ca să-ți notezi câți bani îți dă zilnic neghiobul ăsta?

John Fry simțea că trebuie să abordeze relația lor dintr-un alt unghi. Știa că n-o să mai poată păstra răbdarea în continuare. Doctorul Al Miller îi spusese lui Dawn că ar vrea s-o vadă în fiecare zi.

Spre sfârșitul săptămânii, John se hotărî să pună la încercare toleranța lui Al. În loc să se repeadă spre ușă când Buick-ul se opri în față la Homewood, el rămase pe loc. Al intră în apartament și-l văzu când își trase pe el haina de piele, pregătindu-se de plecare.

– E drăguță geaca ta, John.

– Îți place? Dawn mi-a cumpărat-o.

John tresări. Nu intenționase să meargă atât de departe. Însă Al nici nu clipi. Zâmbea.

– N-are gusturi rele, John. Uite ce mi-a luat mie. Al purta o haină din piele de căprioară, căptușită cu piele de oaie.

Mai târziu, Dawn îi mărturisi că luase cele două geți în același timp. Îi spusese lui Al: „Tu mereu îmi cumperi câte ceva, dar eu nu ți-am luat niciodată nimic.”

– Așa că mi-a dat cinci sute de dolari și i-am luat haina, explică ea. Am luat-o de la Sears, iar pe a ta am cumpărat-o imediat după aceea, cu banii care mi-au rămas.

John o avertiză pe Dawn să nu mai fie atât de transparentă. Își dăduse deja seama că Al bănuia cum stau lucrurile. Dar ce rost avea să-l facă gelos, etalându-i în față legătura cu el?

– Nu e bine pentru afacere, spuse John.

Capitolul 30

Când Jan Canty se întoarse din Arizona, nu numai că era surprinsă că soțul ei își cumpărase o haină nouă, dar i se părea ciudat chiar faptul că o purta.

Nu pentru că nu i-ar fi stat bine. Era la modă și Al nu îmbrăca astfel de lucruri. Alții ar fi putut să spună că hainele lui erau neglijente, însă ei i se păreau practice, în cel mai fericit caz.

Al își făcuse de-a lungul anilor niște obiceiuri bizare în ceea ce privea dichisirea propriei lui persoane. Acum își tundeă părul scurt, dar înainte de a împlini vârsta de cincizeci de ani îl avea lung și ondulat. Descoperise că nu era nevoie să se pieptene prea mult și de aceea n-o făcea. Efectului general pe care-l lăsa i se adăuga mătreața.

– Al, arăți prăfuit, îi spunea ea.

Al nu făcea duș niciodată, doar baie. În ultima vreme observase că se îmbăia foarte des, stând mult timp în cadă. Credea că făcea așa mai mult ca să se relaxeze decât pentru că ținea la igienă. Stătea în apă în fiecare seară timp de o oră sau mai mult.

În privința hainelor, în primul și în primul rând Al detesta cravatele și, ca atare, n-avea nici una. Iarna prefera puloverele pe gât, iar în lunile mai calde – cămășile sport. În ziua nunții lor, ea se îmbrăcase într-o rochie albă amplă, iar Al într-un costum pepit, închis la culoare și un pulover pe gât de un gri deschis.

Al de asemenea prefera lucrurile uzate. Avea douăzeci și patru de cămași în dulap, jumătate din ele având lipsă câte un nasture sau doi. Până să-i coasă ea unii, cădeau alții. Dar când îi cumpăra o cămașă nouă, o pereche de pantaloni sau o jachetă sport, de exemplu, acestea aveau să rămână în pachet luni de zile. Uneori îl tachina din aceste motive.

– Ce-ai de gând, Al? Le lași să se învechească un pic?

Aflase cu trecerea anilor că Al era refractar la schimbări de orice fel. Persoana lui era la fel de previzibilă ca și orarul său de la cabinet. În douăzeci de ani nu schimbase decât două perechi de ochelari – unii cu rame negre de baga pe care-i purta când îl cunoscuse, iar de curând își făcuse o altă pereche.

Când Jan îl întrebă despre haină, el îi răspunse cu o întrebare.

– Ei, îți place?

Ea dădu din cap aprobator. O privea de parcă voia să spună: „Nu ești mândră de mine? Sunt mai îngrijit.”

Radia de bucurie.

„Vai de mine, gândi Jan, ce s-o fi întâmplat cu el?”

Gladys Canty îl complimentă în seara în care Buster trecu pe la ea să se laude cu noua lui haină de iarnă.

– Oh, Bus, ți-a adus-o Jan din Arizona? Îți vine foarte bine.

– Nu, mamă, eu mi-am cumpărat-o de la Sears alaltăieri.

Doamna Canty îl privi nedumerită. Știa că nu-i plăcea niciodată să-și cumpere lucruri. Dar acum începea să acorde importanță vestimentației.

Cu câteva zile în urmă, după ce își rezolvaseră câteva probleme la o bancă din apropiere, Al își mai cumpărase o jachetă din nylon. Buster îi făcuse o adevărată scenă directorului în acea zi. Banca omisese s-o informeze că i se terminase contul.

– Cu ce fel de afaceri vă ocupați voi aici? Întrebase Bus. Din cauza cărui incompetent n-a fost anunțată?

Pe doamna Canty o șocase aplombul său și fusese silită să-i ia apărarea reprezentantului băncii. După ce pleacă de acolo, îi mărturisi că o făcuse să se simtă extrem de jenată.

– Alan, te-ai comportat *exact ca tatăl tău*.

– Cred că da, nu-i așa?

Zâmbi cu toată gura, măgulit de comparație.

Apoi, în drum spre casă trecură pe lângă magazinul cu articole sportive. Alan văzuse jacheta albastră atârnată în vitrină. Se năpusti înăuntru spunând că trebuie să și-o cumpere.

Mai târziu doamna Canty îl întreabă de jacheta cea nouă.

– Ei, Bus, cum îți place noua ta jachetă?

– Oh, mamă, am dus-o înapoi. Le-am cerut să-mi coasă o monogramă.

Îi rugase pe cei de la magazin să-i coase „Cadieux Bar” pe spatele canadienei. Rămase cu gura căscată. Cadieux era numele unei străzi bine cunoscute din apropiere, dar nu știuse niciodată că ar exista și un club. Iar el oricum nu era înscris în nici o echipă de bowling sau altceva, sponsorizată de acest club. Nici măcar nu frecventa cluburile.

– Ei, bine, Bus, de ce faci asta?

– Oh, mamă, pentru că îmi plac pur și simplu aceste chestii.

Se întrebasese în sinea ei de ce încerca să se poarte ca un tânăr. „Dumnezeule, se schimbă,” reflectase ea. N-ar fi crezut că la vârsta lui ar mai fi fost posibil așa ceva.

Capitolul 31

La șase zile după ce ieșise din spital, Dawn Spens era din nou în închisoare din cauză că nu-și plătise amenzile pentru prostituție. În seara aceea, doctorul Al Miller trecu pe la Homewood Manor, dar n-o mai căuta pe Dawn, ci pe John Fry.

– Am ceva timp liber, John, îi spuse Al. Ești ocupat? Hai să-ți fac cinste cu ceva de băut.

Al era îmbrăcat mult mai formal decât de obicei. Purta o pereche de blugi, o cămașă și o jachetă albastră pe spatele căreia scria „Cadieux Bar”. Cei doi se duseră la barul Gaiety, aflat doar la o stradă distanță de Homewood.

Una din melodiile preferate care se auzea la tonomatul Gaiety era „Whiskey Bent and Hell Bound”^{*} de Hank Williams Jr. Deseori consumatorii luau cuvintele cântecului în serios. Barul pierdea în medie cinci bețe de biliard pe săptămână, cele mai multe rupte în timpul bătăilor care aveau loc lângă masa de biliard. Luminată de becuri fluorescente, masa de pluș verde din mijlocul salonului era singurul punct de atracție din Barul Gaiety.

Fry comandă o bere și un pahar de Jack Daniel. La fel ceru și Al. La masa de biliard, doi clienți permanenți erau angajați într-o partidă cu opt bile. Fry se duse până acolo

---

^{*} Legat de whiskey și cu sufletul în iad.

și puse o monedă de un sfert de dolar pe marginea mesei, provocându-l pe cel ce avea să câștige pentru partida următoare.

Când Fry se întoarse la tejgheua barului, Al dăduse pe gât paharul cu whiskey și mai comandase un rând.

– Și cum de-ai intrat în afacerea asta cu prostituție, John? întrebă Al.

Fry bănuise că tipul îl invitase la bar ca să-l descoasă. Îi povesti câte ceva despre afacerile sale. Al asculta cu atenție.

– E adevărat, toți ne prostituăm mai mult sau mai puțin, spuse Al. Am renunțat la toate celelalte pentru medicină. Dar câteodată tot simți nevoia să-ți mai dai în petec. De aceea îmi place să vin aici.

Al arătă spre masa de biliard.

– Am jucat și eu mult biliard pe vremuri, John. De fapt un an de zile mi-am plătit singur colegiul cu banii câștigați cu tacul.

– Ce spui, omule, zise Fry.

Al îi povesti că părinții săi nu erau mulțumiți cu stilul lui de viață, pe care-l adoptase în timpul anilor de colegiu. Umbla cu arme la el și făcea parte dintr-o gașcă de motocicliști, motive pentru care i-au tăiat fondurile. Într-o vară, spunea el, a locuit în mașină, umblând de la un club de biliard la altul. A început să se drogheze, luând heroină câteva luni.

Povestea nu prea ținea, dar în acel moment John nu putea decât să presupună că mințea. Lucky Fry dădu pe gât ultima înghițitură și încercă să-și păstreze expresia feței neschimbată.

Al comandă și al treilea rând. Îi spuse și lui John aceeași poveste, pe care i-o relatase lui Dawn, despre fosta lui soție, moartă după cocaină. Păru tulburat de amintirea ei.

Tocmai îi venise lui John rândul la joc. După ce câștigă partida, se uită să vadă dacă Al își pusese moneda

pe rama mesei. Acum avea să afle dacă ce-i îndrugase despre biliardul jucat în timpul colegiului fusese o născocire sau nu.

Cei doi jucară șase partide în total, în timpul cărora băură și mai mult whiskey. Al oferea o priveliște ciudată, fâțându-se în jurul mesei, în timp ce-și freca tacul cu praf de cretă. Amețit de băutură și heroină, John n-a putut fi la înălțime.

– Tipul nu se pricepea cine știe ce la biliard, avea el să-și amintească mai târziu despre noaptea aceea. Dar știa destule șmecherii ca să câștige.

Partida se termină la egalitate. Câștigară fiecare câte trei jocuri.

Cu timpul, de la băutură, Al răguși, vocea lui devenind condescendentă. O prostituată de la bar îl acostă, dar el răsă zgomotos și i-o pasă lui Fry.

– Hei, uite încă una pentru tine, John.

Când la tonomat începu iar să se audă melodia lui Hank Williams Jr., Fry plecă de la teigheaua barului și se duse la toaletă. Când ieși de acolo, Al se bătea cu un bețivan nenorocit care se învărtise fără rost în jurul mesei de biliard.

Fry se grăbi spre locul de încăierare, ca să dea o mână de ajutor celui care era cea mai importantă sursă a veniturilor sale. Chiar când bețivul își pregătea pumnul, Al îl lovi pe nenorocit în bărbie, trântindu-l pe spate. Când John ajunse la locul disputei, Al își scoase un cuțitaș de buzunar.

– Hai să ne cărăm dracului de aici până nu apare poliția, spuse John. Își târî partenerul de beție de la masă și-l scoase afară.

Când ajunseră lângă Buick, Al râdea în hohote. Mergea de parcă centrul lui de greutate era chiar în solduri. Nu-și putea păstra echilibrul.

– Omule, ce dracu s-a întâmplat? întrebă John.

– Tipul a zis că o știe pe nevastă-mea și că se culcase cu ea când făcea trotuarul.

John abia aștepta să scape de Al. Nu era nici măcar ora nouă seara, dar se vedea că băuse prea mult.

În aceeași seară, la centrul Point Crisis Center, Jan Canty ținu o conferință pentru părinți și adolescenți – o conferință ce făcea parte dintr-o serie inițiată de Consiliul pentru educația vieții în familie (Family Life Education Council). Când termină era aproape ora zece.

Îl anunțase mai devreme pe Al că va ține acea prelegere. Soțul ei fusese de părere că subiectul era de actualitate – alcoolismul și efectele acestuia asupra familiei. Când ajunse acasă în seara aceea, Al era deja în pat și dormea. Se gândi că era epuizat după o altă zi plină de muncă.

Capitolul 32

Vindecăm cu succes 60–70 la sută din cazuri. Aceștia sunt copiii care înainte fuseseră declarați irecuperabili... N-aș fi foarte surprins dacă într-un an sau doi se va descoperi o terapie viabilă pentru autism, care să-și aibă sursa în munca pe care am făcut-o noi aici, în cadrul proiectului Indianwood.

W. ALAN CANTY

Conferințe despre autism la Colegiul Concordia, 1978.

De când cumpărase și citise *Cercetările Terapeutice: Povestea Proiectului Indianwood* dintr-o librărie în care intra adesea de lângă Wayne State, Bob Willing fusese încântat de munca lui W. Alan Canty în privința copiilor autiști.

Acum, psihologul în devenire avea nevoie de un terapeut cu care să facă două mii de ore de practică, înainte de a-și lua licența. Credea că găsise persoana.

Cercetările Terapeutice era o carte scrisă din tot sufletul, plină de culoare, complet diferită de publicațiile academice despre autism, scrise într-o terminologie stufoasă de specialitate. Citise cartea de șaptezeci și două de pagini de mai multe ori dar nu mai găsise alt exemplar la vreo librărie.

W. Alan Canty scria că interesul său în autism începuse în 1959, când era student și-și făcea practica în clinica psihiatrică Birmingham. Acolo venise prima oară în contact cu facilitățile unei clientele de soi. Clinica nu era specializată în tratarea copiilor psihotici, dar cereri pentru acest gen de ajutor ajungeau adesea pe biroul tânărului Canty. Adesea, copiii erau autiști.

– Răspunsul nostru era întotdeauna același, scria el. Cauza era necunoscută și n-aveau nici un fel de tratament la îndemână.

Canty fusese mișcat în mod deosebit de o fetiță de cinci ani, pe care o chema Dawn. Primele ei simptome fuseseră crizele de furie încă de când se afla în pătut. Ca s-o liniștească, mama ei obișnuia să-i dea doze din ce în ce mai mari de sirop calmant pentru tuse. Apoi începuse să se legene încontinuu până când îi sângera șezutul și să-și țină respirația până se învinețea.

În același timp Al devenise interesat de cazurile de adolescenți neadaptati. Tânărul psiholog asistase terapii în grup pentru băieți de liceu cu probleme de comportament.

Încurajat de rezultatele obținute cu adolescenții, Canty începuse să mediteze la cazul fetei numite Dawn. Eram sigur că trebuia să existe o modalitate de a ajuta astfel de copii, scria el. Obținuse aprobarea lui James Clark Maloney, directorul clinicii, ca să încerce tehnici în grup pe copiii autiști, într-un cadru de tabără.

Canty începuse să citească despre schizofrenia copiilor, având convingerea că formele ei de manifestare erau similare cu cele ale autistului. Psihologul descoperi că toți cercetătorii subliniaseră faptul că în majoritatea cazurilor existau neînțelegeri între mamă și copil, încă de la o vârstă fragedă.

„Lipsa de maturitate a mamei asociată cu inflexibilitatea ei îl tulbură pe copil”, scria Canty. „Acele mame tind să modeleze subtil comportamentul copilului, după anumite criterii, dorind să le inoculeze ideea că numai faptele acceptabile din punct de vedere social îi fac demni de dragoste”.

„Acești copii păstrează resentimente adânci față de părinții lor”, presupunea Canty. Se întreba dacă asta era cazul copiilor autiști. Făcuse un studiu de grup asupra a cincizeci și cinci de cazuri și trăsese concluzia:

„Am aflat că acești părinți sunt de asemenea un fel de perfecționiști reci și fără umor, a căror purtare față de copii fusese lipsită de sentimente și mecanică... Unii din tați au recunoscut chiar faptul că nici nu observaseră că

odraslele lor sufereau de autism. Acești părinți tratau căsnicia ca pe o întâlnire de afaceri...”

În final, Canty formulase ipoteza sa asupra autismului. Copilul, raționa el, are sentimente înnăbușite de furie împotriva părinților lui. Dar își ascunde supărarea din cauză că se teme atât de tare de condamnarea părinților. Toate acestea îngheață dezvoltarea afectivă. Nu va mai exista furie. Nu va mai exista nimic.

Canty se folosi de cunoștințele lui despre teatru, dobândite la Wayne State, în cadrul programului său de terapie. Testă câteva scenete pe un grup de copii în încercarea de a-i face să-și exteriorizeze furia reținută. Poate că teatrul jucat chiar în fața lor va putea să le străpungă carapacele rigide.

Își intitula proiectul Indianwood. Fetele de liceu erau cele mai bune în rolul de ajutoare, scria el. Ele au fost actrițele din aceste psihodrame. Aceste fete îngrijiseră copii contra cost, iar aceștia se atașau adesea de adolescente, conchidea. Încercase să evite figura mamei.

Canty alesese trei uniforme de tabără pentru „ghidele sale Indianwood”. Prima consta în pantaloni până la genunchi, tricouri de bumbac și bascheți. A doua se numea „adolescenta vagaboandă” și se compunea din bocanci negri, fuste de dril și pulovere negre pe gât. A treia era „conducătoarea veselă a taberei” și era alcătuită din ciorapi trei sferturi, fustă scurtă și tricou marinăresc.

Canty compusese o serie de povești violente care să fie jucate în fața copiilor. În rolurile principale erau femei tinere infame și bărbați răi. Într-una din povești era vorba despre o prințesă care pusese la cale uciderea soțului ei. Alta era despre o balerină psihopată. Erau puse în scenă multe ucideri și multe figuri de părinți „cu gusturi sadice”.

„După săptămâni de încercări și eșecuri, piesele începură să dea rezultate”, povestea el. Actrițele stărneau hohote de râs și lacrimi copiilor, pe care-i caracterizase cândva drept „indieni de lemn”. Reacțiile lor afective erau molipsitoare.

Canty mărturisea că lucrase la proiect în timpul facultății și al programului doctoral, îmbunătățindu-l cu timpul. Ultima adăugire fusese introducerea „ghidelor”. Pe la începutul anilor șaptezeci, ghidele sale adolescente erau fete excepțional de frumoase: zvelte, bine făcute și cu părul lung, șaten. Scria:

„Frumusețea lor fizică și trăsăturile atrăgătoare s-au dovedit de-o importanță neobișnuită. Cu trecerea anilor, lucrând cu alte grupuri, am observat iarăși și iarăși că cele mai drăguțe ghide obțineau întotdeauna prima reacție de la copii”.

Bob Willing nu credea chiar tot ce citea. Autismul rămăsese una dintre cele mai ciudate și mai persistente tulburări mentale, extrem de greu de tratat. Willing știa că studiile recente arătasera că tulburarea era probabil biochimică și nu cauzată de „furia împotriva mamei”, cum credea Canty.

Dar Willing credea că obținerea intensității emoționale pe care o urmărea Canty prin piesele sale, dădea rezultate într-o oarecare măsură. Willing folosisese și el tehnicile psihodramei în tabăra de zi pentru copiii tulburați, unde lucra.

– Am să vă scot inima din piept și-am s-o zdrobesc în mână, le spunea Willing strâmbând-se. Am să vă tai capul și-am să vă smulg brațele.

Obținuse o reacție de la un copil, care avea de obicei o față împietrită. Cum scrisese și Canty, violența din scenete părea să pătrundă până în sufletul lor.

De-abia la patruzeci de ani, Bob Willing își descoperise vocația. Până atunci dusese o viață destrăbălată și consumase droguri halucinogene. Din când în când se ocupase și de afacerea cu unelte a familiei, lucrase la o fermă din Colorado sau se ocupase de repararea instrumentelor cu coarde. Studiase pictura, sculptura și muzica improvizată. Avea o diplomă în Belle Arte. În final, descoperise psihologia și lumea copiilor tulburați.

Deși nu-l întâlnise niciodată, Willing bănuia că și Alan Canty avea cunoștințe în domeniul artelor și al științelor sociale. Îl considera un supraveghetor perfect. Willing îl sună și-l rugă să-i fixeze o întâlnire spre sfârșitul lunii ianuarie.

– Sunt îngrozitor de ocupat, îi răspunsese Canty. Am un program teribil de încărcat, dar dacă ții neapărat, poți veni să stăm de vorbă.

În cabinetul lui Canty din Fisher Building, Willing îi ținu un discurs înflăcărat. Îi povesti despre rezultatele obținute în tabăra de zi, despre pregătirea sa în Belle Arte și despre cei doisprezece ani în care se pregătise să-și dea licența. Willing îi mărturisi că are nevoie de un supraveghetor specializat în copiii autiști. Pur și simplu nu erau mulți astfel de psihologi. Îl întrebă unde ar putea găsi mai multe exemplare ale *Cercetărilor Terapeutice*. Nu mai existau în librării.

– O să încerc să scot o nouă ediție, zise Canty. Am fost foarte ocupat să scriu o altă carte. Am avut o grămadă de probleme în ultima vreme.

„Canty părea atât de calm și de organizat“, gândi Willing. Și-l imaginase ducând o viață ca a lui, printre artiști și studenți în centrul cultural al orașului, la nord de Cass Corridor.

Canty îi explică ce impunea activitatea de supraveghere. Aveau să se întâlnească o dată pe lună câte patruzeci și cinci de minute. Aveau să discute metode profesionale, cazuri specifice și felul în care problemele personale îi puteau afecta munca.

Apoi Canty îi întinse două exemplare ale *Cercetărilor Terapeutice*. Se vedea că psihologul e flatat.

– Știi, când ai venit aveam de gând să-ți spun un nu politicos, dar mă interesează într-adevăr munca ta cu copiii. Eu nu mai pot s-o fac pentru că e prea extenuantă.

Canty îi spuse că încetase cercetările la proiectul Indianwood cu câțiva ani înainte. Însă înregistrase psiho-

dramele pe casete, pe care le trimisese să fie testate în spitale din toată țara.

– Eu nu mă mai pot ocupa de asta, îi spuse Canty, dar am să încerc să păstrez contactul cu puștii prin tine. Ce crezi, poți să mă plătești?

Willing știa deja că un supraveghetor primea o sumă de bani, dar era stânjenit. Lua foarte puțini bani de la tabăra de zi și se descurca foarte greu.

– Nu prea am bani. Cred că aș putea să fac rost de cel mult zece dolari.

– Bine. Dar să știi că eu iau douăzeci de dolari pentru cincisprezece minute de consultație. În mod normal ar trebui să-mi dai șaizeci de dolari.

Bătuseră palma. Când plecă, Bob Willing simți că fusese ziua lui norocoasă.

Capitolul 33

Cheryl Krizanovic nutrise o slabă speranță că mutându-se la Homewood Manor ar putea să-l recucească pe John Fry, în schimb reușise doar să se simtă și mai nefericită.

Cu trecerea zilelor se convinsese că vechiul ei prieten era cu totul și cu totul fermecat de tânăra lui prostituată din suburbii. Cheryl nu-l văzuse niciodată pe John Fry purtându-se atât de frumos cu o altă ființă umană. Era geloasă pe toată atenția pe care i-o acorda lui Dawn.

Într-o seară când era singură cu ea, Dawn se plânse de felul lor de viață. Îi mărturisi că se săturase de prostituție, droguri și temperamentul lui John.

– Cu banii pe care mi-i dă Al, îl pot părăsi pe John. Al spune că John are o influență proastă asupra mea.

– Atunci de ce nu-l părăsești? Așa *ar trebui* să faci.

– Dar *îl iubesc* pe John, spuse ea.

Cheryl se întrebă de ce Dawn se mai obosea să-i spună. Bănuia că pur și simplu făcea pe grozava. În comparație cu cei patru ani pe care i-am petrecut eu cu John Fry, fata asta trăiește doar un basm. În fond, era încă nevătămată. Cheryl îl văzuse pe John plesnind-o doar de două ori, când fusese nervos, iar ea nu tăcea din gură. Dacă Cheryl ar fi încercat să facă așa ceva, ar fi sfârșit într-un spital.

De fapt, cu aproape doi ani în urmă, fusese internată o lună și jumătate din cauza lui. Cineva îi spusese că lua droguri și le ascundea de el. O prinse asupra faptului pe Second Avenue și apoi o târî cu forța după el. Îi dădu două lovituri, una în partea stîngă și alta sub coaste. Plănuiise să se răzbune mai rău, dar ea începuse să vomite sânge.

Doctorii îi găsiră două rînduri de coaste rupte și splina zdrobită. I-o scoase un chirurg. Cheryl îi arătă lui Dawn o cicatrice lungă care-i rămăsese de la operație.

– Și toate astea doar pentru câteva pachete cu droguri, spunea Cheryl.

Pe de altă parte îi mai era datorare lui John Fry pentru că piciorul ei drept fusese salvat, atunci când abcesul se transformase într-o cangrenă. Întotdeauna o puseseră în încurcătură aceste contradicții ale lui. John n-o obligase să-și tatueze „Lucky” pe coapsa stîngă, dar se jură că avea să-i taie piciorul cu totul dacă îl va părăsi. Obişnuia să-i încălzească sufletul vorbindu-i despre cinste, dar o bătuse măr când îi spusese că a fost violată de un prieten de-al lui. Odată o salvase dintr-o extradoză fatală de droguri, dar apoi îi spusese fratelui său că avea de gând s-o arunce într-un cazan de gunoi dacă murea. O convinsese să-l părăsească pe singurul bărbat care ținea cu adevărat la ea și apoi el o părăsise pentru Dawn.

Pe tip îl chema Dale McMasters. O agățase în urmă cu doi ani, când făcea autostopul de la locuința lor din Michigan Avenue spre Cass Corridor. Cheryl îi spuse că e „lucrătoare socială și terapistă în probleme de sex”. Râse și-i zise că se numește Frank. Abia trecuse de treizeci de ani și transporta marfă cu un camion, iar când nu avea comenzi stătea acasă, în nordul orașului Michigan.

Întîlnirea lor fusese începutul unei prietenii pe care luni de zile o ținuse ascunsă față de John. Frank era primul bărbat din câți cunoscuse care nu vroia ceva de la ea. Când descoperise că e prostituată, îi spuse „Eu nu te plătesc”, dar îi oferî bani ca să nu mai facă trotuarul. Îi

spunea că dorește s-o ajute să renunțe la droguri pentru că și el fusese cândva toxicodependent.

La început ea și John se jucară de-a fratele și sora. Cheryl îl convinsese pe John că Frank era un client oarecare însă John nu-l plăcea.

– Twiggy*, termină cu asta, îi spunea el mereu.

Frank McMasters se împrietenii cu John Fry. Îi chemă în vizită la locuința lui din nordul Michigan-ului, în Alanson, lângă Petoskey. Vroia să-i ajute pe amândoi să se lase de droguri, dar nu reușise niciodată.

Cheryl Krizanovic știa că Frank McMasters se îndrăgostise de ea, dar solidul șofer de camion renunțase la orice speranță de multă vreme. De două ori îl părăsise pe John și stătuse câteva zile cu Frank. Nu abuzase niciodată de ea. O liniștiseră un pic nopțile calme din nord și practicarea surf-ului pe lacul Michigan. Petrecea ore în șir pe digul Petoskey privind apa.

Dar tot timpul John Fry venea cu rugăminți și promitea că va renunța la droguri. De fiecare dată sfârșeau prin a se droga și se întorceau apoi în Motor City. În cele din urmă, pe Frank îl dezgustase acest obicei. Nu-l mai văzuse timp de aproape un an.

Iar Cheryl nu știa decât un singur mod în care se putea lupta cu resentimentele sale. Agăța cât mai mulți clienți cu putință și apoi toți banii îi dădea pe droguri. Prin februarie, situația ei îl alarmase chiar și pe John. Într-o seară îl sună pe Frank în Alanson.

– Frank, spuse el. Știu că ai ținut la Cheryl, omule. Între noi s-a terminat totul. Se autodistruge cu droguri. Ai vrea să vii s-o iei?

Frank răspunse că o să se mai gândească.

În timpul ăsta, portofelul doctorului Al Miller era mereu deschis pentru Dawn. Continua s-o îndemne să nu mai facă trotuarul. De câte ori se plânga că într-un fel trebuie

* Twiggy – subțirica.

să facă rost de bani, plățile lui creșteau. Vroia s-o scoată din Cass Corridor. John Fry se lăuda față de alți toxicomani că Dawn putea stoarce de la tatăl ei de zahăr cinci sute de dolari dintr-o dată.

– Cred că s-a simțit vinovat pentru că Dawn era cât pe ce să-și piardă piciorul din cauza drogurilor cumpărate cu bani de la el, spuse John mai târziu unui tip. Începuse să devină de-a dreptul posesiv și protector cu ea. Nu mă deranja absolut deloc. Putea fi cât de posesiv și protector dorea el într-o singură oră pe zi.

Cheryl Krizanovic se întreba cât timp avea să mai reziste doctorul. Probabil că bugetul nu era prea dezechilibrat. Își cumpărase o mașină nouă, un Buik Regal negru, fabricat în 1984. „O mașină regală pentru un client regal”, glumi Cheryl. Vizitele lui zilnice erau mai previzibile decât orarul autobuzului din Detroit. Dar nu venea niciodată duminica.

Într-o zi, Dawn îl întrebă de ce. Al îi răspunse că deseori avea treabă în Port Huron în ziua aceea, iar când nu avea, își vizita mama. Mama Miller era bătrână, locuia singură și abia putea merge, spunea el.

– Doar pe mine mă are în Detroit, zicea el. Și este aproape oarbă.

John Fry se droga cu „mixed jive” până cădea în inconștiență. Nu ieșea zile în șir din Homewood. Dacă nu era în apartament, era cu alți toxicomani pe coridor. Cheryl observă că John își cam pierduse tupeul de când murise frate-său. Cu ea și Dawn intrând și ieșind, apariția doctorului și John furios din cauza lipsei banilor, viața în apartamentul 202 era tocmai bună pentru un studiu privind combaterea stresului.

Adesea singurul lucru sigur dintr-o zi era vizita lui Al. Toți deveneau civilizați, astfel ca el să-și poată citi în tihnă ziarul, să-și bea amestecul lui special de cafea și să pălăvrăgească cu Dawn. Cam o dată pe săptămână, dacă avea noroc, spunea Dawn, era dispusă pentru sex oral.

Însă doctorul Miller însemna doar o oră din cele douăzeci și patru câte avea o zi. Restul timpului ori se certau, ori zăceau apatici din cauza drogurilor consumate.

Rutina se schimbase vreo zece zile, când Cheryl fusese închisă, dar imediat după ce fusese eliberată, se luase la bătaie cu un toxicoman pentru un pachet de heroină. În închisoare, trăise cele mai groaznice clipe de după trezirea din mahmureală, doar ca să iasă cu aceleași planuri de a-și relua viața de dinainte.

John Fry îl sună pe Frank McMasters.

– Frank, îl imploră el. Te rog să mă crezi, aproape că s-a lăsat de droguri. Nu vrei să vii s-o iei?

Frank răspunse că avea să se mai gândească.

A doua zi după ce fusese eliberată din închisoare, când doctorul Al Miller veni în vizită, Cheryl Krizanovic i se plânse că nu se simte prea bine. Nu-i venise ciclul, iar abdomenul îi era umflat.

– N-am bani să merg la doctor, Al. Poți să-mi spui dacă sunt însărcinată?

– Nu prea mă pricep la lucrurile astea, dar să încercăm.

Cheryl era cât pe ce să se dezbrace, când el îi spuse doar să se întindă pe canapea. Îi palpă abdomenul cu degetele. „Doar un test de laborator ți-ar putea da un răspuns sigur” spuse el. Când ieși din apartament cu John, era convinsă că Miller nu e doctor.

– Un doctor te-ar controla înăuntru, îi spuse ea lui John.

O săptămână mai târziu avea să fie internată pentru un caz grav de blenoragie, imediat după ce Frank McMasters apăruse la Homewood fără să-i anunțe, la ora patru dimineața. Era cu o zi înainte de Sărbătoarea Îndrăgostiților (Valentine's Day) și plecase spre Pennsylvania să-și viziteze niște rude. Plănuise ca apoi să se întoarcă acasă în Alanson.

– Nu discut, Cheryl. Vei merge cu mine, spuse el. Strânge-ți lucrurile.

Cheryl nu fusese niciodată mai fericită să-l vadă. Stătura o zi în Pennsylvania și apoi se întoarseră în nord. Îl rugă pe Frank s-o ducă la lacul Michigan, în drum spre Alanson.

– Dar suntem în mijlocul lui februarie, Cheryl.

Trebuia oricum să treacă pe lângă digul Petoskey. Acesta pătrundea jumătate de kilometru în golf. Cheryl sări din mașină și alergă cât de repede îi permitea abdomenul ei umflat. Digul era acoperit cu gheață, iar temperatura era de aproape -17° grade.

Când ajunse la capătul lui, Cheryl cuprinse cu privirea tot orizontul. Lacul era înghețat, dar ei nu-i păsa. Își ridică brațele, scoase un strigăt spre lacul întins și luă o gură adâncă de aer curat nordic.

Capitolul 34

Copilul și mama încep acum să se influențeze reciproc, copilul experimentând reacțiile pe care mama le are față de comportamentul său. Încercările lui din ce în ce mai mari de interacțiune sunt bazate pe experiența din trecut și pe sentimentele pozitive sau negative care au rezultat.

W. ALAN CANTY

Recomandări și psihoterapie

Gladys Canty crezuse că încetase să fie bancherul fiului ei de câțiva ani. La sfârșitul lui februarie se îngrijoră când văzu că se înșelase.

Buster trecu pe la ea în goană, spunând că are nevoie de nouă sute de dolari. Îi trebuiau nouă sute de dolari imediat. Avea probleme în obținerea banilor. Criza era din vina circuitului financiar de la tribunalul Wayne County. Îi datorau bani pentru evaluări.

– Nu m-au plătit de vreo doi ani. Mămă, au să-mi dea o grămadă de bani.

– Oh, Bus, cum vine asta?

– Districtul e într-o strâmtoare financiară cumplită. Știi asta, mamă. Ai citit despre asta. Nu-și fac plățile la timp. Știi cum e cu birocrăția.

Așa era, dar știa și de cheltuielile mari pe care le făcea fiul ei. Îl avertizase mereu că trăiește peste posibilitățile lui financiare. După ce se recăsătorise, îl scosese din încurcătură completându-i cecuri cu cinci zerouri. Certurile lor în privința banilor erau la fel de predictibile ca un aviz de plată care își tot face apariția în cutia poștală.

Bus își numea întotdeauna cererile „împrumuturi.” Dar nu i le mai dăduse înapoi niciodată. Bineînțeles că nici ea nu insistase. Avea destui bani. Era doar o problemă de principiu.

Se întreba uneori de unde moștenise acea tendință spre iresponsabilitate pe care o observase la el de-a lungul anilor. Ea și Al Sr. se străduiseră să-i dea cea mai progresistă creștere posibilă. Când era doar un copilăș, scriseseră chiar la Washington, D.C., solicitând guvernului cărți despre educația copiilor. Broșurile acopereau toate problemele, de la sănătate la disciplină.

– Mă pricepeam destul de bine să-i spun când eram mândră de el și când nu, avea să-și amintească ea mai târziu.

Încă de la început Gladys Canty improvizase un mod de a-l lăsa pe fiul ei să înțeleagă dacă se purtase frumos sau urât. Ea și cu Bus găsiseră expresia împreună într-o carte pentru copii, pe care i-o citea seara, pe vremea când era preșcolar. Era vorba despre un băiețuș care era mereu „la înălțime.”

Când era rău îi spunea:

– Oh, Buster, n-ai fost la înălțime atunci.

Bus adoptase imediat expresia. Când știa că nu se purtase cum trebuie, venea la ea zicând:

– Ei bine, mămico, cred că nu am fost la înălțime făcând lucrul ăsta.

Dar fiul ei îi dădea de știre și în cazul în care se purtase frumos. Își îndrepta umerii, zâmbea larg și intra în cameră cu pași mari.

– Am fost la înălțime, nu-i așa, mami? o întreba.

Pe măsură ce creștea, ea și Al Sr. nu cădeau întotdeauna de acord asupra metodelor de educație. Ei nu-i plăcea ca Bus să se joace prin cartier sau să stea pe afară după lăsarea serii. Al. Sr. era mult mai îngăduitor.

– Nu înțelegi, zicea soțul ei. Băieții trebuie să facă asta. Tu nu înțelegi, n-ai fost băiat.

Nici Al Sr. nu era om punctual. Dormea adesea până târziu dimineața, întârziind la serviciu. Uneori nu se dădea jos din pat până la prânz. Ea stătea ca pe ghimpi și-i striga de jos cât era ceasul.

– Mă enerva foarte tare, se plânse ea mai târziu. Eu îmi luam responsabilitățile în serios. Și cred că mă irita din cauza faptului că eu mă sculam foarte devreme, iar el dormea când ar fi trebuit să fie demult la lucru.

Totuși, în privința banilor n-avea ce să-i reproșeze lui Al Sr. Îi lăsase destui pentru pensie. Pe vremea când lucrau amândoi, soțul ei insistase să depună la bancă fiecare bănuț al salariului ei, pentru viitor. Economii acelea rămăseseră intacte ani de zile, deși aveau perioade numeroase de jenă financiară. Cea mai mare parte din salariul lui se ducea pentru educația lui Alan Jr.

Fusese mult mai scumpă decât anticipaseră, din nou din cauza incapacității fiului ei de a-și impune o autodisciplină. Întâi se înscrișese la colegiul Hillsdale, o școală mică la trei ore distanță de Detroit. Dar picase la toate examenele și îl părăsise după un an. Se văitase că nu-i plăcea să stea departe de casă într-un oraș mic și conservator. Apoi se gândise să devină osteopat și vizitase o școală din Kansas City, pe care i-o recomandase Al. Sr. Se întorsese spunând că nu era pentru el. Până la urmă se hotărâse să se înscrie la Wayne University, pe atunci un colegiu recent înființat. Începuse cu științele umaniste, iar după aceea fusese vrăjit de teatru. Ei i se părea o evoluție firească. În timpul adolescenței lui avuseseră abonamente la teatru și operă. În ultimul an de liceu jucase rolul principal în *Familia regală*, piesa prezentată de clasa lui. Rolul îi oferea un prilej de a mai scăpa de activitățile școlare și îl studiase cu pasiune. Îl ajutase să memoreze versurile. Uneori cânta prin casă. Vocea sa era puternică, dar întotdeauna un pic falsă.

La Wayne se avântase cu vigoare în arta dramatică. Petrecea ore întregi la teatrul Bonstelle. Avea numai cuvinte de laudă pentru James Dean, actorul său preferat. Se apucase de fumat ținând țigara ca tânărul star, dar fără să tragă în piept. Se îmbrăca și se pieptăna ca James Dean, imitând mișcările acestuia la masa de seară.

Pe de altă parte, Al Sr. considera că fiul său făcea o investiție riscantă a timpului și energiei sale.

– Alan, dacă vrei să te apuci de teatru, foarte bine, îi spunea el. Dar trebuie să mai faci și altceva. Meseria de actor poate fi temporară. Cel puțin urmează niște cursuri de pedagogie. În felul acesta vei avea ceva la care să te întorci.

Bus îi urmasese sfatul, dar acel „ceva” venise cu multă greutate. Își luase licența în psihologie la douăzeci și opt de ani și doctoratul la treizeci și cinci. Al Sr. plătitise toate taxele de studiu, plus alte cheltuieli diverse.

Uneori Gladys Canty se gândea că devenise atât de protectoare în privința banilor săi, din cauza acelor ani atât de costisitori. Banii ei erau depuși pe termen la diverse bănci din Detroit și Grosse Pointe. Nu mai condusesese o mașină de ani de zile, așa că depindea de fiul ei să-i mute banii de la o bancă la alta, atunci când conturile ajungeau la scadență.

Gladys Canty îl pusese pe Al Jr., de asemenea, codeținător la toate conturile ei mai mari, ca și pe titlul de proprietate al casei. Dorea ca fiul ei să aibă dreptul de moștenire al celui rămas în viață, în eventualitatea decesului ei.

Bus o ajutase tot timpul. Îi transmisese recomandări sigure în privința câtorva investiții de la specialiști din Fisher Building. Ar fi dorit să fie la fel de grijuliu și cu bugetul propriu. O făcea să se gândească la un adolescent căruia părinții îi dădeau câți bani de buzunar vroia. O deranja comportamentul lui atunci când primea o invitație la nunta sau ziua de naștere a cuiva pe care nu-l mai văzuse de multă vreme.

– Le-am trimis un cec de o sută de dolari, spunea el cu mândrie.

– Ei bine, Buster nu era cazul să faci un astfel de cadou.

– Mamă, lasă-mă să fac cum cred eu de cuviință, se răsteya el.

Acum avea nevoie de nouă sute de dolari. Se gândi la Buick-ul Regal pe care și-l cumpărase de curând și la femeia pe care Bus și Jan o chemau pentru curățenie de două ori pe săptămână. Probabil că numai ei îi dădeau trei sute douăzeci de dolari pe lună. Se mai ciondăniseră pe tema asta și înainte.

– Mamă, nu înțelegi, îi răspundea fiul său. Țăsta e stilul nostru de viață.

Disputa continua cu aceleași replici:

– Dar Bus, trăiești deasupra mijloacelor pe care le aveți.

– Mamă, îți dai seama câți bani câștig?

– Atunci de ce nu poți face față cheltuielilor?

– Ai idee de câți bani am eu nevoie la Fisher Building?

– Bus, cred că da.

Apoi el îi spunea furios:

– Las-o baltă. Am să-i iau din altă parte.

– Oh, știi bine c-o să ți-i dau.

Era sigură că nu exista o *altă parte*.

Gladys Canty îi completă un cec cu nouă sute de dolari. Apoi el plecă. Era grăbit. Buster era mereu grăbit când avea nevoie de bani.

Capitolul 35

Mark Bando sări din mașina de control și alergă spre Homewood Manor după Dawn Spens. Polițistul ajunsese la intrare chiar înainte de închiderea ușii și se luă după țacănitul tocurilor înalte pe treptele de ciment. O ajunsese din urmă pe palier, ținându-o cu un ghiont de perete.

Bando nu era sigur de ce Dawn o luase la fugă când el și John Woodington se apropiau de strada Charlotte, dinspre Third Avenue. Dar își făcuseră o regulă pentru asemenea situații: te apropii cu mașina, ele fug, le prinzi mai întâi și abia mai târziu te întrebi pentru ce erau căutate.

Când reveniră la mașină, aflară că avea amenzi neplătite în valoare de patru sute de dolari.

– E timpul să facem o plimbare până-n centru, Dawn, spuse Bando.

Prostituata clipi din ochi și își aținti privirea într-un punct fix. Numai cei din zodia Capricornului ar putea fi așa, ca niște roboți sau ceva în genul ăsta, gândi el. Bănuiala i se confirmă când îi află ziua de naștere. Își scoase agenda în care avea notate informații despre prostituate.

*Dawn Marie Spens Eikart 20082, Clayton 7112
Protejata lui Donnie Carlton.*

În acea zi de vineri, 23 martie, lui Bando îi veni să-și completeze notițele cu: „o cauză pierdută“.

Cu aproape un an în urmă, polițistul îi urase „bun venit” în Cass Corridor arestând-o pentru prima oară. Bando și Woodington auziseră zvonul că în Park și Montcalm exista un bordel al cărui punct de atracție era o tânără pe nume Dawn. Până la urmă o prinseseră pe străzi. Când îi controlară geanta, găsiră un pachet de droguri.

Bando fusese dezamăgit pentru că fata era în cartier doar de două luni. O arestase pentru deținere de narcotice și apoi îl sunase pe tatăl ei. Spera s-o trimită în Harper Woods înainte de a se distruge singură. Știa că oricum în acel cartier nu avea nici o altă șansă.

– Ceva trebuie făcut înainte de a fi prea târziu, îi spusese Bando lui Roy Spens la telefon. Ce părere aveți? Se poate întoarce să locuiască la dumneavoastră?

Apoi o dăduse și pe Dawn la telefon. Bando își aminti că acea scenă fusese destul de sentimentală. Lacrimile i se rostogoleau pe obraji. În noaptea aceea nu-și dăduse seama că juca teatru.

Roy Spens părea dispus să facă tot ce-i stătea în putință. Fusese de acord să se întâlnească în seara următoare cu Bando și Woodington la cafeneaua Chris & Cari din Cass. Dawn promisese că va veni și ea acolo. Tatăl său avea să-i facă bagajele și s-o ia cu el înapoi în Harper Woods. Bando și Woodington aveau să fie de față pentru cazul în care Donnie sau altcineva ar fi încercat să se amestece.

Se întâlniră cu Roy Spens la restaurant. Cei trei băură cafea și așteptară. „Roy părea un tip de treabă”, gândi Bando. Discutară despre munca lui. Le spuse că apreciază încercarea lor de a da o mână de ajutor. Așteptară mai bine de-o jumătate de oră, însă Dawn nu apărui.

Câteva zile mai târziu Bando și Woodington auziră că Dawn se încurcase cu Lucky Fry.

– Oare ce Dumnezeu o fi găsit la piticul ăla scârbos, sadic și psihopat, îl întrebase Bando pe colegul său. Îl

considerase întotdeauna pe Lucky Fry opusul tipului prezentabil de pe reclama de bere.

Apoi aflase de la cei din brigada de moravuri că Dawn agăța clienți pe Michigan Avenue. Se zvonea că bărbații stau la rând pentru ea.

Bando o arestă din nou în noiembrie. De data asta nu mai scoase nici o lacrimă.

Acum, ducând-o la închisoare, nu-i mai păsa ce-o să se întâmple cu ea. Știa că ori vorbești cu Dawn, ori unui perete, era același lucru. Era total diferită de vorbăreața Cheryl Krizanovic, fostul cal de bătaie al lui Fry. „Dawn Spens arată ca o fantomă”, gândi el. Bando își aminti privirea de gheață a lui Fry din ziua în care îl arestase la Homewood.

– Dawn Spens și Lucky Fry se potrivesc unul cu celălalt, spuse el mai târziu. Amândoi păreau să aibă sânge rece și nici un pic de suflet. Ceva le lipsea. El era necioplit, dar ei prea puțin îi păsa. Se completau perfect unul pe altul. Formau împreună o a treia personalitate, distinctă.

Când doctorul Al Miller se duse în vizită la Homewood și află că Dawn era închisă, îi spuse lui John Fry că n-are bani să-i trimită pentru cautiune. Va fi nevoită să-și petreacă sfârșitul de săptămână acolo, așteptând până luni dimineață să se deschidă tribunalul.

Și oricum, ce căuta în închisoare? Parcă a fost vorba să nu mai facă trotuarul, spuse Al. John încercă să-i explice felul în care lucra polițistul japonez.

– Bando e spaima târfelor, omule, zise John.

Al se îndreptă nervos, cu mersul lui legănat, spre Buick-ul său și porni în viteză.

A doua zi după-amiază, tăticul de zahăr al lui Dawn trecu în vizită pe la Comandamentul general al Poliției. Clădirea de pe Beaubien nr. 1300 nu se schimbase prea mult de când fusese construită, în agitata perioadă a anilor '20. Kojak s-ar fi simțit ca la el acasă în această

clădire. Era la fel de greu de pătruns în închisoarea de la etajul al optulea, ca și în aproape toate celelalte pușcării. Prizonierul și vizitatorul vorbeau prin telefon, privindu-se printr-o fereastră cu geam securit. Accesul era permis doar avocaților, rudelor apropiate și personalului medical. În nopțile mai libere, polițiștii de serviciu la primul etaj erau mai îngăduitori.

Doctorul Miller n-avu nevoie să-și folosească legitimația de medic pentru a i se permite vizita. La biroul secției, un ofițer de poliție notă în registru numele pe care doctorul i-l dădu. Polițistul îi înmână permisul de trecere și-i spuse să ia liftul ca să ajungă la celula lui Dawn.

Pe permis scrisese: „Alan Canty, un prieten“.

Capitolul 36

Individul cu tulburări psihice latente se autoconvinge pur și simplu că numai propria sa gândire este valabilă. În felul acesta el își facilitează apariția primelor semne ale bolii mintale, nu din cauza comportamentului celorlalți, ci mai degrabă din cauza propriilor lui reacții față de comportamentul lor și a felului în care și-a impus să le trăiască.

W. ALAN CANTY

Recomandări și psihoterapie.

Claxonatul insistent ce se auzea de afară îi trezi din somn pe John Fry și Dawn Spens. Era în dimineața de 8 aprilie: o duminică. Dawn se târî până la fereastră.

– La naiba. Este Al.

– Să-l ia dracu, bălmăji John. Nu mă scol.

Următoarea serie de sunete stridente scoase de Buick, îl făcu pe John să se ridice din pat. Abia apoi își dădu seama ce zi era.

– Deci, nici măcar n-am timp să mă trezesc ca lumea, mormăi el. Ce dracu s-a întâmplat cu acel „niciodată duminică?”

John își trase hainele pe el și coborî cu pași mărunți scările ca să-i deschidă ușa clientului. Dawn se agita prin casă încercând să facă un pic de ordine. Cei doi bărbați se întâlniră în prag, apoi John se îndreptă spre apartamentul unui prieten

– Nu, John. Vreau să vorbim, spuse Al.

Dawn se duse la bucătărie să încălzească cafeaua specială a lui Al. Inspectă o geantă și găsi sucurile și ciocolatele obișnuite, aduse de el pentru gustarea de duminică. John stătea la un capăt al canapelei, Al la celălalt și așteptau cafelele.

– John, începu el. Știu că tu și Dawn sunteți prieteni intimi.

– Cine, eu? Ce spui?

– Hai să încetăm jocul ăsta, John. M-am prins.

Discutară doar câteva minute. Dawn zăbovea intenționat în bucătărie cu pregătirea tratației.

Al spuse că începuse să aibă sentimente profunde față de Dawn.

– Bine, și ce vrei să spui *cu asta*? întrebă John.

– Câți bani vrei ca să dispari din viața ei?

John îi declară că nu e genul de om care părăsește pur și simplu o femeie pentru bani. Va trebui să se mai gândească. N-avea să fie nici ușor, nici ieftin să se stabilească în altă parte.

– Și pe lângă asta, fata înseamnă foarte mult și pentru mine, spuse el. Cum ți-am mai zis, trebuie să mă mai gândesc.

Al era gata să încheie târgul pe loc, chiar acolo, numai John Fry n-avea nici cea mai mică intenție să-l lase pe tip să-i înmâneze o sumă mare de bani. El considera că fusese o aventură destul de riscantă aceea de a-i procura droguri lui Dawn când fusese în spital. Îl cunoștea prea puțin pe doctorul Al Miller, iar ceea ce știa despre el n-avea sens. Al era prea distins ca să fie un client de clasă mijlocie în căutare de senzații tari în Cass Corridor și prea nătâng pentru un polițist deghizat. Iar în afară de asta, ceva îl uimea în legătură cu propunerea pe care i-o făcuse de-a dreptul.

John se hotărî să-l lase pe Al să facă următoarea mișcare prin intermediul lui Dawn. Iași din apartament și o lăsă în compania socolii, ciocolatelor și a tăticului ei de zahăr. La întoarcere, discutară propunerea clientului.

– Ce dracului se petrece aici? Cine se crede venind la mine cu o astfel de ofertă? întrebă John

– Așa e el, răspunse Dawn. Vrea să dispari din viața mea.

– Asta vrei și tu?

– Nu-i nevoie să mă pui la încercare, John. Credeam că mă cunoști mai bine.

Dar asta nu însemna, adăugase Fry, că trebuie să scape o asemenea ocazie.

– Am putea să-l stoarcem de bani? întrebă ea.

– Dacă asta vrea, se aranjează.

Amândoi gândeau acum la fel în privința asta.

Negocierile avură loc în săptămâna următoare, iar Dawn transmitea ofertele de la unul la celălalt. Prima oară, Al oferă două mii de dolari și un bilet spre o destinație aleasă de John.

– Nu-mi venea să cred, îi spuse ea lui John. Totul a mers atât de ușor.

– Dar eu n-am să mă agăț de prima ofertă, zise John.

Știa că-l poate face pe Al să dea mai mult. Îi propuse zece mii de dolari și un bilet de avion. Pe la mijlocul săptămânii se părea că încheiaseră târgul.

– Spune-i că vreau cinici mii de dolari și n-o să mă mai văd cu tine niciodată, zise John.

Al înghiți momeala. Rămase ca biletul de avion să i-l cumpere când John avea să se hotărască unde vroia să plece. Al spuse că vineri îi va face plata în bani gheață. Între timp, Lucky Fry își pusese la punct planurile.

Nici unul dintre ele însă nu includea un drum la aeroport.

Capitolul 37

Pacientul ale cărui tulburări mintale au ajuns la proporții psihotice (nebunie) nu mai este în contact cu lumea exterioară. Acești pacienți au suferit o cădere nervoasă totală... Există tehnici specifice de tratare a psihopaților, dar acestea nu pot fi duse la îndeplinire decât într-un spital.

W. ALAN CANTY

Recomandări și psihoterapie.

Jan luase prânzul cu un vecin și tocmai intra pe ușă când femeia care făcea curat în casă îi puse un bilet în mână: „Sun-o de urgent pe soacra dumitale!“. Când răspunse la telefon, Gladys Canty avea vocea întretăiată de sughițuri.

– Jannie, s-a întâmplat ceva cu Al. Nu știu ce. Nu scoate un cuvânt. Rostește doar numele tău. Jannie, sunt sigură că s-a întâmplat ceva groaznic.

Era joi, 12 aprilie, ziua în care doctorul Al Miller trebuia să facă rost de cei cinci mii de dolari.

Jan îl sună de nenumărate ori pe Al la Fisher Building. De fiecare dată cineva ridica receptorul fără să vorbească.

– Al? Al? Al? Tu ești?

De fiecare dată urma aceeași tăcere.

Se urcă în mașina ei nouă, Thunderbird, și începu să-i folosească toate cele cinci viteze. Îngrijorarea ei creștea pe măsură ce Fordul turbo prindea o viteză tot mai mare pe autostradă. Până la urmă, turnul auriu al clădirii Fisher se contură la orizont. Spera că soacra ei exagerase. „Sper că și eu exagerez“, gândi ea.

Dar speranța nu i se împlini când ajunse în cabinetul soțului său. Ceva extrem de grav se întâmplase. Doi pacienți erau în sala de așteptare. Așa ceva nu se mai pomenise. Există o ușă separată de ieșire din camera de consultații, așa încât bolnavii să nu aibă ocazia de a se întâlni.

Pacienții o priviră întrebător. Trecu grăbită pe lângă ei, îndreptându-se direct spre cabinetul lui Al. Acolo îl găsi pe soțul său.

Rămase perplexă. Nici o urmă de acel bărbat liniștit și rațional care plecase la serviciu de dimineață. Al era cufundat în scaunul lui mare și aproape că atingea peretele cu capul. Fața lui exprima teroarea. Corpul îi era împietrit. Jan Canty nu văzuse în viața ei, nici la clinica universității, o față mai înspăimântată ca aceea.

– Al, iubitule. *Ce s-a întâmplat?*

N-o auzea. Al Canty părea să vadă cu ochii minții un lucru îngrozitor, de parcă cineva era gata să-i taie capul.

– Al... Al, spuse ea. Al...

Nu scoase nici un sunet. Buzele i se mișcau, dar nu scotea nici un cuvânt. Lângă scaun era o hârtie pe care mâzgălise ceva. Jan o ridică și o citi. Dar nu pricepu nimic atunci.

„Pacienții“, gândi ea. Încercă să se calmeze puțin și alergă în sala de așteptare.

– Vă rog să mă scuzați. S-a întâmplat ceva și Al are nevoie de ajutor.

Se ridicară în picioare. Doreau să-și ofere ajutorul.

– Nu, vă rog, le spuse ea, vă rog să plecați, totul e în ordine. Voi lua legătura cu dumneavoastră cât de curând voi putea.

Se întoarse în grabă la Al. Era rece și transpira abundant. Prin mintea ei de doctor treceau nenumărate cursuri universitare și mii de pagini citite. *Stare de șoc. Nu. Atac de insulină. Nu. Stai un pic, e vorba de Al.*

Jan Canty începu să plângă. Mintea i se blocase, ca un computer care încerca să afișeze două programe diferite în același timp. Gândea ca un psiholog, dar simtea ca o soție.

Apoi, dintr-o dată, își dădu seama. *Căderea psihică.* „Dumnezeule, soțul meu a suferit o cădere psihică. Programul său încărcat, cafeaua, nopțile albe, munca în închisoare, toate acestea s-au adunat și Al nu a mai rezistat.“

Jan trebuia să-l ajute. Al avea nevoie de ajutor, de o internare și, socotind după halul în care arăta, era necesar chiar în acel moment. Universitatea din Michigan. Îl va duce la spitalul universității.

Acum că știa ce are de făcut, se mai liniști. Începu să-i vorbească lui Al cu o voce calmă, rațională, așa cum învățase la Center Crisis Center că trebuie să procedeze în cazuri de criză. Îl luă ușor de braț, îl scoase din cabinet și-l duse în garajul unde era parcată mașina. Avea să-l ducă mai întâi la doctorul Rutledge. El avea relații la Spitalul universității și era un om de încredere.

Zece minute mai târziu, în cabinetul doctorului, starea lui Al păru să se stabilizeze, dar era extrem de închis în sine. Răspunsurile lui se limitau la o mișcare din cap. Chiar și Jan se simțea ceva mai sigură în compania terapeutului care îi supraveghease studiile timp de trei ani de zile. Încercară împreună să-i rețină un pat în spital, dar secția de psihiatrie era plină. Abia în ziua următoare îl internară, în secția de urgențe a spitalului. Jan decise că poate face față situației în următoarele douăzeci și patru de ore. „La urma urmelor, își spuse, sunt medic psiholog.”

Al nu-i făcu dificultăți când se întoarseră acasă. Era supus și blând. Făcea tot ce-i spunea. Din când în când încerca să se comporte normal. Râdea la glumele ei, dar Jan observa că nu pricepe nici un cuvânt. Când servi cina, el mănca automat și ea își dădu seama că n-are poftă de mâncare. Uneori teroarea îi revenea.

Știa că așa se manifestă o cădere psihică. Simptomele lui Al erau întocmai celor enumerate în cărți: pierderea contactului cu realitatea – timpuri, locuri, date, friguri, nume. Pentru o scurtă perioadă pacientul își mai reveni.

Jan îl băgă în pat. Se întinse și ea, dar nu adormi.

A doua zi dimineată, Jan se hotărî că are și ea nevoie de ajutor. O sună pe cea mai bună prietenă a ei, Celia Muir. Se cunoșteau de douăzeci de ani. Ces, cum îi spunea Jan, și soțul ei, John, erau singurul cuplu cu care Al ar fi ieșit la un restaurant. Știa că Al îl simpatiza pe John.

John Muir se oferă să-i ducă pe toți cu mașina la Ann Arbor ca să-l interneze pe Al. Se întâlniră în locuința prietenilor săi din suburbiile din vest ale orașului. Al fusese tăcut toată ziua. Dar când ajunseră la casa familiei Muir, coborî din mașină și se sprijini de ușa garajului. Avea din nou privirea aceea îngrozită.

Când plecară de acolo era aproape seară și ploua.

Al stătea în față lângă John. Tot drumul, Jan îl auzi mormăind. Printre fraze încâlcite, mai distinse câteva cuvinte: „Sunt implicat până peste cap” și mai târziu „Cass Corridor”.

Stătea cu umerii aplecați. Când mașina luă o curbă, el tresări puternic. „Cât e de înspăimântat,” gândi Jan.

– Te simți bine, Al? îl întreabă John cu o voce caldă. Ți-e frig?

John îl bătu cu mâna pe picior

– O să mă fac bine? Începu Al.

– Bineînțeles, iubitule, spuse Jan.

– O să mă fac bine? *O să mă fac bine?* O să fiu un băiat rău? *Sunt un băiat rău.* O să mă fac bine? Am fost rău. Am fost rău. Sunt un băiat rău.

„Ce vrea să spună?” se întreabă ea. Vroia să ajungă cât mai repede la spital.

Apoi i se păru că-l aude plângând. Umerii lui se aplecară și mai tare, de parcă încercau să-i atingă pieptul.

– Mă mai iubești, Jan?

– Desigur, iubitule.

– Mă mai iubești, Jan? Mă mai iubești, Jan? Ești atât de bună. Ești atât de bună cu mine, Jan. N-ai făcut niciodată nimic rău. Eu sunt atât de rău. Sunt atât de rău. O să mă fac bine

– Al, bineînțeles că te iubesc. Știi bine că te iubesc.

Continuă așa tot drumul. Al părea să se simtă bine sprijinindu-se de John, care adesea îl bătea cu mâna pe picior. „Soțul prietenei sale era un om atât de serios și de apropiat”, gândi Jan. Era bucuroasă că-i chemase.

Când ajunseră în sala de urgență, Al se ghemui sub luminile fluorescente. Nu vroia să privească pe nimeni în ochi. Se așează și tremura. Era rece.

Așteptarea se prelungi. În cele din urmă, Al începu să plângă. Doctorii și asistentele erau ocupați cu un caz de accident de mașină. Un copil cu mâna zdrobită plângea. Un bărbat cu piciorul rupt intră șchiopătând pe ușă.

La început Jan crezu că aceste urgențe îl indispuneau pe soțul ei. Apoi își dădu seama și gândi: „M-am amăgit crezând că în spital i se vor administra pur și simplu tratamente psihopatie, iar după douăzeci și patru de ore îi va da drumul. Dar n-o să fie chiar așa de simplu.”

După cum nici internarea n-a fost simplă. Până la urmă au fost conduși toți patru într-o cameră de consultații cu fereastră. Comportamentul lui Al devenea tot mai ciudat. La un moment dat începu să mășăluiască prin încăpere, drept și cu mâinile legănându-i-se mecanic. Dar tot timpul se plimba cu umerii aplecați. Întindea mâinile ca un copil de patru ani care cercetează o cameră plină cu obiecte pe care nu i se dă voie să le atingă.

Jan dori ca prietenii ei să-i fie alături în timpul internării, pentru că prezența lui John părea să-l calmeze pe Al. Intră un psihiatru și începu să-i pună lui Jan întrebări despre criza lui Al. Ea îi răspundea cu priceperea unui diagnostician.

– Pupile dilatate, respirație sacadată..., reacții instabile... muțenie... Da, a fost o criză acută. N-a luat niciodată droguri.

Când văzu că psihiatru își nota în grabă răspunsurile ei, parcă nu mai putu să vorbească. „Dumnezeule, mă port iar ca la o consultație. E vorba de soțul meu, nu de un pacient.” Și soțul ei plângea din nou. „La naiba, ce ești tu, Jann Luciile Canty – psiholog sau soția lui?”

Se întoarse spre Al și-l liniști. Vocea psihiatrei deveni distantă. Îi era greu să se concentreze asupra întrebărilor lui. Un singur cuvânt îi tot venea în minte.

– Îl obsedează ceva. N-am văzut niciodată un om atât de *preocupat* de ceva.

Când consultația se sfârși, cei patru rămaseră singuri. Afară se întunecase de-a binelea și ploua cu putere. Ploaia torențială bătea în geam cu atâta zgomot încât se uită să vadă dacă nu era grindină.

Observa lumini strălucitoare afară, culori oscilante care cădeau din cerul negru. Era una roșie care semăna cu girofarul unei ambulante. Urmă un sunet vibrant, de parcă o pasăre uriașă dădea din aripi deasupra spitalului.

Zgomotul acela. Era un elicopter, își dădu ea seama. Pista era afară, chiar în dreptul ferestrei.

– N-am știut niciodată că aici este, spuse Jan întorcându-se spre prietenii ei.

Al plânse încet. Acum izbucni într-un plâns cu sughituri. Nu-l mai văzuse niciodată în halul ăsta. Își scoase ochelarii. Începu să-și frece fața cu palmele, de parcă vroia să-și curețe pielea de murdărie.

Începu să vorbească printre suspine, dar nu putu auzi decât câteva cuvinte. Celia și John aveau să-i relateze mai târziu ce auziseră. Vorbea din ce în ce mai tare.

– *Vin*, hohoti Al. *Vin* să ne ia pe toți. *Vin* să-i ia pe cei slabi și răi. Însă nu vor lua pe cei puri, cei puri ca zăpada.

Căzu în genunchi în fața scaunului pe care stătea Jan.

– N-ar fi trebuit să-ți fac asta, îi spuse soției sale. Tu ești atât de pură, iar ei atât de răi. Am fost un băiat atât de rău. Iar tu ești atât de pură.

„Pentru numele lui Dumnezeu, gânde Jan, ce vrea să spună?” Își privi nedumerită prietenii. Suspinele îl înecau. Vorbea tot mai tare. Părea să fie un fel de urgență.

– Vor veni să-i ia pe cei slabi și răi. *Vor veni*.

Suspinele sale se amestecau cu sunetul picăturilor de ploaie. Ploaia lovea fereastra în rafale. Se mută de pe scaun la masa de examinare. Trebuia să se miște. Nu putea sta într-un singur loc. Sau lângă el.

Al veni după ea în genunchi. Era turbat, o implora și încerca să-i spună ceva.

– *Am fost un băiat rău, rău*, tipă el. Lucrurile pe care le-am făcut. Aniversarea mea. *O înșelătorie*. Tu ești atât de pură. Pură ca zăpada. *O înșelătorie*. Vor afla că Indianwood e *o înșelătorie*. Dar tu ești atât de pură, pură ca zăpada.

Arăta ca un condamnat. Încercă să-l calmeze.

– Nu, iubitule. Nu ești rău. Ești confuz. Știi bine că Indianwood nu e o înșelătorie. Eu știu că nu e o înșelătorie. Am fost acolo. Eu l-am bătut la mașină, îți amintești?

Începu apoi să-i mângâie trupul cu palmele de parcă ar fi fost un fel de zeu păgân.

– Am fost atât de rău... iar tu ești atât de pură, pură ca zăpada. Pură ca zăpada...

Era o incantație care cerea răspuns. Mângâierile lui începură s-o sperie. Erau aproape sexuale.

– *Pură ca zăpada, pură ca zăpada, pură ca zăpada, pură ca zăpada.*

La naiba cu zgomotul ăla, blestemă ea. Vroia să-l calmeze. Cum? Nu putea gândi. Elicopterele despicau aerul în felii. Geamul de la fereastră vibra. Simți cum începe să-și piardă și ea controlul. „Dumnezeule, ce se întâmplă cu soțul meu? *Ce se întâmplă cu mine?*”

– MĂMICO, strigă Al. MĂMICO... vei avea grijă de mine? Nu mă vei părăsi niciodată. Indiferent ce va fi. Mămico, indiferent ce-am făcut. *Nu mă vei părăsi niciodată*. Nu mă părăsi, mămico. Nu mă părăsi, mămico. *Nu mă părăsi, mămico.*

Jan Canty simți mâna Celiei Muir pe brațul său. Prietena sa o scoase din camera de consultații.

– Lasă-l pe John să rămână cu Al, spuse Celia.

– Ces, e atât de bolnav, începu ea să suspine. Nu știu ce se întâmplă cu el. Nu-l mai recunosc.

După ce rezolvase cu actele de internare, Jan și prietenii săi îl duseră pe Al în camera lui din secția de psihiatrie. Se întinse în pat. Nu vroia să-și scoată pantofii.

– Iubitule, vrei să ți-i scot eu?

Al dădu din cap în semn că nu. Și nici nu vroia să fie acoperit cu pătura.

– Nu vreau să stau aici, spuse Al. Vreau doar să merg acasă.

– Ai muncit prea mult, spuse ea. Acum te poți odihni puțin. Totul va fi bine.

Se opri și se mai uită o dată la el. Era complet epuizat.

– Te iubesc, spuse ea. Voi fi aproape. Mă întorc mâine.

– Dumnezeule, spuse Jan Celiei și lui John la întoarcere. Poate ar trebui să mă internez și să-mi rezerv un pat chiar lângă Al. Sunt extenuată.

Fusese singurul moment de ușurare în acea noapte. În după-amiaza aceea, Jan plănuise să doarmă la prietena ei pe o canapea. Nu mai avea forța să conducă până acasă. Trecuse demult de miezul nopții.

Era într-o vineri, 13.

.

Capitolul 38

Celia și John Muir stăteau întinși în pat. Erau epuizați, dar nu puteau adormi și încercau să găsească puțină ordine în dezordinea evenimentelor din acea noapte.

– Crezi că există vreun dram de adevăr în ceea ce spune? Își întrebă John soția.

Se gândiră din nou la vorbele incoerente spuse de Al. Bănuiau că Jan înțelesese doar fragmente. Era atât de îngrijorată, încât nu părea să înțeleagă sensul cuvintelor lui. Iar ceea ce auziseră ei era de asemenea dezlânat.

Dar în drum spre spital, John îl auzise pe Al bolborosind ceva în legătură cu o prostituată din Cass Corridor, pe care o întâlnise chiar de ziua lui. Zicea că avea nevoie de ajutorul lui.

– Are mare nevoie de mine, șoptise el. Dar nu i-am spus lui Jan. Nu i-am spus lui Jan. Nu i-am spus lui Jan.

Cei doi Muir trăsese ră concluzia că aceste fapte erau cu puțință. Când ieșiseră de curând la un restaurant mexican din partea de sud a orașului, îl auziră pe Al Canty vorbind despre viața de pe străzile din Detroit. În timp ce mergeau cu noul lui Buick Regal spre restaurant, Al le arătase câteva prostituate care făceau trotuarul, zicând.

– Înțelegi, așa fac ele, așa își agață clienții. Aproape toate aceste fete sunt într-un grad avansat de toxicodependență.

Dar aceste subiecte neobișnuite nu reprezentau pentru Al un domeniu necercetat. Deseori îi uimea cu povestiri despre pacienți și despre munca tatălui său cu criminalii de prin tribunale. Memoria lui prodigioasă reținea orice detaliu. Era una din calitățile cu care îi distra pe cei din jur.

Celia și John se simțeau ca în fața unei dileme din romanele scrise de Ann Landers. Cum să-i spui celei mai bune prietene că, la cincizeci de ani, soțul ei e posibil să se culce cu o târfă, se întrebă Celia?

Întrebarea era prea grea ca să poată medita asupra ei la acea oră. Iar Jan avea nevoie de stabilitate, nu de mister. Pe la ora trei dimineața, John intră în bucătărie și o găsi pe Jan acolo, complet trează, stând la masă și alcătuind o listă. Așa e Jan, spuse John mai târziu, organizată și ordonată. Era modul în care făcea ea față greutăților. Poate că Celia putea să-i vorbească lui Jan cândva și despre târfă.

Dar aveau să treacă multe săptămâni până ca Celia Muir să fie în stare să-și scoată din minte imaginea lui Al în acea cameră de consultație.

– Dumnezeule, John, ai văzut în ce hal arăta? îl întrebă Celia.

– Se purta ca un handicapat mental, repetând aceleași lucruri la nesfârșit, zise John. Știi că, după ce ați ieșit voi două, i-am spus că-l iubesc. Se`vedea că e disperat și înspăimântat. Am vrut să-i ofer un sprijin. I-am spus: „Al, știi că țin într-adevăr la tine.” Vorbele mele parcă l-au calmat.

Câteva zile mai târziu, Celia Muir ridică receptorul și i se tăie răsuflarea.

– O caut pe Jan, spuse Al. Vin acasă. Măine ies de aici. O caut pe Jan.

Îi spuse lui Al că Jan plecase deja și apoi încercă să pună capăt convorbirii cu blândețe. Se gândi: „Și dacă vine aici s-o caute? Ce mă fac? N-o să mai suport să-l văd în halul ăla.”

Celia Muir era speriată. Nu știa la ce să se aștepte din partea lui Al. *Asta era problema*. De asta fusese atât de tulburată de felul în care arăta în camera de așteptare și la telefon. Al Canty nu mai avea control asupra lui însuși, iar ea nu-l recunoștea în această postură.

Într-o noapte, Celia și John discutară foarte mult despre acest lucru. Erau convinși că ajunseseră să-l cunoască destul de bine de-a lungul anilor, cel puțin în măsura în care Al Canty *se lăsa cunoscut*. Fusese întotdeauna atât de distant, analizând totul cu un ochi critic. John își aminti că avusese cu Al destule conversații lungi, dar că niciodată nu aflate mare lucru despre el.

– Era atât de controlat și prudent cu tot ce spunea. De fapt, n-am simțit niciodată că-l cunosc în profunzime.

Al nu se simțea niciodată în largul lui când îi vizita împreună cu Jan. Stăteau doar cinci minute în sufragerie, iar apoi spunea: „Ei bine, unde mergem?”

Uneori Celia și John credeau că acest lucru se întâmpla din cauză că stilurile lor de viață erau atât de diferite. Prietenia dintre Celia și Jan rămăsese statornică, deși o porniseră în viață pe drumuri deosebite. Jan alesese o carieră, în timp ce Celia se dedicase muncii în gospodărie. Ea și John aveau o casă în stil colonial, două fete și plănuiau să adopte al treilea copil. Pe cele două femei nu le deranjau deosebirile dintre viețile lor.

– Vin la tine pentru zgomot, spunea Jan. Îmi place foarte mult. Iar tu vii la mine să cauți liniștea. Ar trebui să schimbăm locurile pentru un timp.

Dar nu pentru mai mult timp de câteva ore, gândi Celia. Prefera să frământa aluatul și să facă prăjiturele pentru copiii ei. Celia și John se considerau destul de independenți, dar în același timp *depindeau* unul de celălalt.

– Când unul din noi e la pământ, celălalt îl ridică, spunea Celia.

Uneori domnea un calm desăvârșit, alteori aveau necazuri, dar eșecurile și realizările lor erau întotdeauna echilibrate.

Jan și Al nu păreau să fie atât de uniți la bine și la rău, căzuseră de acord John și Celia. Ei nu se certau niciodată. Aveau doar *dezacorduri pe diverse teme*. Viețile lor erau în mod evident separate. Fiecare cu mașina și cu programul lui. Ea plănuia să-și înceapă cariera, el o avea pe a lui. Știau dinainte cât timp petreceau împreună.

– Cum te descurci cu copiii, o întrebă Jan odată. Cu stilul nostru de viață, noi n-am avea timp de copii.

Al se comporta ca și cum i-ar fi plăcut copiii. De fapt, doar îi *tolera*. Al Canty dorise mereu să fie centrul atenției. Celia bănuia că din cauza asta nu vroia să aibă copii. Cei mici îi pun în umbră pe adulți. Considera că fusese o decizie înțeleaptă să nu aibă copii.

Cu toate acestea, John Muir se întreba dacă această hotărâre fusese luată de Jan. Vedea că schimbarea părerii ei în această privință era un exemplu clasic al felului în care Al Canty își manevra cu delicatețe soția. Când se căsătoriseră, Jan era încântată de gândul că într-o bună zi va fi mamă. Al spusese că n-are nimic împotrivă, dar John bănuia că sufletul lui era în altă parte.

Apoi Jan începuse să se întrebe dacă vroia într-adevăr copii. John n-avea nici o îndoială că Al îi băga în cap în mod inteligent alte idei, menționând că era mai importantă cariera ei. Copiii nu se potriveau stilului lor de viață. Va trebui să facă sacrificii.

Al nu fusese nevoit nicodată să spună răspicat că nu vrea copii. Până ia urmă, *Jan* fusese aceea care nu-i mai dorea și tot ea îl îndemnase pe Al să se opereze de vasectomie*.

– Isuse, cum te-ai schimbat în privința asta, comentă John într-o seară.

– Nu, spuse Jan, n-am dorit niciodată cu adevărat să am copii.

Lui Al Canty, considerau Celia și John, îi plăcea controlul. Văzuseră o primă confirmare a acestui lucru în

---

* Vasectomie – operație chirurgicală constând în tăierea și scoaterea parțială sau totală a canalelor deferente.

acea iarnă, când Jan și Al nu căzuseră de acord în privința locului în care să-și parcheze ea noua mașină. Al avea garajul cu cinci locuri, dar ea era nevoită să-și țină mașina pe alee. Al susținea că are nevoie de spațiu în garaj și îi sugerase:

– Dacă ai nevoie de garaj, poți să-ți duci mașina în al mamei.

Asta însemna la o distanță de șase kilometri.

– Ces, i-am spus: Și ce să fac, Al? Să vin pe jos de acolo prin zăpadă?

Pe John îl ului faptul că se certau pentru un loc de parcare. Dar știa că lui Al nu-i plăcea să fie contrazis. Toate lucrurile pe care le avea Al trebuiau să fie *cele mai bune*: casa, mașina, cafeaua, adresa cabinetului, totul. Nu pentru că era materialist. Pentru Al era mai important acest superlativ decât posedarea lucrului însuși.

„Calitatea” – încă unul din cuvintele sale preferate. „Cina aceea a fost *de calitate*”.

Când ieșeau undeva împreună, Al îi manevra pe toți. Până la urmă se duceau la filmul ales de el, cinau la restaurantul ales de el. preferau să cedeze în favoarea programului făcut de el, decât să-l vadă bosumflat. Al prefera localurile în care era cunoscut, unde i se acorda o atenție specială. Când mergeau într-un restaurant nou, făcea de fiecare dată un efort vizibil să cucerească chelnerița.

– Și cum *te cheamă*? întreba el. *Ai o costumație foarte drăguță. Sunt sigur că ești o chelneriță foarte pricepută.*

Dacă fata înghițea aceste gogoși, Al era foarte încântat de restaurant. Dacă nu, ceea ce se întâmpla adesea, Al se plângea toată seara că locul respectiv nu corespundea standardelor sale.

De fapt, mai peste tot, Al se aștepta să fie servit. Venea la ei acasă de ani de zile, dar tot mai insista să i se aducă la nas cafeaua, după ce se așeza pe scaun.

– Oh, Celia, vrei, te rog, să-mi mai aduci niște cafea?

Apoi o asalta cu complimente.

– Celia, ești o mamă minunată, îi spunea el.

În momentul acela își dădu seama că ținta lui era încă o ceașcă de cafea.

Rareori Al făcea o muncă obișnuită. Habar n-avea de întreținerea casei. „Mai bine plătești pe cineva pentru asta”, spunea el. Nu se ocupa niciodată de mașinile lui. Mai bine angajezi pe cineva.

Cu toate acestea, Al cumpăra mereu lucruri pentru garajul său.

– John cred c-o să-mi cumpăr un set de scule, zicea. Al și John se repezeau apoi până la Sears și le cumpărau, dar niciodată la întoarcere Al nu deschidea cutia. Avea trei la fel în garaj. Și nu-și termina niciodată de recondiționat mașinile. Chiar în momentul când mai era puțin de lucru la mașină, o abandona și se apuca de următoarea. Ideea de a începe un lucru era mai importantă decât lucrul în sine.

La fel se întâmplase și cu proiectul Indianwood. Pe vremea când erau încă prieteni, Jan își exprimase uimirea că „ghidele” angajate de Al nu păreau să facă mare lucru. Deseori Al le plătea cu ora doar ca să stea toată ziua în biroul său și să aștepte să li se dea ceva de făcut. Într-o zi, după ce Al fusese internat în spital, Celia și Jan discutaseră despre bolboroselile lui în privința programului Indianwood.

– Celia, Indianwood nu putea fi o înșelătorie pentru că eu însămi l-am bătut la mașină, susținu Jan. Am stat de multe ori până după miezul nopții ca să lucreze la el.

– Poate că l-a copiat după cineva, presupuse Celia.

– Imposibil. Totul e scos din mintea lui. N-are o memorie *atât* de bună. Probabil că era foarte tulburat ca să spună așa ceva.

Celia știa că Jan avea multă încredere în soțul ei. Și cum ar fi putut să nu aibă? Cel puțin în aparență, părea s-o pună mereu mai presus de orice. Jan fusese întotdeauna eleva minune a lui Al, reflecta Celia și bănuia că tot așa o dorea și în continuare. Căliei nu-i veni să

creadă într-o zi, când află că tot Jan îi bate lucrările la mașină, noaptea. Era aceeași slujbă pentru care o angajase în urmă cu zece ani. „De ce să-i facă un doctor în psihologie munca lui de secretariat?” se întrebă ea.

Dar Celia știa că Jan e o persoană bună la suflet și căreia îi plăcea să se dedice. I se devotase și lui Al în întregime.

Celia și John se gândiră că probabil Jan vede ce se află sub masca lui Al. Și în ciuda egoismului soțului ei, chiar și familia Muir se atașase de psihologul excentric. John bănuia că Al se simțea pur și simplu un inadaptat când erau mai mulți oameni în jurul lui. Spunea mereu aceleași cuvinte superficiale.

– Ce faci, Al? îl întrebă John, salutându-l.

– Bine. *Chiar* bine. Dar tu?

– Bine, Al.

– Se vede că faci bine. Arăți bine. Se vede că faci *chiar* foarte bine.

Era ca și când Al nu știa să spună altceva, fără să riște o destăinuire emoțională. Dar familia Muir simți că înlăuntrul lui se ascunde un om bun. Îl îmbărbătase de multe ori pe John când își schimbase slujba de la vopsitor de mașini la agent de bursă. Într-un an de Crăciun se pomeniseră cu el în fața ușii aducând un brad.

Era și foarte copilăros. Al își petrecuse o după-amiază întreagă ca să se joace cu fetița lor. Halloween*-ul era mai important decât Crăciunul. Așeza de fiecare dată șase dovleci în fața ușii lor, după cum era obiceiul. Îi făcea o mare plăcere să spună povești cu stafii și crime, în nopțile ploioase sau în timpul plimbărilor spre lacul St. Clair.

– Măcar de nu s-ar forța atât de mult, spuse Celia. Pentru că nu păcălește pe nimeni.

– De fapt, adăugă John, îi este mai ușor să se poarte în felul ăsta.

* Halloween – (scot.) ajunul zilei de 1 noiembrie.

Hallowmas – Sărbătoarea tuturor Sfinților (1 noiembrie).

Cei doi Muir erau îngrijorați de starea lui. În timpul câtorva vizite pe care i le făcuseră la spital în următoarele săptămâni, observară că fusese nevoit să facă lucruri pe care nu le mai făcuse vreodată. Trebuia să-și împăturească lenjeria, să-și facă patul, să joace fotbal pentru înviorare.

Al părea furios din cauza acestei situații.

– Un psiholog tratat de psihiatrii, spuse John mai târziu. Și fără îndoială că Al nu-i consideră nici pe departe la fel de talentați ca el.

Celia și John Muir găsiră că această criză a lui Al Canty era stânjenitoare. Cel puțin ei se simțeau stânjeniți pentru el.

Capitolul 39

Jan Canty luă din locuința prietenilor săi o periută de dinți și niște haine de-ale lui John care-i puteau veni lui Al, întorcându-se direct la spital.

– Uite niște lucruri de la John, zise Jan.

Al stătea pe marginea patului. La început i se păru că arată mai bine.

– Asta-i cămașa *lui*? întrebă Al. Asta-i cămașa *lui John*?

O mângâie de parcă ar fi așteptat o viață întreagă s-o aibă. După aceea și-o puse pe el, direct peste halatul de baie.

– Asta-i cămașa *lui John*? Asta-i cămașa *lui John*?

Purtase aproape două săptămâni cămașa lui John, uneori chiar la duș, împreună cu celelalte haine. Jan avea să-l viziteze și să-l găsească ud din cap până-n picioare. Nu se putea spăla destul de bine.

– Încep să fiu mai curat, avea el să-i spună.

La o altă vizită arătă spre camera unui pacient mai bătrân și-i spuse:

– Tatăl meu, Jan. Tatăl meu e acolo înăuntru.

– Cred că Al e mult mai bolnav decât am crezut, recunosc Jan mai târziu față de Celia.

Psihiatrii de la Universitate îi spuseră lui Jan Canty că soțul ei are nevoie de tratament pe termen lung. Presupuneau că aceste crize acute ale comportamentului său

bizar se datorau faptului că luase medicamente ce-i cauzaseră pierderea judecății.

„Era normal,” își zise Jan. Părea o evoluție clinică tipică pentru o persoană de vârsta lui, care nu mai fusese niciodată spitalizată. Psihiatrii o întrebaseră în repetate rânduri.

– Sunteți sigură că n-a mai avut și altă criză de acest gen? E foarte ciudat să i se întâmple așa ceva pentru prima dată la vârsta asta.

„Da, știu,” răspunse ea în gând, dar era sigură că nu mai avusese. Cu siguranță că Al i-ar fi spus dacă acest lucru s-ar mai fi întâmplat. O întrebase chiar și pe Gladys Canty. Mama lui era sigură. Nu, nimic asemănător nu mai pățise Buster al ei vreodată.

Dar Jan nu fusese surprinsă când testul de depistare a anumitor medicamente ieșise negativ. Era mai convinsă ca niciodată că extenuarea era cauza. Și putea înțelege de ce.

Când se întoarse de la Fisher Building era dărâmată. Începea să-și dea seama că nu știa aproape nimic despre practica lui și banii care le trebuiau ca să ducă acel stil de viață. Era nevoie să se ocupe de aceste două probleme. În câteva săptămâni Al putea pierde totul. Erau necesare zile întregi pentru a lua legătura cu pacienții. Agenda lui cu programări era imposibil de descifrat. Notarea numerelor de telefon ale pacienților era făcută după un sistem complicat, care ar fi trebuit adus la zi de multă vreme. Când pacienții o întrebau de el, le spunea că e în spital pentru extenuare.

Hârtiile lui erau într-o stare și mai proastă. Pe masa de ședințe dintr-una din încăperile cabinetului său erau învâlmășite publicații de specialitate, corespondență nedesfăcută, liste de cumpărături și multe alte lucruri inutile. Se întrebă cum poate cineva să se descurce într-o asemenea dezordine?

La început ezitase să-i deschidă scrisorile. Respecta intimitatea lui Al, așa cum și el o respectase întotdeauna

pe a ei. Dar apoi, când află că avea să stea în spital mai mult de o săptămână, trebuia să facă ceva. Se gândi că cineva trebuia să achite notele de plată.

Era un morman. Aranjând plicurile, unul dintre ele îi atrase atenția în mod deosebit. Era pentru polița de asigurare a sănătății. Îl deschise. Aveau de plătit o restanță de cinci sute șaptezeci și șase dolari. „Dumnezeule, se îngrijoră, Al e în spital și o să-i anuleze polița.”

Mai deschise câteva plicuri. Erau în urmă cu plata chiriei pentru cabinet, lumina și telefonul. Acestea trebuiau plătite acum, își zise ea. Dar cum? Nu mai existau bani în contul lui Al, iar în al ei doar câțiva dolari. Nu găsi nici un cont cu economii. Nici nu era sigură dacă el avea vreunul de acest fel.

Jan se putea duce doar într-un singur loc, deși ideea de a apela la mama lui Al i se părea umilitoare. Dar până la urmă fusese nevoită să se ducă la ea de trei ori în luna aprilie. În afară de banii pe care-i obținea în urma consultațiilor, Al nu mai avea nimic.

Gladys Canty completă cecurile în valoare de șase mii de dolari ca să plătească datoriile din luna aceea. Dar Jan nu era sigură nici acum că bugetul cabinetului și al gospodăriei se va echilibra. Mai erau încă foarte multe restanțe. Din hârtiile lui Al nu reieșea exact câte datorii aveau.

„Situația trebuie să se schimbe”, își spuse în sine ea. Nu știa pe cine să fie mai furioasă – pe Al, pentru că n-o ținuse la curent cu nimic sau pe sine însăși că fusese atât de încrezătoare. Niciodată în viața ei nu fusese mai jenată ca atunci când îi ceruse acei bani lui Gladys Canty.

– După ce Al se face bine, lucrurile trebuie să se schimbe, îi spuse ea soacrei sale. Căsnicia asta nu poate dura în asemenea condiții.

Gladys Canty încuviință.

– Așa nu se poate trăi, adăugă doamna Canty. Al Sr. și cu mine posedam totul în comun și hotăram totul împreună.

Însă Jan Canty avea de așteptat. Pe la sfârșitul lui aprilie, psihiatrii de la Universitatea din Michigan îi spuseră diagnosticul: o reacție depresivă serioasă. Era adevărat, Al muncise prea mult și de prea multă vreme, declarară ei. Stresul era unul din factori. Dar Al părea să-și interiorizeze foarte multe sentimente.

Se întreba care erau acelea. Însă nici unul dintre terapeuții din spital nu reușiră să-i penetreze carapacea. Diagnosticul avea sens. Ceea ce ea crezuse că e îngrijorare fusese probabil o formă de retragere în sine, un simptom serios al depresiei.

Medicii îi sugerară tratament ambulatoriu după ieșirea din spital. Al își impusese dorințele în privința asta. În ziua în care Jan îl găsisese mut în cabinet, Al mâzgălise un nume pe o hârtiuță: „Doctor Awes” – doctor Lorraine Awes*.

Jan auzise acest nume de la Al. Suna ca Vrăjitorul din Oz. Vorbise foarte frumos despre ea. Îi spusese lui Jan că îl ajutase să facă față presiunilor, pe vremea când se pregătea să devină psiholog.

Jan mai găsisese încă ceva mâzgălit pe hârtia căzută lângă birou în ziua aceea: „Mama este cel mai mare agresor pasiv”. Știa că acest termen psihologic se referea la o persoană care-și dădea frâu liber supărării într-un mod nonasertiv, doar printr-un comportament enervant; de exemplu întârziind în repetate rânduri la diverse întâlniri.

Ceva nu era în ordine între mamă și fiu, presupuse Jan. În ultimii ani simțise un oarecare conflict între ei, dar nu fusese în stare să-l depisteze, căci amândoi erau extrem de precauți. „Indiferent ce era, cel care-l tratează pe soțul meu trebuie să știe asta și alte câteva lucruri în plus,” hotărî ea.

Jan gândea iar ca un psiholog. Decise că singurul mod în care ar putea înceta să se mai comporte așa era să scrie la mașină tot ce observase la Al înainte și în timpul acestui colaps.

---

* Awes – în engleză acest cuvânt se pronunță [oz].

Preocupare. Observase asta. În câteva nopți îl găsise singur în cabinetul de acasă, arătând de parcă schița o nouă teză fără să se folosească de hârtie și stilou. Era greu să-i atragi și să-i reții atenția.

Insomnie. Încetinire psihomotorie. Apatie. Lipsă de apetit. Lipsă de interes față de mașini.

Își aminti și alte lucruri. Al nu-și revenise după moartea tatălui său. Nu-și exteriorizase niciodată sentimentele. Nu jelise această pierdere niciodată cu adevărat.

A doua zi îi trimise lista doctorei Awes la cabinetul ei din West Bloomfield. Psihiatra vorbea încet și, crezu ea, avea aproape șaptezeci de ani.

– M-am gândit că vă pot fi de folos cu ce mi-am notat, îi zise Jan.

Doctora Awes acceptă hârtia cu politețe. Jan nu se aștepta la mai mult de atât. Știa totul despre confidențialitate. Când Al avea să iasă din spital, va fi în mâinile psihiatrei. Jan era convinsă că făcuse tot ce putuse. Poate că acum îi putea fi doar soție.

Gladys Canty nu vorbea cu doctora Awes, ci cu unul din psihiatrii care-l tratau pe fiul ei în spital. Vroia să afle informații despre Buster, dar se pomenii mai degrabă dând răspunsuri decât punând întrebări.

Psihiatrul vroia să știe de câtă vreme era Al deprimat și cât de des avea astfel de stări. I se mai pusese aceste întrebări. „Nu, răspunse ea, așa ceva nu i s-a mai întâmplat până acum.”

Gladys Canty nu consideră destul de important să dezvăluie ceea ce considerase cu mult timp în urmă „un caz grav de nervi”. Dar, de fapt, fiul ei mai fusese internat pentru dereglări emoționale. Prima dată se întâmplase când Bus începea colegiul. Promise o înștiințare de la centrul de recrutare să se prezinte la un examen medical. Se prăbușise complet.

– Nu mă pot duce în armată, suspinase el. Pur și simplu nu pot...

Nu reușise să înțeleagă. Nu păruse să-l deranjeze serviciul militar când fusese într-o tabără R.O.T.C*, imediat după terminarea liceului. Doar că-i era dor de acasă. Păstra și acum scrisoarea pe care i-o trimisese. Avea optsprezece ani și începea așa:

Dragă mămico,

Înainte de culcare m-am gândit că ar fi bine să-i scriu o scrisoare... celei mai bune prietene a mele... Viața cazonă nu-mi displace prea tare, dar nu e ca acasă.

Dar înștiințarea de la centrul de recrutare îl neliniștise pe Bus atât de mult încât abia mai putea trăi. Al Sr. își chemase cel mai bun prieten, psihologul James Clark Maloney. Acesta îl sfătuisese pe Al Sr. să-și ducă fiul la Haven, un sanatoriu privat din Oakland County, iar până atunci avea să-i găsească un psiholog excelent.

Cu toate acestea, Al Sr. nu putuse să-l ducă la Haven. Avea programată o conferință în afara orașului. Așa că, într-o duminică după-amiază, îl duse cu mașina chiar doamna Canty. Iar luni apăruse tot ea la centrul de recrutare, explicându-le că fiul ei fusese internat în spital. Fusese declarat inapt.

O săptămână mai târziu, doctorul Maloney îl scoase de acolo și-l dăduse în îngrijirea doctorei Awes. Se ducea la consultații de câteva ori pe săptămână.

Pe atunci credea că terapia lui Bus n-avea să sfârșească niciodată. Își aminiti că durase câțiva ani și făcuse o gaură substanțială în bugetul lui Al Sr. Cabinetul doctorei Awes era situat la o distanță de o oră, în Clarkstone. Uneori îl ducea chiar ea și-l aștepta în mașină.

---

* R.O.T.C. – abr. pentru Reserve Officers Training Corps (Pregătirea corpului de ofițeri în rezervă)

Îi rămase în memorie una din aceste călătorii. Bus ieșise din cabinet zburdând de veselie și zâmbind cu toată gura.

– De ce zâmbești, Buster? Îl întrebasese ea.

– Ei bine, mamă, am avut o consultație bună, răspunsese el.

– Și ce anume a fost atât de bun?

– Oh, i-am spus doctorei ce vrăjitoare ești.

– Alan, *ce i-ai spus?* Sperase că glumea.

– Nu, mamă, doar știi că n-aș spune asta.

– Atunci înseamnă că s-a întâmplat ceva care te-a făcut vesel. Chiar ai vorbit despre mine?

– Oh, sigur. Am vorbit și despre tine și despre tata.

Lui Gladys Canty nu-i plăcuse tot acel mister.

Mai târziu, Alan o cunoscuse pe Maggie. După ce se căsătoriră, Gladys Canty presupuse că acele consultații luaseră sfârșit. Cel puțin nu le mai cerea lor bani.

Crezuse că dereglările emoționale ale fiului ei făceau parte din trecut. Bus și Maggie își începură căsnicia într-o casă din centrul orașului. Prima lui soție, pe atunci profesoară la Wayne State, acoperea în aparență toate notele de plată. Bus era un intern foarte ocupat la institutul Merril-Palmer. Mai târziu cumpărară casa de pe Fisher Road în Grosse Pointe. Ani de zile totul părea în regulă.

Într-o zi venise la ea extrem de supărat. Maggie îl părăsea, spunea el. Nu era mulțumită de aranjamentele lor financiare. Gladys Canty știa că prima soție a fiului său era o femeie independentă și nu se temea să spună lucrurilor pe nume.

În ziua în care-l părăsise, Buster intrase din nou în panică. Suspina și se învinovăța. Apoi pentru o perioadă de timp devenise apatic și ursuz. Nu putea munci. Al Sr. se ocupase vreo câteva săptămâni și de pacienții lui Bus. Spusese că o vedea iar pe doctora Awes.

Divorțul continuă să-i provoace dureri, atât lui cât și soțului ei. Bus și Maggie fuseseră căsătoriți nouă ani, iar

fiul său trebuia să aibă un martor care să ateste că acea căsnicie nu mai putea fi salvată. Se gândise că Al Sr. avea să îndeplinească acest rol. De fapt, simțise că soțul său era încântat la gândul că se va întoarce în tribunalul din Detroit, unde era atât de bine cunoscut.

Totuși, cu câteva zile înaintea audierii, Bus venise la ea cu o rugămintă: l-ar putea spune tatălui său că va veni ea să depună mărturie pentru el.

– Mamă, știu că, dacă tata vine acolo și o vede pe Maggie, s-ar putea să-i spună sau să facă ceva stânjenitor, îi spunea el. Mamă, noi nu vrem să se întâmple așa ceva.

„Această rugămintă, insistase ea, va trebui s-o facă singur. Și fiul său o făcuse, însă fără nici o tragere de inimă.”

Doamna Canty știuse că soțul ei era afectat, chiar dacă acesta nu-i arătase nimic fiului său. În ziua în care ea și Bus fuseseră la tribunal, Al Sr. zăbovisese în pat până după-amiaza. Zile întregi fusese îmbufnat.

După divorțul din 1972, Bus părea că-și găsisese un nou țel, mai ales după ce o întâlnise pe Jan. Își aminti când fiul său o adusese prima dată pe la ei.

– Mamă, nu-i așa că-i frumoasă? zicea el într-una. Nu-i așa că e foarte frumoasă?

De data asta însă, Gladys Canty nu-și putea imagina care fusese cauza acestui colaps. Își aminti de doctora Awes în timp ce psihiatrul din spital își lungea investigațiile folosind expresii pe care ea le cunoștea atât de bine.

– Vom face o evaluare completă, spuse psihiatrul.

„De ce, raționă ea, trebuie de fiecare dată să fie atât de secretoși?”

Capitolul 40

Pe la începutul lunii mai, copacii înfloriți din curtea spitalului Ann Arbor erau atât de încărcăți încât se puteau scutura în orice zi. Jan Canty îi privea pe fereastră în timp ce aștepta ultimele formalități pentru ieșirea din spital a soțului ei.

Abia atunci își dădu seama. Era primăvară. Se întreba în sine de câtă vreme înfloriseră copacii? Cum de nu observasem? „E adevărat, gândi ea, n-am mai avut nevoie de palton de la o vreme.”

Fusese o lună îngrozitoare, din care ultimele săptămâni trecuseră încercând să-l convingă pe Al să rămână în spital. Pe la sfârșitul lui aprilie, nu numai că-și revenise, dar era și nerăbdător să se întoarcă la lucru. Dar avea nevoie de *odihnă*, îi spusese ea. La urma urmelor, munca îl doborâse. Iar Al era de acord cu asta.

Jan mai simțea că soțul ei nu dorea să discute despre depresiunea lui. Părea stânjenit. Dacă ea aducea vorba, el își afișa privirea aceea de băiețuș pe care i-o cunoștea atât de bine. N-o privea în ochi când avea acea expresie pe față. Presupunea că Al simțea c-o dezamăgise cu acel colaps.

Își dorea să nu mai fie atât de îngrijorat pentru ea. „Trebuie să aibă grijă de el, gândi. Se străduiește prea mult să-mi facă pe plac”.

„Ei bine, își zise, dar asta trebuie să se schimbe, împreună cu alte câteva lucruri“. Avea întrebări la care aștepta răspunsuri. Era neliniștită în privința banilor și a faptului că nu știa nimic despre bugetul lor.

Dar hotărî deasemenea că nu era momentul să ridice subiectul. Părea atât de fragil. Era docil și reținut. Așteptând formalitățile de ieșire din spital, observă că era ușor adus de spate. Până și atitudinea lui era smerită.

Jan era nerăbdătoare să-l scoată din spital. Psihiatrul insistă asupra faptului ca Al să nu se întoarcă imediat la lucru. Ar trebui să evite stresul. Ea încuviințase din toată inima. Însă îl cunoștea foarte bine pe soțul său. În timpul câtorva vizite ale ei, Al vorbise despre situația financiară.

– Sunt sigur că s-au strâns multe note de plată și trebuie să le achit, spunea el. Avem nevoie de bani.

– Al, nu cred că ești pregătit, zicea ea.

Jan îl luă de braț când ieșiră din spital. Al respiră adânc aerul de primăvară. Apoi observă un fel de festivitate în curtea spitalului.

– Hai să mergem să vedem ce se întâmplă acolo, propuse el.

Fusese ridicat un cort mare. O mulțime de oameni se agitău prin preajma lui. Personalul medical turna cafea în cești și servea prăjituri și înghețată pe farfurioare. Jan și Al priviră un steag mare fixat pe latura din față a cortului, pe care scria „Săptămâna Recunoștinței Pacienților“.

Era o atmosferă festivă, dar Jan Canty se simțea jenată vorbind cu el despre lucruri banale. Lumea părea artificială. Ei înșiși păreau artificiali. Pe de o parte Al, încercând să minimalizeze ceea ce i se întâmplase. Pe de altă parte ea, extrem de prudentă cu fiecare cuvânt pe care-l rostea și îngrijorată că ar putea să-l indispună. Cât de mult se schimbaseră totul într-o iarnă!

În drum spre Detroit, Al insistase că avea să fie mulțumit cu ce o să găsească acolo. Făcuse ordine pe masa cea mare de consultație. Aruncase notițele cu conferințe la care n-avea să se ducă sau cărți pe care

n-avea să le cumpere vreodată. În felul acesta i-ar fi fost mai ușor să se pună la zi cu problemele nerezolvate.

– Ce s-a întâmplat cu toate hârtiile mele? întrebă el.

Ea zâmbi și-i explică noua ordine:

– Dosarul ăsta este pentru asta... dosarul ăla e pentru cealaltă...

Dar pe Al îl încurca tot acest aranjament. Câteva minute mai târziu îl găsisese stând pe scaunul mare de piele din camera de consultații, răsfoindu-și agenda cu programări.

– Să nu crezi c-o să te apuci imediat de lucru, Al Canty, îi zise ea. Nu-i deloc o idee bună.

Purtară o discuție chiar atunci și acolo. Fuseseră amândoi de acord să-nceapă consultațiile abia peste câteva săptămâni, dar foarte puține și doar în cabinetul de acasă. Avea să lucreze mai puține ore și să aibă mai multe vacanțe. Sâmbăta va munci șase în loc de douăsprezece ore. Și cafeaua. Va trebui să treacă la cafea decofenizată.

– Bine, Jan, spuse Al. Nu mă voi apuca imediat de lucru.

Asta vroia să audă din gura lui. Pentru un motiv sau altul Jan avea o vagă bănuială că nu vorbise prea serios.

Capitolul 41

Avocatul *Ted White* din centrul oraşului rămase surprins când Al Canty îl sunase să-l anunţe că-şi poate relua obişnuita consultaţie de la ora trei şi jumătate după-miaza în Fisher Building. Nu-l mai văzuse pe terapeut de aproape cinci săptămâni.

Dar acum nu era atât de sigur că mai vroia să se ducă la acea întâlnire din 15 mai. Nu pentru că n-avea nevoie de ajutor. Pur şi simplu nu-şi dădea seama dacă această terapie îi este de vreun folos.

White avusese nevoie urgentă de tratament pentru tulburarea lui mentală. De aceea se dusese la doctorul W. Alan Canty, imediat după cele treizeci şi două de zile de spitalizare în secţia de psihiatrie a unui spital particular din Groşse Pointe, pentru depresiune.

White considera că indecizia sa de a relua terapia cu Al Canty era un sindrom caracteristic al personalităţii sale nevrotice. La patruzeci şi cinci de ani, Ted White era vicepreşedintele uneia dintre cele mai mari bănci de stat. Însă acest titlu era impresionant doar pe cartea de vizită, nu şi în privinţa salariului. După anumite standarde, venitul său era la fel de modest ca şi adresa din Harper Woods.

Insecuritatea financiară fusese prima şi cea mai importantă cauză a bolii sale. Cu o vară în urmă, luase Marea Decizie a vieţii sale. Obţinuse un al doilea credit şi

cumpărase cu cei douăzeci și cinci de mii de dolari unul dintre cele șaptezeci și șapte de magazine universale care formau o rețea națională. Plănuia să mai cumpere încă două sau trei.

Dar aceste magazine se dovediră un eșec. În mai puțin de cinci luni, Ted White era falit. Când constată că dimineața nu se putea bărbieri fără să-nceapă să plângă, se internă în secția de psihiatrie. Acolo mai află el că era alcoolic și începu să participe la întâlnirile „alcoolicilor anonimi” (AA).

A doua zi după ce ieși din spital, un prieten îi dăduse lui White un fragment dintr-o carte scrisă de psihiatrul David D. Burns. Se numea *Cum să te simți bine: Noua terapie a stării de spirit*. Doctorul Burns scrisese despre o nouă „terapie cognitivă” eficientă, practică și, ceea ce era cel mai important, pe termen scurt.

White îi scria doctorului Burns, la Universitatea din Pennsylvania, cerându-i o listă de specialiști în terapia cognitivă, din Detroit. Primise un singur nume: W. Alan Canty.

– Se spune că e scurtă această terapie, îi zise el lui Canty la prima vizită, pe la începutul lui ianuarie.

– Poate dura de la trei la șase luni, răspuse Canty.

Psihologul îi spuse că i se pare inutil să irosești săptămână după săptămână psihoanalizând conflictele părintești și lacunele de educație din copilărie.

– Important este doar ce facem cu acest „aici” și „acum”, spuse Canty. Și o să rămânem în prezent.

White îi povesti despre recentul lui dezastru financiar, despre internare și participarea la întâlnirile A.A.

– Îți recomand să continui tratamentul de dezalcoolizare, spuse el. E bun, deși tind să cred că se bazează prea mult pe voința Domnului. Prefer să cred în propria mea rațiune.

Iar terapia cognitivă se baza pe o gândire rațională, zise Canty. Adăugă că studiase sub îndrumarea docto-

rului Burns, dar prefera lucrările lui Albert Ellis, un alt fost profesor de-al lui.

Îi dădu lui White o listă lungă cu cărți de citit: *Cum să te simți bine, Cum să-ți fii tu însuși cel mai bun prieten, Psihologia respectului de sine, Personalitatea nevrotică a timpului nostru, Conflictele noastre interioare, Mă simt vinovat când spun nu, Un nou ghid pentru viața rațională.*

White le cumpărase pe toate, cu excepția celei despre viața rațională, pe care i-o dăduse Canty.

– O citesc cel puțin o dată pe an, spuse el. Ar trebui să faci și tu la fel de acum înainte. M-a ajutat într-adevăr să gândesc corect.

White consideră că *Noul ghid pentru viața rațională* era o lectură interesantă pentru el. Subliniasă cu un creion paragrafele și propozițiile pertinente. Un capitol cita din ideile unui grup numit Asociația Gânditorilor Raționali, în privința avantajelor gândirii rațional-emotive:

Gândirea rațională are următoarele patru caracteristici: (1) Se bazează în primul rând pe un fapt obiectiv opus opiniei subiective. (2) Dacă urmați acest mod de a gândi, viața și integritatea corporală vă vor fi păstrate și veți evita bolile și moartea prematură. (3) Dacă urmați acest mod de a gândi, vă veți atinge țelurile pe care vi le-ați fixat în viață mult mai repede. (4) Dacă urmați acest mod de a gândi, veți preveni orice conflicte personale sau sociale nedorite.

La consultații, White și Canty începuseră să discute despre Terapia Rațională Emotivă (TRE), înainte ca psihologul să se îmbolnăvească. La început, White bănuise că Al Canty era un psiholog obișnuit să obțină rezultate de succes. Mai târziu, terapeutul îi propusese un tratament rapid pentru a se lăsa de fumat. Avea mai multe cartușe de țigări fără nicotină în cabinet. Îi oferise lui White unul. White încercase să fumeze câteva, dar nu putuse să suporte mirosul. Pe celelate le fumase soția lui și apoi se lăsase. Dar până la urmă se apucase din nou.

Înainte ca psihologul să se interneze, pe White începuse să-l descurajeze și terapia lui Canty. Citise că în tratamentul cognitiv terapeutul avea un rol activ în aceste consultații. Însă nu-l văzuse pe Canty să se implice prea mult. Dacă nu-și turna cafea după cafea în ceașcă, răspundea la telefon. Și cum n-avea secretară, telefonul suna încontinuu.

Deseori Canty întârzia la întâlnirile de la ora trei și jumătate. Apărea în grabă, oferind o mulțime de scuze. Fusese reținut de evaluările din tribunal. Lucrase în biroul procurorului. Trata o prostituată din Cass Corridor, care se afla în spital.

Ted White își dăduse seama de ce Canty ajunsese să facă o cădere nervoasă. Auzindu-l cum își fixa orele de consultație, White văzu că terapeutul lucra de dimineață până seara. Nu putea înțelege de ce trebuia cineva să muncească atât de mult, mai ales când câștigă aproape o sută de dolari pe oră.

„Ei bune, gândi White, poate că ei se vor îmbunătăți consultațiile, mai ales că acum psihologul era odihnit.”

Când veni pe 15 mai la consultație, Ted White îl găsi pe psiholog în cabinet, plin de încredere și mult mai relaxat. Canty îi spuse că avea un program mai puțin încărcat, trecuse la cafeaua decofeinizată și „se străduia să se destindă mai mult”.

– Mai mult sau mai puțin, zicea Canty. Trebuie să-ncep să pun și eu în practică ceea ce spun pacienților mei.

Capitolul 42

Mai există acele persoane optimiste care cred că tulburările afective sunt doar temporare sau depind de anumite împrejurări. Din nefericire, foarte rar lucrurile stau așa.

W. ALAN CANTY

Recomandări și Psihoterapie.

John Fry și Dawn Spens se resemnaseră în fața inevitabilului. Doctorul Al Miller n-avea să se mai întoarcă. Când Dawn încercase să-l sune, la telefon îi răspunsese o femeie: „Cabinetul doctorului Canty“. Acesta era colegul lui, îi spusese cândva Al. Nu trebuia să lase nici un mesaj. Dacă nu răspundea el, trebuia să închidă. Înainte, chiar Al răspundea la telefon cu un simplu „Alo“.

Așteptaseră cei cinci mii de dolari vineri, în ziua de 13. Fry fusese de părere că nici data, nici ziua nu erau cele mai bune.

– S-a terminat. I-am cerut prea mult, într-un timp prea scurt. Cât a ținut a fost bine, dar am împins lucrurile prea departe.

Dawn fusese nevoită să facă rost de bani pentru a satisface setea de droguri care crescuse în patru luni de prosperitate. După ce cheltuiră toți banii rămași prin plicurile cu antetul băncii Comerica, începu să facă din nou trotuarul, chiar și pentru zece, douăzeci de dolari. Ziua ei de lucru nu se mai limita la ora prânzului. Casa din West Bloomfield ieșise complet din discuție.

Pe 6 mai, Dawn Spens fusese din nou arestată de patrula secției de moravuri. După ce ieși, se certă cu John din cauza lipsei de droguri și bani. Îl învinuia pe John de tot ce se întâmplase. Cearta se încheiase când John o plesni cu coada măturii peste picioare.

Mai târziu, Dawn se plânse că răcise. Avea febră și frisoane și transpira abundant. Chiar și așa, continuase să lucreze.

Lucky Fry stătea ghemuit pe canapea când Dawn se întoarse de pe străzi în ziua de 10 mai, imediat după ora prânzului. Întră cu pași ușori în apartament și lăsă ușa larg deschisă în urma ei.

– De ce dracului ești atât de fericită? întrebă John.

– Uite cine a venit!

John ridică privirea și zări pe cineva care tocmai intra pe ușă. Remarcă zâmbetul familiar, mai larg ca niciodată.

– Bună John, zise doctorul Al Miller.

Al se îndreptă spre canapea cu mersul lui legănat, ca al lui Chaplin și dădu mâna cu John. Se uită prin apartament ca un om întors în casa copilăriei sale.

Al era nerăbdător să-și motiveze absența. Spunea că fusese cu un coleg la o conferință medicală în Ann Arbor, iar la întoarcere suferise un accident de mașină. Stătuse patru săptămâni în Spitalul Universității, din care două în comă. Abia ieri îi dăduseră drumul. Timp de cinci minute, Al nu se opri din povestit. Fry uitase aproape toate amănuntele, dar nu-și uitase prima impresie.

– Nu cred că tembelul ăsta a stat în vreun spital, spuse el mai târziu. Cred că a vrut să-și ia tălpășița. A încercat s-o scoată pe Dawn din viața lui, dar și-a dat seama că n-o să reușească. Pentru un motiv sau altul n-a putut trăi fără ea. Următoarea mișcare depinde de el.

Tipul o și făcuse. O întrebasese deja pe Dawn dacă afacerea cu cei cinci mii de dolari mai era valabilă.

Capitolul 43

Ar trebui ca unui psihopat să nu i se acorde niciodată încredere.

W. ALAN CANTY

Conferințe la Colegiul Henry Ford Community

La următoarea vizită, doctorul Al Miller veni cu un stetoscop. Aduse și cei cinci mii de dolari, aproape toți în hârtii de câte-o sută.

Dawn Spens avea dificultăți cu respirația. Al îi asculta pieptul și spatele cu instrumentul. Îl întrebase dacă ar trebui să se ducă la spital. Își scoase stetoscopul de la urechi și-i spuse să nu se ridice din pat. Nu prea avea de ales. Era atât de slăbită că abia se mai ținea pe picioare. Vomita tot ce mânca.

În privința celor cinci mii de dolari, aceștia îl îndemnară pe John Fry să-și mute lucrurile în apartamentul unui prieten de pe același coridor. John spuse că încă nu-și definitivase planurile de plecare din oraș, dar oricum se mutase din apartament. Totuși, înainte de asta, cei doi bărbați aveau ceva mai important de făcut. Dawn făcea eforturi mari să respire și avea patruzeci de grade temperatură. Vroia ca Al s-o ducă la spital.

– Ești sigură că vrei să mergi? o întrebă el.

– *Da*, sunt sigură, răspunse ea.

Al îi duse cu mașina pe Dawn și John la sala de urgențe din Spitalul Public Detroit. Nu-i însoți înăuntru. Le spuse că are un program foarte încărcat în ziua aceea. Însă nici de data asta n-a fost nevoie să aștepte pentru internare. Era 11 mai.

Medicii îi puseră lui Dawn diagnosticul de endocardită bacterială – o infecție a sângelui din inimă, frecvent întâlnită la cei care își injectau drogurile. Doctorii nu avuseseră nici o dificultate să stabilească asta. Abcesul din vintre era deschis încă de când stătuse în spital în ianuarie. Îl acoperise cu un tifon. Mărturisi doctorilor că folosește locul pentru injectări.

Endocardita bacterială era ceva și mai grav. Putea fi mortală. Cu aceasta, bacteriile se strâneau pe valvele inimii, formând cheaguri care puteau ajunge la creier sau la alte organe. Doctorii cerură un control al inimii. Va trebui să stea în spital cel puțin o lună, timp în care să-i administreze un tratament intravenos cu antibiotice.

În acest timp, John Fry avea cu ce să-și omoare vremea. Cinci mii de dolari în Cass Corridor îl transformau într-un om bogat. Se putea droga săptămâni în șir. Plănuise să se țină în umbră, dar doctorul Miller și Dawn Spens aveau alte planuri pentru el.

Deși în spital i se administrau cincizeci de miligrame de Demerol, de câte trei ori pe zi, Dawn vroia mai multe droguri. Al se dusesese de câteva ori la Homewood să-l vadă pe John și să ia de la el heroină pentru Dawn. Apoi, Fry, la insistențele ei, îi făcuse lui Al cunoștință cu o persoană de la care procura droguri, un traficant din Cass Corridor, ce locuia la Homewood și se numea Gene Johnson. Într-unele din zile, Al îl aducea pe Johnson la ea cu droguri. În altele, se ducea el însuși la Johnson și-i aducea apoi heroina, strecurându-i pe furiș între unu -patru pachete și seringi, cu care introducea drogurile în perfuzie.

Petrecea mult timp uitându-se la televizor și drogându-se.

– Era doar vina mea că făceam asta în continuare, îi destăinui ea mai târziu unei alte toxicomane. Dar cred într-adevăr că tipul vroia să vadă cum îmi fac singură de petrecanie.

Al îi mai spuse că-i cunoaște pe toți doctorii care au grijă de ea. Discutase cazul ei, spunea el. Într-o zi, îl văzu

intrând pe coridor cu o studentă în anul al treilea la medicină, care se ocupa de ea. Când Al se întoarse, îi spuse că-i fusese profesor. Dawn uitase numele studentei, dar nu și faptul că aceasta purta un inel de logodnă cu un diamant mare.

Al îi spunea încontinuu tot felul de povești despre el. Zicea că în timp ce stăteau în spital, hoții îi jefuiseră casa din Grosse Pointe și distruseră toate camerele. Angajase o echipă de muncitori să-i repare toate stricăciunile. Apoi, într-o zi, după o vizită, Al se plânga că i se furase mașina din parcare de la spital.

La Homewood Manor, John Fry consuma o singură dată drogurile mixed jive și Dilaudid în valoare de o sută de dolari, în același timp evitând să-și plătească datoriile. Creditorii străzii îl căutau pentru trei sute de dolari. Împrumutase banii ca s-o scoată pe Dawn din închisoare la începutul lunii precedente. Fry plănuise să-și achite datoria din cei o mie opt sute de dolari care-i mai rămăseseră de la doctorul Miller. Într-o noapte creditorii îl amenințară c-o să-i trimită câțiva tipi pe cap. Era aceeași gașcă care-l snopise în bătai cu o crosă de baseball pe un prieten de-al lui. Îi anunță că-și vor primi banii în seara aceea.

În noaptea respectivă, Fry se aprovizionă cu droguri de la un traficant din Homewood. Avea cei o mie opt sute de dolari în portofel. Își scoase pantalonii, astfel ca un alt toxicoman să-l poată injecta în picior. Mai târziu constată că-i lipsește portofelul. Bănuie că i-l furase un alt drogat când își dăduse jos pantalonii. Se întoarse în apartamentul cu pricina și urmă o bătaie pe cinste. Se lăudase apoi în fața unui prieten că fusese împușcat în palmă. Glonțul îi trecuse prin degetul mijlociu. Își înfășurase mâna cu un tifon, dar nu se duse la doctor.

A treia săptămână de mai, John îl sună pe Frank McMasters în Alanson. Îi spuse că trebuie să plece din Detroit. Trecu apoi pe la spital și-i dezvălui lui Dawn planurile sale.

O făcu să-i promită că-și va reduce porția de droguri și în cele din urmă va renunța să le ia în spital. John îi mărturisi că pleca în nord ca să-și îngrijească mâna și să renunțe la droguri. Când o să iasă din spital, el avea să trimită după ea. Poate o să reușească să-și găsească o slujbă pe acolo.

Locuiseră în Homewood Manor opt luni de zile. Prea mult, își zise John Fry.

– Trebuie să plec de aici și să renunț la droguri, îi spuse el. Mă voi duce la Frank și Cheryl. Trebuie să ne schimbăm. Dacă vei continua așa, o să sfârșești rău, iar eu la fel, pentru că nenorociții ăia de pe străzi o să mă omoare.

Se îndreptă spre Nord, lăsând-o pe Dawn în grija spitalului și a doctorului Al Miller.

Capitolul 44

În timp ce se uita prin fișa medicală a lui Dawn Marie Spens, studenta în anul al treilea la medicină, Barbara Tacoma găsi întristătoare perspectiva tratării a încă unei toxicomane.

Cele trei luni de practică în Spitalul Public îi oferiseră posibilitatea acumulării multor cunoștințe medicale, dar nu și prea multă speranță. Mulți dintre toxicomanii frecvenți ai spitalului aveau fișe medicale încărcate, care spuneau aceeași poveste. Primeau îngrijire medicală pentru complicațiile cauzate de droguri doar ca apoi să se reîntoarcă pe străzi și să ajungă iar în spital pentru abuzuri și mai mari.

Viitoarea doctoră în vârstă de douăzeci și patru de ani nu dorea decât să-și termine studiile și să se întoarcă acasă, în partea de vest a statului Michigan. Acolo o aștepta logodnicul ei și un post de internistă în Grand Rapids – orașul ei natal, unde valorile familiare erau respectate de parcă se aflau pe lista speciilor pe cale de dispariție.

Tacoma își dădu seama că Dawn Spens are probleme mari și nu doar din cauza endocarditei. Avea un abces deschis la picior. Pe fișa ei de internare scria clar: „un sinus adânc, urât mirositor, colectând exsudat pleural”.

Pe Tacoma o impresionă faptul că o persoană cu cinci ani mai tânără decât ea era atât de dărâmată fizic. Se

aștepta ca Dawn cu fișa ei medicală de toxicomană înrăită, să fie indiferentă la felul în care se purta cu ea. Își schimbă impresia când începură să vorbească:

– Oh... lasă-mă să-ți văd inelul, spuse Dawn.

Tânăra toxicomană îi laudă briliantul mare. Barbara întinse mâna și-i povești despre logodnicul ei și nunta pe care o vor face în acel an.

– Și ce-ai de gând să faci? întrebă Dawn. Vorbește-mi despre nunta ta.

Era surprinsă că o găsisse pe Dawn atât de plăcută. Avea vocabularul unei studente în primul an de colegiu, diferit de argoul străzii, pe care Tacoma se obișnuise să-l audă. Dawn puneă întrebări inteligente și dădea răspunsuri distincte.

În următoarele trei săptămâni, Tacoma observase că-și petrecea mai mult timp cu tânăra toxicomană decât cu alți pacienți. Simțea că Dawn o place, iar ea la rândul ei o simpatiza. Vizitele erau încurajatoare. Îi intrase la suflet. „Iată pe cineva care va răspunde la tratament“, gândise ea.

Într-o zi o întrebă pe Dawn dacă există vreo persoană specială în viața ei. Îi spuse că are un prieten, John, dar nu părea atât de entuziasmată.

În altă zi discutară despre obiceiul ei de a lua droguri.

– Știi că poți fi ajutată.

– Știu, știu, zise Dawn. Ar trebui să fiu ajutată. Ar trebui... E din cauza mediului în care trăiesc.

La început, Barbara Tacoma avu impresia că Dawn încerca s-o ducă de nas. Se hotărî să facă niște cercetări. Unde-i era familia?

– Alor mei nu le pasă de mine, ce fac sau unde sunt.

Apoi, lui Dawn i se făcu un test cu ultrasunete la inimă. În atriul drept se auzeau mai mute bătaii anormale. Era posibil să fie un cheag. Tacoma era acolo când doctorul sosi cu vestea.

– Nu e lucru de joacă, zise el, e o problemă serioasă. Cu un cheag la inimă, poți muri în orice clipă.

Pentru prima dată, Dawn părăsise c-o să ia în serios ce-i spusese Tacoma despre droguri. Vroia să știe ce șanse are. Declară că avea de gând să se trateze. Avea multe posibilități prin asistența socială din spital.

– Ai dreptate, recunosc Dawn într-o discuție ca de la suflet la suflet. Am nevoie de ajutor. Singură nu mă pot descurca.

Într-o zi, nu la mult timp de la internare, Tacoma observă în vizită la Dawn un bărbat ce părea degajat, îmbrăcat ca un medic. Dawn era emoționată, ba chiar și mândră, când îl prezentă.

– Doctorul Al Miller de la Spitalul Harper-Grace. E medic psihiatru.

Doctorul Miller întinse mâna și zâmbi, încercând, cu falsă modestie, să minimalizeze cu o remarcă ceea ce spusese Dawn despre el. Mai târziu, Dawn îi explicase că era un prieten de familie. Părinții ei o abandonaseră, dar nu și doctorul Miller. Încerca s-o ajute să se lase de droguri, spuse ea.

În ziua aceea, Barbara și doctorul Miller ieșiră pe hol și discutară. Psihiatrul vroia să afle de toate amănuntele despre starea lui Dawn. Dorea să știe ce progrese făcuse. Cunoștea foarte bine terminologia medicală. Cel puțin, Tacoma nu trebui să-și clarifice nici una din afirmații.

Tacoma îi puse câteva întrebări în legătură cu munca sa, dar răspunsurile fură evazive. Făcuse o practică de șase săptămâni la Harper-Grace, dar nu-și amintea numele lui. Dar nu era nimic neobișnuit în asta. Psihiatrii petreceau foarte mult timp în cabinetul lor.

Doctorul Miller avea și o atitudine ciudată, gândi ea. Poate din cauza zâmbetului său atotștiutor, care parcă ascundea ceva ce ea nu știa. N-avea idei preconcepute în privința acestei profesii, dar nu era primul psihiatru care se comporta așa. Foarte mulți dintre ei erau secretoși. Se potriveau domeniului în care lucrau. După ce plecă, o izbi faptul că aflase extrem de puține lucruri

despre el, deși stătuseră de vorbă vreo cinci minute sau mai mult.

Cu timpul, constată că doctorul Miller o vizita pe Dawn în fiecare zi la prânz. Tacoma era impresionată că un doctor își sacrifică atâta timp. Știa că nu mulți ar fi făcut asta, nici măcar pentru o fată drăguță ca Dawn, care avea într-adevăr nevoie de ajutor.

Alte două lucruri o intrigară. Când doctorul Miller era acolo, Dawn părea foarte nepăsătoare cu ținuta ei. Îmbrăcămintea de spital nu prea ascundea multe, iar Dawn umbla aproape dezbrăcată. De asemenea, doctorul venea mereu cu o geantă maro de fâș. Nu se aștepta să vadă așa ceva la un psihiatru. N-avea aspect profesional.

Își aminti că alte toxicomane fuseseră prinse folosind droguri în spital. Lui Dawn nu i se făcuseră teste pentru depistarea narcoticelor, din cauză că nu existase nici un indiciu că ar folosi; făcea progrese. Și în plus, camera ei era lângă oficiul asistentelor. Însă geanta doctorului Miller o puse pe Tacoma pe gânduri.

– Știi, mă întreb ce-o fi în geanta tipului, îi spuse ea unui doctor.

Apoi simți că spusese un lucru prostesc. Văzuse prea multe filme. Era de prea multă vreme în Detroit.

La începutul lunii iunie, Dawn primi vești bune. Analizele cu ultrasunete nu descoperiseră nici o umbră de cheag la inimă. Doctorii stabiliră să-i facă externarea pe 10 iunie, însă la acea dată, Barbara Tacoma n-avea să mai fie acolo. Se întorcea la Grand Rapids.

Studenta trecu pe la Dawn să-și ia rămas bun. Era fericită că, până la urmă, fata se gândise serios să accepte ajutor. Barbara Tacoma îi ură toate cele bune. „Este plăcut, gândi, să pleci din Detroit lăsând în urmă un pacient adus pe calea cea bună”.

Mai târziu află că nu fusese așa. I se spusese că Dawn Spens refuzase ajutorul oferit de secția de asistență socială pentru a începe un tratament de dez-intoxicare.

Capitolul 45

Jan Canty se întreba dacă nu cumva era la mijloc un fel de complot de primăvară, care îngreuna convalescența soțului ei. Nici măcar Al însuși nu făcea vreun efort în acest sens. Se și întoarse la lucru.

– Avem nevoie de bani, spuse el. Și va fi bine și pentru mine să-mi reiau obiceiurile. Nu mă simt în apele mele fără pacienții mei.

Apoi, doar la cinci zile după externare, primi un telefon îngrijorător acasă. Era Al. Vroia ca să se ducă să-l ia cu mașina de la Fisher.

– Jan, mi s-a furat mașina.

Era supărată și Al crezu că din cauza lui.

– Nu e vina mea, spuse el.

– Nu despre asta e vorba, zise ea. Numai că așa ceva îți mai lipsea acum... Ce s-a întâmplat?

Îi spuse că mașina fusese luată de pe bulevardul West Grand, chiar din fața clădirii Fisher. Pentru că întârziase în biroul procurorului, o lăsase într-o parcare cu plată în loc s-o ducă în garaj.

Presupunea că mașina avea ceva care-i atrăgea pe hoți. După ce-și cumpărase Buick-ul, i se furase capacele de la roți. Săptămâni în șir, Al se plânse din cauza asta. Dar nu era niciodată prea multă vreme afectat de vreun lucru.

Avuseseră o discuție serioasă când se duse să-l ia. Puțină gândire rațional-emoțională nu-i strica. Trăiau într-un

oraș mare, traseră amândoi concluzia, unde aceste lucruri sunt absolut inevitabile. Se puteau descurca fără mașină. Al n-avea decât să folosească noul ei Thunderbird.

În cele din urmă, poliția găsi Buick-ul. Îi lipseau radioul, bateria, capacele de la roți și alte lucruri ușor de luat. În trei săptămâni avea să fie reparată și s-o primească înapoi.

Însă a doua săptămână din iunie, Regalul i se fură din nou. Abia terminaseră cu toate procedurile de la prima reclamație. De data asta, spuse Al, mașina fusese luată de lângă Spitalul Public Detroit, unde lucra Jan. Se oprise acolo la ora prânzului ca să-și vadă un pacient care suferise de curând o intervenție chirurgicală. Poliția găsi mașina după câteva zile. Lipseau aceleași obiecte.

Al luă lucrurile mai ușor de data asta. Încercă să glumească.

— Ei, acum ne pricepem de minune la reclamații, spuse el.

Dar Jan simți că ceva se închide în ea. Nu știa cu precizie ce, dar se simțea mai vulnerabilă ca oricând. Casa părinților săi din Arizona fusese jefuită în Vinerea Mare. Acum mașina lor, de două ori. Toate astea ca să pună capac spitalizării lui Al.

Îl îndemnă pe Al să instaleze sisteme de alarmă în ambele mașini și în casă. Sistemul de alarmă pentru casă costa trei mii de dolari, dar i se părea o investiție bună. Cu orarul lui Al, ieșirile și plecările ei, casa cea mare în stil Tudor era o pradă ușoară pentru hoți.

Jan se hotărî să fotografieze toate obiectele lor prețioase. După terminarea studiilor postuniversitare, Jan făcuse o pasiune pentru fotografiat. Acum îi dădea o întrebuințare practică. Își încărcă aparatul Pentax și fotografie toate camerele din casă și încăperile din cabinetul de la Fisher. Aranjase pozele după mărimi într-un album, iar pe o pagină alăturată făcuse o listă cu mobile, obiecte prețioase și prețurile lor. Duse albumul la

Fisher, iar negativele le puse într-un dulap din sufragerie. Al fusese impresionat de efortul ei.

În timp ce Jan se lupta cu paranoia, Al își relua zi după zi programul lui obișnuit și atât de previzibil. Observase că tot nu dormea bine. Uneori transpira abundant în timpul nopții. Susținea că trecuse la cafeaua decofeinizată. Dar apoi descoperi că nu se făcuse decât un compromis. Își pregătea un amestec nou, jumătate naturală, jumătate surogat.

La o lună după externare, zilele lui de lucru erau la fel de încărcate, iar timpul liber și-l petrecea tot singur, cufundat pe gânduri. Zăbovea în cabinetul de acasă sau, după o consultație târzie, se băga direct în cadă. Plimbările la lacul St. Clair erau din ce în ce mai rare, în schimb petreceau mai mult timp în fața televizorului. De câteva ori se dăduse pe lângă el, îl mângâiasse pe umăr și-l întrebase ce-l neliniștea.

– Încerc să rezolv totul prin terapie, spunea el.

Al se ducea la doctora Awes o dată pe săptămână, iar ea se bucura de asta. Nu vorbea niciodată despre terapia lui, dar ea simțea că-i făcea bine. Psihiatra îi redusese pastilele de litiu prescrise de doctorii din spitalul universității. Deși Al se apropia de ritmul de muncă stresant, din cauza căruia se îmbolnăvisese, Jan își dădea seama că se simte totuși mult mai bine decât în primele zile după externare.

Într-o noapte, când simțea că e pregătit, Jan îi povesti ce simțise descoperind în lipsa lui notele de plată neachitate.

– Al, zise ea. Trebuie să știi și eu mai multe despre bani și unde îi ții.

– Pentru ce, Jan? întrebă el. De cât ai nevoie? Să văd ce pot să-ți aduc.

Nu, n-avea nevoie de bani, îi spuse ea. Vroia să știe situația lor materială. Avea ceva pus de-o parte? Aveau datorii? N-ar trebui să aibă o listă a conturilor lui?

– Bine, Jan, zise el. Avem un cont pentru pensie. Suntem aranjați.

– Al, nu e înțelept ce faci, îi replică ea. Trebuie să știu. Dacă ți se întâmplă un accident de mașină?

Discuția se termină ca și celelalte pe care le avuseseră de atâtea ori înainte. Îi promise că-i va explica sistemul lui financiar când va avea timp. Era foarte complex, adăugă el.

„Ce mare lucru, gândi ea, nu sunt o căutătoare de aur care se pregătește să ia o lopată și să-i dezgroape comoara“. Nu-i plăcea să abordeze subiectul ăsta.

Când se convinse că nu-l poate face să nu mai lucreze, Jan îl îndemnă să caute să se și distreze, să-și facă timp pentru pasiunile lui. În privința cărămizilor de pavaj, avea destule așa că îi sugeră să se ocupe de mașini.

De-a lungul anilor, în ziua lui liberă, Al dispărea de obicei în garaj să meșterească. Mai mult chiar, îi făcea plăcere să se ducă la expozițiile și spectacolele de la Cobo Hall. Își rezervau locuri la concursul de automobilism Grand Prix din Detroit. Vinerea după-amiază obișnuia să se ducă la un magazin de mașini, din partea de est a orașului și să stea la taclale cu patronul.

Toate acestea încetaseră când Al împlinise cincizeci de ani.

Jan fu încântată când, într-o vineri după-amiază, el îi urmă propunerea. Se îmbracă într-o pereche de blugi și-i spuse că se duce să caute niște părți de mașină. Asta-i plăcea cel mai mult, să se tocmească nițel cu alți colecționari, pentru părți rare. Avea să vândă multe dintre ele în următoarele luni.

Jan văzu în asta un semn bun. Știa că pasiunea sa pentru mașini dura de mulți ani. O mașină de copil, numită Feer Junior și pe care o restaurase când avea doisprezece ani, era în garaj, plină de parf. O cărase după el de la o locuință la alta. Acum avea cinci mașini pentru adulți. Aproape toate erau clasice, în diferite stadii

de restaurare: un Studebaker vechi, o mașină de curse Indianapolis Miller din '32, un Hollywood Graham din '41 și un Ford Cabriolet din '32 – cea în care fuseseră plimbați în ziua nunții.

Și mai era un Porsche roșu, singura care putea fi folosită. Al spunea că era o replică a mașinii sport pe care o conducea James Dean cu viteză maximă în ziua în care murise. N-o lăsase niciodată pe Jan la volan, deși știa că e preferata ei.

– Jan-Jan, mașina e prea periculoasă, spunea el mereu.

Și totuși, Al o scotea des. Uneori conducea cu viteză mare prin ploaie, cu capota lăsată, chiar dacă ștergătoarele nu funcționau.

Nu prea avea sens. „Dacă e atât de periculoasă, gândea ea, atunci de ce o conduce mereu?”

Capitolul 46

Frank McMasters îl privi pe bărbatul care stătea în sufrageria sa, pe podea, ghemuit în poziția fătului și se întrebă dacă nu cumva îl judecase prea aspru pe vechiul său rival.

La început se îndoise că John Fry dorea cu adevărat să se lase de droguri. Înainte, astfel de afirmații nu erau altceva decât niște tactici diversioniste. Îi dădeau timp să reflecteze cum s-o abordeze pe Cheryl și timp să născocească un alt plan salvator.

– Frank, totul se prăbușește în jurul meu, omule, declarase el când telefonase din Detroit. Mai e valabilă oferta? Pot veni la tine ca să încerc să mă las de droguri?

– Bineînțeles, mai e valabilă, răspunse Frank. Dar fără nici o șmecherie de data asta.

Și John nu încercase să plece, deși corpul său se răzbuna cumplit pentru fiecare porție de drog pe care o suportase. Frank nu-l văzuse niciodată arătând mai jalnic decât în ziua de 23 mai, zi în care un prieten îl adusese cu mașina din Detroit la Alanson. O rană deschisă se întindea de la degetul său mijlociu până în palma stângă umflată. Frank și Cheryl crezură că e vorba de un abces de la droguri. Dar John susținea că fusese împușcat. Mai avea și un abces infectat în picior.

– Injecții cu mixed jive la fiecare oră, spuse John. Tot corpul meu e distrus, omule.

Frank și Cheryl intenționaseră să-l ducă la spital, dar John insistase să renunțe la droguri mai întâi. Așezară o saltea pe podeaua din sufragerie. John îi dădu lui Frank treizeci din ultimii treizeci și cinci de dolari pe care-i mai avea și-l rugă să cumpere trei sticle de whiskey Jack Daniel. Ca să atenueze chinul provocat de renunțare la heroină, John bea aproape un sfert de sticlă pe zi. Restul și-l turna pe mâna infectată. Frank nu-și putu stăpâni râsul. Chiar și când era pe marginea prăpastiei, Lucky Fry nu înceta să se poarte teatral.

Însă Frank știa foarte bine prin ce trece John; luase și el morfină în adolescență. Mai era încă extrem de satisfăcut la gândul că, de mai bine de cincisprezece ani, nu-și mai injectase nici un strop de drog și nici măcar o singură marijuana nu mai fumase. Își aminti *de ce*, atunci când îl văzu pe John chinuindu-se pe podea.

Locuința lui Frank din Alanson era un loc la fel de bun pentru dezintoxicare ca și o clinică de specialitate. Casa cu două dormitoare, era construită într-o margine a satului de vacanță, renumit pentru practicarea pescuitului și vânătorii. O moștenise de la tatăl său. Cu excepția aflului de turiști dintre Petoskey și podul Mackinac, în Alanson nu se întâmpla niciodată mai nimic. Lui Frank îi plăcea asta. Condusesse camioane în afara Detroit-ului, dar prefera să lucreze ca sezonier în construcții.

De când îi cunoscuse pe Cheryl și John, viața lui fusese ca un serial de televiziune despre drogați. Frank se întreba uneori de ce-i suportă. Dar simțea la Cheryl o bună-cuviință înăscută. Numai de-ar putea să se țină departe de John și droguri. Fostul ei prieten părea să aibă un efect magic asupra ei. Renunțase să mai încerce să înțeleagă.

De câteva ori după ce s-au cunoscut, Frank și John erau cât pe ce să se încaiere. Odată Frank îi spusese lui John că, dacă o mai lovește vreodată pe Cheryl, îi va arăta el ce înseamnă o bătaie pe cinste. Altă dată John

sugerase să iasă afară și să se răfuiască. Frank ieșise în mijlocul străzii.

– Sunt aici, John, te aștept, spunea el, însă John nu mai apăruse.

Toate aceste tensiuni încetară când John o cunoscuse pe Dawn. Acum, acesta părea să fie îngrijorat cu adevărat pentru Cheryl. Asta era cuvântul potrivit – *părea*. Făcea parte din misterul lui Lucky Fry. Doar John știa ce-i în mintea lui, iar Frank nu era sigur nici măcar de asta.

Frank știa că, printre altele, John era un lăudăros. Dar ceva îi plăcea la el. Numai de nu și-ar fi irosit atâta energie încercând să pară altul decât era. John putea fi un interlocutor captivant. Avea o filosofie proprie despre viață, care de cele mai multe ori era întortocheată.

John trăia după un cod etic personal, schimbat în funcție de cerințele situației respective. „Știi că nu sunt așa” și „Asta nu-i felul meu, omule” erau expresiile lui preferate. Mai rămânea marea întrebare: Care *era* felul lui?

Lucky Fry recunoștea primul că e un pește, un drogat, un hoț și un escroc. Dar asta nu era în întregime din cauza lui, motiva John, ci se datora anturajului. Când încerca să scape de stilul lui de viață cu ajutorul unui plan măreț, însă de fiecare dată ilicit, se alegea praful și ajungea la pușcărie. Străzile erau singurul mediu în care se descurca.

Mai venise o dată la Frank, în urmă cu un an, încercând să se lase de droguri. A doua zi, Frank îl pusese să cosească iarba. John muncise toată ziua ca un salahor, încercând să-și elimine drogurile din corp împreună cu transpirația. Fusesse cât pe ce să cadă într-o mlaștină, la marginea proprietății lui Frank.

– Dacă aș fi în locul tău, nu m-aș duce acolo, strigă Frank. pe jumătate în glumă.

– De ce? întrebă Fry.

– Sunt nisipuri mișcătoare pe undeva, dar nu știu sigur pe unde.

– Oh, da, spuse John, un loc bun să-ngropi pe cineva, nu-i așa?

Ăsta era Lucky Fry, punea la cale întotdeauna lucruri pe care nu intenționa cu adevărat să le facă. În ziua următoare se întoarse la propria lui capcană. Nu putuse suporta și plecase înapoi la Detroit și droguri.

De data asta nu mai existau astfel de planuri. După ce John își mai reveni un pic, începu să vorbească despre ultimele trei luni. Îi povesti lui Frank totul despre doctorul Al Miller și cei cinci mii de dolari pe care-i primise. Banii nu ținuseră nici măcar două săptămâni în cap.

– E foarte bine că eu sunt aici, în timp de Dawn e în spital, spuse. Tipul m-a plătit ca să-mi iau tălpășița, nu-i așa? Însă noi ne făcusem un alt plan.

John vorbi despre moartea fratelui său. Izbucni în plâns.

– Tata nu dă doi bani pe mine, și nici eu pe el. Jim era singura mea familie.

Mai târziu, Frank și Cheryl îl duseră cu mașina la Spitalul Northern Michigan din Petoskey, pentru mâna sa. Fusese internat imediat.

John Fry o sunase pe Dawn Spens cel puțin o dată pe zi de acasă de la Frank, iar mai târziu din camera de spital. Plata convorbirilor interurbane se ridicase la șase sute de dolari și era pe numele lui Frank. John vroia să se convingă că și ea renunța la droguri în Detroit.

În curând, John se lăudă față de Frank și Cheryl că Dawn se lăsase complet. Părea mulțumit că și pentru Cheryl lucrurile mergeau bine. John se întreba dacă se găsește de lucru în nord. Se gândea să se mute acolo.

După ce Dawn ieșise din spital, îi spusese lui John că nu vrea să stea singură la Homewood Manor. John încuviințase. Era mai bine să stea la distanță de drogurile din Cass Corridor. Doctorul Al Miller, spunea Dawn, avea să-i plătească o cameră la Congress Inn, un motel cunoscut șoferilor de camioane, situat la granița dintre Detroit și Dearborn.

– Bine, când mă voi întoarce, situația va fi alta, îi spuse John în timp ce bea whiskey și cola, strecurate de Cheryl în camera de spital. Ne-am lăsat amândoi. Nu trebuie să mai avem de-aface cu mizeria prin care am trecut.

John ieși din spitalul Northern Michigan într-o luni pe la jumătatea lui iunie. Doctorii îi salvaseră mâna cu ajutorul unei grefe, care-i lega al treilea și al patrulea deget. Vindecată, mâna lui arăta ca a unui mutant, cu cele două degete lipite.

Câteva zile, Fry trebuia să se odihnească, apoi să se întorcă vineri la spital, astfel încât un chirurg să-i scoată grefa. Frank avea o slujbă în construcții, nu departe de casă. John și Cheryl își petrecură ziua singuri amintindu-și vremurile de altădată. John Fry nu se mai droga, iar Cheryl simți că renaște ceva din vechea ei pasiune.

Mai târziu, John o sună pe Dawn la Congress Inn și o rugă să ia autobuzul și să vină la Petoskey. Ea îi răspunse că-l va suna mai încolo. Dar nu-l mai sunase. În seara aceea, John îi telefonă lui Dawn de nenumărate ori. Nu răspundea nimeni. Pe la două dimineața renunțase să mai încerce.

Nici a doua zi dimineață, la micul dejun, n-aveau un răspuns de la ea. John se hotărî să facă niște cercetări. În timp ce prăjea ouă pentru fostul ei prieten, Cheryl îl urmări cum dă câteva telefoane. Prima dată îl sună pe un prieten din Homewood Manor.

– A fost în centru azi noapte, Cheryl, spuse după ce închise telefonul.

John forma acum alt număr de telefon, al unui traficant de heroină care stătea vis-a-vis de apartamentul 202. O puse pe Cheryl să discute cu el.

– Toată noaptea trecută, Dawn a intrat și a ieșit, îi relată ea lui John. Tipul crede că s-ar putea să stea tot în apartamentul tău.

– Dă-mi-o la telefon, zbiră John.

În timp ce-i dădea receptorul, Cheryl observă cum fața acestuia căpătă o culoare întunecată. O speria întotdeauna când arăta așa.

– Ce dracului faci? zise când Dawn veni la telefon.

– ... Parcă trebuia să te lași...

– ... Ce-i cu porcăriile astea pe care mi le îndrugi?

– ... Nu-mi pasă că tu nu vrei să vorbești despre asta.

– ... O să vorbești.

– ... Nenorocito.

– ... Nu, nici să nu te gândești să-ncerci. Acum e prea târziu. Nu pleca nicăieri. Diseară sunt acasă.

John Fry trânti telefonul în furcă și începu să umble ca un urs în călduri închis într-o cușcă. Cheryl continua să prăjească ouă. Apoi mai dădu o serie de telefoane. După aceea îi explică lui Cheryl ce se întâmplase: Dawn începuse să se drogheze chiar din ziua în care ieșise din spital. Al Miller însuși îi adusese trei pachete cu droguri la Congress Inn.

– L-aș snopi pe nenorocitul ăla în bățai, zise el. Cheryl, am nevoie de bani.

Vroia să prindă autobuzul spre Detroit. Cheryl își aminti de programarea la doctor. Degetele-lui erau încă lipite. Avea mâna bandajată foarte tare și nu putea suporta o călătorie, îi spuse ea.

– Te rog, Cheryl, zise el. Dă-mi bani. Trebuie să mă întorc în Detroit.

Cheryl nu-l mai auzise vreodată cerșind ceva în felul acela. Nu-l văzuse niciodată atât de neajutorat. Ar fi putut crede că maică-sa era încă în viață și-l chema la Detroit de pe patul de moarte. Își dorea ca John să-i fi arătat și ei dragostea și îngrijorarea pe care o avea față de Dawn.

Cheryl îi aduse toți banii pe care-i aveau, patruzeci de dolari din dulapul lui Frank. Mai târziu îl conduse până la stația din Petoskey. Când se apropia de autobuz Fry era încă vindecăt de droguri.

Capitolul 47

Psihopatul este egocentric.

W. ALAN CANTY

*Conferințe la Colegiul Henry Ford
Community*

John Fry avea să explice de multe ori ce se întâmplase după întoarcerea sa în Detroit și după ce-o găsisese pe Dawn la Congress Inn. În mare, povestea era mereu aceeași.

– M-a luat un prieten cu mașina și m-a dus până la motel, își aminti John într-o versiune detaliată. Când am ajuns acolo, ea stătea și mă aștepta. Eram plin de nervi.

Mi-a spus că, după a doua săptămână de spitalizare nu mai luase decât Tylenols-ul prescris de doctori. Am aflat că lucrurile stăteau nițel altfel.

Am aflat – căci i-am întrebat și pe alții, nu doar pe ea – că Al îi aducea zilnic droguri de când ieșise din spital. Parcă vroia s-o țină legată de el, s-o aibă la mână. Am descoperit de asemenea mai târziu că Gene Johnson încercase să pună mâna pe ea. Numele lui figura pe nota de plată de la motel. Știa câți bani obțineam de la Al.

Când am luat-o la întrebări, ea mi-a zis: „Ah, iubitule, îmi pare rău” și a început să plângă.

I-am spus: „Ce dracu s-a întâmplat?”

Mi-a răspuns: „Tu nu erai aici... eram deprimată”.

Pretindea că se gândise că am părăsit-o.

Mi-a zis: „Al a venit într-o zi pe-aici și mi-a adus trei pachete cu droguri, iar eu am început să le iau”.

I-am spus: „Stai să pun mâna pe nemernic. Așa ne-a fost vorba? Ți-am făcut un serviciu ducându-mă la Frank.

Urma să-mi facă rost de-o slujbă. Am renunțat la tot și m-am întors pentru că te-ai apucat iar."

Mi-a spus: „Îmi pare rău."

I-am răspuns: „Lasă-mă dracului. E prea târziu acum. Nu mai putem schimba situația".

Îmi spuse apoi: „Vreau să mă las".

I-am zis: „Bine, am 65 de pastile Tylenol.

Mi-au fost prescrise de doctor pentru durerile de la mână și cu ajutorul lor poți să renunți. Consuma pe atunci trei pachete de mix pe zi. Al trecuse pe acolo în ziua aceea. Îi dăduse cinci sute de dolari. Urma să lipsească până marțea următoare. Era săptămâna în care se ținea Marele Premiu. Așa că am reușit s-o fac să nu ia droguri zilele acelea. I-am dat doar Tylenol.

În ziua în care s-a întors, a venit s-o ia și au plecat pentru o oră. Eram la biliard. Eu nu trebuia să fiu prin preajmă. Când m-am întors în cameră, avea trei sau patru pliculețe de droguri.

I-am spus: „Ce rost au avut încercările mele de a mă schimba și de a-ți da ție toate Tylenol-urile mele? Aș fi avut și eu nevoie de ele pentru durerea de la mână. Am crezut că vrei să te lași, să ieșim din toate astea, să nu mai faci trotuarul".

Nu știu de ce am făcut treaba asta, dar am făcut-o și renunțasem într-adevăr la droguri. *Eram curat*, i-am spus. Dacă vrei să fim toxicomani, atunci așa vom fi. Dacă tu vrei asta, vreau și eu.

Îți zic, omule, atât de mult țineam la găsculița aia. Avea droguri, așa că m-am dezbrăcat și m-am întins pe scaun.

– Injectează-mă, i-am zis. Hai, injectează-mă.

Și așa ne-am apucat iar...

Capitolul 48

De data asta nu se mai certară din cauza banilor. Gladys Canty, își spuse ea, n-o să mai pui aceeași placă veche și uzată. Îi dădu lui Al cecul în valoare de o mie șase sute cincizeci de dolari, datat 2 iulie și-și notă „împrumutați lui Al“.

Îi explicase că internarea lui în University Hospital depășise cu mult onorariile de la pacienții lui și datora spitalului mulți bani. Singurul lucru de care n-avea nevoie, gândise ea, era mai multă presiune. Gladys Canty era îngrijorată de munca lui Bus. Dacă trăia soțul ei, își zise ea, ar fi fost la fel de îngrijorat.

Când era în viață, Al Sr. acordase un interes atât de mare carierei fiului lor, de parcă ar fi fost a lui. La început se plângea de revizuirile tezei de doctorat a lui Al, făcute de cei de la Universitatea Michigan.

– Pentru Dumnezeu, ce vor de la el? spunea ea, căci Al. Jr. se chinuise câțiva ani să satisfacă acea comisie.

Încercase să influențeze birocrații de la Lansing pentru a obține licența lui Al. Jr. de la comisia de stat pentru psihologie. În 1970 îi confirmase aplicațiile lui Al. Jr. Le adusese la cunoștință că el însuși îl supraveghease pe Bus timp de nouă ani, scriindu-le:

„Candidatul este fiul meu. În calitatea de director timp de douăzeci și unu de ani al clinicii de psihiatrie a tribunalului din Detroit, am avut zece psihologi sub

supraveghere zilnică. Standardele mele sunt înalte. Candidatul a trebuit și chiar s-a ridicat la cerințele acestor standarde."

Când Statul refuzase să-i certifice lui Al. Jr. numirea de „psiholog consultant“, Al Sr. explodase. Comisia susținea că Al Jr. nu are suficientă experiență post-doctorală și chiar îi ordonară să înceteze munca privată.

Al Sr. fusese de altă părere. Era foarte afectat de faptul că se aflase la conducerea clinicii tribunalului fără să aibă diplomă de doctor în psihologie. Bănuia că unii dintre colegii săi îl bârfeau din acest motiv.

– Vor să se răzbune pe mine prin Alan, se înfuriase el.

Îl îndemnase pe fiul său să se prezinte în fața comisiei. Al. Jr. se duse de unul singur în Lansing. Gladys bănuia că se temea de ceea ce tatăl lui ar fi putut să le spună birocratilor. Bus făcu un compromis cu ei, care-i permitea să practice la un nivel scăzut, până când avea să primească o atestare superioară, peste doi ani.

Al Sr. nu fusese mulțumit. Îl puse pe Bus să-și ia atestatul de la Comisia americană a psihologilor profesioniști, cel mai înalt for în materie și care-i putea aduce recunoașterea pe plan național. După multă muncă și teste, rezultatele începură să apară.

Își aminti că acea zi fusese cea mai importantă din viața lui Al Sr. Toastă pentru fiul său la cina din Ziua Recunoașterii, în fața lui Jan și a părinților ei.

– E o zi mare, spuse Al Sr. ridicând paharul. Fiul meu a trecut toate examenele.

Toți cei aflați la masă fuseseră impresionați. Nu-și putea aminti cum reacționase Buster, dar știa că tatăl lui fusese foarte mișcat de acest eveniment. Începuse să i se șubrezească sănătatea. Nu mai avea mult de trăit.

Doamna Canty nu vroia să vadă tot efortul celor doi sabotat de boală. Avusese atâta ghinion cu acea cădere nervoasă. Apoi îi fusese furată mașina. Nu era nici o mirare că starea lui de spirit era atât de schimbătoare.

Într-unele din obișnuitele lui vizite, Buster era exuberant. Într-o zi făcură o plimbare în jurul străzii și Al văzu un om care se juca cu câinele în grădina din spatele casei.

– Bună ziua, domnule, cum îți merge? țipase el. Nu-i așa că-i o zi splendidă?

Spontaneitatea lui o luă prin surprindere pe doamna Canty.

– Oh, mamă, sunt prietenos cu toată lumea, zise el. Zâmbi ca un băiat care tocmai prinsese cel mai mare pește în tabăra de vară.

În alte vizite era extrem de tăcut, absorbit de gânduri. Se întreba dacă era tulburat de altceva decât recentele lui necazuri. De câteva ori îl întrebase.

– Buster, tu și Jannie vă înțelegeți bine?

– Sigur, mamă, doar știi că ne înțelegem de minune, răspunse el.

Îl surprindea deseori visând cu ochii deschiși. Se întâmpla uneori chiar în timpul unei conversații de-a lor.

– Bus, ... Bus, mă ascuți? îl întreba ea.

– Sigur, mamă, răspundea el. Și-i dădea apoi răspunsul exact. Auzise fiecare cuvânt spus de ea.

„Acționa de parcă mintea lui era împărțită în două, gândea ea. O parte era în prezent, iar cealaltă hoinărea prin alte locuri“. Gladys Canty n-avea nici cea mai mică idee pe unde.

Poate că cei o mie șase sute cincizeci de dolari îi vor alunga stresul și-l vor ajuta să se pună pe picioare.

Capitolul 49

Dawn Spens și doctorul Al Miller aleseră împreună mașina de la un garaj cu mașini de mână a doua, din partea de est a orașului Detroit. Era un Thunderbird fabricat în 1975, cam vechi, dar în bune condiții. În primul weekend după Sărbătoarea de la 4 iulie, Al îl plătise cu bani gheață. Costase o mie șase sute de dolari și ceva mărunțiș.

John Fry făcu o șocoteală mintală. Mașina cea nouă a lui Dawn nu era primul Thunderbird care-i reținuse atenția tipului. Într-o zi, după ce i se furase Buick-ul, Al apăruse într-un Thunderbird roșu din 1983 ca să ia droguri și să-i ducă lui Dawn la spital. John observase interiorul imaculat din piele gri a mașinii. Nările lui detectaseră o urmă de parfum. John fusese sceptic în privința poveștii c-ar fi vădud încă din ziua în care o auzise.

– Spunea că aparține fiicei tipului cu care lucrează, îi relatează el mai târziu unui prieten. Dar cred că e a soției lui.

Prima călătorie cu mașina lui Dawn o făcură până la Alanson. Cheryl și Frank nu se mai înțelegeau bine de când fusese John în vizită la ei. Când Cheryl spuse că va plăti ea benzina, John și Dawn se duseră s-o ia de acolo. Își rezervă singură o cameră la Congress Inn.

Deseori John și Cheryl luau mașina și plecau, ca să evite vizitele lui Al de la ora prânzului. Apariția lui era la fel de previzibilă ca și suportul lui financiar. Ziinic o plătea

ca să-i țină companie. De cele mai multe ori îi dădea și bacșiș. Nu apărea niciodată duminica. În fiecare luni îi plătea chiria camerei și telefonul, care se ridicau la două sute de dolari pe săptămână.

Mutând-o pe Dawn la Congress Inn, Al reușise s-o țină departe de prostituția din Cass Corridor, însă o plasase pe o piață mai bine plătită. Motelul, situat lângă autostrada 1-94 și având o parcare imensă, era un punct de atracție pentru mulți camionagi sătui de drum. Fetele își puteau face rost de clienți chiar din ușa camerelor. Dacă nu prea aveau ce agăța pe acolo, se puteau duce la barurile sexy de pe Michigan Avenue, în apropiere de marginea orașului. Vânătoria declanșată de Mark Bando și alții în Cass Corridor le silise deja pe multe din cele care arătau bine să se mute aici. Clienții plăteau între cincizeci și șaptezeci și cinci de dolari.

În prima noapte după revenirea în Detroit, Cheryl Krizanovic făcu o încercare cam timidă să agățe un client pe Michigan Avenue, dar nu reuși. Constată că era prea timidă pentru munca asta, dacă nu se droga. A doua zi, în camera lui Dawn, își injectă cocaină în braț. Se plânse că drogurile n-au fost la înălțime. Apoi plecă și-și mai luă un pachetel.

O săptămână mai târziu, Frank apăru la motel cu camionul său. Când Cheryl refuză să se întoarcă împreună cu el în Alanson, își rezervă o cameră. În următoarele două luni avea să facă cinci ore pe drum de la Alanson la Detroit de nenumărate ori, încercând s-o convingă pe Cheryl să se întoarcă.

La prima ședere, Frank reuși să-l vadă pentru prima dată pe doctorul despre care auzise atâtea. La început se întrebase dacă nu cumva John exagerase rolul doctorului în privința banilor pe care-i dădea lui Dawn pentru droguri. Apoi într-o zi, Frank, Cheryl și John se urcară în camionul lui și-l urmăriră pe Al venind cu Buick-ul său s-o viziteze pe Dawn. În așteptarea banilor și a drogurilor, John se plânse toată dimineața. După ce Al plecă, se

întoarseră toți în camera lui Dawn. Avea optzeci de dolari și trei pachete de heroină. Cei doi nu ieșiră din motel. Se convinse că John avea dreptate.

Și alții fuseseră martorii grabei cu care Al îi aducea lui Dawn bani și droguri. O însoțea deseori când făcea rost de Dillies de la un traficant care vindea dintr-o cameră de la motel. Odată, când Dawn rămăsese fără bani, îl folosi pe Al ca să obțină droguri pe datorie. Îi telefonă la clinică și-i dădu receptorul traficantului.

– Dă-i tot ce vrea, spuse Al. Îți plătesc mâine.

John jurase că n-o să mai consume mixed jive, căci acesta le distrusese corpurile în Cass Corridor. O să consume Dilaudid după rețetă sau heroină de o calitate mai bună.

– Dacă tot ne drogăm, n-o să mai folosim tot felul de porcării.

John își făcu o relație în Hamtramck pentru a procura așa-numita „heroină pură”. Nu era chiar atât de pură cum i se spunea, dar avea o concentrație de opiu mai mare și doar puțini poluanți. Impresionat de calitatea acestui drog, John Fry plănuî să facă el însuși puțin trafic.

În planurile lui Al intra și mutarea lui Dawn de la motel într-un apartament. Avea în minte o clădire de lângă Fisher Building, în care el însuși locuise în anii de colegiu, spunea el. Dawn îl opri. Căuta altceva prin ziare. John încă nu-și definitivase următoarea mișcare.

La sfârșitul lui iulie, Dawn găsi un apartament într-un cartier polonez liniștit din Hamtramck. Într-o zi la prânz, Al și cu ea îl vizitară împreună. Apoi aduse un ordin de plată eliberat de Banca Comerica pentru a plăti garanția de două sute cincizeci de dolari. A doua zi aduse un alt ordin de plată în valoare de două sute cincizeci de dolari, pentru chiria din prima lună. Lăsase spațiu liber în dreptul beneficiarului.

Era singura dată când Al îi dădea altceva decât bani gheață. John Fry observă semnătura unei femei pe cecuri, când Dawn i le arătă.

– Cine-i mărinimoasa? întrebă el.

Dawn îi spuse că aceeași întrebare i-o pusese și ea lui Al.

– Zice că e femeia care răspunde câteodată la telefon și-i bate câte ceva la mașină în cabinet.

Cel puțin din punct de vedere financiar, o vară promițătoare se întrevedea pentru Dawn, mai ales acum că doctorul Al Miller fusese convins că fata era doar a lui. Avea mașină, un apartament doar al ei în Hamtramck și – dacă doctorul continua să-i dea câte o sută de dolari pe zi, șase zile pe săptămână – venitul ei avea să se ridice la treizeci și una de mii de dolari pe an, scutit de impozite. Nu mai avea nevoie decât de mobilă.

Tăticul ei de zahăr intenționase să ajungă aici încă de când începuse s-o frecventeze pe Dawn cu regularitate. Până la urmă, doctorul Al Miller pusese lucrurile în ordine.

Capitolul 50

O astfel de persoană poate dori să facă un sclav în special din partenerul ei... Această tendință poate lua forma modelării sau educării victimei, cum profesorul Higgins din piesa Pygmalion o modela pe Eliza... Caracteristica acestor relații sadice este interesul obsedant cu care acea persoană își ține în gheare victima, ceea ce este mult mai important decât propria viață a partenerului.

KAREN HORNEY

Conflictele noastre interioare.

Într-o duminică de iulie, Betty Noble – secretară executivă și soțul ei, Ed, treceau cu mașina prin New Center când ea remarcă un trecător aproape de Fisher Building.

– Dumnezeule, Ed, tipul seamănă cu Al Canty, spuse ea arătându-i-l.

– Vrei să întorc? întrebă Ed.

Îi veniră în minte mai multe imagini fugare din ultima perioadă a adolescenței, dar nu toate erau dintre cele mai plăcute. „Alan Canty, gândi ea, era un exemplu de om care încearcă să te fascineze pe căi viclene“. Trecuseră mai mult de treizeci de ani de când fuseseră prieteni, dar de atunci nu mai întâlnise vreun altul atât de hotărât să-i câștige dragostea.

Se cunoscuseră într-o iarnă la o petrecere a Asociației tinerilor creștini. Era pe atunci o fată slăbuță cu părul roșcat și în penultimul an la liceul Denby. Al era în ultimul an la Southeastern. O intrigau manierele lui distinse, îmbrăcămintea luxoasă și automobilul lui. Nici una din cunoștințele ei n-avea mașină.

Locuiau doar la câțiva kilometri distanță unul de celălalt, dar în lumi total diferite. Cartierul Jefferson-Chalmers, unde locuia Al, era numit „Mica Veneție“ din cauza canalelor pe care pluteau bărci și a șirului de case

identice care se întindeau dincolo de marginea cartierului Grosse Pointe Park. Era un cartier al oamenilor cu profesii importante și citise în ziare că tatăl lui era un mare ștab la tribunal. Tatăl lui Betty era muncitor cu ora la Uzinele Grand Motors.

Niciodată nu-l plăcuse într-adevăr pe Al și ar fi trebuit să-și asculte tatăl. Zicea că are o „privire în care nu poți avea încredere”. Însă la prima lor întâlnire, Betty îl găsi fermecător de copilăros. Se duseră la Woods Theater în Grosse Pointe să vadă un film. Dar când veni momentul să cumpere bilete, Al n-avea nici un ban.

– Mama mi-a dat cinci dolari, se scuzase el, dar i-am uitat în buzunarul celeilalte cămăși.

O lăudase că trecuse cu vederea peste așa și plecaseră de acolo. Fuseseră prieteni mai mult de un an. La început, totul fusese destul de normal. O dusesese la el acasă, ca să-i cunoască părinții. Era foarte nervoasă în ziua aceea. Locuința lor era foarte elegantă, plină de picturi și antichități. Avusese sentimentul că tatăl lui psihanaliza tot ce spunea ea. Se simțise stânjenită în prezența unui atât de renumit psiholog. Mama lui era destul de cumsecade. În timpul vizitei îi povestise câte ceva despre obiectele de artă din casă.

– Acesta este unul din preferatele lui Al, își aminti Betty ce spunea doamna Canty ridicând un obiect.

Betty găsi că lui Al i se potrivea rolul principal pe care-l juca într-o piesă de teatru la liceu, intitulată *Royal Family*. Luase chiar și lecții de scrimă ca să-și pregătească rolul.

Al îi făcuse avansurile tipice majorității adolescenților. Parcau mașina lângă râul Detroit, dar nu trecuseră niciodată de sărutări. Betty îl vedea ca pe un singuratic. Nu părea să aibă vreun prieten. Îi cunoscuse și temperamentul. Odată, când întârziase din cauza serviciului încet de la o benzinărie, Al încercase să-l calce cu mașina pe vânzător.

Bănuise că era răsfățat. Când intrase la Colegiul Hillsdale, îi scria adesea despre petreceri opulante și

sume mari de bani pe care studenții le primeau de la părinți. Deseori pleca de la Hillsdale cu mașina și făcea trei ore pe drum ca să vină s-o vadă seara la școală. Îi dactilografia cursurile, dar el nu se prea omora cu învățătura. Foarte des își dădea lucrările cu întârziere, dar nu era de mirare, cu toate orele pe care le pierdea pe drum.

Începuse să se simtă incomod lângă el. Cu timpul își dădu seama că pe Al îl interesa altceva la ea, nicidecum corpul. Totul începuse subtil, apoi luase amploare.

Insista să hotărască mereu cu lux de amănunte, unde mergeau, când vor ajunge acolo și ce vor face. Îi corecta dicția și-i sugerase să folosească un vocabular pompos. Îi spunea cum să se îmbrace și să se pieptene, insista să poarte anumite haine. Era extrem de neînduplecat în privința pantofilor și-i interzicea să poarte tocuri înalte.

Se simțea de parcă el încerca s-o transforme într-o femeie cu statut social superior. Începuse să se simtă ca un obiect, ca una din mult lăudatele antichități ale mamei sale.

– Adică toată atenția lui și-o concentra asupra mea, își amintise ea mai târziu. De parcă eram singurul lui țel în viață.

Într-o zi, un vecin îi povestise tatălui ei că Al intrase în casa lor într-o noapte când ei erau plecați. Vecinul îl văzuse pe Alan la subsol rearanjând lenjeria. Când fusese chestionat, Al negase.

– Băiatul ăsta trebuie să dispară, îi spuse tatăl ei.

Betty Noble se săturase să mai încerce să trăiască după standardele impuse de Al. Într-o zi îi spuse că s-a terminat. Îi dădu înapoi fotografia de absolvent, cadourile și toate scrisorile primite de la el. Considerase că ăsta era finalul, dar îl judecase greșit. Apăruse cu un inel cu cel mai mare diamant pe care-l văzuse vreodată. Încă se mai întreba dacă era veritabil sau fals.

– Vroiam să mă căsătoresc cu tine, spuse el. Am cumpărat chiar și inelul.

Ea își menținuse hotărârea. La sfârșitul săptămânii următoare se întoarse de la colegiu. Avea o umflătură pe braț. Îi spusese că avea cancer. Îi cerșise mila, rugând-o încă o dată să nu rupă legătura. Săptămâna următoare primise o telegramă din Clinica Mayo, unde spunea că e internat și că e pe moarte. Doctorii confirmaseră că era vorba de cancer.

Betty îi arătă tatălui ei telegrama, iar acesta îi ușurase cu rapiditate sentimentele de vină. El subliniase faptul că această Clinică Mayo se afla în Rochester, Minnesota, nicidecum în New York, orașul pe care-l dăduse Al drept adresă.

Al Canty o înspăimânta. Apărea în parcare de la școală și stătea în fața casei ei la orele cele mai neobișnuite. Odată intrase în școală în timpul pauzei, când era la vestiar. O amenințase că-i va face o scenă dacă nu merge cu el. O înhățase de braț și o târâse afară din școală.

Vreo trei ore o plimbase cu mașina prin tot Detroit-ul încercând s-o recâștige cu diferite argumente. În taină, dezgustul ei față de el crescuse. Betty îl rugase s-o ducă în locul unde lucra după orele de școală. Întârziase deja. Și până la urmă o dusesese.

Tatăl ei era livid de furie.

– Tatăl lui Al Canty ar trebui să se ocupe puțin de propriul său fiu, spuse el. Apoi îl sunase pe Al Sr.

– Să-ți ții băiatul departe de fata mea, îl avertizase el. Știi că băiatul tău pleacă de la colegiu cu mașina în fiecare seară ca s-o vadă?

Domnul Canty fusese foarte politicos. Îl asigurase că se va ocupa de treaba asta. De atunci Betty nu-l mai văzuse pe Al, până în ziua aceea mergând pe bulevardul West Grand.

– *Betty*, vrei să întorc? întrebă încă o dată soțul ei, Ed.

„Mă întreb ce mai face Al”, gândi ea. Însă Betty Noble se hotărî că nu vrea să afle.

– Nu, e în ordine. Mergi mai departe.

Capitolul 51

Jan Canty nu știa cum să se descurce. De ani de zile, oriunde se uita prin vila în stil Tudor, erau numai proiecte neterminate. Acum, doar într-o singură vară, ai fi putut crede că echipa care realizase „Această casă veche” venise să filmeze un episod.

După ce montară sistemul de alarmă veniseră zugravii... apoi decoratorii... geamgii... și din nou zugravii... în final sosise mobila și zidarii. În centrul acțiunii se afla W. Alan Canty care, după ce fusese indiferent ani de zile în privința îmbunătățirilor care trebuiau făcute, ataca acum problema ca un regizor căruia îi căzuse în mână un scenariu nou.

Punctul de cel mai mare interes era aleea pavată cu cărămizi vechi. Doi zidari stătuseră în genunchi și în mâini săptămâni întregi, așezând cu grijă pietre prețioase într-un desen precis de la garaj până la stradă. De șapte ani, Al aducea cărămizi acasă în portbagaj și un morman crescuse în spatele garajului. Înainte de a-i chema pe zidari, începuseră să crească bălăriile printre ele.

Era unul din lucrurile inestetice de la care pornise recentul dezacord pe care-l avuseseră în privința vilei. Ani de zile, Jan făcuse tot ce-i stătea în putință să-i redea vilei eleganța de pe vremuri. Zugrăvisse și pusese tapet. Umblase după obiecte de artă care să completeze decorul și cumpărase o sobă cu gaz și un dulap vechi de

stejar, pentru bucătărie. Instalase prize noi. Curățase vopseaua de pe ușile din lemn masiv și le dăduse la rindea, iar multă vreme după aceea simțise praful de rumeguș chiar și în mâncare.

Dar Jan simțea că ceea ce făcea ea era echivalent cu reumplerea lacului St. Clair picătură cu picătură. Doar două dormitoare erau terminate – al lor și cel pentru oaspeți. Camera de zi nu era mobilată complet. Biroul de acasă al lui Al era demodat, încercând să imite ceea ce ea numise cândva ironic „decor timpuriu de subsol”.

Întreținerea casei era imposibil de făcut pentru un cuplu care lucra. Într-o vineri se hotărî să tundă gardul viu înalt de 2,5 metri, care se înfășura de-a lungul celui din fier forjat din jurul proprietății lor. Deși avea o mașină de tuns electrică, îi luase două zile întregi. Duminică seara o dureau brațele atât de tare de parcă pompase fier împreună cu Arnold Schwarzenegger.

Încă din 1981, după ce-și luase doctoratul, începuse să se întrebe care sunt avantajele deținerii unei case atât de mari. Tot atunci încercase să-l convingă pe Al s-o vândă. Asta avea să le simplifice viața, îi spunea ea. Vor avea mai mult timp liber pentru călătorii. Însă el se împotrivise cu desăvârșire. Mai abordaseră acest subiect de vreo câteva ori de atunci. Acest lucru devenise singurul lor motiv de ceartă.

La câteva săptămâni după ce ieși din spital, când Jan aduse iar vorba, Al nu numai că era mai hotărât ca niciodată să păstreze casa, dar se simți chiar jignit de propunerea ei.

– Nu vreau să mai aud nimic despre asta, spuse el.

– Dar e prea mare. Pur și simplu n-avem nevoie de atâta spațiu, Al. Și nu va fi gata niciodată.

Desigur, fusese proiectată de Albert Kahn, același arhitect care realizase și clădirea Fisher. Desigur că era frumoasă.

– Dar Al, stai prea puțin acasă ca să te poți bucura de ea, continuă Jan. E o *nebunie*. Hai s-o vindem și să ne luăm ceva de care putem avea grijă doar noi doi.

– Nu vreau să mai aud nimic, zise el.

„De ce e atât de încăpățânat?” se întrebă Jan. Era tentată să ia o atitudine fermă chiar atunci, pe loc. Știa că, dacă făcea pe supărata cu el, avea să abordeze acea atitudine stânjenită de băiețaș. Când se purta astfel, simțea că ar face probabil orice ca s-o împace. Dar ea n-avea inimă să profite de asta. La urma urmelor încerca să-l elibereze de presiuni, nu să-i dea mai multe bății de cap.

Acum Al participase și el la efortul de înfrumusețare a casei. Într-o vineri, urmărindu-l cum îi dirija pe zidari, Jan începu să-și dea seama ce soț plin de contradicții avea. Ani de zile nu făcuse nimic prin casă, iar acum dirija orice proiect care se iveau. Când era retras, când copilăros ca un școlar. Își ținea fișele medicale într-un mod extrem de dezordonat. Dar programul de clinică și-l menținea atât de rigid, încât își fixase cu precizie orele la care mânca și dormea. Insistase asupra acestor programări, dar apoi tot el era acela care întârzia câte zece minute.

Îi mai veniră în minte și alte contradicții. Se îmbrăca neglijent, dar avea alte obiceiuri scrupuloase, cum era preparatul cafelei. Făcea din spălarea ibricului un adevărat ritual, dar se supăra dacă ea îi spăla capacul murdar al termosului. Îi plăcea să cumpere și să vândă părți vechi de mașină, dar el însuși nu le acorda prea multă atenție. Se trăgea dintr-o familie respectabilă, dar el însuși nu purta cravată. Vorbea despre sinceritate și înțelegere, dar își păzea chestiunile financiare ca Ford Knox. Era mereu grăbit, dar stătea în cadă ore în șir. Chiar și mama ei observase asta într-o vizită recentă.

– Unde-i Al? E timpul să mâncăm, zise Celia Muir, când grătarul preparat în curtea din spate fusese gata.

– Celia, Al e în cadă, răspunse mama lui Jan. Iar face baie.

„Dumnezeule, își spuse, peste tot numai contradicții. Face pe intelectualul, dar abia așteaptă să primească exemplarul din *People Magazine*. Critică emisiunile de

divertisment de la televizor, dar este la curent cu ultimele cancanuri hollywoodiene. E psiholog și adept al terapiei cognitive pe termen scurt. Dar Al Canty însuși se duce la un psihiatru care practica terapia pe termen lung și asociațiile libere“.

Amintirea aceasta o duse cu gândul înapoi la Spitalul Universității și la scena îngrozitoare din sala de consultații. N-am ce-i face, își spuse ea. Încearcă să-mi și să-și dovedească faptul că e capabil. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Poate că-l judec prea aspru.

Teoria ei părea tot mai logică pe măsură ce-l vedea întorcându-se de la serviciu. În fiecare seară examina munca zidarilor. Părea să fie satisfăcut de fiecare rând proaspăt așezat. Își aminti cum ținea la subsol listele pe care-și notase proveniența fiecărei cărămizi. Avea câteva mostre mai speciale trecute pe listă, despre a căror origine era gata să vorbească, dacă era solicitat.

„Ce pasiune excentrică și nebunească avea“, gândi. Totul începuse după moartea tatălui său. Ideea îi venise văzând străzile pavate cu aceste cărămizi roșii, din jurul cimitirului Elmwood, unde era îngropat Al Sr. Când muncitorii începuseră să le scoată și să încarce totul în camioane, Al își începu pelerinajele la cimitirul cel vechi, pentru a-și umple portbagajul.

– Nu le fur, Jan, îi spusese el cândva. Oricum le duc la gropile de gunoi.

Până la urmă reușise să le dea o întrebuințare. Jan simți că asta îi dădea multă satisfacție.

Capitolul 52

Psihopatul poate deveni periculos

W. ALAN CANTY

*Conferințe la Colegiul Henry Ford
Community*

– SCOALĂ-TE, NENOROCITULE! Am ceva pentru tine!

Vocea lui Lucky Fry zgâlțâi casa ca un enorm trăsnet. Cămașa îi plesni la cusături, în timp ce pieptul și bicepșii i se umflau, iar sângele inunda fața, care devenise de un roșu aprins.

Tipul pe care-l chema Ike era în chiloți, ghemuit pe canapea, urmărind un film difuzat la o oră târzie. Se întoarse chiar la timp ca să primească pumnul drept al lui John direct în față.

– Am spus să te ridici, câine. Îți place să-ți bați joc de femei și copii. Vino, *încearcă și cu mine*, dacă poți.

Ike întinse mâna după pantaloni. John se îndreptă spre masa cea mai apropiată, care scârțâi și trosni, în timp ce încerca să-i rupă unul din picioare, ca să-l folosească drept ciomag.

Frank McMasters simți nevoia s-o ia la fugă și să-și caute un adăpost când îl văzu pe John într-un asemenea hal. Și Ike o luase la fugă spre ușă. Era în chiloți încă, dar ieși ca o săgeată în noaptea fierbinte de august.

Singurul lucru de care John avea nevoie era o crosă de baseball, își zise Frank. Nici nu îndrăzni să se gândească ce i-ar fi făcut John tipului cu jucăria lui preferată.

John avea o misiune de îndeplinit și îi ceru lui Frank să-l însoțească în seara aceea până la locuința

răposatului său frate, de pe Clayton. Aflase mai devreme că Janet, fosta prietenă a lui Jim, locuia acolo cu gemenii, agăța clienți și-i dădea banii lui Ike. John găsi frigiderul gol, gemenii erau murdari, iar Janet plângea în sufragerie. Se ținu de capul ei până când aceasta îi destăinui ce se întâmplase: Ike îi încuiase pe gemeni două zile în dormitorul lor, cât durase un chef. Pentru că nu s-au putut duce la toaletă, gemenii făcuseră pe ei. Drept pedeapsă, Ike îi mânjise pe față cu chiloții murdari. Când ea încercă să-l oprească, el îi trase un pumn în ochi.

– Ar fi trebuit să-l omor pe nenorocitul ăla imputit și slăbănog, spuse John, continuând să se foiască prin sufragerie.

Frank nu se îndoia că s-ar fi ținut de cuvânt, dacă Ike făcea o mișcare greșită. John vorbea deseori despre „personalitățile necontaminate” ale copiilor. Mulți dintre aceștia gravitau în jurul lui de parcă era un ursuleț de pluș cu chelie. Le plăceau strâmbăturile lui caraghioase și zâmbetul lui blând. De când murise Jim, era foarte grijuliu cu nepoata și nepotul lui.

Frank știa că mai tot timpul Lucky Fry nu se comporta astfel. De fapt, îl văzuse deseori pe John jucând rolul de împăciuitoare atunci când alți toxicomani își pierdeau mințile. Acestei imagini i se adăuga relația sa cu cei mici. Oameni ca Ike sau Al Miller, care nu-l cunoșteau cu adevărat, puteau foarte ușor să-l ia drept un hippy, drogat, îmbătrânit pe străzi.

Dar Frank McMasters mai știa că John avea un temperament care te lovea fără avertizare, ca un ciclon atunci când condițiile atmosferice erau prielnice. Frank se întreba dacă Ike își dăduse seama cât de aproape fusese să ajungă într-un sertar frigorific la Morga Wayne County. Un ghiont ușor sau o insultă oarecare ar fi fost de ajuns.

Frank văzuse cândva cum o simplă palmă pe care i-o dăduse Cheryl îl făcu să se dezlanțuie ca un uragan. Pe atunci locuiau pe Michigan Avenue și îl lovise în timp ce se certau. Frank îi remarcase atunci pentru prima oară

pieptul umflat și fața înroșită. John luase o crosă de baseball în mână. N-o lovise pe Cheryl, dar distrusese întreaga casă. Spărsese două lustre și transformase câteva scaune în surcele bune de aprins focul. Făcuse țândări o casetă de bijuterii. Se apucase să distrugă tencuiala de pe pereți, când Frank alerga să-l cheme pe fratele lui John. Fusese nevoie de trei bărbați ca să se năpustească asupra lui John și să-l trântască la pământ. Își venise în fire abia pe podea.

– Măicuță! Cred că am făcut-o lată, nu-i așa? întrebuse.

John explicase mai târziu că nu suporta să fie lovit.

– Bătrânu' dădea în mine cu ce avea la îndemână; cozi de topor, de ciocan, orice. De atunci turbez când vreun nemernic pune mâna pe mine.

Frank îl mai văzuse jignit în demnitatea lui. Într-o zi stăteau împreună într-un mic restaurant de pe Michigan, așteptând-o pe Cheryl să se întoarcă de pe străzi. Când intrase pe ușă, un tip îi dăduse o palmă peste fund. Bărbatul avea cel puțin 1,80 metri înălțime și cântărea peste 90 de kilograme. Nasturii de la cămașa lui John căzuseră pe masă atunci.

– Merită să fie respectată, înjurase el. Nemernicul ăsta n-ar trebui să pună mâna, dacă nu plătește.

John ieșise țanțoș din restaurant, mersese în spatele tipului și-l plesnise peste fund. Când acesta s-a întors, John l-a săltat de pe ciment cu o singură lovitură. Era deja inconștient când a căzut pe trotuar.

Frank știa că nu trebuie niciodată să-l provoace pe John Fry când era pe punctul de a face explozie. Altminteri, John era inofensiv, deși deseori făcea pe durul, amenința cu moartea și-și povestea încăierările din trecut. Dacă era să te iei după ce spunea John, se bătuse singur cu o gașcă rivală de motocicliști, îi doborâse pe cei din Vietcong* din Vietnam și lucrase ca ucigaș cu contract

---

* Vietcong – mișcarea comunistă din Vietnam (NT)

pentru Mafia. Frank auzise de la John o mulțime de povești despre bărbați pe care pretindea că-i omorâse. Frank bănuia că spune astfel de basme pentru a impune respect celorlalți de pe străzi. Toxicomanii îl credeau, el însă nu.

Poveștile lui mai erau și un fel de întâmplări menite să țină în frâu fetele. Prima dată când Cheryl îl părăsise și se mutase în Alanson era convinsă că John o va omorî. Zicea că-l văzuse odată sfârtecându-l pe un negrotei, pentru că-i insultase un prieten în fața unui bar. Acela o luase la fugă sângerând, iar mai târziu aflaseră că murise. Acest lucru părea posibil, având în vedere cât de mult îi ura John pe cei de culoare.

Cheryl îi spusese că John stătuse zece ani în închisoarea Jackson, pentru crimă și că omorâse un martor aflat sub protecția statului, chiar în sala de judecată. Lui Frank toate acestea i se păreau puțin cam trase de păr. Rugă un ajutor de șerif districtual să-i controleze dosarul. Era adevărat, John Cari Fry fusese închis cel puțin zece ani, dar numai pentru delikte care nu implicau violență. Frank începuse să considere fanteziste toate poveștile pe care John le îndruga fără întrerupere.

– Frank, trebuie să mă dau la fund vreo câteva zile, zise când apăru odată pe neașteptate în Alanson. Aseară am omorât un tip.

– Bine, John, spuse Frank. De data asta cine mai era?

Capitolul 53

Spre sfârșitul verii, credulitatea doctorului Al Miller părea fără limite. Apartamentul din Hamtramk nu era decât un mijloc „de a storce bani”, cum îi plăcea lui John Fry să numească șmecheriile prin care obținea bani de la tatăl de zahăr al lui Dawn.

Primii două sute cincizeci de dolari pentru garanția apartamentului se duseră pe mâncare. John Fry vroia să umple frigiderul și dulapurile de bucătărie cu alimente pentru nepoții săi gemeni. Când un prieten îl întrebă ce se întâmplase cu ceilalți două sute cincizeci de dolari, John Fry râse pe înfundate și-i arătă tatuajul de pe braț.

– Tweety Bird s-a îmbătat.

După ce-l izgoni pe Ike, John și Dawn se mutară de la Congress Inn în locuința lui Janet, situată într-un bloc dărăpănat cu două etaje, de la marginea străzii Clayton, învecinându-se cu un cartier plin cu depozite, din partea de sud a orașului. Chiar și atunci, Dawn îl convinse pe Al să-i dea o mie două sute de dolari ca să mobileze apartamentul în care n-avea să stea niciodată. Mutarea în Clayton era doar temporară, îl asigură ea pe Al. Prietena ei, Janet nu se putea descurca singură cu cei doi copii și casa cu patru dormitoare.

Al nu se plânse niciodată, nici măcar atunci când gemenii dispărură într-o zi. John plătise o femeie din cartierul de sud ca să aibă grijă de preșcolari la ea acasă. Nu vroia ca ei să fie de față la ceea ce pune la cale.

– S-a terminat cu ascunzișurile, îi spuse lui Dawn. Dacă vrei să fii târfă, atunci voi fi pește la tău. Dar vom face treaba cum scrie la carte.

În două săptămâni, John transformă casa într-un bordel prosper și un loc de distribuire a drogurilor. John vindea heroină într-un dormitor. În celelalte își aduceau clienții Dawn, Janet, Cheryl și alte prostituate. Fry închiria camera și altor prostituate de pe Michigan Avenue pentru cinci dolari întâlnirea, dar nu cerea plata pe loc. Știa că, din moment ce bărbații le plăteau pe fete, banii aveau să ajungă la el în schimbul drogurilor.

În următoarele două luni, Cheryl Krizanovic avea să stea când la Congress Inn, când în casa de pe strada Clayton. Într-o săptămână de la sfârșitul lui august, Frank McMasters veni în Detroit, făcând încă un efort s-o convingă să se întoarcă în Alanson.

Într-o zi, Frank era în vizită la Cheryl când Dawn țipă ca să se audă în toată casa:

– Hei, vine dobitocul de Al.

Frank dorise întotdeauna să-l întâlnească pe doctor față în față. Știa că Dawn îl storcea de sume foarte mari de bani. Frank îl văzuse în repetate rânduri pe John punând-o pe Dawn să aleagă: ori face rost de bani de la Al, ori face trotuarul pe Michigan Avenue. De fiecare dată, Dawn alegea prima variantă. John îi mărturisi lui Frank în secret că în curând avea s-o trimită să lucreze pe străzi. Frank își dădu seama că John nu-l suferea pe Al. Îl mai învinovătea încă pentru că-i adusese droguri lui Dawn în timp ce el se lăsase în Alanson.

Când Dawn vesti apariția lui Al, vreo șase toxicomane din casă începură să facă ceea ce făceau de obicei într-o asemenea situație. Catrafusele erau ascunse. Culiile goale de bere aruncate. Ușile dormitoarelor închise. Toți luară loc în sufragerie.

Al intră pe ușa din spate. Frank, John și Cheryl se ascunseră într-un dormitor de lângă bucătărie. Frank, îmbrăcat într-o pereche de pantaloni cu dunga bine

călcăță și o cămașă sport, luă o atitudine de om de afaceri și pretinse că e unul dintre clienții lui Cheryl.

– Iubitule, nu te grăbi să pleci, strigă Cheryl în timp ce Frank ieșea din dormitor. Dădu nas în nas cu Al, făcându-l să tresară puțin.

– El este Al Miller, doctorul Al Miller, spuse Cheryl cu o voce dulce. Un prieten foarte bun de-al familiei mele.

Al se mai destinse după această prezentare.

– Mă bucur să te cunosc, Frank, zise el. Era foarte protocolar.

Frank îl privi pe Al îndreptându-se cu Dawn spre scară, dar când doctorul se opri în pragul sufrageriei, Frank observă o schimbare în expresia lui. Al se opri și luă o anumită atitudine. Privindu-i pe cei șase drogați, începu să dea încet din cap. Îi amintea lui Frank de James Dean.

– Ce se întâmplă? întrebă el.

Frank nu mai văzuse niciodată ceva asemănător „Ce-i asta, gândi el, *Cazul ciudat al doctorului Jekyll și domnului Hyde*? Omul ăsta chiar crede că joacă un rol în acest film?” Era evident că nu-și dădea seama cât de caraghios arăta.

– Frank, ți-am zis că nenorocitul ăsta e un nătâng, îi spuse John mai târziu.

Frank află în curând că John însuși arăta extrem de comic în timpul vizitelor lui Al. Făcea tot posibilul să-l evite. Uneori doctorul trecea pe acolo fără să anunțe. Când Buick-ul său Regal apărea în fața casei, John se învârtea ca un jucător de baseball prin mijlocul casei, așteptând să vadă pe care ușă va alege Al să intre în ziua aceea. În timp ce Al ciocănea la una din ele, John dispărea pe cealaltă.

Într-o zi, Al îl luă prin surprindere pe John, intrând în casă înainte ca el să poată scăpa. John se băgă sub o masă din sufragerie, iar Frank și ceilalți se strânseseră în jurul ei când intra clientul. Mai târziu Frank râse cu gura până la urechi. Dar John nu găsea nimic amuzant în asta.

– Idiotul ăsta e o adevărată belea, zise el.

Când Frank se întoarse în Detroit pentru nouă zile, pe la jumătatea lunii septembrie, observă că John se cam săturase și că nu se mai înțelegea cu Dawn absolut deloc.

Frank o considerase întotdeauna pe Dawn o primadonă. Îi trata cu dispreț pe aproape toți prietenii lui John. Îi ignora pe aceia care încercau să intre în vorbă cu ea, le numea pe celelalte prostituate „Târfe” și pe ceilalți toxicomani „drogați”. Când lua parte la o conversație, își lua un aer superior, făcând paradă de cultura ei.

„Când apare Al, ea se transformă în regina cuibului”, reflectă Frank.

– Am un tătic de zahăr cum n-are nici o târfă de pe stradă, era una din expresiile ei favorite. Frank o văzu cândva înjosind pe toată lumea din casă. Erau adunate în sufragerie foarte multe persoane, când ea își începu atacul verbal.

– La dracu, John, înjură ea. Nu-mi convine asta. Toate târfele astea nenorocite și toți drogații care vin pe-aici și toate porcăriile astea. Doar locuim aici. Nu putem avea un pic de liniște?

John Fry râse. Apoi o privi direct în ochi și-i zise:

– Căteia, cine dracu-ți închipui că ești?

Peste câteva zile, când Frank și John făceau o plimbare cu mașina pe Michigan Avenue, John îi destăinuia c-ar vrea s-o părăsească pe târfa lui din Harper Woods.

– Mă scoate din sărite fata asta. Și atitudinea ei nesuferită față de tot. Frank, cred c-am s-o las.

– Dacă asta ai de gând, nu te mai lua de Cheryl, zise Frank. Dacă mai încerci o dată, bătrâne, vom fi dușmani.

– Stai liniștit. N-o mai suport, pentru că e prea slobodă la gură.

Discutară mai mult în ziua aceea. John spuse că se simțea din nou în capcana străzilor. Își aminti zilele petrecute în Alanson, când renunțase la droguri.

– Frank, mă lăsașem, zise el. *Eram curat.*

După cât putea aprecia Frank, John și Dawn consumau acum zilnic heroină de cea mai bună calitate în valoare de o mie de dolari. O plăteau cu banii pe care-i câștigau din afaceri, de la Al și alți clienți de-ai lui Dawn.

– Simt că mă scufund, Frank.

– Nu trebuie decât să renunți și să dispari. Ai unde să te duci. Știi bine că poți veni la mine.

Frank nu-l mai văzuse niciodată pe John Fry atât de preocupat de o femeie. Dawn Spens, considera el, probabil că avea un fel de vrajă a ei. Iar John părea că-și pierduse încrederea în sine, pe care o avusese toți acei ani cu Cheryl. John rămase tăcut în timp ce camionul mergea ca o furtună și se legăna pe Michigan Avenue.

– Frank, zise el în cele din urmă. Am o presimțire rea.

Dacă rămân în Detroit și mai stau cu fata asta, una din două o să se întâmple.

– Da, și ce anume?

– Am să rămân un toxicoman până la sfârșitul zilelor sau o să sfârșesc prin a mă întoarce la pușcărie.

Frank nu răspunse. Însă nici una din cele două variante nu i se părea imposibilă.

Capitolul 54

Dragostea este un schimb de vulnerabilități. E oarecum înfricoșătoare, pentru că trebuie să fii sincer. Mulți oameni preferă să nu-și asume acest risc.

W. ALAN CANTY

Detroit Magazine; Modern Bride Magazine

Într-o seară rece de septembrie, Jan Canty se frământa neștiind dacă să-i pună sau nu soțului ei întrebarea care o chinase de-a lungul multor nopți fierbinți. Auzi apa curgând în cadă, apoi tăcere, semn că el intrase în apă. Stătea singură în pat, încercând să-și definească neliniștea.

Trecuseră multe din urmările neplăcute ale spitalizării sale, iar interesul obsedant pe care-l arătase în legătură cu casa dispăruse la fel de repede precum apăruse. Acum revenise la munca zilnică din cabinet care, după părerea ei, fusese cauza principală a bolii sale. Nu mai semăna cu omul cu care se căsătorise. Intelectualul protector și spontan de până acum un an fusese înlocuit de un om foarte retras, care noapte de noapte se lupta cu propriile lui gânduri.

Petrecea tot mai mult timp în fața televizorului. Lucrul acesta era la fel de neobișnuit ca și spectacolul care-i plăcea cel mai mult – „Mike Hammer”. Uneori se uita și la emisiunile „Hill Street Blue” sau „St. Elsewhere”. Dar observă că deseori subiectele nu-l captivau. Se întreba dacă le privea într-adevăr, deși dădea televizorul aproape la maxim. Bănuia că dădea volumul atât de tare numai ca s-o facă pe ea să tacă.

În alte nopți îl găsea stând pe scaunul lui confortabil și sorbind lichior – Amaretto sau Drambuie. Erau preferatele lui, dar nu băuse niciodată foarte mult. Bea câte un pahar

sau două, însă doar atunci când ieșeau la un restaurant. Acum bea trei, patru pahare acasă, cufundându-se cu fiecare tot mai mult în sine însuși. Încercase să găsească un subiect de conversație, dar nu-i putea reține atenția mai mult de cinci minute.

– Ai spus ceva, Jan? zicea el după ce îi puneă o întrebare.

– Al, s-a întâmplat ceva? Te frământă ceva?

– Nu, sunt doar obosit. N-am nimic. În ultima vreme am avut pacienți dificili.

„Munca asta. Ducă-se pe pustii, își zise ea. Când o să se învețe minte?” Se apropia de cincizeci și unu de ani. Ce rost avea atâta muncă? Aveau de toate. Ba chiar prea mult. Dorea încă să fi renunțat la casă, să-și găsească un apartament elegant, iar cu restul de bani să-și petreacă vacanțele.

Dar Jan știa că nu trebuie să insiste asupra aceluia subiect. Al era ferm hotărât să-și mențină un program încărcat la clinică și să termine evaluările pe care le făcea pentru procuratură. Își încălcase promisiunea în privința sămbetelor. Câteva luni împărțise ziua în două, dar acum lucra iarăși de dimineață până seara.

Era îngrijorată că, din cauza stresului, ar putea face vreo prostie. Se temea să n-o fi făcut deja. Pe la jumătatea verii, Jan începuse să pună cap la cap fragmentele lui de monolog, pe care le auzise în timpul internării lui la Spitalul Universității, în luna aprilie. Într-o zi când luă prânzul împreună, ea și Celia Muir discutară despre asta. Celia îi spusese ce reușise să audă în vacarmul stârnit de elicopterele de urgență.

– Jan, spunea întruna „Sunt atât de rău, iar tu atât de pură”. Ai vreo idee la ce se putea referi?

În drum spre spital, Jan se gândi la bolboroselile lui. Îl auzise spunând „Cass Corridor” și „prostituată”.

Oare asta să fie motivul drepresiunii? Faptul că Al se simțea vinovat că-și petrecuse o noapte cu o prostituată?

Trebuia să accepte. Relațiile lor sexuale dispăruseră, ca și plimbările de după-amiază. Chiar și înainte de boală

fuseseră neglijate. Al fusese întotdeauna un amant răbdător și sensibil. Dar după ce ea își luase doctoratul în psihologie, el își pierduse tot interesul. După ce încetă să-i mai facă avansuri, începuse să se apere de ale ei, scuzându-se că e prea obosit. De obicei nu era nevoie să spună nimic, căci ea își dădea seama că n-are chef.

La început crezuse că era vina ei. Dar apoi pricepu că alte semne de afecțiune, de pildă ținutul de mână și îmbrățișările, nu dispăruseră deloc. „Ei bine, gândi ea, la început, poate din cauza vârstei.” Apoi noțiunea asta i se păru de-a dreptul ridicolă. „Andropauza putea fi una din cauze, își zise, dar bărbații nu încetează complet într-o zi să facă dragoste.”

Jan încercase să abordeze acest subiect cu delicatețe. Se mândrise întotdeauna cu faptul că nu era o cicălitoare și, cu siguranță, n-avea de gând să-l cicălească tocmai în legătură cu relațiile lor sexuale. De fapt, pe măsură ce programul lui de lucru devenea tot mai încărcat în ultimele luni, încerca să ia lucrurile în glumă.

– Al, acum că ți-ai reluat activitatea, zise ea, înseamnă că putem înceta jocul de-a fratele și sora?

– Încerc să rezolv asta prin terapie, răspunse Al.

Răspunsul său începea să servească același scop ca și spectacolele de televiziune pe care le viziona. „Ei bine, reflectă ea, cred că nu mă pot aștepta din partea lui să-și recapete potența peste noapte.”

Dar pe Jan o neliniștea gândul că-și căutase un mijloc de eliberare a stresului înainte de căderea lui nervoasă. Timp de patru luni de zile se abținuse să-l întrebe despre prostituată, deși îi venea mereu în minte lucrul ăsta. Era deja destul de stânjenit din pricina spitalizării și, imediat după aceea, nu dorise să adauge nimic frământărilor lui. Dar acum, își zise ea, nu mai avea nici un motiv să nu-l întrebe ce însemnau bolboroselile lui despre Cass Comidor.

Când ieși din baie, Jan îl aștepta pe hol. Al se opri o clipă în fața ușii ca să-și șteargă fața cu prosopul.

– Sunt extenuat, zise el. Cred că o să mă întind în pat un pic.

– Al, începu ea, de multă vreme am tot vrut să te întreb ceva. Hai să ne așezăm și să discutăm despre asta.

În loc să se ducă spre dormitorul lor, Al se îndreptă spre camera de oaspeți. I se păru ciudat. Rareori intra în camera aceea.

Ea începu discuția reamintindu-i scena – căderea nervoasă, drumul cu mașina, spitalul.

– Îți amintești că vorbeai dezlânat în drum spre Ann Arbor?

Al dădu din cap afirmativ.

– Al, îți amintești că vorbeai despre faptul că te-ai dus în Cass Corridor cu o prostituată?

Gata, reușise să-i spună până la urmă.

– Că te-ai implicat prea mult în chestia aia.

Pentru un moment, Al parcă nu mai avea aer. O privi extrem de ciudat, de parcă se străduia să-și amintească.

– Ai spus asta, Al, și vreau să știu la ce te referai, iubitule.

– Oh, Jan-Jan, îngăimă el.

Îi observă expresia aceea stânjenită de băiețaș, pe care i-o cunoștea atât de bine. Capul îi căzu în piept, tremurând ușor, de parcă o dezamăgise teribil.

– Înainte să-mi răspunzi, continuă ea, lasă-mă să-ți spun părerea mea; cred că aceste lucruri i se pot întâmpla oricărui om. E mult mai important acum ca tu să fii cinstit și să nu te îngrijorezi de reacția mea.

– Dar Jan-Jan.

– Oricine poate greși. Chiar și eu. Vreau să spun că o astfel de noapte n-o să schimbe deloc situația dintre noi. Ai fost întotdeauna foarte bun și m-ai ajutat când aveam necazuri și ceea ce mă sâcăie acum e doar adevărul.

Îi oferea iertare deplină, dacă avea nevoie de ea. Îi oferea o scăpare. Vroia doar să afle adevărul, de dragul propriei lui conștiințe și a liniștii ei personale.

Tratase chestiunea într-o manieră practică.

– *Confuz*, zise Al. Probabil că eram foarte confuz. Din cauza stării mele, am crezut că vorbesc despre mine.

Îi oferi o poveste foarte elaborată. O terapistă pe care o supraveghea încerca să reabiliteze o prostituată din Cass Corridor și se „implicase până peste cap”.

– Nu-și cunoștea limitele. Iar eu încercam să-i arăt care era rolul ei profesional. O preocupa prea mult paciența ei. Se întâlnea cu ea și în afara ședințelor de terapie. Știi bine că nu trebuie să-ți părăsești cabinetul. Nu este etic. Nu în felul ăsta încerci să salvezi oamenii. Eram foarte îngrijorat pe atunci din cauza ei și probabil că m-am confundat cu ea. Eu n-aș putea să fac un lucru ca ăsta. Pur și simplu nu este etic.

– Și chiar vrei să cred toate astea? zise Jan studiindu-i cu atenție privirea.

– Da, răspunse el, privind-o drept în ochi. Apoi se arătă rănit de faptul că ținuse prea multă vreme întrebarea în ea.

Jan se gândi cu atenție la răspunsul lui. Îi cântărise deja comportamentul. Al nu fusese niciodată un soț capricios. Văzuse mulți bărbați de acest fel în slujba sa de sfătuitor și auzise multe despre ei de la alte femei. Jan știa unde se află la fiecare oră din zi. Al nu pierdea vremea prin baruri. Nu lipsise niciodată noaptea de acasă. Nu se uitase vreodată după alte femei. Nu abuzase de ea, nici fizic, nici verbal. Din câte știa, Al n-avea nici un resentiment față de ea.

Uneori noțiunea asta părea absurdă. Al agățând o prostituată în centrul orașului Detroit? „Dumnezeule, gândi, n-am putut să-l scot din casă nici măcar la un meci de baseball al echipei Tigers.”

„Bine, hotărî, am să-l cred. Până când se va dovedi contrariul, sunt nevoită să-l cred. Vreau să-l cred. Dacă minte, atunci el este acela care va trebui să se împace cu asta”. Se decise chiar atunci că n-avea de gând să-și trăiască restul căsniciei îngrijorându-se ce făcuse el, probabil, într-o noapte. Spera că nu se amăgea singură.

După discuție se duseră să privească la televizor. Al dădu volumul mai tare. De data asta era fericită că aveau televizor. Tot restul serii se simți foarte jenată.

Capitolul 55

Zi de zi, Cheryl Krizanovic străbătea strada Parkinson de la casa de pe Clayton până la Michigan Avenue, unde agăța clienți în fața unui bar sexy numit Dirty Harry's.

Uneori vedea Buick-ul Regal al doctorului Al Miller trecând pe lângă ea și ducându-se la o nouă întâlnire cu Dawn. Apoi, într-o după-amiază de octombrie, în care frigul transformase verdele copacilor în portocaliu și roșu, Al se opri și-o luă cu mașina. În drum spre casă îi făcu lui Cheryl complimente, zicându-i că arată bine. Perioada în care stătuse în Alanson îi redase sănătatea.

– Nu mă mai droghez de patru luni.

– Mă bucur cu adevărat pentru tine, Cheryl, spuse el.

Cheryl mințea. Se înfrupta și ea din heroina pură cu care John făcea trafic pe strada Clayton. Dar de fiecare dată când vorbise de faptul că se lăsase de droguri, Al o încurajase.

Lui Cheryl întotdeauna i se păruse ciudat acest fapt. Se întreba în sinea ei de ce nu simțea la fel și în legătură cu Dawn. Pe ea prefera s-o vadă drogată. Îi îngrijora doar prezența altor bărbați în jurul ei. Asta-l preocupa și acum, când se îndreptau spre Parkinson.

– Cheryl, Dawn se mai întâlnește și cu altcineva? Cu tipul ăla John, de exemplu? Vorbi de parcă știa răspunsul.

– Din câte știu eu, nu, răspunse ea.

Cheryl n-avea chef să intre în mijlocul triumphiului. Al abandonă subiectul la fel de repede cum îl adusese în discuție. Îndreptă conversația către culorile arțarilor și ulmilor.

Al se arăta foarte șmecher în felul ăsta, observase Cheryl în ultimele zece luni. Putea aborda și renunța la un subiect spinos cu ușurință. Bănuise de la început că era un bun observator al comportamentului uman. Remarcase că uneori, în timpul vizitelor sale, stătea tăcut cu cafeaua alături și părea să-i studieze atent pe toți.

Cheryl își dădea seama de ce John îl numea nătâng. Dar avusese întotdeauna senzația că fostul ei prieten îl subestima pe doctorul Al Miller. Acum, presupunea ea, Al descoperise că John se afla iar prin preajmă.

„Al, gândea Cheryl, la rândul lui are o impresie greșită despre John.” N-avea nici cea mai mică idee cât de calculat putea fi fostul ei prieten când venea vorba de bani. De fapt, știa deja că John Fry îi plătise lui Al una din polițe. Află asta în după-amiaza în care Dawn, John și ea se urcară în Thunderbird-ul alb și se duseră să ia niște bani de la client. Al îi sugerase lui Dawn să se întâlnească în fața spitalului Harper. Dawn îi lăsă pe John și Cheryl peste drum, apoi opri mașina în fața intrării spitalului, așteptându-și tatiful de zahăr. Când Al apăru în grabă, John începu să vorbească:

– Asta-î vrăjeală! Tipul nu lucrează aici. Are un cabinet în Fisher Building.

John zâmbea pe sub mustăți. Îi mai văzuse expresia asta de-a lungul anilor de multe ori. Când arăta așa, John nu se putea abține să nu furnizeze niște informații.

– Și în plus, ticălosul nici măcar nu e doctor.

– Ți-am zis că acea consultație pe care mi-a făcut-o a fost cam caraghioasă.

– Mda, nu e doctor. Și e *însurat*, nemernicul.

Dacă era adevărat, știa că pentru John informația asta era neprețuită. Se întreba ce făcuse – îl urmărise pe Al până acasă? Sau până la cabinet? Sau poate doar

inventa altă intrigă. Îi fusese întotdeauna greu să discearnă realitatea de ficțiune în spusele fostului ei prieten.

John rânji iar. Nu vroia să mai spună altceva. Cheryl îl mai văzuse băgându-și nasul în viața personală a clienților ei, de exemplu cu instalatorul acela ciung cu care se întâlnise vreo trei luni. Când ea nu mai fusese în stare să scoată vreun ban de la el cu vorbe dulci, John preluase afacerea. O sfătuisese să-i controleze actele și să-l descoasă în legătură cu venitul lui. Într-o seară, John îl urmărise pe tip chiar până acasă, amenințându-l c-o să-i spună totul soției sale. Îl storsese de trei sute cincizeci de dolari în total. Mai târziu, lui John îi pieri interesul, văitându-se că nu merita efortul depus.

Banii dați de instalator erau apă de ploaie în comparație cu ce aducea Al. Cheryl presupuse că n-avea să mai treacă multă vreme până când John va face prima mișcare în cazul clientului lui Dawn. De un singur lucru era sigură în privința lui Lucky Fry: când era vorba de bani, nu-i scăpa nimeni din gheare. Înainte ca John s-o cunoască pe Dawn, Cheryl încercase asta. Dar găsea întotdeauna o modalitate s-o aducă înapoi – cu vrăjeli sau cu bătaie.

Mica sporovăială dintre Cheryl și Al avea să fie ultima. În ziua de 23 octombrie plecă definitiv din Detroit. Data exactă avea s-o țină minte multă vreme și s-o considere o aniversare importantă.

Frank McMasters se întorsese în Alanson. Renunțase să mai încerce s-o aducă înapoi. Se certaseră din cauză că ea lua iarăși droguri, chiar în ziua în care plecase, în fața casei de pe strada Clayton. Frank îi trăsese haina de piele de pe umeri.

– N-o să-ți las treanța asta ca s-o amanetezi și să-ți iei droguri.

Țipase după ajutor, iar John ieșise alergând din casă. Îi dovedise în ziua aceea cam cât de mult îi păsa de ea.

– Hei, strigă el de pe verandă. Dacă nu încetați, o să vină poliția.

Luna în care locuise cu Dawn și John în casa de pe Clayton îi aminti lui Cheryl de zilele petrecute în apartamentul din Homewood Manor. Se întorsese în Detroit crezând că fostul ei prieten, John Fry, se schimbase. Dar singura schimbare era faptul că acum consuma droguri de calitate mai bună.

John îi mai acuza încă pe Dawn și Al pentru eșecurile sale. Totul era atât de familiar. Își aminti de câte ori îi reproșase John că-l dezamăgise că „îl făcuse să sufere” – așa spunea el mereu. Îl dezamăgise pentru că fusese violată de unul din prietenii lui, pentru că refuzase să mai agate clienți. „Dar la sentimentele mele nu se gândește? se întrebă ea. Eu am fost cea violată. Eu am fost cea care trebuia să se prostitueze.”

Până la urmă, Cheryl începuse să-și dea seama cum îi mergea mintea fostului ei prieten. N-avea conștiință. N-avea nici un fel de sentiment pentru nimeni. Avea doar o mulțime de deghizări credibile pe care le folosea ca să-și acopere cusururile. Își petrecuse cinci ani ca să-i privească măștile – de filosof îngrijorat, protector mândru, băiețaș rănit. Însă orice atingea spunea altceva despre el.

– Băiețașul, avea să conchidă ea mai târziu, avea pe diavol în el.

Totul începuse în septembrie, când împlinise douăzeci și unu de ani. Nici măcar heroina nu mai putea ascunde adevărul. Nu-și putea privi corpul în oglindă. Și-l vânduse bucată cu bucată la mii de bărbați, iar ceea ce avea mai prețios îi dăduse pe gratis lui John Fry. Cheryl se întreba dacă mai are vreun an de trăit, ca să nu mai vorbim de o viață normală.

Într-o zi, Cheryl își aminti că văzuse în Petoskey un loc numit *Centrul de Ajutorare a femeilor*, care făcea reclamă pentru o casă destinată femeilor bătute de soartă. Întrunea toate condițiile pentru a intra fără probleme în această categorie. Nu trebuia decât să-și scoată bluza.

În dimineața de 23 octombrie se afla pentru ultima oară în Cass Corridor. Mai avea câteva ore de pierdut până la plecarea autobuzului spre Petoskey. Și le petrecu stând în White Grove, privind prin geamurile cu zăbrele lumea de pe stradă, prinsă într-o formă sau alta de sclavie. Mark Bando o văzu acolo, intră și o arestă pentru o amendă neplătită. Avea destui bani la ea ca să achite cauțiunea de o sută cincizeci de dolari.

– Plec, Bando, îi zise ea când ieși din comandamentul general al poliției. Plec din Detroit ca să mă las de droguri și prostituție.

– Dacă spui tu, Cheryl, zise polițistul.

Știa că n-o crede. Dar când se urcă în autobuz mai târziu, nici nu-i mai păsa. Știa că pleacă să-și găsească un adăpost în Petoskey. Știa că va renunța la droguri – nu de dragul lui Mark Bando, nici pentru Lucky Fry sau Frank McMastres.

Pentru nimeni altcineva.

Când autobuzul ieși din Detroit lăsând în urmă o dâră neagră de fum, Cheryl se cufundă în scaun și închise ochii.

„De data asta, își spuse, o voi face pentru mine.”

Capitolul 56

Cei doi toxicomani așteptară ca Buick-ul să se oprească lângă bordură. Trecură la atac când șoferul coborî din mașină.

John Fry o urmări de la geamul bucătăriei pe Dawn, care ieșise să-l întâlnească pe Al. Când unul din drogați îi băgă un cuțit lui Al sub coaste, John luă repede un cuțit de bucătărie și-l băgă în buzunarul din spate al pantalonilor, îndreptându-se către ușă. Își ascunse intențiile, apropiindu-se cu pași leneși.

– Hei, ce se întâmplă aici, amice?

– Ceva ce nu te privește pe tine.

– Tot ce se întâmplă în curtea asta nenorocită mă privește. Dacă ai de gând să folosești cuțitul ăla, mai bine fă-o cu mine.

Unuia din tipi nu-i plăcu scena, așa că se întoarse și-o luă la goană. Celălalt se îndepărtă încet. Când întoarse capul, John încă se mai uita urât spre ei.

– Mă bucur c-ai fost pe aici, John, zise Al.

Nu mai zâmbea. Dawn se urcă în Regal și cei doi plecară. Peste mai puțin de o oră stăteau toți trei la masa din bucătărie, sorbindu-și cafelele. Al zise că avusese o discuție serioasă cu Dawn.

– John, mi-a spus că a mai avut necazuri cu tipii ăia doi, începu el. Ai vreo treabă acum?

John îi răspunse că în ultimele luni lucrase ca șofer pe un camion, dar că-l pusese ră pe liber.

– Ai vrea să stai prin preajma ei și să ai grijă să nu i se întâmple ceva? Nu pot fi mereu aici. Munca mă ține departe.

– N-am ceva mai bun de făcut, zise John.

După ce Al plecă, Dawn îi destăinui că pregătise terenul pentru întoarcerea lui. Îi spusese lui Al că tot cartierul știa că îi aducea bani și din cauza asta hoții pusese ochii pe ea. Și dacă el nu putea fi acolo ca s-o protejeze, cineva trebuia să facă asta.

– Ei, s-ar putea crede că a fost o înscenare, îi zise el mai târziu unui prieten. Dar jaful a fost real. În momentul ăla nu știam însă că ea pregătise terenul. Să-ți spun ceva despre fata asta. E tare, amice. Nu e meritul meu. Am mai făcut și eu câte ceva în privința asta, dar ea era o escroacă de când am întâlnit-o.

Capitolul 57

O parte din capacitatea copilului de a simți încredere sau neîncredere se bazează pe capacitatea mamei de a lua în seamă crizele lui de furie și de a accepta ideea că un copil are în mod normal și sentimente de supărare și furie.

W. ALAN CANTY

Conferința de la Colegiul Concordia

Lui Jan Canty nu-i plăcea să recunoască faptul că n-avea nici un chef să meargă la mama lui Al de Ziua Recunoștinței. Nu se simțise niciodată bine în familia soțului ei. Ar fi fost încântată să petreacă o zi în casa părinților săi din Arizona, unde putea sta fără pantofi. Dar în casa familiei Canty nu-și permitea niciodată să facă asta.

Întotdeauna i se păruse că bungaloul acela arăta ca un muzeu. Nu numai din cauza anticului pian pătrat și mare ori a bibelourilor foarte vechi din sufragerie. Casa era întotdeauna neplăcut de liniștită. Ar fi vrut ca cineva să dea drumul la un casetofon sau măcar la televizor. Dar în loc să se întâmple asta, știa că aveau să stea tăcuți într-un semicerc pe scaunele cu spătare drepte. În spate era o cameră obișnuită pentru familie, dar cu ușa mereu închisă. Mai era și o verandă cu geamuri de sticlă, unde nu stătea nimeni niciodată, nici măcar în nopțile cele mai fierbinți de vară. Toată lumea stătea în sufragerie și transpira.

Când Al Sr. trăia, Jan înțepenisise pe unul din acele scaune transpirată din cap până în picioare, ca la un interogatoriu. „Unde lucrezi acum? Nu te bucuri că Al te întreține la facultate? Cât costă pregătirea ta? Puloverul ăsta e nou? Al ți l-a cumpărat?”

– Ce mașină ai? o întrebuse cândva Al Sr.

– Un Volkswagen decapotabil, vechi și rablagit.

La început pâruse ușurat; apoi urmasse atacul.

– Presupun că vrei să-ți iei un Cadillac acum, nu?

Încercase să riposteze. Bănuise întotdeauna că părerea lor era că se căsătorise cu Al pentru bani.

– Nu mă interesează Cadillac-urile. Nici măcar nu-mi plac. Sunt prea mari.

Își dădu seama că și Al Sr. avea unul.

Chiar dacă Al Sr. murise, prezența lui încă mai domina casa. Se discuta prea mult despre statutul profesional al familiei și despre respectabilul nume Canty. Dar Jan mai simțea și unele conflicte ascunse, care nu răbufneau niciodată. Nu știuse vreodată cu siguranță ce sentimente aveau mama și fiul față de Al Sr. Păreau să-l idolatrizeze, dar în ascuns nutreau resentimente față de el. Era incapabili să-și împace aceste două porniri.

Tipică pentru acest fapt era o conversație bizară pe care o auzise într-o după-amiază, cu privire la contribuția lui Al Sr. la un fond de burse pentru sportivii de la Universitatea Syracuse. Își amintea câteva replici:

– Oh, mamă, știi că tata era o persoană generoasă.

– Era într-adevăr, Bus.

– Și din cauza asta a donat acele fonduri pentru bursele sportivilor.

– Bus, eu n-am privit lucrurile în felul ăsta.

– Dar, mamă, de-asta a făcut donația, pentru că era generos. Nu crezi că a procedat bine?

– Nu, Bus. Nu cred. Eu nu l-am aprobat.

– Bine, mamă, dar...

– Am fost *foarte furioasă* pe el, Buster.

Și asta fusese tot. Abandonaseră subiectul. Păreau să-l critice și să-l protejeze pe Al Sr. în același timp.

Mama și fiul aveau deseori astfel de discuții în contradictoriu. Era un fel de sporovăială monotonă. Când începeau să spună „Oh, mamă” și „Ei, Bus” însemna că ceva de acest gen se pregătea să iasă la iveală. Într-un an de Ziua Recunoștinței nu fuseseră de acord unde să

taie în felii curcanul. Mama vroia pe masă, fiul – pe cuptor. Discuția începuse cu „Să te ajut.“

– Nu, mamă, fac eu asta.

– Nu, Bus, o s-o fac eu.

– Oh, mamă.

– Ei, Buster...

În timpul disputei ajunseseră să tragă de curcan. Tensiunea îi contamina pe amândoi, dar nu-și exteriorizau mânia. Nici unul din ei nu țipa și nu-l jigneau pe celălalt. În ziua aceea își dăduseră drumul mai mult în timpul certei – dar și pășării. Curcanul căzuse cu zgomot pe podea. Al începuse să ridice tonul.

– Ei, Buster, se răstise doamna Canty. Așa-i vorbești tu mamei tale?

Disputele lor se încheiau deseori cu replica asta, care-l îngheța pe Al și-i făcea umerii să cadă. „De ce, se întreba Jan, nu ia o atitudine și nu-i spune că l-a înfuriat peste măsură? Părea la fel de incapabil ca un preșcolar să răspundă firesc.“

De-a lungul anilor, Jan sesizase că, în ciuda prefăcătoriei obișnuite, Gladys Canty se purta cu fiul ei ca și cum era tot un copil. Primul indiciu îl avusese pe vremea când își cumpăraseră vila în stil Tudor. Când Gladys o vizitase, observase că-și mutaseră lucrurile în dormitorul cel mare.

– Asta-i bună, Bus, doar n-o să dormiți aici, nu-i așa? zisese.

„Cine se crede?“ gândise Jan.

Felul în care-l trata pe el – pe amândoi de fapt – ieșea la iveală și în alte moduri. Îi îndopa mereu cu dulciuri, ca pe copii – fursecuri, prăjituri și ciocolate. Nu numai că exista porecla Buster, dar lui Gladys îi plăcea s-o numească și pe ea Jannie sau „micuța Jannie.“ Odată, Gladys îi cumpărase lui Jan un pulover. Când îl dusese înapoi, pentru că făcea alergie la lână, descoperi că fusese cumpărat de la raionul de copii.

– Crede că sunt un copil? îl întrebase ea pe Al.

– Oh, doar știi cum e mama, răspunse el.

Nu stăruia niciodată asupra ciudățeniilor părinților lui, considerându-le neșemnificative.

Dar își dădea seama că avea câteva amintiri neplăcute. În perioada în care făcuse o pasiune din fotografiat, descoperise că soțul ei avea o aversiune față de aparate.

– Îmi place ceea ce faci, spusese el. Dar fă-mi o favoare. Te rog să nu mă pozezi și pe mine.

– De ce? îl întrebase ea.

– Pentru că în copilărie la fiecare mișcare mi se făcea o poză. Mi s-a făcut greață de asta.

Într-o seară se uită la multe fotografii cu Al, de când avea nouă luni până la vârsta de șase ani. Pozele alb-negru erau pline de mașini vechi acum și de scene de familie surprinse în curtea din spatele fostei lor case de pe Chalmers. Unele fuseseră făcute la petreceri. Îi atrăsese atenția un singur lucru la el. De obicei Al era singurul copil, chiar și la chefurile din grădină. Părea dezorientat în instantaneele în care se clătina printre fustele și pantalonii gigantilor adulți.

Al Sr. era mereu îmbrăcat impecabil, în costume din trei piese ajustate pe corp. Gladys prefera rochiile simple și pantofii fără toc. Totuși, pe fiul ei îl dichisea și-l îmbrăca cu mult mai multă grijă.

Într-o poză în care avea trei ani, Al purta bucle aurii ce-i cădeau pe umeri. Așa era moda pentru băieți la începutul secolului, dar erau în 1936 atunci. Al se simți jenat de felul în care arăta. Mai târziu îi destăinuise lui Jan că, în cele din urmă, Al Sr. îi ordonase soției sale „să-i taie afurisitele alea de bucle“.

Când se apropiase de vârsta școlară, tânărul Al arăta ca un băiețandru tipic din Detroit, îmbrăcat în pantaloni groși albaștri și tricouri. În alte fotografii era în pantaloni scurți și bluze cu gulerașe albe, brodate. Al îi spusese cândva că în prima lui zi de școală, maică-sa îl îmbrăcase exact ca pe Buster Brown – flăcăul cu pălărie rotundă,

cravată de mătase și tunsoare olandeză. Al avea chiar și un bulldog.

– Dumnezeule, spuse ea, ce idee să trimiți un băiat îmbrăcat astfel la o școală din Detroit. Nu suntem la începutul secolului. A dat dovadă de multă insensibilitate.

– Doar o știi pe mama.

– Ei bine, eu nu i-aș face asta copilului meu la vârsta de cinci ani.

– Mda, a fost destul de caraghios.

Apoi Al începu să râdă într-un mod straniu, de parcă se distra de minune amintindu-și niște lucruri secrete.

„Unde, gândi ea, era influența tatălui său din copilărie?”. Singurul lucru care-l preocupase vreodată părea să fie încercarea lui Al de a-și obține licența. Jan își imagina cu ușurință cum ar fi reacționat tatăl ei dacă maică-sa l-ar fi feminizat pe fratele ei într-o asemenea manieră.

Dar știa că influența soacrei sale asupra vestimentației lui Al durase multă vreme. Când Al se mutase din casa lui de pe Fisher Road, Jan îl ajutase la împachetat. Dăduse peste o cutie care crezuse că aparține fostei lui soții. Înăuntru era o jachetă cadrilată de un verde aprins cu negru și un halat galben strident cu roșu și negru. Toate păreau să aparțină unei femei.

– Uite, Al, Maggie și-a uitat niște haine, spusese ea.

Al avea o expresie înghețată.

– Acelea... sunt hainele mele, se bâlbâise el.

– Nu te-am văzut niciodată purtându-le.

– Nu... nu le-am purtat niciodată.

Observase cât e de jenat.

– În mod sigur nu i-ar veni bine unui bărbat, spuse ea, încercând să mai atenueze efectul cuvintelor rostite mai înainte.

– Ei bine, *mama* mi le-a cumpărat.

Apoi schimbă subiectul. Făcea asta de câte ori Jan încerca să inițieze o discuție mai semnificativă despre copilăria lui. Totuși, de-a lungul anilor, din nemulțumirile

sale voalate, își dăduse seama că soțul ei petrecuse foarte multă vreme ascultând predici despre ceea ce era cuviincios ori nu.

În timpul acestei vizite de Ziua Recunoștinței, Jan nu detectă nimic de felul acesta, însă, în timp ce așteptau curcanul, nu putu să nu observe cât de încordat era Al, retras în sine și nevorbind aproape deloc. Casa era mai tăcută ca oricând. Jan ar fi considerat binevenită chiar și o ciondăneală de-a lor, care să învioreze puțin atmosfera.

La un moment dat, lui Jan i se făcu milă de el. Era aproape patetic atunci când se așeză, cu capul între umeri, pe unul dintre scaunele din sufragerie, la distanță de mama lui. Ciugulea dintr-o prăjitură și privea fix pe fereastră.

– Al, ce e cu tine, iubitule? îl întrebă după ce pleacă.

– Jan-Jan, mă ocup de asta în ședințele de terapie, răspunse el.

Capitolul 58

Compensația va fi aleasă pentru atingerea unui scop diferit, dar de o importanță la fel de mare. De exemplu, adolescentul care nu poate juca fotbal din cauza înălțimii sale necorespunzătoare va deveni șeful cercului de dezbateri al școlii. Supracompensația, practică pentru a te simți superior celorlalți, este un simptom al nevrozei.

W. ALAN CANTY.

Conferințele la Colegiul Henry Ford Community.

Ray Danford, operator pe computere, aruncă o privire la calendarul și se hotărăște să-l sune pe vechiul său prieten Alan Canty. Aniversările lor de naștere erau la numai câteva zile distanță una de alta și, oriunde i-ar fi dus viața în ultimii treizeci și cinci de ani, găseau întotdeauna o modalitate de a lua legătura la sfârșitul lunii noiembrie. Al sugerează să se întâlnească într-o sâmbătă pentru a lua prânzul împreună.

„Originalul” Marcus Hamburgers, gândi Ray, unul din localurile pe care le frecventau în adolescență. Avea să-i predisună la nostalgie. Se întreba dacă mâncarea mai era la fel.

Când se întâlniră peste două săptămâni, constatară nu numai că în micuțul restaurant se serveau aceeași hamburgeri, dar părea că localul nu mai fusese renovat din 1949. Se așezară pe scaune la bar și dădură comanda.

– Chiar și chelnerița seamănă cu cea de pe vremuri, spuse Al.

– Poate că e aceeași, glumi Ray.

Cei doi prieteni trecuseră prin multe din vara anului 1949, când se întâlniseră. Tot timpul prânzului ar fi putut să depene amintiri, dar mintea lui Al era preocupată de niște probleme din prezent.

– Apropo, Ray, am cunoscut o fată, Dawn. De fapt, e din Harper Woods, dar când am întâlnit-o locuia împreună

cu prietenul ei într-un apartament din Cross Corridor. Da, e prostituată.

Al îi mai dădu câteva detalii sumare ale relației lor. O vedea pe fată destul de des. Dawn și prietenul ei erau toxicomani. Îi spuse că fusese destul de complicat să-și aranjeze programul astfel încât escapada să fie posibilă. Se întâlneau de un an.

În timp ce povestea se desfășura, Ray simți că nu mai are aer. Avea uneori astfel de crize. Un doctor îi spusese că era vorba de hiperventilație. Până la urmă trebui să-l întrerupă.

– Uh-oh, Al, îngăimă el. Mi s-a tăiat respirația.

Al începu să râdă când văzu privirea înspăimântată a lui Ray. În curând râdea cu sughițuri în vreme ce Ray se chinuia să nu se lase cuprins de panică. Dar reacția lui Al îl ajută să-și revină.

– Ce dracu' e așa de nostim în faptul că nu mai puteam să respir? îl întrebă Ray.

– Nimic, răspunse el. Nimic.

„Al Canty avusese întotdeauna un simț ciudat al umorului”, gândi Ray. Dar râsul lui avea o notă de nebunie, ca al cuiva aflat sub o mare tensiune. După aceea Al reveni la povestea lui.

– Ray, continuă, ei mă cunosc sub numele de *Al Miller*, doctorul Al Miller.

Rânjea încântat. Era o glumă de-a lor. Al Miller era șoferul pe care Al Canty îl aclama la concursurile de la Schoenherr și Eight Mile Road. Miller și mașina lui neagră de curse câștigaseră majoritatea concursurilor la care asistaseră în adolescență. Pista ovală de zgură era considerată pe vremea aceea cea mai rapidă din țară.

Marcus Hamburgers nu era singurul lucru care nu se schimbase de-a lungul anilor, medită Ray. El și cu Al discutau despre asta când erau studenți la secția de psihologie a Universității Wayne.

– Nimeni nu se schimbă prea mult, nici măcar prin psihanaliză, obișnuia Al să afirme. Trăsăturile de bază rămân.

Și după câte își dădea Ray seama, mascarada cu doctorul Al Miller rămăsese o constantă a lui Al Canty, încă una dintr-o serie lungă de șarade. Al încerca mereu să compenseze lipsa curajului său bărbătesc prin combinații, mașinații și îndrăzneală psihologică. Dar Ray își amintea că numai o dată fusese implicată și o târfă.

Pe atunci erau amândoi la colegiu și de-abia trecuseră de douăzeci de ani. Într-o vineri după-amiază, Al apăruse cu două sute de dolari pe care spunea că-i furase de la o prietenă. Auzise de un loc din Chicago numit Rush Street. Fără să piardă timpul, cei doi plecaseră să-l viziteze în Volkswagen-ul negru al lui Ray.

Se instalaseră la un hotel din Chicago, Al agățase o prostituată și o adusese în cameră. De fapt, acostarea ei fusese singurul aspect normal al excursiei. Cel puțin o plătise. Majoritatea banilor furați, Al îi dăduse pe mâncare și băutură. La plecare, Al îl ținuse de vorbă pe recepționar, astfel încât Ray să poată ieși pe furiș cu bagajele, fără să plătească. Al îi trimisese o vedere mamei lui de la Asociația tinerilor creștini din Chicago, scriindu-i că stăteau acolo.

Ceva tot scăpase din vedere. Trecuse în registrul hotelului adresa lui de acasă. Când venise nota de plată, scrisese pe plic „nu la această adresă” și-l trimisese înapoi.

– Când ai de gând să faci niște lucruri ilegale, trebuie să folosești un nume fictiv, declarase Al mai târziu.

Dacă lucrurile s-ar fi oprit acolo, probabil că ar fi putut fi considerată o pozna de tinerețe. Dar urmaseră multe altele. În special cu femeile, Al părea mai captivat de mașinațiile lui de a cuceri fetele decât de sexul în sine. Prin baruri, Ray îl asculta ore întregi pe Al care elabora planuri minuțioase de abordare a câte unei fete frumoase, dar nu-l văzuse niciodată ridicându-se de pe un scaun și încercând să facă cunoștință cu vreuna. O dată, Al se dăduse drept medic veterinar pentru a obține de la un farmacist un medicament considerat afrodisiac. Închiriasse și mobilase un apartament pentru a-l încerca pe fata cu care se întâlnea. Altă dată făcuse pe detectivul pentru a

afla mai multe lucruri despre o fată care îi plăcea. O urmărise, își notase programul ei zilnic, dar nu o invitase undeva niciodată. Cu altă ocazie, își umflase obraji cu yată și-i spusese unei fete că era bolnav în ultimul stadiu. Ca o ultimă dorință, o rugase să facă dragoste cu el. Ea se prinsese de șmecherie și îi întorsese spatele.

Urmase filmul pe care îl făcuse la colegiu, intitulat *Casa de sârmă*. Avea două scopuri. În primul rând, era o dramă serioasă de tip freudian. În al doilea rând, era menit să o seducă pe regina anului lor de liceu, care se întoarse acasă. Era o fată amețitor de frumoasă, cu păr lung, castaniu. Al o angajase pentru rolul principal. Ray era operatorul.

În privința temei freudiene, *Casa de sârmă* simboliza un cămin în care legăturile de familie erau extrem de fragile. Era vorba despre un tânăr al cărui tată era mereu plecat din oraș cu afaceri și a cărui mamă nu era interesată decât de vizite și de jocul de cărți. Personajul principal, fiul lor, își ucide prietena, sau ea îl omoară pe el. Ray nu era sigur. Al îi promitea de ani de zile că o să-i arate filmul.

Cât despre regina anului, Al nu făcuse nimic, Cele mai multe din șaradele lui eșuau din cauza transparenței și a greșelilor de calcul, cum se întâmplase și cu planul lui de a evita recrutarea. Cu câteva zile înainte de examenul corporal, închiriaseră o cameră la un motel de pe Jefferson pe care o umpluseră cu sticle de lichior de mure. Ray n-avea să uite niciodată cum îi proptise brațul lui Al de un telefon și cum, la insistențele lui, încercase să i-l rupă cu trei lovituri de bocanc. Nu reușise decât să i-l julească și să-l învinețească. Ray nu fusese în stare să-l lovească prea puternic. Al fusese îngrijorat de ceea ce avea să creadă mama lui, așa că inventase pe loc o poveste despre felul în care căpătase rana.

N-aveau nici un fel de scrupule în timpul acestor aventuri. Pe atunci, Al Canty se considera deasupra codului moral obișnuit. Regulile sociale erau o parte a ceea ce mentorul lor intelectual, Sigmund Freud, numea supra-eul. Ray trebuia să admită că împărtășea și el aceleași opinii pe vremea aceea.

În tinerețe, cei doi fuseseră atrași unul de altul de viziunea asemănătoare pe care o aveau asupra lumii. Deși Ray fusese crescut într-o casă de muncitori, iar Al în mijlocul rafinamentului clasei mijlocii, ei doi aveau multe în comun. Ray era exagerat de timid și se bâlbâia. Al era ostracizat ca un tip straniu și distant. Împreună își găsiseră salvarea în eseurile lui Sigmund Freud.

Păziseră noul mod de cunoaștere de parcă le-ar fi fost destinat numai lor. Freud nu numai că le oferise un nou fel de a privi oamenii, dar le îndepărtase și teama. Nimic nu mai putea fi măsurat după standardele alb-negru care îi deranjase întotdeauna. Ordinea superioară consta în capacitatea de a vedea și analiza diversele nuanțe de gri.

Inventaseră porecle pentru cei neluminați. Freud numise o dată religia „obsesie în masă care se învecinează cu nevroza”. Al le spunea celor care se duceau la biserică OMN-i. Eroii liceului erau ușor de deosebit. Știau că cei fanfaroni și țăntoși aveau nevoie să fie flatați de cei din jur.

Se considerau niște intelectuali sofisticati. Vorbeau cu Al Sr. despre comportamentul uman și îi fascinau demonstrațiile acestuia despre hipnoză. Erau siguri că sunt și ei promotorii ideilor zilei. Psihologia freudiană începea să invadeze cultura americană. Producătorii de film descoperiseră subconștientul. Regizori ca Elia Kazan foloseau alegoriile oedipiene și alte concepte ale lui Freud în filme ca *East of Eden* și *On the Waterfront*.

Toate astea avuseseră influență și asupra studiilor lor. Ray urmasse treizeci și nouă de ore de psihologie la Wayne State, dar fusese nevoit să renunțe până la urmă, ca să-și caute un serviciu. Acum avea o fată și un băiat, locuia într-un bungalou din Harper Woods și spăla covoare pentru a-și rotunji veniturile. Se căsătorise cu iubita lui din liceu, Jeannie. De fapt, îl întâlnise pe Al la petrecerea în timpul căreia îi propusese lui Jeannie să fie prietena lui. Era pe 4 august. Încă mai sărbătoreau acea

dată printr-o petrecere anuală la care invitau prietenii lor din partea de est a orașului.

Al nu renunțase la psihologie. Era singurul din vechea bandă care reușise să transforme studiile de la colegiu într-un mod de viață. Prietenia lor fluctuase de-a lungul anilor. Relațiile dintre ei se răciseră pe vremea când fusese căsătorit cu prima lui soție, Maggie. Al umbla cu tipi foarte sofisticati pe atunci. Cu Jan, devenise mult mai accesibil și dăduse chiar el câteva petreceri de 4 august, la vila sa în stil Tudor.

„Ce tâmpenie și cu prostituata asta“, gânde Ray. O găsea pe Jan nepretențioasă și excepțional de atractivă. Al avusese secrete și față de prima lui soție, Maggie. Dar, după câte știa Ray, totul se redusese la cumpărarea și ascunderea a vreo șase mașini vechi prin mai multe garaje din oraș. Ray crezuse că Al se potolise după ce o întâlnise pe Jan. Dar acum avea această escapadă. Spera că prietenul său știe ce face.

La plecare, Al era nerăbdător să se întâlnească din nou.

– Ray, haț să ne vedem o dată pe lună și să luăm prânzul ca acum.

Ray Danford nu avu nimic de obiectat. Știa prea bine că fusese întotdeauna singurul prieten apropiat și confident al lui Al.

Spre sfârșitul acelei zile Ray își aminti că o auzise pe fiica lui, April, vorbind despre o fată numită Dawn care dispăruse în 1983, cu câteva săptămâni înainte de absolvirea liceului.

– Nu ziceai tu ceva despre o colegă din liceu care a dispărut pur și simplu?

– Mda.

– Cum o chema?

– Dawn Spens. Nimeni n-a mai auzit de ea de atunci. De ce?

– A, nimic.

Se întreba dacă era aceeași fată.

PARTEA A TREIA

1985–1986

Capitolul 59

„Oricâte eforturi ai face, vor exista oameni care n-or să te placă”

W. ALAN CANTY

*Conferințe la Colegiul Henry Ford
Community*

Dawn Spens începu noul an cu o altă internare în spital. Luase câteva înghițituri de șampanie la o petrecere dată de o verișoară, se plânsese de dureri în partea dreaptă, apoi leșinase. Când se trezi în 1985, avea hepatită.

Doctorul Al Miller o prevenise că frecvențele ei ameteți și grețuri erau din cauza drogurilor. Ea și John nu luau numai heroină, își făceau și injecții intravenoase cu cocaină. Din cauza vărsăturilor, mușchii s-au încordat și i-au provocat durerea de sub coaste, îi sugerase Al s-o lase mai moale cu drogurile câteva zile și problema se va rezolva.

Sfatul era probabil bun, dar diagnosticul lui Al îi punea în mod serios la îndoială priceperea de medic. Când John își duse prietena la Spitalul Southwest Detroit, situat lângă centrul comercial al orașului, doctorii o internară pentru hepatită cronică. Era a treia ei spitalizare serioasă într-un an.

Săptămâna aceea Al stabilise să plece în vacanța sa anuală în Arizona, unde se relaxa împreună cu bătrânul miner și catării săi. Dawn încercă să-l găsească pe Al înainte ca acesta să plece și să-l anunțe că se află în spital. Dar la telefon i se răspunse că doctorul Alan Canty își avea cabinetul acolo.

Dawn și John se hotărâseră să facă câteva investigații. John căută în cartea de telefon. Exista un

doctor W. Alan Canty, având cabinetul în Fisher Building și locuința în Grosse Pointe Park. Dawn își aminti că într-una din plimbările lor cu mașina Al îi arătase casa pe care o avea în Grosse Pointe Park, dar pe care spunea că o închiriasse de la moartea soției sale. Strada, Berkshire, se potrivea cu adresa doctorului Canty din cartea de telefon.

– Dacă ăsta-i el, sună-l acasă pe nenorocit, zise Dawn.

Asemănările deveniră și mai șocante după ce John formă numărul. O femeie răspunse la telefon, spunând că doctorul Canty nu e acasă. John se dădu drept un prieten ce trebuia să-l găsească neapărat pe doctor.

– E important, zise el. Unde îi pot lăsa un mesaj?

– Ei bine, eu sunt menajera, spuse femeia. Doctorul Canty și soția sa sunt plecați din oraș pentru o săptămână.

John închise.

Peste o săptămână, când se întoarse, Al era nerăbdător să le arate noua pereche de bocanci pe care și-i cumpărase din Arizona. Aveau vârfurile metalice.

– M-am gândit că s-ar putea să am nevoie de ei, îi spusese sarcastic lui John. În cazul în care mai trecem pe la Gaiety Bar.

Al îi duse lui Dawn la spital un album cu fotografii ale casei sale din Grosse Pointe Park. În vară se plânsese că i-a fost spartă și jefuită casa, iar de atunci nu încetase să le povestească despre reparațiile și renovările pe care le făcea. Acum trebuia să termine și voia să-i arate lui Dawn rezultatele. Îi lăsa albumul să-l studieze.

Mai târziu, John și Dawn examinară colecția de fotografii, ce etala un stil de viață cum nu mai văzuseră decât în reviste. Erau multe covoare, tapet și lambriuri. Ferestrele aveau grilaj, iar tavanele înalte de trei metri și jumătate erau împodobite cu sculpturi ornamentale.

John și Dawn priviră lung obiectele de ară japoneză și mobilierul oriental în bronz și lac negru. În fiecare cameră

existau obiecte vechi de artă, bine întreținute: un șifonier cu o oglindă lungă, ovală, un scrin din secolul al nouăsprezecelea, un pat dublu din bronz și fier forjat. Priviră o bucătărie rustică cu mobilă solidă de stejar, o cameră solariu cu podea pardosită cu plăci de ceramică, o cameră de zi mai mare decât întregul apartament din Homewood Manor. O canapea de piele și un scaun comod erau așezate în fața șemineului. Există o singură fotografie de exterior, aceea a unei alei pavate cu cărămizi.

Albumul lăsa impresia că cineva încercase să înregistreze toate bunurile proprietarului. Neștiind nimic de căutările lor în cartea de telefoane, Al le oferise fără să vrea celor doi dovezi ispititoare despre averea sa.

Dawn Spens nu rezistase nici două săptămâni în Spitalul Southwest Detroit. Când doctorii îi interziseră să primească vizite, plecă. John le povestea prietenilor că la analiza urinei reieșise că Dawn e toxicomană.

Pe treisprezece ianuarie, Al o duse cu mașina la alt spital unde a fost din nou internată cu diagnosticul hepatită. Îi fixară o perfuzie prin care i se asigura hrana și i se dădea Demerol. Asistentele au fost instruite să o supravegheze atent, deși nu i se făcuseră teste care să depisteze prezența drogurilor.

Dawn avea să stea cincisprezece zile în spital. John Fry părăsise apartamentul din Clayton și se mutase în casa unui văr, în partea de sud-vest a orașului. În fiecare zi la prânz, cu excepția duminicilor, Al trecea să-l ia, și împreună vizitau pe Dawn. Al se oprea de obicei la un magazin de cadouri. Încă ar fi făcut orice pentru prostituată.

– Ce faci? o întrebă John pe Dawn într-o seară, la telefon.

– Fac o listă pentru Al. Vreau să văd ce pot să obțin.

Al îi cumpăra truse de unghii false, truse de machiaj, cărți cu ilustrații, reviste de umor, cartușe de Marlboro

mentolat și reviste de cuvinte încrucișate, care ei îi plăceau atât de mult. Petrecea ore întregi dezlegând cuvinte încrucișate și luând droguri.

Al le dădea, de asemenea, bani pentru heroină și-l ducea pe John cu mașina la furnizorii de droguri. Îl aștepta întotdeauna pe John în mașină. Dawn era mereu nemulțumită de dozele mici de Demerol pe care i le dădeau la spital.

John și Al începură să stea de vorbă câte puțin în timpul acestor plimbări. Pentru moment păreau să se tolereze unul pe altul.

Subiectele de conversație erau variate. Al vorbea despre istoria orașului Detroit, explicând originea etnică a diverselor cartiere. John îi povestea despre familia sa, care se trăgea din sud. După ce văzuse la televizor un film documentar despre James Dean, Al vorbi cu multă admirație despre actor. Și John avea multe amintiri din anii '50. Al discuta despre automobile vechi, John despre modele vechi de motociclete. Îi arătă lui John poza unui Ford decapotabil pe care-l repara. Îi spuse că merge uneori la Boston și la New York să caute bucăți de mașini. John își aminti că-l auzise pe Al spunându-i lui Dawn că avusese pe vremuri o motocicletă Harley.

– N-o să cred în vecii vecilor că individul ăsta a mers pe o Harley-Davidson, spusese John la început.

Acum nu mai era atât de sigur. „Al era plin de contradicții”, începuse John să le spună prietenilor. Era clar că intelectualul bogat nu aparținea mediului lor, dar, totuși se pricepea foarte bine la cei ce se aflau în afara legii. Uneori vorbea chiar cu un pic de accent, de parcă încerca să se familiarizeze cu toate aspectele străzii.

Una din plimbările pe care le făcuseră împreună îl uimise în special pe John. Merseseră cu mașina în cartierul Brightmore, o enclavă din partea de vest a orașului locuită de familii de albi săraci și de găști de motocicliști. În timp ce-l așteptau în Buick-ul lui Al pe un alt toxicoman să le aducă droguri, Al vorbi despre găștile de motocicliști.

– John, m-am distrat și eu cu unii dintre ei. Forbidden Wheels era gașca mea preferată.

Numi și altele: Renegades, Scorpions, Huns.

– Știa amănunte pe care numai o persoană care a fost printre ei putea să le cunoască, îi spuse Fry mai târziu unui prieten.

Altă dată, Al îi destăinuie că, în tinerețe, fusese aproape prins de poliție comițând un jaf înarmat asupra unei benzinării.

– Am făcut și eu unele din lucrurile pe care le faci tu, John. Eu și câțiva prieteni. Ei au fost prinși, dar eu am reușit să fug.

Fry încercă mai târziu să le explice prietenilor aparentul contrast dintre doctorul cu ochelari, mers legănat de rață și zâmbetul caraghios, și poveștile pe care le spunea.

– În tipul ăsta zac contradicții atât de mari, încât par un mare prost dacă încerc să explic ceva.

Totuși, cea mai mare atenție Lucky Fry o acorda banilor pe care Al îi cheltuia. John folosi agenda lui Dawn pentru a calcula totalul pe anul 1984.

– În ceea ce privește banii, i-a cumpărat șase mașini, deși numai două au fost cumpărate de fapt. Pentru celelalte, doar i-am luat banii. Punând împreună cheltuielile diverse și banii pe care li-i dăduse în fiecare zi, totalul era între o sută treizeci și o sută patruzeci de mii de dolari.

Câteodată John umfla suma la trei sute de mii. Totalul se schimba în funcție de persoana pe care încerca s-o impresioneze sau de cantitatea de droguri pe care o avea în sânge în acel moment. Dar, printre prietenii săi cei mai apropiați, suma de o sută patruzeci de mii de dolari rămăsese constantă.

John știa că marfa nu e pe măsura banilor. La prețul ăsta Al ar fi putut s-o aibă pe cea mai costisitoare târfă de lux din Detroit, care să-l servească într-un apartament de la etajul șaptezeci și cinci al Hotelului Westin. O întrebase pe Dawn despre asta într-o noapte.

– Ce obține tipul de la tine de fapt?

– John, îți jur. M-am culcat cu el numai de vreo câteva ori.

Îi povesti că, după o săptămână sau două fără nici un contact sexual, Al obișnuia să-i facă o cerere formală, spunând:

– Ei bine, n-ai de gând să ai grijă de mine?

Urma o partidă de sex oral.

– Individul urmărește ceva, zisese John mai târziu. La început am crezut că o place foarte mult. Dar Dawn nu e *chiar* atât de grozavă, nu merită *atât* bani. Și felul în care se poartă cu el, pur și simplu nu e normal. Dacă-i dai unei fete două sau trei sute de dolari pe zi și nu stai cu ea decât o oră, se-nțelege că fata trebuie să se poarte frumos cu tine în acea oră.

Dar lucrurile nu stăteau așa. În ultimul timp John observase cum prietena sa își schimba atitudinea. Tăticul de zahăr care fusese sursa ei de mândrie cândva, acum nu mai era decât o sursă de dispreț.

– Felul în care vorbea despre el. Îl ura, ura tot ce reprezenta el, spunea John.

Dawn Spens îl poreclise „fraierul“, și numai așa îi spunea când Al nu era de față. Această atitudine era vizibilă și în felul în care îi cerea sume din ce în ce mai mari de bani. Dacă Al încerca să se eschiveze, Dawn se îmbufna. Nu-i mai vorbea și refuza să meargă să ia masa cu el.

– Cât despre sex, nici vorbă! spunea John.

Dar Al se întorcea mereu. Într-o zi, John o văzuse ieșind furioasă din casă, lăsându-l pe Al singur în bucătărie.

– Cu Al ce faci? o întrebă John.

– Dă-l dracului! răspunsese ea. O să plece acasă.

O dată îl făcu să plângă din cauza mașinii Thunderbird pe care i-o cumpăraseră. Când motorul acesteia începu să bată, John îi spuse lui Dawn s-o vândă. Înainte de asta, Al îl asigurase pe un traficant de droguri numit Stumpy că va suporta el toate cheltuielile făcute de Dawn.

Într-o zi, când se întoarse acasă, John o găsi pe Dawn privindu-l amenințător pe clientul ei permanent. Al plângea în hohote, îndreptându-se cu umerii încovoiați spre Buik-ul său.

– E vina ta că nu mai am mașina, țipa ea. I-ai spus traficantului să-mi dea tot ce vreau, dar nu l-ai plătit și a trebuit să-i dau mașina.

– Te rog, Dawn, o implora Al. Am să-ți iau altă mașină. Zău c-o să-ți iau.

Mai târziu, pentru că Al tot nu-i adusese bani ca să-și cumpere o altă mașină, Dawn așteptă când John era și el de față, ca să deschidă din nou discuția.

– Ai spus c-o să-mi iei mașina, îi spuse ea.

Al păru încurcat. Apoi Dawn îl privi pe John.

– Să te ia dracu', zise ea. Am să-l fac pe *John* să-mi ia mașină.

Tactica dădu roade. Ca să justifice banii, John găsi o rablă care nu rezistă nici o lună și pe care o vândură pentru droguri până la urmă.

Pe la sfârșitul lunii ianuarie, Al alerga zilnic din partea de sud-vest a orașului la casa traficantului de droguri, apoi la magazinul de cadouri și de acolo la spital, unde Dawn îl primea adesea cu indiferență. Nu mai încăpea nici o îndoială că prostituata îl avea la degetul mic. Dar John tot nu putea înțelege ce-l atrăgea la ea.

– Când am văzut toate astea, m-am gândit că trebuie să fie și altceva la mijloc, spusese el mai târziu. I-am zis lui Dawn: „Cred că prostul ăsta scrie o carte” – „Viața toxicomanilor”, sau ceva în genul ăsta. Pentru că nimeni nu suportă atâtea și continuă să vină înapoi.

Capitolul 60

Vedem, de asemenea, mulți oameni tulburați de sentimente de nesiguranță și inferioritate. Ei încearcă uneori să-și depășească aceste complexe prin exces de viteză, încercând să păcălească poliția, ori făcând pe grozavii într-un fel sau altul...

Traffic Clinic din Detroit le smulge masca acestor oameni și le arată ce sunt ei de fapt – neadaptați din punct de vedere social.

ALAN CANTY Sr.

„The Detroit Traffic Clinic“

În alte cazuri găsim tânărul care încalcă legea pentru că drept urmare a urii față de tată, el comite acum o agresiune împotriva autorităților sau împotriva poliției ce reprezintă pentru el un înlocuitor ai tatălui.

ALAN CANTY Sr.

„Problemele tânărului conducător auto“

Ray Danford recunoscuse melodia care începuse în timp ce ei stăteau de vorbă la barul Cadieux, așteptând să li se servească prânzul. Era uimit că Al Canty nu recunoscuse și el vechiul șlagăr din *My Fair Lady*, numit „Pe strada unde locuiești“.

– Hei, Al, ascultă, spuse el. E melodia ta.

Îl tachina pe vechiul său prieten reamintindu-i cum își uzase discurile tot ascultând-o când avea douăzeci și cinci de ani. Pe vremea aceea Al era înnebunit după *Pygmalion*, piesa lui Bernard Shaw, după care se făcuse întâi un film, iar apoi un muzical. Era fascinat de povestea distantului profesor de engleză care pariază că poate să o scoată pe tânăra vânzătoare de flori din mediul ei, să o îmbrace elegant și să o transforme într-o doamnă rafinată. Toți ceilalți ascultau discuri cu muzică blues și mergeau cu mașina la cinematografe în aer liber. Tânărul Al mergea la filme muzicale, fredona „The Rain in Spain“

(„Ploaia din Spania“) și medita la eforturile lui Henry Higgins de a o educa pe șireata Eliza Doolittle. Vechea gașcă găsea preferința lui un pic ciudată.

În timp ce așteptau să le vină comanda de midii înăbușite, Ray își dădu seama de ce vechiul său prieten n-auzise melodia. Era preocupat din cauza tinerei prostituate pe care numai cu o lună în urmă o numise cu prea multă ușurință „ultima sa achiziție“.

– Toată chestia asta îmi face o gaură serioasă în buget, Ray, spuse el. Și în general începe să devină o bătaie de cap prea mare.

– Cât de mare?

– Sume destul de mari.

– Vă întâlniți în fiecare zi?

– De șase ori pe săptămână. Cam două sute de fiecare dată.

– Vrei să spui că-i dai două sute în fiecare zi? Dumnezeu, Al, asta înseamnă o mie două sute pe săptămână.

– Mai mult. Pe lângă asta, e vorba și de timp. Îmi ia prea mult din timpul în care ar trebui să fac alte lucruri. Dar prietenul ei e o adevărată pacoste.

Al îi povesti despre „peștele“ tatuat pe care-l chema John. Dar pe Ray nu-l mira faptul că exista și un astfel de personaj. Interesul lui Al pentru oameni de acest gen era vechi.

Ray își amintea că în liceu Al știa foarte multe despre hoții, excrocii și găștile de motocicliști din împrejurimi. Spunea că puțini dintre ei știau într-adevăr meserie. Ray își amintea mai ales de un timp numit Harold. Harold putea să ia un Oldsmobile și să-l remonteze în caroseria unui Cadillac, transformând un automobil ieftin într-o imitație valoroasă. Al se străduise, cu ajutorul lui Harold, să prindă și el șmecheria. Se lăuda că Harold îi arătase și cum să deschidă un lacăt. Apoi, într-o noapte, el și cu Harold jefuiseră o benzinărie de pe strada Jefferson. Al îl

ținuse de vorbă pe paznic, în timp ce Harold golea casa de bani. Se aleseseră cu trei sute de dolari.

Pe Al îl interesaseră psihopații încă dinainte ca ei să afle despre tulburările de personalitate din manualele de colegiu. Avuseseră o grămadă de discuții despre asta. Ca adepți ai lui Freud, credeau că psihopatului îi lipsea dezvoltarea supereu-lui. Cu alte cuvinte, psihopatul nu avea conștiință.

Pe vremea aceea Ray Danford se îndoia de asemenea uneori de existența supereu-lui la Al. Când conducea, Al ignora semaforul sau alte legi de circulație. Odată, făcuse cu bună știință o greșeală de circulație chiar în fața unei mașini de poliție. Se purtase cu acel polițist cum se purta cu toți. La început, refuza să deschidă geamul. Apoi îl deschidea puțin și spunea același lucru de fiecare dată:

– Ei bine, tatăl meu este Al Canty. Îl cunoști. Lucrează la clinica psihopaților.

Reușea adeseori să scape în felul acesta. Al se prăpădea de răs în timp ce se îndepărtau. Mai târziu Ray avea să afle că, în adolescență, Al acumulasese zeci de amenzi și procese verbale de contravenție. Tatăl lui, jenat, le plătitise pe unele, iar pe altele reușise să le anuleze. În cele din urmă un judecător îi sugerase lui Al Sr. să-l lase să stea cinci zile în închisoarea districtului. Al făcuse cele cinci zile, dar continuase să strângă contravenții.

Lui Al îi plăcea atenția și încerca mereu să-i întrecă pe cei ce se aflau în centrul ei. În liceu, petrecuse o vară întreagă încercând să-l imite pe un coleg de clasă care avea mare succes printre fetele de la Asociația tinerilor creștini. Al muncise săptămâni întregi repetând felul în care acesta se purta, felul în care se mișca sau vorbea, și sfârșise arătând ridicol pe ringul de dans.

Ray se întreba câteodată de ce nu putea Al să fie pur și simplu el însuși. Iar apoi se întreba dacă există într-adevăr un Al Canty. Poza tot timpul. Își construise

nenumărate atitudini teatrale. Când stătea pe loc, în picioare sau pe scaun, ținea o țigară între degetele întinse, iar cotul și-l rezema pe talie. Când cineva din vechea lor bandă spunea un banc, Al își dădea capul pe spate și începea să chicotească. Avea un râs sec și fals.

La douăzeci de ani, Al îl descoperise pe James Dean. Era intrigat de eforturile actorului de a-și descoperi propria identitate, nu numai în rolurile sale, dar și în viață. Era foarte probabil că suferea de complexul lui Oedip, decisese ei ca tineri freudieni. Se făcuse multă publicitate în jurul atașamentului profund al actorului față de răposata sa mamă. Dean făcuse numai trei filme, dar toate îl fascinaseră pe Al.

Al considera că actorul strălucise în rolul tânărului ce încearcă să câștige dragostea unui tată pretențios, din filmul *East of Eden*. În final, eroul o obține, dar numai pentru că tatăl descoperă adevărata natură a dragostei pe patul de moarte.

Al era sigur că Dean furase filmul „*Giant*” de la Rock Hudson și Elizabeth Taylor. Juca rolul unui magnat al petrolului nemulțumit de sine, ce avea totul, în afară de femeia pe care o dorea. Eroul sfârșește prin a se autodistrage, făcându-se de râs în fața unui public din toată țara.

Când *Rebel Without a Cause* apăruse pe ecrane, Al își cumpărase o jachetă roșie ca aceea a personajului principal interpretat de Dean, și începuse să fumeze cu țigara atârând între buze. Luni în șir analizaseră filmul de la prima la ultima scenă. Era o dramă freudiană de bună calitate, hrană celebră pentru ei doi.

Erau amândoi de acord că eroul principal, neîndemânaticul și timidul Jim Stark, nu știa care este rolul său în viață. Filmul începea cu imaginea lui Stark, beat, încolăcit pe trotuar în poziția fătului, ținând strâns în mână o maimuță jucărie la care nu voia să renunțe.

Stark era și copil și adult, pierdut în lumea sa imaginară. Nu putea găsi nici un sprijin la mama lui, care

se plânga cât de mult suferise dându-i naștere, sau la tatăl lui, care îi cumpăra tot ce dorea. Într-una din scene, resentimentele înăbușite îl fac pe Stark aproape să-și omoare tatăl, strângându-l de gât.

Câteodată, din senin, Al își ducea mâinile la tâmpile și declama binecunoscuta republică a lui Stark către părinții care-l certau întruna.

– *Mă distrugeți!*

Al știa tot dialogul. Într-una din scenele de la începutul filmului, Stark, tulburat, găsește un pic de simpatie la un polițist numit Ray. Al se distrase de minune pe chestia asta. Obişnuia să se întoarcă spre Ray Danford și, imitându-l pe Dean, să rostească replica lui Stark din acea scenă:

– *Tu mă înțelegi cel mai bine!*

În film, Stark o întâlnește pe prostituata adolescentă Judy, rol jucat de Nathalie Wood. Ea ducea o viață dezordonată ca să-l pedepsească pe tatăl ei înstrăinat afectiv. Alter ego-ul lui Stark este Plato, jucat de Sal Mineo, un tânăr nevolnic, cu un caracter slab, incapabil să supraviețuiască într-o societate dominată de brute. Tatăl său era mereu absent, iar mama sa veșnic plecată în excursii sau la recepții mondene.

Jim Stark o cucerește pe Judy. Avându-l și pe Plato după ei și fiind urmărit de brute, se ascuseră într-o casă părăsită unde încercară să se comporte ca și cum ar fi format o familie. Plato găsi un pic de satisfacție temporară în acesată mascaradă. Dar, în momentul culminant al filmului, Plato este ucis în timp ce Stark își găsește bărbăția.

Al spunea că filmul fusese epitaful actorului. Ray își aducea aminte că erau împreună când auziseră știrea la radio. Îl ducea pe Al cu mașina la Clarkston, pentru o ședință cu psihiatrul său. James Dean murise într-un accident de mașină. Pe atunci, actorul tocmai scria un scenariu pentru un film pe care urma să-l regizeze și în

care urma să aibă rolul principal. – *Dr. Jekyll and Mr. Hyde*. Fusesse accident sau sinucidere?

Ca și actorul său preferat, Al căuta ceva care să-l ancoreze mai puternic în viață. Cândva Al se plânsese că era incapabil de a se concentra asupra sentimentelor sale. Își povestise una din cele mai vechi amintiri, de la vârsta de opt ani.

– Construisem un fort și l-am lovit pe alt copil cu un bulgăre de zăpadă, spusese Al. Singurul lucru care mi se plimba prin minte era *asta e tot?* Ca în cântecul lui Peggy Lee.

Pe Al păreau să-l intereseze foarte puține lucruri; incapacitatea sa de a se murdări pe mâini când lucra la mașinile sale era un exemplu perfect în acest sens. Psihologia fusese prima și singura entitate care îl angajase total. Fusesse un succes și din punct de vedere material. În schimb, experiența sa clinică nu-l ajutase deloc în privința atracției pe care prostituata și peștele ei o exercitau asupra lui, gândea Ray.

– Păi, ar trebui poate s-o lași baltă pur și simplu, spuse Ray în timp ce-și deschideau midiile.

– Nu e chiar așa de simplu. Ar trebui s-o vezi. E galbenă. E în spital acum, are hepatită. Se omoară, efectiv, cu drogurile.

– Atât de rău?

– Da, dacă ar muri, necazurile mele s-ar termina.

– Ei bine, asta ar fi o soluție, zise Ray.

Lui Al afirmația i se păru amuzantă. Cei doi prieteni râseră cu poftă, dar neliniștea lui Ray Danford fu atenuată doar pentru moment.

Capitolul 61

Christine Duchene Messmann se plictisise de controversele cu privire la toxicomana de douăzeci de ani, cu o fișă medicală încărcată. Pe la sfârșitul lunii ianuarie, Dawn Spens devenise cel mai interesant caz printre studenții din anul al treilea ce-și făceau practica la spitalul din Detroit.

Messmann avea mari speranțe în privința tinerei femei care spunea tot timpul că vrea să înceapă o nouă viață. Locuia în Harper Woods, așa că o considera pe Dawn vecină.

– Ascultă-mă bine, îi spunea lui Dawn. La douăzeci de ani ești tânără, dar nici nu știi când ai împlinit treizeci. Dacă nu te îndrepti, nu cred că ai vreo șansă să ajungi la treizeci de ani.

Stăteau mult timp de vorbă și Dawn îi dădea dreptate întotdeauna. Prietenul ei John, spunea ea, era un fost toxicoman și avea de gând s-o ajute și pe ea să se lase de droguri. O vizita și un bărbat mai în vârstă, cu ochelari cu rame de baga. Părea îngrijorat. Messmann bănuia că e un prieten de familie.

– Se pare că te interesează într-adevăr Dawn, îi spusese el într-o zi, luând-o de-o parte. Vreau să-ți mulțumesc pentru asta. E frumos din partea ta, pentru că are nevoie de ajutor. E o fată foarte bună.

Messmann era mulțumită de felul în care abordase cazul. Se oferise să o înscrie pe Dawn la un program de dezintoxicare, însă Dawn voia să se mute la mama sa, în Windsor. Messmann vorbise cu mama ei de două ori, și aceasta părea nerăbdătoare s-o aibă pe Dawn. Tatăl ei o vizitase și el de câteva ori.

Lui Messmann cazul i se părea promițător. Totuși internul din grupa ei nu era de aceeași părere.

– Cu un toxicoman, îți risipești energia zadarnic. N-ajungi la nici un rezultat cu ei.

Avuseseră multe discuții contradictorii despre acest caz. Massmann nu era naivă. Observase că Dawn avea talentul de a profita de slăbiciunile oamenilor. Într-o noapte Dawn menționase numele ei ca să obțină mai mult Demerol de la o asistentă îngăduitoare.

Durerile lui Dawn – sau lipsa lor – fuseseră subiectul cel mai dezbătut de grupa sa. Dawn pretindea că se simte rău, deși diagrama ei arăta o vindecare progresivă a hepatitei. Internul voia să nu i se mai dea Demerol; Messmann insista ca doza să i se micșoreze doar.

– Da, sigur, spunea el. Nu știi că pacienții ăștia sunt niște prefăcuți? E toxicomană și n-ar trebui să i se mai dea calmante.

Messmann își pusese toată reputația în joc, contrazicându-l pe colegul ei mai în vârstă.

– Când avem un alcoolic suferind de pancreatită nu-i spunem pur și simplu: „E neplăcut, dar ți-ai făcut-o cu mâna ta“, argumenta ea.

Situația atinse un punct critic în ultima săptămână a lunii ianuarie.

Pe 25 ianuarie tratamentul cu Demerol fu întrerupt, păstrându-se perfuzia numai pentru hrană. Când Messmann stătu de vorbă cu ea două zile mai târziu, Dawn o anunță că-și pusese la punct planurile de a merge să locuiască cu mama ei. Pe douăzeci și nouă ianuarie, dimineața, când Christine Messmann intră în tură, pacienta ei lipsea.

Își ceruse ieșirea din spital cu o seară înainte, împotriva recomandării medicilor, și părăsise spitalul fără să aștepte să i se scoată acul perfuziei. Messmann știa la ce-i folosea. Cunoștea deja valoarea pe care un astfel de lucru îl avea pentru toxicoman.

– Ai auzit ce s-a întâmplat cu tânăra noastră pacientă? o întrebă internul malițios.

Messmann se simți ca și cum Dawn Spens i-ar fi dat o lovitură puternică în stomac.

Peste o lună Christine Messmann lua cina la Blue Pointe, când îl văzu din nou pe bărbatul cu ochelari de baga. Avea să-l vadă acolo de mai multe ori, însoțit întotdeauna de o femeie tânără și frumoasă. Într-o marți seara, Christine trecu chiar pe lângă masa lor. El se uită la ea și zâmbi. Se salutară. Însoțitoarea lui își ridică privirile.

Messmann ar fi vrut să-l întrebe despre Dawn Spens și, poate, să-i povestească ce pățise cu toxicomana pe care o vizita atât de des. Dar simți că el nu vrea să vorbească despre asta.

„E-n ordine, gândi ea. De ce să-ți strici o masă bună din cauza unei amintiri neplăcute?”

Capitolul 62

Linda Sue Stennett, fostă dansatoare de strip tease, începea să se întrebe dacă fusese o idee atât de bună să-l găzduiască pe vărul ei John Fry în timp ce Dawn Spens era în spital. De când Dawn ieșise din spital, ceea ce se întâmpla în casa ei din partea de sud a orașului îi amintea de obiceiul fostului ei soț de a cheltui nouă sute de dolari pe zi pentru heroină.

Sue nu era total împotriva drogurilor. Nu refuza un pic de cocaină sau câteva țigări de marijuana dacă i se ivea ocazia. Dar avea treizeci de ani, patru fiice, și trăiau toate din ajutorul social. N-aveau nevoie de necazuri și se temea că Al, pe care John îl numea uneori „doctorul”, pune ceva la cale.

După câte înțelegea ea, Al încerca s-o facă pe Dawn să renunțe la prostituție și la droguri. Când Dawn era în spital, venea uneori cu termosul lui de cafea și stăteau de vorbă. Al avea de gând să-i înscrie pe Dawn și pe John la un program de dezintoxicare pe bază de metadon.

John se purtase foarte bine cu Sue cât fusese Dawn în spital. Îi cumpăra alimente cu banii de la Al și se juca tot timpul cu cele două fetițe ale ei mai mici. John se pricepea întotdeauna la copii. Fetița ei de șase ani, Tonya Sue, îl adora pe „unchiul ei John”.

Și Al încerca s-o ajute. Într-o zi fetița ei de nouă ani Tony, se plângea de dureri de stomac. Când veni „doctorul”, John îl rugă s-o consulte. Al îi palpă stomacul și partea dreaptă.

– Ca să fi mai sigură ar trebui s-o duci la spital să fie examinată. Ar putea avea apendicită.

Până la urmă nu fusese decât indigestie. Chiar dacă fusese un diagnostic greșit, ei tot îi plăcea purtarea lui Al. Sue nu putea înțelege de ce le dădea atâția bani, mai ales că Dawn îi spusese odată că nu avea relații sexuale.

Sue Stennett știa că John și Dawn erau și ei foarte curioși în privința „doctorului” și că nu mai erau mulțumiți cu banii pe care-i primeau zilnic. Mai târziu, ei doi discutaseră cum să facă să-i stoarcă sume mai mari. Dawn adusese vorba despre asta într-o seară, în timp ce stăteau în jurul mesei ei din bucătărie.

– Al știe mai mult decât lasă să se înțeleagă, spusese Dawn. Aș vrea să aflu exact cu ce se ocupă.

Ea și John făcuseră tot felul de speculații, că s-ar ocupa cu trafic de droguri sau o altă „afacere importantă”.

– Știm că este căsătorit, spusese ea. Dar mai ascunde și alte lucruri. E implicat în ceva. Cred că am putea obține o grămadă de bani de la el dacă am ști ce. L-am putea șantaja. L-am putea șantaja pe cinste.

Dawn se ambalase cu totul la ideea asta, iar John era și el de acord. „Ce fac oamenii e treaba lor”, gândise Sue.

Dar, pe la sfârșitul lui februarie, cei doi începuseră s-o deranjeze. Simțea că profită de ea. John nu-i mai cumpăra alimente și nici măcar câteva cutii de bere din când în când. Bănuia că Dawn obținea bani în fiecare zi de la Al când acesta venea la ora prânzului s-o ia la plimbare cu mașina, dar totul se ducea pe droguri.

Într-o dimineață, Sue o găsi pe Tonya stând în sufragerie înfășurată într-un prosop cu părul ud.

– Tonya, ce faci aici?

– Făceam baie și Dawn cu unchiul John m-au dat afară.

Sue nu-și dădea seama cum încăpuseră amândoi în baia ei micuță. Dar când deschise ușa, pe lângă Dawn și John mai ieșiră încă alți trei toxicomani. Se injectaseră toți.

– John, n-am de gând să mai trăiesc în felul în care am trăit, îi spusese ea.

John zisese că nu-i vina lui. Dawn plecase dimineață după droguri și se întorsese cu cei trei bărbați.

– Puțin îmi pasă cine a făcut-o. Nu vreau să-mi las copiii să mai treacă prin mizeria asta. Tu și cu Dawn va trebui să vă găsiți o altă locuință.

Plecaseră mai târziu în aceeași zi.

Capitolul 63

Când văzu expresia placidă de pe fața lui Gladys Canty, Jan regretă că adusese vorba despre mobilierul cabinetului.

– Ei bine, Bus, eu n-am știut nimic despre asta, spuse Gladys. Cum Dumnezeu îți poți permite?

„Și ce o privește pe ea? se întrebă Jan. Al are cincizeci și unu de ani. O mamă nu trebuie să supra-vegheze cheltuielile fiului toată viața“. Jan nu putea pricepe de ce Gladys se purta de parcă soțul ei o tapă pe maică-sa de bani în mod regulat.

– Buster, continuă doamna Canty. Mobila pe care o ai acum e foarte potrivită. Nu înțeleg de ce trebuie să cumperi alta nouă.

„Nu cumpără el, gândi Jan. *Eu* cumpăr, fir-ar să fie!“

Al își lăsă capul în jos. Se bâlbâia încercând să schimbe subiectul. Jan se bucură când veni vremea să plece.

– Chiar dacă mi-ai plăti tu mobila, ce-i pasă ei ce faci cu banii *tăi*? îl întrebă pe Al în mașină.

– Păi, Jan-Jan. Știi cum e mama.

Jan economisise trei ani ca să-și poată decora cabinetul așa cum vroia. Știa oare sunt limitele bugetului ei, dar nu putea spune același lucru despre al soțului ei. În loc să afle care e situația lor financiară, cum îi promisese Al de atâtea ori, ea simțea că misterul se

adânțește. O dată îl întrebase dacă nu cumva pregătirea ei pentru doctorat îi strâmtorase prea tare.

– Oh, nu, Jan, răspunsese el. „*Cercetări terapeutice*” va apare în a șaptea ediție.

Dar Jan bănuia că vânzarea cărții nu fusese atât de profitabilă cum susținea el. Recent, îi propusese să calculeze suma exactă pe care o obținuse din toate vânzările. Al spusese că n-are timp. Îi sugerase, de asemenea, să combine o vacanță cu vizite la câteva din cele zece spitale unde el spunea că i se testează video-casetele.

– Hai să vedem cum se descurcă, zisese ea.

– Nu, Jan, nu e acum momentul potrivit, îi răspunsese el.

Nu înțelegea de ce era atât de evaziv în privința aspectelor de cercetare și financiare ale proiectului. Pe de altă parte, începuse să-i destăinuie mai multe despre sursele de inspirație ale cărții. Recunoscuse într-o seară că era întrucâtva autobiografică, că el însuși trecuse în copilărie prin conflicte cu părinții și avusese accese de furie ca acelea pe care le descrisese în carte.

Erau și alte semne de jenă financiară. De curând, Jan deschisese o scrisoare trimisă de departamentul de administrație financiară a statului. Al le datora în jur de cinci sute de dolari reprezentând impozitele pe anul 1984. Îi dădu scrisoarea.

– Oh, am avut grijă de asta, spusese el. A fost o neglijență a lor.

Când alte câteva plicuri similare sosiseră în cutia poștală, Al le înhăță înainte ca ea să apuce să le deschidă. Când încercă să-i pună întrebări despre bugetul casei, el tăcu stingherit.

Poate că în timpul bolii îl părăsiseră mai mulți pacienți decât recunoștea el, gândea Jan. La dracu', aș vrea să nu se mai ascundă de mine încercând să mă protejeze. Ceea ce o încântase atâția ani acum o enerva. „Ei bine, gândi ea, asta e *problema lui*.” Am propria mea carieră de

care să mă ocup, propriul meu buget din cauza căruia să-mi fac griji.

Îi luase nouă luni, dar eforturile ei neîntrerupte de a-și face o clientelă începură să dea roade pe la începutul lunii martie. Începuse cu câteva recomandări și cu două zile de lucru pe săptămână. Acum, pacienții ei o recomandau altora și cariera ei înflorea.

Când Corporația Burroughs luase etajul al nouălea din Fisher Building, cerându-le ei și lui Al să se mute, Jan considerase schimbarea o bună ocazie pentru un nou început. Aleseseră un apartament la etajul al zecele care avea să fie gata la începutul lui aprilie.

Jan aprecia mutarea de bun augur pentru amândoi. Al părea să se mai elibereze de grijile care îl chinușeră tot anul 1984. Era entuziasmat de ședințele sale de terapie cu doctorița Awes și chiar își făcea timp să ia prânzul cu Ray Danford. Al vorbea atât de frumos despre el, încât ea încurajase întotdeauna prietenia lor. Acum, dacă l-ar putea determina să înceteze munca la închisoarea Wayne County și la biroul procurorului, poate că ar putea începe să ia din nou prânzul împreună.

– În curând am să-mi închei socotelile acolo, Jan-Jan, îi spunea el.

Dar simțea că mintea soțului ei era preocupată de altceva. Părea să fie jignit, chiar iritat de faptul că ea își începea propria ei carieră. Primul indiciu în acest sens îl avusese cu mai mult de un an în urmă, când fusese invitată să conducă dezbaterile la conferința de primăvară a Asociației consultanților în problemele cuplului și terapiștilor, din Michigan. Asta fusese după criza ei de mono.

Al îi spusese prietenei ei Celia Muir.

– Nu cred că Jan ar trebui să meargă. A fost atât de bolnavă.

După câteva secunde adăugase:

– Știi, pe mine nu m-au invitat niciodată.

Lui Jan i se păru ciudat ca el să spună asta. Al nu mergea niciodată la conferințe de specialitate. Jan crezuse că va fi cel puțin dornic să-și împărtășească cunoștințele despre autism, un domeniu cu care ea venise puțin în contact printre psihologii de copii. Ea găsea conferințele educative, dar Al refuza toate invitațiile.

Mai erau și alte semne. Discuțiile lor amicale despre modurile de abordare ale psihoterapiei se transformaseră în polemici vindicative. Se enervase când ea fusese de părere că ar trebui să-i consulte împreună pe tatăl și fiica pe care el îi trata separat. Era jignit când făcea corectări în lucrările pe care el o ruga să i le dactilografieze.

– Pot să rezolv și singur, se răsteya el.

Jan începea să se întrebe dacă, ceea ce considerase sprijin din partea lui Al în ultimii ani, nu fusese de fapt atitudine părintească. Părusese mult mai binevoitor când ea avea brațele încărcate de cursuri.

În timpul vacanței recente din Arizona, mama lui Jan îi observase preocuparea. În timp ce familia se uita la televizor într-o cameră, Al stătea singur în altă cameră, lângă șemineu, ridicându-se numai ca să scormonească focul. Mama lui Jan se dusese lângă el să stea un pic la taifas. Al se întorsese spre ea, spunând:

– Nu pot să vă mulțumesc îndeajuns pentru că ați avut grijă de Jan când eu n-am putut. Nu-mi place când nu pot să am grijă de Jan-Jan.

Mama ei spusese mai târziu:

– Jan, parcă jelea pe cineva. Mi-a fost tare milă de el.

Jan știa că Al se considera apărătorul femeilor tinere. Își amintea cât de mândru fusese când devenise eroul agenției care îi trimetea tinere actrițe pentru proiectul Indianwood. Un om de afaceri, ce se întoarce de la prânz unde băuse zdravăn Martini, o abordase grosolan pe una dintre tinere în lift. El obținuse cartea lui de vizită, antrenându-l într-o discuție de afaceri. Apoi îl sunase pe șeful lui.]

– Vreau să știți ce a făcut angajatul dumneavoastră în Fisher Building, și vă anunț că n-am să tolerez asta, îi spusese el.

Mai târziu îi povestise lui Jan:

– Știi, e sătulă de bărbații care o dezbracă din priviri. E păcat că talentul și inteligența ei nu sunt recunoscute din cauză că e așa frumoasă.

Pe atunci Jan fusese impresionată. Acum se întreba dacă Al era într-adevăr omul cu vederi largi care se pretindea a fi. Când îi spusese că avea să profeseze cu numele ei de fată, stătuse îmbufnat zile întregi. Vroia doar să elimine eventualele confuzii din moment ce amândoi aveau acum titlul de „doctor”. Toate celelalte le și separaseră deja: telefoanele, fișierele, conturile. Nu răspunsese niciodată la telefonul lui, pentru că așa dorea el.

„Așa că, se întreba Jan, de ce era atât de nemulțumit de schimbarea numelui ei?” Jan insistase, de asemenea, să-și plătească partea ei de chirie a cabinetului. Lui nu-i plăcea nici asta.

Păreau să se fi îndepărtat atât de mult unul de altul în ultimii ani. Iar viața lor sexuală continua să rămână inexistentă. Poate că nu era o coincidență faptul că încetaseră să facă dragoste imediat după ce ea își luase licența. Poate că am devenit o amenințare pentru el, gândea ea.

Încercase de câteva ori să vorbească cu el despre asta și despre alte probleme. Dar el avea întotdeauna același răspuns.

– Jan-Jan, mă ocup de asta în ședințele de terapie.

Spera ca el să-și rezolve problemele în curând.

Capitolul 64

Anne Fordyce hotărî că singurul mod elegant de a pune capăt şedinţelor de terapie cu Alan Canty era printr-o minciună. Atractiva graficiană de douăzeci şi cinci de ani vroia să pună punct tratamentului cu doctorul Al Canty.

În primul rând Anne dorise un hipnoterapist. Îl găsisese pe doctorul Canty sub acest titlu în cartea de telefon când insomnia ei cronică o forţase să caute ajutor specializat.

Mama ei, sceptică ca întotdeauna, fusese suspicioasă de la început. Îl sunase pe doctorul Canty să-l chestioneze în privinţa pregătirii sale. El îi enumerase diplome primite de la Universitatea din Michigan, Universitatea din Chicago şi alte câteva facultăţi.

– Nu v-am mai văzut numele undeva? îl întrebase ea.

– Ei bine, e foarte posibil. Am scris pentru ziarele *News* şi *Free Press* din Detroit. Am scris cărţi şi am publicat articole în multe publicaţii de specialitate.

Când doctorul Canty termină de vorbit zece minute mai târziu, mama Anne-ei amuţise. Câteva luni mai târziu aveau să afle că se lăudase exagerat, cum făcuse şi cu Ann.

– Vindec cu succes nouăzeci la sută din pacienţii cu insomnie, îi spusese imediat. Mă specializez în acest domeniu. N-o să ne ia mai mult de zece şedinţe.

Asta fusese cu şase luni şi douăzeci şi patru de şedinţe în urmă, şi încă nu trecuseră la somnoterapie.

Doctorul Canty îi spunea că sursa insomniei sale era mama ei. Erau prea apropiate, spunea el, și lipsa de somn a mamei ei i se transferase și ei.

Într-un anumit fel, terapeutul părea să țină la ea. Era ultima lui pacientă în fiecare marți. Când terminau, el o conducea întotdeauna până la lift și-i strângea mâna. Când se întorsese din vacanță îi spusese că i-a fost dor de ea. De câteva ori îi făcuse complimente pentru înfățișarea ei. Prima dată venise vorba despre asta în timpul unei conversații pe care o aveau despre nesiguranța femeilor în privința dimensiunii sânilor.

– Tu nu ai de ce să te rușinezi, spusese el. Ești foarte bine proporționată.

Dar nu asta o deranja, ci faptul că doctorul avea o comportare care te neliniștea. Se foia tot timpul. Mâinile lui nu stăteau o clipă locului în timpul ședințelor. Se ferea să o privească în ochi. Dacă îi întâlnea privirea, părea să devină și mai agitat. Pe măsuta de lângă scaunul lui avea o sculptură reprezentând o bilă lucioasă din alamă, închisă într-un cub de lemn. Îi evoca personalitatea lui încordată. Degetele lui se jucau cu acel obiect, încercând parcă să scoată bila prin una din găurile cubului.

De câteva ori, doctorul Canty o adusese în cabinet pe soția lui. Era drăguță și se îmbrăca în stilul profesional modern, care îi plăcea și Anne-ei. Doctorul Canty părea o rămășiță șifonată a începutului anilor șaizeci. Îi făcea impresia unui intelectual singuratec, pe care îl așteptau numai cărțile când se întorcea acasă, seara.

„Ce diferiți sunt“, gândi ea. Dar terapeutul vorbea foarte frumos despre căsnicia lui și despre viața conjugală în general. Cu câteva luni în urmă Anne se căsătorise, un fapt pe care doctorul îl laudase.

– Soțul tău este cea mai importantă persoană din viața ta și trebuie să i te dedici total, zisese el.

Altă dată îi spusese:

– Jan și cu mine ne înțelegem foarte bine. De câte ori întârzii, îi dau telefon ca s-o anunț. Căsnicia îți impune dăruire și respect.

Dar Anne Fordyce nu era acolo pentru sfaturi în privința căsătoriei sau tulburări psihice. Chiar el îi spusese că nu are nici un fel de tulburări mintale. Ea nu vroia decât să doarmă.

Așa că Anne îi declarase terapeutului că doarme șase până la opt ore pe noapte, deși nu dormea nici trei ore. Nu voia ca doctorul să încerce să o convingă că-i mai sunt necesare și alte ședințe de terapie. Nu mai avea încredere în el și adesea îl găsea intolerant.

– Nu, nu asta te-am întrebat, se răstrea el când era nemulțumit de răspunsurile ei.

Spre sfârșitul iernii, începuse să-i creadă minciunile în privința somnului. Fusesse chiar de acord să o adoarmă prin hipnoză în timpul ultimei ședințe. Șase luni îl tot rugase să facă asta.

În cele din urmă veni și ziua aceea. O conduse spre o canapea dintr-o altă cameră a apartamentului. Fusesse stânjenită de la început. Purta o fustă scurtă. Simți cum i se ridică mult deasupra genunchilor în timp ce se întindea pe canapea.

„Ce moment să fii într-o fustă mini idioată“, gândi. Doctorul Canty stătea în spatele ei. Nu știa dacă era din cauza faptului că era atât de jenată sau din cauza neîncrederii, dar îi simțea ochii fixați pe picioarele ei. Îi spuse să numere până la o sută și să se destindă mușchi cu mușchi.

Când termină de numărat era mai încordată decât la început. Doctorul Canty îi spuse să folosească tehnica relaxării în fiecare noapte, înainte să adoarmă.

– Asta e tot?

– Mulți oameni au concepții greșite despre hipnoză.

Îi strânse mâna și îi ură noroc. O îndemnă să vină din nou la tratament dacă va mai avea nopți de insomnie.

– O să fie bine, îi spuse el. Ești pe cale să scapi de asta.

„Bineînțeles că sunt“, gândi ea.

Capitolul 65

O altă tulburare de comportament este nomadismul. – Acești oameni sunt tot timpul în mișcare.

W. ALAN CANTY

Conferințe la Colegiul Henry Ford Community

Bungaloul cu acoperiș de tablă de pe strada Casper nu semăna deloc cu casa din West Bloomfield pe care John Fry și Dawn Spens visau cândva s-o cumpere. Dar era luxoasă în comparație cu locuințele pe care le avuseseră de când se cunoscuseră în vara lui 1983.

În afară de apartamentele din Homewood Manor, Congress Inn și Clayton, mai locuiseră la vreo șase moteluri ieftine, în casele unor traficanti de droguri sau se înghesuiseră pe la prieteni și rude îndepărtate. Bungaloul de la numărul 2518 avea o peluză mare și o verandă cu grilaj din fier forjat. Casa lor avea două dormitoare și era la vreo două sute de metri de stradă, ascunsă în spatele unei clădiri cu două etaje.

Cu toate mutările prin care trecuseră, drogurile și Al rămăseseră două constante în viața lor. Vizitele lui zilnice – în afară de duminici – nu încetau, cum nici ajutorul lui financiar nu încetase când găsiseră casa din Casper. El depusese garanția casei, patru sute cincizeci de dolari, și tot el le plătea lunar chiria, două sute douăzeci și cinci de dolari. Doctorul era mulțumit că găsiseră această casă, ce le fusese recomandată de un vechi prieten al lui Fry pe care-l cunoscuse în închisoarea Jackson. Vechea parte de sud a Detroit-ului, unde se afla strada Casper, era un cartier fermecător pe lângă asprul Cass Corridor.

Bungaloul era la câteva străzi distanță de cartierul comercial Vernor-Springwells. În această zonă se înșiruiau magazinele de familie și mici restaurante ce îi serveau pe localnicii polonezi, italieni, unguri sau sudiști, care se stabiliseră aici ca să fie aproape de complexul Ford Motor Rouge sau de alte uzine din apropiere. Veste cu monograma „Sindicatul mecanicilor auto – Secția 22”, puteau fi văzute pretutindeni. Costume și cravate nu purta nimeni. Doctorul, cu strălucitorul său Buick Regal, cu nelipsitul său termos, îmbrăcat în pantalonii săi largi și haine sport, avea să se remarce în curând ca una din ciudăteniile zonei.

Vechii locuitori ai Vernor-Springwells-ului văzuseră multe lucruri ieșite din comun în ultimii ani. Crimele se înmulțeau și persoane nedorite puneau stăpânire pe apartamentele și casele atât de bine întreținute odinioară. Pe de altă parte, Dawn Spens și John Fry păreau să fie genul de oameni care nu vor contribui la creșterea numărului crimelor.

Semnaseră contractul de închiriere și în aceeași zi se înscriseră la un program de dezintoxicare pe bază de metadon, numit „Sisteme sanitare private”. Aproape doi ani de injectare cu droguri îi făcuseră mult rău lui Dawn. Pielea ei era galbenă. Semne rotunde, cicatrizate, îi punctau picioarele deasupra gleznelor umflate. Abcesul se vindecase, dar vintrele ei arătau de parcă fusese lovită cu o toporișcă acolo.

Al îi ducea în fiecare zi pe Dawn și John la clinică și plătea o sută de dolari pe săptămână pentru dozele lor zilnice de metadon. Dar Dawn nu pomenise de Al în chestionarul pe care-l luase cu ea acasă de la programul de dezintoxicare.

Chestionarul îi cerea să specifice membrii familiei și alte persoane pe care le considera importante în viața ei. Descrie relația cu tatăl ei ca „proastă”, dar pe acelea cu mama și sora ei ca „bune”. Despre „John C. Fry” scrisese că e logodnicul ei și îl menționează drept „cea mai însemnată persoană” pe care o cunoștea. Apoi explică de ce:

„Pentru că îl iubesc, mă iubește, avem o relație foarte bună și sinceră, ne facem fericiți unul pe altul când nu luăm narcotice, și mă ajută să-mi rezolv problema drogurilor și alte probleme pe care le am”.

Dawn răspunse la mai multe întrebări despre prietenul ei, pe care-l indicase ca singura persoană care știa că e toxicomană: „Ce părere avea el despre asta?”

„Că e o problemă serioasă pe care o pot depăși dacă doresc cu adevărat și dacă îmi dau toată silința”.

Ce așteaptă John de la ea?

„Doar să fac tot posibilul și speră c-am să încerc”.

Chestionarul continua:

„Intenționează vreuna din persoanele menționate să se implice în tratamentul dumneavoastră?”

„Logodnicul – John Fry”.

„Ce părere aveți despre problemele cu care se confruntă în prezent membrii familiei?”

„Logodnicul meu nu găsește de lucru din cauza faptului că lua droguri în trecut, dar acum această problemă este sub control”.

Dawn răspunsese la întrebările despre viața sexuală:

„Ce credeți despre sex în adolescență?”

„Vroiam să-mi încep viața sexuală după căsătorie”.

„Cine v-a făcut educația sexuală?”

„Părinții”.

„Vi s-au schimbat părerile despre sex?”

„Da”.

„În ce fel?”

Spațiul fusese lăsat liber. Apoi chestionarul o întreba cum își administrează banii.

„Cum vă descurcați cu banii când îi aveți?”

„Bine, deoarece cumpăr numai ceea ce este necesar – lăsând la o parte drogurile”.

Chestionarul cerea informații despre felul în care se deconecta.

„Cum vă petreceți de obicei timpul liber?”

„Fac cumpărături, citesc, dezleg cuvinte încrucișate, mă ocup de casă, mă uit la televizor, stau de vorbă cu logodnicul meu“.

În final chestionarul încerca să determine cauzele pentru care lua droguri.

„Ați fost un copil maltratat?“

„Nu“.

„S-a abuzat de dumneavoastră de când ați devenit adult?“

„Nu“.

„Credeti că dumneavoastră ați fi în stare să abuzați de alții?“

„Nu“.

„Aveți vreo problemă gravă?“

Dawn răspunse „da“, adăugând, „Dorința mea de a face exces de droguri“.

„Răspundeți cu da sau poate. Credeti că aveți nevoie de ajutor ca să vă rezolvați problemele?“

„Poate“.

O chelneriță de la bar, șomeră, în vârstă de douăzeci și patru de ani, pe nume Juanita Deckoff, se întreba ce fel de oameni or fi noii vecini pe care îi privea mutându-se în bungaloul din spatele casei ei, pe cincisprezece martie. Bărbatul vânjos cu barbă și tânăra brunetă descărcau cutii dintr-un Buick negru. Văzu și un bărbat în vârstă, într-un sacou sport, cărând înăuntru un ghiveci cu un ficus.

Mai târziu făcu cunoștință cu Dawn și John. Păreau destul de simpatici. John spunea că se ocupă cu amenajarea parcurilor și a grădinilor și că avea tot felul de planuri pentru pajiște și arbuști. John era sociabil, se agita tot timpul și uneori vorbea în dialectul negrilor.

– Da, spunea el. Oamenii mă acuză mereu că vorbesc ca un negru.

Idele lui Martie fură o zi de mutat și pentru Jan și Al Canty. Noile lor cabinete de la etajul zece al clădirii Fisher

erau gata. Jan se gândea că e o ocazie potrivită să scape de câteva dintre lucrurile vechi ce se strânseseră la fostul cabinet. Unul dintre ele, observă, dispăruse deja, un ficus artificial tipător pe care Al îl păstra de-o veșnicie.

– Am o pacientă care l-a admirat mereu, spuse Al. I l-am dat ei.

Jan râse.

– Cred că glumești, Al. Era îngrozitor de urât. Nu cred că exisă cineva care să vrea așa ceva.

Dar Jan nu se mai amuză atât de bine când Al o lăsă singură cu echipa de muncitori, imediat după prânz.

– Trebuie să plec la tribunal, spuse, înșfăcându-și termosul.

Ea protestă.

– Jan, știi cum sunt avocații și judecătorii. Trebuie să mă duc acolo.

Știa că are programate în fiecare zi câteva ore la închisoare, la tribunal sau la biroul procurorului. Dar o irita faptul că nu-și rezervase vinerea aceea pentru mutare. Ascultă, fără să-i vină să creadă, ultima remarcă pe care o făcu în timp ce se îndrepta spre ușă.

– N-ai putea să termini azi cu cabinetul meu? De mâine trebuie să încep să-mi văd pacienții.

Avea să se reîntoarcă abia peste patru ore.

„Cum poate să-mi facă una ca asta când încă mai avem atâta treabă?” gândi ea. Cei de la Fisher Building le asiguraseră oameni pentru mutat, dar cineva trebuia să-i supravegheze, să împacheteze și să despacheteze dosarele și să aranjeze toată mobila. Trebuia să alerge de la un etaj la altul și nu era nimeni care să-i supravegheze pe cei ce instalau telefoanele. Neavând secretară, pacienții lui Al aveau să înceapă să-i sune acasă. De săptămâni era deranjată la orice oră din noapte de aceeași persoană, cineva care tot forma numărul greșit. Jan nu înțelegea cum cel ce o suna putea face aceeași greșală de atâtea ori la rând.

După voce părea un negru cu o pronunție neclară și o cerea de fiecare dată la telefon pe o anumită femeie.

Capitolul 66

Copiii care vor să se răzbune își vor imagina ceva de acest gen: vor dori să fie pe spatele unui elefant mare, iar elefantul să meargă printre oameni și să zboare cu trompa capetele tuturor băieților răi.

W. ALAN CANTY

Conferințe la Colegiul Concordia

La al treilea prânz pe care îi luau împreună, Ray Danford găsea situația în care se afla prietenul său cu prostituata și peștele ei mai degrabă ironică. Iată-l pe Al Canty folosind apelativul „doctor” în partea de sud a orașului. Ani de zile Al jurase că n-o să facă niciodată caz de titlul pe care-l va purta în fața numelui său.

Ray știa de ce. Al Canty Sr. îl împinsese de la spate neconținut să-și ia doctoratul, în timp ce Al își respecta tatăl pentru că realizase atât de multe fără studii. Admira modul îndârjit în care tatăl își abordase profesia, ceea ce includea și înclinația bătrânului de a devora articole de specialitate până noaptea târziu, cu un pahar de whisky în mână.

În timp ce se uitau peste meniul nemțesc de la „The Lottle Cafe”, Al începu să-și răscrolească amintirile despre conflictele sale timpurii cu părinții.

– Hei, merg iar la consultație la doctorița Awes ca să mă ajute în privința problemei pe care o am.

– Awes? Mai lucrează încă?

Ray era uimit că doctorița psihiatru nu ieșise la pensie până acum. Evocară zecile de drumuri pe care le făcuseră la cabinetul ei în 1950. Mergeau la Clarkston cu mașina lui Ray. Al îi dădea cei cinci dolari de la tatăl său pentru drum, dar nu cheltuiau niciodată mai mult de un dolar pe benzină. Le lua o oră ca să ajungă acolo, o oră

pentru terapie și o oră la întoarcere. Făceau acest drum de două sau trei ori pe săptămână.

Soția lui Ray, Geannie, obișnuia să se plângă de faptul că erau plecați aproape toată noaptea. O fată cu care Al se întâlnea îl acuzase că e homosexual, pentru că ei doi petreceau atât de mult timp împreună. Apoi Al fusese îngrijorat că ar putea fi homosexual latent. Ray își amintea ușurarea lui Al când doctorița Awes îi spusese că nu, ea nu credea că e homosexual.

Explicația pe care o dădeau tuturor pentru ședințele lui Al era că studia ca să devină terapeut, dar Ray știa că nu e numai asta. La întoarcere, discutau uneori despre psihoanaliza lui Al. În cea mai mare parte, se referea la relațiile cu părinții săi.

– Ray, am în fiecare noapte un vis ciudat. Sunt pe spatele unui elefant mare care îi zdrobește cu picioarele pe mama și pe tata.

Avură o lungă discuție în noaptea aceea, prin prisma a tot ce învățaseră de la Freud. Ray știa că Al suferea de ceea ce porecliseră „mămism” când erau tineri. Oricine putea să vadă cât de atașați erau mama și fiul unul de altul. Aproape toată ziua mama lui Al era plecată, dar când era acasă se învârtea în jurul lui, îndopându-l cu mâncare.

– Ei, acum o să te așezi frumos la masă, Buster, iar eu am să-ți pregătesc ceva bun, spunea doamna Canty când se opreau pe la Al pe-acasă după ore.

Total era destul de străin pentru Ray. Vechea locuință a lui Al de pe strada Chalmers era prima casă cu o cămară pe care Ray o văzuse vreodată. Familia lui era săracă și el nu mâncase un sandwich ornamentat cu frunze de salată decât după ce plecase de acasă. Al inspecta fiecare frunză. De multe ori, ciugulea doar din felurile de mâncare la restaurantele unde se opreau în drum spre casă de la ședințele lui cu doctorița Awes.

– Asta nu e bună, spunea el.

– Hm, nu e ca la mama acasă, îl necăjea Ray.

– Da, mama mă cam răsfată.

Totuși, Al nu putea suferi reputația pe care o avea de „băiatul mamei”. Odată, când venise în vacanță de la Colegiul Hillsdale, Ray și cu câțiva băieți din vechea lor gașcă îl tachinaseră, acuzându-l că suferise de dor de casă. Fusese singura dată când îl văzuse pe Al sărind la bătaie.

Acum, Ray observa că Al încerca să-și adune tot curajul și să găsească o soluție problemei cu prostituata, dar, în mod tipic, tărăgăna totul.

– Și cum mai merge cu fata? întrebă Ray.

– Încerc să ies din situația asta răspunse Al. Am de gând s-o iau treptat, știi, să le dau din ce în ce mai puțini bani.

Al ținea și o nouă dietă care să însoțească planul său de a o elimina pe Dawn din viața lui. Când Ray comandă bere, el insistă să ia Perrier cu lămâie. Ray știa că lui Al, spre deosebire de Al Sr., nu prea îi plăcea să bea, deși uneori obișnuia să considere alcoolul un drog, o formă de evadare din realitate. Al se îmbăta cu unica intenție de a-și elibera conflictele interioare, o beție bună transformându-se într-o criză de plâns purificator.

Dar la prânzul acesta de la jumătatea lui martie Al căuta mijloace de a-și recăpăta controlul, nu de a-l pierde.

– Știi că am stat în spital anul ăsta din cauza metabolismului meu, spuse Al. Încerc să supraveghez atent ceea ce mănânc și beau. Trebuie să fiu în formă, în special pentru o evaluare la tribunal pe care o am în după-amiaza asta.

Capitolul 67

Pe întâi aprilie, de Ziua Păcălelilor, Dawn Spens intră cu John în magazinul de mobilă „Central Outfitting“ de pe șoseaua Vernol și cumpără pe credit mobilă de bucătărie. Îi spuse directorului magazinului că lucrează de doi ani ca asistentă pentru doctorul Al Miller.

La numărul de telefon pe care i-l dăduse răspunse un bărbat care confirmă că e angajată acolo cu 275 dolari pe săptămână. Dawn plăti 129 de dolari în numerar când mobila le-a fost livrată acasă, dar nici o altă rată n-a mai fost plătită magazinului.

– Întâi aprilie a fost întotdeauna ziua mea favorită, spuse John mai târziu. E ziua în care am ieșit din închisoare.

Treizeci de zile mai târziu Dawn și John plecară din nou la cumpărături, de data aceasta la magazinul Albert's Furniture și dând un nume diferit persoanei care urma să-i dea referințe pentru credit.

Administratorul Robert Saleh, în vârstă de treizeci și patru de ani, era nerăbdător să facă o vânzare în noul magazin pe care familia sa îl deschisese pe Fort Street. Afacerea se afla într-una din cele mai vicioase zone ale părții de sud, dar fostul atacant din echipa de fotbal a Universității Michigan State nu putea fi intimidat ușor de nici unul dintre clienții săi. Asta îl includea și pe bărbosul

impozant cu sacou alb și pălărie cu boruri largi care se tot plimba prin magazin împreună cu o fată în pantaloni strâmți și cu părul proaspăt făcut permanent.

Ea alege un televizor color cu diagonala 55 de centimetri, în valoare de 479 de dolari, apoi întreabă dacă îl poate obține pe credit. În timp ce completa cererea de credit a lui Dawn Spens, Saleh se surprinse privindu-i buzele cărnoase și sperând să-i zărească sânii printre nasturii bluzei. Decise că pieptănătura adăuga un aer sălbatic felului în care se mișca prin magazin.

– Unde lucrezi? o întreabă.

– Sunt recepționeră la Fisher Building. Lucrez pentru doctorul W. Alan Canty.

– Poți să-mi dai adresa și numărul de telefon?

Dawn nu știa numele străzii sau codul poștal, dar avea numărul de telefon.

– Spune-mi numele doctorului literă cu literă.

Dawn se încurcă. Saleh completează numele așa cum se auzea – „Cantee“. O recepționeră care nu știe adresa șefului ei sau felul în care se scrie numele lui? gândi el. Dar Dawn îi dădu și alți giranți, pe mama și pe tatăl ei, pe sora sa, pe bunicul ei și pe prietenul ei cu sacou alb și pălărie, John Fry.

Saleh îi ceru un avans de 50 de dolari și îi spuse că îi va aduce el însuși televizorul după ce va face verificările de rigoare. Dawn insista să-i fixeze o rată mai mare, promițând să plătească 25 de dolari pe săptămână. După ce plecară, îl sună doar pe unul dintre giranți, pe doctor. Îi răspunse robotul. Era într-o sâmbătă. Luni îl sună doctorul.

– Doctorul Canty la telefon. Dawn Spens a venit la magazin și a făcut o cerere de credit pentru un televizor, nu-i așa?

– Așa este. Lucrează pentru dumneavoastră?

– Ascultă, dă-i tot ce vrea. Dacă nu poate plăti, nu te îngrijora. Îi acopăr eu toate cheltuielile.

Saleh se gândi că, dacă doctorul mergea atât de departe, poate ar trebui să-l cheme să consemneze.

– Puteți să veniți să-mi semnați ceva?

– Ascultă, n-am timp de așa ceva. Pur și simplu dă-i ce-ți cere. Plătesc eu tot.

Mai târziu, Dawn apăru la magazin cu alți 50 de dolari.

– Doctorul tău pare un tip de treabă. Frumos din partea lui să-ți dea asemenea referințe.

– Da, spuse ea. Lucrăm împreună de multă vreme.

„E clar, gândi Saleh, că nu e recepționară. Probabil că e pacienta sau concubina lui“. Pe el nu-l interesa care din ele. Avea cuvântul doctorului, telefonul și adresa lui. În aceeași zi livră marfa la bungaloul de pe Casper.

Dawn întârziase de la început cu plata ratelor săptămânale. Saleh se ducea el însuși la bungalou să încaseze taxele. Un timp, nu se impacientase, mai ales că vizitele îi ofereau ocazia s-o întâlnească pe fata cu părul răvășit care-i stârnise curiozitatea.

Dawn invoca o mulțime de necazuri ca să justifice întârzierea plăților. Altă dată îi deschidea John ușa. Era politicos, binevoitor, și spunea că-i place să i se spună Lucky. Saleh n-avea încredere în el. „Cine are o înfățișare atât de aspră, gândea el, nu poate fi atât de amabil“.

Într-o zi veni și doctorul la magazin. Saleh era ocupat cu o cerere de credit.

– Cine e Bob? Întrebă tipul cu ochelari, îmbrăcat cu un sacou tipător în carouri.

– Eu sunt. Cine sunteți dumneavoastră?

– Am venit să plătesc rata pentru Dawn Spens. Și ce importanță are cine sunt? Îți dau banii, nu-i așa?

Părea să fie grăbit. Îi dădu lui Saleh 25 de dolari, apoi zâmbi cu aroganță.

– Eu sunt doctorul, spuse el.

Dacă Saleh n-ar fi fost ocupat, l-ar fi rugat să contrasemneze chiar atunci. Dar hotărâse deja să închidă linia de credit a lui Dawn Spens pe viitor. În curând avea să facă câte două sau trei excursii pe săptămână ca să

încaseze rata de 25 de dolari. Într-o zi înmiresmată de primăvară, Dawn și John îi deschiseră ușa îmbrăcați în tricouri. Când văzu cicatricele de pe brațele lor, își dădu seama că intrase într-o mare încurcătură.

Jan Canty nu-și amintea să-l mai fi văzut pe soțul ei atât de agitat cum era în după-amiaza aceea de la sfârșitul lui aprilie. Se întorsese la Fisher cu o oră mai târziu decât de obicei, de la vizita sa zilnică la închisoare.

– Al, ce s-a întâmplat? Pari foarte supărat.

– Cei de la Fisher Building mă strâng cu ușa pentru restanțele la chirie, izbucni el.

„Probabil că au făcut o greșeală“, gândi ea. Avem cabinetele doar de o lună. Cum putem avea restanțe la chirie?

– Ei totdeauna au fost oameni cu bun simț. Hai să mergem împreună și să rezolvăm problema.

Al respiră adânc și se liniști.

– Nu, e în ordine. Nu-ți face griji. Am exagerat.

Se întoarse în cabinetul lui cu o mină preocupată. „Dumnezeule – reflectă ea – ce repede a rezolvat totul.“

Jan clătină din cap. „*Mă strâng cu ușa!*“ Era prima oară când îl auzea folosind acea expresie. „Probabil că a auzit-o la închisoare“.

Capitolul 68

Doctorița psihiatru privea pacientul care încerca să-și potolească tremurul membrelor strângând degetele și punându-și mâinile pe genunchi. Se grăbise să vină la ea acasă imediat după ce descoperise adevărul.

– Ah, acum s-a sfârșit, spuse el. Ei *știu*. Știu cine sunt într-adevăr.

Doctorița Lorraine Awes îl asculta povestind ce găsisese mângălit pe o foaie de hârtie într-un maldăr de mărunțișuri în bungaloul din partea de sud a orașului. Scria: „Canty, W. Alan, doctor în psihologie“, și urma adresa cabinetului, numărul de telefon de la cabinet și numărul de telefon de acasă.

– Probabil că mi-au cotrobăit prin mașină, dracu să-ia! se bâlbâia el. În torpedou, unde îmi țin portofelul.

Pierdută era încrederea în sine pe care doctorița o observa la el de unsprezece luni. Fusese de neclintit în convingerea că identitatea lui era un secret ce nu va fi desoperit vreodată.

– N-am nici o grijă, spunea el foarte des. Ei mă știu doar ca Al sau „doctorul“.

Doctorița Awes suspectase tot timpul că pacientul ei încercase doar să o țină la distanță cu astfel de raționamente. Până la urmă el a trebuit să-și dea seama că ceea ce făcea nu era lipsit de consecințe neplăcute.

– Cred că tot timpul n-am făcut decât să mă amănesc, nu-i așa? întrebă el.

Toată ora cât ținu ședința, Al tremură încontinuu, dar psihiatrul considera frica lui la fel de binevenită ca zilele calde ale lui aprilie. Acum poate că se putea apuca serios de treabă.

Lorraine Awes ținuse întotdeauna foarte mult la pacientul cu talente introspective de psiholog și zâmbet de băiețaș. Își amintea de vremea când venise prima oară pentru terapie la cabinetul ei, cu mai mult de treizeci de ani în urmă. Avea douăzeci de ani, dar din punct de vedere afectiv era la fel de fragil ca și trupul său subțire ca trestia, și la fel de răvășit ca părul său ondulat. Era de doi ani în facultate, dar nu reușise să facă mare lucru. Tatăl lui nu putea să accepte asta. Trebuie făcut ceva în privința băiatului, îi ceruse el.

Doctorița Awes se așteptase ca fiul energicului director al Clinicii tribunalului să fie apatic și fără vlagă. Îl judecase greșit. Alan se dovedise inteligent și plin de energie, însă încătușat de o personalitate teribil de complexă. Le trebuiseră mai mult de cincisprezece ani, cu intermitențe, de psihanaliză, ca să pună totul în ordine. Terapia avusese ca rezultat luarea doctoratului, pe care Al Sr. ținea atât de mult ca fiul său să-l aibă, și câștigarea unei mari admirații pentru tatăl său. Fără ajutor, ar fi fost posibil ca Al să nu reușească niciodată, credea doctorița, pentru că tatăl încerca să-și vindece propriile obsesii prin fiul său.

Psihiatrul regreta că lăsaseră o parte din treabă neterminată. În mod evident, scăpaseră ceva din vedere. Știa că unele conflicte nerezolvate se pot ascunde în felul ăsta, stagnând atâta timp cât anumite nevoi sunt satisfăcute.

Alte lucruri nu se schimbaseră odată cu trecerea timpului. Încă se mai discuta despre asemănarea izbitoare a doamnei Awes cu actrița Bette Davis și despre

pronunția numelui ei. Unii dintre pacienții ei îi relatau visele pe care le aveau despre vrăjitorul din Oz. Dar foarte puțini făceau legătura. Și ea ar fi dorit ca psihiatria să fie la fel de simplă ca felul în care vrăjitorul scotea din tolba sa suflete și minți noi. Psihanaliza pe termen lung era preponderentă în domeniul ei când începuse stagiul de specializare la Pontiac State Hospital. Acum, medicamentele vindeau complet unele boli mintale. Salutase acest progres. Nu toți pacienții erau destul de inspirați și destul de introspectivi pentru psihoterapie.

Știa că Alan Canty era. Faptul că înțelesese el însuși adâncimea prăbușirii sale, îl adusese într-o stare paranoidă temporară și într-un salon de psihiatrie, dar ea nu credea că suferă într-adevăr de psihoză. Când ieșise din spital era confuz, dar dornic să se vindece de nevroză. Când reîncepuseră terapia părea că nu pierduseră decât câteva ședințe, deși trecuseră zece ani de la ultima lor întâlnire.

Al mai călcase pe-alături și altă dată. Își amintiră de studenta de la teatru de care se îndrăgostise în timpul facultății. Ar fi stat și în cap pentru fata aceea. Fuseseră amândoi de acord că era nevrotică, poate chiar schizofrenică. Dar asta o făcea și mai seducătoare. Când Al își dăduse seama că e o ființă neajutorată fusese incapabil să reziste avansurilor ei repetate.

Pe Maggie, prima lui soție, Al o judecase complet greșit. O văzuse cu o grămadă de necazuri, o mamă ce-și creștea copilul singură, dar în câțiva ani realitatea se dovedise alta. Era o fire independentă cu voință proprie și o carieră proprie. Când își dăduse seama că se putea descurca foarte bine fără îngrijirea lui psihologică, căsnicia eșuase.

Doctorița Awes făcea multe paralele în timp ce Al îi povestea despre ziua în care împlinise cincizeci de ani și despre tânăra prostituată pe care o văzuse la un colț de stradă.

– Părea atât de tânără, atât de neajutorată, zise el.

Psihiatrul știa că Al fusese singur săptămâna aceea în mai multe privințe. În mintea sa, izolarea lui începuse în ziua în care Jan își luase doctoratul. Credea că ea nu mai are nevoie de el în postura de mentor care îi dăduse satisfacție atâția ani.

Doctorița prefera să analizeze psihicul uman în termeni simpli, decât în jargonul psihologic. Al Canty, credea ea, avea o nevoie imperioasă de a se face necesar. Acum, această dorință părea să fie împlinită de fata numită Dawn.

Poate că nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat dacă i-ar fi spus lui Jan cât de mult îl durea că pleca în Arizona chiar în săptămâna zilei sale de naștere. Dar astfel de etalări riscante ale sentimentelor erau străine firii lui Al.

De la început, doctorița Awes nu se îndoise de faptul că părinții lui Al fuseseră hotărâți să crească un fiu bun. Poate prea hotărâți. Își aminti un caiet de însemnări despre creșterea lui Al, ținut de mama sa, din care reieșea că aceasta începuse să-l învețe să folosească toaleta încă de când avea doar câteva luni. Asta spunea multe despre autocontrolul care se cerea în familia Canty.

De-a lungul anilor, psihiatrul și pacientul discutaseră despre lucruri: un tată pe care nu-l putea mulțumi niciodată, o mamă care îl considera încă un copil, generozitatea lui excesivă prin care încerca să cumpere dragostea și respectul altora, interpretarea multor roluri într-o căutare solitară a respectului de sine. Aceste lucruri și multe altele fuseseră sursa mascaradei sale distructive.

Când venise în luna mai pentru terapie, Al își ascundea intențiile chiar și de el însuși. Era neliniștit din cauza perioadei în care stătuse în spital. Își făcea griji în privința lui Dawn, care ar fi putut să creadă că o abandonase, cum făcuseră atâția alții. Îi plăcea să-și imagineze că, dacă ar putea să-i însufle prostituatei puțină încredere, ea s-ar lăsa de droguri și ar începe o viață nouă.

Preocuparea lui exterioară era să-și ascundă cât mai bine identitatea, conștiința lui fiind liniștită astfel. Psihiatrul îi recomanda insistent să privească în față realitatea acțiunilor sale. Împreună, scosese rămaselile una câte una. Sub generozitate era control. Sub afecțiune, dorința de a cuceri. Sub sacrificiu, dorința de a domina. Da, recunoscuse în final, cu cât Dawn era mai dependentă de el, cu atât mai bine.

Totuși, Al continua să se întoarcă la ea, chiar dacă mai târziu se plânsese că Dawn profita de el. Îi descria amănunțit încercările lui Dawn de a-l umili și zvonurile că, pe la spate, vorbea într-un mod imposibil despre clientul ei cel mai bun.

– Foarte des mă primește cu mâna întinsă, spusese odată. Îmi zice: „Ei, cât mi-ai adus astăzi?”

Cu toate astea, el îi dorea și mai mult compania. Doctorița Awes subliniasse faptul că Dawn făcea ca lucrurile să fie mai ușoare pentru el, fără să-și dea seama. Purtarea ei aspră îi ușura sentimentul de vină pe care-l simțea din cauza faptului că îi stăpânea viața dându-i, în același timp, impulsul de a o domina și mai mult. O purtare binevoitoare din partea prostituatei ar fi dus chiar la terminarea legăturii, hotărâse psihiatrul.

Al vorbea mult și despre John, pe care îl considera însă ușor de manevrat. Îi explică cum John încercase să rămână în umbră la început, dar până la urmă recunoscuse că e „peștele” ei. Al spunea că patologia lui e evidentă, John era clar un psihopat. Era convins că nu există nici un fel de dragoste între Dawn și John, ci doar o relație de afaceri.

– Oh, a stat la răcoare doar pentru găinării mărunte, afirmă el.

Doctorița Awes gândi că e naiv.

– Dar există posibilitatea ca această situație să devină periculoasă, îi spuse ea. El are un temperament de tip exploziv.

Lorraine Awes era deja neliniștită de cantitatea de droguri pe care perechea o consuma. La început, spunea Al, îl bătuseră la cap să le aducă rețete de tranchilizante.

– I-am făcut să înțeleagă că nu sunt un doctor de acest gen, susținu.

Al pretindea că stilul lor de viață îi oferea șansa de a-și satisface curiozitatea științifică. Îi povestea cu multe amănunte despre chefurile lor, adăugând că de multe ori le refuzase categoric invitațiile de a li se alătura. Își dădea seama că numai ajutorul lui financiar nu ajungea apetitului insatiable pentru narcotice al cuplului. Îi detalia îndeletnicirile lor ilegale, care mergeau de la încasarea unor cecuri falsificate până la mobilarea noii lor case cu obiecte furate.

– Purtarea lor m-a uluit în repetate rânduri, spuse Al. Acești oameni sunt stricați până-n măduva oaselor. Nimic din ce fac ei nu e bun.

Al observa îndeaproape înrăutățirea sănătății lui Dawn și era mirat că personalul medical nu decoperise că lua heroină. Era surprins, de asemenea, de faptul că John credea că prostituata exercita vreo atracție sexuală asupra sa, peștele lăsându-i de obicei singuri când el venea în vizită. Al declara că nu dorea deloc să aibă contact sexual cu Dawn. Spunea că Dawn suferea de boli venerice.

Luni de zile, doctorița Awes încercase să-i scoată din cap pacientului său iluzia puternică a invulnerabilității. Dar adesea îi era greu să-l facă să se concentreze, când el găsea atâtea laturi ale scenariului său distractive.

Al era amuzat de teatrul pe care târfa și peștele ei îl jucaseră mult timp. Îl intrigaseră poveștile despre viața ei plină de necazuri, pe care Dawn le inventase la început ca să-l stoarcă de cât mai mulți bani. Îi făcuse jocul, știind că totul se duce pe droguri. Găsea comice și încercările lui John de a ascunde faptul că trăia cu Dawn, lăsând în același timp dovezi ale prezenței sale prin toată casa. Râdea pe înfundate de scuzele lui Dawn pentru zilele

când mașina ei lipsea. Văzuse de multe ori mașina plecând, cu John postat la volan.

Cu toate acestea, prin luna aprilie Al era dezgustat de întreaga situație, dar cel mai dezgustat era de el însuși. Începuse să-și facă griji în privința căsniciei sale și se simțea foarte vinovat. Recunoștea că arunca banii pe fereastră, bani pe care ar fi trebuit să-i cheltuiască cu Jan, pentru casa lor.

Doamna Awes era extrem de uimită de iscusința cu care pacientul ei ascunsese totul de soția sa. Când îl întrebase despre strâmtoarea financiară care era probabil că apăruse la ei acasă, el o asigurase că în privința aceasta nu e nici o problemă.

– M-a văzut odată cheltuind șaisprezece mii de dolari pe o mașină veche, care a sosit în bucăți, spusese el. E foarte înțelegătoare în privința veniturilor mele.

Dar Al se condamna că o trădase și era hotărât să facă orice ca ea să nu-i afle secretul. „Nu trebuie să afle niciodată“, spunea. Psihiatrul credea că pacientul ei era pe punctul de a descoperi că o iubește cu adevărat pe soția sa. Timpul petrecut împreună de Al și Jan putea forma baza unei noi relații sănătoase.

Psihiatrul simțea că pacientul făcea progrese considerabile. Al își dădea seama că putea să-și taie buclele blonde, și să se îmbrace elegant fără teamă de ridicol. Nu trebuie să fie un surogat de doctor în psihiatrie, căruia nu-i e teamă să privească un psihopat în ochi. Dacă se simțea singur, putea s-o spună. Dacă era supărat, putea s-o arate. Dar numai Al Canty putea să-și dea jos măștile. Dar, dacă nu-și rezolva singur problemele, credea psihiatrul, terapia ei nu realizase nimic.

De curând, Al născocise un plan prin care să-i dezvețe pe John și pe Dawn de ajutorul financiar. Spunea că acum luau metadon și se simțea obligat să-i mai ajute un timp, având în vedere faptul că el le dăduse posibilitatea să-și cumpere droguri atâta vreme. Doctorița Awes se

temea că Al trage de timp, ca un alcoolic ce trece la bere într-un ultim efort de a-și stăpâni excesele și a-i face pe toți să-l lase în pace.

Dar acum, nici psihiatrul, nici pacientul nu mai aveau timp. Al rămăsese singurul ei pacient și îl primea acasă. Își închisese cabinetul din West Bloomfield în ianuarie. Doctorița Lorraine Awes plănuia ca într-o lună să se stabilească în Anchorage, Alaska, unde o aștepta familia. Întârziase deja cu mutarea din cauza lui Al. Primul pas fusese să-și înțeleagă propria problemă. Acum trebuia să acționeze.

– Al, știi ce ai de făcut, îi spusese.

Spera că are, în sfârșit, toate stimulentele care îi trebuiau.

Capitolul 69

Juanita Deckoff considera transformarea izbitoare. Doar în câteva săptămâni se schimbaseră multe lucruri la noii ei vecini.

La început, Dawn fusese vioaie ca o tânără căsătorită – frecase și spălase în fiecare cameră, lipise tapet nou în bucătărie. Într-o zi se întorsese de la cumpărături cu câteva sacoșe pline cu articole de menaj, incluzând un set de cutii (pentru zahăr, cafea, ceai) din marmură gri, în valoare de o sută de dolari.

Se lăudase în fața Juanitei:

– Hei, ia uită-te, am cheltuit patru sute de dolari dintr-o lovitură la magazinul K Mart.

– Hm, mi-ar place și mie să am patru sute de dolari de risipit, spusese Juanita.

Veni rândul mobilei – o sufragerie în stil American timpuriu, un nou televizor color și mobilă de bucătărie. Juanita se întreba de unde au atâția bani. Nu-l văzuse niciodată pe nici unul dintre ei plecând la lucru. Bănuia că primesc ajutor social, iar pe John îl suspecta că se ocupă cu tranzacții de obiecte furate.

Fetița de trei ani a Juanitei făcu imediat o pasiune pentru John, care îi aducea mereu bomboane de la braserie, și pentru bărbatul mai în vârstă care îi vizita în fiecare zi, exceptând duminicile. Când îl vedea îndreptându-se cu termosul în mână spre bungalou, fetița alerga să-l îmbrățișeze.

– Noul meu vecin, noul meu vecin, ți-a ea.

Câteva săptămâni Juanita crezuse că bărbatul pe care-l chema Al era tatăl lui Dawn – i se părea că se poartă cu ea ca un tată cu fiica lui. Apoi Dawn îi explicase că era doar un bun prieten de familie.

La început, Al fusese singurul vizitator, Apoi, cam după o lună, bungaloul începu să atragă o mulțime de oameni. O tânără blondă pe nume Tammy Becker stătu cu ei o vreme și diferiți indivizi veneau și plecau la ore ciudate.

Juanita se considera destul de versată în problemele străzii. Crescuse în Dearborn Heights, mersese cu autostopul prin patru zeci și trei de state și se căsătorise în California. După ce-și părăsise soțul, se întorsese în Michigan unde îl întâlnise pe Mike, un fost coleg de clasă care locuia acum cu ea. Mike Oliver lucra la o spălătorie de mașini, dar stătea pe acasă destul ca să-și dea seama ce se întâmplă în bungalou. Mike spunea că vecinii lor erau toxicomani și nu vroia să aibă nimic de-a face cu acel loc.

Prin mai, Juanita văzu că avusese dreptate. Lucrurile din bungalou dispăreau unul câte unul. Prima dată mobila din sufragerie, apoi televizorul. Într-o zi intră în casă să stea un pic la taifas cu Dawn și observă că nu se mai făcuse curățenie de două săptămâni. Munți de vase nespălate zăceau prin toată bucătăria. Ziare și diverse gunoaie umpleau camera de zi. În mijlocul dezordinii stătea Dawn, dezlegând cuvinte încrucișate.

– Dumnezeuule, fato, altceva nu ai de făcut? îi spuse Juanita. O să ți se încrucișeze ochii de la cheștiile alea.

În timp ce Dawn căuta cuvinte pentru creșterile sale, creditorii începuseră să se perinde la numărul 2518 de pe strada Casper. Unul de la magazinul de mobilă din vecinătate era cel mai asiduu. Uneori venea la Juanita s-o întrebe pe unde sunt vecinii ei. Mai târziu telefonul le-a fost închis. Dawn o sunase pe mama ei la Windsor aproape în fiecare zi, timp de două luni. Aveau restanță patru sute de dolari când firma Ma Bell le închisese telefonul. Mama lui Dawn începu să vină din când în când

în vizită cu prietenul ei și nu făceau decât să stea la palavre cu brațele încrucișate.

John îi spuse până la urmă Juanitei că Al îi înscrisese la un program de dezintoxicare cu metadon. Dar Juanita vedea bine că un alt drog, pe lângă metadon, lua cu iuțea locul heroinei. Dawn și John erau înnebuniți după cocaină.

Juanita nu vroia să aibă nimic de-a face cu injecțiile, dar îi plăcea să tragă de două, trei ori pe nas un pic de cocaină. Dawn o invita uneori să se drogheze împreună. În iunie, Dawn și John făceau trei sau patru drumuri pe zi după cocaină, cheltuind sume de la douăzeci și cinci la o sută de dolari. La prânz, Al o ducea de multe ori cu mașina pe Dawn la traficant.

Juanita și Dawn începură să stea de vorbă în mod regulat. Într-o după-amiază de la începutul lui iunie, Dawn trecu pe la Juanita să-i dea un telefon lui Al și după aceea discuta ră despre băiatul Juanitei. Acesta avea frecvente crize de furie, iar alteori nu scotea nici o vorbă.

– Al e psiholog, îi spuse Dawn. Se pricepe la copii. S-a ocupat de copii autiști. Cheamă-l să-ți vadă băiatul și după o jumătate de oră o să-ți spună dacă are nevoie de ajutor specializat.

Juanita reținu să-l întrebe pe Al data viitoare când îl va întâlni. Nici măcar nu era sigură ce însemna termenul „autist“.

În alte zile se plâneau de bărbații lor. Dawn și John se ciorovăiau câteodată pentru nimicuri. Pe măsură ce lucrurile din casă erau vândute pentru cocaină, tensiunea părea să crească. Odată, John o trimise pe Dawn să dea radioul lor AM-FM în schimbul drogurilor.

– I-am sunat deja și mi-au spus că nu-i interesează, spuse ea.

– Ia-l cu tine, oricum, îi comandă John.

Dawn dădu cu aparatul de pământ, dar se calmă repede. Certurile lor nu țineau niciodată mult. Erau întotdeauna din cauza banilor pentru droguri. Juanita bănuia că aceștia se împuținau vizibil.

Capitolul 70

Principalul scop al psihoterapiei este de a-l ajuta pe pacient să ajungă la punctul unde poate lua singur anumite decizii pe care să le pună în practică, iar apoi să se bucure în tihnă de rezultate.

W. ALAN CANTY,

Recomandări și Psihoterapie

Pregătindu-se să plece în Alaska pe 5 iunie, doctorița Lorraine Awes era optimistă în privința pacientului său. Avea impresia că Al îi lăsase deja să înțeleagă pe cei doi care îi erau intențiile.

– Am și redus considerabil sumele de bani, spunea el. Sunt destul de furioși din cauza asta.

Acum îi dădeau telefoane acasă pentru bani, povestea Al, adăugând că trebuia să se repeadă de fiecare dată când suna telefonul, ca să i-o ia înainte lui Jan. Încă nu-l amenințaseră cu șantajul și spera că nu va fi acesta următorul pas. Pentru orice eventualitate își schimbase numărul de telefon cu unul secret. Jan se văita de „greșelile” care îi deranjau la orice oră din noapte.

Doctorița Awes nu reușise să-i clintească hotărârea de a o sprijini pe Dawn până la sfârșitul programului de dezintoxicare. Spunea că îi ducea cu mașina la clinică și le achita notele de plată în fiecare vineri după-amiaza. Dar programul avea să se termine în câteva săptămâni și atunci totul se va sfârși.

Al îi destăinuise că perechea prefera acum un alt drog, cocaina. Îl făcea curios purtarea lor animată când se aflau sub influența stupefiantului. Uneori fumau cu o pipă, dar de obicei și-l injectau intravenos. Prima reacție a lui Dawn era să alerge la baie să vomite. Doctorița Awes continua să-l avertizeze că e în pericol.

Dar Al nu putea să scape de sentimentul că avusese o influență proastă în viața lui Dawn. În ultimele ședințe, psihiatrul îl ascultase creind un nou rol pentru pește. Atâta timp cât Dawn îl avea pe John, considera Al, nu avea de ce să se condamne pentru faptul că o părăsea. Era crucial ca John să fie acolo s-o prindă când el avea s-o lase. Și acum că-i cunoșteau identitatea, Al voia să încheie afacerea pe cât posibil fără altercații.

Ultima lor ședință era în săptămâna în care psihiatrul pleca spre Anchorage. Al părea excepțional de bine dispus. Nu mai semăna deloc cu bărbatul debusolat care venise la ea cu treisprezece luni în urmă. Vroia să-și continue viața, dedicându-și timpul și energia soției și carierei sale. Era convinsă că avea motivele necesare pentru a acționa.

– Am să vă scriu ca să vă spun cum mă descurc, îi spuse Al la plecare. Știu ce am de făcut și am s-o fac. Sunt sigur că am totul sub control.

Spera că are dreptate.

Capitolul 71

Lui Gladys Canty îi plăcu propunerea fiului ei. Buster vroia s-o scoată la prânz în oraș, un lucru pe care nu obișnuia să-l facă.

Doamna Canty avea o întâlnire în acea vineri a lunii iunie cu membrele clubului Sorosis, unul dintre cele mai vechi cluburi de femei din stat. Numărul membrilor scăzuse de-a lungul anilor de la o sută la douăzeci și patru, iar doamna Canty promisese deja că se va întâlni cu cinci sau șase dintre ele acasă la o prietenă.

– Bine, mamă, am să te iau de acolo, spuse Bus. La prânz.

Fiul apăru exact la timp, apoi schimbă câteva cuvinte cu prietenele ei, dând mâna cu fiecare. Era strălucitor și prietenele ei erau încântate de felul în care înviorase atmosfera. Gladys Canty era mândră.

– Ei, mamă, unde vrei să luăm prânzul?

– Oh, spuse ea, am băut cafea cu gogoși și nu prea mi-e foame.

Bus sugeră cofetăria Sanders din Grosse Pointe. După ce își termină tarta de pere, o întrebă:

– Te grăbești să ajungi acasă?

– Nu, Bus, știi că nu sunt prea ocupată zilele acestea.

– Hai să facem o plimbare cu mașina.

Bus conduse până în centrul Detroit-ului, apoi o luă spre est pe Jefferson Avenue. Trecură pe lângă Renais-

sance Center și pe lângă noul șantier de construcții din apropiere. Lăsară în urmă cimitirul Elmwood unde era îngropat Al Sr. În timp ce Buick-ul se îndrepta spre est, Al îi arătă clădirile ce urmau să fie demolate și vorbi despre planurile orașului de a reconstrui pe terenul din fața râului. Orașul, spunea el, arăta mai bine decât arătase de ani de zile.

Fiul ei o fascinasese cu mica sa plimbare. Părea atât de relaxat – el însuși din nou. Luni de zile îi observase proasta dispoziție. Cu o săptămână în urmă, venise la ea pentru încă un împrumut.

– Tot primesc note de plată de la spital, spusese el. Când cred că s-au terminat, primesc alta.

Nu se certau din cauza banilor. „Probabil că a pierdut mult din cauza bolii“, gândea ea. Cecul fusese pentru două mii cinci sute de dolari. Îi jurase că era ultimul.

În curând ajunseră în cartierul Chalmers și Bus o luă spre strada unde crescuse. Se lăsă în voia amintirilor în timp ce parcurgea distanța spre vechea lor locuință de lângă râu. Își aduseră aminte de ulmii înalți și de pajiștile îngrijite. Acum casele se înălțau sub cerul liber și buroiunile creșteau peste tot.

Buster parcă Buick-ul Regal în fața fostei lor case. Era locul multor amintiri. Doamna Canty păstra cu sfîntenie fotografiile cu Bus pedalând mașinuța sa pe alee. „Ce păr buclat avea! gîndi ea. Cît de mult ura să i-l taie!“

Acum, cândva grandioasa casă colonială în stil nemțesc, era zugrăvită într-un roz țipător și un verde de prost gust. Nu mai exista nici urmă de grădina pe care ea o îngrijise. Partea din față a casei era aproape distrusă. Unul din stâlpii în stil roman care susțineau veranda stătea să cadă.

Singurul lucru care merita privit era copacul sădit de Al Sr. Se numea „mărul cu cinci feluri de mere“ și se presupunea că trebuie să producă un amestec de cinci tipuri distincte ale fructului. Dădea rod bogat, dar merele

erau întotdeauna viermănoase. Se întrebă cum îi mergea acum, în plină maturitate.

– E o rușine ce s-a întâmplat, nu-i așa? spuse fiul ei, privind lung casa și curtea. Rămase tăcut o vreme.

Brusc, ceva îl trezi din visare. Se uită la ceasul Seiko pe care i-l dăruise de Crăciun.

– Ce oră e? se întrebă. Era trecut de unu. Trebuie să plec. Trebuie să mă duc undeva, neapărat.

– Dar, Bus, credeam că asta e ziua ta liberă.

– Da, este. Însă trebuie să ajung la tribunal.

– Încă mai lucrezi acolo?

– Da, mamă, dar nu pentru mult timp. Aproape am reușit, în cele din urmă, să descurc ițele pe-acolo.

În câteva minute o lăasă acasă. Gladys Canty privi pe geam mașina ce se îndepărta cu viteză.

Capitolul 72

Keith Bjerke își împinse ceașca de cafea spre bărbatul pe care știa că-l cheamă Al, dar căruia prefera să-i spună „doctorul”. Cunoscut de prieteni ca BJ, fostului pușcăriaș în vârstă de treizeci și patru de ani îi plăcuseră întotdeauna cafeaua și compania lui Al.

– BJ, ești un pic palid astăzi, spuse doctorul. Te simți bine?

Se simțea bine acum, stând în bucătăria lui Lucky Fry. Cu o săptămână în urmă, zăcea pe un pat de spital suferind de insuficiență renală. Doctorul știa asta și vroia să-i facă un nou control, al patrulea în tot atâtea zile. Întinse mâna după stetoscop și după aparatul de luat tensiunea, pe care le ținea la Fry acasă, și începu să-l înfășoare în jurul mâinii lui BJ.

Fry și Dawn erau în dormitor cu o seringă plină cu cocaină. Mai devreme îi dusese pe toți trei la casa traficantului și așteptase afară în timp ce ei încheiau târgul.

– Cred că-ți dai seama, BJ, că va trebui să-ți îngrijești sănătatea, îi spuse. Deficiența renală nu e de glumă.

– Ai dreptate, doctore.

Îi luă pulsul, apoi îl bătu ușor cu degetele pe spate. Când doctorul se întoarse la termosul său, BJ luă prima pagină a ziarului și aruncă o privire titlurilor. Era mijlocul

lunii iunie și revoltele din sudul Africii nu dădeau încă nici un semn că vor înceta.

– Ce crezi doctore, nu e o porcărie? spuse BJ. Dacă ar fi după mine, i-aș omorî pe nenorociții ăia de negri. De fapt, ar trebui să anexeze pur și simplu Madagascarul și să le dea lor toți negroteii.

– Ei, haide, BJ, rosti doctorul. Ar trebui să aibă și ei drepturi. Sunt nouăzeci la sută din populație și au zero la sută reprezentare.

Continuă vreo cinci minute pe tema asta. Vorbi despre istoria țării, enumeră motivele tulburărilor și încheie cu un emoționant apel că americanilor ar trebui să le pese mai mult. BJ nu era surprins că doctorul era atât de idealist.

„Dar cel puțin își poate exprima clar ideile“, decise BJ după ce doctorul plecă. Cei mai mulți din anturajul lui Lucky Fry nu erau în stare să formuleze nici o propoziție simplă, iar interesul lor nu mergea mai departe de calitatea ultimei doze de droguri. Fraier sau nu, doctorul se bucura de respectul lui BJ. Credea că îl înțelege întrucâtva.

Mai întâlnise cazuri asemănătoare, tipi cinstiți amestecându-se cu criminalii și toxicomanii. Dar, spre deosebire de ceilalți, doctorul nu venea acolo ca să se drogheze. Uneori BJ avea impresia că-i studiază pe toți, stând la masă cu cafeaua și ziarul lui. Era atât de tăcut, că mulți dintre prietenii lui Fry nici nu mai observau că e în cameră.

Dar BJ avea de asemenea impresia că doctorului îi păsa de unii tipi din cercul lui Lucky Fry. Îl văzuse făcându-le cumpărături, înlocuind baterii consumate, ducând toxicomani la spital și punându-și mașina la dispoziția oricui avea nevoie. Odată îl dusese și pe el la un centru de amanetare. Îl văzuse de multe ori consolând-o pe Dawn când era deprimată.

– Unul dintre cei mai simpatici tipi pe care ți-ai dori să-l cunoști, BJ îi spuse mai târziu unui prieten. Doctorul era un om și jumătate.

BJ fusese întotdeauna încredințat că doctorul ar fi făcut mult mai mult pentru Dawn dacă ea n-ar fi abuzat atât de mult de generozitatea lui. Vorbea despre el cu ură, făcând uz mereu de fraza ei favorită:

– Al dracului nătărău. Nu m-aș culca cu el nici moartă. E norocos că-i sug jucăria.

BJ văzuse cum Dawn îl întărâta pe Fry împotriva doctorului. Îi arunca în față prietenului ei oferta permanentă a lui Al de a-i cumpăra o casă în cartierele mărginașe.

– N-am nevoie de tine, John, spunea când se certau. Al a spus că o să aibă grijă de tot.

– Atunci, căteia, du-te cu Al, para John de fiecare dată.

BJ observa o animozitate crescândă a lui Fry împotriva doctorului, o aversiune care începuse cu multe luni în urmă. BJ își aminti cum Buick-ul Regal fusese furat imediat după ce Fry își manifestase nemulțumirea față de banii care se împruțau, cu aproximativ un an în urmă. BJ bănuia că acesta și alte furturi reprezentau felul în care Fry înțelegea să plătească cu aceeași monedă. În ultima vreme, BJ își găsea adesea vecinul fierbând de furie în timp ce-l aștepta pe doctor să vină cu banii.

– Unde-i doctorul? întreba BJ.

– Nenorocitul ăla a devenit o adevărată pacoste, răspundea Fry.

În privința prietenei sale, Fry era mult mai iertător și se fălea mereu cu talentele ei ca prostituată.

– E bună, omule, spunea el. E cea mai bună.

Dar BJ știa că Dawn nu mai făcea trotuarul aproape deloc, depinzând de doctor și de alți câțiva clienți fideli. Fry făcea și el câteva învârteli, folosindu-se de un teanc de cecuri în alb și de obligațiuni. Fry și alți câțiva toxicomani lansaseră în tot orașul astfel de hârtii false, în valoare de aproape opt mii de dolari. Când BJ îl întâlnise prima oară la închisoarea Jackson, Fry se ocupa tot cu astfel de chestii periculoase ca să obțină marfă de la comercianți. Era șef acolo și noii veniți trebuiau să

meargă la el pentru distribuirea celulelor. Era prieten cu toată lumea, dar nu-și uita niciodată interesul.

– Lucky Fry știe cum să te flateze și să te bată prietenește pe spate, BJ spunea mai târziu. De trei ori „ura“ pentru echipa noastră și chestii din astea. Dar John Fry este unameleon. Se schimbă după cum i-o cer împrejurările.

Practica aceleași înșelătorii și când. se ocupa cu traficul de droguri. Lua pungi cu cocaină de calitate pe care le desfăcea și le transforma în gunoaie, păstrând pentru el ce era mai bun. Nici cu banii nu era mai generos. Își făcuse o grămadă de dușmani neplătind traficantilor din partea de sud a orașului, care îi dăduseră pe datorie. „Fry era norocos că-l avea pe doctor care s-o ducă pe Dawn la un intermediar din Morrell Apartaments, la câțiva kilometri distanță“, gândea BJ. Mijlocitorul lua banii și cumpăra cocaină pentru ei. Traficantul nu mai vroia să aibă nimic de-a face cu Fry sau cu prietena lui.

BJ cunoștea programul perechii atât de bine, pentru că în funcție de el își făcea vizitele la bungalou. Locuința lui era la câteva case distanță. Când vedea Buick-ul negru al doctorului trecând pe Casper, știa că Fry și prietena lui vor avea bani pentru cocaină. Dacă doctorul nu putea să-i ducă, BJ le oferea mașina lui. În schimb, îi dădeau și lui din drogurile achiziționate. Fry și Dawn cumpărau cocaină în valoare de cel puțin trei sute de dolari pe zi, și o țineau așa de vreo lună.

BJ știa din experiență că or să continue chefurile cât îi vor ține banii și metabolismul. El luase cocaină ultima oară până se alesese praful de rinichii săi. Nu te mai puteai opri cum era cazul cu heroina. Cocaina producea senzația puterii și stimula mințile rătăcite să inventeze noi planuri pentru a face rost de bani ca să cumpere și mai multă. Apoi, după câteva luni de nopți nedormite, sistemul nervos începea să fie încărcat parcă cu electricitate. Amatorii de cocaină deveneau iritabili și paranoici. O scânteie și erau gata de atac. Dar, de cele mai multe ori,

cocaina stimula o pălăvrăgeală prietenească, mai ales când erau folosite câteva cutii de bere sau un sfert de whisky care să micșoreze voltajul.

Într-o seară, câteva zile mai târziu, BJ, Dawn și Fry se delectau chiar cu această combinație, stând în camera de zi în fața televizorului. Un aparat micuț alb-negru, având un umeraș de haine ca antenă, luase locul noului televizor color. BJ nu avea nevoie să întrebe ce făcuseră cu el.

Se uitau la reclama unui produs numit cuțitul Ginsu. Fry bea bere din cutie și îl lua peste picior pe crainicul care tăia cu cuțitul de bucătărie într-un ritm amețitor. Apoi apărură un bucătar și folosi cuțitul minune pentru a tăia o cizmă de cauciuc și o cutie de bere. În final, tăie o roșie felii.

– Mai du-te dracului, izbucni Fry. Asta e vrajă.

– Bine, deșteptule, spuse Dawn. Dacă așa crezi, ia înțercă și tu. Avem și noi unul.

Intră în bucătărie și se întoarse cu un cuțit cu lama lungă, zimțată, având marca Ginsu pe mânerul negru. Fry zâmbi superior, pregătindu-se să încerce cuțitul pe o cutie de bere. În clipa următoare ținea în mâini cele două jumătăți.

– Să fiu al naibii! spuse el.

Toți râseră în hohote.

Capitolul 73

Cu o avalanșă de sunete stridente de claxon, un șir de peste două sute de automobile vechi înainta pe West Grand Boulevard. Apoi, parada „Roților libertății” se opri într-un nor de fum, iar șoferii parcară mașinile în jurul clădirii Fisher.

Dan Hall, fost inginer la Ford Motor, își parcă automobilul Chrysler 1929 lângă bordură, bulevardul fiind înconjurat de un cordon de polițiști care țineau spectatorii la distanță. În afară de focurile de artificii, procesiunea mașinilor era cel mai pitorâsc episod al săptămânii „Festivalului Libertății” din Detroit.

Hall fu surprins să-l vadă pe Al Canty ieșind radios, cu mersul său clătinat, pe ușile metalice ale Fisher-ului. Împreună urmăriseră până-n pânzele albe câteva automobile vechi, iar Hall privise întotdeauna cu jind Fordul Cabriolet, 1932, al lui Al. Terapistul nu mai fusese prin cercurile de colecționari de mai mult de un an.

– Unde naiba ai fost, Al? îl întreabă.

– Ei, Dan, am avut probleme, răspunse Al, privind automobilul lui Hali. Dar în câteva săptămâni am să pun totul la punct.

Hali vroia să-l întrebe dacă-l poate ajuta cumva, dar Al era grăbit.

– Dan, mă așteaptă sus câțiva pacienți, spuse el.

Psihologul propuse să ia masa împreună într-o zi și insistă să fixeze data imediat. Stabiliră pentru 19 iulie, într-o vineri. Problemele lui urmau să fie puse în ordine până pe 13 iulie.

Celia și John Muir nu putuseră să nu observe că purtarea lui Al Canty se schimbase în ultimele luni. Și nu dădea nici un semn că se va schimba din nou când se întâlneau pentru cină în prima sâmbătă a lunii iulie. Stăteau la o masă lângă fereastră într-un restaurant din centru numit Floods, ascultând povestirea lui Jan despre călătoria pe care o făcuse în Arizona primăvara trecută. Un grup de persoane în vârstă, cu o atitudine solemnă, stăteau afară citind meniul lipit pe geam în dreptul scaunului lui Al. Deodată, Al începu să bată în geam, dând din cap și făcând un semn cu degetul mare în jos spre cei de afară.

– Al, spuse Jan, ce Dumnezeu faci?

Al râse, neintimidat de privirea ei dezaprobată. Fusese o glumă neînsemnată, dar atât de diferită de formalismul și sobrietatea ce caracterizau înainte ieșirile lor împreună. Al Canty începea să-și dea drumul, să se distreze, fără să-i mai pese ce gândeau ceilalți.

Din primăvară până acum, cei doi Muir observaseră mai multe schimbări. Al vorbea despre el, în loc să rămână atât de ermetic închis în sine. Îi cerea sfatul în privința veniturilor sale lui John, care era agent de bursă.

– Ștău destul de prost, spuse Al. Nu pot să pun nici un ban deoparte. Cheltuielile mele sunt atât de mari.

John se enervă un pic. „Cum vine asta, eu să am economii iar Al nu? gândi el. Eu nu sunt decât un mărunț agent de bursă cu copii și nevastă care nu lucrează. El e un psiholog care lucrează zi și noapte, iar soția lui are și ea venituri proprii.” Jan se plângea uneori că Al își cheltuie toți banii pe mașini. Dar în ultimul timp mai mult vânduse decât cumpăraseră. Al își vânduse până și iubita sa mașină Porsche, ca a lui James Dean.

Într-o seară, cu două luni în urmă, Al spusese că știa că mama lui „n-o să trăiască veșnic“, adăugând că ea avea mulți bani.

– E crud să spui asta, dar e un fapt de viață, spuse el. Oricum, în câteva luni am să-mi achit toate datoriile, inclusiv cele patru mașini lui Jan și mașina mea. Am să pot să pun ceva bani deoparte. Am să încep să investesc.

Deja Al investea mai mult din el însuși în timpul pe care cei patru îl petreceau împreună. O îmbrățișa pe Celia și-i strângea cu căldură mâna lui John. Începu să povestească despre tinerețea lui și să spună anecdote interesante pe care înaințe le ținea ascunse. Povesti de vremea în care fusese bucătar în Garda Națională prin anii cincizeci, despre interesul lui pentru teatru. Le dădu numele pieselor în care avusese roluri în timpul facultății: *Partea întunecată a lunii, Cele mai frumoase clipe ale vieții tale, Oamenii frumoși*. Celia și John erau surprinși. Habar n-avuseseră că Al fusese actor.

Al începuse să dea cadou lucruri care însemnau mult pentru el. Veni într-o seară la ei acasă cu câteva obiecte pe care le folosisese în piesele din Proiectul Indianwood. Printre altele, era un fluier și o pălărie de viking. Făcu un pic pe bufonul cu ele înainte să le dea fetei lor de opt ani, care fu șocată și ea. Știa că Al nu se prostea niciodată.

Al nu părea să se mai simtă stânjenit la ei acasă, deși adoptaseră al treilea copil și erau mai ocupați ca oricând. Dar lui Al îi plăcea activitatea. Într-o seară, Celia și John amuțiră de uimire ascultându-l povestind dus pe gânduri despre Ray, un vechi prieten al său:

– Avea o casă ca asta, unde mă duceam des. Îmi plăcea să dorm acolo. Nu aveau bani și Ray nu avea tată. Dar mă simțeam bine la ei. Mama lui nu-și prea bătea capul cu curățenia, pentru că era prea ocupată să le șteargă nasurile și să-i întrebe ce-au făcut la școală.

Apoi se întoarse spre Celia și o mângâie pe ceafă.

– Ești o mamă atât de bună, îi spuse el. Nici n-ai idee cât de bine faci că stai acasă lângă copiii tăi. Ești o mămică bună, Celia. Ai grijă să rămâi așa.

Al nu se mai uita după o ceașcă de cafea. Ochii lui erau calzi și zâmbetul mai degrabă sincer decât viclean. Celia se simți emoționată.

Cei patru se distraseră foarte bine în ultimele luni cu noul videocasetofon al familiei Muir. Făceau floricele și transformau camera de zi într-o mică sală de cinema. Al îi pune mereu să ia filme de mister, în care personajele erau victimele unor crime pregătite cu grijă.

Regizorul lui favorit era Alfred Hitchcock. Știa tot despre maestrul suspansului. Îi ruga adesea să închirieze casete cu filmele lui Hitchcock pentru întâlnirile lor de sâmbătă seara. Recent, văzuseră *Fereastra din spate* (Rear Window), povestea unui om care îi văzuse pe un vecin omorându-și nevasta, de la fereastra apartamentului său. Ucigașul tăia corpul în bucăți cu un fierăstrău ca să-i poată scoate cadavrul din clădire fără să bată la ochi. Apoi îi îngropase capul în grădina din curte. Al considera filmul nemaipomenit.

Dar cea mai izbitoare schimbare la el era felul în care își lăsa sentimentele să zboare spre Jan. Celia și John bănuiseră întotdeauna că lui Al nu-i plăcea ca soția sa, și nu el, să fie în centrul atenției. Înainte, într-o asemenea situație, se închidea într-o tăcere încăpățânată. Acum trecea la fapte. Celia bănuia că mica șicană din restaurant fusese aranjată cu scopul de a pune frână monologului lui Jan despre Arizona.

Când cei patru se opriră în aceeași seară să vadă cabinetul proaspăt decorat al lui Jan, Al făcu încă un pas îndrăzneț înainte. În timp ce ei priveau cu plăcere mobila lăcuită în negru și tapetul roz cu gri, Al se uita pe fereastră spre orașul întunecat.

În cele din urmă se întoarse și îi împinse spre ieșire:

– Să mergem. Gata. Hai să ieșim naibii de aici.

Era gelos, dar cel puțin o arăta. Dispăruse vechiul său autocontrol. „Cine știe, poate în curând or să aibă o ceartă sănătoasă de familie în locul unui *dezacord*”, gândi Celia.

În timp ce se ridicau de la masă, după cină, îndreptându-se spre ieșirea restaurantului, John Muir încercase să evite și el o ceartă cu Al. Nu putea să creadă că ceea ce văzuse era adevărat. Lăsase o hârtie de zece dolari bacșiș pentru chelneriță. Apoi îl văzuse pe Al luând-o pe furiș și băgând-o în buzunar.

– Al, ce faci cu bacnota? îl întrebase după ce Jan și Celia o luaseră înainte. E pentru chelneriță.

Al se opri brusc, părând surprins, ca și cum luase banii din neatenție.

– Oh, da, cred că așa e.

John își dădu seama că joacă teatru, dar își păstră sentimentele pentru sine.

„De ce, se întrebă el, ar face un om de talia și cu mijloacele lui Al Canty una ca asta? Și, pentru numele lui Dumnezeu, cum putea să creadă că o să-l lase s-o facă?”

Capitolul 74

Dorothy Wilson, o femeie divorțată în vârstă de cincizeci și cinci de ani, își puse receptorul telefonului pe umărul stâng și făcu ceea ce făcea de fiecare dată când o suna John Fry. Ascultă.

De când murise mama lor în 1967, John și fratele lui Jim o priviseră ca pe o rudă apropiată. Jim îi spunea mamă, iar John îi spunea mătușa Dot, deși nu erau de fapt decât veri de-al doilea. Ea nu căutase niciodată să-și asume acest rol, dar simțea că cei doi băieți doriseră într-un fel ca ea să ia locul lui Nell Ruth Fry.

– Mă însor, mătușa Dot, spuse John. Vreau să vii la nunta mea.

Ca majoritatea planurilor lui John, nimic nu era stabilit precis.

De când murise Jim, John o suna la câteva luni. Înainte, ea fusese prima persoană căreia îi dădea telefon când avea necazuri. De-a lungul anilor, primise multe telefoane de la secții de poliție și agenți de supraveghere din câteva state.

– John Fry o să-și sfârșească zilele în închisoare, îi spusese odată unul dintre polițiștii supraveghetori.

Altă dată își închipuia că băieții Fry au pur și simplu nevoie de cineva mai în vârstă căruia să-și deschidă sufletul. John se folosea extrem de mult de această

favoare, făcând paradă de drogurile pe care le lua, de prietena lui Dawn și de doctorul despre care spunea că le dă o grămadă de bani. Îl întreba mereu:

– Johnnie, de ce-mi spui mie toate lucrurile astea?

De multe ori John o lăsa perplexă. Auzise că obișnuia să se laude că fusese proprietarul câtorva stații de benzină, deși nici altcineva din familie nu știuse ca el să aibă vreuna. La suprafață, John nu părea un zurbagiu. De fapt, părea mai degrabă un tip care se înțelegea bine cu toată lumea. Însă asta nu se potrivea cu faptul că își făcea atâția dușmani.

Dot știa că asta nu excludea nici familia. Odată vorbise atât de mult la telefonul ei, încât îi fusese închis. Jim îi spusese că John furase și de la el, printre altele un casetofon stereo, pe care și-l cumpăraseră cu partea lui din banii lăsați de mama lor. Dar asta nu era nimic în comparație cu ceea ce i se întâmplase fostei soții a lui John, o altă fată numită Dawn, cu zece ani în urmă.

Dot n-avea să uite niciodată ziua în care venise la ea. Fata arăta de parcă fusese atacată de un trib de canibali lihnii de foame. Plângea, spunându-i că de-abia ieșise din spital. John și gașca lui de motocicliști îi făcuseră o vizită, povestea ea. Fusese violată, bătută și mușcată.

– Unde era John când s-au întâmplat toate astea? o întrebase Dot.

– El e cel care a făcut-o, îi răspunsese Dawn.

Fosta soție a lui John apucase strâns mâna băiețelului lor de patru ani și jurase că va părăsi țara pentru totdeauna. Ultima oară când auzise de ea, se stabilise undeva în Australia.

Jim avea și el probleme, gândi Dot, dar niciodată n-ar fi făcut un lucru ca ăsta familiei sale. Încă se mai gândea la moartea lui îngrozitoare. Tatăl lor, Pete, era convins că nu fusese sinucidere.

Jim își cunoștea fratele mai bine ca oricine, își imagina Dot, amintindu-și ce îi tot spunea acesta ani în șir.

– John o să mă omoare într-o zi. Dacă mi se întâmplă ceva, prima oară pe el să-l luați la întrebări.

Jim îi mai dăduse un sfat, iar Dot ținea seama de el în timp ce-l asculta pe John vorbind despre niște planuri de a se muta în Texas sau California:

– Ține minte, îi spusese el de multe ori. Dacă-l superi vreodată pe John, te omoară.

Capitolul 75

Oricât ar părea de ciudat, copilul din familii bogate este mult mai vulnerabil la acest tip de infracțiune. Copilul de prin cartiere este mai experimentat. El trăiește în mijlocul violenței; scutul său protector este mult mai puternic.

W. ALAN CANTY,

Un bun menaj, Septembrie 1977.

John Oliver Bumstead, șofer de taxi șomer, în vârstă de treizeci și șase de ani, îl asculta pe John Fry care îndruga vrute și nevrute. Cei doi se îndreptau spre est în ziua de șase iulie, ajutându-l pe un vecin care se muta la New York. John se oferise să vină și el ca să conducă cu schimbul, drumul durând douăsprezece ore. Dacă ai cu cine vorbi, timpul trece mai repede, iar Lucky Fry era într-adevăr foarte bun de gură.

Bumstead îl cunoscuse pe Fry în 1977, în închisoarea Jackson și îl reîntâlnise în casa lui Keith Bjerke cu câteva luni în urmă. Curând după aceea, John venea la el de câte ori avea nevoie de telefon, apoi ca să împrumute bani.

În timp ce distanța parcursă se înmulțea pe kilometrajul camionului, ei discutau despre o mulțime de lucruri, inclusiv despre bărbatul pe care Bumstead îl știa drept „doctorul”. Din locuința sa, aflată la douăsprezece case distanță de a lui Fry, vedea Buick-ul negru rulând încet pe Casper. Uneori chiar îl pândea. Bumstead știa că exista șansa ca Fry să-i dea înapoi unul din împrumuturi după vizita celui om.

– Da, banii au devenit o problemă, spuse John Fry. Arăta pleoștit.

Doctorul o lăsase mai moale cu banii, explică Fry. Le spusese că îi înghețaseră contul din bancă și nu mai putea ridica fonduri.

– Se întrece cu gluma, zise Fry. Nu-mi dă banii pe care ar trebui să mi-i dea și am de gând să-l scot din circulație dacă nu se potolește.

Amenințarea îi trecu pe lângă urechi lui Bumstead. Și el dorise „să scoată din circulație” vreo câțiva la viața lui. Dar se îndoia că Lucky Fry ar fi trecut la fapte, cum nici el nu trecuse. Să te dai mare și să faci pe durul. Erau chestii pe care oricine le învăța în închisoarea Jackson.

De vreo săptămână, Keith Bjerke auzea aceeași vorbărie amenințătoare de la Lucky Fry. Fry îi spusese lui BJ de câteva ori că banii de la doctor se împuținau vizibil și că el și Dawn bănuiau că se pregătea să pună capăt legăturii.

– Mizeria asta nu poate să rămână așa, îi spunea Fry. Am să-l fac să se răzgândească.

În două sau trei conversații mai recente, Fry adusese iar vorba de asta. Părea furios și frustrat.

– O să-l curăț, spunea Fry.

Dar BJ îl mai auzise pe Fry plângându-se de „plățile” doctorului și înainte. O amenințare venind de la John Fry era ca poluarea aerului în partea de sud a orașului. În unele zile o observai, dar nu stăruiai asupra ei prea mult.

BJ avea și el necazurile lui, cum ar fi evacuarea din locuința sa de pe Casper. Înainte să plece la New York cu Bumstead, Fry trecu pe la BJ și stătură de vorbă pe verandă. Menționează în treacăt că, dacă va avea nevoie de un loc unde să stea, bungaloul său va fi liber în curând, probabil la sfârșitul săptămânii, pe 13 iulie. Fry spunea că vrea să părăsească Detroit-ul. Pleca în California „să-și adune dracului mințile”. Fry zicea că-i ceruse doctorului să le finanțeze călătoria.

BJ știa deja despre cei cinci mii de dolari pe care îi storsese de la doctor cu un an în urmă. Bănuia că și acum Fry juca aceeași carte. Era sigur că Dawn pleca cu el în vest.

Dacă tot se muta, nu putea să-i dea lui unele lucruri? întrebă BJ. Se gândea la masa și scaunele lor de bucătărie. Fry dădu din cap aprobator, dar îl preocupa mai mult ce putea obține de la doctor decât lucrurile pe care avea să le dea cadou. Spunea că problema banilor era pe cale să atingă un punct critic.

– Ar face mai bine să-mi dea banii, spuse Fry. Altfel o să regrete.

BJ punea planurile de plecare în California în aceeași categorie cu amenințările în privința doctorului. După ce Fry plecă acasă, BJ se hotărî să nu-și facă iluzii în privința mobilei de bucătărie. Nu știa niciodată la ce să te aștepti din partea lui Fry. „Lucky Fry e un escroc, gândi el, și încă unul grozav. Poate că va obține banii de la doctor, poate că nu. Singurul pe care îl mai poate fraieri acum, socoti BJ, e vecinul său, John Bumstead“.

Mai devreme, BJ îi spusese și lui Bumstead asta: știa că Fry îi datorează bani. Stătea pe verandă când Bumstead trecu pe lângă el, îndreptându-se spre casa lui Fry. BJ mimă aruncarea unei undițe în direcția vecinului său. Apoi înfășură mulineta imaginară, țișând:

– Uite, Bumstead. Asta îți face ție Fry.

BJ îi explică mai târziu.

– Dacă John Fry vede că poate obține bani de la tine sau prin intermediul tău, ar fi mai bine să te pui în gardă.

Tamara Becker, în vârstă de douăzeci și unu de ani, locuind și ea în partea de sud, nu înțelesese niciodată de ce John Fry, vărul fostului ei prieten, îi spunea doctorului Al „nemernicul“. Când locuise cu Dawn și John, își dăduse seama că le dădea destui bani.

Tammy îl simpatiza pe Al, care o dusese la spital când fusese bolnavă. Marți după-amiaza, pe 9 iulie, când văzu Buick-ul parcat în fața bungaloului, se hotărî să-i întoarcă serviciul. Înăuntru îl găsi pe doctor stând singur pe canapea, cei doi fiind cu drogurile lor în dormitor.

– Ar trebui să ieși din mizeria asta pentru că se poartă cu tine atât de groaznic, îi spuse.

Când plecă, îl lăsă pe Al stând nemișcat în același loc.

Două zile mai târziu, joi, Tammy îi văzu pe John și pe Dawn mergând pe strada Pitt. Se opri să-i ia în mașină. Cei doi începură să vorbească despre viitorul lor.

– Plecăm în California ca să ne punem viață în ordine, spuse Dawn.

John încuviință cu capul, adăugând că vor pleca la începutul săptămânii următoare. Tammy se întrebă cu voce tare cum vor putea face asta fără nici un ban. John spuse că se aștepta să facă rost de bani la sfârșitul săptămânii.

– Ar trebui să fie cam zece, douăzeci de mii de dolari, spuse John. Poate chiar treizeci de mii, dacă lucrurile merg cum trebuie.

Când îl întrebă cum îi va obține, John ignoră întrebarea. În schimb, dorea să știe dacă Tammy va fi liberă, ca să-l ducă cu mașina undeva, sâmbătă, pe la ora unu după-amiază. Se oferă să-i facă plinul în caz că era de acord. Tammy Becker îi spuse că era ocupată în ziua aceea.

Comerțiantul de mobilă Robert Saleh gonea în viteză spre bungaloul de pe strada Casper. De data asta luase cu el un ciomag de baseball și pe uriașul magazioner pe nume Bosco.

Se blestema că le suportase prea multe putorilorălora. Săptămâni în șir aproape le cerșise lui John Fry și Dawn Spens ratele pentru televizorul color. Acum nici măcar nu mai exista un televizor pe care să-l ia înapoi. Saleh încercase să-l sune pe acel „doctor Cantee”. Dar renunțase când nu primise nici un răspuns în schimbul mesajelor care le lăsase robotului telefonic.

Îl sunase pe tatăl lui Dawn, Roy Spens.

– Uite care-i treaba, știu că n-o să-mi restitui banii, îi spusese Saleh. Dar înainte ca ceva îngrozitor să se

întâmples, ar trebui să faci ceva. I-am văzut semnele de pe brațe. Tipul ăsta, Lucky Fry, e un netrebnic. Fata ia heroină sau vreun alt drog. Știu sigur asta.

– Ce dracu vrei să fac eu? Își aminti Saleh că-i spusese Roy Spens. Încerci să mă faci să mă simt prost? Oricum mă simt groaznic din cauza asta... Pur și simplu m-ai întors pe dos. Ce-ar fi să mă lași în pace? Lasă-ne pe toți în pace, și-am să mă ocup eu de toate.

Până la urmă Dawn Spens veni la el pe 9 iulie și-i spuse că are un cec pentru el. Vroia să-și achite datoria de două sute douăzeci și patru de dolari. Saleh ar fi trebuit să-și dea seama că e o cursă.

Cecul de patru sute zece dolari era extras din contul firmei Chuck's ce se ocupa cu închirieri de utilaje. Dawn spunea că doctorul este unul din coproprietarii firmei. Saleh sună la numărul de pe cec. Nu răspunse nimeni, dar era trecut de șase după-amiaza. Suma urma să fie încasată la o sucursală a băncii de credit din Detroit.

Acceptă hârtia și-i dădu rest o sută optzeci și șase de dolari. Era nerăbdător să scape de ea și de prietenul ei. Dar a doua zi află că cecul era bun de aruncat la gunoi, contul fiind închis.

– Compania aceasta s-a desființat, îi spuse un director al băncii.

În magazinul său de mobilă, Saleh se holbă la bucata de hârtie mormăind o litanie de înjurături. Nu putea să creadă că fusese atât de tâmpit. Cecul fusese completat la birourile firmei de pe Fort-Campbell, care se afla vis-a-vis de magazinul său. Se uită pe geam. Clădirea era acum părăsită.

Acela fusese momentul în care luase ciomagul și plecase după Bosco. Când ajunse pe veranda bungaloului, așeză ciomagul lângă ușă. Era pregătit dacă Fry făcea vreo mișcare ciudată.

– Vreau toți banii acum, zbieră el când cei doi deschiseră ușa. Nenorocitul ăsta de cec nu-i bun de nimic.

John se prefăcu scos din pepeni.

– Păi, ea a cheltuit deja banii pentru niște chestii personale. Și cum poți să-mi dovedești că nu e bun?

– Firma s-a desființat.

Când Saleh le spusese că va chema poliția, John deveni mai prietenos, iar Dawn îi întinse o bancnotă de zece dolari.

– Uite care-i treaba, Bob, îi spusese el. Îmi pare foarte rău de tot ce s-a întâmplat. Tot ce pot să fac e să-ți dau douăzeci de dolari pe zi până când voi achita tot. Vezi tu, am nevoie de bani mai mult ca oricând. Ne căsătorim.

„Aștia sunt în stare să toarne minciuni la nesfârșit“, gândi Saleh. Dar n-avea chef de toată bătaia de cap pe care o implica o plângere la poliție. Avea de gând să-l silească pe Fry să se țină de cuvânt venind după bani în fiecare zi, chiar și sâmbăta și duminica.

Joi seara, Lucky Fry luă un aparat de ras și o foarfecă și decise să se întoarcă la înfățișarea pe care o prefera pe vremea când umbla cu motocicletă. Când termină, nu-i mai rămăsese decât mustața.

Prietenii comentară mai târziu că arăta vicios. Fry dădea explicații diferite pentru noul său stil. Unui prieten îi spusese că folosea un tonic capilar și fusese nevoit să se radă pe cap. Vecinei sale, Juanita Deckoff, îi spusese:

– Vreau să arăt curat.

O loterie națională era anunțată săptămâna aceea pentru cei ce foloseau produsele de gospodărie „Mr. Clean“*.

– Ar trebui să participi și tu, glumi ea.

Dar John Fry și Dawn Spens aveau alte planuri la care meditau de mai multă vreme. Prin aprilie, într-o dimineață, înainte de răsăritul soarelui, John scrisese un bilet pentru prietena sa, cu mintea umblându-i razna din cauza cocainei. Își încredințase gândurile unui carnetel albastru.

---

* CLEAN (în lb. engleză) – curat

Rămăseseră acolo printre alte pagini cu liste de cumpărături și numere de telefon.

Scria:

Al: Aranjează să stai mai mult timp „singură” cu el.
la prânzul cu el cel puțin o dată pe săptămână.

Poate și masa de seară, sau îi prepari tu o cină specială. După „treabă” e cel mai bun moment.

Toate astea vor pregăti terenul ca să-i stoarcem o sumă frumoșică de bani înainte de a-i spune „la revedere”.

Capitolul 76

În ultimele săptămâni o dusesese cu mașina prin oraș ca să facă fotografii, căutând amândoi priveliști inedite. Făcuse poze cu clădirile din centru și cu remorcherile de pe râul Detroit. În timp ce ea se plimba, fotografiind din diverse unghiuri, el stătea în mașină zâmbind. Părea răbdător, relaxat.

Jan Canty avea motive să fie optimistă. Al dormea mai bine, mânca mai bine și era din ce în ce mai dispus să-și petreacă timpul cu ea în locul pacienților săi, al tribunalului sau închisorii. Până la urmă, prioritățile lui se schimbau. Într-o vineri, coborî aferat din dormitor, îmbrăcat ca și cum excursia lor era preocuparea lui principală, deși avea în program și câteva ore de lucru la tribunal în acea zi.

– Al, îi spuse ea, dacă te duci la biroul procurorului, de ce nu te-ai îmbrăcat cu un costum? Ți-ai pus blugii și vechitura aia de cămașă.

El se opri, se uită în jos la blugii săi și încercă să facă pe profesorul distrat:

– Oh! Da. Cred că ar dreptate.

Vineri, pe 12 iulie, se trezi cu ideea fixă de a merge împreună la Fisher Building.

– Hai să mergem la cabinet și să terminăm treaba acolo, spuse el.

„Al să facă gospodărie? gândi ea. Doamne, cât s-a schimbat!” Aveau cabinetele de patru luni, dar încă mai rămăseseră câteva lucruri de făcut. După ce ajunseră la Fisher, îl privi fără să-și creadă ochilor cum deschide cutii și mută mobile. Apoi scoase un ciocan și câteva cuie. Zise că are de gând să pună ceva pe perete. Nici nu-și mai putea aminti când îl văzuse ultima oară pe soțul ei făcând așa ceva.

Mai târziu, Jan care aranja niște cărți în cabinetul lui, luă o pauză și intră în camera ei de consultații. Al agăța pe perete diploma ei de doctorat și diplomele de psiholog și sfătuitor în problemele cuplului. Le aranjase în linie dreaptă.

– De ce le-ai pus așa? Credeam că o să le pui în formă de T, ca pe ale tale.

Când se întoarse să-i răspundă, văzu că ceva era schimbat la el. Părea trist, de parcă se resemnase în fața inevitabilului. Arătă spre spațiul gol de sub cele trei rame.

– *Asta*, spuse el, e pentru viitorul tău, Jan.

Era ceva ciudat nu în cuvintele sale, ci în felul cum le rostise. Simțise că Al încerca să-i spună:

– O să realizezi mult mai multe decât am făcut eu vreodată.

Parcă își jelea toată munca, ca un om care a ajuns la sfârșitul unei lungi cariere. Impresia fusese atât de acută, încât nu știuse ce să spună, dar avea să-și amintească multă vreme de acel moment.

Mai auzise în ziua aceea și alte afirmații stranii, Al devenind mai melancolic cu fiecare dintre ele. Chemă câțiva vecini din Fisher Building să se laude cu cabinetul ei. Spunea tot timpul cât de frumos era.

– Nu-mi vine să cred cât de mult ai realizat într-un timp atât de scurt.

Mai târziu, îl găsi stând cu brațele încrucișate, cuprinzând cu privirea întregul cabinet.

– E de necrezut ce avânt ți-ai luat, Jan, îi spuse el. Ești acum unde eram eu cu cinci ani în urmă, și nu lucrezi decât de cinci luni.

„Cât de mult i s-a schimbat dispoziția de azi-dimineață și până acum“, gândi Jan.

La prânz, își umplu iar termosul și se îndreptă spre ușă. Nu părea deloc încântat s-o lase singură.

– Am să mă întorc, spuse el. Trebuie să mă duc din nou la blestematul ăla de tribunal.

Juanita Deckoff stătea la soare în grădina sa din spatele casei, când văzu o siluetă familiară mergând clătinat spre bungaloul vecinilor ei.

– Drace! zise Al. Ai să iei foc dacă nu te oprești.

– Ar trebui să vii și tu aici, Al, îi spuse ea. După felul cum arăți, nu ți-ar strica un pic de soare.

Peste câteva minute trecu și ea pe la bungalou. Al îi lua tensiunea lui Dawn și îi făcea morală în privința sănătății ei.

– Dawn, ar trebui să mănânci cum trebuie din cauza inimii, îi spuse.

– Bine, bine, zise Dawn. Încerc să mănânc cât pot.

– Da, Dawn, dar mănânci numai prostii, nu o mâncare cumsecade.

O duse la intermediarul care-i făcea rost de droguri. Când se întoarseră, Dawn o invită pe Juanita să se drogheze. Lăsă pe masa din bucătărie o grămăjoară pentru Juanita, iar ea se duse în dormitor să-și injecteze restul.

Al stătea în camera de zi. Dawn avea o mulțime de instantanee din perioada în care locuia la Harper Woods, împrăștiate prin toată camera. Când Dawn ieși din dormitor, Juanita avea chef de vorbă din cauza cocainei.

– Deci ești un amărât de psihiatru, spuse ea, lăsându-se să cadă pe un scaun.

- Nu-mi place să-mi spui așa, zise el. Sunt psiholog.
- Oh, bine, chicoti ea.
- A scris chiar o carte, spuse Dawn.

Vecina - lui Dawn scoase o carte ce zăcea printre mulțimea de obiecte împrăștiate în camera de zi. Văzu numele autorului, doctor W. Alan Canty. Poza lui Al de pe coperta din spate a cărții îi atrase atenția. Purta un pulover pe gât, ochelari cu ramă neagră de baga și arăta cu douăzeci de ani mai tânăr.

- Dumnezeu! spuse Juanita. Ce bine arătai!
- Da, ăsta sunt eu în tinerețe. Într-adevăr, eu am scris-o. E un lucru pe care l-am realizat și de care oamenii își vor aduce aminte. Vor ști că am existat și eu pe aici.

Juanita îi spuse că singurul necaz cu slujba lui era că trebuia să poarte costum.

- Da, zise el, dar uneori, vinerea mă duc în blugi la cabinet.

- Unde e cabinetul tău?
- În Fish̃er Building.
- Ei bine, ar trebui să te duci și să le spui celor din Fisher Building să-și pună costumul de baie și pantaloni scurți și să-și facă de cap un pic.

Vorbiră despre vacanțe. În după-amiaza aceea, mama lui Juanita venea s-o ia ca să petreacă împreună o săptămână lângă Traverse City.

- Deci pleci în nord cu mama ta? o întrebă Al.
- Da. Am de gând să fac și câteva plimbări călare.
- Și mie îmi place să mă plimb călare. Eu și soția mea ne vom lua o binemeritată vacanță în curând.

De-abia după ce plecă își dădu seama cât de multe îi spusese despre el, ca și cum ar fi vrut ca ea să știe exact cine era el, unde lucra și ce făcea. Aflase toate aceste lucruri doar în câteva minute. Până atunci, Juanita nu avusese nici cea mai vagă idee că era însurat.

În ultima vreme, îi auzise și pe John și Dawn vorbind despre căsătorie și despre o posibilă mutare în California. Juanita auzise cu totul altă variantă. Bănuise întotdeauna că John putea deveni violent în anumite împrejurări. Era o chestie pe care Dawn va trebui să o suporte dacă aveau să se căsătorească și Juanita știa că petrecerile până noaptea târziu și cocaina nu vor îndrepta lucrurile.

– John pare un tip simpatic și neliniștit, îi spuse ea mai târziu unei prietene. Dar ascultă-mă pe mine, când se înfurie, omul ăsta mătură totul din calea lui, ca un uragan.

Capitolul 77

Cât despre criminalii psihopați, acești oameni nu au conștiință. E periculos să ai de-a face cu ei

W. ALAN CANTY

Conferințe la Colegiul Henry Ford Community

Jan Canty nu-și putea crede ochilor. Al îmbrăcase cămașa nouă. Ar fi fost șocată chiar dacă ar fi scos-o din pachet după o săptămână, nu la o zi după ce i-o cumpărase.

– Vezi, e cămașa pe care mi-ai cumpărat-o! spuse Al, zâmbind fericit.

– Ce bine-ți stă! zise ea.

Își pusese, de asemenea, costumul verde închis, cu tăietură modernă, care ei îi plăcea cel mai mult. Doar încălțăminte nu se potrivea cu restul. Avea în picioare bocancii negri, placați cu metal la vârfuri. Ținând cont de faptul că Al își neglijase întotdeauna ținuta, arăta acum de parcă se pregătea să plece la o nuntă sau la o înmormântare.

În timp ce el își fierbea cafeaua, Jan privea gânditoare pe geam. Ramurile ulmilor erau încărcate de frunze. Pentru prima oară de luni de zile privea cu încredere viitorul. Al începuse să comunice, să vorbească mai mult despre el.

– Am fost foarte speriat în spital, Jan, recunoscuse el într-o noapte când stăteau amândoi întinși în pat. Am să fac tot posibilul să evit o astfel de criză. Nu mai vreau să trec niciodată prin așa ceva.

După ce-și umplu termosul, Jan îl conduse până la mașină. Era o dimineață răcoroasă și înmiresmată de

vară, tipică pentru statul Michigan. Arșița avea să se instaleze abia pe la ora prânzului.

Jan îl sărută și-i spuse că-l iubește.

Flutură mâna spre Buick-ul negru care se îndepărta. Ulmii înalți își uneau vârfurile deasupra șoselei, formând un acoperiș ca de catedrală.

În ziua de treisprezece iulie, W. Alan Canty lăsa tuturor impresia că e pe cale să facă o schimbare importantă în viața sa. De asemenea, părea conștient de faptul că acea schimbare implica și anumite riscuri.

Ray Danford vorbise cu Al la petrecerea de absolvire a fiicei lui April, cu numai două săptămâni înainte. Stabiliseră să ia din nou prânzul împreună la jumătatea lunii iulie.

– Cum mai merge cu chestia aia? îl întrebase Ray.

– Aproape am rezolvat-o. Am să-ți povestesc totul când ne vom întâlni.

În luna următoare, Al avusese o programare la oftalmolog, ca să-și scoată noua pereche de ochelari. Erau tot cu rame de baga, dar mult mai mari.

Îi spusese și lui Gladys Canty despre ei.

– Așteaptă să-i vezi, mamă. Sunt într-adevăr deosebiți.

Pe treisprezece iulie, Gladys primi o felicitare pentru ziua ei, care fusese de fapt cu șaisprezece zile în urmă. O frapă felul în care fiul ei semnase: „cu dragoste, pentru totdeauna, Bus“. Niciodată nu mai folosisese cuvintele „pentru totdeauna“ într-o astfel de felicitare.

Buster era extrem de bine dispus când o sună la prânz, dar curios să afle ce făcuse cu felicitarea.

– Le păstrezi pe toate, mamă, nu-i așa? o întrebă el.

– Știi bine că da.

– Oh, mă bucur, mamă.

Îi spuse că el și cu Jan erau foarte ocupați pregătindu-se pentru o vizită a părinților ei din Arizona, dar că or să-și facă timp să treacă și pe la ea.

– Jan și cu mine o să venim într-o duminică cu bicicletele, îi zise el înainte să închidă.

Gladys nu-l văzuse niciodată pe fiul ei venind la ea acasă pe bicicletă.

La numărul 2518 de pe strada Casper fu iarăși o noapte agitată de chef, chiar dacă un copil inocent dormea în camera lui John și Dawn. Cu o seară înainte, cei doi îi făcuseră o vizită verișoarei lui John, Sue Stennett. Fetita ei de șapte ani, Tonya Sue, o implorase să-i dea voie să stea în noaptea aceea cu „unchiul ei, John“. Fry acceptase fără nici o tragere de inimă avertizând-o pe Sue că o va aduce a doua zi înapoi. Nu vroia nici un musafir în sâmbăta aceea.

– Încerc să scot niște bani de la Al, spusese John. Am să-l fac să vină mâine cu o sumă frumoșică.

Dawn și Al o aduseră înapoi pe Tonya Sue sâmbătă la prânz. Prostituata avea să povestească mai târziu că la acea întâlnire Al îi dăduse 40 de dolari, în bancnote de câte zece dolari. Nu mai zăbovise deloc la masa lor din bucătărie să citească ziarul. Într-o jumătate de oră era înapoi la Fisher Building.

John Fry umblase toată dimineața pe la intermediarii de droguri, de unde cumpăraseră cocaină și Tylenol 4. Nici el, nici Dawn nu mai dăduseră pe la clinica de dezintoxicare de vreo două săptămâni.

La ora trei după-amiază, Al avea o întâlnire cu un tânăr psiholog pe care îl supraveghea. Acesta își găsi colegul mai în vârstă vesel și destins. La trei și jumătate Al îi telefonă lui Jan. Îi spuse că va veni direct acasă după ultima ședință, care se termina la șase seara.

– Cred că o să mă opresc la Kroger să iau niște cafea, adăugă el. Băcânia era chiar în drumul lui spre casă.

La cinci și un sfert Al se întâlni cu ultima pacientă din ziua aceea, o femeie foarte receptivă, care venea la el pentru terapie de trei ori pe săptămână. În timpul acelei ședințe de patruzeci și cinci de minute, psihologul primi

un telefon. Impresia pacientei fusese că la capătul firului se afla o femeie. Al era iritat și încerca să pună capăt convorbirii, astfel încât această nervozitate i se transmite și ei. Psihologul își ceru scuze pentru întrerupere.

– A fost o pacientă a mea care mă sâcăie mereu, explică el furios.

La șase și jumătate, sunetul unor pași grăbiți se auzea de-a lungul holurilor pustii ale Fisher-ului. Câteva minute mai târziu, Buick-ul negru ieșea în viteză din garajul clădirii. Un mecanic îi făcu semn cu mâna, dar Al n-avea timp de amabilități. Mecanicul avea să spună mai târziu că Al Canty părea „întors pe dos”.

Era o căldură sufocantă în acea după-amiază. Aerul era încărcat de umiditate, iar temperatura se apropia de patruzeci de grade; în serile de acest fel locuitorii orașului Detroit se rugau să vină o furtună care să alunge arșița.

Se împlineau optzeci și patru de săptămâni și trei zile de când psihologul o văzuse pe tână prostituată la colțul dintre Peterboro și Secound Avenue. Indiferent că mergea spre bungaloul de pe Casper cu voie sau fără voie, rămânea faptul că Al Canty era la acea oră falit. Nu mai avea nici un ban în contul său din bancă, nu plătise chiria cabinetului și datora bani unei lungi liste de creditori, printre care se numărau și cei de la Serviciul de impozite pe venit.

Tăticului de zahăr al lui Dawn Marie Spens nu-i mai rămăsese nici un pic de dulceată. Înainte de a ajunge în partea de sud, Al Canty decise să se fortifice cu câteva pahare de băutură.

Jimmie Carter, un locuitor al părții de sud în vârstă de nouăsprezece ani, se întorcea de la magazinul din colțul străzii, când văzu Buick-ul negru oprind lângă el pe Clark Avenue. Era mult după apusul soarelui. John Fry, care stătea pe locul din dreapta volanului, rulă geamul.

– Hei, băiete, spuse el. Te interesează un ceas?

John ținea în mână un Seiko de aur. Carter aruncă o privire în mașină. Dawn Spens stătea pe locul din spate. La volan era un om cu ochelari. Carter îl identifică mai târziu ca fiind Al Canty.

– Cât vrei pe el?

– Douăzeci și cinci de dolari.

Carter dădu o fugă la sora sa acasă și se întoarse cu banii. Când îi întinse banii lui John, observă că cei doi bărbați schimbaseră locurile. Lucky Fry stătea acum pe locul șoferului.

La un moment dat, între șapte și opt seara, figura impozantă a lui John apăru în micuțul hol de la intrarea în bungalou. John și cu Al se uitau unul la altul prin ușa deschisă a dormitorului. Al stătea pe un scaun lângă Dawn, lângă toaleta pe care-și țineau drogurile și seringile, la un metru sau doi de salteaua pe care dormeau. O crosă de baseball era rezemată de perete.

Pe toaletă se afla un pachet desfăcut de cocaină. După ce se injectă, Dawn îi trecu seringă prietenului ei. Al rămase pe scaun în timp ce John se droga.

Când drogul începu să-și facă efectul, Dawn fugi în baie, lăsându-i pe cei doi bărbați singuri. În timp ce voma, în dormitor vocile creșteau în intensitate. După explicații, trecură la insulte. Când începură să se audă țipete, Dawn se ridică și se îndreptă spre dormitor.

Al stătea în fața lui John Fry, urlând:

– Sunt banii mei și fac ce vreau cu ei. Dacă nu-ți convine, poți să te duci dracului. Nu trebuie să-ți dau ție absolut *nici* o explicație.

Al o luă cu pași apăsați spre ușă. John îi bloca parțial ieșirea. Al îl împinse cu mâna în umăr. John se dădu un pas înapoi, dar se împiedică de un taburet și căzu pe spate. Când se ridică, respira precipitat și fața i se înroșise puternic. Apucă cu amândouă mâinile crosă și lovi năprasnic.

Fură trei lovituri, poate chiar patru. Două îl izbiră pe Al în partea dreaptă, deasupra urechii, a treia în frunte, zburându-i ochelarii cu ramă de baga. Țeasta pârai și se crăpă în mai multe locuri.

Dawn Spens ieși în fugă din casă după prima lovitură auzind în spatele ei sunetul înfundat al celorlalte. Oricare dintre ele putea fi fatală. Psihologul se prăbuși. Sângele inundă suprafața creierului și tășni cu putere în afară. După câteva convulsii, corpul rămase nemișcat. Muri doar în câteva minute.

Fry stătea lângă cadavru cu mâna încleștată pe crosă.

– Ridică-te, nemernicule! urlă el. Ridică-te!

Dawn se întoarse cu stetoscopul lui Al și îngenunche lângă corpul care nu mai dădea nici un semn de viață. Dar nu auzea decât bătăile puternice ale inimii ei.

– John, nu știu ce să zic!

Fry o dădu afară.

– Ieși dracului de aici! Ai grijă să stai la distanță de mine!

– Unde să mă duc?

– La dracu'. Nu-mi pasă. Du-te și fă rost de niște bani.

Se duse pe Vernor Highway și agăță doi clienți cu care avu contact sexual în mașinile lor. Fiecare îi dădu treizeci de dolari.

John se așează pe taburet și fumă o țigară privind fix cadavrul. Se hotărî să înfășoare capul lui Al cu o pătură și să-l târască în baie. Îl așează în cadă, proptindu-i picioarele de perete. Apoi îi tăie gâtul.

– I-am tăiat gâtul ca să fac sângele să-i curgă mai repede declară el mai târziu. Nu știu de ce. Pur și simplu mi s-a părut o idee bună în momentul ăla.

În timp ce acoperea corpul cu o pătură, auzi pași pe verandă. La început, crezu că s-a întors Dawn.

Afară Robert Saleh bătu nerăbdător în ușa. Așa cum le promisese, venise după cei douăzeci de dolari ai săi. În mână ținea o crosă de baseball. Văzând că nu-i răspunde nimeni, împinse ușa și făcu un pas sau doi înăuntru.

Aruncă o privire în camera de zi și observă o țigară aprinsă într-o scrumieră. Nu se auzea decât ciripitul păsărilor de afară. Simți că ceva nu e în ordine.

Așteptând ca musafirul nepoftit să plece, John simți cum i se accelerează bătăile inimii. Apoi luă cheile Buick-ului, încuie ușa casei și plecă s-o caute pe Dawn. O găsi stând pe o bancă într-un refugiu de pietoni de pe autostrada Vernor. Se duseră împreună la traficantul de droguri, unde-și făcuseră provizii de cocaină și heroină. Când se întoarseră acasă, John avea deja un plan.

— Era mort, oricum, avea să-și amintească mai târziu. Nu i-aș fi făcut niciodată asta dacă ar fi fost în viață. Dar trebuia să scap cumva de cadavru. Nu încăpea nici o îndoială în privința asta. Erau înconjurați de case din toate părțile și la orice oră din zi sau din noapte circulau oameni pe străzi, în zona aceea.

Fry umplu o seringă și se injectă în grabă. Cocaina îi dădu energie, iar heroina îl făcu insensibil la ceea ce avea să urmeze. Deschise dulapul din bucătărie și luă un cuțit lung, cu marginea zimțată, cel care avea marca „Ginsu” pe mânerul negru.

Se duse în baie și-i scoase lui Al bocancii și ciorapii. Se chinui puțin cu pantalonii verzi și cămașa nouă, dar în final toate hainele zăceau azvârlite pe podeaua din baie.

Apoi John își dezbracă și el tricoul și blugii și se descălță de pantofi. Nu vroia să-și murdărească îmbrăcăminte de sânge. Păși în cadă cu desăvârșire gol, așezându-și genunchii de fiecare parte a cadavrului. Pe capul ras scânteiau broboane de transpirație în lumina puternică din baie.

Unde fusese Dawn Spens în acea noapte, ce făcuse și cât văzuse, erau probleme care aveau să fie lăsate în seama judecătorilor și a propriei sale conștiințe. Ea susținea că fusese în oraș, făcând trotuarul. În schimb, John avea să declare mai târziu că ea stătuse pe scaunul de toaletă, ajutându-l să facă pachete.

Era ora zece și jumătate când Fry începu să-și pună în aplicare înfiorătorul plan.

Capul căzu prima dată, urmat de mâini, tăiate chiar deasupra încheieturii. După aceea reteză labela picioarelor, un pic mai sus de gleznă. Tăietura fusese atât de precisă, încât un medic avea să potrivească mai târziu bucățile ca la un joc de puzzle.

John era uimit de repeziciunea cu care înainta.

– A fost mai ușor decât aș fi crezut, spunea el mai târziu.

Împachetă capul, mâinile și labela picioarelor în ziare, punându-le separat în patru pungi verzi de plastic: capul și picioarele în trei pungi, mâinile împreună în a patra. John vroia o geantă mare în care să pună pachetele cu aceste părți ale corpului, care ar fi putut să fie oricând identificate ca aparținând lui Al Canty.

– Unde dracu' e geanta aia maro? înjură el.

Umplu geanta de voiaj cu care Al obișnuia să-i ducă daruri lui Dawn la spital, apoi o băgă în frigider.

Fumă o țigară, iar după aceea termină treaba. Separă brațele și picioarele de trunchi și le stivui ca pe niște lemne la un capăt al căzii. Puse picioarele în pungi separate, iar mâinile le așeză împreună într-un sac. Înfășură trunchiul într-o cuvertură și îndesă totul în alte trei genți pe care le cără în spatele bungăloului. Aruncă într-o altă pungă de plastic cușitul, crosa și hainele lui Al. Dar mai lipsea ceva.

– Unde-i termosul ăla? țipă el. Atâta ne-ar trebui să găsească termosul aici.

După ce împachetă totul, făcu baie în spălătoria de la subsol.

La miezul nopții, Dawn se agita prin casă, făcând bagaje. Îndesă hainele în saci de plastic, iar fotografiile, notele de plată și alte hârtii le puse pe toate într-o cutie de carton. Scoaseră mocheta din baie și hol, iar din covorul din dormitor tăiară o bucată.

– Am ceva de rezolvat, spuse John. Tu stai aici și fă curat. Dacă vezi vreo pată de sânge, șterge-o bine.

Dawn intră în baie și spală cada. Auzea pașii lui John care încărcă cele trei genți în Buick-ul parcat pe alea din spatele casei.

John se opri la câteva locuri de descărcat gunoiul din partea de sud a orașului. Azvârli trunchiul undeva lângă strada treizeci și cinci, membrele le aruncă în spatele unei benzinării de pe Springwells, iar punga cu crosa, cuțitul și celelalte, în spatele pieței Lafayette, de lângă Livernois. Când se întoarse, făcu un tur prin bungalow.

– Am mers prin toată casa, spuse John mai târziu. Totul mi s-a părut în ordine.

După ce încărcară mașina cu lucrurile lor, Dawn scoase din frigider geanta maro de voiaj și o băgă în portbagajul mașinii. John se opri în bucătărie înainte să plece. Umplu o seringă cu ce mai rămăsese din cocaină și își înfipse acul în braț. Câteva picături de sânge fură împrășcate pe podeaua bucătăriei.

– Haide, plecăm în Nord, spuse el.

Se opriră să lase cheile bungaloului la un prieten, spunându-i că poate să ia tot ce vrea din casă. După o jumătate de oră de mers se opriră din nou. John parcă mașina la marginea șoselei, chiar la ieșirea de pe Goslyn Avenue, și se duse să scoată o pernă din portbagaj pentru Dawn, care moțâia în dreapta sa.

În timp ce scotocea, observă într-un colț al portbagajului o pungă verde de plastic. Apucă pachetul lunguiet cu amândouă mâinile și îl zvârli pe câmpul plin cu buruieni. Dawn scoase capul pe fereastră.

– Ce faci, iubitule? îl întrebă.

– Arunc niște gunoi, răspunse John.

Jan Canty se așează în fața televizorului la șapte și jumătate seara, imediat după ce așezase pe masa din bucătărie un platou cu hamburgeri și ceapă proaspăt tăiată. Concertul de trei ore numit „Live Aid” (Sprijin viu) o

fascină de la început. Îi privi pe Sting și pe Phil Collins interpretând „Long Long Way to Go” (Încă un drum lung de parcurs) și „Driven to Tears” (Izbucnind în lacrimi). Îi ascultă pe foștii elevi ai lui Led Zeppelin, Robert Plant și Jimmy Page, cântând împreună „Stairway to Heaven” (O scară spre Paradis).

Apoi se dezmetici brusc. Era întuneric afară. Se duse în bucătărie și se uită la ceasul pe care i-l dăruise Al de Crăciun. Era zece și jumătate. „Al, se întrebă. Unde este Al?”

„Probabil că ceasul s-a stricat”, gândi Jan. Controlă și celelalte ceasuri din casă. Fiori de gheață îi alunecară pe șira spinării. „Dumnezeule, își spuse, au trecut *trei ore*. Cum de nu mi-am dat seama că e atât de târziu? Al nu uită niciodată să mă sune dacă întârzie, *niciodată!*”

Telefonă la cabinetul lui din Fisher Building, apoi la biroul de pază. Al semnase de plecare la ora șase și jumătate.

Se duse spre fereastra din camera de zi, sperând să vadă Buick-ul rulând spre casă. Se simți cuprinsă de panică. Intră în biroul lui Al și sună la familia Muir. Fiica lor cea mai mare îi răspunse că John și Ces erau la un film. Le lăsă un mesaj.

Se așeză pe scaunul lui Al, neputând să-și scoată din minte banii pe care soțul ei îi purta tot timpul în buzunarele pantalonilor. Telefonă la secția de poliție din Grosse Pointe, rugându-i să verifice parcare din fața magazinului Kroger.

– Mi-a spus că va trece pe acolo să cumpere cafea.

– Sigur, doamnă, îi răspunse polițistul.

Telefonă la poliția orașului Detroit. Cei de-acolo îi spuseră că va trebui să aștepte douăzeci și patru de ore. Apoi o sunară cei de la secția din Grosse Pointe.

– Nu, îi spuse polițistul. Nici un Buick nu e parcat acolo.

Jan simți nevoia să plece undeva, să-l caute. Dar, nu, se răzgândi ea. S-ar putea să dea telefon. Mai bine stau

acasă. Se mută pe un scaun de lângă fereastra camerei de zi și așteaptă. Tresărea de fiecare dată când vedea lumini de faruri. Avea impresia că unele mașini chiar încetineau, apropiindu-se de casa lor. Dezamăgirea era și mai mare când se convingea că se înșelase.

Pe la miezul nopții, nu mai putu să suporte încordarea. Îl rugă pe un vecin să o ajute. Se duseră împreună la Fisher Building, dar nimic deosebit nu le atrase atenția. Doar Jan observă că soțul ei făcuse un pic de ordine înainte să plece.

Se întoarseră la Grosse Pointe Park. Jan încerca să-și potolească imaginația, care i-o luase razna. Îi mulțumi vecinului și intră în casă.

Totul era pustiu. Se așează de data aceasta pe canapeaua de piele, dar fără să-și poată dezlipi ochii de fereastră.

Fulgere începeau să brăzdeze cerul, ca lumina unor reflectoare uriașe. Începu să plouă. Vântul izbea de geam picăturile de apă, amintindu-i de noaptea petrecută la Spitalul Universității, cu cincisprezece luni în urmă.

Lui Al îi plăcea o astfel de vreme, dar pe ea o șperia.

Curând, rafalele de vânt se năpustiră asupra ulmilor cu o viteză de treizeci de kilometri pe oră. Jan privea cerul luminat de fulgere din ce în ce mai dese. Era de un verde aprins.

Spera că nu se va declanșa un uragan și încerca să scape de presimțirea că ceva îngrozitor se întâmplase.

Capitolul 78

Frank McMasters dădu plapuma la o parte și merse în vârful picioarelor să vadă cine bătea în geam.

– Cheryl, cine crezi c-a venit?

Cheryl Krizanovic se uită, apoi simți cum i se contractă mușchii de pe abdomenul umflat. Era gravidă în luna a șasea, dar acum nu era obișnuita lovitură cu piciorul a copilășului.

– Dumnezeuule, spuse ea.

Nu-l mai văzuse pe John Fry de nouă luni. Cheryl se întrebă ce harababură va mai aduce în viețile lor de data asta.

Când perechea intră în casă, Frank își dădu seama că nu era doar o vizită obișnuită. Dawn se așeză pe canapea fără să scoată o vorbă, punându-și mâinile între genunchi. Arăta sleită de puteri. Fry îl chemă afară să-i spună ceva.

– Frank, trebuie să renunț la droguri pentru că am de făcut un drum lung.

Frank se întrebă ce căuta Buick-ul Regal al lui Al parcat pe aleea din fața casei lui. John îi spuse că Al i-l împrumutase pentru câteva zile, mașina lui Dawn fiind stricată.

Frank se uită la capul ras al lui John și începu să râdă.

– Hei, cheliuță!

John n-avea chef de glume. Părea obosit și încordat.

– Frank am niște chestii de care trebuie să scap urgent, altfel înfund pușcăria.

– Ce chestii?

– Dawn a falsificat o grămadă de cecuri și alte hârtoage. Ce-ai zice să luăm geanta pe care o am în mașină și s-o aruncăm în nisipurile alea mișcătoare?

Frank râse din nou. John nu sosise decât de cinci minute, dar circula deja începuse. „Nu te plictisești nici o clipă cu omul ăsta“, gândi el. Dar cel mai amuzant era faptul că John crezuse poveștile pe care i le îndrugase despre nisipurile din vecinătatea proprietății sale. Unde credea el că suntem, în filme? Imaginația lui Fry rămăsese la fel de bogată.

– Păi, dacă vrei într-adevăr să scapi de ea, putem s-o îngropăm undeva în pădure.

Frank bănuia că John avea un morman de cecuri și acte false pe care voia să le arunce. Îi propuse să bea întâi o cafea.

– Nu, Frank, acum!

„John nu va fi mulțumit până nu-și va juca mica sa piesă cu polițiști și hoți până la capăt“, decise Frank. Puse o lopată în mașină și apoi intră să le spună fetelor că pleacă.

– Cheryl, o să lipsim un timp, spuse Frank.

Dawn se uită la John și-l întrebă:

– Pentru *aia*?

– Da.

John începu să vorbească în timp ce mergeau pe șoseaua 31, spre Pellston.

– Frank, am omorât pe cineva în Detroit noaptea trecută.

– Ce, iarăși?

Frank zâmbi. Lucky Fry și poveștile sale despre crime și mutilări. Înainte de fiecare vizită la Alanson, John tocmai omorâse pe cineva.

– Nu, nu, nu. L-am omorât pe Al. Am aici părțile de corp după care ar fi ușor de identificat.

– Bine, măi cheliuță.

În timp ce Buick-ul mergea cu viteză spre nord, Frank se întreba ce planuri de viitor își mai făcuse John de data asta. Bătea câmpii că trebuia să ajungă neapărat în Florida sau Texas. Frank avea deja în minte un loc unde să-i îngroape „probele incriminatorii”.

După ce trecură de aeroportul Pellston, o luară pe șoseaua Douglas Lake. Zona fusese desemnată bază de cercetări biologice a Universității din Michigan, dar micile plăcuțe din copaci, de-a lungul drumului de țară, te induceau în eroare. Nu se vedea nici o bază și nici un om de știință prin împrejurimi. Vechiul drum de țară, pe care nimeni nu-l mai folosea, se desprindea din șoseaua Douglas Lake și ducea drept în inima pădurii.

Localnicii numeau acea zonă „cimitirul animalelor”. Departamentul resurselor naturale îngropa aici, într-un luminiș, stârvurile cerbilor și ale altor animale găsite pe autostrăzile statului. Frank cutreierase de mai multe ori prin această parte a pădurii.

După câțiva kilometri nu mai putură înainta cu mașina din cauza bolovanilor. Era o dimineată fierbinte și caldă. Aerul era împânzit de roiuri de țânțari și muște.

Frank îl așteptă pe John să scoată geanta maro din portbagaj. Mânerele genții erau pe punctul de a se rupe. Înșfăcă lopata. „John a îndesat ceva marfă acolo, gândi el. Ce nu fac drogații ăștia pentru bani!”

Merseră pe poteca în pantă, pe sub stejari și mesteceni, afundându-se adânc în pădure. Găsi locul pe care-l căuta, sub trei pini înalți, și-l curăță de ferigi și ace de pin.

Săpă o groapă cam de un metru. Pe John îl necăjeau insectele. Pielea capului său era acoperită cu urme de mușcăături din care picura sânge.

„Muștele negre sunt scârboase și periculoase, gândi Frank. Majoritatea victimelor le iau drept muște obișnuite și flutură doar cu mâna prin aer, dar ele nu se sperie și te mușcă fără milă.”

Fry aruncă geanta în groapă și zâmbi în felul pe care Frank i-l cunoștea atât de bine.

– La revedere, Al, spuse John.

„Ce dracu' tot spune acolo? gândi Frank. Nu cumva o fi furat ceva și de la Al?”

John așoperi geanta cu pământ. Frank împrăștie ace de pin pe deasupra. Era sigur că nimeni n-o să găsească vreodată locul. Se întoarseră la mașină, luptându-se cu mulțimea de insecte. John părea să se destindă pe măsură ce se apropiau de Alanson.

– Ei bine, spuse el, am scăpat de porcăriile alea. Fără dovezi, n-o pot băga pe Dawn la închisoare pentru fals.

Făcură planuri pentru ziua aceea. Frank propuse să meargă la cumpărături. N-aveau în casă destulă mâncare pentru patru persoane. După aceea, ar putea să facă un pic de drumeție.

– Ascultă, omule. Eu și cu Dawn n-am dormit toată noaptea. Cred că o să ne culcăm.

– Prostii. N-ai să pierzi cea mai frumoasă parte a zilei dormind.

Când intrară în casă, Frank încă se mai gândea că ar putea merge împreună în ziua aceea. Dawn stătea tot pe canapea. Cheryl tocmai ieșise din dormitor. John se opri, arătă cu degetul spre Dawn, și spuse cu asprime:

– Știi foarte bine că *e și viața ta în joc*. Suntem legați pentru totdeauna.

Dawn izbucni în plâns și alergă în baie. Cheryl se duse după ea. Brusc, Frank McMasters se simți de parcă cineva îl lovise în stomac cu lopata pe care o luase în pădure. „L-am omorât pe Al”. „Părțile după care poate fi ușor identificat”. „La revedere, Al”.

Are mașina lui Al.

– John, ce dracu' ai făcut?

– Frank, n-am vrut să-l omor. Doar el ne întreține.

Cheryl ieși din baie clătînându-se:

– John, e adevărată povestea asta?

– Da, n-am știut ce fac.

– Oh, drace! spuse Frank.

John povesti că Al băuse, se luaseră la ceartă și Al îl împinsese.

– Am văzut negru în fața ochilor.

Când își dăduse seama ce făcuse, intrase în panică, spunea el. Trebuia să scoată cadavrul din casă. L-a tăiat bucăți în cadă. Capul, mâinile și labele picioarelor erau în valiza maro.

Frank era în același timp furios, speriat și curios. Amprente mele sunt peste tot în mașină, gândi el. Iisuse, sunt complice la crimă.

Nu putea să creadă că John fusese atât de prost. Începu să-i pună lui John toate întrebările care îi veneau în minte, de parcă ar fi schimbat cumva lucrurile, ca și cum în felul ăsta ar fi putut să facă ceva ca să nu fie și el implicat. „Dar sunt deja implicat, gândi el. Sunt băgat până la gât într-o chestie cu care n-am avut nimic de-a face.“

– Am fost în legitimă apărare, Frank.

– De ce dracu' n-ai chemat poliția?

– Cine o să mă creadă, cu cazierul pe care-l am?

– John, ai fi putut să fii acuzat de omor prin imprudență sau chiar ceva mai simplu, în loc de crimă prin lovire.

– Frank, nu vreau să mă întorc la închisoare. Am fost în legitimă apărare. El m-a împins primul.

– Te-a împins, nu te-a omorât, dracu' să te ia! Legea spune că, dacă cineva te lovește, poți să-l lovești și tu. Dar dacă cineva te împinge cu mâna, nu poți să iei pur și simplu un ciomag nenorocit și să-l omori în bătaie!

„Omor prin imprudență? gândi Frank. Cine știe? Dar l-a tăiat bucăți! Iisuse, ce-ar putea un juriu să creadă? Dumnezeu mare!“

Frank își plimbă ochii prin încăpere. Dawn plângea. Fry își doftoricea înțepăturile de pe cap. Și Cheryl, Dumnezeule, Cheryl. Părea slăbită și nervoasă. Nu poate suporta asta. Copilul poate să pățească ceva.

Trebuia să acționeze într-un fel. Trebuia să-i dea pe John și pe Dawn afară din casa lui. Dar cum? Ce să le spună? Ce va face Fry? „În afară de el, eu sunt singurul care știe unde e îngropată valiza“, gândi el. Lucky Fry era capabil să omoare în continuare.

Frank McMasters trebuia să facă față situației. „Sunt implicat până peste cap. Stau aici cu toxicomanii ăștia nenorociți. Cum o să pot explica vreodată faptul că m-am dus cu el în pădure? Ce poți să le spui polițiștilor, juriului și oricui în apărarea lui Lucky Fry“?

„Buick-ul negru. Stă proțăpit chiar în fața casei mele“. Nu vedea decât amprente, amprentele lui peste tot în Regal.

– Mașina, spuse el. E primul lucru de care trebuie să ne ocupăm. Trebuie să scăpăm cumva de mașina aia imputită.

Capitolul 79

Celia Muir simțea că înnebunește încetul cu încetul. Toată lumea părea paralizată. Sosise la impozanta vilă în stil Tudor dis-de-dimineată, pe o ploaie cumplită, și de atunci nici Jan nici Gladys Canty nu se mișcaseră și nu scosese nici o vorbă.

Jan stătea ghemuită într-un colț al canapelei, strângând în brațe o pernă încrețită ca pielea din jurul ochilor ei. Ai fi crezut că nu dormise de câteva zile, dar, de fapt, trecuseră numai cincisprezece ore. Noua pereche de papuci ai lui Al era și acum așezată sub măsuta de cafea.

Imobilitatea lui Gladys Canty era de alt gen. Venise de dimineată devreme, se așezase în fața ferestrei pe un scaun incomod, cu spătar de lemn, și rămăsese neclintită. Din cauza picăturilor de ploaie nu se vedea mare lucru pe geam, dar ea stătea acolo cu spatele țeapăn, iar ochii nu i se dezlipeau o clipă de șosea.

„Unde e fiul meu? Unde *este* fiul meu?”

Toată dimineata Celia telefonase la spitale și pendulase între cele două femei, ținând-o pe una de mână, bătând-o încurajator pe spate pe cealaltă. Nici măcar o dată nu se așezaseră una lângă alta pe canapea. „O ruptură completă există între aceste două femei din viața lui Al, reflectă. Nici un astfel de necaz nu le poate apropia.”

„Trebuie să fac ceva să le scot din amorteală”, hotărî Celia. Trebuia să-și scoată prietena din camera aceea.

– Hai să mergem, spuse. Nu putem să stăm la infinit cu brațele încrucișate. Să mergem împreună să-l căutăm. Doamna Canty e aici ca să răspundă la telefon.

Apoi Gladys Canty rupse tăcerea. Nu, nu era de acord cu regula poliției din Detroit de a aștepta douăzeci și patru de ore până să înceapă căutările unei persoane dispărute, cel puțin nu în cazul lui Buster.

– Cunosc câțiva oameni sus-puși, zise. Cât vor fi ele plecate, plănuia să le telefoneze.

De când primise mesajul lui Jan, Celia se temea că ceva groaznic se întâmplase. Probabil că Al avusese o altă cădere nervoasă și zăcea undeva, dezorientat, neștiind să se întoarcă acasă. Apoi își aminti de monologul lui de la Spitalul Universității.

– Jan, îți aduci aminte că zicea ceva despre o fată din Cass Corridor? Zise în timp ce se ridicau. Ar trebui, poate, să mergem să ne uităm și pe acolo.

– Oh, nu Ces, nu, răspunse Jan. Era vorba despre un pacient. Era confuz și trăia viața acelui pacient.

Doamna Canty se ridică pe neașteptate, însă fără să-și ia ochii de pe geam.

– Cass Corridor? întrebă ea cu neîncredere.

– Păi, răspunse Celia, când era în spital, Al a pomenit că se ducea uneori prin Cass Corridor.

– *Fiul meu*, zise doamna Canty furioasă, n-ar avea ce să caute acolo. Știi foarte bine ce fel de oameni trăiesc în Cass Corridor.

„Am făcut o gafă, cugetă Celia. N-ar fi trebuit să vorbesc despre asta în fața mamei lui”.

Nici Jan nu vroia să audă de Cass Corridor în timpul celor câteva ore de căutări. Celia insistase ca Jan să conducă. Cu cât era mai activă, cu atât mai bine, considera ea. Colindară pe la toate locurile unde Al obișnuia să se oprească. Cercetară parcareă magazinului Kroger și trecură pe la un magazin de băuturi aflat la

ieșirea din Detroit, de unde Al își cumpăra mereu bere. Intrară pe aleea din spatele magazinului. Jan nu vroia să se uite la numerele mașinilor.

– Uită-te tu, Ces, spunea ea când vedea la distanță vreo mașină neagră. E a lui?

– Nu, Jan, nu e a lui.

Următorul popas aveau să-l facă la Fisher Building. În acea zi mohorâtă, clădirea părea la fel de sumbră ca un monument vechi dintr-un cimitir. Acoperișul său, de un verde strălucitor în zilele însorite, luase acum culoarea cenușie a noroiului.

Lui Celia totul i se părea ciudat și rău prevestitor când coborâra din lift la etajul al zecelea. În hol era beznă. Jan îi spuse că luminile se stricaseră și erau în reparație. Deși știa că Jan fusese acolo noaptea trecută, inima Celinei bătea cu putere când deschiseră ușa spre cele două cabine.

– Așteaptă, Jan, spuse Celia, oprindu-și prietena care vroia să deschidă ușa spre cabinetul soțului ei. Își imagina că Al zace înăuntru, mort. Intrară în cabinetul lui Jan.

După câțiva pași, Celia simți mirosul. Dulceag, gândi ea. Nu, de lămâie. Ulei de lămâie pentru lustruit mobila. Se plimbă prin camera de așteptare încercând să detecteze sursa mirosului, apoi intră în camera de consultații. Biroul mare din lemn de stejar, care cândva îi aparținuse lui Al Sr., era sclipitor și fără nici un fir de praf.

– Uită-te, Ces, spuse Jan. Mi-a lustruit biroul.

Jan Canty se prăbuși pe un scaun și izbucni în plâns.

– Știa că vroiam să-l lustruiesc mai demult, dar n-am avut timp. Uite, mi-a pus și tablourile pe perete. Celia, își dădea *toată silința*, crede-mă!

Descoperiră că mai făcuse și alte treburi. Îi aranjase cărțile pe rafturi. Dulapul chinezesc era și el lustruit. Jan era de părere că făcuse toate astea cu o seară în urmă, înainte să plece. „Nu e Al Canty pe care-l cunosc eu,” gândi Celia.

Celia intră șovăind în cabinetul lui Al. Era curat și îngrijit. Nici urmă de notițele pe care obișnuia să le lase împrăștiate peste tot.

Se cutremură. Bănuise asta de la început. Al Canty se sinucisese, era sigură de asta. Lăsase totul într-o ordine atât de perfectă, ca și cum nu intenționa să se mai întoarcă niciodată.

– *Toaletele*, Jan, spuse ea. Trebuie să verificăm și acolo.

– De ce?

– Știi, Al ar putea fi înăuntru. S-ar putea să aibă nevoie de ajutor.

Jan se uită la ea întrebător. Celia îi înconjură umerii cu mâna și o privi în ochi.

– Jan, ascultă-mă. Trebuie să ne adunăm tot curajul și să ne gândim că s-ar putea să se fi sinucis. Știi că avea o mulțime de probleme financiare. Poate că n-a *mai* rezistat încordării și a comis un gest disperat.

Celia controlă toate toaletele de pe palier, ale bărbaților, dar și ale femeilor. Intra în vârful picioarelor în camerele întunecate și se uita întâi de la distanță la spațiul gol de sub uși. Era gata să fugă după ajutor în momentul în care ar fi văzut ceva – marginea unui pantalon, un pantof, orice.

Când ajunseră la secția a treisprezecea a poliției districtuale, își făcuseră deja un plan. De fapt, considerau ele, Al *lipsea* de mai mult de douăzeci și patru de ore. La urma urmelor, Jan nu-l mai văzuse de sâmbătă dimineața.

Celia observă cum Jan adopta o ținută hotărâtă în timp ce intrau în clădire. Dar nu reuși să-i relateze mare lucru femeii din spatele biroului. Polițista o întrerupea mereu ca să-și schimbe comanda pentru masa de prânz, pe care o dăduse la restaurantul Burger King.

Următorul ofițer de poliție căruia i se adresară, privea un meci de box la televizor. Se întorcea spre ele numai când punea întrebările.

- Doamnă, v-ați certat cumva? Întrebă polițistul.
- Nu, răspunse Jan. Ces, tu știi că noi nu ne certam.
- Totuși, se întâmplă foarte des, spuse el.
- Înțeleg.
- Ați verificat la prieteni? Dacă a plecat undeva cu prietenii lui?
- Da. Nu, el nu pleacă niciodată cu prietenii. Nu înțelegeți situația.
- Ați controlat la localurile pe unde umblă?
- Soțul meu nu umblă prin localuri, asta încerc să vă explic.
- Ați sunat la spitale?
- Da, am sunat la toate spitalele. Prietena mea a verificat la spitale.

Interveni o pauză în care polițistul se concentrează asupra meciului. Telefonul sună în camera alăturată și el se întoarce și întrebă:

- Doamnă, v-a trecut prin minte că trebuie să controlați și la morgă?

Jan se așează brusc pe un scaun. Părea gata să leșine.

- N-ați putea să sunați dumneavoastră? Întrebă Celia.

- Ei bine, trebuie să verificați și la morgă, răspunse el.

Dar văzu șocul de pe fața lui Jan și se dezmetici. Era posibil să fie un caz serios, recunosc. Își ceru scuze de câteva ori în timp ce completa formularul pentru persoane dispărute.

- Celia, spuse Jan în timp ce ieșeau. Ei nu-și dau seama cât de gravă e problema. Al își dădea toată silința. Știi bine că ne înțelegeam mai bine ca niciodată.

Când se întoarseră acasă, Gladys Canty era tot la postul ei de observație. Jan scoase carnetul lui Al de programări. Era târziu și trebuia să sune pacienții ca să anuleze întâlnirile de luni.

- Nu, spuse Gladys. Nu trebuie să faci asta. Nu încă. Ce-or să creadă?

– Ascultă, izbucni Jan. Nu trebuie neapărat să le spunem ce s-a întâmplat.

Se uitară pe programările care se împuținaseră în ultima vreme. Numele unor pacienți îi erau necunoscute lui Jan. Erau nume care sunau ciudat, de parcă ar fi fost inventate. Programările din ultimele săptămâni erau scrise cu litere de tipar, cu cerneală de culori diferite – albastru, galben, portocaliu și verde. După ziua de sâmbătă, 13 iulie, toate paginile erau goale.

Când doamna Canty văzu paginile albe, erau două persoane care suspectau o sinucidere.

După ce nora ei plecase, Gladys Canty dăduse un telefon. Îl sunase pe un vechi prieten cu care lucrase la Comitetul de conducere al școlii din Detroit. Pastorul Nicholas Hood era membru în Consiliul de conducere al Detroit-ului, organul legislativ al orașului.

– Nick, îi spuse ea, nu e un caz obișnuit de soț care își părăsește domiciliul. E vorba de *fiul meu* și cred că merită o atenție specială. Ceva nefiresc s-a întâmplat cu el.

Îi spuse că va face tot ce va putea.

Stătea nemișcată pe scaun când Celia Muir plecă. Jan se oferă să-i pregătească patul în camera de oaspeți.

– Nu, cred că am să stau aici la postul meu.

Era tot acolo când soarele răsări a doua zi.

Capitolul 80

Frank McMasters vroia să termine garajul pe jumătate construit de lângă casa lui, să bage Buick-ul înăuntru și să-l facă bucăți, pe care să le arunce într-un loc unde nimeni să nu le poată găsi.

Dar Lucky Fry vroia să se aleagă cu niște bani de pe urma mașinii.

Dorothy Wilson, mătușa lui din Detroit, ațipise pe canapea în fața televizorului când sună telefonul.

– Bună, îi spuse John. Cred c-am făcut-o din nou. De fapt, nu mai încape nici o îndoială în privința asta.

– Ce-ai făcut? îl întrebă ea.

– Am omorât un om cu o crosă de baseball.

– De ce?

– Pentru că n-a plătit-o pe Dawn.

Înainte ca Dot să-i mai pună și alte întrebări, John îi făcu oferta. N-o interesa un Buick Regal, 1984, la prețul de numai o sută de dolari? Johnnie Carl, gândi ea, ar trebui să te gândești mai bine înainte să-mi vinzi mie o mașină care e probabil furată.

Îi spuse că o iubește, apoi închise.

– John trebuie să iei mașina asta blestemată de aici, îi spuse Frank.

John era convins că putea plasa Buick-ul în Motor City, la un atelier care se ocupa cu desfacerea în bucăți și vinderea mașinilor furate. Hotărî să se întoarcă în Detroit

împreună cu Dawn. După ce Frank ieșea de la lucru, putea să vină cu Cheryl să-i ia cu mașina.

Înainte de plecare, John intenționa să distrugă actele din portofelul lui Al, pe care le găsisese în torpedoul mașinii. Frank și Cheryl văzuseră deja numele din buletinul de identitate.

– Frank, până când i-am scotocit portofelul, m-a păcălit și pe mine.

După ce Frank plecă la serviciu, John și Dawn aduseră actele lui Al din dormitor. Cheryl le îndesă în soba din camera de zi și Dawn le aprinse cu un ziar făcut sul.

– Mai puneți hârtii, le spuse el. Vedeți, să ardă în întregime.

Își păstrase cartea de credit Mobil a lui Al. O folosise deja ca să facă plinul mașinii în Flint.

După o altă noapte nedormită, Jan se hotărî să solicite sprijinul mass-mediei. Luni dimineata telefonă influentului post de radio WJR-AM, care își avea sediul în Golden Tower din Fisher Building. Poate că reporterii vor accepta să ajute un vecin.

Era în mașina ei Thunderbird, îndreptându-se spre Fisher Building, când auzi prima oară știrea dată pe post. Decisese că munca era singurul lucru care putea să i-l scoată pe Al din minte.

Foarte puțini din chiriașii blocului de apartamente cu trei etaje de pe strada Morrell ascultau postul de radio WJR, dar majoritatea îl știau pe John Fry și pe Dawn Spens. Cunoșteau, de asemenea, și Buick-ul negru al bărbatului căruia i se zicea „doctorul”.

John Bumstead fusese prima persoană care îi văzuse pe cei doi, după întoarcerea lor în oraș. Se îndreptau spre Morrell Apartments, imediat după prânz. Bumstead trecuse să-l vadă pe Keith Bjerke, care se mutase acolo.

Când îl văzu pe Bumstead, John puse frână și opri lângă trotuar. Îl înjură urât pe fostul lui vecin. Vroia să știe de ce acesta nu-i spusese, când îl sunase cu o zi înainte din Michigan-ul de nord, că mașini de poliție patrulaseră duminică pe strada Casper.

Tammy Becker se uită pe fereastra apartamentului prietenei Cecelia Ramirez și văzu Buick-ul parcat în fața blocului. În câteva minute fu afară. Dawn stătea pe treptele de ciment de la intrare. Fry veni spre ea din direcția mașinii. Vroia ca Tammy să vină după el cu mașina ei, ca să lase Buick-ul undeva și apoi să se întoarcă împreună.

– Unde e Al? întrebă ea.

– Lucrurile n-au ieșit așa cum vroiam, zise John.

Tammy îi spuse că nu vrea să se amestece în așa ceva.

– Tammy, trebuie neapărat să scap de mașina asta.

John căuta prin cartier un hoț de mașini. Se oferî să-î umple rezervorul cu benzină. Scoase din buzunar o carte de credit pe care ea văzu numele Alan Canty.

– John, nu mai vreau să aud nimic!

Îi întoarse spatele și intră în bloc, dar John o apucă de braț, repetându-i că trebuie să scape de Buick cu orice chip. Îi explică de ce.

– Al nu mi-a adus banii. Și-a făcut-o cu mâna lui.

Doctorul a ridicat mâna asupra lui, spunea John, așa că a trebuit să-l „liniștească” cu o crosă de baseball.

– Al aparține trecutului, declară el. N-or să-i găsească corpul niciodată. E împrăștiat în cinci state.

Tammy refuză din nou să-l ajute, dar înainte de a pleca aproape fugind, John o avertiză că e singura căreia îi spusese despre crimă.

– Dacă se află, voi ști cine a vorbit.

Mai târziu, Cecelia Ramirez vorbi și ea cu cei doi, în fața blocului.

– Unde-i doctorul? îi întrebă.

Fry se strâmbă batjocoritor. Dawn stătea încă pe trepte, pentru că mâinile și picioarele îi tremurau.

– Ai fi crezut că doctorul o să bea și o să îndrăznească să-l înfrunte pe John? o întrebă Dawn. A avut chiar curajul să-l împingă.

Puțin mai târziu, John și Dawn băteau la ușa apartamentului închiriat de Gary Neil, un fost puscăriaș, în vârstă de treizeci și trei de ani. Vroiau să dea câteva telefoane. Neil și cu Fry făcuseră multe afaceri împreună în vara aceea. John îi povestise cu câteva zile înainte de crimă despre planurile lui de a-i storce doctorului o sumă mare de bani.

– Ce-ai făcut cu treaba aia? îl întrebă Neil.

– S-a ales praful.

– Și doctorul?

– A împins lucrurile prea departe.

John îi spuse că doctorul venise „doar cu șaizeci și șase de dolari” și le declarase că terminase cu ei. Vroia să înceapă o viață nouă. Sărise cu pumnii la el.

– Corpul e în cinci state diferite, adăugă el. Chiar acum m-am întors din Ohio.

John îl întrebă dacă nu vrea să-l ajute să vândă Buick-ul și să împartă apoi câștigul. Neil îl întrebă dacă are actele mașinii. John îi răspunse că nu.

– Nu pot să vând o mașină fără acte, John.

Între timp, Dawn vorbise la telefon, plângând tot timpul.

– Fii cu ochii pe Dawn, îi spuse Neil lui John. N-o mai țin nervii.

– A trecut ea prin altele mai rele, zise Fry. N-or s-o lase nervii tocmai acum. Viața mea e în mâinile ei.

Prietena lui Gary Neil, Consuelo Flores, trăsesese cu urechea la convorbirea lui Dawn, care o sunase pe mama ei în Windsor. Îi spunea că aproape fusese violată și

trebuia să părăsească Detroit-ul. Urma să plece în California sau Florida și avea nevoie de cât mai mulți bani. O preveni pe mama ei să nu spună nimănui că îi dăduse telefon.

Prietenul lui Tammy Becker, Steve Kovach, tocmai se pregătea să plece cu mașina prietenei lui, când îl văzu pe Fry alergând spre el. Îl rugă să meargă cu el undeva. Kovach știa că John o amenințase pe Tammy în după-amiaza aceea. Se hotărî să-i facă pe plac, ca să-l țină astfel la distanță de prietena lui. Dawn se urcă în mașina lui, iar John la volanul Buick-ului, spunându-i să meargă după el.

John parcă Buick-ul pe o stardă principală, aproape de autostrada 1-75. Kovach mai avea puțină benzină în rezervor. Fry se oferî să-i facă plinul, scoțând o carte de credit Mobil. Kovach văzu numele și-i spuse s-o lase baltă.

Când se întorceau la Morrell Apartments, îl auzi pe Fry spunându-i lui Dawn:

– Dacă nu putem vinde mașina, va trebui să-i dăm foc.

Până la sfârșitul după-amiezii, zvonul despre soarta doctorului se răspândise în tot blocul. Keith Bjerke bănuia de vreo două zile că doctorului i se întâmplase ceva. Sâmbătă, înainte de omor, se ducea spre dușurile de la subsolul blocului, când Gary Neil îl strigă din apartamentul său de la etajul al doilea:

– Hei, să urmărești în ziare. Doctorul e în rahat până la gât.

Spre seară, Buick-ul era parcat iarăși vis-a-vis de Morrell Apartments. Când BJ văzu mașina, se apropie de fostul său vecin, care stătea pe trepte împreună cu Dawn.

– Ei bine, unde e doctorul? îl întrebă sarcastic.

– A plecat într-o vacanță prelungită, spuse John și izbucni în râs.

Influența lui Gladys Canty începea deja să se facă simțită în Secția a treisprezecea de poliție, când schimbul de după-amiază se prezentă la lucru. Sergentul Cări Robinson se așează lângă instalația defectă de aer condiționat, gândindu-se că avea și așa de lucru până peste cap. Își lărgea nodul cravatei, când un tip athletic, de aproape doi metri, intră în biroul său. Greg Osowski arbora surâsul lui bine-cunoscut, care cerea palme.

– La dracu', ce zici de dispariția asta? îl întrebă Robinson pe polițistul cu o vechime de șaptesprezece ani. Am o grămadă de cazuri nerezolvate și telefonul sună încontinuu. Acum mă mai înnebunește și comandantul cu dispariția asta.

Osowski așteaptă urmarea.

– Greg, nu vrei să-mi dai o mână de ajutor și să răspunzi la telefon în locul meu?

Intenționa să facă mai mult decât atât. Înghăță raportul despre persoana dispărută, de pe biroul lui Robinson. Doi ani fusese la moravuri, iar de cincisprezece ani lucra la Secția a treisprezecea și nu i se întâmplase niciodată să refuze vreun caz. Nu mai purtase uniformă de treisprezece ani, dar rămăsese singurul ofițer de poliție din secția de investigații cu gradul cel mai mic.

Îl întrebasese odată pe un superior de ce el nu a avansat niciodată. I se răspunsese:

– Cineva trebuie să fie de vină când lucrurile merg prost. Rahatul se rostogolește la vale întotdeauna.

Osowski îi telefonă lui Jan Canty, care îi descrie în amănunt programul soțului ei.

– Părea un soț perfect, îi spuse el mai târziu unui alt anchetator.

Pe la opt seara, Osowski se hotărî să se pună pe treabă. Douăzeci de minute mai târziu stătea la taifas cu câțiva paznici de la Fisher Building.

– E un tip ciudat, spuse unul dintre ei. Lucra de la douăsprezece până la paisprezece ore pe zi.

Luă liftul și intră în cabinetul lui Al Canty din Detroit Guidance Center. Privi Fordul Mustang roșu de pe perete și cubul de lemn cu bilă metalică înăuntru. Sculpturile africane cu fețe contorsionate din bibliotecă îl umplură de groază. Prima impresie era formată, iar instinctul nu-l înșelase niciodată.

– Ce înțelegi prin tip ciudat? îl întrebă pe portar când ajunse iarăși în holul de la intrare.

– E obsedat sexual.

– De unde știi?

– Acum câțiva ani mai avea un cabinet aici și o mulțime de tipe superbe intrau și ieșeau non-stop.

Peste câteva minute, Osowski se uita prin peretele de sticlă de la etajul al zecelea al parării Fisher-ului, unde Al Canty își ținea mașina. Privea orașul torturat de o noapte fierbinte. Muncea exagerat. Fete frumoase. „Unde, gândi el, se duce un tip ca ăsta să-și facă de cap după o zi lungă?”

Observă Second Avenue care șerpuia spre sud, dând direct în inima Cass Corridor-ului.

Franck McMasters nu era sigur că mai are chef să aștepte. Era trecut de opt seara, iar John Fry și Dawn Spens erau în întârziere. Frank și Cheryl stăteau în mașina lor Dodge Aspen la un colț de stradă din sudul orașului, unde stabiliseră să se întâlnească. Frank fu uluit când Buick-ul se opri lângă ei.

– Hei, țipă el la John, ai spus că o să scapi dracului de mașina asta.

– Mai am de vorbit cu câțiva tipi, pe urmă scap de ea și plecăm.

Frank făcea eforturi să se țină după John, care mergea cu viteză mare, nu oprea la stopuri și lua curbele în

viteză. Opri în fața unei case, intră înăuntru, apoi ieși spunând că individul nu vroia mașina.

Se duseră la Morrell Apartments, unde John se întâlnește cu Gary Neil. Dawn se mută în Aspen-ul lui Frank. Neil și un prieten de-al lui se urcă într-o altă mașină. Acum erau două mașini care alergau după Buick, îndreptându-se spre altă locuință, unde o nouă tentativă de a plasa Buick-ul eșuă.

Pe la unsprezece noaptea, Franck se săturase. Cheryl își petrecuse toată seara zdruncinată dintr-o parte în alta a mașinii. După ce parcară mașinile lângă trotuar, lui John îi veni altă idee.

– Frank, scoatem din ea tot ce putem, apoi îi dăm foc. Du-te și cumpără patru litri de benzină.

Frank o luă spre cea mai apropiată benzinărie. Celelalte două mașini erau în spatele lui. În timp ce Dawn plătea benzina, Fry, Neil și al treilea bărbat începuseră să desfacă neîndemânateci capacele roților. Cauciucul de rezervă și cricul erau în portbagajul lui Frank.

Intenționau să ducă Buick-ul într-un loc pustiu și să-i scoată toate patru cauciucurile și radioul. Lucky Fry era hotărât să ia tot ce se putea vinde. Atunci Frank puse piciorul în prag.

– La dracu', John, eu plec. Nu mai pot să stau sub tensiune. Drogații ăștia mă calcă pe nervi. Plec.

– Stai puțin, luăm doar cauciucurile și...

– N-o să luăm nici un cauciuc. O să scăpăm pur și simplu de afurisita asta de mașină.

Neil și celălalt toxicoman se pierdură în noapte cu capacele de la roți. Frank merse în spatele lui John, care conducea Buick-ul spre un loc viran de pe Federal Street, vis-s-vis de un depozit. John parcă mașina lângă calea ferată. Se chinui să scoată fără șurubelniță șuruburile plăcuței cu numărul mașinii. Frank o apucă cu amândouă mâinile și o smulse.

John aruncă benzina peste mașină. Începu să schiopăteze. Se plânse că i se deschisese un vechi abces de la picior, și-l rugă pe Frank să dea el foc mașinii. Frank aprinse o bucată de cârpă, o aruncă pe Regal și o rupse la fugă. După cinci secunde Buick-ul Regal explodă.

Plecară în viteză, lăsând în urmă zona părăsită luminată de flăcări. Frank era ușurat. Nu mai trebuia să-și facă griji din cauza amprentelor.

Nici unul dintre ei nu aveau bani pentru mâncare și benzină, iar drumul până la Alanson dură cinci ore. John și Dawn își cheltuiseră banii pe un flacon de tranchilizante Somas. Se opriră la un restaurant de pe Vernor Highway și așteptară până când Dawn agăță un client și veni cu banii.

Când ajunseră la Pontiac, la treizeci de minute spre nord de Detroit, pe Frank începu să-l doară capul. Îl rugă pe John să treacă la volan și acceptă să ia o pastilă de Somas. John și Dawn înghițiseră deja câte un pumn.

Frank începu din nou să-i pună lui John întrebări despre crimă. Știa că acum e implicat total și îi ceru lui John să-i dea toate detaliile. Mai devreme, John îi spusese că cearta fatală începuse din cauză că psihologul îi aducea droguri lui Dawn.

Acum, în timp ce Aspen-ul rula spre nord pe autostrada 1-75, John depăna o altă poveste. Planul fusese să-l facă pe Al să-i dea zece sau douăzeci de mii de dolari ca s-o părăsească pe Dawn – aceeași mișcare pe care o făcuseră cu mai mult de un an în urmă. De data asta, John urma să plece pentru totdeauna din Detroit și să se stabilească în California. Dar, spre deosebire de anul trecut, John adăugase încă ceva intrigi.

Dawn trebuia să ceară banii. John, între timp i-ar fi făcut unele mărturisiri lui Al. Avea să-i spună între patru

ochi că o făcuse pe Dawn să creadă că vor pleca împreună în California după ce vor pune mâna pe bani, lăsându-l pe Al cu ochii în soare. Dar asta nu era decât un foc de paie, l-ar fi asigurat el pe psiholog. Intenția lui reală era să ia banii și să i-o lase lui pe Dawn. În felul acesta banii i-ar fi parvenit prin ea, fără să-i dea nimic de bănuț.

„Numai Dumnezeu știe, gândi Frank mai târziu, ce-ar fi făcut într-adevăr Lucky Fry dacă ar fi primit acei bani.”

Însă Al Canty nu-i adusese nimic sâmbătă seara. După ce Dawn intrase în baie, se iuseră la ceartă. Fry vroia să știe de ce înțelegerea lor nu mai era valabilă.

– Du-te dracului, îi spusese Al. Nu trebuie să-ți dau ție nici o explicație.

Apoi Al îl împinsese. Frank McMasters știa deja ce se întâmpla dacă-l atingeai pe Lucky Fry. Îl mai văzuse cu o crosă de baseball în mâini.

„Nu, probabil că nu fusese o crimă premeditată.” Dar se îndoia că exista vreun avocat în Detroit care să-l poată apăra pe John Fry în fața juraților. Spera că John își ținuse gura.

– Nu există nici un indiciu care să-i pună pe urmele mele, îl asigurase el. Și, Frank, n-am spus nimănui nici un cuvânt.

Era miezul nopții când Greg Osowski le abordă pe cele trei prostituate care se plimbau pe strada Temple, la est de Cass Corridor. Făcu uz de vechea regulă a polițiștilor. „Tratează o târfă ca pe o doamnă și pe o doamnă ca pe o târfă”.

– Da, spuse una dintre ele. Cunosc o fată numită Dawn, care are un client bun cu un Buick. Locuia pe strada Charlotte.

Când se întoarse la secție, primi un telefon de la Ray Danford. Ray fusese foarte îngrijorat de când Jan îi spusese despre dispariția lui Al. Trebuia să spună cuiva,

dar nu soției prietenului său. Osowski îl ascultă povestindu-i despre întâlnirile lor de la prânz.

– Cred că numele e Spens, zise el.

– Dawn Spens?

– Da, ăsta e.

La ora unu și jumătate noaptea, pe ecranul computerului apăru lista cu infracțiunile comise de Dawn Spens și o adresă – strada Charlotte, numărul 645. Peste câteva minute, Osowski stătea într-o mașină obișnuită, cu motorul oprit, privind spre un teren viran. De cealaltă parte a străzii era Homewood Manor. O recunoscuse pe fata care stătea pe trepte.

De ani de zile Osowski își selectase un grup de informatoare, majoritatea târfe, care căutau mereu mijloace de scăpare când se aflau în închisoarea Secției. Le făcea o mulțime de favoruri și uneori polițistul se întreba dacă le meritau. Se hotărî să traverseze strada și să-i pună câteva întrebări fetei pe care o chema Suzi Q.

– Da, Dawn, spuse ea. Umblă cu un tip, Lucky.

– Haide, am nevoie de mai mult.

Fata îi ocoli întrebarea, dar peste o jumătate de oră îl sună la Secție.

– Greg, e Fry, spuse ea. Cred că îl cheamă Lucky Fry.

Dodge-ul Aspen trecu în zbor pe lângă mașina poliției care stătea ascunsă pe unul din drumurile laterale. Când John Fry văzu girofarul în oglinda retrovizoare își aminti că Frank îl prevenise că vitezometrul e stricat.

– Frank, Frank țipă el. Treci la volan, omule! N-am permis de conducere și tocmai am omorât un nenorocit.

– Nu. Frank era moleșit de la Somas.

– Ba da, mișcă-te!

Mașina se clătină când cei doi schimbă locurile. Peste un sfert de oră, Frank primi amenda pentru exces de viteză. Polițistul fu cordial și nebănuitor.

– Credeam că mai am cel puțin șaptezeci și două de ore de libertate, spuse John.

Frank află mai târziu de ce John fusese atât de pornit să nu fie el prins la volan. Avea patru mandate de arestare care figurau pe computerele poliției din întregul stat – pentru furt din magazine în Petoskey, ofensă la adresa Curții în Allen Park, molestare și ultraj în Detroit și încălcarea regulilor de circulație în Saginaw, orașul pe lângă care de-abia trecuseră.

Frank McMasters se gândi la felul nesăbuit în care John condusese prin Detroit noaptea trecută. „La dracu’! își spuse. Poate ăsta-i motivul pentru care toată lumea îi spune Lucky (norocosul).“

Capitolul 81

Marti dimineata, pe pagina a doua a ziarului din Detroit, *Free Press*, aparu un articol insotit de fotografia lui W. Alan Canty, reprodusa dupa coperta din spate a cartii sale, *Cercetari terapeutice*. Era Al la treizeci de ani, purtand un pulover pe gat si o pereche de ochelari cu rame negre de baga. Titlul era: UN PSIHOLOG DISPARE DUPA CE PLEACA DE LA CABINET.

Reportera Betsey Hansell aflase despre cazul Canty cu o noapte in urma stand la taclale cu un sergent prietenos de la Comandamentul general al politiei. Acolo, cele treisprezece sectii de politie raportau zi si noapte zeci de cazuri unui centru de control al informatiilor. Dar numele Canty se detașa de celelalte.

– Ar trebui să-ți bagi un pic nasul în chestia asta cu doctorul Canty, îi spuse sergentul reporterei. A predat la Academia de politie. Era un tip interesant.

Confuzia dintre tată și fiu se perpetuă când Hansell ajunsese la redacția de Știri a poliției și-l ascultă pe un bibliotecar de la *Free Press* citindu-i la telefon articole selectate din ziare mai vechi. „Doctorul Canty, spunea el, avea la activ expertize făcute criminalilor psihopați sexuali și experiențe cu LSD¹ pentru CIA².“

---

¹ LSD – prescurtare de la Lysergic Acid Diethylamide: un compus cristalin care dă naștere unor tulburări psihice asemănătoare cu cele ale schizofreniei.

² CIA – prescurtare de la Central Intelligence Agency (Agenția Centrală de Informații).

Un alt articol pe care îl citi în dosarul lui Al Canty îl cita de fapt pe Al Jr. Articolul era din 1975 și se ocupa de hipnoză, lansând un nou punct de vedere în cazul dispariției liderului sindical Jimmy Hoffa, acela că un *psihiatru* hipnotizase martorii. Unul din experții citați amplu pe tema eficacității hipnozei era *psihologul* W. Alan Canty. Acest articol fu sursa unei alte confuzii.

Primul paragraf al relatării de marți suna cam așa: „Un psiholog din Detroit, care a hipnotizat martorii în timpul cercetării dispariției liderului Sindicatului șoferilor Jimmy Hoffa, și care a făcut teste cu LSD pentru CIA, a dispărut de sâmbătă”.

Chiar și ca persoană dispărută, Al Canty continua să întrețină misterul asupra identității sale, pusă în umbră acum de cea a tatălui său. Informațiile, deși majoritatea eronate, generă un flux de anunțuri pe posturile de televiziune. Jan le dăduse reporterilor o poză cu ea și Al, stând pe marginea Marelui Canion.

– Îi place să frecventeze aceleași restaurante, îi spusese ea unui reporter cu o mini-cameră. Îi place să facă cumpărăturile de la aceleași magazine...

O expunere a cazului la televiziune începu cu un film despre Jimmy Hoffa: „Sunt zece ani de când Jimmy Hoffa a fost văzut ultima oară, urcându-se într-o mașină în fața unui restaurant din suburbiile Detroit-ului”. În curând, cazul lui Al Canty asociat cu cel al fostului lider sindical, avea să stârnească o curiozitate generală. Canty avea să i se alăture lui Hoffa în ierarhia celor mai derutante crime din Detroit, dar pentru motive complet diferite.

Atenția mass-mediei îi mai ușură lui Jan sentimentul de frustrare pe care îl simțise din noaptea aceea cu cer verzui, brăzdat de fulgere. Părinții ei veniră cu avionul din Arizona, devansând vizita pe care urmau s-o facă abia peste două săptămâni. Până când sosiră, luni noaptea, Jan nu-și dăduse seama cât de mult se uitase pe sine.

– Jan, ce-i asta? o întrebă mama ei din bucătărie.

Hamburgerii de sâmbătă seara zăceau și acum pe masa din bucătărie. Ceapa și salata pe care le tăiasă erau maronii și veștejite. Înțelese brusc că nu mâncase de două zile.

Martî după-amiază plecă împreună cu tatăl ei la Fisher Building. Consultă câțiva din pacienții ei și răspunse apelurilor numeroase ai pacienților lui Al.

Ray Danford o sună și îi spuse că trebuie să o vadă neapărat. Îl chemă la cabinet. Sosi exact cu zece minute înainte să înceapă ședința cu un pacient.

Ray Danford simți nevoia unei băuturi tari când Jan închise ușa camerei de consultații, rugându-l pe tatăl ei să aștepte afară. Buzele îi tremurau și se bâlbâia ca un adolescent.

– Ți-a.... ți-a spus Al ceva despre toxicomanii cu care-și pierdeă vremea? Îngăimă el.

Ray încercă să-i povestească despre droguri și despre Dawn și John, despre cartierul din sud și vizitele pe care Al le făcea acolo în fiecare zi. Dar nu putu să lege decât propoziții incoerente. Jan îl privea cu stupefacție fără să scoată un cuvânt.

Ray aproape plângea când plecă. Dorise să-i spună lui Jan ce credea el că se întâmplase. Dorise să-i spună că era convins că vechiul său prieten era mort. Dar nu fusese în stare.

Mintea lui Jan Canty rătăcea, în timp ce Ray mormăia ceva despre o toxicomană pe care Al o trata. Îi era greu să se concentreze, având un pacient programat peste numai câteva minute.

„Despre cine, se întrebă ea, vorbește omul ăsta? Despre Al în nici un caz.” Îi mulțumi că venise. „E la fel de traumatizat ca și mine.”

După ce plecă pacientul, hotărî să abordeze problema banilor. Al avea o grămadă de note de plată neachitate. Se gândi la colaborarea lui cu procuratura de la Wayne

County și la avocatul particular despre care Al spunea că-i datorează bani pentru evaluări judiciare.

Tatăl ei se oferi să telefoneze în ambele locuri și să-i grăbească cu plata. Când îi dădu rezultatul, Jan se îngălbeni la față. Cei de la procuratură îi spusese că nu-l văzuseră niciodată pe W. Alan Canty și deci nu avuseseră cum să-i dea vreun caz. Avocatul particular îl asigurase că nu existase nici o afacere între el și doctorul Canty.

„Probabil că nu a vorbit cu cine trebuia.“ Începu să-și amintească de alte lucruri pe care Al i le spusese de curând. Lui Jan nu-i plăcea felul în care lucrurile se puneau cap la cap.

Capitolul 82

Greg Osowski renunță la orice speranță de a dormi mai mult de șase ore când se întinse să răspundă la telefon, marți dimineața.

– Bună, Greg. Suzy Q. la telefon. Te-am trezit, nu?

Fiind necăsătorit, polițistul își dădea numărul de telefon de acasă celor mai bune informatoare.

– Am ceva pentru tine dacă mă inviți la masă.

Osowski se dedica total fiecărui caz. Îi plăcea să-și considere cele două duzini de informatoare niște copii pe care îi învăța să meargă. Luni de zile toate căzuseră în fund. Dar acum se simțea ca un tată mândru de odrasla lui – una dintre ele făcea pași uriași.

Se părea că Lucky Fry și Dawn Spens se învăteau într-o zonă pe care el o cunoștea foarte bine. Pe lângă legăturile sale din Corridor, casa lui era doar la câteva sute de metri de locul unde Dawn își agăța clienții, pe Michigan Avenue. Și următorul pont pe care Suzy Q. avea să i-l vândă îi plasa pe cei doi chiar în cartierul copilăriei lui.

Târfa îl aștepta la barul Cruise Inn de pe autostrada Vernor, lângă cartierul Springwells. Îi cumpără o pungă de cartofi prăjiți și o vodcă cu suc de portocale.

– Îl numesc pe tip doctorul, spuse ea. Iar doctorul e un client foarte bun, Greg.

– Aha!

– Locuiesc foarte aproape. Pe Casper, mi se pare.

– N-ai putea să faci mai mult decât atât?

– Te sun după-amiază.

Oowski îi lăasă douăzeci de dolari pe marginea mesei.

– Hei, Greg, spuse ea, înhățând bancnota. Fii cu ochii-n patru. Lucky e un nebun.

– Poartă armă?

– N-are nevoie de armă, răspunse ea.

Dan Hali, colecționar de mașini vechi, stătea cu familia în jurul mesei de la bucătărie privind știrile de la ora șase, în care se făcuse iar un anunț despre dispariția psihologului. Hali se întreba dacă Al va mai ajunge vreodată la întâlnirea pentru masa de prânz pe care și-o stabiliseră. În buletinul de știri se menționase că poliția caută Buick-ul Regal, 1984, care îi aparținuse lui Al Canty. Hall se întoarse spre ginerele lui, Jim Campbell.

– Am mers și eu cu Regalul ăsta pe care-l caută, spuse el.

Campbell își aminti deodată ce văzuse mai devreme, când supraveghea o echipă de muncitori lângă Grand Trunk. Printre dărâmături, lângă șină, era parcat un Buick negru.

– Am văzut astăzi o mașină ca asta pe care au descris-o. Era incendiată.

Hali îi sugeră să dea telefon la poliție.

– N-are rost, sunt sigur c-au reperat-o deja.

– Jim, eu zic să-i suni totuși.

Nu trecuse nici o jumătate de oră de când Greg Oowski primise un telefon de la Suzy Q. Dawn Spens și John Fry locuiau „la o casă sau două mai jos de Pitt“, îi spuse ea. Iar apoi urmă ceva cu adevărat interesant.

– Încercau să scape de mașina doctorului ieri. Se zvonește că zace undeva pe strada Federal.

Înainte să găsească un coleg care să-l însoțească, telefonul secției sună iarăși. Jim Campbell, care locuia în

cartierul Bloomfield Hills, îi relatează că văzuse o mașină arsă, dar nu era sigur de numele străzii.

– Începe cu F, spuse el. Lângă calea ferată, aproape de Livernois.

– Federal?

– Exact. Pe un teren viran, în fața unui depozit.

Oowski îl smulse pe un coleg, Robert Carroll, de la biroul său și o porniră împreună spre Federal Street.

– Greg, îi spuse el, nu știu cum dracu' faci de-o scoți întotdeauna la capăt.

Când văzu mașina arsă lângă șine își dădu seama că o nimerise în plin.

În interiorul Regalului nu mai rămăseseră decât arcurile scaunelor și scheletul metalic. Copiară numărul mașinii de sub capotă. Peste câteva minute îl introduseră în computerul Secției a parta de poliție și așteptară. Era aproape de ora nouă când imprimatorul afișă răspunsul.

După ce-i informară pe cei de la brigăzile de Omucideri și Jaf înarmat, se întoarseră la Buick. Cinci mașini de poliție ajunseseră deja acolo, iar un câine cerceta zona. La zece și jumătate, Oowski și Carroll se urcară din nou în mașină, luând-o spre strada Casper.

– Sunați la secție, le spuse dispecerul.

Oowski opri la o mini-stație de poliție de pe Vernor, una din multele unități mici cu personal voluntar împrăștiate prin tot orașul. Se aflau la o stradă sau două de bungaloul de pe Casper.

Înăuntru, Carroll se repezi la telefon, iar Oowski trase un pic cu urechea. Un polițist voluntar stătea de vorbă cu un tip solid, pe care Oowski îl auzi pomenind de „doctor”.

Numele lui era John Oliver Bumstead.

– Da, îl cunosc pe Lucky Fry, spuse el.

– Bob, hai să ne facem treaba cum scrie la carte, îi spuse Oowski partenerului său. Sună-i pe băieții de la Comandament.

Mai târziu, Oowski avea să susțină că avusese un noroc porcesc în ziua aceea.

După lăsarea serii, Celia și Jan ieșiră la plimbare pe strada Berkshire și mai departe, pe Windmill Pointe Drive. Fără să vrea, trăgeau cu ochiul spre mașinile parcate pe alei. Mai devreme, Celia se surprinsese cercetând parcurile magazinelor pe lângă care trecea.

Cu timpul, se destinseră un pic. Celia reuși chiar s-o facă să râdă pe Jan. Deodată, prietena ei se opri. Celia auzi cum respirația lui Jan se precipita.

– Uită-te acolo!

Ochii Celinei se fixară pe silueta unui bărbat aflat la vreo sută de metri în fața lor, pe trotuar. Deși era o ceață ușoară, îi distingeau clar umerii care i se legăneau în mers. „Vine spre noi, vine clătinându-se spre noi”, gândi Celia.

Rămaseră împietrite câteva secunde, privind spre omul care se apropia. Apoi începură să respire din nou. Mai avea și altcineva mersul distinctiv al lui Al. Jan vroia să se întoarcă acasă.

– Am crezut că e Al, spuse ea. Am crezut că e Al venind înapoi acasă.

Capitolul 83

Copilul, căruia câinele familiei o dată îi linge mâna, iar altădată îl latră, nu știe niciodată cum să se poarte cu animalul. La fel se întâmplă și cu copilul care uneori e lăudat, iar alteori pedepsit pentru un comportament pe care el îl consideră similar: nu va ști niciodată ce se așteaptă de la el.

W. ALAN CANTY

Recomandări și Psihoterapie

Doris De Deckere, specialistă în relații cu publicul, cu o voce ca de mătase, lua prânzul cu o prietenă, comentând dispariția relatată pe larg în ziare. Îl întâlnise pe W. Alan Canty când acesta era în liceu. Adolescentul apăruse într-o zi la biroul tatălui său de la Clinica tribunalului, unde ea lucra ca secretară pe vremea aceea.

– Eram singură în birou când a intrat tânărul Alan Canty. Nu știam cine e. Vroia să-l vadă pe doctorul Canty și era atât de nervos, încât am crezut că e bolnav mintal. I-am spus că doctorul Canty e cu un judecător și că se întoarce repede. Se plimba încoace și încolo prin birou, întrebându-mă întruna: „Când crezi că se întoarce?” Așa că m-am dus în celălalt birou, l-am sunat pe doctor la tribunal și i-am spus să se întoarcă urgent pentru că un tânăr tulburat psihic cere cu insistență să-l vadă.

Când Canty a venit și și-a văzut fiul a strigat la el: „Ce cauți aici? Ce vrei?”

Era ceva în legătură cu dentistul. L-a luat în birou și a țipat la el încontinuu. A fost oribil. Nu trebuia să se poarte așa cu fiul lui, mai ales într-un loc public. Putea cel puțin să-și controleze furia. Știa că sunt și eu acolo și nu închisese ușa. L-a făcut în toate felurile, și „prost” printre altele...

N-am uitat incidentul că m-a șocat foarte tare: mi-a părut atât de rău că nu mi-am dat seama la timp că e fiul

lui. A fost o tâmpenie din partea mea să-l numesc „tulburat psihic“.

Poate din cauza asta s-a iscat tot scandalul. A fost unul din acele incidente de care, când îți amintești, îți îngheață sângele în vine.

Dar adevărul e că întotdeauna vorbea cu dispreț de fiul lui. Niciodată cu dragoste sau cu mândrie. Nu se referea la el decât ca să spună că ar fi dorit ca Al să facă altceva, că ar fi dorit să fie mai deștept... știi tu, *„neisprăvitul ăla de băiat ai meu“*. Dacă a putut să se poarte așa cu el la birou, îmi imaginam ce-i făcea acasă.

Când am citit în ziar că tânărul Canty a dispărut, i-am spus soțului meu: „Uită-te la asta. Nu e ciudat? Nu l-am mai văzut pe omul ăsta de ani de zile. Îmi amintește totul din nou.“

Nu mă miră deloc ce i s-a întâmplat. Dacă îi arăți cuiva numai dispreț și-l faci să simtă că n-are nici o valoare, acel cineva se va purta în consecință.

I-am spus soțului meu: „Ascultă-mă bine, or să-l găsească într-o ladă de gunoi undeva.“

Capitolul 84

Anchetatorul de succes trebuie să fie și un actor convingător. Este necesar să învețe să interpreteze mai multe roluri.

ALAN CANTY Sr.

„Pregătirea psihologică a ofițerilor de poliție”, 1953.

În săptămâna în care Omuciderile preluară cazul Alan Canty, șeful brigăzii, Gilbert Hill tocmai își punea la punct dantura. Cu șapte luni în urmă, inspectorul își făcuse debutul în cinematografie, cu rolul șefului lui Eddie Murphy din filmul *Polițistul de pe Beverly Hills*.

Gil Hill era un om de culoare, zvelt, cu o privire pătrunzătoare și o predilecție pentru costumele de haine din trei piese. Se grăbise să pună mâna pe acel rol când niște producători de la Hollywood apăruseră într-o zi în biroul lui, căutând locuri de filmare. Găsiseră destule în închisoarea bine întreținută a secției Omucideri.

De cincizeci de ani, fața ucigașului de copii și a deviatului sexual W. Goodrich împreună cu titlul mare „PRINDEȚI-L PE GOODRICH”, îi întâmpina pe vizitatori la ușă. Afișul și câteva tăieturi din ziare asupra cazului din 1932 fuseseră înrămate și puse acolo. Dar poza acuzatului imprima ritmul activității Secției de la etajul al cincilea al Comandamentului general. Mutra stranie a lui Goodrich reprezenta pentru toată lumea imaginea tipică a ucigașului nebun.

Hill își făcea lucrarea dentară anticipând și alte filme. Își pierduse deja rolul favorit când devenise șeful celor cincizeci de detectivi ai brigăzii care anchetau peste șase sute de crime pe an. Avansarea îl scosese din rutina cazurilor zilnice, în care se dovedise atât de priceput,

încât fusese desemnat cândva să facă parte dintr-o echipă trimisă în Atlanta să pună capăt valului de crime de copii. Hill însă nu rezista nici acum tentației de a se implica dacă un caz interesant se ivea la orizont.

Primele rapoarte asupra cazului Canty îi sosiseră pe birou miercuri dimineata, împreună cu ceașca de cafea neagră. Inspectorul îl trimisese deja în cercetare pe unul din cei mai buni anchetatori ai săi, numit Bernard Brantley.

Sergentul Brantley era succesorul lui Hill la comanda echipei speciale a brigăzii, care cuprindea un grup de șase detectivi străluciți. Chelios și burtos cum era, Brantley părea mai potrivit în spatele unui birou de la primărie decât în cel mai dur post de la Omucideri. Dar în cazul lui, aparențele erau înșelătoare.

– E de o inteligență diabolică, spunea Hill despre el. Și nu-i e frică de nimeni, nici măcar de mine.

Brantley își privi șeful care îi aruncă înapoi peste birou raportul preliminar. Apoi îi spuse cu o voce spășită:

– O să-l numim omucidere, deși nu avem cadavrul. Cazul îți aparține, Brantley.

Brantley bănuise că se va întâmpla așa. Noaptea trecută fusese de serviciu. Și astfel intrase primul în contact cu cazul Canty. Când sosise la agitata mini-stație de pe Vernor, îl găsisese pe John Bumstead înconjurat și luat la întrebări de peste doisprezece polițiști dornici de acțiune. Bumstead spunea că John Fry și Dawn Spens erau la Morrell Apartments, încercând să facă rost de bani ca să fugă din oraș.

– Ei bine, spusese Brantley, dacă Fry e în acel bloc și tipul ăsta spune că probabil el e autorul crimei, hai să mergem să-l luăm.

Polițiștii care acopereau ieșirea din spate a blocului auziră un potop de uși de la toalete trântindu-se când Brantley sosi acolo însoțit de alți polițiști. Era clar că unii dintre chiriași crezuseră că se face o razie printre toxicomani.

Doar șase oameni declaraseră că îi cunosc pe cei doi. Brantley presupunea că toți știu câte ceva și bănuiala i se întări când o femeie îl luă deoparte în hol.

– Ascultă, îi zise ea. Chiar ei au spus că au făcut-o. Trebuie să-i prindeți. Probabil c-or să mai treacă pe aici.

Plecând din biroul inspectorului Hill miercuri dimineța, Brantley știa exact cu ce o să înceapă. Aveau să se întoarcă s-o ia pe tipa vorbăreață de la Morrell Apartments și pe încă alți câțiva locatari. Poate în felul ăsta se vor găsi mai mulți care să-și dea drumul la gură.

– Haideți, domnilor, spuse el. E timpul să luăm niște ostateci.

Obiceiul echipei speciale de a concentra șase detectivi la un caz adusesese multe succese brigăzii de omucideri. Lui Brantley îi plăcea să-i dea fiecărui detectiv o sarcină care se potrivea personalității sale. Spectrul era bine acoperit.

La un capăt se afla Gerald Tibaldi, un sergent aproape cărunț care nu zâmbea niciodată. Opt ani de muncă într-o secție de poliție, având de rezolvat un morman de cazuri, îl făcuseră intolerant pe polițistul cu o vechime de douăzeci și unu de ani.

La celălalt capăt era detectiva pe care Brantley o numea „infirmiera” – Marlyss Landeros, o polițistă cu trăsături blânde care avusese multe de suportat, fiind prima femeie de culoare din Secție. Dar chiar și cei care o criticau trebuiau să admită că, „în ceea ce privea religia” se descurca mai bine decât oricine. Polițista de treizeci și șapte de ani considera ea însăși că înclinația ei pentru „salvarea sufletelor” deținuților era un „dar divin”. Învățase multe de la Gil Hill despre care se spunea că „are talentul supranatural de a te face să crezi că ești cel mai bun prieten al lui în timp ce te bagă la închisoare pe viață”.

Cazul Canty îi fusese dat în mod oficial lui Landeros, asta însemnând că ea avea să se ocupe cu punerea la punct a actelor și să aibă grija ca martorii acuzării să fie la

înălțime, la tribunal. Ultimul era un-alt punct forte al ei. Primea deja vreo cincizeci de telefoane pe zi de la „prieteni” pe care și-i făcuse în timpul anchetării cazurilor de crime din trecut. Unii o sunau cu taxă inversă din închisoarea Jackson.

Un nou șir de „prieteni” sosiră la Secția de Omucideri în acea după-amiază, când Brantley se întoarse cu mașina poliției de la Morrell Apartments. Tammy Becker, Consuelo Flores și Gary Neil erau în primul grup. Mai târziu, Keith Bjerke, Steve Kovach și Cecelia Ramirez îi urmau. Landeros găsi un punct comun în relațiile lor.

– Am avut sentimentul, spuse ea, că mulți dintre ei îl simpatizau într-adevăr pe tipul căruia îi spuneau doctorul. Era un simbol al prestigiului pentru ei și erau de părere că John și Dawn abuzaseră de generozitatea lui.

Punerea sub supraveghere a bungaloului de pe Casper, 2518, avu ca rezultat luarea unui singur captiv temporar – negustorul de mobilă Robert Saleh, care venise să-și încaseze rata de douăzeci de dolari. Până miercuri seara, Omuciderile obținuseră un mandat de percheziție.

Secția considerase lăudăroșenii poveștile lui John Fry despre tăierea și împrăștierea corpului, dar asta numai până când detectivii și tehnicienii criminaliști intrară în bungalou după apusul soarelui.

Chiar de la ușă, Brantley observă absența mochetelor. Apoi văzu sângele: O pată la baza scaunului de toaletă, altele pe peretele alb de deasupra căzii, picături uscate pe tocul ușii de la dormitorul din spate.

În camera de zi și în dormitorul din față găsi două prosoape cu sânge înnegrit. Podeaua din bucătărie era și ea mânjită de sânge. Anchetatorii urmăriră o dâră de sânge care începea la bucătărie și se termina într-o băltoacă uscată pe ștergătorul de cauciuc de la intrarea din spate. Lângă scările de la subsol era o altă băltoacă de sânge.

Brantley se duse lângă cada de ciment din spălătorie și se uită înăuntru. Pe fundul ei rămăsese un firisor de apă amestecată cu sânge. Un criminalist îi arătă o cutie ascunsă sub ultima treaptă a scării. Era o cutie de pungi de plastic pentru gunoi și era mânjită cu sânge.

– Isuse! exclamă Brantley. Trebuie să recoltăm probe din toate astea.

Marlyss Landeros privi dezordinea pe care cei doi o lăsaseră în urma lor în dormitorul din spate. Obiectele de pe toaletă veneau în sprijinul a ceea ce oamenii îi spusese răzămă toată ziua. O lingură pentru pregătirea drogurilor. Sticle goale de medicamente. Pungi în care fusese cocaină. Mai era și un stetoscop, un plic cu antetul băncii Comerica și o carte, *Psihologia conflictului de muncă*.

Landeros ridică de jos cartea de telefoane. Pe prima pagină era mângălit „Dawn Marie Spens Fry”. Pe podea mai găsi o foaie de hârtie ruptă dintr-o agendă: „Canty, W. Alan, doctor în psihologie. Fisher Building, 906”. Numerele de telefon de la cabinet și de acasă ale psihologului erau și ele acolo. Un smoc de păr roșu zăcea pe covor.

În timp ce blitzul aparatului de fotografiat trimetea fâșii de lumină pe ferestrele bungaloului, în curte Brantley stătea de vorbă cu un vecin, Mike Oliver. Prietena lui Juanita Deckoff, nu se întorsese încă din excursia pe care o făcea în Nord. Oliver îi povestea lui Brantley ceva ce detectivul știa deja, despre vizitele zilnice ale lui Al Canty și despre banii pe care îi dădea lui Dawn Spens. Apoi îi spuse că săptămâna trecută trăsese cu urechea la o discuție pe care John o purtase cu un prieten la masa de picnic de lângă geamul bucătăriei sale.

– Într-o zi o să-l omor pe nenorocitul ăla de doctor, spusese Fry.

Când Oliver pomeni de pungile de plastic pentru gunoi, Brantley începu să-și învârtă stiloul între degete. Vecinul îi relată că văzuse în noaptea de sâmbătă doi oameni

scoțând pungi din bungalou și cărându-le pe aleea din spate.

– Câte pungi ai văzut? îl întrebă Brantley.

– Cel puțin cinci, dar nu mai mult de șase.

– Ai mai văzut vreodată pungi de felul acela?

– Da. Păreau să fie pungi mari de plastic pentru gunoi.

– I-ai văzut vreodată pe John sau pe Dawn folosind așa ceva?

– Nu. Nu foloseau niciodată pungi de plastic pentru gunoi. Aruncau pur și simplu gunoiul pe fereastră sau îl puneau în pungi de hârtie și-l aruncau pe fereastră.

După ce găsiră lăzile de gunoi goale, polițiștii se întoarseră la secție și verificară programul de ridicare a gunoiului. Camioanele goliseră tot cartierul de Sud luni dimineața. Brantley era convins că Alan Canty plecase împreună cu conservele de supă și cutiile de lapte.

– Avem ghinion, spuse el.

După câte știa șeful echipei speciale, fără un cadavru nimeni nu fusese vreodată condamnat pentru crimă în Statul Michigan, iar un fost pușcăriaș versat ca Lucky Fry era imposibil să nu știe asta. Brantley sună la procuratura din Wayne County. Vroia un mandat de arestare pentru crimă pe numele de John Fry și Dawn Spens.

– Uite care-i treaba, îi spuse unui ajutor de procuror. Avem sânge. Avem martori. Avem un martor care a văzut pungile de plastic.

Ajutorul de procuror vroia cadavru.

– Lăsați-o dracului, de câte dovezi mai aveți nevoie? N-o să găsim niciodată corpul.

– Bernard, nu emitem mandate de arestare dacă nu există un cadavru.

Brantley înjură când auzi cum fusese redactat anunțul pentru televiziune. John Fry și Dawn Spens erau căutați pentru a fi „chestionați” în cazul dispariției lui W. Alan Canty.

Gil Hill nu fu surprins să constate că Jan Canty era o femeie distinsă. Cunoștea bine numele de Canty. Alan Canty Sr. fusese unul dintre lectorii săi favoriți la Academia de poliție. Dar, în acea dimineață de joi, inspectorul se întreba cum s-ar fi descurcat bătrânul dacă ar fi fost în locul lui, având-o pe soția victimei așteptând în fața biroului său.

Hill n-avea nici cea mai mică îndoială că Jan Canty era văduvă. Datoria îl obliga să-i spună toată povestea care ieșea la iveală, despre soțul său și partea de sud a orașului.

Jan se așază pe scaunul din fața biroului său. Purta un taior albastru, elegant. Hill începu cu mașina incendiată. Apoi îi spuse că obținuseră un mandat de percheziție, iar acum erau pe urmele a doi suspecți.

– Date fiind toate aceste împrejurări, cred că soțul dumneavoastră este mort. Sigur, întotdeauna mai există speranțe. Dar, bazând-mă pe experiența mea, prefer să le spun oamenilor întotdeauna părerea mea sinceră.

Buzele lui Jan începură să tremure. Îl rugă să-i lase pe părinții ei să stea lângă ea. Familia se ținea de mâini în timp ce el continua relatarea faptelor. Partea cea mai dificilă abia acum începea.

– Avem tot felul de zvonuri cu privire la ceea ce i s-a întâmplat soțului dumneavoastră.

Îi povesti despre prostituata numită Dawn, despre vizitele regulate ale soțului ei și despre banii pe care, după cum se spunea, îi ducea târfei în fiecare zi.

– Asta spun oamenii, încheie el. Și acești oameni ne-au spus, de asemenea, că soțul dumneavoastră a fost ucis și tăiat în bucăți.

În timpul tăcerii care urmă, Hill își aminti ce se întâmplase ultima oară când dăduse aceeași veste unei familii. Întreaga echipă bătuse pasul pe loc două săptămâni pentru că soția nu vroia să recunoască nimic. Încă mai auzea ecoul țipetelor ei:

– Cum puteți să-i faceți asta? E mort acum! Nu mi-a luat niciodată bani din casă. Soțul meu nu a umblat cu nici o târfă nenorocită!

Oricum, avea nevoie ca Jan să-i răspundă la câteva întrebări. Trebuia să știe sigur dacă ceea ce avea nu era cumva scornit de imaginația prea bogată a unui grup de toxicomani. Și lui toată povestea i se părea de necrezut.

O oră întreagă discutară despre bani, viața sexuală și programele lor de lucru. Jan plângea. Mama și tatăl ei plâneau.

– Știam că ceva nu e în ordine, spunea ea printre suspine. Deși lucram amândoi, banii nu ne ajungeau niciodată. Nu reușeam să înțeleg. Dar acum înțeleg. De fapt, ceea ce mi-ați spus clarifică situația în care ne aflam de luni de zile.

– Și acum, doamnă Canty, spuse Hill, lucrurile sunt clare și pentru noi.

Toate întrebările care o chinaseră pe Jan timp de nouăsprezece luni își găsiseră răspunsul dintr-o dată. Apoi din cauza șocului mult mai puternic, mintea i se blocă. O singură lumină mai strălucea în timp ce părinții ei o duceau înapoi cu mașina la vila în stil Tudor.

„Deci, gândea ea, din cauza asta nu puteam lua niciodată masa de prânz împreună. Al poate că e mort acum. Ce-ar trebui să fac? Să sper? Să-l jelesc? Sau să fiu furioasă?”

Era prea șocată ca să simtă vreunul din cele trei sentimente.

Gladys Canty primi telefonul mamei lui Jan joi, înainte de prânz.

– Gladys, cheamă pe cineva să fie cu tine. Venim imediat.

Știa că aduce vești îngrozitoare. O rugă să vină pe prietena ei Edna, în vârstă de optzeci și șapte de ani, văduva unui doctor, pe care o cunoștea de mulți ani.

Aceasta sosi puțin înaintea părinților lui Jan. Mama ei avea fața roșie, iar tatăl stătea cu capul plecat și mâinile încrucișate.

„Spuneți odată“, gândi doamna Canty.

– Alan a fost ucis, zise mama lui Jan.

Gladys închise ochii,

– Și e mai rău decât atât. A fost încurcat cu o prostituată. Peștele ei l-a omorât. A fost dezmembrat.

– Îmi pare bine că tatăl lui nu este aici.

Era sigură că Al Sr. n-ar fi făcut față tensiunii.

– Cum a fost omorât? întrebă.

– Nu știm.

Plecară imediat.

„Trebuie să fie o greșeală, gândi Gladys după aceea. Adevărul o să iasă la lumină. Trebuie să iasă.“

Simți că o tăcere de moarte se lăsase asupra casei. Ea și cu Edna rămaseră una lângă alta pe canapea, prietena ei bătând-o ușurel pe mână.

Următoarele câteva zile, informatorii sunară încontinuu la poliție. Mulți spuneau că Fry comisese crima cu o crosă de baseball și apoi încercase să vândă Buick-ul. Altul spunea că-l auzise pe un vânzător de la un magazin de piese auto afirmând că Fry cumpăraseră de la el un fierăstrău.

Cineva care ținuse să rămână anonim, încercase să-i arunce în spate lui Fry încă o crimă. Fry, spunea persoana înspăimântată, își omorâse propriul frate de Crăciun, în Tennessee. Pe străzi se vorbea că Jim Fry îl văzuse pe John omorând doi oameni din cartierul de sud și vroia să-l denunțe înainte ca Lucky să-i însceneze sinuciderea.

Când Marlyss insistase să obțină și alte detalii, persoana închisese. Cei din echipă aveau deja mai mult decât le trebuia despre Fry pentru un singur dosar.

– Probabil că Fry a devenit prea sigur pe el, spuse Landeros la sfârșitul unei alte zile de muncă de

optsprezece ore. A scăpat nepedepsit altă dată și a prins încredere.

Dar nimeni nu știa unde erau John Fry și Dawn Spens. Spre sfârșitul săptămânii, cazul Canty era în toate ziarele și la televiziune.

Vineri seara, primiră un telefon de la cineva care avea datorii mai vechi de plătit lui Lucky Fry.

– Există un loc unde se duce când vrea să renunțe la droguri sau să se ascundă. Se numește Alanson, aproape de Petoskey. În momentul ăsta se află acolo.

Capitolul 85

Pe la mijlocul săptămânii, Frank McMasters dormea iepurește, cu un pistol vechi ascuns sub cearșaf.

John Fry făcuse deja o încercare să mute geanta cu bucățile de corp când Frank era la serviciu. Însă, singurul mijloc de transport din gospodărie era o rablă de motocicletă, pe care John nu reușise s-o pornească.

Fry își petrecea majoritatea timpului în jurul casei, vorbind pompos despre următoarea mișcare pe care avea s-o facă, în timp ce Dawn stătea bosumflată. Dacă cineva pomenea de crimă, izbucnea în plâns. Prima grijă a lui Frank era Cheryl. Era din ce în ce mai nervoasă, iar Frank se temea să nu i se întâmple ceva copilului.

Când i se dădu pe neașteptate o zi liberă, Frank hotărî să se ocupe puțin de calmarea nervilor tuturor. Cumpărară mai multe cutii de bere și plecară într-o excursie de o zi în nord. Trecură de podul Mackinac și se plimbară pe străduța plină cu magazine de cadouri, în orașul St. Ignace din Upper Peninsula. La întoarcere, se opriră în orașul Indian River la un telefon cu plată. Dawn își sună o rudă din Texas, despre care spunea că e fost toxicoman. „S-ar putea să ne ajute“, zise ea. Îl rugă să-i trimită două bilete de autobuz până acolo, dar el o refuză.

Joi, sosi un ordin de plată de cincizeci de dolari de la mama lui Dawn. Era pentru Frank, care încasă banii și îi împărți pe din două cu musafirii săi. Mai cumpără niște

bere și o porniră iar la drum. În seara aceea o luară pe șoseaua Douglas Lake, pe lângă locul în care rămășițele lui Al erau îngropate. John zâmbi cu dispreț când recunoscu zona.

– Acolo e îngropat Al, spuse el. Are cimitirul său personal.

Se uită pe fereastră, râse cu satisfacție și-și flutură mâna.

– La revedere, nenorocitul, strigă el.

Dawn izbucni în lacrimi.

Frank era de părere că problema care le stătea în față n-avea nimic de-a face nici cu râsul nici cu plânsul. „Unul dintre noi trebuie să facă ceva”, gândea el. Citiseră în ziarele din Detroit, pe care le cumpăraseră mai devreme, că poliția găsise Buick-ul incendiat și făcuse percheziție la numărul 2518 de pe Casper. Într-un alt reportaj scria că mai multe persoane fuseseră reținute pentru cercetări.

Vineri, dis-de-dimineată, Frank plecă la lucru. La scurtă vreme se sculară și ceilalți și împrăștiară pe masa din bucătărie ziarele din Detroit *News* și *Free Press*. Numele și descrierile lui John și Dawn erau pe prima pagină.

„Generozitatea lui l-a pierdut” erau citate opiniile lui Gil Hill despre Al. „Unii oameni ne spun că încerca s-o facă să renunțe la droguri”.

– Rahat, comentă Fry. Poate le-ar place să afle și despre toate rețetele alea pe care i le-a adus.

Cheryl se gândi că John nu vede miezul problemei.

– John, îi spuse ea, pozele voastre or să fie mâine în ziar. Poți să contezi pe asta.

De fapt, cei de la Omucideri autorizaseră publicarea fotografiilor chiar în acea dimineată. Îl arătau pe John cu barbă și pe Dawn cu părul lung și drept, pieptănat pe spate. Când Frank se întoarse de la lucru, cei doi își făcuseră deja bagajele și-l așteptau pe el să-i ducă cu mașina în Detroit.

– Trebuie să plecăm, îi spuse John, arătându-i ziarul.

– Așa cred și eu, răspunse el.

Frank McMasters nu mai așteptă să fie rugat.

În timp ce mașina rula pe autostradă spre sud, John și Dawn discutau unde să plece, după ce luau legătura cu un prieten din Detroit. Texas, Florida, California, oriunde.

Începură să pună la punct o poveste. Perechea fusese văzută de prea mulți oameni în Alanson, deciseră toți patru. Era doar o problemă de timp până când se va descoperi că trecuseră pe acolo. Hotărâră ca Frank și Cheryl, în cazul în care aveau să fie luați la întrebări de poliție, să spună că cei doi le făcuseră o vizită apoi plecaseră.

Fry începu să-i spună lui Dawn ce să facă dacă vor fi arestați. Nu exista nici o șansă ca el sau ea să fie acuzați de crimă dacă toată lumea își ținea gura. Dar mai adăugă ceva pentru cazul în care nu le ieșea socoteala.

– Dacă se descoperă totul, dai vina pe mine, spuse John. Dai toată vina pe mine.

– Iubitule, ce vrei să spui?

– Faci cu ei o înțelegere să depui mărturie împotriva mea ca să-ți dea ție drumul. Cazi cu ei la înțelegere, altfel iese rău.

– Dar, John, nu vreau să fac asta. Nu vreau să te pierd.

– La dracu'! N-are nici un rost să stăm amândoi în blestemata aia de închisoare. Oricum, n-o să fim împreună. Cel puțin tu să fii afară.

Le dădu lui Frank și Cheryl instrucțiuni ce să facă dacă lucrurile ieșeau în felul cel mai prost.

– Băieți, voi faceți tot ce puteți s-o scăpați pe ea și mă lăsați pe mine să mă duc dracului. Pentru că, dacă se dovedește crima, tot acolo ajung, oricum.

„N-a fost Dawn cea care i-a crăpat capul lui Al“, gândi Frank. Dar știa că i se putea aduce și ei destule acuzații.

La începutul săptămânii, când Frank îl supusese unui interogatoriu sever în privința omorului, John accentuase

mereu că Dawn fusese acasă în timpul mutilării. Mai târziu, mergând spre o berărie, discutaseră problema între patru ochi.

– John, astea sunt minciuni și nu vreau să le mai aud, declarase Frank.

– Și ce dracu' vrei să-ți spun? Că făcea pachete în timp ce eu tăiam?

– Asta pare ceva mai credibil.

– Bine. Atunci, așa s-a întâmplat. Dar nu-i spune lui Dawn că ți-am zis. Nu vrea să știe nimeni că a fost acolo.

Dorothy Wilson primise deja o vizită, în casa ei modestă din cartierul de vest, de la Marlyss Landeros, în timpul căreia îi spusese detectivei despre telefonul pe care John Fry i-l dăduse duminica trecută. Vineri noaptea, adormise pe canapea după ce ascultase noi relatări asupra cazului Canty la știrile de la ora unsprezece, care îi întăriseră convingerea că Johnnie Cari Fry era un ucigaș.

Alunecă pe covor încercând să-și limpezească mintea și să ajungă la telefonul care suna. Era douăsprezece și jumătate.

Vocea de la capătul firului era profundă și joasă.

– John la telefon. Sunt la colțul străzii Kentfield și mă îndrept spre tine.

Închise înainte ca ea să scoată vreo vorbă. Gura i se uscă atât de tare, încât nu mai putu să înghită. „Doamne, își spuse ea, și mie mi-a vorbit despre omor. *John Fry se va întoarce să-i omoare pe toți cei care știu despre crimă!*”

Formă numărul de telefon cât putu de repede. Îi telefonă fratelui ei, care stătea la capătul străzii. Dar telefonul lui fusese închis. Îl sună pe fiul ei, ce locuia vis-a-vis. Nu răspunse nimeni. O sună pe mama ei și, de data asta, i se răspunse.

– John vine la mine. Cheamă ajutoare. Cheamă poliția.

„Dumnezeule mare, nici nu mai sunt în stare să gândesc”. *Poliția*. Panica ei era atât de mare, că nu nimerea numărul de urgențe, 911. Reuși să formeze numărul vecinului ei, Ray Brewer. Era detectiv la secția a patra. Nu-i răspunse nimeni. „Așa e, îi trecu prin minte. Lucrează după-amiaza.” Telefonă la o mini-stație locală. Numărul era chiar lângă telefon.

Ofițerul de poliție avea să scrie în raport că primise un telefon de la o „femeie isterică”.

– Ascultă-mă, bâigui ea. Nu pot să vorbesc prea mult. Tipul care l-a ucis pe doctor mi-a telefonat adineaori. Vine să mă omoare! E doar la câteva străzi distanță.

– Cine?

– Johnnie Fry. Vă rog, trimiteți o mașină. Vă rog, trimiteți una! Dar aveți grijă, e pe aproape.

Dispecerul alertă o mașină aflată la câțiva kilometri distanță, sugerându-le celor doi polițiști care nu purtau uniformă să vadă ce se întâmplă în casa unei femei isterice, aproape de capătul străzii Heyden.

Dot îl sună pe Bernard Brantley la Omucideri. Vorbiră foarte puțin. „Ce mai poate să facă el? gândi ea. E tocmai în centrul orașului”. Încercă iar la vecinul ei, Ray Brewer, sculând-o pe soția acestuia din pat.

– Bine, Ray va fi acasă în curând, spuse ea.

Formă apoi un alt număr, cel al sorei ei, care locuia pe aceeași stradă. Robotul telefonic îi răspunse. Puțin mai târziu sora ei ascultă mesajul de pe bandă.

– Doamne, fă-o să vină. Oh, Doamne, fă-o să răspundă. Oh, Doamne...

Deodată, Dot aruncă receptorul. Trebuia să iasă din casă. Alergă în papuci până la sora ei, care fusese trezită de vocea stăruitoare de pe bandă și o aștepta la ușă.

Ray Brewer, un sergent de poliție cu o vechime de treizeci de ani, se gândea cu plăcere la fotoliul său și la o emisiune târzie de la televizor, când soția lui îl întâmpină îngrijorată la intrarea în casă. În timp ce ea îi spunea

despre telefonul primit de la vecina lor, observă o furgonetă oprind pe stradă. Văzu un bărbat cu o șapcă de baseball pornind spre ușa lui Dot Wilson și o tânără care se târa în urma lui.

– Cheamă ajutoare, îi spuse soției și alergă afară.

Brewer își duse mâna la armă, apoi, coborând de pe verandă, se simți flancat. Avea un bărbat pe care-l suspecta a fi John Fry, în dreapta sa, iar în stânga era furgoneta, parcată chiar în fața peluzei sale. Se simți ușurat când tipul cu șapcă făcu semn furgonetei să plece. Acum trebuia să tragă de timp până veneau întăriri.

– Ce faci aici?

– Mătușa mea locuiește aici.

– Nu te cred, spuse Brewer. Am impresia că ai de gând să ne faci necazuri. Ai vreun act la tine?

Brewer nu vroia să-l lase să intre în casă. Credea că Dot Wilson e înăuntru și, dacă omul era într-adevăr Fry, putea să încerce s-o ia ostatecă. Tipul îi dădu un permis de conducere pe numele Julianne Scott. Fata stătea pe verandă, cu capul în mâini.

„Unde dracu’ e mașina aia de poliție?” gândi sergentul. Bărbatul cu șapcă era cordial.

– Vărul meu stă vis-a-vis. Mă duc până la el.

– Doar dacă rămâi în câmpul meu vizual.

Brewer rămase lângă fată, dar nu-l slăbi din ochi. Tipul traversă și bătu la ușă. Sergentul se aștepta ca unul dintre ei s-o ia la fugă în orice clipă.

– Mai am un unchi puțin mai încolo, lasă-mă să mă duc să văd dacă e acasă, spuse bărbatul, luând-o în josul străzii.

Fata rămase pe verandă. Brewer începea să-și dea seama că e prea obosită să fugă.

La ora unu fără un sfert, un polițist cu paisprezece ani vechime, pe nume William Johnson și partenerul său, William Deck, ajunseră la capătul străzii Hayden în

momentul în care Fry se îndrepta spre casa celeilalte rude a sa.

– El e, chiar aici, le șopti Brewer.

– Cine? Întrebă unul din ofițeri.

– Fry. John Fry.

Deck ieși cu un salt din mașină și alergă cu bascheții săi ca o pisică. Fry tocmai întinsese mâna să bată la ușă când Deck își făcu simțită prezența cu o atingere rece a pistolului său pe ceafa lui John.

– Nu mișca sau îți zbor creierii.

Fry încercă să le arate și lor permisul pe numele Julianne Scott, dar amândoi polițiștii îi văzuseră capul ras lucind sub un felinar de pe stradă și îl puseseră să-și scoată șapca.

În timp ce mașina gonia spre Comandamentul general, pe bănceta din spate, John se aplecă spre urechea singurei ființe care fusese martoră la uciderea lui W. Alan Canty.

– Or să se dea peste cap ca să te facă să vorbești, pentru că știu că tu ești veriga slabă. Spune-mi, ai să fii veriga slabă sau femeia pe care o cunosc eu?

– Fii liniștit, iubitule. N-am să scot o vorbă.

– Trebuie pur și simplu să stai calmă trei zile. Or să te sucească și învântească în toate felurile.

– Or să mă bată?

John râse.

– Nu, n-or să te bată. Dar s-ar putea să-ți dorești să te fi bătut înainte să termine cu tine. Nenorociții se pricep al dracului de bine să-ți aplice un tratament special care să te sleiască de puteri, însă fără să te atingă.

Capitolul 86

Uneori [anchetatorul] îl va confrunta pe individ cu dovada incontestabilă a vinovăției saie, în timp ce altă dată îl va ține în derută. El poate face aluzii repetate la ceea ce-l neliniștește pe individ, iar cu altul dimpotrivă, se va lăsa copleșit de emoție și va vărsa șuvoaie de lacrimi împreună cu suspectul cuprins de remușcări pentru rușinea pe care a abătut-o asupra familiei.

ALAN CANTY Sr.,

„Pregătirea psihologică a ofițerilor de poliție”.

Bernard Brantley decise să-i dea lui Dawn în noaptea aceea câteva lucruri la care să mediteze înainte de a fi condusă în celula sa de la etajul al optulea al închisorii. O considera deja veriga slabă a acestui caz.

Era aproape de două noaptea și Brantley tocmai termina de scris mandatul de percheziție pentru casa lui Frank McMasters. Un avion al poliției avea să fie pus la dispoziția detectivilor echipei sâmbătă după-amiază. Nu se obosi să-și ridice privirea când Dawn fu introdusă în biroul său, la nici două ore după arestare.

– Știi cu ce fel de oameni ai de-a face? o întreabă el. Cred că *ești convinsă* că persoanele din preajma doctorului Canty n-or să stea cu brațele încrucișate când un lucru atât de grav se întâmplă.

Ea nu scoase nici un cuvânt. Brantley își ridică în final privirea și se uită la ea.

– Dacă vrei să știi adevărul, nici măcar n-am chef să stau de vorbă cu tine. Sunt obosit și vreau să mă duc acasă să mă culc. Dar aș vrea să te fac să te gândești la câteva lucruri. Îl avem pe John pentru crimă de gradul întâi. Asta nu se mai discută. Suntem siguri că tu l-ai ajutat, dar nu știm cât. Sau poate că nu l-ai ajutat deloc. Poate doar l-ai încurajat. Dar știi totul despre acest caz.

Vocea monotonă a lui Brantley suna ca aceea a unui birocrat obosit, care dădea instrucțiuni următorului solicitant cum să-și completeze cererea.

– Acum, continuă el, problema se pune în felul următor, vrei să mergi la închisoare pentru tot restul vieții tale sau vrei să ajuți poliția? Meditează la asta. Avem deja toți martorii care ne trebuie și ei ne-au spus tot ce vroiam să știm. O avem pe Tammy. Îl avem pe Gary. Dawn, de tine chiar că nu mai avem nevoie. Așa că, dacă vrei să fii condamnată pentru crimă de gradul întâi, n-ai decât. Eu sunt prea obosit. Chiar dacă vrei să vorbești, nu vreau eu să vorbesc cu tine. N-am chef să mai stau aici și să bat la mașină o declarație.

Aplicarea tratamentului special începuse. Dawn Marie Spens nu închise ochii în noaptea aceea.

Când Marlyss Landeros se prezentă la Secție sâmbătă dimineata, crezu că fata cu părul zburlit din fața biroului său era doar o altă martoră fără importanță. O servi cu o gogoasă.

– Bună, îi spuse polițista. Vrei o cafea?

Îi zâmbi cu căldură, încercând să-i întâlnească privirea. Fata îmbrăcată în blugi și o bluză decoltată o privi cu răceală. Marlyss simți că se uită prin ea. Mai târziu cineva îi spuse că era Dawn Spens. Nu semăna deloc cu cea din fotografie.

– Fata asta e ca un brici bine ascuțit, spuse ea.

Frank McMasters și Cheryl Krizanovic auziră știrea despre arestarea celor doi la radioul mașinii, înainte de răsăritul soarelui, în timp ce se tot învârtteau încercând să găsească casa fratelui lui Cheryl.

– Cred că e cazul să mergem la Omucideri, spuse Frank.

Vroia să le toarne povestea pe care o inventaseră și să vadă ce se întâmplă. Dar partea proastă abia începea.

La începutul după-amiezii n-avea nici cea mai vagă idee ce făcea Cheryl sau ce spusese poliției. Stătea în camera de anchetă a Secției cu Marlyss Landeros și cu o altă detectivă, numită Madelyn Williams.

Williams, cu o vechime de zece ani în poliție, avea un râs zgomotos și plin de tupeu care te molipsea. Frank încă nu putea să uite felul cum îi răspunsese în acea dimineață, când el se prezentase ca Dale McMasters.

– Bună, Dale, vreau să spun Frank, chicotise ea. Nu-i așa că preferi să ți se spună Frank?

– De unde știi?

– Știm totul despre tine, Frank. Doi ani de eliberare condiționată pentru tănuire de bunuri furate. Încă n-a trecut termenul, nu-i așa?

Zâmbea. „Dumnezeule, gândi Frank, și mai aveam doar cinci luni“. Fusese condamnat în districtul Emmet. Cumpărase materiale de construcții fără să știe că sunt furate, dar avea să câștige în final procesul de apel.

Dar asta nu avea cum să-l ajute acum, când se afla în fața celor două detectivă. Spusese deja ceea ce intenționase despre vizita lui John și Dawn. Când termină, Williams se ridică râzând cu poftă.

– Am văzut câțiva mincinoși teribili de buni în viața mea și pot să spun că tu ești unul dintre cei mai proști, îi zise. Nu poți nici măcar să stai liniștit două secunde în scaunul ăla.

– Cum?

– Știi că ne-ai turnat o grămadă de gogoși. Și noi știm același lucru. Pe lângă asta, se citește pe fața ta. Recunoaște Frank. Habar n-ai să minți.

Landeros nu râdea. Îi atinse mâna, privindu-l în ochi și-i spuse cu blândețe:

– Frank, e o venă pe mâna ta care se zbate când minți.

Frank își privi brațul.

Williams plecă, iar Landeros începu să înșire probe pe birou. Fotografii cu pete de sânge din bungalou. Rapoarte

ale laboratorului despre grupa sanguină. Declarații în care se relatau lăudăroșeniile lui John Fry.

„Iisuse Cristoase, gândi Frank. Și-a dat drumul la gura aia spurcată pe la toți din cartier.”

– Vrei să bei ceva? îl întrebă Landeros.

– Ce dracu' se întâmplă aici? se bâlbâi Frank. Polițista bună și polițista rea?

– Frank, continuă ea. Ți dai seama, sper, că ofițeri de poliție sunt acum la tine acasă.

– Nu.

Frank o privi formând numărul. Știa telefonul de la poliția Statului Petoskey pe de rost.

– Da, sergent, zise ea. Cred că inspectorul e de acord cu folosirea unui buldozer. Nu e nici o problemă.

Casa mea, își spuse Frank, e tot ce am.

– Sergent, vrei să vorbești un pic cu tânărul pe care-l am în birou?

Frank apucă strâns receptorul.

– Ascultă-mă bine, McMasters, sunt sergentul Gerald Tibaldi de la Secția Omucideri. Sunt în posesia unui mandat de percheziție semnat de un judecător și te anunț că am de gând să-l execut conștiincios. Dacă nu găsesc nimic în casă, mă întorc cu un buldozer și rad tot.

– Nu, zise Frank. Am lăsat cheile la un vecin. Ia tot ce vrei, dar nu te atinge de casa mea.

– Frank, am să folosesc câini. Mă duc cu buldozere și macarale. Nu mă las până nu găsesc cadavrul.

Frank era gata să cadă la învoială. Cerea imunitate de la procuratură. Așteptă până când Landeros sună la biroul procuraturii, apoi îi dădu o declarație de șase pagini. Scrise despre geanta de voiaj și despre felul în care incendiaseră mașina, dar evită să vorbească de motivele pe care i le dăduse John pentru omor. „În plus, gândi el, care versiune aș putea s-o dau?”

– L-a ajutat cineva pe John să taie cadavrul? puse Landeros ultima întrebare.

– Nu știu, răspunse el.

Mai târziu, înainte de a semna declarația, mai adăugă ceva acestui răspuns.

„La ultima întrebare, scrisese el, dacă cineva l-a ajutat pe John să taie cadavrul, am răspuns că nu știu. Dar acum îmi amintesc că John mi-a spus odată că a dat-o pe Dawn afară din casă și a fost singur până a terminat totul“.

Landeros îl duse apoi într-o altă cameră s-o vadă pe Cheryl. Ea nu renunțase la povestea ei. Încă îi mai era loială lui John Fry, în ciuda faptului că-i distrusese viața.

– Cheryl, îi zise Frank, le-am spus adevărul. Asta ar trebui să faci și tu.

– De ce?

– Ascultă-mă Cheryl. Din cauza lui John Fry ai pierdut deja un copil. Ce vrei, să-l pierzi și pe al doilea?

Cheryl se simțea întoarsă pe dos. Numai cu o săptămână în urmă era în siguranță cu Frank și viața ei nouă. Dar de fiecare dată venea fostul ei prieten și distrugea tot. Trebuia să se elibereze cumva. Se uită la Frank, apoi la polițistă.

– Nu, Frank, zise ea. Nu merită John chiar atâtea.

Peste puțin timp, Cheryl se îndreptă spre locuința fratelui ei. Frank îi dăduse patruzeci de dolari înainte să plece cu avionul poliției, însoțit de detectivii brigăzii Omucideri. Nu dormise de trei zile și nervii ei erau la pământ.

– Știi, îi spuse fratelui ei, dacă a fost vreodată un moment în viața mea când am avut într-adevăr nevoie de droguri, momentul ăla e acum.

Știa că o să mai fie anchetată și avea să vină procesul în care trebuia să depună mărturie.

– Dar știi ce? continuă ea. Nu vreau. Nu mai vreau nici un fel de droguri.

Avea să simtă astfel multă, multă vreme.

Gilbert Hill veni sâmbătă să facă cunoștință cu Lucky Fry. Nu scoase mare lucru de la el. Se zvonea că Fry se

întorsese în Detroit ca să omoare pe cineva care-l denunțase poliției. Hill nu putu să reziste să nu-i pună încă o întrebare:

– Spune-mi, îl întrebă el, de ce te-ai deranjat să mai vii în Detroit?

– Aveam o treabă de rezolvat, omule.

– Înțeleg, spuse Hill. Mă bucur că te-am găsit înainte s-o rezolvi.

Fry izbucni în râs.

Dawn Spens pendulase toată ziua dintr-o cameră în alta. Refuzasă de trei ori să facă o declarație. La un moment dat, în timpul zilei un detectiv îi spuse:

– Se pare că John urmează să facă o declarație împotriva ta.

După-amiază târziu, Hill se hotărî s-o invite la o mică discuție în biroul său. Numai acolo îți puteai da seama de popularitatea de care se bucura inspectorul. Primea încontinuu telefoane de la mass-media sau de la fiicele sale, care îi puteau enerva pe vizitatori. Acum era serios, iar peste un minut râdea cu un necunoscut de la celălalt capăt al firului.

Printre convorbiri, o întrebă pe Dawn dacă vrea să dea o declarație. Ea refuză. Apoi îl chemă înăuntru pe Roy Spens. Sora ei, Patty, aștepta pe hol.

– Dacă vrei să dai o declarație ar fi bine să te gândești, Dawn, îi spuse Hill după ce plecă tatăl ei.

Peste câteva minute îi chemă pe sergenții Brantley, Williams și Landeros în biroul său și închise ușa.

– Marlyss, Dawn o să dea o declarație.

Dawn ezita. Bernard Brantley se ridică, bodogăni ceva plin de furie și ieși ca o furtună din birou, trântind ușa.

– Nu-l supăra pe Bernard, spuse Hill. Dawn, nu e cazul să-l superi. E singurul de partea ta.

La ora șase după-amiaza Marlyss Landeros terminase aproape de bătut la mașină declarația de unsprezece pagini a lui Dawn Spens.

Dawn povestise sumar relația ei cu Al Canty. Spunea că-l știuse tot timpul ca doctorul Alan Miller și aflate numele lui adevărat în ziare, după crimă. Sustinea că nu știuse că e însurat și crezuse că lucrează la spitalele Harper-Grace.

Recunoștea că în ziua crimei îl aștepta să-i aducă niște bani „în plus”, dar nu mai mult de patru sute de dolari. Recunoștea, de asemenea, că se lăudase că îl storsese mai înainte pe doctor de cinci mii de dolari, dar spunea că mințise. Ocolise întrebarea despre planurile lor de a pleca în California. Declară că vomita în baie când John și Al se luaseră la ceartă. Îl văzuse pe John ridicând crosa și auzise două lovituri. În timpul în care ea agăța clienți, corpul lui Al dispăruse din casă.

La un moment dat vocea lui Dawn începu să tremure. Dar Landeros nu-și ridică mâinile de pe mașina de scris. Polițista renunțase la „darul ei divin” în acea noapte. Își făcuse deja o părere despre Dawn, după ce îi oferise gogoașa.

– S-a pus destul de bine la adăpost, spuse Landeros. Ai fi zis că e nevinovăția personificată. Și știe exact când să-și clatine genele alea lungi.

Dacă echipa specială găsea corpul, Dawn îi asigurase lui John Fry o condamnare pe viață.

Detectivul Tony Brantley înjură când își aminti. O bere rece. Lăsase în urmă o bere rece, fotoliul său și echipa de base-ball Detroit Tigers exact când erau a șaptea oară la serviciu. Și țânțarii. Ultima oară văzuse țânțari atât de mari cu douăzeci de ani în urmă, în Vietnam. „Pădurile astea din Nord seamănă bine cu Vietnamul, își spuse el. Aceași climă fierbinte și umedă”.

Bernard Brantley „uitase” să-i spună lui Tony că avea de făcut patru sute de kilometri într-un avion Beechcraft bimotor, care avea să-l lase în pădurea aia afurisită. Se simțea ca un director de bancă pus să taie cherestea.

Apăruse la datorie în costum, cravată și cu o pereche nou-nouță de pantofi de stradă.

Țânțarii fură impresionați de apariția lui. Transpira abundent și asta părea să-i atragă cu sutele. Detectivul dolofan, în vârstă de patruzeci de ani, îi invita pe cei trei polițiști din Petoskey, care se îmbrăcaseră mult mai adecvat pentru misiunea ce le stătea în față.

– Știi că pământul ăsta aparține Universității Michigan? Îl întrebă un tehnician de la criminalistică. Iau țânțari de aici pentru experimente.

Micile insecte setoase de sânge bâzâiau sonor.

– Sper că tipul ăsta, McMasters, să nu-și bată joc de noi, se plânse Tony Brantley. Poate că ar trebuit s-o lăsăm dracului de imunitate și să-l băgăm la răcoare.

Brantley, sergentul Tibaldi, criminalistul din Detroit și cei trei polițiști de la secția locală mergeau de două ore în zig-zag după Frank, care cerceta zona de dincolo de vechiul drum de țară. Frank era într-o cămașă cu mâneci scurte, iar brațele sale puternice erau acoperite cu urme roșii de la mușcăturile de țânțari.

– Credeți-mă, spuse el. E pe aici pe undeva. Puneți-mă la detectorul de minciuni. Hipnotizați-mă. Dar vă spun, e pe aici.

Hotărâră să încerce o altă tactică. Se duseră la locul în care poteca întâlnea șoseaua Douglas și-l băgară pe Frank într-o mașină. O luară înapoi pe drumul de țară și meraseră cam o jumătate de kilometru, până când Frank zbiră:

– Stop! Chiar aici.

Frank o porni în linie dreaptă cam optzeci de metri, trecu de pâlcul de stejari și mesteceni și se afundă în pădure. Văzu cei trei pini înalți.

– Am găsit, țipă el.

Un câine polițist găsisese și el locul în același timp.

Singurul semn că se mai umblase pe acolo era ușurința cu care lopata criminalistului aluneca în pământul

negru. După un metru lovi geanta. Brantley observă că mânerele mai aveau un pic și se desfăceau.

Echipa înconjură folia de plastic pe care așezaseră geanta. Frank se miră de felul îngrijit în care totul fusese împachetat. Părul și pielea erau încleiate de sânge, dar Brantley, Tibaldi și McMasters recunoscuseră trăsăturile feței. Se păstraseră bine în pământul rece.

Era ora opt fără un sfert seara – o săptămână de când Jan Canty așezase farfuria cu hamburgeri pentru soțul ei pe masa din bucătăria vilei în stil Tudor din Grosse Pointe Park.

Echipa specială se achitase de atribuțiile sale. Aveau mâinile și labele picioarelor. Aveau capul psihologului W. Alan Canty.

Capitolul 87

Duminică dimineața, Jan Canty, pășind prin fața afișului cu Merton W. Goodrich, se întreba ce putea s-o mai aștepte. Marlyss Landeros îi dăduse telefon și o chemase de urgență la Comandamentul general.

Jan găsisese multă consolare în felul în care detectivii se purtau cu ea. O făceau să creadă că lăsaseră totul baltă ca să-l găsească pe Al. Bernard Brantley îi făcuse o vizită la Fisher Building cu câteva zile în urmă. Părea atât de impunător și de eficient, stând în fața biroului ei.

– Se întâmplă vreodată să nu rezolvați cazuri de acest gen? întrebuse ea.

– Foarte rar, răspunse Brantley.

Mai târziu, Jan avea să trimită o scrisoare deschisă ziarelor locale în care lăuda profesionalismul și sensibilitatea detectivilor brigăzii. Însă nici unul dintre ei n-avea cum să atenueze șocul a ceea ce o aștepta în acea duminică.

Întâi identifică ceasul de aur Seiko al lui Al, apoi se arată un colț aproape ars de hârtie pe care Gerald Tibaldi îl pescuise în soba casei din Alanson.

Jan recunoscuse ceea ce fusese o caricatură tăiată din ziar, pe care Al o îmbrăcase în plastic și o purta de mulți ani în portofel. Era unul din acele lucruri speciale, mult savurate de cupluri.

Textul caricaturii sunase cam așa: „Unul din locurile mele favorite din lume e oriunde sunt cu tine”.

Landeros începu să-i povestească cu blândețe despre mutilare și părțile de corp pe care le aveau la morgă.

– E nevoie să mergi în cabinetul medicului nostru legist și să-ți identifici soțul.

„Cred că n-am auzit bine, își spuse Jan. Să identific *ce anume? Ce am să văd?*” Afirmația o umpluse de groază. „Cât cred ei că am să mai pot rezista?”

Realitatea începu să capete contururi întunecate și stranii. „Poate, toate astea nu sunt decât un coșmar, o glumă proastă, un film de Hitchcock cu scenariul scris de Al într-o zi cu furtună și vânt”.

„Al Canty e soțul meu, își spuse. Dar nu-l mai cunosc, nu l-am cunoscut niciodată. Cine e el? Ce a făcut? *Și de ce îmi face mie asta?*”

– Jan, îi spuse Landeros mângâind-o pe umăr, e important pentru noi, dar și pentru tine.

Landeros continuă s-o pregătescă în timpul drumului spre morgă. Identificarea era o cerință legală, îi spuse. Se făcea acum cu ajutorul unui video, pe un televizor alb-negru. N-o să-i vadă decât capul.

– El o să fie, îi zise Marlyss. Știm că e el. Nu există nici o îndoială. Trebuie să zici doar „da” și apoi poți să închizi ochii.

Luminile fluorescente și pereții acoperiți cu faianță îi evocară un spital de alienați. Tatăl lui Jan vroia să facă el identificarea, dar ea simțea că era un lucru pe care trebuia să-l ducă singură la capăt.

– Nimeni nu poate fi pus să facă asta în locul meu.

– E-n ordine, dar vin și eu cu tine.

Se apropie de televizor, avându-l pe tatăl ei de o parte și pe Marlyss de cealaltă parte, ținând-o strâns de brațe. Așteptă să apară imaginea.

Ceea ce văzu câteva secunde pe ecran avea să-i provoace coșmaruri luni în șir. Cearșaful era înfășurat în

jurul gâtului ca un guler. Ochiul drept era doar o gaură neagră. Gura era deschisă și limba îi atârna, ca în noaptea aceea la University Hospital.

Jan amuți și capul îi căzu în piept. Nu putea să rostească cuvântul din două litere.

Repetară întreaga procedură. Imaginea apăru din nou pe ecran.

– Da, șopti ea.

– Ești cenușie la față, îi spuse mama ei când ieși din cabinet.

Nu vroia decât să ajungă mai repede acasă. O luă spre ieșirea din morgă, dar văzu mulțimea de oameni care așteptau afară. Mitraliere, îi trecu prin minte, mitraliere cu picioare subțiri, cum văzuse în filmele documentare despre primul război mondial. „Nu, gândi ea, sunt trepiede de aparate de filmat. Ce caută ele aici?” Își dădu apoi seama că erau îndreptate spre ea. Reporterii o așteptau.

„Dumnezeule, n-o să se sfârșească niciodată”, își spuse. Se simțea de parcă cineva încercase s-o violeze.

Landeros o răsuci pe Jan, trecură în goană printr-un coridor și ieșiră prin spate. O așezară în mașină. Și porniră cu viteză.

Jan își simțea întreaga viață întoarsă pe dos. „Asta e tot, gândi ea. Nu cred că îmi mai rămâne ceva de învățat”. Se rezemă cu spatele de banchetă. A doua zi, mama ei îi spuse că adormise.

Landeros nu exagerase când îi spusese lui Jan că erau siguri de identitatea lui Al Canty. Medicul legist făcuse deja identificarea cu ajutorul amprentelor. Un set le venise din închisoarea unde Al stătuse pentru încălcarea repetată a legilor traficului rutier.

Un set mai nou era din douăzeci și opt februarie, 1983. În acea noapte Alan Canty abordase o polițistă care se deghizase în prostituată și lucra în Cass Corridor. Îi oferise

douăzeci și cinci de dolari în schimbul favorurilor sexuale. Plătise o amendă de șaptezeci și cinci de dolari pentru această infracțiune.

Mark Brando dorise o bucățică din cazul Canty încă de când văzuse anunțul la televizor. La începutul săptămânii îl arestase pe un vizitator frecvent al Cass Corridorului, care se drogase cu Fry cu o noapte înainte de crimă.

Brando nu mai lucra pe mașina cu care făcea razii printre prostituate. Se săturase de munca asta și își ceruse transferul. Unul din motive fusese târfa de nouăsprezece ani numită Sheila Blanton. Își făcuse mari speranțe în privința fetei frumoase, cu păr lung, castaniu. Dar ea se îmbătase și luase o doză prea mare de droguri în februarie 1983, cu o lună înainte de a împlini douăzeci de ani.

Vorbise cu Sheila chiar în noaptea în care murise. Îi povestea despre un doctor care devenise tăticul ei de zahăr. Îl chema Al și vroia să-i cumpere un apartament în care ea să înceapă o altfel de viață. Într-o zi, îi scotocise prin torpedou și-i aflase numele întreg: doctorul Alan Canty. Când Sheila îi mărturisise ce făcuse, acesta o rugase:

– Să nu spui nimănui, te rog. Ar fi o catastrofă dacă ar afla cineva.

Văduva lui Alan Canty îi lăsase pe reporteri cu buza umflată, dar aceștia reușiseră până la urmă să filmeze ceva mult mai captivant pentru spectatorii de duminică seara.

Spre sfârșitul după-amiezii, Gerald Tibaldi și Madelyn Williams se îndreptau spre panta de la capătul bulevardului Joslyn. Când avionul poliției se întorsese de la Alanson, Fry îi mărturisise lui Gilbert Hill unde aruncase „gunoiul” cu o săptămână în urmă.

Brigada încerca să păstreze secretul în jurul cercetărilor. Hill vroia să oprească răspândirea oricăror știri până luni, când Fry și Spens aveau să fie puși sub acuzare. Înțelegerea era ca Tibaldi să anunțe Comandamentul prin radio, folosind parola „am ajuns la destinație“, în cazul în care mărturia lui John Fry se confirma.

Tibaldi văzu primul punga verde de gunoi, care zăcea la vreo cincizeci de metri de șosea. O bucată de ziar ieșea pe la un capăt. Viermii se apucaseră deja de treabă.

Echipa de televiziune sosi o dată cu medicul legist. Îl filmară pe criminalist ridicând cu amândouă mâinile punga verde și ducând-o în furgonetă. Înăuntru era piciorul stâng al lui Al.

În ziua următoare apăru în ziar știrea eronată că fusese găsit trunchiul. La Comandament, Marlyss Landeroș era supărată.

– Dumnezeu, o să fie îngrozitor pentru soția lui, îi spuse ea altei polițiste. Câte bucăți o să mai găsim? Câte palme peste obraz o să mai primească?

Duminică seara, echipa specială se afla în biroul procurorului discutând capetele de acuzare la care Omuciderile se puteau aștepta luni dimineața. John Carl Fry: crimă de gradul întâi și mutilarea cadavrului. Dawn Marie Spens: complice la crimă, după comiterea faptului și complice la mutilare.

Câțiva membri ai echipei, inclusiv Landeros, cereau ca prostituata să fie acuzată de crimă de gradul întâi.

– Declarația ei a fost aranjată dinainte, spuse Marlyss. E la fel de implicată, dar el ia totul asupra lui.

Un ajutor de procuror le spuse că acuzația de mutilare era la fel de gravă. Dawn Spens nu mărturisise că ar fi tăiat cadavrul sau că ar fi ajutat la împachetarea bucăților.

De fapt, se distanțase de acest act, spunând că agăța clienți în timpul acela.

Cu toate acestea, ea cădea sub influența legii emise în 1846, datorită modului în care această lege era formulată. Era declarată crimă „transportarea unei părți dintr-un cadavru al unui individ...”

Dawn recunoscuse că transportase geanta maro de la frigider la mașină.

Detectivii echipei își dublaseră în ultimele cinci zile cele patruzeci și trei de ore câte lucrau în mod obișnuit pe săptămână. Gerry Tibaldi nu terminase încă. Gary Neil era închis de trei zile, amenințat cu punerea sub acuzare pentru complicitate la incendierea Buick-ului. Echipa vroia să scoată mai multe de la el despre afacerile pe care le învărtise cu John Fry. Tibaldi urma să-i ia lui Neil a patra și ultima mărturie.

Politistul era deja plin de nervi când i se transmise că Lucky Fry vroia să facă o declarație.

Tibaldi transmise oferta echipei. Nimeni nu era interesat.

– E un caz atât de bun, de ce să-l stricăm? spuse Tibaldi.

Luni dimineața John Fry și Dawn Spens fură duși la Tribunalul Frank Murphy pentru îndeplinirea formalităților de punere sub acuzare. Procesul urma să aibă loc la Judecătoria districtuală numărul treizeci și șase. Marlyss Landeros și Gerald Tibaldi îi conduseră pe cei doi prin mulțimea de reporteri care umpleau strada ce ducea de la Comandament la Tribunal.

Toată lumea vroia să vadă perechea despre care auziseră atâtea lucruri. Dawn purta încă blugii strâmți și bluza decoltată, încercând să se ascundă în spatele unor ochelari de soare. Cu capul ras și pieptul masiv ieșind din cămașa descheiată, Fry părea un personaj din filmele de

aventuri. Reporterii de televiziune le strigau aceleași întrebări:

- De ce-ați făcut asta? John Fry, de ce-ai făcut asta?
- Dawn, l-ai iubit pe doctorul Canty? Dawn, de ce-ați făcut asta?

Ei nu scoteau un cuvânt. Rămaseră tăcuți și în timpul procedurii de punere sub acuzare. Fry fu declarat arestat fără drept de cautiune. În ochii lui Dawn luciră lacrimi. Ea fu declarată închisă cu o cautiune de o sută de mii de dolari. Judecătorul îi privi și spuse:

- Curtea e șocată.

Capitolul 88

În următoarele zile titlurile din ziare se înmulțiră, de la POLIȚIA SE TEME CĂ PSIHOLOGUL A FOST UCIS ÎNCERCÂND SĂ DEA AJUTOR, la VIAȚA DUBLĂ A PSIHOLOGULUI A FOST DESCOPERITĂ.

La început, redactorii șefi tratară detaliile sordide ale cazului Canty cu delicatetea cu care ar fi făcut-o pentru un preot. Dar, o dată ce întreaga istorie ieși la suprafață, începură să apară și versiuni fără o bază reală. Într-un reportaj de televiziune apărură o prostituată vorbăreată, care stătea cu spatele la cameră. Știa exact ce vroia reporterul de la ea. Pretindea că ea îi făcuse cunoștință lui Dawn Spens cu Canty.

Canty, spunea ea, avea „tot felul de fantezii... mă lega – m-a legat o dată cu lanțuri de perete, cu mâinile și picioarele desfăcute.”

Telefonul popularei emisiuni de conversație cu ascultătorii a lui David Newman, care se transmitea din Golden Tower, sună încontinuu nopți la rând numai pe această temă. Imaginația celor din Detroit o luase razna. Cineva afirma că deține din surse sigure informația că Dawn Spens „era singura care putea să se îmbrace și să se poarte ca o fetiță pentru el.”

Unii din pacienții lui Canty îi veniră în ajutor. Luară legătura cu reporterii și le relatară că doctorul Canty le

spusese că încerca să ajute o prostituată din Cass Corridor. Era foarte priceput în meseria lui, declarau ei. Dar nici unul nu dorea să-și spună numele.

Reportajele îi stârniră un noian de amintiri asistentei sociale Caria McGuire. Îl întâlnise pe Alan Canty cu șaisprezece ani în urmă, când urma cursul lui de psihologie la Colegiul Henry Ford Community. La început o îndrumase în privința pregătirii sale universitare și a alegerii unei cariere. După aceea începuseră să se întâlnească o dată pe săptămână să bea împreună un pahar, mereu în același loc și la aceeași oră.

În 1969, Caria era o mamă necăsătorită, în vârstă de douăzeci și trei de ani, având de plătit sume mari persoanei care îi supraveghea copilul. Lui Al părea să-i placă la nebunie stilul ei de viață. Era fascinat de faptul că ea fuma marijuana, că se ducea la concerte de muzică rock și participa la marșuri împotriva războiului. Începuse să-i dea câte cincizeci de dolari pe săptămână.

– I-ai și cumpăra-ți ceva, spunea el.

Vorbeau mult despre psihologie. Îi plăcea să-i povestească detalii picante din viața unor personalități ale Detroit-ului care erau pacienții săi. Mai târziu aflase că asta nu corespundea eticii medicale, dar, oricum, considera că psihologia i se potrivește ca o mănășă. Îl captivau aspectele întunecate ale vieții oamenilor.

Pentru tatăl Cariei, Al era o partidă excelentă. Dar ei relația i se părea tot mai penibilă. Avansurile lui timide și sărutările cu buzele strânse îi aminteau de un adolescent. Nu-i venea să creadă că fusese însurat. Spunea despre fosta lui soție că era schizofrenică, dar mai târziu se convinsese că mințea.

Când Al îi cumpărase o mașină de ocazie, își dăduse seama că trebuia să pună capăt legăturii cu el. Se simțea și așa stânjenită din cauza celor cincizeci de dolari. Nu se culcase niciodată cu el în timpul celor șase luni cât

fuseseră prieteni, dar se simțea ca o târfă. N-o mirară deloc poveștile din ziare.

Când avocatul de patruzeci și opt de ani din Mount Clemens, pe nume Bruce Karash, văzu știrile, simți că s-a făcut un act de dreptate. Fusesse întotdeauna de părere că Al Canty era un om imoral. „Acum a aflat toată lumea“, gândi el.

Karash îl cunoscuse pe Canty prin tânăra care avea să devină prima lui soție. La mijlocul anilor șaizeci, Jane era o fată de douăzeci de ani, extrem de atractivă, cu păr negru, lung. Lucra la o agenție de publicitate din Fisher Building și-l întâlnise pe Canty într-un mic restaurant al clădirii. O interesa psihologia și era fascinată de programul pentru copiii autiști la care el lucra pe atunci.

Canty îi oferise o slujbă. Avea să-i plătească cinci dolari pe oră – dublu salariului minim – ca să citească povești copiilor al căror comportament îl studia. Șase luni lucrase după-amiaza la cabinetul său, o dată sau de două ori pe săptămână.

Karash îl suspectase pe Canty că avea altceva decât copii autiști în minte. Jane nu făcea altceva decât să citească povești, în timp ce el stătea în fotoliu și o asculta. Unele povești erau scrise de el, altele erau tradiționale. Canty pretindea că în felul acesta „punea la punct“ prezentarea basmelor în fața copiilor.

Mai târziu, Canty angajase și câteva prietene de-ale ei. Dar nici una dintre ele nu văzuse vreodată un copil.

– Jane, lasă-l dracului, îi spunea Karash. Țsta e un escroc.

– Oh, toți avocații sunteți la fel, îi răspundea. Sceptici întotdeauna.

Mai târziu însă îi dăduse dreptate. Canty îi spusese că nevasta lui era bolnavă de cancer în ultimul stadiu și că

avea să moară foarte curând. Dăduse apoi nas în nas cu psihologul și soția sa într-un restaurant.

– Bruce, e sănătoasă tun, zise Jane.

De atunci, îi supraveghease comportamentul cu mult mai multă atenție. Canty încercase fără succes s-o hipnotizeze de câteva ori. De asemenea, observase că, în timp ce-i citea povești, el avea adeseori o erecție.

Îl lăsase baltă la scurt timp după aceea.

Doctorița Lorraine Awes află de la fosta ei secretară despre uciderea pacientului ei și arestarea celor doi suspecti. Recunoscuse descrierile lui John și Dawn. Vestea o tulbură profund.

Dar psihiatrul se bucura că e în Alaska. Știa că ar fi putut fi citată ca martoră și forțată să depună mărturie la proces. Nu vroia să detalieze profilul psihologic al pacientului ei într-o sală de tribunal. Și, după câte auzise la știri, procuratura avea toate dovezile care îi trebuiau.

Pe Gladys Canty o uluiau articolele pe care le citea despre fiul ei. Dar era foarte mulțumită de competența de care dăduse dovadă brigada Omucideri. „Dacă Al Sr. ar mai trăi, gândea ea, i-ar lăuda pe detectivi pentru treaba bună pe care o făcuseră.”

Era demnă și chiar îndatoritoare când o sunau reporterii. Vroia să spele pata de pe numele lui Buster.

– El rămâne fiul meu, îi spuse unuia. Și îl iubesc foarte mult.

Gladys Canty avu o conversație și cu Gilbert Hali, care presupunea că fiul ei fusese șantajat. Se îndoia că numai sexul îl făcuse să cheltuie atâția bani. Îi vorbi în termeni elogioși despre soțul ei, Al Sr.

– Obişnuiam să-l întrebăm, relată Hali, cum să facem să scăpăm în viața particulară de toată mizeria cu care

venim în contact. El ne răspundea întotdeauna: „Vă lăsați meseria la birou. Nu o luați cu voi acasă niciodată.“

– Mi s-a părut ironic, avea să spună doamna Canty mai târziu. Având în vedere faptul că Al Sr. vorbea acasă numai despre cazurile lui.

Știrile care îi aduseseră atâta ușurare cu numai o săptămână în urmă deveniseră acum un chin pentru Jan Canty. Începea să realizeze că reporterii erau niște intruși încăpățânați, care nu se sfiesc să tragă cu ochiul chiar și pe fereastra casei tale. O sunau încontinuu la telefon și erau în permanență la ușa vilei. Pe strada Berkshire, cu casele vechi și copacii înalți, unde mașinile nu erau niciodată parcate pe trotuar, furgonetele televiziunii păreau să aparțină unor invadatori furioși.

Jan știa ce vroia mass-media. „Dar cum, gândea ea, aș putea vreodată să le explic ce s-a întâmplat în ultimii doi ani? Cine m-ar crede? Și la urma urmelor nu e treaba lor.“

Ceea ce se petrecea i se părea un alt fragment din scenariul scris de soțul ei, inspirat din filmele lui Hitchcock: În fiecare zi, viața psihologului iese din relativa sa obscuritate și se face cunoscută publicului ca un coșmar. „Isuse, își spunea, probabil că toată lumea mă consideră proastă, *naivă*.“ Ar fi vrut să poată smulge acest cuvânt din dicționar.

Părinții ei făceau tot ce le stătea în putință ca s-o protejeze. Răspundeau la ușă și la telefon și-i povesteau pe scurt ce se mai transmitea la televizor sau ce scriau ziarele. Ea văzuse doar câteva imagini dintr-un reportaj filmat în bungaloul de pe Casper. Peste tot părea să fie numai sânge. Se temea că Al fusese hăituit prin toată casa, bătut și torturat.

Uneori reporterii o întâmpinau în camera de așteptare din Fisher Building. Unul o așteptase împreună cu un

pacient de-al ei. Refuzase să-și spună numele și crezuse că e un pacient al lui Al. Dar imediat începuse să-i pună întrebări. Îi rugase pe cei de la pază să nu mai lase reporterii să intre în cabinetul ei.

Jan era hotărâtă să nu tragă obloanele și să se ascundă. Nu lipsise nici o zi de la lucru. Soarta carierei sale o îngrijora serios. Se întreba ce-ar putea să creadă oamenii despre un psiholog și un sfătuitor în problemele cuplului al cărei soț își făcuse de cap cu târfele aproape doi ani. „Ce-or să creadă despre profesia mea și despre mine?”

În facultate nimeni nu o învățase cum să se descurce într-o situație ca asta. Trebuia să găsească singură o soluție. Se hotărî să nu permită ca ceea ce i se întâmplase soțului ei să domine ședințele de terapie, dar nici să nu facă din asta un subiect tabu. Încerca să fie sinceră cu pacienții care intrau în camera de consultații cu gura uscată și încheieturile degetelor albe. Aborda problema direct, începând fiecare ședință cu aceleași cuvinte:

—Îmi dau seama că ați stat la îndoială dacă să veniți astăzi sau nu, dar să vă spun că mă bucur că ați venit. N-aș fi dorit să stați acasă întrebându-vă ce faceți. Și sunt sigură că vreți să aflați niște răspunsuri la câteva întrebări. Aveți dreptul la asta. Mass-media v-a dezvăluit multe lucruri și acum problemele mele au devenit, într-o anumită măsură, problemele dumneavoastră. Dacă aș fi în locul dumneavoastră și eu mi-aș pune destule întrebări. Nu vă faceți griji pentru mine, nu sunt o persoană delicată. Întrebați-mă tot ce vreți. Dacă nu pot să răspund, am să vă spun.

Nu pierdu decât un singur pacient. Cea mai frecventă întrebare care i se punea era: „Veți părăsi Detroit-ul?”

Reporterii mai puteau obține informații și din alte surse. Făcură o vizită în Harper Woods, unde cadrele

didactice și colegii de clasă o caracterizară pe Dawn ca o elevă eminentă, care o luase în mod misterios pe căi greșite. Un reporter îl găsi pe Roy Spens la bungaloul său și stătură de vorbă.

– Nu lua heroină, ci doar cocaină, spuse el. Am vizitat-o la închisoare... Trece foarte bine prin perioada aceasta în care a fost nevoită să renunțe la droguri. Se simte bine. E o fată puternică. Era îndrăgostită [de Fry]. La optsprezece ani te îndrăgostești foarte ușor.

E o fată inteligentă. S-a descurcat foarte bine în școală până când, acum doi ani și jumătate, mi-a dat o lovitură care m-a zdrobit. N-am vrut să cred că e prostituată, dar poliția mi-a dovedit-o. A fost cel mai îngrozitor lucru care mi s-a întâmplat vreodată.

Fosta prietenă intimă a lui Dawn, Dee Cusmano, se delecta cu o băutură răcoritoare în barul East Warren Lane când la televizor începuse o relatare despre cazul Canty. Se repezise să-l dea mai tare. Mai mulți prieteni vechi ai lui Dwan se aflau acolo. În încăpere se făcuse liniște.

– Mi-a fost foarte greu să accept ce se întâmplase, avea să spună ea mai târziu. Am fost zguduită.

La scurt timp, Dee Cusmano primi un telefon cu taxă inversă de la Dawn Spens, din închisoarea Wayne County. De atunci, Dawn o sună în fiecare seară rugând-o să vină s-o vadă.

Într-o seară, Dee se duse cu mașina la închisoare. Nu-i venea să creadă ce vedea și auzea prin fereastra micuță a vorbitorului. O întrebă pe prietena ei ce se întâmplase. Dawn îi povesti că John îi ceruse lui Canty cinci mii de dolari, dar nu primise decât o sută. În ultimele săptămâni, spunea ea, doctorul le redusese sumele la zece sau douăzeci de dolari. Îi vorbi despre scandal și crosa de baseball. După aceea, John o trimisese să facă

rost de bani. Când se întorsese, corpul era ciopârțit și făcut pachete.

Dawn era foarte slabă, plină de urme de injecții și râdea tot timpul. După ce o duseră înapoi în celulă, Dee nu-și găsi permisul de trecere. Rămase închisă în camera vizitatorilor o jumătate de oră. Un paznic începu s-o tachineze c-o vor ține toată noaptea acolo. Intră în panică.

– Lăsați-mă să ies! țipă ea. Nu sunt o criminală!

Când ajunse în sfârșit afară, la aer curat, jură să nu se mai întoarcă acolo niciodată. Dawn o sună încă o săptămână, în fiecare seară. Dar când n-o găsi pe Dee acasă de câteva ori, încetă cu telefoanele.

Dee nu știa dacă să fie tristă sau ușurată.

Capitolul 89

Era atât de cald în ziua serviciului de comemorare al lui W. Alan Canty, încât trotuarul strălucea la amiază. Dar în capela Verheyden instalațiile de aer condiționat mențineau temperatura scăzută.

Jan Canty ajunse acolo ținând strâns în mâini două din cărămizile prețioase ale soțului ei. În timp ce le așeza afară, un bărbat se apropie de ea.

– Pentru ce sunt astea? întrebă el.

– Vreau să fie îngropate împreună cu cenușa lui Al. Ținea atât de mult la cărămizile astea, încât m-am gândit că ar fi un gest frumos.

– Eu nu m-aș deranja atâta pentru el. De fapt, având în vedere ce-a făcut, nici n-ar merita o înmormântare decentă.

Jan amuți. Toată săptămâna încercase să-și amâne furia. Știa că fusese o soție bună și vroia să-și încheie rolul cu acest serviciu de comemorare. N-am să mă opresc înainte de ultimul act al piesei – după aceea am să uit totul pentru totdeauna.

Celia și John Muir stăteau alături de ea. Celia simțea o tensiune crescândă între cele două femei care fuseseră atât de importante în viața lui Al. Se simțea ușurată că a treia se afla în închisoarea Wayne County. Știa că Jan și Gladys nu se înțeleseseră în privința aranjamentelor

funerare. Presupunea că furia înăbușită a lui Jan împotriva lui Al se revărsa asupra soăcrei ei.

Furia părea să domnească în toată capela. La început, crezuseră că n-o să apară nimeni. Jan, părinții și sora ei, împreună cu Celia și John stăteau pe o canapea în partea dreaptă a culoarului de trecere, iar Gladys Canty stătea singură în stânga. Nepotul și cumnata doamnei Canty, care locuiau în Cleveland, trebuiau să sosească.

– Mă duc să stau lângă doamna Canty, spuse John Muir. Eu nu văd decât o femeie care și-a pierdut fiul.

În scurt timp, capela se umplu repede. Numărul celor care veniseră acum pentru Al Jr. avea să-l egaleze pe al celor care se adunaseră cu nouă ani în urmă, în același loc, la înmormântarea lui Al Sr. Multe dintre cele aproape trei sute de persoane prezente aflaseră de serviciul funerar chiar în acea dimineață, din ziarul local.

În ediția din 28 iulie, ziarul *News* dădea la iveală tot ceea ce reporterii putuseră găsi în săptămâna de după descoperirea piciorului pe autostrada I-75. Relatarea intitulată „Poliția caută o explicație”, propunea vreo șase teorii complet diferite despre cauzele comportamentului psihologului. Ele variau de la căutarea unor emoții tari în afara căminului, până la efectuarea unui proiect de cercetare care îi „scăpase de sub control”.

Jurnaliștii desemnați să ia parte la ceremonia funerară simțiră ostilitatea rudelor îndoliate. Stăteau pe locurile din spate încercând să-și ascundă carnetele de notițe.

– Nemernicilor, îl bombăni o femeie pe unul care scria repede. Nu vă mai săturați!

Altă persoană îl întrebă pe același reporter:

– Hei, îi spuse el arătând spre un negru înalt. Nu-i ăsta polițaiul din film?

Unul după altul, oamenii veneau din arșița de afară în capela răcoroasă, unde mirosea a trandafiri. Celia observă o femeie și un bărbat care păreau oameni ai străzii. Ziarul *News* o citase pe o locuitoare a cartierului de sud ce susținea că va veni la serviciul funerar. Mai

erau prezenți colegi, pacienți, colecționari de mașini vechi și mulți prieteni ai lui Gladys Foster Canty. Nu erau locuri de ajuns pentru toată lumea.

Gladys Canty era șocată de ceea ce îi spunea bărbatul care nu părea să aibă mai mult de treizeci și cinci de ani.

– Doamnă Canty, eu sunt cel care a cumpărat colecția de monezi a lui Al, îi spuse el, strângându-i mâna. M-am gândit că e o investiție bună pentru copiii mei.

De când Gillbert Hill îi spusese câți bani cheltuisese fiul ei, doamna Canty fusese îngrijorată de soarta monezilor. La începutul săptămânii, o rugase pe Jan să caute în podul vilei lor, unde Buster își ținea ascunsă colecția. Bunicul Canty începuse primul să adune monezi pentru nepotul său. Al Senior continuase, cumpărând bucăți de aur și argint, iar în ultimii ani, cheltuia sume mari din pensia lui pentru a îmbogăți colecția destinată tânărului Alan.

Jan îi transmisese că nu găsisese decât plicuri goale împrăștiate prin pod.

– Cred că a fost cu adevărat disperat ca s-o vândă, comentase Gladys mai târziu. Îmi spunea mereu: „Mamă, am să apar monezile cu prețul vieții mele.”

Doamna Canty aprecia că valoarea lor depășea zece mii de dolari. Ray Danford semnă în registrul oaspeților și își conduse familia înăuntru. Stătu cu ochii pironiți în covor tot timpul. Nu putea s-o privească în ochi pe Jan. Se simțea vinovat că nu luase problema lui Al mai în serios.

Printre persoanele îndoliate se mai aflau viitorul psiholog de copii Bob Willing și fostul pacient al lui Al, John Mosey, alcoolicul restabilit.

Willing se simțea înșelat. Presimțea că cele două mii de ore de practică sub supravegherea doctorului Canty aveau să se transforme într-un alt capitol irosit al carierei sale lungi și dezlănate. Doar cu o lună înainte, psihologul

îi semnase recomandările pentru examenul de licență, în care îl caracterizase drept un om de caracter și „cu o ținută morală ireproșabilă”. „Acum cei din conducerea colegiului or să-mi râdă în nas”, gândi el.

John Mosey nu-și mai văzuse terapeutul de un an. Al îl asigurase că nu mai are nevoie de tratament, deoarece reușise să-și învingă gândirea auto-distructivă. După aceea, doi prieteni apropiați ai lui Mosey muriseră. Unul dintre ei era un alcoolic vindecăt, care se apucase din nou de băutură și murise. Mosey îl sunase de curând pe Al, dorind alte câteva ședințe de terapie care să-l ajute să treacă mai ușor peste supărarea cauzată de cele două decese. Psihologul îi spusese că e ocupat, dar că va fi mai liber în toamnă. Numai gândul că Al va fi disponibil îi ușurase mult din durere.

Mosey citise ziarele, cu sufletul la gură toată săptămâna. O cunoștință îi spusese în bătaie de joc:

– la ascultă, nu-i așa nenorocitul la care vroiai să mă trimiți? Tâmpitule, corpul lui e împrăștiat pe toată autostrada I-75.

Se gândi unde te pot duce dorințele nestăpânite și își aminti de cei doi prieteni morți. Ultimul lucru pe care îl dorea era o băutură.

Jan Canty se simți prinsă între două ecouri. O auzi pe mama ei, de la un capăt al canapelei:

– Nemernicul. Nemernicul. Cum a putut să-ți facă asta?

O auzi pe sora ei:

– Oh, Jan, o să-mi fie dor de el. Era așa de bun cu mine, atât de înțelegător.

Nu vroia decât să se termine totul. „De ce, gândi ea, n-a început ceremonia?” Îl rugase pe doctorul Thomas Mooney, un psiholog din Port Huron pe care Al îl supraveghease, să țină discursul funerar. Nu vroia nici un fel de simboluri religioase. Al n-ar fi dorit așa ceva.

– Povestea a fost în toate ziarele, îi spusese ea. Ne trebuie ceva potrivit.

Mooney fusese ultimul care îl văzuse pe Al în acea sâmbătă.

– Lasă totul în seama mea, zisese el.

Serviciul de comemorare începu cu Psalmul douăzeci și trei. Gladys Canty îl rugase pe John Muir să-l citească. Apoi doctorul Mooney începu să se achite de îndatorirea atât de dificilă pe care și-o asumase. Vorbi o jumătate de oră.

– Când Jan m-a întrebat acum o săptămână dacă vreau să țin discursul funerar... l-am dat răspunsul pe loc: Da, va fi o onoare și un privilegiu pentru mine. Dacă n-ar fi fost Al și priceperea sa extraordinară, eu n-aș fi ceea ce sunt astăzi. Singura rezervă pe care am avut-o în privința rostirii ultimelor cuvinte pentru prietenul, mentorul și terapeutul meu a fost aceea că durerea s-ar putea să mă copleșească înainte de a duce totul până la capăt. Jan m-a asigurat că o să fie în ordine.

Mooney făcu eforturi de a-și păstra calmul, dar asta nu diminuea valoarea mesajului său, cu spicuri din operele celor mai importanți psihologi ai secolului. Vorbi despre competența profesională a lui Al, apoi încercă să-și emoționeze auditoriul:

– Aș vrea să ne amintim, de asemenea, de lecțiile pe care Al le-a dat oamenilor. Una dintre ele, atât de oportună acum, este să nu calomniem și să nu judecăm pe nimeni, pentru că toate astea nu fac decât să ne mărească jalea și dau naștere unui sentiment de vină. Mai bine să căutăm alinarea în credința că acolo unde soarele strălucește intens, există și umbre. Să nu stăruim asupra umbrelor din viața lui Alan Canty, ci să ne îndreptăm gândurile asupra luminii pe care a revărsat-o.

Evocă lucrarea Elizabeth-ei Kuebler, citând stafiile durerii: negarea și izolarea, mânia, încercarea de a te împăca cu durerea, depresiunea și, în final, acceptarea ei.

– Pe măsură ce tragedia lui Al și felul în care a murit ni s-au dezvăluit, sunt sigur că toți am trecut, într-o măsură

sau alta, prin primele patru stadii...Pe măsură ce alte amănunte ieșeau la iveală, îmi spuneam: *Cum a putut el să facă asta? Cum au putut ei să facă asta?* Dar aceste întrebări chinuitoare nu făceau decât să-mi amplifice supărarea.

Vorbi despre gândirea rațională a lui Albert Ellis, care propunea o schimbare a modului de a gândi și cită din cartea *Să ne iubim unul pe altul*, de Leo Buscaglia:

„Să ierți. O aură minunată înconjoară acest verb, dătător de căldură și putere. Este un cuvânt care sugerează o eliberare, o acțiune care are puterea de a consola, a vindeca și a împăca...”

În final, adăugă:

– Moartea lui Al este pentru noi și o ocazie de a ne maturiza. Pe mulți dintre noi care l-au cunoscut și iubit ne-a lăsat cu inimile pustii. Pe alții, cu sentimente de mânie, trădare, teamă și întrebări care ne alungă liniștea și pacea... Dar pustiul se va micșora, furia va slăbi și va veni iertarea ce ne va ajuta să ne vindecăm și să acceptăm.

Unii oameni vin în viața noastră, dar pleacă repede. Alții stau o vreme, lăsând urme în inima noastră și nu mai suntem niciodată, dar niciodată aceiași.

Lumina puternică a aparatului de luat vederi inundă capela după ultimele cuvinte ale lui Mooney. Jan se prăbuși plângând în brațele Celiei Muir. John Muir acoperi obiectivul și-l dădu afară pe operator.

John se gândi la un plan de a schimba mașinile. Vroia s-o folosească pe cea a lui Jan drept momeală, astfel încât să nu fie urmăriți de echipa de televiziune la vila în stil Tudor.

– M-am simțit pur și simplu violată, spuse Jan mai târziu.

Gladys Canty se întoarse acasă, însoțită de nepotul ei în vârstă de patruzeci de ani și cumnata de șaptezeci și

opt. Se întrebă ce va face cu puii pe care îi pregătise, sperând că Jan și părinții ei se vor opri pe la ea după serviciul funerar.

Doamna Canty fusese informată că văduva fiului ei plănuise ceva la ea acasă pentru prietenii ei.

—Nu cred că ar avea ceva împotriva să veniți și dumneavoastră, îi spusese una din rudele lui Jan.

Dar nu considerase că asta ar putea fi o invitație. Împreună cu cei doi membri ai familiei sale încărcară trandafirii de la capelă în furgoneta nepotului ei. Se opriră la cimitirul Elmwood unde cenușa fiului ei urma să fie îngropată. Din cauza cercetărilor, rămășițele lui Al nu aveau să le fie date de medicul legist încă multe săptămâni.

Ca și viața sa, data morții lui W. Alan Canty era scindată în două. Certificatul de deces o fixa la 21 iulie. Acea fusese ziua în care Jan identificase rămășițele pământești ale celui care fusese soțul ei. John Fry înfăptuise crima pe 13 iulie și aceasta era data pe care doamna Canty o săpase pe piatra de mormânt a lui Buster.

Mormântul se afla pe vârful unui deal, în cimitirul istoric al Detroitului, locul unde era îngropat și Guvernatorul teritorial Lewis Cass. Pe multe din mauzoleele și monumentele falnice erau înscrise numele celor mai vechi și mai bogate familii din oraș. De asemenea, numele purtate de străzile orașului puteau fi întâlnite aici.

Pe locul familiei Canty era așezată o piatră strălucitoare din granit roșu, care sărea în ochi printre celelalte înnegrite de vreme. Gladys Foster Canty își gravase și numele său împreună cu cel al lui Buster. Nu mai era nimeni care să se ocupe de asta după moartea ei.

„Oh, își spuse doamna Canty, cât de mult iubeau locul acesta Al Senior și Junior.” Pe vremea când erau un trio unit, făceau aici vizite foarte dese. Apoi Al Senior alesese un loc pentru ei, lângă un pârâu numit Bloody Run.

– Totdeauna mi-am dorit să trăiesc pe apă, spunea el. Noaptea am să ies și-am să privesc răuștele.

Numele Canty era de două generații în Detroit. „Dar asta e sfârșitul, reflectă Gladys. Poate că acum tatăl și fiul se vor putea plimba noaptea împreună.”

În câteva săptămâni, un zvon fals, născut în Grosse Pointes, parcurse cei treizeci de kilometri până în cartierul Brightmore, ajungând și la urechea lui Dot Wilson. I-l spuse o prietenă, care-l auzise de la cineva care lucra la Capela Verheyden.

– Văduva era atât de furioasă pe doctor, încât i-a dat antreprenorului câteva cărămizi, îi povesti prietena. I-a zis să le pună într-o pungă cu rămășițele și să le arunce în râul Detroit. Chiar așa, cărămizi. Atât de tare dorea nevastă-sa să scape de el.

Capitolul 90

Nimeni nu se îndoia că Isidore B. Torres, judecătorul celui de-al treizeci și șaselea Tribunal districtual, avea să găsească destule dovezi pentru a-i trimite pe Fry și pe Spens în judecată. Dar, ca urmare a încetării transmiterii oricăror informații de către brigada Omucideri, statul trebuise să organizeze, la cererea publicului, o examinare preliminară.

Reporterii, pacienții, foștii studenți, colegii și toți curioșii căutau un punct de reper care să explice legăturile lui Al Canty cu cei doi suspecti. Toată lumea vroia să se uite la omul care fusese în stare să ciopârțească un cadavru. Toți vroiau s-o vadă pe supertârfa care îl storsese pe un bărbat de o sută patruzeci de mii de dolari.

Toate cele două sute de locuri ale sălii de judecată fuseseră ocupate cu o jumătate de oră înainte de începerea examinării.

Marlys Landeros o pregătise pe Jan Canty toată dimineața pentru depunerea mărturiei. La început Jan ezitase, dar apoi își dăduse seama că polițista avea dreptate. Era timpul să preia controlul asupra propriei sale vieți. Avea șansa să se ridice și să-și spună părerea.

În ceea ce privea mutilarea, Jan nu trebuia decât să declare că nu dăduse nimănui permisiunea să transporte

sau să disece corpul soțului ei. Purta un taior albastru și își răsucise părul într-un coc. În timp ce primea ultimele încurajări, procurorul se oferă să o taie de pe lista martorilor. Apărarea avea să fie pusă la curent cu ceea ce ea intenționa să spună.

– Nu, îi rugă. Vreau și simt că trebuie să fac asta.

Jan era prima martoră. Landeros îi dădu drumul la mână în fața intrării în sală și ea străbătu culoarul de trecere dintre băncile întesate de spectatori. La capăt, chiar în stânga ei, stăteau Fry și Spens. Nu le privi decât mâinile când trecu pe lângă ei. Se întrebă cum putuseră să decadă în felul ăsta.

Nu mai era speriată. Clocotea de furie.

Declarația ei dură mai puțin de două minute. Când ajutorul procurorului districtual, Robert Agacinski, îi puse prima din cele douăzeci de întrebări lapidare, auzi zgomotul pe care-l făcea creta artistului plastic de la televiziune, care stătea în stânga ei, în boxa juraților.

Se sili să-și ridice privirea. „Uită-te la ei, își spuse. Jan Lucille Canty, uită-te la Fry și Spens.”

Acolo.

„E atât de solid. Pieptul atât de lat.” Era îmbrăcat într-o cămașă cadrilată și pantaloni reiați gri. „Parc-ar fi Mr. Clean. Nu cred c-aș putea să rămân singură în aceeași cameră cu omul ăsta.”

– De cât timp sunteți căsătorită cu doctorul Canty? o întrebă procurorul.

– În septembrie s-ar fi împlinit unsprezece ani.

O văzu pe Dawn. Avea o privire apatică, iar părul îi era extrem de neîngrijit. Purta o bluză albastră și o pereche de blugi. Hainele erau uzate și murdare. Îi văzu gleznele. Erau umflate, iar în picioare avea o pereche ieftină de pantofi cu tocuri înalte. Era galbenă la față. „Doamne, e bolnavă de ficat.”

– Ați fost la morgă? o întrebă procurorul.

– Da, am fost.

În timp ce procurorul continua, își spuse că ar fi vrut și ea să pună niște întrebări. Avea vreo mie pentru Dawn. Ce părere aveai despre el? Știai de existența mea? S-a purtat frumos cu tine? Cum te-ai purtat cu el? L-ai iubit? Te-a iubit? De ce i-ai făcut asta? A suferit? Îți dai seama cât sufăr eu acum?

– I-ai dat vreunui medic sau oricui altcuiva permisiunea de a desmembra corpul în vreun fel?

– Nu.

O observă mai bine pe fata cu părul creț și atitudine nepăsătoare de la masa apărării. Dawn Spens părea atât de tânără. „Dumnezeule mare. Ce ți s-a întâmplat de ai ajuns aici?” Prostituata o uluise.

– Asta e tot doamnă doctor, îi spuse procurorul.

Unul după altul, Robert Agacinski își chemă martorii. Câțiva locuitori ai cartierului de sud fuseseră citați să spună tot ce știau despre Lucky Fry, Dawn Spens și bărbatul pe care îl numeau „doctorul”. Cheryl Krizanovic. Frank McMasters. John Bumstead. Mike Oliver. Tammy Becker.

În timp ce aceștia dădeau declarații scurte, Dawn Spens părea plictisită și indiferentă. Se juca cu o țigară stinsă, pe jumătate fumată, lângă o agendă. Tot timpul celor trei ore cât dură examinarea, prostituata părea că o să adoarmă în plină sală de judecată. Își rezemase capul pe un braț, iar partea de sus a corpului o ținea lipită de marginea mesei apărării.

John Fry privea fiecare martor în ochi, dând uneori încet din cap.

Ultimul din cei șase martori care luă loc în boxa martorilor era Gary Neil. În acea zi fierbinte de vară, era îmbrăcat într-o bluză de bumbac, cu glugă și mâneci lungi. Dawn Spens se îndreptă în scaun. John îl urmări cu privirea până se așează. Neil se uita drept înainte, ignorându-l. Toată lumea descoperi de ce Fry fusese acuzat de crimă premeditată.

– Ai avut vreo conversație cu John Fry despre Al în luna iulie a anului 1985? Îl întrebă Agacinsky după ce stabilise relația dintre Neil și Fry.

Neil spuse că a avut, într-o sâmbătă după-amiaza, în subsolul casei lui Fry de pe Casper.

– Cine era prezent?

– Doar eu și cu John.

– Și conversația a fost despre Al?

– Da.

– Ce a spus?

– Că aștepta o mare sumă de bani, între douăzeci și treizeci de mii de dolari... Doctorul trebuia să aducă banii pentru el și Dawn... Intenționa să-l omoare pe doctor, să-l ciopârțească și vroia să știe dacă eram dispus să îl ajut. I-am spus că nu și m-a amenințat să nu spun nimănui că altfel mă curăță. Asta e tot.

Era informația pe care sergentul Tibaldi și alți detectivi o scosese de la Neil după trei zile extenuante de interogatoriu.

– Ți-a spus de ce vroia să-i facă asta lui Al?

– Da, ca să scape de cadavru.

– S-o luăm de la început. Ți-a spus de ce vroia să-l omoare pe Al?

– Da, pentru bani.

– Când vroia să facă asta, când vroia să-l ajute?

– Cam într-o săptămână, așa zicea.

În cadrul interogatoriului încrucișat, Jay Noian, avocatul numit din oficiu, făcu referire la cazierul bogat al lui Neil. Apoi aduse în discuție dușmanul cel mai mare al lui John Fry – propria lui gură lăudăroasă.

– A început așa, din senin, acea conversație în subsol? Sau a mai făcut și altă dată aluzii la asta?

– Nu, n-a mai făcut. Adevărul e că se cam dădea mare: „O să fac rost de o grămadă de bani. Aș avea nevoie de ajutorul tău. Dacă ești de acord, o să-ți dau și ție destui. Dacă nu, să nu te ridici pe urmă cu pretenții.”

- Era tipul de om căruia îi plăcea să se dea mare?
- Da.

Relația lui Al Canty cu Dawn Spens deveni și ea publică în acea zi. Procuratura prezintă în fața curții declarația ei de unsprezece pagini. Curând, o copie ieșea caldă dintr-o mașină de scris din apropiere.

Acum nu mai era nici o îndoială, psihologul fusese clientul prostituatei. Dar mulți dintre cei care o văzuseră în timpul examinării erau la fel de uimiți ca și Jan Canty. Nu părea chiar femeia fatală care să-l coste pe un psiholog eminent averea, viața și, în final, reputația. Iar declarația lui Dawn lăsa în urmă mai multe întrebări decât răspunsuri.

Judecătorul Torres fixă procesul lui John Fry și Dawn Spens la începutul lunii decembrie.

Capitolul 91

Lipsa vieții sexuale care o tulburase pe Jan în ultimii trei ani de căsnicie părea acum o mană cerească. Informațiile, ce legau SIDA de prostituție și folosirea intravenoasă a drogurilor, de-abia începeau să iasă la iveală. Oricum, își făcu toate analizele.

Se simți ușurată când i se dădură rezultatele. Orice veste bună era binevenită.

Peste câteva zile, îi făcu o vizită lui Gladys Canty ca să ia registrul de la ceremonia funerară. Gladys făcu aluzie la faptul că Al fusese chiar sincer cu ea în privința banilor, că împrumutase sume mari.

– Jan, crezi că a vrut ca noi să nu fim apropiate? întrebă ea.

Pentru un scurt moment, se simțiră legate. Amândouă fuseseră manipulate de Al.

– Nu-ți face griji, spuse Jan. Ai să ai întotdeauna o fiică în mine.

Dar Jan nu prea își făcea timp s-o viziteze pe mama lui Al. Părinții ei intenționau să stea cu ea două luni, iar primul lucru pe care dorea să-l facă era să scoată toate lucrurile lui Al spre vânzare, în fața casei. Vroia să elimine din casă orice urmă care i-ar fi putut aminti de Al. Celia Muir venise s-o ajute. Începură cu hainele, pe care le scoaseră de pe rafturi și le îndesară în pungi de plastic ca

să le trimită instituțiilor filantropice. Jan trântea ușile dulapurilor după ce le golea.

Toată ziua, Celia încercase să-și ascundă tristețea. Apoi ridică o cămașă a lui Al și o duse la nas. Păstra mirosul lui.

– Ces, ce faci acolo? întrebă Jan.

– Păi, e... e Al. Miroase ca Al. O să-mi fie dor de el.

– Ei bine, *mie nu*.

Jan continuă să umple pungile. Dădu peste salopeta de mecanic a lui Al Miller pentru petrecerea de Halloween. Ar fi vrut s-o ardă. Sora geamănă a lui Jan făcu o descoperire într-un colț al unuia din dulapurile mari în perete.

Jan se uită uimită la canadiana de un albastru metalic, ce avea pe spate monograma „Clubul Cadieux”.

– Pur și simplu nu e stilul lui, declară ea.

Împachetară cutii întregi de bibelouri și mărunțișuri. Jan înhăța cu furie tot ceea ce era legat de Al. Găsi ceașca albă de cafea cu marginile presate ca și cum cineva încercase s-o sfărâme. Pe fundul ei era desenat un omuleț care se chinuia s-o readucă la forma obișnuită. Al i-o adusese în ziua în care aproape se hotărâse să renunțe la colegiu.

– Asta e o ceașcă pentru un luptător, îi spusese.

Când Al era în spital, i-o adusese ca să-l mai înveselească. „Vreau într-adevăr s-o arunc?” se întrebă.

Da, vroia.

Cărți vechi, tablouri, discuri, scule din garaj, mobila, cabinetul lui de acasă. Mai târziu, avea să vândă și părțile de mașini vechi. Aleea pavată cu cărămizi era complet acoperită de lucruri când terminară.

Peste o vreme, Jan avea să-și dea seama că ar fi făcut multe prostii dacă părinții ei și Celia n-ar fi fost prin preajmă. Încercase să târască pe alee un covoraș oriental de o mie de dolari, numai pentru că Al îl alesese. Mama ei o oprise.

– Jan, ai să te superi pe mine și nu vreau să mă amestec în treburile tale, dar nu te las să vinzi asta.

– Nu-mi spune mie ce să vând și ce să nu vând, se răstise ea. O să vând tot ce vreau.

Duse tot ce nu se putea vinde sub ulmii înalți, de unde aveau să fie luate de gunoieri. Alături de grămadă așeză Jeep-ul Junior al lui Al, mașinuța pe care o păstrase ani de zile.

La cabinetul lui munci două săptămâni. Descoperi două lucruri care o tulburară. Găsi în birou două ordine de plată de două sute cincizeci de dolari pe care Al falsificase semnătura ei. După o vreme descoperi că negativele fotografiilor cu lucrurile și casa lor lipseau. Probabil că Al făcuse copii. „Dar de ce?” se întrebă.

Al își ținea hârtiile într-o dezordine cumplită. Listele de cumpărături erau amestecate cu fișele medicale. Revistele de mașini erau îngrămădite în același loc cu cele de psihologie.

În timp ce răscolea, găsi un dosar pe care scria „Proiectul Indianwood”. Cuprindea doar câteva foi de hârtie. „Unde sunt, se miră ea, numele celor zece spitale cărora le-a trimis videocasete?”

Când termină, încuié ușa cabinetului. N-avea s-o mai descuie niciodată.

Cu toate acestea, Al o urmărea pretutindeni. Într-o zi băgă într-o sacoșă cele șase aparate telefonice pe care Al le împrăsiase prin toată casa și le duse înapoi firmei. Îi întinse funcționarului nota de plată și sacoșa. Acesta se uită la notă, la aparate, iar la notă și, în final, o privi pe ea.

– Oh! exclamă el întorcându-se spre un coleg. El e. Ea este. E tipul ăla... Sunteți soția lui.

– E minunat să fii o celebritate, îl repezi. Acum, vreți să luați aparatele?

Jan simțea că oamenii se holbează la ea și în Ram's Horn, un restaurant din Grosse Pointe unde lua adeseori prânzul în grabă.

La o lună de la moartea lui, se întoarce la University Health Center ca să supravegheze munca altor psihologi. O asistentă o întâmpină cu:

– Bună dimineată, doamnă doctor Canty. Toți cei care erau în preajmă se opriă brusc și se zgâiră la ea.

Toată lumea de-acolo o cunoștea deja din punct de vedere profesional, dar toți erau foarte tăcuți. O priveau ca și cum ar fi vrut să-i pună întrebări, însă nu aveau curajul. Jan se simțea ca un obiect al curiozității publice.

Când întrebările începură să curgă, păreau că nu se vor mai opri.

– Spune-mi Jan, știi?

„Ce situație dificilă, gândi ea. Cum să le explic? Dar vreau să le explic? N-aș face decât să mă pun singură în centrul atenției.“ Iar ea căuta locurile umbrite.

După un timp renunță să mai răspundă întrebărilor, bănuind că, oricum, tot n-o crede nimeni. Formulă un răspuns standard. „Oricum, o să credeți ce vreți, așa că prefer să nu mai vorbesc despre asta“

„Tot Al, *mereu* Al!“

– Ce-o să se întâmple cu pacienții lui?

Era întrebarea pe care o ura cel mai mult. „Persoana mea nu vă interesează? Sunt invizibilă?“

Pacienții lui Al erau de o sinceritate brutală. Păreau s-o considere un simplu terapeut care nu putea fi jignit de nimic din ceea ce îi spuneau.

– Cum o să-i afecteze asta pe pacienții *tăi*?

– O să faci o cădere nervoasă?

Pacienții lui Al nu-i dădeau pace. Îi sunase pe mulți dintre ei, oferindu-le referințe.

– Nu, mulțumesc, spuneau majoritatea. Eram aproape de sfârșit, oricum.

O pacientă o sunase aproape în fiecare zi, săptămâni la rând. Vroia fișa medicală înapoi. O suna și acasă.

– Ascultă, îi spusese Jan până la urmă. Era foarte neglijent cu hârtiile lui. Cred că nu păstra decât taloanele

de asigurare. Și nu am timp să mă ocup de lucrurile astea acum.

Îi contactă pe cei de la Asociația psihologilor din Michigan. Da, îi spuse un funcționar, fișele medicale pot fi arse. Ceru și permisiunea autorităților care se ocupau cu deschiderea succesiunii, apoi le arse.

Jan ar fi dorit să poată distruge și notele de plată care soseau fără încetare. Al nu plătise chiria de la Fisher Building de aproape un an. Avea patrusprezece mii de dolari restanță. Taxele pe venituri neachitate se ridicau la șaptesprezece mii de dolari. Se temea că cei de la Administrația veniturilor vor apare la ușa ei în orice clipă. Notele de plată de la spital, de la firma de telefoane care îi păstra mesajele, contabilii, o lăsase cu datorii care depășeau douăzeci și cinci de mii de dolari.

Și mama lui Al, reflecta Jan. Parcă nici nu observa suferința ei. Cum a putut să i se întâmple așa ceva bietului Bus? Bus. Buster. Al Jr. Alan Canty. W. Alan Canty.

„La naiba, își spuse, nu-și dă seama de ruina pe care a lăsat-o în urmă? Eu. Pacienții lui.“ Jan ar fi vrut să țipe la ea: Trezește-te!

Până la sfârșitul lui august, Jan slăbise douăsprezece kilograme. Avea coșmaruri. Se trezea dimineata, se uita la vânătăile de pe picioare și brațe, neștiind de unde le are.

– Jan, te ciocnești de uși și de tot ce-ți iese în cale, îi spuse mama ei.

Unul din numeroasele controale medicale scoase la iveală faptul că inima îi bătea neregulat și intrase prematur la menopauză.

Existau, desigur, și mângâieri: Scrisori de la oameni de care nu mai știa nimic de multă vreme. Un vecin îi puse la dispoziție o cameră pentru cazul în care s-ar simți singură și înfricoșată. Psihologul și autorul de cărți de specialitate Albert Ellis îi trimise două scrisori. Îi spunea:

„A fost unul dintre deschizătorii de drum ai terapiei rațional-emotive... Am auzit numai lucruri excelente despre el de la câțiva pacienți ai săi. Este o pierdere imensă pentru noi toți. Sper că faceți față acestei enorme tensiuni, iar dacă vă pot ajuta cumva, vă rog să-mi spuneți.“

„Gândire rațională. Dar lui unde i-a fost rațiunea?“

Îi lăsase inima la fel de mutilată ca și corpul lui. Când era printre oameni, se înfuria întotdeauna.

– Ai știut despre asta, Jan? o întrebase un vecin.

– Dacă aș fi știut, l-aș fi omorât chiar eu.

Apoi nu-i venise să creadă că fusese în stare să spună așa ceva.

Când era singură, se uita la fotografii și i se făcea dor de omul cu care se măritase. Îi părea rău pentru el. Părea atât de patetic. Ar fi vrut să vorbească cu el.

„Dar cum a îndrăznit să mă lase cu toate aceste întrebări? Eu nu mai am cum să-l pedepsesc. A plătit deja prețul final. Ce-aș fi făcut dacă aflam toate astea când era în viață?“

– Ces, crezi că m-a iubit? se trezise întrebându-și prietena de mai multe ori.

Înainte de Labor Day¹, părinții ei se întoarseră în Arizona. Nu știa ce să facă în prima zi, singură în vila Tudor. Se așeza pe un scaun și imediat se ridica. Se hotăra să lucreze, apoi vroia să iasă din casă.

Era o sâmbătă strălucitoare. Își luă bicicleta și se plimbă pe Windmill Pointe Drive, oprindu-se în parc. Privind lacul St. Clair, observă perechile. „Cum îndrăzniți să fiți împreună? Nu știți ce zi plină de durere e asta?“ Toată lumea părea să aibă un partener.

Se întoarse acasă și o sună pe Celia, care o îndemnă să vină la ei.

– Plec chiar acum, îi spuse.

¹ Labor Day – Ziua Muncii, sărbătorită în S.U.A. în prima zi de luni din septembrie, zi liberă pentru toți oamenii muncii.

Peste trei ore, încă mai stătea singură în restaurantul Ram's Horn, spunându-și că ar fi timpul să se îndrepte spre locuința prietenilor ei. Când ajunse, Celia era bolnavă de grijă.

Rămase acolo în noaptea aceea. În dimineața următoare, se trezi chiar înainte de răsăritul soarelui și ieși în vârful picioarelor din casă. Văzu cel mai pictural răsărit de soare din viața ei, peste o cale ferată ce se pierdea în depărtare.

Din nou se iviră cele două întrebări care n-o părăseau: „Al, cum ai putut să-mi faci asta? De ce n-ai venit la mine. dacă ai avut nevoie de ajutor? Trebuia să lași la o parte faptul că eram soția ta. *Naiba să te ia, am fost și prietena ta!*”

Jan nu întinse mâna după aparatul de fotografiat. Ar fi dorit să plouă.

Capitolul 92

În ciuda speranțelor doamnei Canty, lucrurile se înrăutățiră. Nu putea să înțeleagă de ce nora ei se purta atât de rece.

Primul indiciu fusese felul în care Jan îi adusese scaunul cu spătar înalt al lui Buster, cu o zi înainte de vânzarea lucrurilor. Gladys suferea deja că nimeni nu-i ceruse ajutorul. Jan opri Thunderbird-ul roșu și se luptă să scoată scaunul din portbagaj.

– De ce mi l-ai adus? Întrebă doamna Canty.

– Mama mi-a spus că ții *neapărat* să-l primești înapoi, se răsti Jan, apoi plecă în viteză, lăsând scaunul pe verandă.

Gladys Canty se gândi bine, dar nu-și putea aminti să-i fi spus așa ceva mamei lui Jan. O întrebă și pe prietena ei Edna, care fusese acolo în timpul vizitei mamei norei sale. Nu, nici Edna nu-și amintea s-o fi auzit spunând asta.

După câteva săptămâni apăru altă problemă.

– Jannie, nu pot scăpa de sentimentul că l-am dezamăgit pe Alan, îi spuse într-o noapte la telefon.

Peste câteva zile vorbiră din nou.

– M-ai jignit destul de tare cu observația aceea, îi spuse Jan. Am fost o soție bună.

– N-am intenționat să te jignesc. Am vrut să spun „noi” în general, adică societatea.

„Iar acum, reflectă doamna Canty, am făcut lucrul ăsta prostesc. Cum de nu mi-am dat seama?” În septembrie, îi trimisese iui Jan o felicitare și un cec de douăzeci și cinci de dolari, marcând ceea ce ar fi trebuit să fie cea de-a unsprezecea lor aniversare. Drept răspuns, primi o scrisoare extrem de usturătoare. Cuvântul „desfrânat” ieșea în evidență.

„Ai vreun motiv de a sărbători o căsătorie care nu a fost decât o bătaie de joc?” scria Jan, adăugând că nu vroia să o mai vadă niciodată. În ceea ce privea înșelăciunea, Jan comunica prin avocați de acum înainte.

În următoarele săptămâni, Gladys se simți recunoscătoare că avea atâția prieteni. O duceau în excursii și la recepții ale clubului din oraș. Uneori veneau la ea pentru a lua ceaiul. Dar, oricâtă companie ar fi avut, nu putea scăpa de întrebarea dacă fiul ei se chinuise mult înainte să moară.

Într-o noapte avusese un vis. Sau cel puțin păruse un vis, pentru că nu adormise complet. „Nu poate fi Buster”, gândise ea, stând acolo lângă mașina de scris pe care i-o cumpărase cu ani în urmă, de un Crăciun.

– Oh, mamă, îi spusese el. N-a fost chiar atât de rău. Ar fi dorit să poată crede ce-i spusese năluca.

Capitolul 93

Așteptând procesul în închisoarea districtuală, Dawn își petrecea timpul scriindu-i scrisori de dragoste lui John Fry. Compunea în genul unei adolescente care avea prima ei cutie cu hârtii și plicuri pentru corespondență. În loc de puncte, deasupra literei „i” desena cercuri mari. Scria cu litere de tipar „TE IUBESC” și închidea „Dawn + John” într-o inimă.

Imediat după examinarea preliminară, scrisese că încerca „să fie tare” și că îi era și mai dor de John după ce-l văzuse la tribunal. Continua:

„Dragostea mea pentru tine crește în fiecare zi. Îmi amintesc de zilele și nopțile petrecute împreună. Acum e ora șase dimineața și n-am dormit prea bine. Nu e ciudat? Amintirile nu vor să mă lase să dorm.

Te rog nu pune la îndoială dragostea mea pentru tine. E întinsă ca marea și înaltă ca munții. Știu că și tu mă iubești și-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta în fiecare noapte.”

Peste câteva zile adăugă:

„... Nici nu pot să-ți spun cât de mult îmi lipsesc brațele tale în jurul meu, încurajându-mă. Nu pot să nu mă gândesc la zilele în care trebuia doar să te rog, iar tu mă îmbrățișai și mă țineai strâns. Poate că nu știi, dar numai

amintirile astea mă țin în viață... Tu ești viața mea și vei continua să rămâi viața mea cât timp vei dori. Sper că pentru totdeauna!”

Îi trimise în jur de treizeci de scrisori în timpul celor patru luni de așteptare. Dar Fry nu era chiar atât de prolific, iar asta o făcea pe prietena lui să-i lanseze o avalanșă de bilețele în încercarea de a obține un răspuns. El îi scria mai ales ca să o sondeze în privința procesului de crimă care se apropia. Îi scrisese despre slăbiciunile de care dăduse dovadă în declarația pe care i-o făcuse lui Gilbert Hill. Adăugă că încercări și mai grele aveau să urmeze. Spre mijlocul lunii august, ea îi răspunse:

„...Iubitule, mă cunoști mai bine decât oricine altcineva. Cum ți-ai dat seama de sentimentele mele în privința înțelegerii cu Hill? Mă uimești tot timpul. Te iubesc atât de mult. Capul mi se învârtea atât de tare în noaptea aceea, încât îți spun sincer că nu-mi amintesc ce mi-au zis să spun și ce am declarat. Nu te mint. Mă urăsc pentru ce-am făcut. Te rog să mă crezi că n-am vrut să-ți fac nici un rău, pentru că te iubesc. Ești un om atât de bun!!!“

Dawn spera să iasă din închisoarea districtuală înainte de proces. Avocatul ei înaintă tribunalului o cerere de reducere a cauțiunii. Îi scrisese iar lui Fry, povestindu-i că luase legătura cu tatăl ei, Roy:

„Tata m-a făcut cu ou și cu oțet la telefon. Mi-a zis: Ți-a fost greu acasă înainte? Ei, află că-ți va fi de cinci ori mai greu acum. La prima tâmpenie te zbor în șuturi. Ce zici de mizeria asta?“

„...Dacă printr-un miracol am să fiu eliberată pe cauțiune, va trebui să stau la el până se termină tot rahatul ăsta. Poate e cel mai bun lucru, pentru că sunt ferm hotărâtă să nu mai iau droguri. Drogurile nu fac decât să distrugă viața oamenilor, iar noi nu mai avem nevoie de asta. Nu-i așa?“

Roy Spens, ca și Robert Slameka, avocatul ei numit din oficiu, o îndemnaseră în mod repetat să înceteze corespondența cu prietenul ei. Îi trimitea și țigări, pe lângă bilețele. Cauțiunea îi fusese redusă la cincizeci de mii de dolari, dar familia decise să n-o scoată din închisoare. Prin septembrie, Roy Spens nu-i mai trimitea nici bani.

Dawn continuă să scrie, băgând și bomboane, nu numai țigări în plicurile scrisorilor. Îi mărturisea că regretă că nu s-au căsătorit mai devreme, adăugând „cât de curând posibil vreau să ne căsătorim și să avem un copil.”

Dar comunicarea lor nu se reducea la scrisori. Dawn și John erau cazați într-o clădire veche, construită pe vremea „Găștii purpurii”. De ani de zile închisoarea era „dotată” cu ceea ce deținuții numeau cu afecțiune „telefonul”, un sistem de ventilație care trecea prin fiecare celulă. Pușcăriașii foloseau țevile pentru a vorbi de la etaj la etaj. John era în celula 511, iar Dawn în 612, aproape deasupra. Își trimiteau mesaje prin intermediul altor deținuți și uneori vorbeau direct.

Pe nouă septembrie, John făcu o încercare de a evita în totalitate procesul. Cu ajutorul unei deținute, mitui un paznic fără scrupule care îi introduse pe furiș în celulă un pistol și câteva pânze de bomfaier. În acea luni, John și cu încă doi pușcăriași băgară cu forța doi paznici într-o celulă și-i dezbrăcară de uniforme.

La etajul cinci, John îi aștepta pe complicii săi, care îmbrăcaseră uniforme, să găsească un mijloc de evadare. Unul din ei ajunsese până la etajul unu, unde îi ținu pe polițiști patru ore în șah înainte să se predea. Toți trei au fost acuzați de încercare de a evada.

În prima zi a lunii octombrie, Dawn Spens încercă să-și retragă declarația făcută celor de la Omucideri. Avocatul ei dorea ca mărturia să fie declarată inacceptabilă în procesul care urma. Dawn pretindea că ceruse un avocat imediat după arestare, dar fusese

refuzată. Susținea, de asemenea, că i se promisese că i se va da drumul dacă făcea o declarație.

Judecătorul Michael F. Sapala, care avea să audieze procesul lor, îi respinse cererea, spunând că o găsisse pe Dawn Spens „total nedemnă de încredere.” Mai târziu, Dawn îi ceru lui Săpala să-i numească un nou avocat, pentru că nu se înțelegea cu Slameka.

Audierea lui Dawn prilejui și o ceartă între îndrăgostiți. John se întreba dacă nu-l incriminase din nou. Îi scrisese că acuzațiile ei erau nesemnificative, „apă de ploaie”, pe lângă condamnarea pe viață cu care era amenințat.

Ea îi răspunse:

„Am să-ți spun care dracu' e problema mea: adevărul e că ție îți datorez toate astea. Nu, n-ar trebui să fiu în locul tău, pentru că a fost decizia ta, sau nu-ți mai amintești? Să nu mă înțelegi greșit, nu-ți reproșez nimic, dar nu cred că ai dreptul să pui totul pe socoteala mea. Încerc să-mi păstrez încrederea, dar mi-e foarte greu, deși mă amenință o condamnare de *numai* cincisprezece ani.”

Spre sfârșitul scrisorii adăugă: „Nu vreau ca locul ăsta blestemat să ne despartă. Nu vrei și tu același lucru sau nici măcar nu-ți pasă?”

Și, „Te iubesc cu adevărat. Nu uita asta.”

Cei doi începură să se certe în scrisorile lor sau „la telefon” și din cauza altor lucruri. Dawn era supărată din cauza zvonurilor că prietenul ei se îndrăgostise de altă fată, o „parteneră de ciocănit” pe țevă. John îi reproșa că vorbea și cu alți deținuți prin intermediul sistemului de ventilație. Scrisorile lui Dawn începură să se imputineze. Spre sfârșitul lui octombrie, îi trimise una din ultimele scrisori de dinaintea procesului:

„Locul ăsta mă înnebunește. Nu știu ce am să mă fac în închisoare. Cred că am să supraviețuiesc. Trebuie. Nu știu de ce, dar m-am gândit mult la toate astea în ultimul timp...”

„Am văzut că sentimentele tale s-au schimbat deja. Nu mai ai încredere în mine, dacă ai avut vreodată, și, de câte ori vorbim, ne certăm. Înainte nu ne certam. E prea mult pentru mine. Nu mai sunt sigură de nimic.”

„Te iubesc. Am să te iubesc mereu, chiar dacă vom fi despărțiți multă vreme. Te rog nu te juca cu sentimentele mele. Mi-e atât de dor de tine, încât mă doare sufletul. E îngrozitor seara, când mă culc, știind că nu vei fi lângă mine să mă îmbrățișezi. Nici nu îți poți da seama cât îmi lipsesc îmbrățișările tale. Am atâta nevoie de tine. Sper că într-o bună zi să putem să ne strângem în brațe din nou. Știu că acea zi va veni, dar pare atât de îndepărtată...”

Capitolul 94

M-au caracterizat în fața juraților drept peștele și toxicomanul din Cass Corridor, care aduce numai necazuri și se folosește de fetele tinere și care și-a dat acum arama pe față și a omorât un om.

JOHN CARL FRY

Martie 1987

Procesul lui John Cari Fry începu în luna decembrie, sub amenințarea unui alt omor. Ajutorii de șerif îi trimiseră vorbă judecătorului Michael F. Sapala că închisoarea districtuală fierbea de zvonuri cum că Fry va fi ucis în plină sală de judecată.

Fry deținea, chipurile, informații despre alte crime și avea de gând să facă o înțelegere. Va spune tot ce știa în schimbul micșorării pedepsei sale. Sapala ordonă ca toți cei ce intrau în sala de judecată să fie controlați cu un detector de metale.

Asta însemna cel puțin două controale pentru public. Mai trecuseră deja de un detector de tipul celor care se foloseau în aeroporturi la intrarea în tribunalul Frank Murphy. Existaseră oameni care introduseseră arme în tribunal, inclusiv un judecător, care fusese exclus din barou și pentru alte imprudențe judiciare.

Cei douăzeci și trei de judecători ai tribunalului aveau de-a face într-o zi cu mai multe cazuri de crimă decât toate celelalte districte ale Michiganului într-un an. În ciuda excesului de cazuri, tribunalul nu dădea semne de istovire. Sălile de judecată erau dotate cu lumini difuze, iar mobilierul era bine lustruit. Cea a lui Sapala era de forma unui trapez, semănând cu jumătate dintr-un teatru circular.

Unul dintre juriștii cei mai apreciați, Sapala cunoștea în amănunțime problemele care țineau tot timpul în stare de război cea mai activă curte de justiție a țării.

Robert Agacinski lucra de zece ani ca procuror, iar Alan Canty era al treilea caz al său de crimă în jurul căruia se făcuse foarte multă publicitate în acel an. Agacinski era un bărbat zvelt, purta ochelari și ai fi zis mai degrabă că e un medic stomatolog decât un brav apărător al legii. Metodele sale de lucru nu erau prea variate, dar dădeau rezultate excelente. Avea talentul dezarmant de a-i trata pe martori cu amabilitate, aducându-i exact acolo unde dorea. Față de clienții duri, puneă în aplicare războiul nervilor.

Jay Nolan, avocatul lui Fry, lucra de douăzeci de ani în tribunalul Frank Murphy și își câștigase faima unui excentric. Vioiciunea minții sale nu era egalată decât de pasiunea lui pentru bretele și pălării de paie spilcuite. Semăna izbitor cu Clarence Darrow, dar simțul umorului îi aparținea în întregime. Ajunsese celebru printr-o replică pe care o rostise cu câțiva ani în urmă, când sosise cu mare întârziere la un proces ce stârnise vâlvă. Noian intrase cu pași mari în sala înțesată, își aruncase pălăria de paie într-un cuier, se întorsese spre cei din echipa apărării deja plini de nervi și spusese:

– Doamnelor și domnilor, sperjurul poate să înceapă!

De data aceasta Noian nu găsea nimic amuzant în hotărârea neclinită a lui John Fry de a fi judecat de jurați. Se temea că cei doisprezece jurați vor fi mult mai impresionați de amănuntele mutilării decât de pledoaria sa în favoarea omorului prin imprudență. Plănuia să argumenteze faptul că Fry îl omorâse pe Alan Canty într-un acces de furie și nu cu sânge rece. Noian își îndemna clientul să-și pună viața în mâinile lui Sapala, ca și Dawn Spens, care optase pentru un proces fără jurați. Nu că judecătorul de patruzeci și trei de ani nu s-ar fi

priceput la problemele străzii, după șapte ani de experiență. Dar Noian știa că Sapala nu dădea un verdict de crimă de gradul întâi și, implicit, o condamnare pe viață, decât dacă premeditarea era solid dovedită.

Dar Lucky Fry era de neconvins. Pe trei decembrie, lista juraților cuprindea douăsprezece femei, dintre care două suplente.

Noian se bucură și pentru atât. Spera că vor avea un pic de înțelegere pentru Fry, luând în considerație faptul că victima își înșelase nevasta.

Patru decembrie fu prima zi plină de audiere a martorilor. Sapala anunță juratele că vor audia toate declarațiile care îl priveau pe Fry, dar vor fi scutite de obligația de a asista când martorii aveau să fie chestionați în privința rolului lui Dawn Spens. Procesele lor urmau să se desfășoare simultan. Apărarea ei urma să înceapă doar după ce Fry își va primi verdictul.

În sala de judecată, Fry ar fi putut să treacă drept un asistent universitar, câtă vreme nu-și sufleca mânecile. Purta un costum maro de tweed și o cravată verde, împrumutate de la o cunoștință a lui Noian. Părul blond încărunțit îi crescuse până la guler. Barba îi era frumos potrivită, iar buza superioară era ascunsă de o mustață ca de focă. Doi avocați stăteau între Fry și prietena sa la masa apărării. Ochii inculpaților nu se întâlneau decât rareori cât ținu întregul proces.

Timp de două zile, șaisprezece prieteni, rude și parteneri de afaceri ai lui Fry relatară tot ce văzuseră și auziseră. Agacinski evita consemnarea cu exactitate a datelor sau a zilelor săptămânii pentru că existau multe discrepanțe între declarațiile luate de poliție și mărturiile de la examinarea preliminară.

Dar prezentarea faptelor esențiale rămânea constantă. Frank McMasters și Cheryl Krizanovic declarară ce știau

despre Al, istorisiră repetatele plecări ale lui Cheryl în Nord și sosirea celor doi cu bucățile de corp, la mijlocul lunii iulie. Dot Wilson povesti despre telefoanele pe care le primea de la Fry noaptea târziu. Chiriașii din Morrel Apartments repetară ce auziseră de la Fry în ziua în care incendiase mașina. Vecinul lui, Michael Oliver, relatează ce zisese Fry la masa de picnic. John Bumstead depuse mărturie în privința conversației pe care o avuseseră în drum spre New York.

În timp ce-și făceau declarațiile, mulți evitau ochii pătrunzători ai acuzatului. Fry stătea drept, dar totuși într-o poziție relaxată. Din când în când, unele mărturii îl făceau să zâmbească afectat. Ochii îi erau înfundați în orbite.

Multe aspecte ale cazului nu au fost aduse în fața instanței. Procesul dezvălui foarte puține lucruri despre Alan Canty. Jan Canty nu numai că nu era martoră, dar nici nu lua parte la proces. Era plecată în Arizona, la un simpozion internațional al psihoterapiștilor. Avocatul și procurorul căzuseră de acord să folosească mărturia ei de la examinarea preliminară.

O membră năucită a publicului era și vecina perechii, Juanita Deckoff, care nu fusese chemată ca martoră. Se întorsese din vacanță după ce investigațiile se terminaseră. Primele mărturii o lăsaseră perplexă.

– Nu știam cine era acest doctor Miller de care vorbea toată lumea, declară ea mai târziu. Apoi mi-am dat seama că e vorba de Al Canty. Nu l-am cunoscut decât sub acest nume.

Afirmațiile lui Fry și Spens că îl cunoscuseră pe psiholog doar ca doctorul Al Miller aveau să rămână necontestate pe parcursul întregului proces. Bucata de hârtie găsită în bungaloul de pe Casper, pe care scria numele adevărat al lui Al, n-ajunsese în biroul procurorului. Aceași soartă o avusese și însemnarea lui John

în care îi sugera lui Dawn cum să-i stoarcă bani lui Al înainte de a-i spune „la revedere.”

Agacinski o chemă pe Tammy Becker, care relată încordată despre conversația din mașina ei și planurile cuplului de a se muta în California „ca să-și pună viața în ordine.” Cei doi așteptau „de la zece la treizeci de mii de dolari” în sâmbăta crimei. Repetă afirmația lui Fry că „se alesese praful” de afacerea lui.

Nedumerirea se adânci când se puseră în discuție aspectele mai sângeroase ale cazului. Procurorul căută să demonstreze că Fry plănuise să-l jecmănească pe doctorul Al Miller de o sumă mare de bani. Supoziția dădea naștere unei întrebări care solicita stăruitor un răspuns: Cum poate cineva să șantajeze un om a cărui identitate e o născocire?

Dar întrebarea n-avea să fie formulată.

După ce Agacinski își prezentă cazul, Jay Noian se trezi într-o situație unică pentru un avocat. Trebuia să le convingă pe jurate că John Fry, clientul său, era un mincinos și din acest motiv n-ar trebui să fie acuzat de crimă de gradul întâi. Afirmațiile lui că „îl va omori pe doctor,” pledă Noian, nu erau decât lăudăroșenii.

Dar Gary Neil aruncă totul în aer. Era ultimul martor din acea joi după-amiază, a treia zi a procesului. Neil se așeză în boxa martorilor îmbrăcat într-un alt tricou de-al lui cu mâneci lungi. Vocea sa era joasă și tărăgănată. Mărturia lui avea să fie mult mai elocventă decât cea din examinarea preliminară. Descrise relația sa cu Fry:

– L-am întâlnit în pușcărie, dar nu l-am cunoscut prea bine acolo... Cu aproape un an în urmă, ne-am întâlnit din nou în cartier. Singurul nostru punct comun au fost drogurile. Ne plăcea cocaina la amândoi.

Neil povesti că John și Dawn îi spuneau lui Al Canty în toate felurile – „dobitocul”, „tăticul de zahăr”, „fraierul.”

Apoi relată ceea ce discutaseră în subsol cu câteva zile înainte de crimă:

– M-a întrebat dacă știu vreo modalitate de a scăpa de un cadavru, de oase și de toate celelalte. I-am răspuns: „Nu știu, John.” Asta a fost tot.

– Cât timp ai stat de vorbă? Întrebă Agacinski.

– În jur de douăzeci de minute. Mi-a arătat subsolul, pungile de plastic pentru gunoi și „am să pun corpul aici și am să-l fac bucăți” și așa mai departe.

Jay Nolan țâșni în picioare pentru interogatoriul încrucișat. Ținea în mână patru declarații pe care Neil le dăduse poliției cu patru ocazii diferite. Primele două nu conțineau nici o referire la conversația din subsol. Puse prima întrebare cu o voce sonoră:

– De-abia după ce te-au închis și ți-au spus că vei rămâne acolo până spui adevărul ai dat această versiune despre conversația din subsol, nu-i așa?

– Da, și după ce sora mea m-a vizitat și mi-a zis că aş face mai bine să spun adevărul, că nu are nici un rost să încerc să-l apăr pe tipul ăsta ascunzând vreo informație.

– Ai primit vizita sorei tale când erai la închisoare?

– Da.

– Deci când te-ai hotărât să spui această poveste erai în pușcărie?

– Exact.

– Erai închis și ai început brusc să-ți amintești anumite lucruri, nu-i așa?

Agacinski protestă. Judecătorul îi susținu obiecția.

Nolan făcu referire la cazierul lui Neil, apoi se întoarse la cele patru declarații. Încercă să-l forțeze să dea o dată exactă a convorbirii din subsol. În mărturiile date detectivilor de la Omucideri, această dată varia.

– În această declarație ai fixat data conversației la cinci zile înainte de crimă?

– Am spus cam în jur de-o săptămână, opt zile înainte de crimă. Asta am zis.

– Aici scrie cu cinci zile înainte, spuse Nolan, arătându-i una din declarații.

– Am spus o săptămână sau opt zile înainte.

– Te întreb, ai scris în declarația ta cu cinci zile înainte?

– Într-una am declarat cinci zile și într-una am declarat opt.

– În asta scrie cu cinci zile înainte? îl întrebă Nolan, arătându-i-o din nou.

– Da.

– Deci cu altă ocazie ai declarat altceva, că ai stat de vorbă cu opt zile înainte?

– Cam așa ceva. Nu prea țin socoteala zilelor.

În curând, Neil reuși să-i încurce pe toți din sală cu memoria sa confuză. Noian își pierdea martorul din mână, pentru că nimic nu putea clinti calmul acestuia. Nu renunță la povestea lui despre mutilare. Câțiva prieteni de-ai lui Neil spuseră mai târziu că era sub influența drogurilor.

Era după-amiază târziu. Judecătorul Sapala suspendă ședința până luni. Interogatoriul încrucișat al lui Noian era programat să înceapă luni dimineața cu Neil, dar acesta nu se prezentă. Sapala hotărî să fie aduși și alți martori.

Când Neil apăru în sfârșit după prânz, Nolan încercă să găsească un mijloc de a ieși din situația grea în care îl puneau mărturia fostului pușcăriaș. Dar de data aceasta Neil își amintea nu de una, ci de trei conversații avute cu Fry despre stoarcerea sumei de bani și omor.

Înfățișarea medicului legist Marilee Frazer forma un contrast ciudat cu cea a impozanților poliției din brigada Omucideri care luaseră loc în boxa martorilor înaintea ei.

Tânăra doctoriță nu depășea un metru cincizeci, purta ochelari cu lentile groase și avea o voce subțire și stridentă. Cei care obișnuiau să asiste la procese o porecliseră „patologul haios,” din cauza pasiunii sale evidente pentru meseria ei macabră.

Luni după-amiază, doctorița Frazer descrie cu lux de amănunte efectul pe care loviturile le avuseseră asupra cutiei craniene a victimei. „Liniile celor zece fracturi, spunea ea, făcuseră ca țeasta să arate *„ca o coajă spartă de ou.”*

Cu o expresie de uluire pe față, vorbi pe larg despre instrumentul folosit pentru mutilare. „Tăiase ca un cuțit, declară ea, dar trecuse și prin os.”

– Nu cred că există cuțite care să pătrundă prin întregul țesut, spuse ea. Probabil că a fost ceva în genul unui ferăstrău.

După ce medicul legist termină de vorbit și despre contuziile de pe fața lui Al Canty, Noian încercă să atenueze impactul.

– Era mort când a fost tăiat în bucăți? întrebă el.

– Da, răspunse doctorița Frazer.

Jay Noian era impresionat de faptul că Fry nu schimbase nimic din ceea ce-i declarase la prima întâlnire, iar el personal era convins că nu-l ucisese pe Canty cu sânge rece. Considera că Gary Neil mințise pentru a scăpa de acuzațiile de complicitate la incendierea Buick-ului și lansare de cecuri false. Noian criticase în mod public metodele celor din Secția Omucideri de a obține declarații de la martori prin amenințarea cu detenția, în timp ce un *suspect* de crimă era protejat și avea anumite drepturi.

În ultima săptămână, juratele asistaseră la dezvăluirea unei realități înspăimântătoare, a prostituției, expresiilor argotice și a dependenței de droguri. Cele douăsprezece

femei ieșiseră și intraseră de nenumărate ori în sala de judecată, pe măsură ce aceeași martori dădeau declarații și în privința lui Dawn.

Acum era rândul lui Noian. Marți, la o săptămână de la începerea procesului, John Carl Fry luă loc în boxă ca singurul martor al apărării sale.

Multe din cele douăsprezece femei se așezară mai bine pe scaune, îndreptându-și ținuta în timp ce personajul principal era pus să jure.

- Numele? începu Noian.
- John Fry.
- Ești acuzatul în acest caz?
- Da.
- L-ai omorât pe doctorul Canty?
- Da.
- L-ai tăiat corpul în bucăți?
- Da.

Fry vorbi cu sinceritate despre cazierul său și recunoscă în fața juratelor că trăia „de pe urma câștigurilor prostituatelor.” Declară că tot ceea ce se spusese despre el era adevărat – era un pește, un toxicoman, un hoț – dar nu un ucigaș cu sânge rece.

Inculpatul și avocatul său îl aduseră în discuție, în fața celor douăsprezece femei, pe W. Alan Canty. Fry vorbi despre heroina pe care le-o cumpăra și vizitele lui la spitalul unde Dawn era internată. Povesti că plecase odată la Alanson și încercase să se lase de droguri, dar Canty îi dusese în continuare narcotice lui Dawn la spital. Explică cum îi storsese cei cinci mii de dolari. Devenise și el dependent de banii doctorului pentru a-și cumpăra stupefiante. Descrie impasibil, dar cu claritate cum se simțeau când drogurile își încetau efectul. Canty venea întotdeauna și le dădea bani să-și cumpere altele. Uneori vorbea în argou, iar alteori exprimarea lui părea să

aparțină unui student care avea limba engleză ca materie de specialitate.

– Sufereai când drogurile își încetau efectul? întrebă Noian.

– Da.

– Dawn suferea?

– Da.

– Când ai spus ceva de genul: „Am să-l fac praf, am să-l omor,” te gândeai să ucizi gâsca ce făcea ouă de aur, cu alte cuvinte chiar aveai de gând să-l omori?

– Nu.

– Dar de ce ai afirmat asta?

– Eram ofticat. E un fel de a te da mare prin cartierele unde locuiam. De-a lungul anilor am spus probabil că o să-i curăț pe vreo patru, cinci sau chiar douăzeci de indivizi, dar n-am făcut-o niciodată.

– O figură de stil?

– Exact.

Discutară în continuare despre perioada în care Canty îi ducea la clinica pentru dezintoxicare.

– Ne asigura că ne pierdem timpul. Dacă ajungeai dependent de droguri, asta rămâneai toată viața.

– Doctorul Miller v-a spus asta?

– Da.

Fry zise că doctorul Miller le sugerase să ia cocaină pentru a combate somnolența provocată de metadon. Pretindea că Al le adusese într-o zi un gram de cocaină farmaceutică. Până în iulie, renunțaseră să mai meargă la clinică și deveniseră dependenți de cocaină. Își făceau planuri ca să se mute în California, unde Fry avea șanse de a se angaja la un bar. „Suma frumoasă de bani” pe care urma să i-o stoarcă în ziua crimei era mai mult o încercare de răzbunare.

Noian prezintă versiunea clientului său despre cearta fatală. Fry și Dawn căzuseră de acord în acea sâmbătă să renunțe la cocaină. Când se întorsese acasă și văzuse că Al îi adusese droguri, se înfuriase.

– A început să-mi spună fără ocolișuri: „Să te ia dracu’, nu trebuie să-ți dau ție nici o explicație.” M-a îmbrâncit în timp ce ieșea.

– Ce-ai făcut în acel moment?

– Mi-am ieșit din minți...

Fry declară că o dăduse pe Dawn afară din casă în timp ce tăiase și făcuse pachete. Noian îl întreabă de ce dezmembrase cadavrul lui Alan Canty. Îi răspunse că nu văzuse alt mijloc de a-l scoate din casă, că se temea să nu ajungă din nou la închisoare. Era sigur că poliția n-o să creadă versiunea lui.

– Eu sunt un fost pușcăriaș, explică Fry. Am recunoscut că sunt toxicoman, știți bine... El era doctor, făcea parte din altă lume.

– Aceea ți s-a părut cea mai bună idee în acel moment? Întreabă Nolan privitor la ciopârțirea cadavrului.

– Da, așa părea.

– Ți se mai pare și acum?

– Nu, domnule.

Procurorul Agacinski se ridică și își începu interogatoriul încrucișat.

– Domnule Fry, de ce îi spuneai doctorului Canty „fraierul” când nu se afla prin preajmă?

– Așa era poreclit.

– Cine-l poreclise?

– Dawn.

– De ce ai adoptat și dumneata porecla?

– Nu știu. Fără un motiv anume.

Agacinski reuși să-și aducă martorul într-o dispoziție combativă, exact așa cum îl dorea.

– ...De ce i-ai spus lui Tammy Becker că doctorul Canty era o pacoste?

– Domnule Agacinski, se vede că n-ați avut de-a face cu astfel de clienți. Toți sunt o pacoste. Îți întrerup viața.

– Cu ce te deranja?

– Prin simplul fapt că era în preajma mea când n-aveam chef.

Procurorul se referi în continuare la conversația lui Fry cu Al despre California. John se bâlbâi, pentru prima și ultima oară în timpul întregii sale mărturii. Recunoscuse că Al trebuia să-i finanțeze călătoria, dar spuse că acesta nu dorea ca el să plece.

Agacinski formula întrebările cu o voce nedumerită și gesticula expresiv, arătând ca și cum făcea eforturi să înțeleagă. Îl purtă pe Fry prin declarațiile tuturor.

– Tamara Becker greșește în privința sumei de care era vorba?

– Da.

– ...E adevărat că i-ai spus lui Dorothy Wilson că ai omorât un om pentru că n-a plătit-o pe Dawn?

– Da, i-am spus.

– De aceea l-ai omorât pe doctorul Canty, pentru că n-a plătit-o pe Dawn?

– Nu.

– Deci ai mințit-o pe verișoara ta?

– Da.

Iar mai târziu:

– Atunci să formulez întrebarea mai precis... i-ai spus lui John Bumstead că banii se împruțau și că aveai de gând să-l omori pe doctor?

– Nu chiar așa.

– Dar cum?

– N-am spus că vreau să-l omor pe doctor.

– Banii se împruținau și dacă nu se potolea, aveai de gând să-l scoți din circulație; nu e asta ceea ce i-ai spus lui John Bumstead?

– Posibil.

– Și i-ai spus lui Dorothy Wilson că n-o plătitise pe Dawn?

– Exact.

– ...Îți amintești că i-ai spus lui Keith Bjerke că, dacă nu-ți dă banii, ai să-l faci să regrete?

– Probabil.

– Ce-ai vrut să spui cu asta?

– Poți să faci pe cineva să regrete într-un milion de feluri.

– Inclusiv omorându-l, nu-i așa?

– Eu n-am spus-o în sensul ăsta.

– Dar recunoști că i-ai spus asta lui Keith Bjerke?

– Probabil.

– Înainte de moartea doctorului Canty, îți amintești că ai stat la masa de picnic din fața bucătăriei lui Mike Oliver și i-ai spus cuiva că ai să-l omori pe nenorocitul de doctor?

– Nu.

– John Bumstead a auzit greșit?

– Da.

– Și Michael Oliver se înșeală?

– Da.

– Deci greșește și Michael Oliver?

– N-am spus asta. Dar dacă a auzit așa ceva, se înșeală.

– Cui te-ai mai plâns că doctorul nu vă mai dădea bani destui?

– La jumătate din toxicomanii cartierului Vernor Clark.

Agacinski îl întrebă despre Gary Neil, strângând mai tare șurubul.

– Probabil și el se înșeală când spune că te-a auzit vorbind despre uciderea doctorului și ciopârțirea corpului, nu-i așa?

– În mod sigur.

– În felul în care se înșeală și Oliver?

– Nu.

– În felul în care se înșeală și Tammy Becker?

– Nu.

– Se înșeală în feluri diferite?

– Da. Există mai multe moduri de a te înșela.

– Cu siguranță... spuse Agacinski.

Când mărturia lui Fry se încheie, toată lumea se grăbi să plece la masă de prânz.

După ce toți se întoarseră, Agacinski își încheie pledoaria în fața juratelor insistând asupra faptului că Fry recunoscuse crima și mutilarea numai ca să-i determine să creadă și celelalte afirmații ale sale. Își ceru scuze pentru limbajul trivial evocat în timpul mărturiilor, apoi vorbi despre Alan Canty.

– Doctorul Canty nu ne poate stârni simpatia, spuse Agacinski. Comportamentul său nu a fost corect. N-ar fi trebuit să se amestece cu acești oameni, dar putem să-l plângem. N-a meritat să moară.

Jay Nolan se avântă în pledoaria finală cu inima bătând să-i spargă pieptul. În fiecare dimineață a procesului, fostul alergător de cursă lungă în vârstă de șaizeci și unu de ani urcase în goană cele douăsprezece etaje ale tribunalului „ca să-și pună sângele în mișcare.” Pe un perete de la ultimul etaj se aflau zeci de însemnări ale timpului în care Noian reușise să urce etajele în timpul numeroaselor procese anterioare.

Noian își făcuse exercițiul obișnuit marți dimineată, dar repetase ascensiunea în pauza de la ora trei după-amiază, chiar înainte de pledoaria sa finală.

Avocatul începu referindu-se la ceea ce procurorul spusese despre victimă:

– Nu cred că există vreo persoană în această sală de judecată care să nu simtă compasiune pentru doctorul Canty și ce i s-a întâmplat. În mod sigur n-a meritat să moară sau să aibă parte de o astfel de înmormântare degradantă. Împărtășim cu toții jalea familiei sale.

Noian îl caracteriză pe psiholog drept un Dr. Jekyll și Mr. Hyde al zilelor noastre.

– A venit din Grosse Pointe și a pătruns în viața acestor oameni nenorociți, devenind o parte a existenței lor. Părerea mea e că i-a folosit ca pe niște cobai. Era un psiholog cultivat și ar fi trebuit să aibă control asupra faptelor sale.

Resentimentele acumulate într-o lungă perioadă l-au dus pe John Fry la crimă, argumentă Noian.

– Nu cred că John Fry și-a dat seama, când stătea astăzi în boxa martorilor, ce i-a făcut abilul doctor în psihologie. Nu cred că John Fry a înțeles vreodată că a fost manevrat... Doctorul Jekyll știa ce face. l-a manipulat pe acești oameni.

Noian atacă lucrarea *Cercetări terapeutice*, transformând-o într-un rechizitoriu la adresa lui W. Alan Canty.

– John Fry nu era egalul său. Dawn Spens nu era egala sa. Frank McMasters nu era egalul său. Cheryl Krizanovic nu era egala sa. Continuă așa câteva minute, pomenind în aceeași frază numele tuturor martorilor din cartierul de sud.

Ajunse la punctul culminant al pledoariei sale:

– Canty s-a ridicat în picioare și i-a spus. „Nu trebuie să-ți dau ție nici o explicație“. L-a împins și l-a dat la o parte de parcă acesta n-ar fi fost om.

Și a venit sfârșitul. I-a considerat pe acești oameni niște păpuși și a tot răsucit sforile până când s-au rupt. S-au rupt cele ale lui Fry...

Acesta este un tip de situație care se poate numi omor prin imprudență și vă rog să dați verdictul de omor prin imprudență și dezmembrare a cadavrului.

În ziua următoare, după mai puțin de trei ore de deliberare, juratele l-au găsit pe John Cari Fry vinovat de crimă de gradul întâi. Fry nici nu a clipit când s-a citit verdictul.

Capitolul 95

— Nu pot să scriu despre asta —

Nici una din cele douăsprezece jurate nu zăbovi să ia masa de prânz la tribunal. Una dintre ele ieși în fugă pe ușa tribunalului Frank Murphy, împiedicându-se aproape cu tocurile sale înalte, căutând să scape de reporteri. Toate se temeau de incriminări din partea bărbatului în costum de tweed.

Peste un an, una din jurate scrisese o scrisoare unui ziarist care publicase un reportaj într-o revistă despre acest caz. Îi spunea:

„Probabil că n-ați fi auzit niciodată de mine dacă n-ar fi fost articolul dumneavoastră de ieri... Nu l-am citit, dar am început să tremur din nou. N-am dormit prea bine noaptea trecută. După proces am încercat să uit totul. Ieri mi-am dat seama că nu asta e soluția. Nu vreau să-mi luați un interviu... dar vreau să vă spun povestea mea.

Sunt o persoană care are tendința să se încreadă prea mult în oameni. Poate de aceea Dumnezeu a vrut să fiu pe acea listă a juraților. Am fost foarte mirate să constatăm că nu era nici un bărbat printre noi.

Nu puteam să cred ceea ce auzeam de la martorii care depuneau mărturie. Eram din ce în ce mai speriate. Așteptând liftul, mergând la toaletă, la bufet, etc. Singurul loc unde ne simțeam în siguranță era camera juraților.

Să vă spun ce s-a întâmplat după ce Frank McMasters a depus mărturie. Luam toate masa de prânz la bufet.

Discutam despre familiile și slujbele noastre, despre vreme – orice în afară de proces, când Frank McMasters a intrat împreună cu alți câțiva martori. Parcă am fi repetat totul... Ne-am ridicat în același timp, lăsând pe masă farfuriile neatinse și ne-am îndreptat spre lifturi. Inima îmi bătea cu putere... Tot procesul am sperat să fiu una din cele două supleante care aveau să fie scutite în final de a da verdictul.

Cred că ați vrea să știți ce s-a întâmplat în timp ce deliberam... Știu că toată lumea credea că ne vom baza pe ceea ce spusese Gary Neil, dar nu – a fost mai mult decât atât... Am discutat un pic și apoi am votat. Au ieșit zece voturi pentru crimă de gradul întâi și două pentru crimă de gradul al doilea... După aceea am pus cap la cap faptele disperate ceva mai încet. *Banii s-au împușinat. Am să-i scot din circulație pe doctor. Crosa de baseball stătea întotdeauna în sufragerie. Acum era în dormitor. Mai multe lovituri în cap. A folosit cartea lui de credit pentru a face plinul mașinii. Doctorul a plecat într-o vacanță prelungită.* Și apoi planurile făcute în sub-sol. Domnea o tăcere stranie în cameră când am votat a doua oară. Nu se auzea nimic în afară de: „Crimă de gradul întâi“, „Crimă de gradul întâi“. „Crimă de gradul întâi“...

Ne-am uitat în jur una la alta. Unele și-au aprins o țigară, altele s-au dus la toaletă, dar majoritatea au rămas tăcute pe scaunele lor... M-a izbit faptul că stătusem la nici cinci metri de un om care pusese la cale moartea unei alte persoane. Nu i-am spus judecătorului că suntem gata decât după cincisprezece sau douăzeci de minute.

Mai târziu, un reporter de televiziune a încercat să vorbească cu câteva dintre noi. Când s-a apropiat, am început să plâng din nou. M-a întrebat dacă era din cauza spaimei. I-am spus că nu... Am mințit. Vedeți, totul s-a întâmplat într-un loc care îmi era atât de familiar. Pe măsură ce martorii depuneau mărturie, au fost pomenite

numele străzilor pe lângă care treceam seara, mergând spre casă... Trec pe lângă casa în care a fost ucis de fiecare dată când îmi vizitez bunica. Părinții mei își fac cumpărăturile la băcănia din spatele bungaloului...

Cred că acum am început să-mi revin... Totul s-a întâmplat atât de aproape.

Tot ce pot să vă spun în încheiere este că Fry a avut cei mai corecți jurați. Vă mulțumesc că m-ați ascultat – și acum cred că pot s-o iau din nou de la capăt.”

Capitolul 96

Știi care e primul lucru pe care vreau să-l fac când vom fi împreună? Să renunț? Nici gând! Vreau să am un copil de la tine.

*Dintr-o scrisoare a lui Dawn Spens
către JOHN FRY*

27 August, 1985

A doua zi după pronunțarea sentinței lui John Fry, când începu apărarea lui Dawn Spens, polițiștii puseseră deoparte detectoarele. Erau multe locuri goale și numai o echipă de televiziune în locul celor trei care, în timpul procesului anterior, încercau să pună mâna pe martori în holul sălii de judecată.

Era ca și cum Dawn Spens fusese lăsată să încheie piesa cu câteva replici scurte, deși prostituata fusese catalizatorul care pusese față în față ucigașul și victima în acea noapte sângeroasă.

Ray Danford rămase pentru actul final. Stătuse tăcut pe un scaun din spate pe parcursul întregului proces. Un alt spectator era și Roy Spens, care ieșea în evidență acum printre locurile goale ce-l înconjurau. Îi evitase pe reporteri și pe prietenii fiicei sale. Frank McMasters îl abordase mai devreme, întrebându-l dacă poate să-i aducă hainele și hârtiile pe care Dawn le lăsase la el acasă.

– Puțin îmi pasă ce faci cu ele, îi răspunsese Roy. Din partea mea, poți să le arzi. Nu vreau să mai am nimic de-a face cu asta.

Trebuind să numească un nou apărător pentru Dawn Spens, Sapala dorea pe cineva care să fie un adversar

demn de un procuror de talia lui Robert Agacinski. Judecătorul vroia o luptă dreaptă în privința acuzațiilor asupra cărora urma să decidă singur.

Cu douăzeci de ani în urmă, avocatul Robert Ziolkowski fusese înaintaș în echipa de fotbal a Universității Iowa și rezerva echipei Green Bay Packers. Ca un bun înaintaș, „Z” se strecura și prin meseria lui fără să atragă prea mult atenția. Tinerii procurori învățau repede că era o greșeală să crezi că greutatea și mișcările încete ale lui Ziolkowski aveau vreo legătură cu agilitatea lui mintală. Munca în tribunal îl făcuse să stăpânească cu măiestrie toate aspectele profesiei sale.

Sapala însuși era un judecător mult mai dur decât fusese cu șapte ani în urmă, când intrase în tribunal. Peregrinarea continuă prin fața curții a acelorași infractori îi schimbase multe din convingerile juvenile despre reabilitarea criminalilor. Dar Sapala, singurul jurist dintr-o familie de medici, încă mai era capabil de clemență când vedea un delicvent ce părea să aibă șanse de îndreptare.

Din prima zi a procesului, nu mai era nici o urmă din prostituata drogată care apăruse la examinarea preliminară cu patru luni și jumătate în urmă. Se îngrășase opt kilograme în închisoarea districtuală. Intră în sala de judecată îmbrăcată cu o rochie roșie tricotată, strânsă pe corp, ce îi puneă în evidență rotunjimile. Pulpele i se împliniseră de la mâncarea consistentă din pușcărie. Permanentul i se lăsase, iar părul șaten-cenușiu era pieptănat pe spate și prins cu o fundă care îi dădea un aer de inocență. Era patetică în rochia ei, cu pielea albă și cicatricile rotunde, vizibile prin ciorapii de culoarea pielii.

Rolul pe care Dawn avea să-l interpreteze în sala de judecată era unul pe care prostituata îl cunoștea

bine, pentru că îl jucase cu profesorii de liceu, cu clienții ei, cu doctorii de la spital și în fața psihologului Alan Canty.

Ziolkowski își trasase deja cu o săptămână în urmă linia generală pe care avea s-o urmeze în întreaga sa pledoarie:

– Cred că faptele acestui caz vor arăta că, înainte de a veni în contact cu domnul Fry, Dawn Spens a dus o viață obișnuită, spusese el în fața curții.

Apărarea căuta să infirme ambele acuzații ce îi fuseseră aduse la examinarea preliminară. În primul rând, căuta să dovedească faptul că Dawn nu cădea sub incidența legii mutilării. Într-adevăr, pledă avocatul, „transportase” geanta cu părțile de corp ale lui Al Canty din frigider până la mașină, dar fără să aibă nici cea mai vagă idee ce era înăuntru.

În al doilea rând, Ziolkovski argumentă că Dawn nu era complice la crimă după înfăptuirea ei, pentru că acționase sub presiune. Distrusese dovezi, făcuse rost de bani pentru călătorie, se străduise să ascundă crima, dar fusese constrânsă de peștele ei să facă toate acestea.

Dawn Spens făcuse ce-i spusese el, pleda Ziolkowski, pentru că era îngrozită de Lucky Fry.

Zilele trecute, în vreme ce juratele lui Fry intrau și ieșeau, Agacinski stabilise fără nici o dificultate rolul lui Dawn de complice. Tăinuirea părților de corp. Ștergerea sângelui. Călătoria în Michiganul de nord. Distrugerea actelor lui Canty. Cumpărarea de benzină pentru incendierea mașinii. Toate acestea reieșeau clar din mărturiile lui Frank McMasters, Cheryl Krizanovic și chiar din propria declarație a lui Dawn făcută poliției.

Fără nici un fel de fanfaronadă, Ziolkowski se ridică și păși greoi spre mijlocul sălii. Interogă câțiva locuitori ai

părții de sud, deschizând anumite breșe pe care avea să le astupe apoi, în decursul pledoariei sale.

– L-ai văzut vreodată pe John bătând-o pe Dawn? o întrebă pe Tammy Becker.

– Nu chiar... L-am văzut plesnind-o de, câteva ori, răspunse Tammy.

– Nu consideri asta bătaie?

– Nu.

– ...Îți amintești ce spuneai în declarația făcută poliției, și anume că lui Dawn îi era frică să-l părăsească?

– Simțeam că îi era teamă să-l părăsească.

– Ce ți-a lăsat această impresie?

– Felul în care se purta.

– Ce anume din comportamentul ei te-a făcut să crezi că-i era teamă să-l părăsească pe Fry?

– Pentru că cerea atât de mult de la ea.

Ziolkowski o supuse pe Cheryl Krizanovic interogatoriului încrucișat, scoțând la iveală relația violentă a acesteia cu fostul ei prieten. Cheryl povestí cum John o silise să se prostitueze și să ia droguri, despre nenumăratele bătăi și felul în care îi spărsese splina. Spuse că obișnuia să o amenințe cu moartea dacă l-ar fi părăsit.

– Ai discutat asta vreodată cu Dawn Spens?

– Da.

– Ai discutat cu ea despre faptul că Fry te-a bătut de nenumărate ori?

– Da.

– Dar ea ți-a spus vreodată că a fost lovită de el?

– O singură dată.

– L-ai văzut vreodată pe Fry lovind-o?

– Nu.

Ziolkowski îl chestionase deja pe John Bumstead în privința scandalului din casa lui, în timpul căruia nasul lui Dawn fusese spart.

Bumstead spunea că cearta fusese între ei patru – el, soția lui, John și Dawn. La rândul său, Agacinski încercase să pună în context stilul de viață al grupului.

– Fry țipa la Dawn Spens cum țipi și tu la nevasta ta?

– Nu știu. Eu strig la nevasta mea foarte tare. Nu știu dacă ne putem compara.

– ...După ce a început să-i curgă sânge din nas lui Dawn ce s-a întâmplat?

– S-a ridicat și a spus: „Îmi curge sânge din nas.”

– Și apoi?

– Au plecat.

– ...Îți bați soția?

– Da, și nu sunt mândru de asta, dar se mai întâmplă.

– Îi curge și ei sânge din nas?

– Habar n-am. Va trebui s-o întrebați pe ea.

Cât despre ceea ce se afla în geantă sau în punga de plastic aruncată pe autostrada I-75, Cheryl, Frank și toți ceilalți mărtori declarară că n-o auziseră niciodată pe Dawn spunând că știa ce se afla înăuntru.

Marti dimineața, în ziua următoare pronunțării verdictului lui Fry, Agacinski adăugă cazului episodul final, chemând-o pe Marlyss Landeros să depună mărturie în privința declarației lui Dawn. Citi întreaga confesiune în fața instanței.

În declarația ei, Dawn afirma: „John mi-a spus să iau din frigider geanta cu bucățile de corp ale lui Al.”

Iar în privința pungii de gunoi pe care Fry o aruncase pe autostrada I-75: „Nimeni nu mi-a spus, dar știam că aruncă părți de corp ale lui Al.”

John Fry se afla închis în celula sa din închisoarea districtuală, când Dawn se așeză în boxa martorilor. Purtând aceeași rochie cu care fusese îmbrăcată în timpul celor șase zile ale procesului, ridică mâna, jură,

apoi se așează picior peste picior. Cicatricele erau vizibile chiar și din ultimul rând al sălii.

Erau prezenți vreo doisprezece spectatori, personalul tribunalului, avocatul, procurorul și, cel mai important dintre toți, judecătorul Michael F. Sapala. Rôy Spens stătea pe o bancă de lângă perete, cu ochii fixați în podea și capul în mâini.

– Domnișoară Spens, te rog să ne spui numele întreg, începu Ziolkowski.

– Dawn Marie Spens.

Ziolkowski se îndreaptă spre centrul sălii de judecată. Continuând să pună întrebări, avocatul solid pășea agale înainte și înapoi.

– Ce vârstă ai?

– Douăzeci de ani.

Vocea îi era catifelată, iar ochii căprui priveau cu atenție.

Relată o poveste emoționantă în care se prezenta pe ea însăși ca pe o sclavă, însă o poveste complet diferită de ceea ce aveau să spună mai târziu, în afara sălii de tribunal, Dolores Cusmano, Donald Scott Carlton, Juanita Deckoff, Sue Stennett, Mark Bando, Cheryl Krizanovic, Frank McMasters, doctorița Lorraine Awes, John Carl Fry și chiar de ceea ce reieșea din propriile ei bilețele din închisoare, scrise înainte și după proces.

Mărturisi că renunțase la liceu și plecase din Harper Woods pentru a se muta cu Donald Carlton în Cass Corridor. Acolo se angajase vânzătoare într-un magazin. Don o bătea mereu și, într-o zi, apăruse John Fry în viața ei. Acesta îl amenințase pe Carlton și o scăpase pe Dawn de suferințele pe care le îndura. Se mutase cu John, de la care luase obiceiul de a-și injecta droguri. Până atunci, băuse doar și fumase marijuana. Fry o silise să se prostitueze, afirma ea. Da, auzise de splina spartă a lui Cheryl și îi era frică să-l părăsească pe John. Povesti

cum îi spărsese nasul și cum o plesnea adeseori. Spuse că se temea că o va omorî pe ea sau familia ei dacă pleca. Și, oricum, n-avea unde să se ducă.

– L-ai iubit pe John Fry? Întrebă Ziolkowsky, așezându-și mai bine ochelarii și privind-o în ochi.

– Am ținut la el cândva. La început mă simțeam datoră față de el pentru că mă scăpase de tipul acela.

– Dar a venit o vreme când sentimentele tale s-au schimbat?

– Da.

– Și cum s-au schimbat, care au fost apoi sentimentele față de John Fry?

– Îl detestam.

– Dar ai rămas cu el?

– Da.

– De ce?

– N-aveam de ales.

Apoi Ziolkowski se referi la împrejurările în care fusese comisă crima. John și Al începuseră să se certe în timp ce ea vomita, spuse Dawn. Habar n-avea de ce se certau. După ce-l omorâse, Fry o pusese să-i asculte inima. După aceea o trimisese să agațe clienți. Corpul dispăruse în vreme ce era plecată.

– De ce nu te-ai dus la poliție?

– Mi-era teamă de John și știam că... Ei bine, mi-a povestit cum a evadat din închisoare. Eram sigură că dacă anunț poliția avea să se răzbune.

Dawn declară că nu știuse ce se întâmplase cu corpul până când fusese interogată de Marlyss Landeros la Omucideri. „Bănuia” doar că o parte din cadavrul lui Al fusese aruncată pe autostrada I-75. Nu știa ce era în geantă. Oferi o explicație pentru declarația pe care i-o dăduse lui Landeros în privința valizei maro.

– I-ai spus ofițerului Landeros că ai luat geanta cu bucățile de corp din frigider?

– Le-am explicat cum arăta și ei mi-au spus că aceea era geanta cu bucățile de corp înăuntru. Așa că de atunci încoace, de câte ori m-am referit la ea, ofițerul Landeros a scris „geanta cu bucățile de corp” în loc să spună că era doar geanta pe care o văzusem.

– A caracterizat geanta pe care i-ai descris-o drept „geanta cu bucățile de corp înăuntru“?

– Da.

– ...Formularea îți aparține?

– Nu.

O mărturie înregistrată pe bandă ar fi pus capăt disputei. Dar nu fusese niciodată timp pentru magnetofone și transcrieri într-o secție de Omucideri ce se ocupa de șase sute de crime pe an.

Ziolkowski încheie mărturia cu afirmația lui Dawn că primise scrisori amenințătoare de la Fry în timpul detenției.

– Mi-a spus că dacă nu... În scrisorile pe care mi le-a trimis spunea că, dacă nu-l anunț ce am de gând până pe 3 decembrie, va trage concluzia că am trecut de partea cealaltă și va acționa în consecință când avea să mă vadă; că n-aveam decât două șanse, „să fac ceea ce trebuie sau să mor.”

La cererea lui Agacinski, curtea permise să i se dea acestuia scrisorile spre cercetare, dar nici una din părți nu intră vreodată în posesia lor.

După prânz, Agacinski își începu interogatoriul încrucișat. O conduse iarăși pe Dawn spre descrierea pe care o făcuse primei perioade a relației sale cu John Fry.

– Deci, după o lună sau două, sentimentele duminale de dragoste față de domnul Fry *au dispărut*?

Procurorul stătea în mijlocul sălii, aparent derutat.

– Da, răspunse Dawn cu calm.

– ...Dar, din cauza lucrurilor pe care le făcea pe stradă, ai simțit afecțiune, respect sau ai simțit, de asemenea, că ai vreo datorie față de John Fry?

– Nu chiar – nu pot să explic prea bine. Într-o anumită măsură cred că m-am simțit îndatorată față de el.

Timp de o oră, procurorul întoarse povestea acuzatei pe toate fețele. Cită declarația lui Tammy Becker în legătură cu planurile lor de a se muta în California.

Dawn negă că ar fi existat vreo astfel de intenție fermă. Susțină că în ziua crimei doctorul Al Miller le făcuse una din vizitele lui obișnuite.

Agacinski încercă să pună sub semnul întrebării afirmația ei că ar fi fost silită să spele cada.

– Ți-a făcut John vreo critică la adresa felului în care ai spălat cada în noaptea aceea?

– Nu.

– Îți era teamă că avea să vină să-ți facă vreo critică?

– Am făcut doar ce mi-a spus.

– Ai fost pur și simplu conștiincioasă.

Agacinski făcu o pauză și zâmbi, apoi trecu brusc la geanta maro.

– După ce ai spălat cada, te-ai dus și ai luat geanta de voiaj. Cum era? Spune-ne cum ai procedat.

– Am luat-o de mână.

– Cât de grea era?

– Destul de grea.

– ...De cât timp aveai în casă acea geantă?

– De când ne mutasem.

– Cât timp a stat în frigider?

– Nu știu.

– Nu ți s-a părut că se află într-un loc nepotrivit?

– Ba da.

– Ai mai văzut-o vreodată în frigider?

– Nu.

– Și nu te-a interesat ce avea înăuntru?

– Nu.

Agacinski argumentă, gesticula și pășea în susul și în josul sălii, însă Dawn îi dădea răspunsuri scurte și calme. Uneori își încrunta ușor sprâncenele, arătând la fel de uimită ca și procurorul. O determină să recunoască faptul că nu fusese nici măcar o dată amenințată fizic când îl ajutase pe Fry după crimă. Dar nu reuși să-i zdruncine calmul.

Robert Ziolkowski îi puse o ultimă întrebare.

– Domnișoară Spens, am observat niște urme pe spatele picioarelor duminale. Poți să ne spui ce sunt?

– Cicatrici de la injectarea drogurilor.

Procesul lui Dawn Spens se amână până luna următoare. Duminică seara, Dawn compuse o altă scrisoare pentru John:

„Sper că te simți cât de bine se poate în aceste împrejurări. Nici nu pot să-ți spun cât de șocată am fost când am auzit verdictul. Măine e ultima mea zi de proces... Nervii mei sunt la pământ. Mă irită îngrozitor că totul durează atât de mult...

Toată lumea de pe-aici te-a compătimit când au aflat sentința. Mama și sora mea au plâns. Sunt câteva fete care mi-au spus să-ți transmit că-ți admiră stilul.”

Când procesul reîncepu luni după-amiază, Ziolkowski îl chemă în boxa martorilor pe Michael Abramski, un psiholog versat în droguri și problemele soțiilor maltratate. Abramski îi efectuase la începutul lunii noiembrie o evaluare clinică lui Dawn Spens, bazată pe o întrevedere de două ore avută cu aceasta în pușcărie.

Abramski remarcase în timpul întrevederii că „emoțiile ei stagnau.”

– Nu arăta o gamă normală de sentimente, spuse el. Nu exista spontaneitate sau vreo emoție de orice fel.

Abramski afirmă că putea fi „comportamentul ei obișnuit” sau un rezultat al folosirii drogurilor, dar nu putea preciza care dintre ele. O caracteriză pe Dawn drept o persoană dependentă de alții, ce nu lua niciodată decizii proprii.

– Este această lipsă a reacțiilor specifică toxicomanilor? îl întrebă Ziolkowski.

– Este specifică, de asemenea, cuiva care are trecutul domnișoarei Spens. Provine dintr-o familie dezorganizată în care a asistat la multe certuri și bătăi. A beneficiat de prea puțină îndrumare...

O compară cu o soție maltratată, spunând că avea comportamentul pasiv asociat sindromului. Dată fiind structura ei psihică, spuse Abramsky, purtarea ei era și un efect al șocului produs de crimă.

După o scurtă pauză, procurorul și avocatul își ținură pledoariile finale. Agacinski încercă să reamintească ce l-ar fi putut determina pe Al Canty să facă acea vizită pe 13 iulie la bungaloul de pe Casper.

– Două lucruri mi-au atras atenția în declarația ei, se adresează el tribunalului. Primul este faptul că o contrazice pe Tammy Becker în privința plecării în California. Domnișoara Becker a spus clar că, doar cu câteva zile înainte de moartea doctorului Canty, domnișoara Spens însăși a menționat că vor pleca în California la sfârșitul săptămânii...

Părerea mea este că domnișoara Spens a fost mult mai implicată, decât recunoaște, în comiterea unei înșelătorii financiare asupra doctorului Canty, că a fost o participantă activă în obținerea unei mari sume de bani care să le finanțeze ei și lui John Fry călătoria în California. Puțin i-a păsat de consecințele pe care această acțiune le va avea asupra doctorului Canty, dacă va supraviețui sau nu...

Scoase în evidență și notele bune pe care le avusese în liceu, dar puse sub semnul întrebării „sinceritatea” mărturiei sale. După ce făcu iarăși un rezumat al declarației lui Dawn, Agacinsky, un procuror care în mod obișnuit nu avea nici o înclinație spre metafore, încheie creând una pentru judecătorul Michael F. Sapala:

– Cred că domnișoara Spens trebuie să răspundă pentru ambele capete de acuzare și rog instanța să nu se lase sedusă de Dawn Spens, așa cum a făcut doctorul Canty și să o găsească vinovată de ambele acuzații.

Ziolkowski începu spunând că găsisese remarca procurorului despre seducție „interesantă.” Pașii săi deveniră ceva mai sprinteni când adăugă:

– Din toate mărturiile pe care le-am audiat, putem trage concluzia că doctorul Canty a fost cel care a pornit totul.

Masivul avocat rămase nemișcat în fața judecătorului Sapala și, în cuvinte puține, o descrie pe Dawn Spens drept o ființă neajutorată.

– Cred, spuse el în final, că ceea ce a reieșit din cuvintele lui Dawn Spens, când se afla în boxa martorilor, este problema cea mai importantă, adică ea este adevărata victimă a acestui caz. Simțim un pic de compasiune pentru doctorul Canty și nici un fel de compasiune pentru John Fry, dar cred că victima reală, cea de care amândoi au profitat, a fost Dawn Spens...

Douăzeci și patru de ore mai târziu, pe 17 decembrie, părțile se întâlniră din nou pentru verdictul judecătorului Sapala. Întâi de toate, vorbi despre piedicile pe care le avuseseră de înfrânt toți cei care investigaseră cazul doctorului W. Alan Canty.

– Noi, spuse Sapala, a trebuit să determinăm faptele acestui episod dezgustător și rușinos cu ajutorul unei parazi bizare de toxicomani, prostituate, hoți și alți delincvenți. Aceste lucruri nu ușurează niciodată munca unui anchetator...

Esența acestui univers îl constituie narcoticele. Ni s-a înfățișat o lume hedonistă și crudă, în care goana după droguri stă la baza oricărei relații, gând sau dorință, și duce, în final, la durere, nefericire și moarte.

Indiferent dacă este Dawn Spens sau John Fry, Gary Neil sau McMasters, Krizanovic sau Becker, Bumstead sau... W. Alan Canty, doctor în psihologie, observăm la toți numai dorința de satisfacere a apetiturilor personale.

Oamenii pe care i-am văzut trăiesc într-o comunitate unde nu există nici un pic de dragoste. Există numai indivizi care fac uz de droguri și profită unii de alții.

Judecătorul Sapala o găsi pe Dawn Marie Spens vinovată de complicitate la crimă după înfăptuirea ei, dar nu și de mutilare a cadavrului.

O trimise pentru evaluare la Clinica psihiatrică a tribunalului.

– Domnișoară Spens, știu că ai vorbit cu doctorul Abramsky, dar nu strică să te vadă și unul din psihiatrii sau psihologii de la clinica noastră. S-ar putea să ajute la pronunțarea sentinței finale în acest caz.

– Bine, mulțumesc, spuse Dawn Spens și se ridică, netezind cutele rochiei roșii, strânse pe corp.

Capitolul 97

În mod clar poveștile noastre trebuie să conțină violență. Numitorul comun al celor mai înhibați pacienți îl constituiau închipuirile agresive și distructive împotriva adulților pe seama cărora puseseră la începutul poveștii tră-săturile josnice și infame și care ulterior, trebuiau distruși...

W. ALAN CANTY

Cerțetări terapeutice

La două săptămâni după verdictul judecătorului Sapala, aceeași Clinică psihiatrică a tribunalului, pe care Alan Canty Sr. o condusese mulți ani, îi puse lui John Cari Fry diagnosticul de „psihopat tipic“:

„Poate simula emoții, sentimente, chiar și acela de vină, dar nu are capacitatea de a simți compasiune sau o empatie reală,“ se afirma în raport. „Sentimentul de vină îi este străin. Nu putem decât să recomandăm o perioadă maximă de detenție“.

Chestiunea era deja stabilită. După legile statului în privința crimei de gradul întâi, pe Lucky Fry îl aștepta închisoarea pe viață, fără drept de eliberare condiționată. Judecătorul Michael Sapala ceruse totuși întocmirea raportului pentru a-i ajuta pe cei din conducerea închisorii.

Într-o dimineață, pe 23 decembrie, Fry se întoarce în fața judecătorului pentru încheierea formalităților. Jay Noian mai avea câteva cuvinte de spus;

– Clientul meu e în mâinile legii și va trebui să-și ispășească pedeapsa de acum... Nu vreau să par lipsit de considerație față de familia doctorului Canty, dar vreau să subliniez că viața lui John Fry a fost doar dezastru și tragedie. A fost un om cu multe aptitudini pe care le mai are încă. A fost cândva proprietarul a trei benzinării în

Pontiac și un om de afaceri de succes. Suntem acum puși în fața devastării.

– Domnule Fry, ai ceva de spus înainte ca tribunalul să-ți dea sentința?

John Fry, cu mâinile strânse la piept, se uită la Sapala și zise:

– De-a lungul întregului proces am fost descris ca un individ rece. Regret foarte mult ce s-a întâmplat. Îmi pare rău pentru doctorul Canty și familia lui. De fiecare dată când memoria unui individ este terfelită, e o rușine pentru umanitate.

Cele mai mari regrete le am în privința domnișoarei Spens. A fost aruncată în închisoare și posibil va primi o detenție mai lungă. Cer curții îndurare, nu pentru mine, pentru domnișoara Spens.

Zece zile mai târziu, pe 2 ianuarie, Dawn Spens avea nevoie de un pic de caritate. Departamentul eliberărilor condiționate și clinică psihiatrică recomandau un termen de detenție. Sapala avea în fața lui un raport al clinicii în care se spunea că nu „regreta” în mod real incidentul și probabil „remușcarea ei este specifică situației, adică va dispărea imediat ce va fi eliberată din închisoare.”

Avocatul ei, Robert Ziolkowski, avea obiecții puternice împotriva ambelor rapoarte. Jan Canty, într-o întâlnire cu cei de la departament, spusese că o considera pe Dawn o “victimă” și că nu avea nimic împotriva eliberării condiționate, cu condiția să urmeze un program de reabilitare.

Nu erau cheltuieli de înmormântare pe care Dawn ar fi trebuit să le plătească. Aproape că nu avuseseră ce îngropa.

Judecătorul Sapala o întrebă pe prostituată dacă avea ceva de spus înaintea sentinței. Dawn, îmbrăcată cu aceeași rochie, se uită la judecător.

– Aș vrea să-mi exprim regretul față de familia doctorului Canty și față de familia mea pentru toată suferința prin care au trecut.

Dawn vorbea cu o voce joasă, care abia se auzea. În sala de judecată era zgomot mare în acea marți, o zi obișnuită cu avocați ce intrau și ieșeau aducând tot felul de acte funcționarilor. Interesul pentru cazul Canty trecuse. Până ca Sapala să ceară liniște în sală, grefierul pierduse următoarea replică a lui Dawn. Dar o auzise un ziarist.

– Dar, spuse Dawn Marie Spens, și eu la rândul meu mă simt victimă. Aș fi foarte foarte recunoscătoare dacă mi s-ar da încă o șansă ca să dovedesc că pot trăi în societate fără să aduc necazuri.

Judecătorul Sapala decise să scutească pe Dawn de închisoare. Dădu două motive pentru neimpunerea sentinței de cinci ani. Unul era suprapopularea închisorilor statului, un fapt ce cauza adesea eliberarea înainte de termen a deținuților. Al doilea consta în dorința lui Dawn să fie ajutată.

– Chiar dacă i-aș da pedeapsa maximă, date fiind metodele de acolo, va fi probabil eliberată destul de repede... Sincer, nu am prea mare încredere în eficiența programelor lor de a-i ajuta pe alcoolici, toxicomani sau pe cei cu probleme psihice.

Sapala zise că, după părerea lui, Dawn Spens era o „ființă umană care putea fi recuperată.”

– Ceea ce văd aici în fiecare zi m-a făcut să-mi pierd mult din optimism, declară Sapala. Dar încă mai cred că mai există o șansă pentru fiecare.

Procurorul Robert Agacinski, afirmând că detenția servea cel mai bine interesele ei, ca și pe acelea ale societății. Sapala croise o pedeapsă specială pentru prostituată.

Avea să fie eliberată condiționat pe un termen de trei ani, primele zece luni urmând să le petreacă în închisoarea districuală. Ținând cont de lunile dinainte și după proces, Dawn Spens mai avea de stat mai puțin de jumătate. După eliberare, stabili Sapala, avea să intre într-un program de dezintoxicare și să facă periodic analize ale urinei. Dacă alegea să fie pacient extern, trebuia să facă în plus o sută de ore de muncă pentru comunitate. În cazul spitalizării, avea să rămână acolo cât vor considera medicii.

– Mulțumesc, domnule judecător, zise Dawn.

– Îți doresc noroc, răspunse Sapala. I-o spuse de două ori.

Dawn Spens era încântată de sentință. Așteptând data eliberării, îi scrisese lui John Fry și alte bilețele de dragoste în care îi mulțumea că „a scos-o din încurcătură.”

Fry urma să fie transferat la închisoarea Jackson, dar încă mai avea talentul tocmelilor. Șeful poliției districtuale dorea informații în privința problemelor de securitate internă care făcuseră posibilă încercarea lui de a evada. În curând se renunță la acuzația de evadare împotriva lui Fry. De asemenea, Lucky reuși să obțină o întâlnire cu Dawn la mijlocul lui ianuarie, în ziua în care pleca spre Jackson.

Cei doi fură singuri într-o cameră veche folosită de poliție pentru identificări. Dawn stătu pe genunchii lui sărutându-l și mângâindu-i capul chel. John avea aproape patruzeci de ani. Un sfert din viață și-l petrecuse prin închisori, dar își făcea deja planuri să nu-și petreacă restul vieții tot acolo.

A doua zi, Dawn îi scrisese:

„John, ești un om al naibii de bun și, după ce am fost cu tine, chiar dacă aș căuta, ceea ce n-am să fac,

știu că n-aș găsi un bărbat care să mă iubească cum m-ai iubit tu“.

Dar în scrisorile ei mai recente nu mai existau inimi și alte desene de adolescentă. Multe scrise cu litere de tipar. Îi promitea să-l viziteze și să-i trimită pachete după ce va fi eliberată. Dacă ofițerul care avea să o supra-vegheze n-o va lăsa să-i facă vizite, or să corespundeze. Apoi repetă o altă promisiune:

„Vreau să-ți spun exact ce simt, poate ai să mă înțelegi mai bine. Îți amintești ce ți-am promis ieri? Dacă sentimentele mele se vor schimba vreodată, am să ți-o spun în față. Îți datorez măcar atât.“

Fry plecă la Jackson, petrecu un an în Instituția corecțională pentru bărbați din Huron Valley și rămase definitiv în celulele friguroase de la Marquette, cea mai dură închisoare a extremității de nord din Michigan Upper Peninsula. Se pregătea să facă recurs și se lăudă cum „luase totul asupra lui“ că s-o scape pe prietena sa, pretinzând că ea îl ajutase să împacheteze bucățile de corp.

La doi ani după ce primise ultima scrisoare de la Dawn, încă mai aștepta un cuvânt de la fosta lui prietenă.

– Am fost un f-r-a-i-e-r, spuse Lucky. Atât de mult am iubit-o pe târfa aia.

Pe 19 martie Dawn Spens fu eliberată din închisoarea Wayne County și transferată într-o mică celulă din spatele sălii de judecată a lui Sapala.

Îl așteptă acolo pe directorul fermei Dawn, un staționar pentru dezintoxicare aflat la patruzeci și cinci de minute de Detroit. Încercase să intre într-un astfel de program din Windsor ca să fie mai aproape de mama ei, dar fusese nevoită să renunțe din cauza restricțiilor impuse foștilor deținuți, care nu erau primiți în Canada.

Directorul fermei Dawn sosi însoțit de câteva foste toxicomane. Tinerele femei aveau vârsta lui Dawn și ochii lor sclipeau de sănătate. Aveau să meargă înapoi cu ea la centrul de tratament, amenajat într-un sat din districtul Washtenaw. Programul dura nouă luni.

Ieșind din tribunalul Frank Murphy, începu imediat să pălăvrăgească cu însoțitoarele ei. A avea douăzeci și unu de ani când respiră prima gură de aer curat de opt luni încoace. Era o zi ploioasă.

Dawn Marie Spens nu avea pardesiu. Purta rochia roșie, iar ultimii trei ani săpaseră cerculețe pe picioarele ei.

Ținea în mână o pungă maro de hârtie în care avea toate lucrurile personale.

Capitolul 98

Gladys Canty era tulburată de pedeapsa dată lui Dawn Spens, dar și mai tulburată de întrebările fără răspuns care înconjurau moartea fiului ei. Se ridicase împotriva amenințării unui șantaj sau se luase pur și simplu la bătaie cu John Fry?

Nu putea să și-l închipuie dându-le celor doi de bună voie sume de bani. Se întreba dacă nu cumva vânzarea colecției sale de monezi nu precipitase căderea sa nervoasă și spitalizarea ce îi urmase. Avea de înfruntat și alte mistere, dintre care unul în special o făcu să-și piardă liniștea luni de zile.

În anul următor al morții lui, întârzia să primească extrasul pentru dobânda unuia dintre conturile ei. Depusese zece mii de dolari pe termen de trei ani la una din băncile din Grosse Pointe. Buster o ajutase să investească acolo; numele lui figura alături de al ei.

Până la urmă dădu telefon și un funcționar o informă că banii fuseseră retrași de mult timp, dar nu-i putea spune data exactă. Pentru a afla, va trebui să vină la bancă.

Gladys nu-și putea aminti să fi scos banii din acel cont. Se gândi la fiul ei, la împrumuturile pe care i le cerea și la toate detaliile sordide ale poveștii. Mai târziu o prietenă îi propuse să meargă împreună la bancă și să vadă cine scosese banii. În cont ar fi trebuit să se strângă mai mult

de cincisprezece mii de dolari. Căzu de acord, dar își schimbă părerea cu o zi înainte de data stabilită.

– Nu, spuse ea. Nu vreau să trec prin asta. Numele lui Buster a suferit destul. Cred că i-am retras eu și i-am investit în altă parte.

Într-o zi de primăvară, Gladys Canty auzi o bătaie ușoară într-un geam al bungaloului său. Deschise ușa și văzu o femeie de treizeci de ani stând singură pe alee. Razele soarelui care apuneau se jucau în părul său negru ca pana corbului.

Când se prezentă, Gladys își dădu seama că era o fostă pacientă de-a lui Alan, o grecoaică de la care primise periodic telefoane. O invită înăuntru la o ceșcă de ceai. Tăifăsuiră câteva ore. Fosta pacientă era foarte emoționată, spunându-i cât de mult îl admirase pe fiul ei, ce mult o ajutase de-a lungul celor zece ani de terapie. Alan îi fusese profesor de psihiatrie la colegiul Henry Ford Community, unde îl întâlnise prima oară. Îi simțea foarte mult lipsa.

Ea și cu sora ei locuiau împreună cu mama lor care era văduvă. În curând nu numai ea o suna, dar și mama ei.

– Ce mai fac nepoții dumneavoastră, ce vă mai face sora? o întrebă.

Gladys observă că încercau să fie prietenoase sau poate vroiau ca ea să umple un gol. Întreaga familie făcuse tratament cu fiul ei cândva.

Într-o duminică îi propuseră să vină s-o viziteze și să ia cina împreună.

– Nu mai pregătesc cina pentru oaspeți de multă vreme, le zise doamna Canty.

Drept compromis, Gladys le promise să se întâlnească săptămâna următoare. Joi seara, o luară cu mașina și o duseră la ele acasă, în partea de vest a orașului. Pregătiseră o masă bună pentru ea, pui cu orez, salată și o prăjitură de căpșuni delicioasă făcută de pacienta cu părul negru.

– Doctorul Canty a fost un om minunat, spunea ea încontinuu. Ce tragedie! Ce tragedie!

Toată familia era foarte însuflețită. Mama lor rostea cu o voce de înmormântare:

– Fiul dumneavoastră a fost un om *bun*. A fost un om atât de bun.

– Ce tragedie! completa fiica.

Mama stătea lângă Gladys la masă, bătând-o ușurel cu palma pe umăr și gesticulând în timp ce vorbea. Doamna Canty se simțea foarte prost și foarte departe de casă.

„Avem atât de puține lucruri în comun,” își spunea.

Mai târziu le scrisese o scrisoare. Le spunea că nu le cunoscuse înainte de moartea lui Buster, iar acum amintirile erau prea dureroase. Credea că e în interesul tuturor să nu se mai vadă niciodată.

Gladys Foster Canty nu era foarte sigură că luase decizia corectă. Se întrebă multă vreme dacă făcuse o faptă creștinească.

Capitolul 99

Îi sunt la fel de recunoscător soției mele Jan-Jan, care lucra în cadrul acestui proiect când am întâlnit-o prima oară... Dar cea mai mare datorie o am față de numeroasele tinere devotate ce au lucrat ca ghizi Indianwood din 1962 până azi. Multe dintre ele... au petrecut lungi și obositoare ședințe repetând și jucând – adesea fără să obțină nici o reacție din partea copiilor. Unele au părăsit programul căruia îi dedicaseră multă muncă fără să știe ce înrăurire au avut asupra autismului. Aceste eforturi neostenite m-au impresionat profund...

W. ALAN CANTY

Cercetări terapeutice.

Jan Canty era văduvă, dar avea numai treizeci și cinci de ani. Al o sfătuisese ca într-o asemenea situație să se recăsătorească, însă ce-i spusese el nu mai avea nici o importanță acum.

Întrebările și răspunsurile veneau în valuri.

Într-o zi se trezi întinzând mâna spre telefon, gata s-o sune pe prima soție a lui Al.

– Spune-mi, ar fi vrut să o întrebe, cine a fost bărbatul cu care m-am măritat? Te rog, poți să-mi spui asta?

În altă zi încercă să ia legătura cu Lorraine Awes, dar află că se mutase în Alaska. Jan știa că ar putea să o găsească pe doctorița terapist a lui Al, dar ce rost avea? se întrebă. Se mai putea schimba ceva?

Petrecu mult timp discutând cu Ray Danford, care îi povesti tot ce știa. Mai târziu un alt prieten intră în viața ei. Vroia să scoată totul la lumină și să pună cap la cap fragmentele poveștii. La început ea ezită, dar apoi se liniști tot mai mult și începu să înțeleagă. Era tot neîncrezătoare pe măsură ce auzea mai multe despre isprăvile lui Al.

– Țsta nu e Al, spunea ea. Pur și simplu nu coresponde caracterului său.

La un mpment dat, propriile ei cuvinte o frapară. „Caracter“ devenise un termen relativ.

„Cum, gâdea ea, de a putut să-și împartă viața atât de minuțios pe compartimente? Mai mult de zece ani nu cunoscuse decât o parte din el. O Evă, o Sybilă, o personalitate scindată într-adevăr ar fi fost mult mai ușor de înțeles. Câtă energie i-a trebuit să țină totul ascuns, să îndruge atâtea minciuni în ambele părți“.

– Când îmi amintesc, am impresia că nu l-am cunoscut deloc, îi spusese unei prietene.

Veniră apoi implicațiile asupra propriului ei discernământ. „Ce spun toate astea despre mine? se întrebă. La dracu', nu sunt *naivă*. Nu sufăr de auto-amăgire. N-am făcut eu asta. Doar că am fost îndrăgostită de el.“ Nu știa dacă va mai putea iubi vreodată atât de mult sau avea încredere într-un bărbat.

Cu timpul, începu să pună la îndoială chiar și proiectul care îi unise – cărticica despre copii cu probleme psihice și scenetele.

Aștepta o scrisoare, orice, de la spitalele unde Al spunea că trimisese casetele proiectului Indianwood. Știa că înregistrase casete video. Avea douăsprezece din originale.

Încercă să afle ce profituri obținuse în urma vânzării *Cercetărilor terapeutice*, volumul broșat pe care ea îl dactilografiase. Știa că Al distribuise unor librării, dar în mod sigur nu existaseră nici un fel de drepturi de autor care, după cum pretindea el, îi finanțaseră ei pregătirea la colegiu. Prietenul ei o lămurii că Al publicase cartea pe propria lui cheltuială. Oricine putea face asta cu orice fel de lucrare, cu condiția să dispună de banii necesari.

Se gândi că probabil la asta se referise în timpul căderii lui nervoase: „Or să aflase că Indianwood e o înșelătorie“. Dar ce anume, casetele sau vânzările? Sau mai era ceva?

Surprizele se înmulțiră pe măsură ce prietenul ei căuta răspunsuri. Experti de primă importanță și sfătuitori cu experiență în domeniul autismului nu auziseră niciodată de W. Alan Canty; unii mărturiseau că fuseseră intrigați de știrile din ziare că acesta era specialist în tulburările psihice ale copiilor. Pretențiile lui Al că avusese un succes atât de mare cu tehnicile Indianwood erau primite cu dispreț.

– Credeți-mă, ți se duce vestea imediat în acest domeniu, părinții caută ajutor cu atâta disperare, spuse doctorul Joseph Fischhoff, directorul secției de psihiatrie a spitalului de copii din Detroit și un specialist cu experiență în domeniu. Dar ce afirma el nu este adevărat. Dacă ar fi vindecăt cu succes 70 la sută din cazurile de autism, ar fi câștigat premiul Nobel.

„Asta explică de ce Al refuza să meargă la conferințele de specialitate, gândi Jan, și de ce le critica mereu. Nu putea vorbi despre munca lui acolo.”

Găsi ghidele Indianwood care lucraseră pentru Al în anii '60. Toate povestiră despre scenete și lecturi ale unor basme violente. Tuturora li se spusese că munca lor va fi prezentată în fața copiilor autiști. Toate jucaseră în fața unui public format dintr-o singură persoană – W. Alan Canty, așezat pe fotoliu în cabinetul său din Fisher Building.

Un fost prieten al unei fete care lucrase în cadrul proiectului din 1964 până în 1967 explică ce știa și ce văzuse. Pe vremea aceea, prima căsnicie a lui Al se apropia de final.

– Eu și câțiva prieteni de-ai mei obișnuiam să glumim pe tema asta, spuse el. Avea cele mai drăguțe tipe și toate mureau după el. Știam că ceva nu e în regulă, chiar dacă aveam numai șaisprezece ani. Dar fetelor nu le păsa. Nimeni nu plătea atâția bani, cinci dolari pe oră. Și niciodată nu le-a făcut avansuri.

Chestia nostimă e că pe vremea aceea făceam ședințe de terapie cu el din cauza unor probleme

personale și a unei experiențe neplăcute cu LSD. Trebuie să spun că era un foarte bun psiholog, în ciuda comportamentului său ciudat în privința fetelor.

Jan începu să se întrebe dacă existase vreun copil, apoi ce rol îi fusese destinat ei cu adevărat când solicitase să lucreze la proiect. Se întreaba „nu cumva relația noastră s-a desfășurat în jurul unei decepții inițiale și s-a transformat într-un capriciu al unei psihodrome neîntrerupte?”

Cercetările terapeutice mențineau doar un specialist care mai știa despre cercetările lui Al-James Clark Maloney – dar acesta murise înainte ca lucrarea să fie publicată. Restul participanților erau copii, cărora nu li se dădea decât numele mic. Mai exista povestea unei ghide Indianwood numite Connie.

După câte scria în carte, Connie obținuse prima reacție – de la un grup de șapte copii autiști, în subsolul Clinicii psihiatrice Birmingham în anul 1962. Capitolul destinat ei îi descria pe copiii ce stăteau în semicerc privind „interpretarea ei fascinantă” a unei povești despre lebede negre. Unul din copiii autiști scosese un sunet – întâi un chicotit, pe urmă un hohot de râs.

„În câteva minute râsete primitive se strecuraseră în tot semicercul,” scria Al. Așa se născuse cartea.

Jan își aminti. Ghida devenise actriță. Al i-o arătase într-un film la care insistase să meargă, numit *W.W. and the Dixie Dancekings*. Era partenera lui Burt Reynolds.

– Uite-o, îi spusese Al în timpul filmului. Cea care a emoționat copiii. Nu e o actriță minunată?

Al vorbise în noaptea aceea de parcă el și Connie erau prieteni vechi, separați doar de timp și profesii. „Dacă a existat cel puțin un grup de copii autiști, cel puțin o părticică de adevăr în cartea pe care o dictase din memorie, actrița ar putea să mi-o confirme,” își spuse Jan.

Numele ei de scenă era Conny Van Dyke.

Prietenul lui Jan o găsi în Naples, Florida, retrasă din cinematografie. Avea patruzeci și unu de ani și era paznică la închisoarea districtuală Collier în schimbul de noapte. La patrusprezece ani fusese aleasă cea mai frumoasă fată din America de revista *Adolescența*.

Avea o voce blândă. Spre deosebire de majoritatea ghidelor lui Canty, părul îi era lung și blond.

– Ați auzit vreodată de Allan Canty? o întrebă Jan.

– Nu, dar asta nu înseamnă mare lucru. Cine e?

– Un psiholog din Detroit. Nu l-ați cunoscut la începutul anilor '60?

Urmă o pauză lungă.

– Ei, spuse fosta actriță. Da, îl cunosc.

Începu să plângă.

– Oamenilor le place să creadă că undeva, de-a lungul vieții, pot să schimbe ceva. Eu încă mai încerc să fac asta.

Eram în ultimul an de liceu. L-am întâlnit în timp ce lucram ca model la o expoziție de mașini. Am jucat în scenete pentru el doar de trei sau patru ori. Eram manechin, cântam și înregistram discuri pe vremea aceea. M-am oferit voluntar să lucrez pentru el.

Nu-mi amintesc camera, dar îmi amintesc copiii. Erau copii, cinci sau șase. Într-una din scenete trebuia să ameninț o fetiță cu o mitralieră. Nu trebuia să o fac cu răutate, mi-a spus, ci ca la teatru de păpuși. Nu sinistru sau macabru.

Mi-a dat textul. Mi-a spus povestea și mi-a explicat ce urmărea – să declanșeze ceva în mintea copilului. Eram singură. N-am lucrat cu nimeni altcineva. Îmi amintesc grupul de copii care stăteau în cerc, în afară de o fetiță care stătea singură de-o parte. Își ținea brațele încolăcite în jurul capului, ghemuindu-se ca un orfan.

Îmi amintesc cum am jucat și îmi aduc aminte de râsete. Da, au început să râdă și să vorbească.

Fosta actriță începu să plângă din nou. Spuse că era emoționată pentru că amintirea era legată de o întâmplare mai recentă.

– Acum câțiva ani lucram la un azil de bătrâni din Neapole. De două ori pe săptămână. Cântam, dansam și compuneam cântece la pian. Ei îmi dădeau cuvintele, iar eu compuneam melodia... s-a întâmplat același lucru.

Era acolo un bătrân care nu vorbise de un an... toți credeau că e complet sclerozat. M-am dus lângă el și am început să fluier. A fluierat și el. Am început să vorbesc și a început și el să vorbească. Tot personalul a rămas uimit. Era prima oară când scotea un cuvânt de un an de zile.

Atunci mi-am amintit ce se întâmplase cu multă vreme în urmă, știți, cum un lucru ca ăsta îi face pe oameni să vorbească.

Chestia caraghioasă a fost că bătrânul mi-a mărturisit mai târziu că ar fi putut să vorbească tot timpul. Dar nu-i plăcea cum se purtau cu el. Asistentele îi spuneau, „Haide, e timpul să luăm masa de seară, e timpul să facem nani.”

Așa că le păcălea pe toate. Mi-a spus că se săturase să tot fie tratat ca un copil.

Capitolul 100

Spre sfârșitul iernii, vila în stil Tudor era scoasă la vânzare de șase luni, dar nu avea nici un cumpărător. Jan făcuse o listă pentru agentul imobiliar, specificând îmbunătățirile recente: noul cazan pentru încălzit apa, noul acoperiș, aleea de cărămizi și orice ar fi ajutat la vânzarea casei.

Putea să întocmească și o listă în care să spună de ce vroia să scape de ea: impozite și taxe pe ipotecă mari, notele de plată pentru căldură mari, singurătatea în șase dormitoare și șase băi și, mai presus de toate, amintirile.

Agentul insistase, de asemenea, să informeze orice posibil cumpărător de așa-numitul „defect ascuns”: „Fostul proprietar a fost ucis și dezmembrat.” Dacă nu făceau asta, vreun cumpărător scandalagiu sau superstițios ar fi fost posibil s-o dea în judecată, spunea el.

Nu mai avea nevoie de încă un bucluc. Una câte una, plătitise toate datoriile lui Al. Cariera ei înflorea. Părăsise vechiul cabinet și găsisese altul mult mai potrivit gusturilor ei. Când cei care îi mutaseră lucrurile ridicaseră biroul mare din lemn de nuc al lui Al Sir., acesta se desfăcuse în bucăți. Îl dăduse la reparat, rugându-l pe tâmplar să-l mai micșoreze.

Mai ales, vroia să-și continue viața. Dar ratele dobânzii erau mari și vânzările pe piața imobiliară scăzute. N-ar fi

crezut niciodată că va fi nevoită să-și petreacă toată iarna singură în vilă.

Când vremea rece sosi, închise majoritatea camerelor pentru a economisi energie și bani. Încălzea doar două – bucătăria și camera de oaspeți, unde se mutase după moartea lui Al. Dar chiar și pe acelea le încălzea doar pe jumătate.

O pătură electrică o aștepta când se întorcea de la lucru, în fiecare seară. Lua cina în pat, se uita la televizor din pat și se lupta cu coșmarurile tot în pat.

Unul dintre ele o înspăimântau cel mai tare. Visa că era din nou la morgă, privind ecranul televizorului. Capul lui tăiat se întorcea și o privea fix. Se trezea în bezna din cameră, transpirată toată, neștiind unde se află. Până la urmă, își concentra atenția asupra dungilor groase de plumb de la geamuri ce trimiteau umbre pe covor.

Lună după lună, oamenii veneau să vadă casa. Se perinda multă lume care îi făcea multe complimente.

– Oh, uită-te la geamurile de plumb, spuneau ei. Toată vila e atât de frumoasă. Privește plumbul la ferestrele astea.

„Da, își spunea ea, e frumoasă. Dar mă ține în lanțuri. E închisoarea mea.”

„Asta e, gândea. *Închisoarea mea cea frumoasă.*” Începu să-i spună așa casei în stil Tudor a lui Al.

Apoi, -într-o zi, chiar înainte de venirea primăverii, agentul imobiliar găsi niște cumpărători – un cuplu care dorea casa cu tot defectul ei ascuns. Se bucura că aveau copii care să umple tot acel spațiu cu jucării, urme micuțe de degete și zgomot.

Jan își cumpără un apartament în Pointes – drăguț, dar la un preț foarte mic. Îi plăceau liniile noii locuințe. Mai târziu descoperi că fusese proiectat de Albert Kahn, arhitectul Fisher-ului și al vilei de pe Berkshire. „De unele lucruri, reflectă, n-am să scap niciodată.”

Anotimpurile erau undeva la granița dintre iarnă și primăvară când făcu ultimul drum la vilă. Trecu de

Jefferson Avenue, apoi o luă cu Thunderbird-ul ei roșu pe sub ulmii de pe strada Berkshire. Apropiindu-se de casă, observă deodată o altă mașină care venea din sens opus.

Era un Buick – un Buick Regal negru. Simți cum un val de sânge îi inundă pieptul. Șoferul semăna cu el atât de mult, dar nu era decât o coincidență crudă.

Când păși înăuntru pentru prima oară, casa i se păru la fel de imensă ca întotdeauna. Se opri în sufragerie, privind covorul ce se întindea până la șifonierul gol. „Cum, își spuse, am reușit noi să umplem tot spațiul ăsta?”

Se hotărî să controleze toate camerele ca să fie sigură că n-a uitat nimic. Se uită peste tot – în debarale, în subsol, în dulapurile pentru lenjerie. Ultimul popas îl făcu în bucătărie. Trase toate sertarele și deschise toate ușile bufetelor din camera ei preferată.

În final, își plimbă mâna pe rafturile de sus ale dulapurilor, unde Al obișnuia să-și țină cafeaua lui prețioasă. Simți cum degetele ei ating ceva micuț.

Era o jucărie, despre care Al spunea că i-o cumpăraseră părinții de la un magazin de antichități când era copil. N-o mai găseau de ani de zile.

Era o maimuțică, dar diferită de orice jucărie pe care o văzuse. Fusesse coșfectionată din mai multe tipuri de lemn de esență tare. Membrele și extremitățile – capul, brațele, picioarele, labele picioarelor – erau separate, prinse una de alta la încheieturi cu fire de sârmă fragilă. Putea să se miște în toate direcțiile și să ia orice formă sau poziție.

Înțelegea de ce maimuța lui Al rămăsese ascunsă acolo atât de multă vreme. N-avea decât vreo cinci centimetri.

leși din casă strângând maimuța în palmă.

BESTSELLER

Creîndu-și o dublă identitate, psihologul Alan Canty trăiește, paralel, două vieți total opuse: una de familie și una bizară în lumea sordidă a prostituatelor și drogurilor. Decăderea ia aspectul unei avalanșe, ducându-l, inevitabil, la ruină morală și materială.

MASCARADA LOWELL CAUFFIEL

ISBN 973-96258-4-3

LEI 2500